BRIAN HERBERT / KEVIN J. ANDERSON

VIERMII DE NISIP AI DUNEI

ARMADA

„Dacă ești unul dintre fanii seriei originale, e foarte probabil să fii tentat să citești *Vânătorii Dunei* și *Viermii de nisip ai Dunei* cu o întrebare născută dintr-o doză de neîncredere: vor reuși Brian Herbert și Kevin J. Anderson să se ridice la nivelul lui Frank Herbert? Recomandarea mea este să lași prejudecățile la intrare și să te bucuri de o nouă vizită în universul Dune pentru finalul surprinzător al celei mai cunoscute aventuri spațiale scrise vreodată. *The spice must flow!*"

MARIAN COMAN,
redactor-șef ARMADA

ARMADA

Seria LEGENDELE DUNEI

Dune. Jihadul Butlerian

Dune. Cruciada mașinilor

Dune. Bătălia Corrinului

Seria PRELUDIUL DUNEI

Dune. Casa Atreides

Dune. Casa Harkonnen

Dune. Casa Corrino

Seria DUNE

Dune

Mântuitorul Dunei

Copiii Dunei

Împăratul-Zeu al Dunei

Ereticii Dunei

Canonicatul Dunei

Vânătorii Dunei

Viermii de nisip ai Dunei

BRIAN HERBERT/KEVIN J. ANDERSON

VIERMII DE NISIP AI DUNEI

Al optulea volum din seria DUNE

După un plan de FRANK HERBERT

Traducere din limba engleză de

CRISTINA GHIDOVEANU

ARMADA

Redactor-şef: MARIAN COMAN
Coperta: ADNAN ALIN VASILE
Prepress: ALEXANDRU CSUKOR
Redactor: ANDREEA IANCU
Tehnoredactor: IULIANA CONSTANTINESCU
Lector: RODICA CREȚU

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
HERBERT, BRIAN
Viermii de nisip ai Dunei / Brian Herbert, Kevin J. Anderson;
trad. din lb. engleză: Cristina Ghidoveanu. – București: Armada, 2023

ISBN 978-606-43-1500-7

I. Anderson, Kevin J.
II. Ghidoveanu, Cristina (trad.)

821.111

Brian Herbert & Kevin J. Anderson
SANDWORMS OF DUNE
Copyright © Herbert Properties LLC, 2007.

Copyright © NEMIRA, 2023 pentru prezenta ediție în limba română
ARMADA este un imprint al Grupului Editorial **NEMIRA**.

Tiparul executat de PAPER PRINT INVEST, Brăila.

Orice reproducere, totală sau parțială,
a acestei lucrări și închirierea acestei cărți
fără acordul scris al editorului sunt strict interzise
și se pedepsesc conform Legii dreptului de autor.

ISBN 978-606-43-1500-7

Este imposibil să exagerăm aprecierea pe care i-o datorăm geniului care a creat această serie incredibilă. O dată în plus, această carte îi este dedicată lui Frank Herbert, un om cu idei minunate și importante, care ne-a fost mentor în timp ce continuam să scriem povești noi în fantasticul lui univers Dune. Din punct de vedere cronologic, Viermii de nisip ai Dunei *este marele final pe care l-a prevăzut și suntem încântați să-l aducem, în sfârșit, în fața milioanelor de fani loiali.*

„Curând după ce Onoratele Matres au năvălit din toate părțile în Vechiul Imperiu, Comunitatea Surorilor Bene Gesserit a învățat să le urască și să se teamă de ele. Intrusele și-au folosit îngrozitoarele arme Anihilatoare pentru a distruge planete Bene Gesserit și Tleilaxu, planeta Richese, cu industria și fabricile ei de arme, și chiar Rakis.

Dar, pentru a supraviețui Inamicului încă și mai periculos care le urmărea, Onoratele Matres aveau nevoie cu disperare de cunoștințe pe care numai Comunitatea le deținea. Pentru a le obține, atacau ca niște vipere furioase și izbeau cu violență extremă.

După Bătălia de pe Junction, cele două grupuri antagonice au fost unite cu forța într-o Nouă Comunitate, dar facțiunile au continuat să se lupte pentru control și dominație. Ce risipă de timp, de talent și de sânge! Adevărata amenințare venea din afară, dar noi am continuat să ne luptăm cu dușmanul greșit."

MAICA COMANDANT MURBELLA,
discurs către Noua Comunitate a Surorilor

„Doi oameni plutesc în derivă într-o barcă de salvare pe o mare netrecută pe hărți. Unul spune: „Uite! Văd o insulă! Avem cele mai mari șanse dacă ne ducem la țărm, construim un adăpost și așteptăm să fim salvați." Celălalt îl contrazice: „Nu, trebuie să mergem mai departe în largul mării și să sperăm că o să dăm peste rutele de navigație. Asta e cea mai bună șansă." Incapabili să se pună de acord, cei doi se bat, barca se răstoarnă, iar ei se înecă.

Asta e firea omenirii. Chiar dacă rămân numai doi oameni în tot universul, vor ajunge să reprezinte tabere opuse."

Ghidul acolitelor Bene Gesserit

„Prin faptul că recreăm anumiți ghola, refacem țesătura istoriei. O dată în plus, Paul Muad'Dib pășește printre noi, cu iubita lui, Chani, mama, doamna Jessica și fiul, Leto al II-lea, Împăratul-Zeu al Dunei. Prezența doctorului Suk Wellington Yueh, a cărui trădare a îngenuncheat o mare casă, este în același timp tulburătoare și mângâietoare. Mai sunt cu noi războinicul-mentat Thufir Hawat, naibul fremen Stilgar și marele planetolog Liet-Kynes. Gândiți-vă la posibilități!

Asemenea genii constituie o armată formidabilă. O să avem nevoie de asemenea minți sclipitoare, pentru că înfruntăm un adversar mai îngrozitor decât ne-am închipuit vreodată."

DUNCAN IDAHO, *Mai mult decât mentat*

„Am așteptat, am așteptat și mi-am clădit puterea vreme de cincisprezece mii de ani. Am evoluat. A venit vremea."

OMNIUS

DOUĂZECI ȘI UNU DE ANI DUPĂ EVADAREA DIN CANONICAT

„Atâția oameni pe care i-am cunoscut în trecut n-au renăscut încă! Mi-e dor de ei în continuare, chiar dacă nu mi-i aduc aminte. Cuvele axlotl au să remedieze curând acest lucru."

DOAMNA JESSICA, ghola

La bordul non-navei rătăcitoare *Itaca*, Jessica a asistat la nașterea fiicei ei, dar numai ca observator. În vârstă doar de paisprezece ani, ea și mulți alții se înghesuiau în centrul medical, în timp ce două doctorițe Suk Bene Gesserit din creșa alăturată se pregăteau să extragă fetița micuță dintr-o cuvă axlotl.

— Alia, a murmurat una dintre doctorițe.

Nu era cu adevărat fiica Jessicăi, ci o ghola crescută din celule conservate. Niciunul dintre tinerii ghola de pe non-navă nu era încă „el însuși". Nu-și recăpătaseră niciuna dintre amintiri, niciunul dintre trecuturi.

Ceva încerca să iasă la suprafață în străfundurile minții și, deși își făcea griji pentru asta ca pentru un dinte care se clatină, Jessica nu-și aducea aminte de prima oară când se născuse Alia. În arhive, citise și recitise relatările legendare generate de biografii lui Muad'Dib. Dar nu-și *amintea*.

Tot ce avea erau imagini din ceea ce învăța: *un sietch uscat și plin de praf pe Arrakis, înconjurată de fremeni. Jessica și fiul ei Paul erau fugari, primiți în mijlocul tribului din deșert. Ducele Leto era mort, asasinat de*

Harkonneni. Însărcinată, Jessica băuse Apa Vieții și schimbase pe vecie fetusul dinăuntrul ei. Din clipa nașterii, Alia originară fusese diferită de toți ceilalți bebeluși, plină de înțelepciune străveche și de nebunie, capabilă să pătrundă în Celelalte Memorii fără să fi trecut prin Agonia Mirodeniei. Monstruozitate!

Asta fusese o altă Alia. Alte vremuri și altă cale.

Acum, Jessica stătea lângă „fiul" ei, ghola Paul, care era, cronologic, cu un an mai în vârstă decât ea. Paul aștepta, alături de iubita lui fremenă Chani și de ghola în vârstă de nouă ani al unui băiat care, la rândul lui, fusese fiul *lor*. Într-o versiune anterioară a vieților lor, aceasta fusese familia Jessicăi.

Ordinul Bene Gesserit reînviase aceste personalități istorice ca să ajute în lupta împotriva îngrozitorului Inamic Exterior care îi vâna. Îi aveau pe Thufir Hawat, pe planetologul Liet-Kynes, pe conducătorul fremen Stilgar și chiar pe faimosul doctor Yueh. Acum, după aproape un deceniu de întrerupere a programului ghola, Alia se alăturase grupului. Alții aveau să vină în curând; cele trei cuve axlotl rămase erau însărcinate deja cu trei copii noi: Gurney Halleck, Serena Butler, Xavier Harkonnen.

Duncan Idaho i-a aruncat Jessicăi o privire întrebătoare. Eternul Duncan, cu toate amintirile recuperate din toate viețile lui anterioare... S-a întrebat ce gândea el despre acest nou bebeluș ghola, o bulă din trecut care se înălța către prezent. Cu multă vreme în urmă, primul ghola al lui Duncan fusese consortul Aliei...

Duncan își ascundea bine vârsta; era un bărbat matur, cu păr negru, sârmos. Arăta exact ca eroul prezentat în atât de multe înregistrări de arhivă, începând din vremea lui Muad'Dib, de-a lungul domniei de treizeci și cinci de secole a Împăratului-Zeu și până acum, după încă cincisprezece secole.

Cu răsuflarea tăiată și în întârziere, bătrânul Rabin s-a năpustit în camera de nașteri, însoțit de băiatul de doisprezece ani Wellington Yueh. Fruntea tânărului Yueh nu purta tatuajul ca un diamant al faimoasei

Școli Suk. Rabinul bărbos părea să creadă că-l putea salva pe tânărul deșirat de la repetarea crimelor îngrozitoare pe care le comisese în viața anterioară.

În clipa aceea, Rabinul părea furios, așa cum arăta, invariabil, de câte ori se apropia de cuvele axlotl. Din moment ce doctoriţele Bene Gesserit nu-l băgau în seamă, bătrânul și-a descărcat supărarea asupra Sheeanei.

— După ani de judecată sănătoasă, ați făcut-o din nou! Când o să învățați să nu-l mai luați în deșert pe Dumnezeu?

După ce primise un vis prestient amenințător, Sheeana declarase suspendarea temporară a proiectului ghola, care fusese pasiunea ei încă de la început. Dar încercările recente de pe planeta Îngrijitorilor și faptul că aproape fuseseră capturați de către vânătorii Inamici, o siliseră să-și reconsidere decizia. Comoara de experiență istorică și tactică pe care o puteau aduce ghola redeșteptați ar fi putut fi cea mai bună armă pe care o poseda non-nava. Sheeana hotărâse să-și asume riscul.

Poate că într-o zi o să fim salvați de Alia, s-a gândit Jessica. *Sau de unul dintre ceilalți ghola...*

Ispitind soarta, Sheeana făcuse un experiment pe această ghola nenăscută, în efortul de a o face să semene și mai mult cu *acea* Alia. Estimase momentul sarcinii în care Jessica cea originară consumase Apa Vieții și le instruise pe doctoriţele Suk Bene Gesserit să inunde cuva axlotl cu o doză de mirodenie aproape fatală. Să satureze fetusul. Să *încerce* să recreeze o Monstruozitate.

Jessica se îngrozise la aflarea veștii – prea târziu, când nu mai putea face nimic. Cum avea mirodenia să afecteze copilașul nevinovat? O supradoză de melanj era altceva decât trecerea prin Agonie.

Una dintre doctoriţele Suk i-a cerut Rabinului să se țină departe de creșa unde aveau loc nașterile. Încruntat, bătrânul a întins mâna tremurândă, ca și când ar fi binecuvântat carnea palidă a cuvei.

— Voi, vrăjitoarelor, credeți că aceste cuve nu mai sunt femei, nu mai sunt umane, dar asta încă este Rebecca. Rămâne un copil din turma mea.

— Rebecca a satisfăcut o nevoie vitală, a replicat Sheeana. Toate voluntarele știau exact ce fac. Și-a acceptat responsabilitatea. Tu de ce nu poți face asta?

Rabinul s-a întors exasperat către tânărul de lângă el.

— Vorbește cu ele, Yueh! Poate că pe tine te ascultă.

Jessica s-a gândit că tânărul înalt și slab părea mai mult intrigat decât înfuriat de cuve.

— Ca doctor Suk, a zis el, am adus pe lume mulți copii. Dar niciodată așa. Cel puțin, nu cred. Cu amintirile de ghola încă zăvorâte, uneori sunt cam dezorientat.

— Iar Rebecca e umană, nu doar o mașină biologică de produs melanj și un șir de ghola. Trebuie să vezi asta!

Vocea Rabinului crește în volum.

Yueh a ridicat din umeri.

— Pentru că m-am născut în același fel, nu pot fi cu totul obiectiv. Dacă mi-aș recupera amintirile, poate că aș fi de acord cu tine.

— N-ai nevoie de amintirile originare ca să gândești! Poți *gândi*, nu?

— Copilul e gata, i-a întrerupt una dintre doctorițe. Trebuie să-l decantăm acum.

S-a întors către Rabin cu un aer de nerăbdare.

— Lasă-ne să ne facem treaba sau ar putea să pățească ceva și cuva.

Cu un sunet de dezgust, Rabinul și-a croit drum cu umerii afară din creșă. Yueh a rămas în urmă și a continuat să privească.

Una dintre femeile Suk a legat cordonul ombilical. Colega ei mai scundă a retezat cordonul roșu-vinețiu, a spălat bebelușul alunecos, apoi a ridicat-o în aer pe mica Alia. Copilul a scos pe loc un țipăt puternic, ca și cum fusese nerăbdătoare să se nască. Jessica a oftat ușurată când a auzit sunetului sănătos, care i-a spus că, de data asta, fetița nu era o Monstruozitate. Se spunea că nou-născuta Alia cea originară privise lumea cu ochii și inteligența unui adult. Țipătul bebelușului părea normal. Dar s-a oprit brusc.

În timp ce o doctoriță avea grijă de cuva axlotl acum dezumflată, cealaltă a terminat de șters copila și a înfășurat-o într-o păturică. Jessica a simțit o strângere de inimă; ar fi vrut să întindă mâinile și să ia bebelușul în brațe, dar a rezistat impulsului. Avea Alia să înceapă dintr-odată să vorbească, să murmure glasuri din Celelalte Memorii? În schimb, copilul a rotit privirea prin centrul medical, fără să pară că se concentrează.

Alții aveau să-i poarte de grijă Aliei, nu foarte diferit de felul în care Surorile Bene Gesserit luau fetițele sub aripa lor ocrotitoare colectivă. Prima Jessica, născută sub supravegherea strictă a expertelor în reproducere, nu cunoscuse niciodată o mamă în sensul tradițional. Nici această Jessica, nici Alia, nici oricare dintre ceilalți copii ghola experimentali. Fiica cea nouă avea să fie crescută în comun, într-o societate improvizată, mai degrabă obiect al curiozității științifice decât al iubirii.

— Ce familie ciudată suntem, a șoptit Jessica.

„Ființele umane nu sunt capabile niciodată de acurateţe totală. În ciuda tuturor cunoștințelor și experienţelor pe care le-am absorbit de la nenumărați „ambasadori" Dansatori-Față, nu ne-am ales decât cu un tablou tulbure. Cu toate acestea, relatările imperfecte ale istoriei umane furnizează puncte de vedere amuzante cu privire la iluziile omenirii."

ERASMUS, *Consemnări și analize*,
Copie de siguranță #242

În ciuda eforturilor de decenii, mașinile gânditoare nu capturaseră încă non-nava și prețioasa ei încărcătură. Asta nu a împiedicat totuși hipermintea-computer să-și lanseze enorma flotă de exterminare împotriva restului omenirii.

Duncan Idaho continua să le scape lui Omnius și lui Erasmus, care își aruncau în mod repetat plasa tahionică sclipitoare în spațiul gol, în căutarea prăzii. Capacitatea de ecranare a non-navei împiedica în mod normal să fie văzută, dar, din când în când, urmăritorii prindeau câte ceva, ca o umbră ascunsă în spatele tufărișului. La început, vânătoarea fusese o provocare, dar acum hipermintea devenea din ce în ce mai frustrată.

— Iar ai pierdut nava, a tunat Omnius prin difuzoarele de pe peretele încăperii centrale, asemănătoare unei catedrale, din metropola tehnologică de pe Synchrony.

— Inexact. Trebuie s-o găsesc, înainte s-o pierd.

Erasmus a încercat să-și facă vocea să sune lipsită de griji în timp ce-și transforma pielea de metalfluid și revenea de la deghizarea de bătrână cumsecade la înfățișarea mai familiară de robot cu suprafața ca de platină.

Ca niște trunchiuri de copac arcuite, turlele de metal se înălțau deasupra lui Erasmus și formau o cupolă boltită în interiorul catedralei-mașină. Pe stratul exterior activ al coloanelor licăreau fotoni, scăldând în lumină noul lui laborator. Instalase chiar și o fântână luminoasă care clocotea de lavă, un ornament inutil, dar robotul se complăcea deseori în sensibilitățile lui artistice, cultivate cu grijă.

— Ai răbdare. Adu-ți aminte de proiecțiile matematice. Totul este predeterminat frumos.

— Proiecțiile tale matematice ar putea fi mituri, ca orice profeție. De unde știu că sunt corecte?

— Pentru că am spus eu că sunt corecte.

Odată cu lansarea flotei mașinilor, mult-anticipatul Kralizec începuse, în sfârșit. Kralizec... Armageddon... Bătălia de la Capătul Universului... Ragnarok... Azrafel... Sfârșitul Vremurilor... Bezna Înnegurată. Era o vreme a schimbărilor fundamentale, când întregul univers sărea de pe axa sa cosmică. Legendele oamenilor preziseseră un asemenea eveniment cataclismic încă din zorii civilizației. Mai mult, trecuseră deja prin câteva cicluri ale unor asemenea cataclisme asemănătoare: Jihadul Butlerian propriu-zis, jihadul lui Muad'Dib, domnia Tiranului Leto al II-lea. Prin manipularea proiecțiilor computerului și crearea în felul acesta de așteptări în mintea lui Omnius, Erasmus reușise să inițieze cursul evenimentelor care aveau să declanșeze o altă schimbare fundamentală. Profeție și realitate – ordinea lucrurilor chiar nu conta.

Ca o săgeată, toate calculele infinit de complexe ale lui Erasmus, care rulau trilioane de surse de date prin cele mai sofisticate programe, arătau către un singur rezultat: Kwisatz Haderach-ul suprem, oricare-ar fi fost el, avea să determine cursul evenimentelor la sfârșitul Kralizecului. Proiecția dezvăluia că acesta se afla pe non-navă, așa că Omnius voia, firește, ca o

asemenea forță să lupte de partea lui. Prin urmare, mașinile gânditoare aveau nevoie să captureze nava aceea. Primul care avea să exercite controlul asupra Kwisatz Haderach-ului suprem avea să câștige.

Erasmus nu înțelegea pe deplin ce ar fi putut face supraomul când avea să fie descoperit și capturat. Deși robotul studia de multă vreme omenirea, era încă mașină gânditoare, în timp ce Kwisatz Haderach-ul nu era. Noii Dansatori-Față, care se infiltraseră multă vreme în rândurile omenirii și aduseseră informații vitale în Imperiul Sincronizat, se aflau undeva pe la mijloc, ca niște mașini biologice hibride. El și Omnius absorbiseră amândoi atât de multe dintre viețile furate de Dansatorii-Față încât uneori uitau cine erau. Maeștrii tleilaxu originari nu prevăzuseră semnificația ființelor la a căror creare ajutaseră.

Robotul independent știa că tot mai trebuia totuși să-l țină pe Omnius sub control.

— Avem timp. Ai o galaxie de cucerit înainte de a avea nevoie de Kwisatz Haderach-ul de la bordul acelei nave.

— Mă bucur că n-am așteptat să reușești.

Vreme de secole, Omnius își construise forța militară invincibilă. Folosind motoare tradiționale, dar extrem de eficiente, milioanele și milioanele de vehicule ale mașinilor se năpusteau tot înainte și se răspândeau, cucerind sistemele solare unul câte unul. Hipermintea ar fi putut folosi sisteme-surogat de navigație matematică, pe care Dansatorii-Față care-l slujeau le „dăduseră" Ghildei Spațiale, dar un singur element al tehnologiei Holtzman rămânea pur și simplu de neînțeles. Ceva inefabil de uman se cerea pentru a călători prin spațiul pliat, un „act de credință" intangibil. Hipermintea n-ar fi recunoscut niciodată că bizara tehnologie îi dădea, la drept vorbind, o stare de... nervozitate.

După o rafală de încăierări de încercare, zidul de nave militare robotice întâlnise și distrusese rapid lumi-avanpost de frontieră colonizate de oameni. Drone din avangardă cartografiau planetele înainte și distribuiau molimele biologice mortale pe care le crease Erasmus. Până când flota propriu-zisă a mașinilor ajungea la lumea-țintă, acțiunea militară

nu mai era, de multe ori, necesară împotriva unei populații pe moarte. Fiecare bătălie, chiar și ciocnirile cu grupuri izolate de Onorate Matres, era decisivă în aceeași măsură.

Ca să-și facă de lucru, robotul independent a trecut în revistă fluxurile de date care îi fuseseră trimise. Era partea care-i plăcea cel mai mult. Un ochi-de-pază bâzâitor a fâlfâit în fața lui, iar el l-a dat la o parte cu mâna.

— Dacă îmi dai voie să mă concentrez, Omnius, s-ar putea să găsesc vreun mod de a ne grăbi avansul împotriva oamenilor.

— De unde știu că n-o să faci încă o greșeală?

— Pentru că ai încredere în capacitățile mele.

Ochiul-de-pază s-a îndepărtat în zbor.

În timp ce flota mașinilor zdrobea planetă după planetă, Erasmus a emis instrucțiuni suplimentare pentru roboții invadatori. În timp ce ființele umane infectate zăceau și se zvârcoleau, vomitau și sângerau prin toți porii, cercetașii mașini răscoleau nepăsători baze de date, arhive, biblioteci și alte surse. Era altceva decât informația cernută din viețile alese la întâmplare pe care le asimilaseră Dansatorii-Față.

Cu toate datele proaspete care soseau șuvoi, Erasmus se bucura de luxul de a redeveni savant, așa cum fusese cu multă vreme în urmă. Urmărirea adevărului științific fusese întotdeauna adevărata lui rațiune de a exista. Acum, șuvoiul era mai mare ca niciodată înainte. Bucuros să posede atâtea informații noi, atâtea date nedigerate, își satura mintea rafinată cu fapte și istorii brute.

După presupusa distrugere a mașinilor gânditoare cu mai mult de cincisprezece milenii în urmă, ființele umane fecunde se răspândiseră, construiseră civilizații și le distruseseră. Erasmus era intrigat de felul în care, după Bătălia Corrinului, familia Butler fondase un imperiu și domnise asupra lui sub numele de Corrino vreme de zece mii de ani, cu câteva întreruperi și interregnuri, doar pentru a fi răsturnată de un conducător fanatic pe nume Muad'Dib.

Paul Atreides. Primul Kwisatz Haderach.

Însă o schimbare mai profundă venise de la fiul lui, Leto al II-lea, numit Împăratul-Zeu sau Tiranul. Un alt Kwisatz Haderach, un hibrid unic de om și vierme de nisip, care impusese o domnie draconică pentru trei mii cinci sute de ani. După asasinarea lui, civilizația umană se spărsese în bucăți. Fugind către capetele îndepărtate ale galaxiei în timpul Dispersiei, oamenii se oțeliseră din cauza privațiunilor, până când cel mai rău soi de ființe umane, Onoratele Matres, dăduseră din întâmplare peste abia înmuguritul imperiu al mașinilor...

Un alt ochi-de-pază scana aceleași înregistrări pe care le citea Erasmus. Omnius a vorbit prin plăcile rezonante din pereți.

— Consider contradicțiile lor, luate drept fapte reale, ca fiind neliniștitoare.

— Neliniștitoare poate, dar fascinante.

Erasmus s-a deconectat de la mulțimea de fișiere istorice.

— Istoriile lor ne arată cum se văd pe ei înșiși și universul din jurul lor. Evident, aceste ființe umane au nevoie de cineva care să preia din nou un control strict.

„De ce e importantă religia? Pentru că doar logica nu este suficientă pentru a convinge o persoană să facă mari sacrificii. Având suficientă fervoare religioasă, oamenii se vor năpusti totuși împotriva unor piedici imposibile și se vor socoti binecuvântați pentru că fac acest lucru."

MISSIONARIA PROTECTIVA, *Primul Manual*

Doi muncitori de sex masculin au apărut la ușa sălii de consiliu de o ostentație rece, unde Murbella prezida o întâlnire încordată. Cu ajutorul unor suporturi suspensoare, trăgeau între ei un robot mare, nemișcat.

— Maică Comandant? Ai cerut să fie livrat aici.

Mașina de luptă era construită din metal albastru și negru, consolidat cu bare și plăci de blindaj suprapuse. Capul conic conținea un șir de senzori și de sisteme de ochire, iar cele patru brațe puse în mișcare de motoare erau înfășurate în cabluri și completate cu arme. Avariat în timpul unei hărțuieli recente, robotul de luptă avea dâre întunecate de-a curmezișul trunchiului voluminos, în locurile în care exploziile de energii înalte îi făcuseră praf procesoarele interne. Obiectul robotic era deconectat, mort, înfrânt. Dar, chiar și scos din funcțiune, era o sursă de coșmaruri.

Consilierele Murbellei, surprinse în timpul discuțiilor și argumentelor, au făcut ochii mari la vederea mașinii enorme. Toate femeile adunate

purtau salopeta mulată simplă, neagră, a Noii Comunități, urmând un cod de îmbrăcăminte omogenizat care nu îngăduia niciun indiciu al originii lor, fie de Bene Gesserit, fie de Onorată Matre.

Murbella a făcut semn către muncitorii care păreau intimidați.

— Aduceți obiectul ăla înăuntru, unde putem să-l vedem de fiecare dată când vorbim despre Inamic. O să ne facă bine să ni se amintească de adversarul pe care-l înfruntăm.

Chiar și cu suporturile suspensoare, bărbații asudau în timp ce se chinuiau să aducă mașina în cameră. Murbella a păşit către masivul robot de luptă și a privit sfidătoare în sus, la senzorii lui optici stinși. A privit-o cu mândrie pe fiica sa.

— Basharul Idaho a adus specimenul ăsta aici de la bătălia de la Duvalle.

— Ar trebui trimis la fiare vechi. Sau azvârlit în spațiu, a comentat Kiria, o fostă Onorată Matre inflexibilă. Dacă este încă programat pentru spionaj pasiv?

— A fost curățat cu minuțiozitate, a replicat Janess Idaho.

În calitate de proaspătă comandantă a forțelor militare ale Comunității Surorilor, devenise o tânără foarte pragmatică.

— Un trofeu, Maică Comandant? a întrebat Laera, o Cucernică Maică cu pielea întunecată, care o susținea deseori în tăcere pe Murbella. Sau un prizonier de război?

— E singurul pe care armata noastră l-a găsit intact. Am spulberat patru nave ale mașinilor, înainte de a ne retrage și a le lăsa să distrugă planeta în urma noastră. Își dezlănțuiseră deja molimele pe Ronto și Pital și nu lăsaseră niciun supraviețuitor. Totalul pierderilor de populație se numără cu milioanele.

Duvalle, Ronto și Pital nu erau decât ultimele victime, pe măsură ce armata mașinilor își continua marșul de înaintare prin sistemele de la periferie. Din cauza distanțelor implicate și a forței pure a navelor atacatoare, rapoartele erau schematice și deseori depășite. Refugiații și curierii se revărsau din zonele de conflict și se îndreptau către interior dinspre granițele Dispersiei.

Murbella s-a întors cu spatele la robotul scos din funcțiune și cu fața la Surori.

— Știind că se apropie furtuna, avem opțiunea evacuării, pur și simplu, să abandonăm tot ce-avem. Asta-i calea Onoratelor Matres.

Unele dintre Surori au tresărit la auzul comentariului. Cu multă vreme în urmă, Onoratele Matres preferaseră să fugă de Inamic, să se dedea la jafuri în drumul lor, sperând să se mențină cu un pas în fața furtunii. Pentru ele, Vechiul Imperiu nu fusese altceva decât o baricadă grosolană, aruncată în calea Inamicului; speraseră pur și simplu că avea să reziste suficient de mult pentru ca ele să apuce să scape.

— *Sau* putem să ne baricadăm ferestrele, să consolidăm pereții și să rezistăm până trece. Și să sperăm c-o să supraviețuim.

— Asta nu-i o simplă furtună, Maică Comandant, a zis Laera. Repercusiunile se simt deja. Refugiații care încearcă să scape de pe linia frontului copleșesc sistemele de sprijin ale lumilor din al doilea val, care se pregătesc și ele, toate, de evacuare. Oamenii nu vor să stea să lupte.

— Ca șobolanii uzi care se îngrămădesc în colțul unei plute gata să se scufunde, a bombănit Kiria.

— Asta o spune Onorata Matre, care a făcut exact același lucru, a comentat Janess de la capătul celălalt al mesei, apoi a încercat să-și acopere comentariul sorbind zgomotos din cafeaua cu mirodenie.

Kiria s-a uitat urât la ea.

— O umbră întunecată în trecutul nostru de Onorate Matres, a replicat Murbella. Prin trufie și prin predispoziția violentă de a lovi întâi și de a înțelege după aceea, târfele au provocat toate aceste probleme.

Scormonind adânc în mintea și istoria proprie, fusese prima care să-și aducă aminte cum surorile ei moarte cu multă vreme în urmă provocaseră prostește mașinile gânditoare.

Kiria era indignată, căci era limpede că încă se asocia cu Onoratele Matres. Murbella găsea acest lucru tulburător.

— Chiar tu ai dezvăluit de ce sunt Onoratele Matres ceea ce sunt, Maică Comandant. Descendente din femei tleilaxu torturate, Cucernice

Maici rătăcite și din câteva Păstrăvărese. Aveau tot dreptul să fie răzbunătoare.

— N-aveau niciun drept să fie proaste! s-a răstit Murbella. Un trecut dureros nu le dădea dreptul să se dezlănțuie împotriva a orice întâlneau. Nu-și puteau salva conștiința pretinzând că știau ce fac când au atacat un avanpost al mașinilor și au furat arme pe care nu le-nțelegeau!

A zâmbit slab.

— La drept vorbind, pot înțelege, deși nu să și aprob, răzbunarea împotriva lumilor tleilaxu. Din Celelalte Memorii, știu ce le-au făcut tleilaxu strămoașelor mele... îmi *amintesc* că am fost una dintre abjectele lor cuve axlotl. Dar poți fi sigură că soiul ăsta de violență provocatoare și prost plănuită a adus necazuri nemăsurate rasei umane. Iar acum uite ce avem de înfruntat!

— Cum ne putem întări împotriva furtunii ăsteia, Maică Comandant?

Întrebarea venea de la Accadia, o Cucernică Maică foarte bătrână, care locuia în Arhivele Canonicatului. Accadia aproape că nu dormea niciodată și îngăduia rareori luminii soarelui să-i atingă pielea pergamentoasă.

— Ce mijloace de apărare avem?

Robotul de luptă mătăhălos părea să-și bată joc de ele din colțul camerei, unde-l lăsaseră bărbații.

— Avem arma religiei. În special *Sheeana*.

— Sheeana nu ne e de niciun folos! a exclamat Janess. Discipolii ei cred c-a murit pe Rakis în urmă cu multe decenii!

Preoții de pe Rakis îi dăduseră cândva multă importanță fetei care le putea da ordine viermilor de nisip. Bene Gesseritul crease o religie de masă în jurul Sheeanei, iar nimicirea Dunei nu făcuse decât să servească scopurile majore ale Comunității Surorilor. După presupusa ei moarte, fata salvată fusese izolată în Canonicat, astfel încât într-o zi să se poată „întoarce din morți" cu multă zarvă. Însă adevărata Sheeana evadase împreună cu Duncan pe non-navă, cu mai mult de douăzeci de ani în urmă.

— Nu-i nevoie s-o avem pe *ea* anume. Pur și simplu să găsim Surori care seamănă cu ea și să aplicăm machiajul și modificările faciale necesare.

Murbella și-a atins buzele cu degetele.

— Da, ar trebui să începem cu douăsprezece Sheeane noi. Să le împrăștiem în lumile de refugiați, din moment ce supraviețuitorii strămutați vor fi recruții noștri cel mai ușor de impresionat. Sheeana reînviată va părea să apară peste tot în același timp, mântuitoare, vizionară, conducătoare.

Laera a vorbit pe un ton extrem de rezonabil.

— Testele genetice vor arăta că impostoarele acelea nu sunt Sheeana. Planul o să se întoarcă împotriva noastră odată ce oamenii vor vedea că încercăm să-i păcălim.

Kiria se gândise deja la soluția evidentă.

— Putem pune doctori Bene Gesserit, doctori Suk, să facă testele... și să mintă pentru noi.

— De asemenea, nu subestimați cel mai mare avantaj pe care-l avem.

Murbella a ridicat mâna ca un cerșetor care cere de pomană.

— Oamenii *vor* să creadă. Vreme de mii de ani, Missionaria Protectiva a țesut credințe religioase în rândul populațiilor. Acum trebuie să folosim tehnicile astea nu doar pentru propria protecție, ci și ca pe o armă funcțională, un mijloc de a influența armate. Să nu mai fie doar o forță pasivă și protectoare, ci una activă. Missionaria *aggresiva*!

Celorlalte femei, în special Kiriei, păru să le placă ideea. Accadia s-a încruntat la foile ei de cristal ridulian, ca pentru a încerca să găsească răspunsuri profunde, scrise în literele dense.

Murbella a aruncat o privire sfidătoare la robotul de luptă.

— Cele douăsprezece Sheeane vor duce cu ele mirodenie din rezervele noastre. Fiecare va distribui cantități exorbitante de melanj, în timp ce-și face declarațiile. Va spune că Shaitan i-a zis într-un vis că mirodenia va curge iar, în curând. Deși Rakis a ars, la fel de moartă ca Sodoma și Gomora, în altă parte vor apărea noi Dune. Sheeana o să le promită asta.

Cu ani în urmă, grupuri de Cucernice Maici fuseseră trimise într-o Dispersie secretă; luaseră nave și păstrăvi de nisip esențiali, ca să însămânțeze alte planete și să creeze și mai multe lumi deșertice pentru viermii de nisip.

— Profeți falși și apariții ale mântuitorului. S-a mai făcut.

Vocea Kiriei părea plictisită.

— Explică ce beneficii ne va aduce asta.

Murbella i-a aruncat un zâmbet calculat.

— O să profităm de superstițiile care-or să se răspândească frenetic. Oamenii cred că trebuie să îndure o vreme de nenorociri, un ciclu la fel de vechi ca cele mai multe religii arhaice, cu mult înainte ca Prima Mare Mișcare sau Hagialâcul Zensunnit. Așa că modelăm credința asta în propriul folos. Mașinile gânditoare sunt marele rău pe care trebuie să-l înfrângem înainte ca omenirea să-și culeagă răsplata.

S-a întors către bătrâna conducătoare a Arhivelor și a spus:

— Accadia, citește tot ce poți găsi despre Jihadul Butlerian și despre cum și-a condus trupele Serena Butler. La fel și în privința lui Muad'Dib. Am putea spune chiar că Tiranul a început să ne pregătească pentru asta. Studiază-i scrierile, scoate secțiuni din context ca să ne sprijine mesajul, astfel ca oamenii să fie convinși că acest ultim conflict universal a fost prezis în tot acest timp: *Kralizec*. Dacă vor crede în profeții, vor continua să lupte mai departe, multă vreme după ce orice speranță rațională ar trebui să fi fost spulberată.

L-a făcut semn femeilor să-și vadă de treburi.

— Între timp, am aranjat o întâlnire cu ixienii și cu Ghilda. Din moment ce Richese e distrusă, o să cer să-și dedice capacitățile de producție efortului nostru de război. Avem nevoie de fiecare fărâmă de rezistență pe care o poate aduna rasa umană.

În drum spre ieșire, Accadia a întrebat:

— Și dacă profețiile acelea vechi se dovedesc corecte? Dacă acestea chiar sunt Vremurile din Urmă?

— Atunci eforturile noastre sunt cu atât mai mult justificate. Și luptăm încă. E tot ce putem face.

Cu fața către robot, Murbella i-a vorbit ca și cum mintea mașinii ar fi putut încă s-o audă.

— Și așa o să te înfrângem.

„Sunt păstrătorul unor cunoștințe tainice și al unor secrete fără număr. Nu vei ști niciodată ce știu eu! Mi-ar fi milă de tine, dacă n-ai fi necredincios."

Miraj pe drumul Shariatului, o scriere apocrifă tleilaxu

În enormul transspațial al Ghildei, niciun pasager nu ar fi bănuit vreodată ce făceau chiar sub nasul lor Navigatorul și Maestrul lui tleilaxu captiv.

Prin faptul că țineau rezervele de melanj ca mijloc de șantaj, vrăjitoarele Bene Gesserit înghesuiseră Ghilda Spațială într-un colț și o siliseră să aleagă alternative drastice. Pusă în fața extincției din cauza lipsei de mirodenie, facțiunea Navigatorilor îl îndemna pe Waff să accelereze terminarea sarcinii. Maestrul tleilaxu simțea și el nevoia să se grăbească, din moment ce și el se confrunta cu propria extincție, deși din motive diferite.

Waff s-a întors cu spatele la lentila de observație și a consumat pe furiș încă o doză de melanj. Pudra asemănătoare cu scorțișoara fusese furnizată strict pentru scopuri științifice. A atins cu limba și buzele substanța arzătoare și a închis ochii în extaz. O cantitate atât de mică, doar un pic, era de-ajuns ca să cumperi o casă într-una dintre colonii zilele astea! Bărbatul tleilaxu a simțit cum energia aleargă din nou prin trupul

lui suferind. Edrik n-avea să-i poarte pică pentru acest strop de melanj care-l ajuta să gândească limpede.

În mod normal, Maeștrii tleilaxu trăiau de la un corp la altul, într-un lanț de nemurire format din ghola. Învățaseră răbdarea și planificarea pe termen lung din Marea Credință. Nu trăise însuși Mesagerul lui Dumnezeu trei milenii și jumătate? Dar tehnici interzise acceleraseră creșterea acestui Waff în cuva axlotl. Celulele trupului îi ardeau prin viață ca flăcările printr-o pădure și-l împinseseră în goană de la naștere, prin copilărie, până la maturitate în doar câțiva ani. Recuperarea memoriei lui Waff fusese imperfectă, recăpătase doar fragmente ale vieții și cunoștințelor lui trecute.

Scăpat din ghearele Onoratelor Matres, Waff fusese silit să se refugieze la facțiunea Navigatorilor. Din moment ce Edrik și colegii lui îi finanțaseră din start renașterea, de ce să nu le ceară lor azil? Deși omulețul nu-și amintea cum să creeze melanj în cuve axlotl, pretindea că poate face imposibilul, să readucă la viață viermii de nisip presupus dispăruți. O soluție mult mai spectaculoasă și mai necesară.

În laboratorul izolat de pe transspațial, Edrik furnizase toate uneltele de cercetare necesare, tot echipamentul tehnic și materialul genetic brut de care ar fi putut avea nevoie. Waff făcea ceea ce cereau Navigatorii. Recrearea viermilor magnifici, care fuseseră exterminați pe Rakis oferea, în același timp, posibilitatea de a fabrica mirodenie și de a-și reînvia Profetul.

Trebuie să fac asta! Eșecul nu e o opțiune!

Cu maturizarea sa accelerată, Waff avea să rămână la apogeu – sănătate maximă, mintea cea mai ascuțită – numai pentru încă puțină vreme. Înainte să înceapă degenerarea rapidă inevitabilă, avea multe de realizat. Responsabilitatea teribilă îl îmboldea.

Concentrează-te, concentrează-te!

S-a cățărat pe un scaun și a examinat un rezervor cu pereți de plaz plin cu nisip adus chiar de pe Rakis. *Dune*. Din cauza semnificației religioase a planetei, pelerinii care nu-și permiteau tranzitul interplanetar se mulțumeau cu relicve, fragmente de piatră cioplite din ruinele palatului originar al lui Muad'Dib sau petice de țesătură de mirodenie brodate cu vorbele lui

Leto al II-lea. Până și cel mai sărac dintre discipolii evlavioși voiau o mostră de nisip rakian, ca să-și poată pudra degetele și să se închipuie mai aproape de Zeul Fracționat. Navigatorii adunaseră sute de metri cubi de nisip rakian autentic. Deși se îndoia că originea grăunțelor de nisip ar avea vreun efect asupra testelor legate de viermii de nisip, Waff prefera să elimine orice variabilă accidentală.

S-a aplecat deasupra rezervorului, și-a umplut gura cu salivă și a dat drumul unei picături să stropească nisipul moale. Ca niște pești piranha într-un acvariu, sub suprafață au fojgăit forme care se învolburau să prindă umezeala invadatoare. Altundeva, cu multă vreme în urmă, scuipatul, împărtășirea apei personale a cuiva, fusese un semn de respect printre fremeni. Waff îl folosea ca să aducă păstrăvii de nisip la suprafață.

Micii făuritori. Specimene de păstrăvi de nisip, mult mai prețioase chiar și decât nisipul Dunei.

Cu ani în urmă, Ghilda interceptase o navă secretă a Bene Gesseritului cu păstrăvi de nisip în cală. Când vrăjitoarele de la bord refuzaseră să-și explice misiunea, fuseseră ucise toate, păstrăvii de nisip, confiscați, iar Canonicatul habar n-avusese.

Aflând că Ghilda avea în posesie câțiva dintre vectorii imaturi de păstrăvi de nisip, Waff îi ceruse pentru munca lui. Deși nu-și aducea aminte cum să creeze melanj în cuvele axlotl, experimentul acesta avea un potențial mult mai mare. Prin reînvierea viermilor, putea să readucă nu numai mirodenia, ci și pe Profet însuși!

Fără să se teamă de păstrăvul de nisip, a întins mâna mică în bazin. A apucat una dintre creaturile cu piele groasă și elastică și a scos-o în timp ce se zbătea. Simțind umezeala transpirației lui Waff, păstrăvul i s-a înfășurat în jurul degetelor, palmei și încheieturilor. A atins și a împuns suprafața moale, remodelând marginile.

— Păstrăvior de nisip, ce secrete ascunzi pentru mine?

A strâns pumnul, iar creatura i s-a întins în jurul pumnului, formând o mănușă gelatinoasă. Simțea cum i se usca pielea.

Waff a dus păstrăvul de nisip până la o masă curată de studiu și a așezat pe ea o tavă lată și adâncă. A încercat să desprindă păstrăvul de pe articulațiile degetelor, dar de fiecare dată când mișca membrana, îi aluneca înapoi pe piele. Simțindu-și mâna deshidratată, a turnat o carafă de apă proaspătă pe fundul tăvii. Păstrăvul de nisip, atras de cantitatea mai mare de apă, s-a lăsat repede să cadă în ea.

Apa era o otravă mortală pentru viermii de nisip, dar nu și pentru păstrăvul tânăr, stadiul larvar al viermilor. Vectorul timpuriu avea o biochimie fundamental diferită înainte să treacă prin metamorfoză la forma adultă. Un paradox. Cum se putea ca un stadiu al ciclului de viață să fie atras de apă cu atâta lăcomie, în timp ce o fază ulterioară să fie ucisă de ea?

În timp ce-și îndoia degetele ca să-și revină din uscăciunea nefirească, Waff privea fascinat cum specimenul îngloba apa. Larva aduna instinctiv umezeala, pentru a crea un mediu perfect uscat pentru adult. Din amintirile care-i rămăseseră din viețile anterioare, știa despre niște experimente făcute de străvechii tleilaxu pentru a mișca și controla viermii. Încercările standard de a transplanta viermi complet maturi pe planete secetoase eșuaseră de fiecare dată. Chiar și mediile extreme de pe alte planete, tot aveau prea multă umezeală pentru a susține o formă de viață atât de fragilă – fragilă? – cum erau viermii de nisip.

Acum avea totuși o altă idee. În loc să schimbe *lumile* ca să le adapteze la viermii de nisip, poate că ar fi fost posibil să modifice chiar viermii, în stadiul lor imatur, pentru a-i ajuta să se adapteze. Tleilaxu înțelegeau Graiul lui Dumnezeu, iar geniul lor în materie de genetică atinsese de multe ori imposibilul. Nu fusese Leto al II-lea Profetul lui Dumnezeu? Era datoria lui Waff să-L aducă înapoi.

Conceptul și mecanica cromozomială păreau simple. La un anumit punct în dezvoltarea păstrăvului de nisip, un declanșator schimba răspunsul chimic al creaturii la o substanță atât de simplă cum era apa. Dacă ar putea să găsească acel declanșator și să-l blocheze, păstrăvul de nisip ar trebui să continue să se maturizeze, dar fără a avea o aversiune atât de mortală față de apa lichidă. Ei, ăsta ar fi un adevărat miracol!

Dar dacă împiedicai o omidă să țeasă o crisalidă, avea să se mai transforme într-un fluture mare? Trebuia să fie cât se poate de atent.

Dacă înțelegea bine ce făcuseră vrăjitoarele pe Canonicat, descoperiseră o cale să elibereze păstrăvi de nisip într-un mediu planetar, lumea de baștină a Bene Gesseritului. Odată ajuns acolo, păstrăvul de nisip reproducea și declanșa un proces de neoprit de distrugere (refacere?) a întregului ecosistem. Dintr-o planetă luxuriantă într-un pustiu arid. Asta avea să transforme până la urmă lumea într-un deșert total, unde viermii de nisip puteau supraviețui și renaște.

Și mai multe întrebări continuau să apară, una după alta. De ce duceau Surorile Bene Gesserit fugare mostre de păstrăvi de nisip la bordul navelor lor de refugiate? Încercau să-i împrăștie pe alte lumi și astfel să creeze mai multe planete-deșert? Habitate pentru mai mulți viermi? Un asemenea plan ar cere un efort concertat enorm, ar dura decenii pentru a ajunge la un rezultat și ar ucide viața nativă de pe o planetă. Ineficient.

Waff avea o soluție mult mai promptă. Dacă ar fi putut crea un soi de vierme de nisip care să tolereze apa, chiar să prospere în preajma ei, creaturile ar fi putut fi transplantate pe nenumărate lumi, unde puteau să crească și să se înmulțească rapid! Viermii n-ar avea nevoie să reconstruiască un întreg mediu planetar înainte de a începe să producă melanj. Asta ar putea însemna decenii, pe care Waff pur și simplu nu le avea la dispoziție. Viermii lui modificați aveau să furnizeze toată mirodenia pe care și-ar dori-o vreodată Navigatorii și ar servi, în aceeași măsură, și scopurilor lui Waff.

Ajută-mă, Profetule!

Specimenul de vierme de nisip absorbise toată apa din tavă, iar acum se mișca încet pe fund și pe pereți, explorând limitele. Waff a adus aparate de cercetare și substanțe chimice pe masa de laborator, alcooluri, acizi și flăcări, extractoare de mostre profunde.

Prima tăietură a fost cea mai grea. Apoi a început să lucreze pe creatura informă care se zbătea, pentru a-i scoate la iveală secretele genetice în orice mod era posibil.

Avea cele mai bune analizatoare și secvențiatoare de gene pe care le putea obține Ghilda... și chiar erau foarte bune. Păstrăvul de nisip s-a chinuit mult timp înainte să moară, dar Waff era sigur că Profetul n-ar fi avut nimic împotrivă.

„Din pori mi se prelinge o duhoare. Mirosul greu al dispariției."

SCYTALE, *ultimul Maestru tleilaxu cunoscut*

Copilul scund, cu pielea cenușie, privea îngrijorat la copia lui mai vârstnică, dar identică.

— Asta-i o zonă restricționată. Basharul o să fie de-a dreptul furios pe noi.

Scytale cel bătrân s-a încruntat, dezamăgit că un copil cu un asemenea destin magnific putea fi atât de timid.

— Oamenii ăștia n-au nicio autoritate să-mi impună regulile lor – niciuneia dintre versiunile mele!

În ciuda anilor de pregătire, de instruire și de insistențe, Scytale știa că băiatul ghola tot nu pricepea cine era. Maestrul tleilaxu a tușit și a clipit, incapabil să-și subestimeze problemele fizice.

— Trebuie să-ți trezești memoria genetică înainte să fie prea târziu!

Copilul și-a urmat versiunea mai bătrână pe coridorul slab luminat al non-navei, dar picioarele îi tremurau prea tare pentru a putea păși tiptil. Din când în când, Scytale cel în curs de degenerare avea nevoie de sprijin din partea „fiului" său de doisprezece ani. Fiecare zi, fiecare lecție ar fi trebuit să-l aducă pe cel mai tânăr mai aproape de punctul de cotitură în

care amintirile închise în el să se reverse liber. Apoi, în sfârșit, bătrânul Scytale își putea îngădui să moară.

Cu ani în urmă, fusese silit să-și ofere singurul as din mânecă, rezerva secretă de material celular prețios, ca să le mituiască pe vrăjitoare. Scytale detesta să fie pus într-o asemenea poziție, dar, în schimbul materialului brut al eroilor din trecut care să fie folosit pentru propriile scopuri ale vrăjitoarelor, Sheeana fusese de acord să-l lase să utilizeze cuvele axlotl pentru a crește o nouă versiune a lui însuși. Spera că nu era prea târziu.

De ani întregi, fiecare frază, fiecare zi creștea presiunea asupra tânărului Scytale. „Tatăl" lui, victimă a uzurii celulare planificate, se îndoia că mai avea un an până să se prăbușească total. Dacă băiatul nu-și recăpăta amintirile curând, *foarte curând*, toată cunoașterea tleilaxu avea să se piardă. Bătrânul Scytale s-a cutremurat în fața unei asemenea perspective îngrozitoare, care durea mai mult decât orice suferință fizică.

Au ajuns la unul dintre nivelurile inferioare goale, unde o cameră de testare trecuse neobservată în întinderea pustie a navei.

— O să folosesc aparatura asta de învățare powindah ca să-ți arăt cum a vrut Dumnezeu să trăiască tleilaxu.

Pereții erau netezi și curbi, licuripanourile reglate pe un portocaliu-închis. Camera părea plină de pântece gestante, rotunde, moi, fără minte – în felul în care ar fi trebuit să slujească femeile într-o societate cu adevărat civilizată.

Scytale a zâmbit la vederea lor, în timp ce băiatul se uita în jur cu ochi mari și întunecați.

— Cuve axlotl. Așa de multe! De unde vin toate?

— Din nefericire, sunt doar proiecții holografice.

Simularea de înaltă calitate includea reproducerea sunetelor cuvelor, la fel și mirosurile de chimicale, dezinfectanți și medicamente.

În timp ce Scytale stătea înconjurat de aceste imagini glorioase, inima i s-a strâns în fața imaginii casei de care-i era atât de dor, o casă acum complet distrusă. Cu ani în urmă, înainte să li se permită să pună din nou piciorul pe Bandalongul sacru, Scytale și toți ceilalți tleilaxu treceau

printr-un proces îndelungat de purificare. De când Onoratele Matres îl siliseră să fugă ducând cu el numai propria viață și câțiva ași în mânecă, încercase să respecte ritualurile și practicile cât mai mult posibil și i le predase intens tânărului ghola, dar existau limite. Scytale nu se simțise îndeajuns de pur de multă vreme. Dar știa că Dumnezeu avea să înțeleagă.

— Așa arăta o cameră tipică de reproducere. Studiaz-o. Absoarbe-o. Adu-ți aminte cum stăteau lucrurile, cum ar trebui să fie. Am creat aceste imagini din propriile mele amintiri și aceleași amintiri zac înăuntrul tău. Găsește-le.

Scytale repetase de nenumărate ori același lucru, îl întipărise în mintea copilului. Versiunea lui mai tânără era un elev bun, foarte inteligent și cunoștea toate informațiile pe de rost, dar nu le știa din suflet.

Sheeana și celelalte vrăjitoare nu pricepeau imensitatea crizei pe care o înfrunta sau poate că nu le păsa. Femeile Bene Gesserit înțelegeau prea puțin nuanțele recuperării amintirilor unui ghola, nu reușeau să recunoască momentul când un ghola era perfect pregătit... dar era posibil ca Scytale să nu-și permită luxul de a aștepta. Copilul era cu siguranță destul de mare. Ar trebui să se trezească! În curând, avea să fie singurul tleilaxu rămas, fără nimeni care să-i redeștepte amintirile.

În timp ce examina șirurile de cuve de reproducere, chipul lui Scytale junior se umplea de evlavie și de sfială. Băiatul absorbea totul. *Bine.*

— Cuva aceea din rândul al doilea e cea care mi-a dat naștere mie, a zis el. Comunitatea îi spunea Rebecca.

— Cuva n-are nume. Nu e o persoană și n-a fost niciodată. Chiar și pe vremea când putea să vorbească, era doar o femelă. Noi, tleilaxu, nu dădeam niciodată nume cuvelor, nici femelelor care le precedau.

Mărind imaginea, a făcut pereții să dispară într-o proiecție a unei case de reproducere enorme, cuve înșirate la nesfârșit; afară se zăreau turlele și străzile din Bandalong. Aceste sugestii ar fi trebuit să fie suficiente, dar Scytale își dorea să fi adăugat și alte detalii senzoriale, mirosurile reproducătoare ale femelelor, senzația luminii soarelui de acasă, cunoașterea

liniştitoare a faptului că nenumăraţi tleilaxu umpleau străzile, clădirile, templele.

Se simţea dureros de singur.

— N-ar trebui să fiu încă în viaţă şi să stau în faţa ta. E o insultă să fiu bătrân, cuprins de dureri, cu un trup care funcţionează atât de prost. Kehlul adevăraţilor Maeştri m-ar fi eutanasiat cu multă vreme în urmă şi m-ar fi lăsat să trăiesc într-un corp proaspăt de ghola. Dar acestea nu sunt vremuri aşa cum se cuvine.

— Acestea nu sunt vremuri aşa cum se cuvine, a repetat băiatul, păşind în spate prin una dintre imaginile holografice detaliate. Trebuie să faci lucruri pe care altfel nu le-ai tolera. Trebuie să foloseşti mijloace eroice ca să rămâi în viaţă îndeajuns de mult ca să mă trezeşti pe mine, iar eu îţi promit, din toată inima, că o să devin *Scytale*. Înainte de a fi prea târziu.

Procesul de trezire a unui ghola nu era nici simplu, nici rapid. An după an, Scytale aplicase asupra acestui băiat presiuni, aluzii, răsturnări mentale. Fiecare lecţie şi fiecare solicitare se adăuga, ca o pietricică pusă pe o grămadă, tot mai sus, şi mai devreme sau mai târziu avea să adauge suficient acelei movile instabile ca să declanşeze o avalanşă. Şi doar Dumnezeu şi Profetul său ştiau care pietricică de memorie avea să facă bariera să se prăbuşească.

Băiatul urmărea stările de spirit care se succedau pe chipul mentorului său. Neştiind ce altceva să facă, a citat o lecţie alinătoare din catehism.

— Când cineva este confruntat cu o alegere imposibilă, trebuie să aleagă întotdeauna calea Marii Credinţe. Dumnezeu îi călăuzeşte pe cei care doresc să fie călăuziţi.

Gândul însuşi păru să consume ultimul strop de energie al lui Scytale; se prăbuşi într-un scaun de alături, din camera de simulare, încercând să-şi recapete puterile. Când ghola s-a repezit lângă el, Scytale a mângâiat părul negru al eului său alternativ.

— Eşti tânăr, poate prea tânăr.

Băiatul a pus o mână pe umărul bătrânului, ca să-l liniştească.

— O să încerc... promit! O să muncesc cât de mult pot.

A închis ochii strâns și a părut să se forțeze, de parcă s-ar fi luptat cu zidurile intangibile din propriul creier. În cele din urmă, scăldat în sudoare, a abandonat efortul.

Bătrânul Scytale se simțea deznădăjduit. Folosise deja toate tehnicile pe care le cunoștea pentru a împinge acest ghola dincolo de limite. Crize, paradox, disperare necruțătoare. Dar el le simțea mai mult decât băiatul. Cunoștințele clinice erau, pur și simplu, insuficiente.

Vrăjitoarele folosiseră un soi de pervertire sexuală ca să-l readucă pe basharul Miles Teg când ghola acestuia avea doar zece ani, iar succesorul lui Scytale avea deja doi ani în plus. Dar nu suporta ideea ca femeile Bene Gesserit să-și folosească trupurile necurate ca să-l frângă pe băiat. Scytale sacrificase deja atât de mult, își vânduse aproape tot sufletul pentru un licăr de speranță pentru viitorul rasei sale. Profetul Însuși i-ar întoarce spatele lui Scytale cu dezgust. Nu asta!

Scytale și-a lăsat capul în mâini.

— Ești un ghola defect. Ar fi trebuit să arunc fetusul și s-o iau de la capăt acum doisprezece ani!

Glasul băiatului suna răgușit, ca o coardă destrămată.

— O să mă concentrez și o să-mi silesc amintirile să iasă din celule!

Maestrul tleilaxu simțea cum îl apasă o tristețe istovitoare.

— E un proces instinctiv, nu unul intelectual. Trebuie să-ți vină. Dacă amintirile nu ți se întorc, nu-mi ești de niciun folos. De ce te-aș lăsa în viață?

Băiatul se lupta vizibil, dar Scytale nu zărea nici o scânteie de venerație și de ușurare, nici o cascadă bruscă de experiențe de-o viață. Ambii tleilaxu duhneau a eșec. Cu fiecare clipă care trecea, Scytale simțea din ce în ce mai mult cum moare.

„Soarta rasei noastre depinde de acțiunile unei adunături neverosimile de neadaptați."

Dintr-un studiu al Bene Gesseritului despre condiția umană

În cea de-a doua lui viață, baronul Vladimir Harkonnen se descurcase bine. La numai șaptesprezece ani, ghola redeșteptat comanda deja un castel mare plin cu relicve antice și o suită de servitori care să-i satisfacă fiecare capriciu. Mai mult de atât, era chiar castelul Caladan, reședința Casei Atreides. S-a așezat pe un tron înalt de pietre prețioase negre topite și-și rotea privirea printr-o sală mare de audiențe, în timp ce slujitorii își vedeau de treburi. Pompă și grandoare, toate accesoriile pe care le merita un Harkonnen.

Totuși, în ciuda aparențelor, baronul ghola avea foarte puțină putere reală și o știa. Miriada Dansatorilor-Față îl crease pentru un anumit scop și, în ciuda amintirilor redeșteptate, reușeau să-l țină strâns în frâu. Prea multe întrebări importante rămâneau fără răspuns și prea multe îi scăpau de sub control. Nu-i plăcea asta.

Dansatorii-Față păreau mult mai interesați de micul ghola al lui Paul Atreides, cel pe care-l numeau „Paolo". El era adevăratul lor trofeu. Conducătorul, Khrone, spunea că planeta și castelul restaurat existau

pentru unicul scop de a-i declanșa amintirile lui Paolo. Baronul era doar un mijloc de a atinge un scop, de importanță secundară pentru „chestiunea Kwisatz Haderach".

Îl detesta pe piciul Atreides pentru asta. Băiatul avea doar opt ani și avea încă mult de învățat de la mentorul lui, deși baronul nu stabilise încă ce voiau cu adevărat Dansatorii-Față.

— Pregătește-l și crește-l. Ai grijă să fie pregătit pentru destinul lui, zisese Khrone. Există o anumită nevoie pe care trebuie s-o satisfacă.

O anumită nevoie. Dar *care* nevoie?

Ești bunicul lui, vorbi vocea enervantă a Aliei în capul baronului. *Ai multă grijă de el.* Fetița îl lua peste picior fără încetare. Din clipa în care amintirile îi fuseseră redate, se aflase acolo, îl așteptase în propria lui minte. Glasul ei suna încă peltic, copilărește, exact la fel cum sunase când îl omorâse cu acul otrăvit al gom jabbarului.

— Aș prefera să am grijă de tine, mică Monstruozitate! a răcnit el. Să-ți sucesc gâtul, să-ți rup capul, o dată, de două ori, de trei ori! Să-ți fac țeasta micuță și delicată să pocnească pe loc! Ha!

Dar e propria țeastă, dragul meu baron.

Și-a încleștat mâinile pe tâmple.

— Lasă-mă-n pace!

Nevăzând pe nimeni în cameră cu stăpânul lor, servitorii l-au privit neliniștiți. Baronul clocotea de furie și s-a trântit la loc pe tronul lui negru sclipitor. După ce-l pusese într-o situație jenantă și-l înfuriase, vocea Aliei i-a șopti încă o dată numele pe ton batjocoritor și s-a stins.

Chiar în acel moment, fercheș și plin de importanță, Paolo a pășit în cameră, urmat de un anturaj format din Dansatori-Față androgini, care jucau rolul de protectori. Copilul avea un aer prea încrezător, pe care baronul îl găsea în același timp fascinant și derutant.

Baronul Vladimir Harkonnen și acest alt Paul Atreides erau inextricabil înlănțuiți, în același timp atrași și dezgustați unul de celălalt, ca doi magneți puternici. După ce amintirile baronului fuseseră restaurate și

înțelesese de-ajuns din ceea ce era, Paolo fusese adus pe Caladan și predat în grija tandră a baronului... cu avertismente cumplite pentru cazul în care băiatul ar fi pățit ceva.

De pe tronul lui înalt, baronul i-a aruncat o privire cruntă tânărului încrezut. Ce-l făcea pe Paolo atât de special? Ce era „chestiunea Kwisatz Haderach"? Ce știa acest Atreides?

Pentru o vreme, Paolo fusese sensibil, meditativ, chiar atent față de alții; avea o vână încăpățânată de bunătate înnăscută, pe care baronul muncise cu sârguință s-o elimine. Cu timpul și destul antrenament neîndurător, era sigur că putea vindeca până și nucleul onorabil al unui Atreides. Asta avea să-l pregătească pe Paolo pentru destinul său, chiar așa! Deși băiatul încă se mai lupta din când în când cu propriile acțiuni, făcuse progrese considerabile.

Paolo s-a oprit, cu un aer impertinent, în fața podiumului. Unul dintre Dansatorii-Față androgini a pus un pistol antic în mâna băiatului.

Mânios, baronul s-a aplecat să vadă mai bine.

— Ăsta e un pistol din colecția mea personală? Ți-am zis să nu te-atingi de alea!

— E o relicvă a Casei Atreides, așa că am dreptul s-o folosesc. Un pistol cu discuri pe care l-a purtat cândva sora mea Alia, potrivit etichetei.

Baronul s-a foit pe tron, nervos la gândul armei încărcate atât de aproape de el.

— E doar o armă de femeie.

Înăuntrul brațelor groase și negre ale tronului, baronul își ascunsese propriile arme și oricare dintre ele îl putea transforma cu ușurință pe băiat într-o pată neagră, hmm, material proaspăt pentru a crește un nou ghola, s-a gândit el.

— Chiar și așa, e o relicvă prețioasă și n-o vreau stricată de un copil nesăbuit.

— N-o s-o stric.

Paolo părea gânditor.

— Respect artefactele pe care le-au folosit strămoșii mei.

Dornic să-l împiedice pe băiat să gândească prea mult, s-a ridicat în picioare.

— Atunci să-l scoatem, Paolo? Ce-ar fi să vedem cum merge?

Baronul l-a bătut protector pe umăr.

— Iar după aceea putem omorî ceva cu mâinile goale, cum ar fi corciturile alea de ogari și copoi.

Paolo părea nesigur.

— Poate în altă zi.

Cu toate acestea, baronul l-a grăbit să iasă din sala tronului.

— Hai să scăpăm de toți pescărușii ăia gălăgioși din jurul grămezii de gunoi. Ți-am zis vreodată cât de mult îmi amintești de Feyd? Fermecătorul Feyd...

— Nu doar o dată.

Păziți cu atenție de Dansatori-Față, au petrecut următoarele două ore la grămada de gunoi a castelului, trăgând pe rând cu pistolul cu discuri în păsările cârâitoare. Fără să-și seama de pericol, pescărușii coborau în picaj și țipau unii la alții, încăierându-se pentru îmbucături din gunoiul stropit de ploaie. Paul trăgea o dată, apoi baronul. În ciuda vechimii, pistolul era destul de precis. Fiecare disc rotitor, subțire de numai câțiva microni, ciopârțea pasărea, transformând-o în carne însângerată și pene smulse. Apoi pescărușii supraviețuitori se ciorovăiau pentru bucățile proaspete.

Laolaltă, au ucis paisprezece păsări, deși baronul nu se descurca nici pe departe la fel de bine ca băiatul, care avea un talent deosebit de țintaș imperturbabil. Când baronul a ridicat pistolul cu discuri și a țintit cu atenție, glasul iritant al fetei i-a răsunat iar în cap. *Nu-i pistolul meu, știi...*

El a tras și a ratat cu mult. Alia a chicotit.

— Cum adică nu-i al tău?

A ignorat privirea nedumerită a lui Paolo când i-a venit rândul să ia arma.

E un fals. N-am avut niciodată un pistol cu discuri ca ăsta.

— Lasă-mă-n pace!

— Cu cine vorbești? a întrebat Paolo.

După ce a băgat mâna într-un buzunar, baronul i-a oferit câteva capsule de înlocuitor de melanj, pe care Paolo le-a luat, ascultător. A smuls arma înapoi din mâna băiatului.

— Nu fi caraghioasă! Negustorul de antichități mi-a dat un certificat de autenticitate și documentație când mi-a vândut arma!

Bunicule, n-ar trebui să te lași prostit atât de ușor! Pistolul meu trăgea cu discuri mai mari. Ăsta-i o imitație ieftină și n-are nici măcar sigla fabricantului pe țeavă, ca originalul.

A cercetat mânerul ornamental sculptat, a întors pistolul către el, apoi s-a uitat la țeava scurtă. Nici urmă de inițiale.

— Și cum rămâne cu celelalte lucruri ale mele, obiectele care se presupune c-au aparținut Jessicăi și ducelui Leto?

Unele sunt adevărate, altele nu. O să te las pe tine să afli care. Cunoscând înclinația nobilului de a cumpăra artefacte istorice, negustorul avea să se întoarcă în curând pe Caladan. Nimeni nu-l ducea de nas pe baron! Baronul ghola a hotărât că următoarea întâlnire n-avea să fie chiar atât de cordială. Avea să pună câteva întrebări tăioase. Vocea Aliei s-a stins, iar el a fost bucuros să aibă parte de o clipă de liniște în propria minte.

Paolo consumase două dintre capsulele portocalii și, pe măsură ce înlocuitorul de melanj își făcea efectul, băiatul s-a lăsat în genunchi și a privit extatic către cer.

— Văd o mare victorie în viitorul meu! Țin în mână un pumnal care picură de sânge. Stau în picioare deasupra inamicului... asupra mea!

S-a încruntat, apoi s-a luminat din nou la față și a strigat:

— *Sunt* Kwisatz Haderach!

Apoi a scos un țipăt care-ți îngheța sângele în vine.

— Nu... acum mă văd pe mine însumi întins pe podea, sângerând de moarte. Dar cum se poate, dacă sunt Kwisatz Haderach? Cum e posibil?

Cel mai apropiat Dansator-Față s-a însuflețit.

— Am primit instrucțiuni să fim atenți la semne de prescienţă. Trebuie să-l anunțăm imediat pe Khrone.

Prescienţă? s-a întrebat baronul. *Sau nebunie?*

În mintea lui, prezența Aliei a râs.

Câteva zile mai târziu, baronul se plimba pe creasta falezei și scruta largul mării. Caladan încă nu avea încântătoarea capacitate industrială plină de funingine a iubitului său Giedi Prime, dar cel puțin acoperise cu pavaj grădinile din apropierea castelului. Baronul ura florile, culorile lor care cereau eforturi din partea ochilor și mirosurile grețoase. Prefera parfumul fumului de fabrică. Avea marea ambiție de a transforma Caladanul într-un alt Giedi Prime. Marșul progresului era mai important decât orice planuri ezoterice aveau Dansatorii-Față pentru tânărul Paolo.

La nivelul cel mai de jos al castelului restaurat, unde alte case mari ar fi pregătit încăperi pentru „activități de aplicare a politicii", Casa Atreides folosise în schimb spațiul pentru depozite de alimente, o pivniță de vinuri și un adăpost pentru urgențe. Nobil cu idei tradiționale, baronul instalase carcere, camere de interogatoriu și o cameră de tortură bine echipată. Avea și o sală de petreceri la nivelul acela, unde ducea deseori băieți tineri din satul de pescuit.

Nu poți înlătura semnele Casei Atreides cu asemenea schimbări cosmetice, bunicule, a rostit glasul sâcâitor al Aliei. *Preferam vechiul castel.*

— Taci din gură, drac de copil! Nici tu n-ai fost niciodată aici în timpul vieții!

O, mi-am vizitat căminul ancestral când mama locuia aici, când Muad'Dib era împărat, iar jihadul lui împroșca sânge peste sistemele stelare. Nu-ți aduci aminte, bunicule? Sau nu erai în capul meu pe-atunci?

— Aș vrea să nu fii tu într-al meu. M-am născut înaintea ta! E imposibil să am amintirile tale. Ești o Monstruozitate!

Alia a chicotit într-un fel deosebit de derutant. *Da, bunicule. Sunt asta și mult mai mult de-atât. Poate de aceea am puterea să mă aflu*

înăuntrul tău. Sau poate că tu ești defect, complet nebun. Ai luat în considerare posibilitatea ca eu să fiu doar în imaginația ta? Asta cred toți ceilalți.

Slujitorii treceau în grabă pe lângă el și-i aruncau priviri temătoare. Chiar în acel moment, baronul a văzut o mașină de teren care se cățăra pe drumul abrupt care venea de la spațioport.

— A, iată-l pe oaspetele nostru!

În ciuda amestecului Aliei, se aștepta să aibă o zi distractivă.

După ce s-a oprit mașina, din compartimentul din spate a ieșit un bărbat înalt și și-a croit drum pe lângă statuile marilor Harkonneni pe care le ridicase baronul în ultimul an. O platformă suspensoare plutea în urma negustorului de antichități, plină cu mărfuri.

Ce plănuiești să faci cu el, bunicule?

— Știi al naibii de bine ce am să fac.

Sus, pe zidul de deasupra, baronul își freca mâinile, cu voioșie nerăbdătoare.

— Fă-te și tu folositoare, măcar de data asta, Monstruozitate.

Alia a chicotit, dar părea de parcă ar fi râs *de* el.

Baronul a coborât în grabă, în timp ce un valet cu înfățișare chinuită l-a escortat înăuntru pe vizitator. Shay Vendee era negustor de antichități, întotdeauna încântat să-și întâlnească unul dintre cei mai buni clienți. Când a intrat tacticos cu bunurile după el, fața rotundă îi strălucea, la fel de radioasă ca un mic soare roșu.

Baronul l-a salutat cu o strângere umedă de mână; i-a încleștat palma cu ambele mâini, l-a ținut un pic prea mult, cu un pic prea multă putere.

Comerciantul s-a eliberat de strânsoarea clientului.

— O să te minunezi de ce am adus, baroane – uluitor ce iese la iveală cu câteva săpături.

A deschis una dintre cutiile de pe platforma suspensoare.

— Am păstrat comorile astea special pentru tine.

Baronul a șters un fir de praf de pe unul dintre inelele cu pietre prețioase de pe degete.

— Mai întâi am să-ți arăt ceva, dragă domnule Vendee. Noua mea pivniță cu vinuri. Sunt foarte mândru de ea.

O privire surprinsă.

— Viile daniene produc din nou?

— Am alte surse.

După ce negustorul a deconectat platforma suspensoare, baronul l-a condus în jos pe o scară lată de piatră, către penumbra tot mai deasă. Fără să aibă habar de pericolul care-l păștea, Vendee trăncănea cordial.

— Vinurile de Caladan erau chiar faimoase pe vremuri – și pe merit. De fapt, am auzit un zvon că s-ar fi găsit o rezervă în ruinele de pe Kaitain, sticle perfect păstrate într-un buncăr anentropic. Câmpul anentropic a împiedicat vinul să îmbătrânească și să se maturizeze, în cazul ăsta, vreme de mii de ani, dar, chiar și așa, recolta trebuie să fie extraordinară. Ai vrea să văd dacă pot face rost de o sticlă sau două pentru tine?

Baronul s-a oprit la picioarele scărilor slab luminate și și-a ațintit ochii negri ca de păianjen la musafirul său.

— Atâta vreme cât poți face rost de documentația corespunzătoare. N-aș vrea să fiu tras pe sfoară să cumpăr ceva fals.

Vendee a afișat o privire plină de oroare.

— Sigur că nu, baroane Harkonnen!

În cele din urmă, au trecut pe un coridor îngust luminat de lămpi cu petrol fumegânde. Licurigloburile erau prea eficiente și dădeau o lumină prea crudă pentru gustul baronului. Îi plăcea la nebunie mirosul de piatră umedă din aer; aproape că masca celelalte mirosuri.

— Am ajuns!

Baronul a împins o ușă grea de lemn și a deschis calea către camera lui de tortură complet utilată. Conținea echipamentul tradițional: mese de tortură, măști, scaune și o instalație de strappado, cu care un subiect putea fi, pe rând, ridicat în aer de mâinile legate la spate și lăsat să cadă.

— Asta-i una dintre noile mele săli de joacă. Mândria și bucuria mea.

Vendee a făcut ochii mari, alarmat.

— Credeam că ai zis că mergem în pivnița de vinuri.

— Păi, cum, uite-acolo, dragul meu domn.

Cu o expresie de bonomie, baronul a arătat spre o masă de care atârnau curele desfăcute. Pe ea se aflau o sticlă și două pahare. A turnat vin roșu în ambele pahare și i-a întins unul oaspetelui său tot mai agitat.

Vendee arunca priviri în jur, cercetând nervos petele roșii de pe masă și de pe podeaua de piatră. Vin vărsat?

— Tocmai am sosit de la drum lung și sunt obosit. Poate că ar trebui să ne întoarcem în sălile principale. O să fii absolut încântat de mărfurile noi pe care le-am adus. Relicve foarte valoroase, te asigur.

Baronul răsuci pe deget una dintre curelele de pe masă.

— Mai întâi avem o altă problemă.

A făcut ochii mici. Pe o ușă laterală a intrat un băiat cu ochii duși în fundul capului. Ținea în mâini ceva ce semăna cu două arme vechi, ornamentate, pistoale cu disc de fabricație arhaică.

— Ți se par cunoscute? Examinează-le cu atenție.

Vendee a luat una dintre arme s-o cerceteze.

— O, da. Pistolul antic al Aliei Atreides. Pe care l-a folosit cu propria mână.

— Așa ai spus.

Baronul a luat celălalt pistol de la băiatul servitor și i-a zis lui Vendee:

— Mi-ai vândut un fals. Din întâmplare, am aflat că pistolul din mâna ta nu este arma originală folosită de Alia.

— Am o reputație de om integru, baroane. Oricine ți-ar fi spus altceva minte.

— Din nefericire pentru tine, sursa mea este ireproșabilă.

Ai noroc să mă ai înăuntrul tău, ca să-ți atrag atenția asupra greșelilor pe care le faci, a vorbit Alia.

În cazul în care crezi să sunt reală.

Indignat, Vendee puse pistolul pe masă și se întoarse să plece. Nu ajunse decât la jumătatea drumului până la ușă.

Baronul a apăsat pe trăgaciul propriei sale arme și un disc mare, rotitor, a țâșnit și l-a lovit pe negustor de-a dreptul în ceafă, decapitându-l. Baronul era sigur că nu duruse niciun pic.

— Bună împușcătură, nu? a rânjit baronul către băiatul slujitor.

Acesta nu a tresărit la vederea crimei.

— Asta-i tot ce doriți de la mine, domnule?

— Doar nu te-aștepți să curăț eu mizeria asta, nu?

— Nu, domnule. O să mă ocup imediat.

— După aceea spală-te.

Baronul l-a măsurat de sus până jos.

— O să ne distrăm și mai mult în după-amiaza asta.

Între timp s-a dus sus să examineze ce adusese cu el negustorul de antichități.

„Odată, m-am născut dintr-o mamă naturală, apoi am renăscut de multe ori ca ghola. Având în vedere mileniile de-a lungul cărora Bene Gesserit, tleilaxu și alții s-au amestecat în bazinul genetic, mă întreb: mai este vreunul dintre noi cu adevărat natural?"

Jurnalul navei, intrare a lui DUNCAN IDAHO

Astăzi, Gurney Halleck avea să se nască din nou. Paul Atreides așteptase cu nerăbdare de-a lungul procesului de gestație de luni întregi. De la nașterea recentă a surorii lui, Alia, așteptarea devenise aproape insuportabilă. Dar peste câteva ore Gurney avea să fie scos din cuva axlotl.

Faimosul Gurney Halleck!

Cu ocazia studiilor sale sub îndrumarea Instructoarei Supreme Garimi, Paul citise mult despre războinicul trubadur, văzuse imagini cu bărbatul și ascultase înregistrări ale cântecelor lui. Dar voia să-l cunoască pe adevăratul Gurney, prietenul, mentorul și protectorul lui din vremuri eroice. Cândva, deși vârstele lor erau pe dos acum, cei doi aveau să-și aducă aminte cât de apropiată le era prietenia.

Paul nu-și putea stăpâni zâmbetul larg de pe față în timp ce fugea să se pregătească. Fluierând un vechi cântec Atreides pe care-l învățase din colecția înregistrată a lui Gurney, a pășit pe coridor, iar Chani a ieșit din

propria cabină să i se alăture. Cu doi ani mai mică decât el, fetița de treisprezece ani era slăbuță ca o scobitoare, frumoasă și cu voce blândă, o anticipare a femeii care avea să devină din nou. Cunoscându-și destinul, ea și cu Paul erau deja inseparabili. El a lut-o de mână, iar perechea s-a grăbit fericită către centrul medical.

Se întreba dacă Gurney avea să fie un bebeluș urâțel sau dacă devenise o matahală cioturoasă după ce fusese maltratat de Harkonneni. Spera și ca ghola Gurney să aibă talent natural la baliset. Paul era convins că magaziile non-navei puteau să recreeze unul dintre instrumentele muzicale antice. Poate că ei doi vor cânta cândva împreună.

Aveau să fie acolo și alții pentru noua naștere: „mama" Jessicăi, Thufir Hawat și, aproape sigur, Duncan Idaho. Gurney avea mulți prieteni la bord. Nimeni de pe navă nu-i cunoscuse pe Xavier Harkonnen sau pe Serena Butler, ceilalți doi ghola care urmau să fie decantați azi, dar erau legende din timpul Jihadului Butlerian. Fiecare ghola, potrivit Sheeanei, avea un rol de jucat și oricare dintre ei, sau toți laolaltă, ar putea fi cheia înfrângerii Inamicului.

Pe lângă copiii ghola, mulți alți băieți și fete se născuseră de-a lungul anilor lungului zbor al *Itacăi*. Surorile se reproduseseră cu muncitorii Bene Gesserit de sex masculin care evadaseră și ei din Canonicat; înțelegeau nevoia de a mări populația și de a pregăti o fundație solidă pentru o nouă colonie, dacă non-nava găsea vreodată o planetă potrivită pe care să se așeze. Grupul de refugiați evrei ai Rabinului, care se căsătoriseră și întemeiaseră și ei familii, încă așteptau un nou cămin, care să le împlinească lunga căutare. Non-nava era atât de mare, iar populația de la bord încă atât de mult sub capacitatea ei, încât nu exista nicio grijă reală că vor ajunge să nu mai aibă resurse. Nu încă.

În timp ce Paul și Chani se apropiau de sala principală de nașteri, patru Instructoare veneau în fugă spre ei, strigând după orice doctor Suk calificat.

— Sunt morți! Toți trei!

Lui Paul i s-a oprit inima-n loc. La cincisprezece ani, antrena deja unele talente care făcuseră din el conducătorul istoric cunoscut sub numele de Muad'Dib. Adunând toată fermitatea pe care și-l putea pune în voce, i-a cerut celei de-a doua Instructoare să se oprească.

— Explică-te!

Sora Bene Gesserit a răbufnit, surpriza făcând-o să răspundă:

— Trei cuve axlotl, trei ghola. Sabotaj... și crimă. Cineva le-a distrus.

Paul și Chani s-au repezit către centrul medical. Duncan și Sheeana erau deja în cadrul ușii și păreau zguduiți. În încăpere, trei cuve axlotl fuseseră smulse de pe mecanismele de susținere a vieții și zăceau în bălți de carne arsă și lichid vărsat. Cineva folosise o rază incineratoare și substanțe corozive ca să distrugă nu numai aparatura de susținere, ci și nucleul de carne al cuvelor și pe cei trei ghola nenăscuți.

Gurney Halleck. Xavier Harkonnen. Serena Butler. Cu toții pierduți. Și cuvele, care fuseseră cândva femei vii.

Duncan s-a uitat la Paul și a articulat adevărata oroare care era în discuție:

— Avem un sabotor la bord. Cineva care dorește să facă rău proiectului ghola... sau poate nouă, *tuturor*.

— Dar de ce acum? a întrebat Paul. Nava tot fuge de două decenii, iar proiectul ghola a început cu ani în urmă. Ce s-a schimbat?

— Poate că cineva se temea de Gurney, a sugerat Sheeana. Sau de Xavier Harkonnen sau de Serena Butler.

Paul a observat că celelalte trei cuve axlotl din creșă nu fuseseră atacate, inclusiv cea care îi dăduse de curând naștere Aliei cea saturată de mirodenie.

Aflat lângă cuva lui Gurney, a văzut bebelușul mort, pe jumătate născut, printre faldurile de carne arse și dizolvate. Cuprins de greață, a îngenuncheat să atingă cele câteva șuvițe de păr blond.

— Bietul Gurney...

În timp ce Duncan îl ajuta pe Paul să se pună pe picioare, Sheeana a rostit pe ton rece, pragmatic:

— Mai avem material celular. Putem creşte înlocuitori pentru toţi.

Paul simţea furia adâncă, abia controlată de antrenamentul strict Bene Gesserit.

— O să avem nevoie de mai multe cuve axlotl. O să lansez un apel pentru voluntare.

Ghola Thufir Hawat a intrat şi a rămas cu ochii ţintă la ceea ce se întâmplase, nevenindu-i să creadă, cu chipul ca o mască de cenuşă. După încercările de pe planeta Îngrijitorilor, el şi Miles Teg se apropiaseră mult; Thufir îl ajuta acum pe bashar cu securitatea şi cu sistemele de apărare de la bordul navei. Băiatul de paisprezece ani se străduia să vorbească pe ton autoritar.

— O să aflăm cine a făcut asta.

— Examinează imaginile camerelor de securitate, a zis Sheeana. Asasinul nu se poate ascunde.

Thufir părea stânjenit, dar şi furios şi atât de tânăr...

— Am verificat deja. Camerele de securitate au fost dezactivate intenţionat, dar trebuie să existe alte dovezi.

— Am fost atacaţi cu toţii, nu doar cuvele axlotl.

Furia lui Duncan se vedea limpede când s-a întors către tânărul Thufir.

— Basharul a dat exemplul câtorva incidente despre care crede că ar fi putut fi sabotaje.

— N-au fost dovedite niciodată, a replicat Thufir. S-ar putea să fi fost defecţiuni mecanice, uzură a sistemelor, căderi naturale.

Glasul lui Paul a părut de gheaţă când a privit îndelung la copilul care ar fi trebui să fie Gurney Halleck.

— Asta nu-i cădere naturală.

Apoi picioarele lui Paul s-au înmuiat brusc. L-a cuprins ameţeala, iar mintea i s-a înceţoşat. În timp ce Chani se repezea să-l prindă, s-a clătinat, i s-au tăiat picioarele şi s-a lovit puternic cu capul de punte. Pentru o clipă l-a învăluit bezna, o negură care s-a luminat şi a scos la iveală o viziune înfricoşătoare. Paul Atreides o mai văzuse, dar nu ştia dacă era amintire sau preştienţă.

S-a văzut pe sine întins pe jos într-un loc spațios, necunoscut. O rană adâncă de cuțit îi sorbea viața. O rană mortală. Sângele vieții curgea pe podea, iar viziunea s-a transformat în ceață întunecată. A ridicat privirea și și-a văzut propriul chip cum îl privea la rândul lui, râzând. „Te-am omorât!"

Chani îl scutura, îi striga în ureche.

— Usul! Usul, uită-te la mine!

I-a simțit atingerea mâinii pe a lui și, când vederea i s-a limpezit, a văzut încă o față îngrijorată. Pentru o clipă, a crezut că era Gurney Halleck, cu tot cu o cicatrice de viță neagră pe falcă, ochii ca o așchie de sticlă, părul în șuvițe blonde.

Imaginea s-a schimbat și și-a dat seama că era Duncan Idaho, cel cu părul negru. Un alt prieten și păzitor.

— O să mă aperi de pericole, Duncan? s-a auzit vocea împleticită a lui Paul. Așa cum ai jurat când eram copil? Gurney nu mai poate.

— Da, domnișorule Paul. Întotdeauna.

„E clar că Onoratele Matres și-au născocit singure numele, pentru că nimeni altcineva n-ar fi folosit vreodată pentru ele termenul de „onoare" după ce le-ar fi văzut acțiunile lașe, egoiste. Cei mai mulți au un mod foarte diferit de a se referi la aceste femei."

MAICA COMANDANT MURBELLA,
evaluare a punctelor forte trecute și prezente

Armele și navele de război erau la fel de importante ca aerul și hrana în aceste presupuse Vremuri de pe Urmă. Murbella știa că avea să fie nevoită să schimbe modul în care aborda problema, dar nu se așteptase niciodată la o asemenea rezistență din partea propriei Comunități.

Atât cu furie, cât și cu dispreț, Kiria a strigat:

— Le-ai oferit Anihilatoare, Maică Comandant? Nu putem să dăm pe mână Ixului asemenea arme distrugătoare.

Murbella n-avea niciun pic de răbdare cu așa ceva.

— Cine altcineva să ni le construiască? Păstrarea secretelor între noi e numai în avantajul Inamicului. Știi la fel de bine ca și mine că numai ixienii pot descifra tehnologia și produce mari cantități pentru războiul care se apropie. De aceea Ix trebuie să primească acces deplin. Nu există alt răspuns.

Multe lumi își construiau propriile flote uriașe, își blindau fiecare navă pe care o puteau găsi, lucrau la proiecte noi de arme, dar nimic până acum nu se dovedise nici pe departe eficace împotriva Inamicului. Tehnologia mașinilor gânditoare era neîntrecută. Dar, cu o provizie de Anihilatoare noi, Murbella putea întoarce împotriva mașinilor propria putere de distrugere.

După ce furaseră armele de la avanposturile periferice ale mașinilor cu secole în urmă, Onoratele Matres ar fi putut să formeze o linie impenetrabilă și să arunce Anihilatoare către Inamicul care venea după ele. Dacă ar fi fost solidare pentru binele comun, ar fi putut preveni toată problema asta. În schimb, acele Onorate Matres o luaseră la fugă.

Gândindu-se la istoria ascunsă pe care o excavase din adâncul Celorlalte Memorii, Murbella continua să fie iritată de aceste strămoașe. Luaseră armele, le folosiseră fără să le înțeleagă și-și epuizaseră aproape toate rezervele în răzbunarea lor meschină împotriva detestaților tleilaxu. Da, cu multe generații în urmă, tleilaxu își torturaseră femelele, iar Onoratele Matres aveau motive întemeiate să-și îndrepte violența răzbunătoare împotriva lor.

Dar ce risipă!

Pentru că Onoratele Matres fuseseră atât de nesăbuite cu folosirea armelor pârjolitoare de planete împotriva oricărei lumi care le supăra, numai câteva anihilatoare mai erau intacte. De curând, în timp ce zdrobeau fortărețele rebele ale Onoratelor Matres, Murbella se așteptase să dezgroape stocuri mai mari. Dar nu găsiseră nimic. Furase altcineva armele? Poate Ghilda, sub pretextul lor inițial de a le ajuta pe Onoratele Matres? Sau târfele chiar le folosiseră pe toate, fără să păstreze nimic de rezervă?

Acum, rasei umane nu-i rămăseseră destule arme ca să țină piept adevăratului Inamic. Anihilatoarele erau la fel de greu de înțeles ca oricare dispozitiv pe care-l crease vreodată Tio Holtzman pentru plierea spațiului, iar femeile nu știuseră niciodată cum să creeze mai multe. De dragul umanității, spera că ixienii puteau s-o facă.

Vremurile extreme cer acțiuni extreme.

La ordinele ei, membrele Comunității unite scoteau acum puternicele arme de pe non-nave, de pe crucișătoare și nave de infiltrare. Avea să le ducă chiar ea pe Ix. Murbella a retezat argumentele fără sfârșit în timp ce pășea, împreună cu o mică suită, către spațioportul Canonicatului.

— Dar, Maică Comandant, măcar negociază protecția patentelor, a insistat Laera, a cărei roșeață din obraji se vedea chiar și pe pielea întunecată. Impune restricții, pentru ca tehnologia să nu se răspândească peste tot.

Era una dintre Cucernicele Maici cele mai înclinate către afaceri și preluase o mare parte din vechiul rol al Bellondei.

— Proliferarea printre conducătorii războinici ai planetelor ar putea avea ca rezultat devastarea celor mai mari sisteme stelare. Doar CHOAM, lucrând cu Ix, ar putea dezlănțui...

Murbella a întrerupt-o cu un sunet de dezgust.

— Nu-mi pasă câtuși de puțin cine ar putea să profite sau nu din punct de vedere comercial *după ce câștigăm războiul.* Dacă ixienii ne ajută să obținem victoria, au dreptul la profit.

Gânditoare, și-a frecat bărbia în timp ce privea către rampa navei ei mici și rapide.

— O să lăsăm conducătorii războinici planetari să se descurce cu propriile probleme.

„Vă jucați cu sentimentele așa cum se joacă un copil cu jucăriile. Știu de ce Comunitatea voastră nu pune preț pe emoții: nu puteți prețui ceea ce nu înțelegeți!"

DUNCAN IDAHO, scrisoare trimisă Cucernicei Maici Bellonda

Sheeana a folosit un ton autoritar, aproape de Glas:

— „Respectul pentru adevăr este, practic, baza întregii morale." Iar eu vreau adevărul de la tine. *Acum.*

Garimi a înălțat sprâncenele și a vorbit calm:

— Un citat din ducele Leto Atreides ca să întărești interogatoriul? Să aducem aici lumini orbitoare și o Dreptvorbitoare?

— Simțul Adevărului îmi ajunge. Te-am cunoscut întotdeauna destul de bine ca să te citesc.

Undele de șoc stârnite de crima îngrozitoare din centrul de nașteri făceau valuri în non-navă. Masacrul copiilor ghola nenăscuți, distrugerea a trei cuve axlotl, cuve create din *Surori* voluntare, mergeau dincolo de orice se așteptase Sheeana, chiar și de la denigratorii ei cei mai înverșunați. Bănuielile i se îndreptaseră, firește, către conducătoarea fățișă a facțiunii ultraconservatoare.

Într-o sală interioară de conferințe ale cărei uși erau încuiate, Sheeana stătea în picioare ca o învățătoare severă, având în față nouă dintre cele

mai importante disidente. Aceste femei nu fuseseră de acord cu proiectul ghola încă de la început și se opuseseră și mai vehement după hotărârea Sheeanei de a reporni munca.

Sub ochii pătrunzători, Garimi i-a susținut privirea, în timp ce susținătoarele ei aveau o atitudine în mod fățiș ostilă, în special Stuka cea bondoacă.

— De ce aș deteriora o cuvă axlotl? N-are niciun sens.

În minte, printre viețile din Celelalte Memorii, a auzit vocea, acum familiară, a arhaicei Serena Butler, care părea îngrozită. *Să omori un copil!* Serena era un vizitator straniu în Celelalte Memorii, o femeie ale cărei gânduri străvechi n-ar fi trebuit să străbată coridoarele generațiilor, și totuși trecuseră mulți ani de când se afla în compania Sheeanei.

— Ai mai demonstrat și înainte că ești dispusă să omori copii ghola.

Sheeana s-a așezat, în sfârșit.

Garimi se lupta să-și controleze tremuratul.

— Am încercat să ne salvez înainte ca Leto să devină o amenințare, înainte să redevină Tiranul. Asta a fost tot. Și am eșuat. Motivele mele erau bine cunoscute și le rămân fidelă. De ce aș merge acum atât de departe? Ce-mi pasă de Halleck? Sau de vechiul general Xavier Harkonnen? Chiar și Serena Butler e îngropată atât de departe în trecutul nostru, încât nu e cu mult mai mult decât un abur de legendă. De ce mi-aș bate capul cu ei, când cei mai răi dintre ghola, Paul Muad'Dib, Leto al II-lea, doamna Jessica cea căzută și Alia Monstruozitatea umblă deja printre noi?

Garimi a scos din gât un mârâit de dezgust.

— Bănuielile tale mă jignesc.

— Iar dovezile mă jignesc *pe mine*.

— În ciuda tuturor dezacordurilor, suntem toate Surori, a insistat Garimi.

La început, Surorile Bene Gesserit fugare avuseseră o cauză comună, un scop împărtășit. Dar, la câteva luni după evadarea din Canonicat, începuseră disensiunile, luptele pentru putere, contestarea ordinelor, o separare a viziunilor. Duncan și Sheeana se concentraseră pe fuga de Inamicul exterior,

în timp ce Garimi voia să întemeieze o nouă Citadelă și să instruiască o populație proaspătă Bene Gesserit, potrivit metodelor consacrate.

Cum ne-am schimbat atât de dramatic? Cum de s-au adâncit diviziunile atât de mult?

Sheeana și-a mutat privirile cercetătoare de la un chip la altul, în căutarea dovezilor de vinovăție, în special în ochi. Stuka cea scundă avea o linie de broboane pe buza de sus, unul dintre indicatorii nervozității. Dar nu a detectat niciun pic de ură, nicio aversiune atât de mare ca să poată declanșa un act de o asemenea brutalitate. Exasperată, n-avea de-ales decât să conchidă că făptașul nu se afla aici.

— Atunci, am nevoie de ajutorul vostru. Persoana care stă alături de oricare dintre noi ar putea fi un sabotor. Trebuie să luăm pe toată lumea la întrebări. Adunați Dreptvorbitoarele calificate și folosiți ultimele stocuri de drog pentru Transa Adevărului.

Sheeana și-a frecat tâmplele, deja îngrozită de sarcina uriașă.

— Vă rog, lăsați-mă singură, ca să pot medita.

După plecarea celor nouă disidente, Sheeana a rămas singură, cu ochii pe jumătate închiși. Populația de la bordul *Itacăi* crescuse, se răspândise în non-navă în cursul anilor. Nici măcar ea nu era sigură câți copii se aflau la bord, dar putea afla ușor. Sau așa presupunea.

A murmurat către Celelalte Memorii:

— Așadar, Serena Butler... a fost asasinul tău în cameră? Dacă nu sunt ele, atunci cine să fie?

Vocea Serenei a exclamat, plină de tristețe: *un mincinos se poate ascunde în spatele unor baricade, dar toate baricadele cad până la urmă. O să ai și alte ocazii să descoperi asasinul. Cu siguranță or să mai fie sabotaje.*

Dreptvorbitoarele s-au testat mai întâi unele pe celelalte.

Douăzeci și opt de Cucernice Maici calificate au fost adunate din rândurile discipolelor lui Garimi și din populația generală de Surori. Femeile nu au protestat, nu au afirmat că sunt nevinovate, nici nu s-au

plâns de bănuielile care cădeau asupra lor. În schimb, au acceptat interogatoriul reciproc.

Sheeana a observat calmă felul în care femeile au format triade, două dintre ele jucând rolul de anchetatoare, cea de-a treia, pe cel de subiect. De îndată ce fiecare subiect trecea cu bine examenul riguros, rolurile se schimbau, astfel încât toată lumea să fie interogată. Una câte una, Dreptvorbitoarele au creat un rezervor tot mai mare de anchetatoare de încredere. Toate au trecut testul.

Odată ce Dreptvorbitoarele s-au confirmat unele pe celelalte, Sheeana le-a îngăduit s-o interogheze pe ea. Garimi și Surorile ei disidente au înfruntat și ele provocarea și și-au dovedit nevinovăția, la fel ca discipolele ei de nădejde. Toate.

În continuare, alături de o Dreptvorbitoare pe nume Calissa, Sheeana a ajuns în fața lui Duncan Idaho, care a primit-o cu un aer rigid. Simplul gând că Duncan ar fi fost ucigaș și sabotor a izbit-o prin absurditatea lui. Sheeana n-ar fi crezut în stare de așa ceva pe nimeni de la bord și totuși trei cuve axlotl și trei copii ghola fuseseră măcelăriți.

Dar Duncan... Să stea atât de aproape de el, să-i miroasă transpirația, să simtă cumva cum umple camera cu prezența lui... trezea amintiri primejdioase înăuntrul ei. Își folosise propriile talente de subjugare sexuală ca să-l elibereze de Murbella. În ciuda antecedentelor, amândoi știau că în acea întâlnire plină de pasiune existase ceva mai mult decât simpla îndeplinire a unei sarcini necesare. De atunci, Duncan fusese stânjenit în preajma ei, temător de lucrurile cărora le-ar fi putut cădea pradă.

Dar în această situație nu exista nici romantism, nici tensiune sexuală, doar acuzații.

— Duncan Idaho, știi cum să ocolești camerele de securitate din centrul medical?

El a privit pe lângă ea, fără să clipească.

— Îmi stă în putință.

— Ai comis această faptă groaznică și ți-ai acoperit urmele?

Acum a privit-o drept în ochi.

— Nu.

— Ai vreun motiv să împiedici naşterea lui Gurney Halleck, Serena Butler sau Xavier Harkonnen?

— Nu.

Acum, că Duncan se afla în faţa ei şi a unei Dreptvorbitoare, Sheeana i-ar fi putut pune întrebări despre relaţia lor personală, ca să-i observe reacţia. N-ar fi fost capabil s-o mintă sau să se prefacă. Dar se temea răspunsuri. Nu îndrăznea să întrebe.

— Spune adevărul, a anunţat Calissa. Nu e el sabotorul nostru.

Duncan a rămas în încăpere când basharul Miles Teg a sosit pentru interogatoriu. Calissa a afişat imagini ale scenei oribile din camera de naşteri.

— Eşti în vreun fel responsabil de asta, Miles Teg?

Basharul a fixat imaginile cu privirea, a ridicat ochii la ea, apoi s-a uitat la Duncan.

— Da.

Sheeana a fost atât de surprinsă, încât nu a reuşit să formuleze imediat o altă întrebare.

— Cum aşa? a întrebat Duncan.

— Eu sunt responsabil cu securitatea la bordul non-navei. E limpede că am eşuat în îndatorirea mea. Dacă aş fi făcut o treabă mai bună, atrocitatea asta nu s-ar fi petrecut niciodată.

A aruncat o privire către Calissa, vizibil tulburată.

— Din moment ce m-ai întrebat în prezenţa unei Dreptvorbitoare, nu puteam să mint.

— Foarte bine, Miles. Dar nu asta am vrut să spunem. Ai comis acest sabotaj sau l-ai autorizat? Ştii ceva despre el?

— Nu, a răspuns el apăsat.

Au fost amenajate zeci de camere private unde să continue neabătut interogatoriile. I-au întrebat pe toţi copiii ghola, de la Paul Atreides până la Leto al II-lea cel de nouă ani, iar Dreptvorbitoarele nu au detectat niciun neadevăr criminal.

Apoi pe Rabin și pe toți evreii.

Și pe toți ceilalți pasageri de la bordul non-navei.

Nimic. Nici măcar o singură persoană nu părea să aibă vreo legătură cu incidentul ucigaș. Duncan și Teg și-au folosit talentele de mentat ca să verifice și să reverifice listele de oameni de la bord, dar nu au găsit nicio greșeală. Nimeni nu evitase interogatoriul.

Așezat în fața Sheeanei în camera goală de interogatoriu, Duncan a pus mâinile în față.

— Există două posibilități. Fie sabotorul e capabil să înșele o Dreptvorbitoare... fie cineva despre care nu știm nimic se ascunde la bordul *Itacăi*.

În echipe bine organizate, Surorile Bene Gesserit au blocat, apoi au împărțit punțile non-navei, după aceea s-au mutat metodic din cabină în cabină și din cameră în cameră. Dar era o sarcină formidabilă. *Itaca* avea dimensiunile unui orășel, mai mult de un kilometru lungime și cu sute de punți în înălțime, fiecare plină cu pasageri, încăperi și uși ascunse. În timp ce încerca să ghicească în ce fel s-ar fi putut strecura altcineva la bord fără ca ei să știe, Duncan și-a amintit cum descoperise rămășițele mumificate ale prizonierelor Bene Gesserit pe care Onoratele Matres le torturaseră până la moarte. Acea cameră încuiată a ororilor trecuse nedetectată toată perioada în care Duncan fusese ținut prizonier pe navă pe terenul de aterizare al Canonicatului.

Ar fi putut altcineva – poate o Onorată Matre necunoscută? – să fi rămas ascuns la bord atâta vreme? Mai mult de treizeci de ani! Nu părea posibil, dar nava avea mii de compartimente de lucru, cabine de locuit, coridoare și dulapuri.

O altă posibilitate: în timpul fugii de pe planeta Îngrijitorilor, câțiva Dansatori-Față se izbiseră cu mici aparate de vânătoare de carcasa non-navei. Din rămășițele acelor vehicule fuseseră scoase trupuri mutilate... dar ar fi putut fi totul un șiretlic? Dacă unii chiar supraviețuiseră acelor izbituri kamikaze și se strecuraseră? Poate că unul sau mai mulți

Dansatori-Față pândeau prin pasajele mai puțin circulate ale non-navei și căutau modalități de a ataca.

Dacă era așa, era imperios necesar să-i găsească.

Teg instalase deja sute de camere de supraveghere în plus în locuri strategice, dar asta era, în cel mai bun caz, o măsură provizorie. *Itaca* era atât de mare, încât chiar și cea mai bună aparatură de supraveghere avea mii de unghiuri moarte și pur și simplu nu exista destul personal care să monitorizeze camerele deja instalate. Era o sarcină imposibilă.

Totuși încercau.

În vreme ce Duncan însoțea un grup de cinci căutătoare, acestea îi aminteau de o echipă de hăitași care înainta prin iarba înaltă în timpul unei vânători ample. S-a întrebat dacă aveau să sperie o fiară mortală de undeva din întinderea navei.

Era cercetată punte după punte, dar, chiar și cu mai mult de zece echipe, o inspecție completă de la puntea cea mai de sus până la cala cea mai de jos avea să ia o grămadă de timp, iar de-a lungul căutărilor limitate pe care le făcuseră, nu găsiseră nimic. Duncan era istovit și stresat.

Iar asasinul – sau asasinii – se afla în continuare la bord.

„Doar două opțiuni ne stau acum în față: să ne apărăm sau să capitulăm în fața Inamicului. Dar, dacă oricare dintre voi crede că predarea este o opțiune viabilă, înseamnă că deja am pierdut."

BASHARUL MILES TEG, *discurs înainte de Bătălia de la Pellikor*

După ce a lăsat Anihilatoarele pe Ix, pentru ca fabricanții să le studieze și să le reproducă, Murbella a pornit mai departe către șantierele principale ale Ghildei de pe Junction. Administratorul Rentel Gorus, cu părul lung, decolorat și ochi lăptoși, a condus-o pe Murbella printre halele de construcție, macaralele suspensoare, benzile rulante și liniile de asamblare, toate pline de muncitori. Clădirile erau înalte și masive, străzile mai curând utilitare, decât frumoase. Totul pe Junction se făcea la o scară care-ți tăia răsuflarea. Dispozitive enorme trăgeau componente până la scheletele navelor gigantice, asamblând nave una după alta. Aerul avea izul amărui de metal încins, reziduuri chimice provenite de la sudarea diferitelor componente ale vehiculelor uriașe.

Gorus părea din cale-afară de mândru.

— După cum vezi, avem instalațiile pe care le ceri, Maică Comandant, cu condiția ca prețul să fie corect.

— Prețul va fi corect.

Cu proaspăta bogăție a Noii Comunități în melanj și gemone, Murbella putea satisface practic orice cerere de plată.

— O să vă plătim bine pentru fiecare navă pe care o creați, pentru fiecare vehicul care poate fi trimis în luptă, fiecare aparat care poate rezista împotriva armatei mașinilor gânditoare. Sfârșitul civilizației e iminent, dacă nu le înfrângem.

Gorus nu a părut intimidat.

— Fiecare tabără care participă la un război crede că înfruntarea lor e crucială pentru istorie. Dar, cel mai adesea, acestea sunt gânduri iluzorii și inutil de alarmiste. Acest război s-ar putea încheia înainte să trebuiască să recurgi la asemenea măsuri.

Femeia s-a încruntat.

— Nu știu ce vrei să spui.

— Există și alte căi de a rezolva problema. Știm că forțe din afară năvălesc în multe sisteme planetare. Dar ce *vor*? Ce i-ar face să renunțe? Credem că asemenea discuții merită purtate.

A clipit din ochii lăptoși.

— Ce soi de festă încearcă să ne joace Ghilda de data asta?

— Nicio festă, doar judecată rațională. Comerțul trebuie să continue, indiferent de disputele politice. Disperarea din timpul războiului inspiră inovații tehnologice, dar pacea susține profitabilitatea pe termen lung. Comerțul va continua, indiferent cine câștigă conflictul.

Transspațialele fuseseră multă vreme navele de lux ale universului; acum, Murbella silea Ghilda Spațială să-și dedice șantierele creării de instrumente de război. Secole de-a rândul, flota comercială a Ghildei fusese stabilă, iar cererea de schimburi comerciale crescuse pe măsură ce oamenii se întorseseră din Dispersie. Acum totuși, cu flota lui Omnius care nimicea populații întregi și trimitea refugiați cuprinși de panică înapoi către inima Vechiului Imperiu, CHOAM și Ghilda erau în debandadă.

Un vânt fierbinte dinspre halele de asamblare i-a suflat Murbellei în față și i-a ars nările cu fumul înțepător de reziduuri chimice. Un fior i-a trecut pe șira spinării.

— Inamicul nostru comun trebuie să fie rațional, a continuat Gorus. De aceea am trimis mesageri și negociatori în zona de război. O să găsim mașinile gânditoare și o să le prezentăm propunerea noastră. Ghilda ar prefera să-și continue comerțul, indiferent de rezultatul acestui diferend.

Lui Murbella i s-a tăiat răsuflarea.

— Ești nebun? Omnius caută exterminarea întregii omeniri. Asta te include și pe tine.

— Exagerezi situația, Maică Comandant. Unii dintre trimiși vor atinge obiectivul nostru.

Pe fundal, răbufniri de abur se învolburau din hornuri către cer. Murbella nu a luat în seamă zgomotul și mirosul.

— Ești un neghiob desăvârșit, Administrator Gorus. Mașinile gânditoare nu urmează regulile pe care le presupui tu.

— Și, dac-ar fi așa, ne simțim obligați să încercăm.

— Și care-i rezultatul până acum?

— Pierderi acceptabile. Primii noștri mesageri au dispărut, dar o să continuăm efortul. Facem planuri pentru toate eventualitățile, chiar și pentru dezastru.

Cu un aer relaxat, a condus-o afară, pe un câmp larg, deschis, sub corpul pe jumătate asamblat al unei nave uriașe.

— Așadar, ne convine să acordăm anumiți termeni avantajoși Noii Comunități. Ați fost întotdeauna cliente prețuite, dar comanda pe care ne-ați trimis-o e enormă. Chiar și în condiții de război, ați cerut mai multe nave decât putem furniza.

— Atunci oferiți muncitorilor mai multe stimulente.

— Ah, Maică Comandant, dar o să ne oferiți *nouă* destule stimulente?

Murbella s-a zburlit.

— Cum poți să te gândești numai la profituri când e în joc soarta rasei umane?

— Profiturile determină soarta noastră, a tuturor.

Administratorul a făcut un gest neglijent, ca pentru a cuprinde toată mulțimea de nave din jurul lui.

— O să plătim ce cereți, iar Banca Ghildei o să ne dea credite, dacă e necesar. Avem nevoie de navele alea, Gorus.

El a zâmbit cu răceală.

— Creditul vostru e bun, dar trebuie să vorbim despre o altă problemă. Nu avem destui Navigatori ai Ghildei ca să echipăm atât de multe nave noi. Toate vehiculele pe care le construim pentru voi vor trebui prevăzute cu compilatoare matematice ixiene, în loc de Navigatori tradiționali. E acceptabil?

— Cu condiția ca navele să funcționeze așa cum avem nevoie, n-am nicio obiecție. N-avem timp să creăm și să antrenăm o altă populație de Navigatori.

Vizibil mulțumit, Gorus și-a frecat mâinile.

— În ultima vreme, Navigatorii s-au dovedit oarecum dificili, din cauza lipsei de mirodenie, o lipsă pe care a creat-o Comunitatea ta, Maică Comandant. Din cauza voastră a trebuit să căutăm alternative la Navigatori.

— N-am niciun pic de simpatie pentru Navigatori, nici pentru profiturile voastre obscene. Nu-mi pasă cum face Ghilda, dar am nevoie de navele alea.

— Desigur, Maică Comandant, și o să vă furnizăm ce doriți.

— Exact răspunsul de care am nevoie.

„Care e avantajul prescienței, dacă servește numai la dezvăluirea propriei noastre prăbușiri?"

NAVIGATORUL EDRIK, *mesaj către Oracolul Timpului*

Birocrații Ghildei au avut îndrăzneala să recheme transspațialul lui Edrik la șantierele de pe Junction. Cu ochii lăptoși ațintiți în gol, Administratorul Gorus a anunțat voios că transspațialul avea să fie echipat cu unul dintre noile compilatoare matematice ixiene.

— Nu ne putem baza pe linia de aprovizionare cu mirodenie. Trebuie să ne asigurăm că fiecare navă poate funcționa în siguranță dacă Navigatorul eșuează.

De-a lungul ultimilor doi ani, tot mai multe nave ale Ghildei fuseseră prevăzute cu detestatele comenzi artificiale. Compilatoare matematice! Niciun mecanism sau instrument simplu nu putea efectua corespunzător proiecțiile fenomenal de complexe pe care le îndeplinea un Navigator. Edrik și colegii lui evoluaseră prin scufundarea în mirodenie, viziunea lor prescientă se întărise prin puterea melanjului. Nu exista niciun substitut mecanic.

Cu toate acestea, Edrik n-a avut de ales decât să accepte o echipă de muncitori ixieni calificați și aroganți sosiți cu o navetă de la șantierele

de pe Junction. Bărbații taciturni au urcat la bordul transspațialului sub ochii atenți ai Ghildei, cu fețele lor trufașe, mașinile compilatoare și curiozitatea periculoasă.

În cuva lui, Edrik era îngrijorat că aveau să-și bage nasul peste tot, sub pretextul de a-și finaliza instalarea. Facțiunea Navigatorilor nu putea să riște ca oamenii aceștia să găsească laboratorul lui Waff, păstrăvii de nisip modificați genetic și micii viermi mutanți pe care-i producea acesta în cuvele sale. Bărbatul tleilaxu pretindea că face progrese excelente, iar munca lui trebuia să rămână secretă.

De aceea, când muncitorii ixieni au ajuns cu toții în siguranță la bord, Edrik a pliat pur și simplu spațiul, fără să informeze pe nimeni de la șantiere unde se ducea. Și-a dus transspațialul gol departe, într-un loc pustiu dintre sistemele solare și acolo i-a evacuat pe ixienii cărora nu le venea să creadă, împreună cu afurisitele lor de mașini de navigație, în vidul înghețat.

Problemă rezolvată.

Faptele lui aveau să fie descoperite până la urmă, dar asta nu se putea evita. Edrik era Navigator. Niște simpli Administratori umani n-aveau nicio putere asupra lui.

Edrik bănuia că prefăcutul de Administrator și facțiunea lui priveau criza de melanj ca pe o ocazie să mute povara Ghildei de pe umerii Navigatorilor problematici; nu voiau cu adevărat o nouă sursă de mirodenie. Gorus era acum un aliat absolut, dacă nu chiar o marionetă, a ixienilor. Edrik văzuse proiecțiile economice și știa că Administratorii considerau mașinile de navigație mai eficiente decât Navigatorii din punctul de vedere al costurilor și mai ușor de controlat.

Cu ixienii și mașinile lor din fericire evacuați, Edrik știa că venise momentul să convoace încă o întâlnire cu colegii lui Navigatori; aveau nevoie să primească îndrumări noi de la Oracolul Timpului. Pentru că Junction și câteva alte planete ale Ghildei erau deja compromise de Gorus și trepădușii lui, Edrik a ales un loc pe care nimeni în afară de Navigatori nu-l putea găsi.

Odată ce li se arătase cum, își puteau muta navele adânc în altă dimensiune, un univers nontradițional, unde Oracolul desfășura din când în când explorări personale incomprehensibile.

Aprinse de lumina a șapte stele nou-născute, gazele cosmice învolburate în jurul navei gigantice păreau incendiate. Nebuloasa strălucea în roz, verde și albastru, în funcție de fereastra spectrului prin care Edrik alegea să privească. Perdelele cețoase creau un spectacol magnific, un vârtej imens de gaze ionizate și o ascunzătoare perfectă.

Când navele s-au adunat, Navigatorii erau în plină zarvă, iar numărul lor era mai mic decât sperase Edrik. Până acum, patru sute de transspațiale fuseseră dezafectate, iar componentele recuperate pentru a construi non-nave noi, bazate pe sisteme de ghidare artificiale. Șaptesprezece Navigatori avuseseră o moarte oribilă, cuvele lor fuseseră golite. Edrik a aflat că șase dintre colegii lui îi uciseseră, la fel ca el, pe inginerii ixieni, mai degrabă decât să-i lase să instaleze compilatoarele matematice. Patru Navigatori deconectaseră pur și simplu mașinile, iar echipele de ixieni nu-și dăduseră seama că mult-lăudatele lor sisteme nu mai funcționau.

— Avem nevoie de melanj, a transmis el. Prin harul mirodeniei, vedem prin spațiul pliat.

— Dar Comunitatea Surorilor ni l-a refuzat, a replicat unul dintre ceilalți Navigatori. Ele au mirodenie. Cheltuiesc mirodenie. Dar nu ne-o dau nouă.

— Vrăjitoarele o dau Ghildei pentru nave... dar Administratorii ne-au dat la o parte. Suntem trădați chiar de ai noștri.

— Ei controlează mirodenia.

— Dar nu ne controlează pe noi, a insistat Edrik. Dacă ne găsim propria sursă de mirodenie, n-o să mai avem nevoie de Administratori. Asta e pentru supraviețuirea Navigatorilor, nu doar pentru comerț. Ne-am luptat cu problema asta ani de-a rândul. Ghola tleilaxu a venit în sfârșit cu o soluție.

— O nouă sursă de mirodenie? S-a dovedit?

— E ceva complet dovedit? Dacă merge bine, putem să distrugem vechea Ghildă Spațială coruptă și s-o înlocuim.

— Trebuie să vorbim cu Oracolul.

Edrik a fluturat mânuțele diforme.

— Oracolul n-a binevoit să ne ajute, a zis altul. Oracolul are propriile motive.

Plutind în cuvă, Edrik le-a confirmat dilema.

— Am vorbit chiar eu cu ea, dar poate că toți la un loc putem s-o determinăm să răspundă. Să invocăm Oracolul.

Cu ajutorul minților amplificate de mirodenie, numeroșii Navigatori au lansat un mesaj țintit prin pliurile spațiului. Edrik știa că n-aveau nicio cale de a sili Oracolul Timpului – sau Infinitatea Oracol, cum era numită câteodată – să răspundă, dar îi simțea prezența și neliniștea profundă.

Cu o strălucire tăcută, s-a deschis o trapă în vid, iar străvechiul container a apărut. Nu era tocmai o navă, pentru că Oracolul putea să călătorească oriunde dorea, pliind spațiul fără ajutorul motoarelor Holtzman.

Chiar și în acea incintă mică și deloc amenințătoare, Edrik cunoștea foarte bine puterea și imensitatea acelei minți incredibil de avansate. Ca ființă umană, Norma Cenva descoperise prima conexiune dintre mirodenie și prescient. Dezvoltase tehnologia de pliere a spațiului, crease ecuațiile de neînțeles pe care și le însușise Tio Holtzman.

Deși Oracolul nu folosea niciun dispozitiv de transmisie, cuvintele s-au auzit în mintea lor puternice și implacabile.

— Preocupările voastre sunt mărginite. Trebuie să găsesc non-nava rebelă. Trebuie să stabilesc unde a dus-o Duncan Idaho, înainte ca Inamicul s-o intercepteze.

Oracolul își alegea deseori scopurile ezoterice fără să le explice. Unul dintre Navigatori a întrebat:

— De ce e atât de importantă non-nava?

— Pentru că Inamicul vrea s-o aibă. Marele nostru dușman e Omnius, numai că s-a schimbat la fel de mult față de fosta hiperminte computer, precum am evoluat eu din ființa umană care eram odată. Mașinile și-au

încheiat proiecțiile de ordin superior. Hipermintea știe că trebuie să-l aibă pe Kwisatz Haderach, tot așa cum eu știu că Inamicul *nu* trebuie să-l aibă.

Oracolul a lăsat tăcerea să plutească în spațiu ca un gol, înainte de a adăuga un reproș usturător.

— Apetitul vostru pentru mirodenie nu e o prioritate. Trebuie să găsesc nava.

A întrerupt brusc discuția, s-a stins din nou și a dispărut în propriul loc dintr-un univers alternativ.

Edrik și Navigatorii adunați erau șocați de răspunsul ei. Navigatorii mureau, mirodenia se împuțina până la nimic, Administratorii încercau să răstoarne Ghilda, iar Oracolul nu voia decât să găsească o navă rătăcită?

DOUĂZECI ȘI DOI DE ANI DUPĂ EVADAREA DIN CANONICAT

„Acești noi Dansatori-Față nu pot fi detectați prin analiza ADN-ului sau prin oricare altă formă de examinare celulară. Din câte știm noi, numai un Maestru tleilaxu își poate da seama de diferență."

Raport Bene Gesserit despre mutațiile umane

Deși specialiștii ixieni studiaseră Anihilatoarele mai bine de jumătate de an, tot nu dăduseră Comunității Surorilor niciun răspuns. Murbella aștepta, copleșită de gânduri negre, în biroul ei din Canonicat. Veștile păreau să se înrăutățească cu fiecare zi care trecea.

Primea cu regularitate noutăți despre ravagiile flotei mașinilor gânditoare. Puternicele nave ale Inamicului înaintau implacabil prin sistemele periferice ca un tsunami zdrobitor, care îneca lume după lume. Încă zece planete evacuate sau contaminate de molime, încă zece pierdute și mai mulți refugiați care se revărsau în Vechiul Imperiu.

O rețea de Surori întâmpina fiecare navă cu refugiați care venea din sistemele de pe linia frontului. Adunau rapoarte de la grupurile de supraviețuitori și puneau cap la cap o hartă tridimensională completă a mișcărilor flotei mașinilor. Tiparul se prelingea ca o pată de sânge prin galaxie.

Într-o singură încercare disperată de rezistență, nouăsprezece non-nave ale Comunității pierduseră ultimele trei Anihilatoare pentru a distruge

un întreg grup de luptă format din nave ale mașinilor și a împiedica nimicirea unui singur sistem locuit de oameni. Până la urmă însă, chiar și o asemenea devastare nu însemna decât o mică întârziere; flota mașinilor s-a întors cu și mai multă putere și tot a zdrobit lumea aceea, ucigând fiecare locuitor. Rămasă fără ultimele Anihilatoare, Noua Comunitate era jalnic de lipsită de apărare.

Exceptând cazul în care ixienii le puteau ajuta. *De ce le lua atât de mult?*

În sfârșit, un singur inginer ixian a sosit în Canonicat să aducă vești. Când a spus că n-avea să vorbească decât cu Maica Comandant în persoană, escorta l-a adus la Citadela principală. Așteptând pe tronul ei impozant din fața ferestrei din panouri și pătată cu dâre de nisip, Murbella îl respecta pentru că trecea peste birocrație și mergea direct la esența problemei.

Chipul inginerului era șters, deloc memorabil, părul castaniu tuns scurt, comportamentul fără pretenții. Răspândea un miros deosebit, neplăcut, poate de la reziduurile chimice sau mașinăriile din fabricile subterane de pe Ix. S-a înclinat nepăsător și a pășit în fața ei.

— Cei mai buni ingineri și savanți au demontat și analizat mostrele de Anihilatoare pe care ni le-ați furnizat.

Murbella s-a aplecat în față și i-a acordat întreaga ei atenție.

— Și le puteți reproduce?

— Mai mult de-atât, Maică Comandant.

Zâmbetul lui încrezător nu trăda niciun pic de căldură, era pur și simplu imitarea unei expresii faciale. Fabricanții noștri înțeleg conceptul de bază al armei și sunt capabili să-i concentreze puterea de distrugere. Înainte, era nevoie de câteva nave de luptă ale Onoratelor Matres care să lanseze mai multe Anihilatoare pentru a ucide o planetă. Cu arma noastră perfecționată, o singură navă poate lansa destulă putere de foc pentru a face ceea ce s-a făcut pe Rakis.

A ridicat din umeri cu indiferență.

— Închipuiți-vă ce ar putea face o asemenea eliberare de energie navelor de război ale Inamicului.

Murbella a încercat să-și ascundă încântarea.

— Avem nevoie de cât de multe puteți produce. Dați instrucțiuni fabricilor să înceapă imediat să lucreze la armele astea.

A păstrat un ton sever și lăsă să se întrezărească nerăbdarea.

— Dar de ce ai ținut să mă vezi în persoană, când ai fi putut cu ușurință să trimiți un mesaj cu informația? A strâmbat din buze. Vrei o bătaie pe umăr? Să te aplaud? Poftim, te aplaud.

Inginerul ixian a rămas calm.

— Înainte să începem, Maică Comandant, există problema plății. Fabricantul-Șef Sen mi-a dat instrucțiuni să te informez că Ix trebuie să fie recompensată dacă e să scoatem din producție centrele noastre manufacturiere profitabile pentru a construi aceste Anihilatoare pentru războiul tău.

— Războiul *meu*? Toți oamenii trebuie să ducă povara costurilor.

— Din nefericire, nu suntem de acord. Singura plată pe care o acceptăm este mirodenia. Și singura sursă de mirodenie este Noua ta Comunitate.

— Avem alte căi de a vă plăti.

Murbella a încercat să-și ascundă neliniștea. Nu era sigură că operațiunile ei incipiente cu mirodenie puteau furniza cantitatea necesară. Și de ce-i păsa Ixului de mirodenie, în mod special? Conturile Comunității în băncile Ghildei puteau fi golite; CHOAM putea fi convinsă să furnizeze mărfuri importante; iar gemonele erau mai valoroase ca oricând, în special de la recentele tulburări de pe Buzzell.

Când i-a oferit însă aceste alternative, fabricantul ixian a clătinat din cap.

— N-am niciun pic de flexibilitate în aceste negocieri, Maică Comandant. Trebuie să fie melanj. Nicio altă monedă nu va fi acceptată.

Femeia a scrâșnit din dinți, dar nu mai avea răbdare să aștepte alte întârzieri.

— Mirodenie să fie, atunci. Dați-i drumul.

La plecarea din Canonicat, Khrone Dansatorul-Față de simțea satisfăcut. Noua Comunitate se înclinase în fața cererilor sale, așa cum știa că aveau să facă. Întors pe Ix, s-a bucurat de atenția Fabricantului-Șef,

iar înlocuitorii Dansatori-Față controlau deja toate centrele-cheie de producție ixiene.

Lui Khrone i se părea ironic faptul că cerea plata în mirodenie, din moment ce Ix dedicase atâtea eforturi tehnologice instalării mașinilor de navigație pe navele Ghildei. Mulțumită compilatoarelor matematice, melanjul era practic depășit în ceea ce privea plierea spațiului, iar Navigatorii se stingeau repede.

Dar, prin faptul că insista ca o plată atât de mare să fie făcută doar în mirodenie și apoi o ținea în stoc, Khrone scotea de pe piață o cantitate uriașă și o făcea încă și mai rară. Acest lucru, la rândul lui, avea să silească și mai multe nave să se convertească la compilatoarele matematice ixiene, pentru că Ghilda nu putea menține nevoile de melanj ale Navigatorilor săi. Nu peste multă vreme, fără nicio cale de a-și susține propriii Navigatori, întreaga Ghildă Spațială avea să cadă sub controlul lui Khrone. Rezolvase totul în cele mai mici detalii.

Între timp, el și muncitorii lui deghizați aveau să facă să pară că furnizează tot ceea ce cere Comunitatea Surorilor. Lasă-le să ducă bătălii zadarnice, în timp ce adevăratul război era deja câștigat, chiar sub nasul lor! Maica Comandant Murbella avea să fie foarte mulțumită... până în clipa în care o perdea de întuneric va cădea peste omenire. Permanent.

„Fiecare om face greșeli. Când le face însă un șef al securității, există consecințe. Mor oameni."

THUFIR HAWAT, *originalul*

Basharul și protejatul său pășeau pe coridoare către centrul de întreținere a vieții de pe non-navă.

— Sunt profund rușinat, Thufir. A trecut aproape un an și nu sunt în stare să găsesc un sabotor și ucigaș flagrant.

Tânărul Hawat a ridicat ochii spre el; era limpede că-l idolatriza pe geniul militar.

— Avem un fond limitat de suspecți și o zonă distinctă în care el sau ea s-ar putea ascunde. Am făcut tot posibilul, bashare.

— Și totuși sabotorul e pe-aici pe undeva.

Teg nu a încetinit pasul.

— De aceea n-am făcut tot posibilul, pentru că tot n-am găsit persoana responsabilă. Faptul că n-au mai fost alte crime nu înseamnă că putem lăsa garda jos. Sunt convins că sabotorul se află încă printre noi.

Itaca era permanent percheziționată și monitorizată. Fuseseră instalate camere de supraveghere suplimentare, dar vinovatul părea să aibă un talent deosebit în a se ascunde. Teg bănuia că activitatea sabotorului mergea mult dincolo de uciderea de ghola și de cuve axlotl. În ultimele luni,

multe sisteme ale navei se defectaseră inexplicabil, prea multe ca să fie provocate de evenimente întâmplătoare și avarii naturale.

— Adversarul nostru e încă la treabă.

Ghola Thufir a ridicat bărbia netedă, cu un aer de mândrie. Era puternic și masiv, cu sprâncene groase; își lăsase părul să crească.

— Atunci, noi doi o să-l găsim.

Teg i-a zâmbit lui Thufir.

— Îndată ce o să-ți recapeți amintirile și experiența de mentat războinic și Maestru Asasin, o să fii un aliat formidabil.

— Sunt formidabil și acum.

Thufir își dovedise deja valoarea în timpul fugii de Îngrijitori, când își riscase viața ca să-l ajute pe Rabin să scape de Dansatorii-Față aliați cu Inamicul. Teg credea că tânărul ghola avea potențialul să realizeze mult mai multe.

Folosind un tipar variat, insista asupra unui ciclu istovitor de inspecții de securitate zilnice, în timp ce îl lăsa pe Duncan Idaho pe puntea de navigație, mereu la pândă pentru a zări din timp plasa sclipitoare a Inamicului.

Itaca rătăcea mai departe, în spațiul pustiu. La început, călătoria lor avusese pur și simplu scopul de a scăpa de vânătorii Inamicului. Duncan fusese silit să rămână ascuns în spatele non-câmpului învăluitor al navei, din moment ce bătrânul și bătrâna păruseră să-l vrea pe el în mod special. Acum, după mai mult de două decenii, populația de la bord crescuse, iar copiii creșteau și erau învățați deprinderile necesare, fără să fi pus vreodată piciorul pe suprafața vreunei planete.

În ciuda tuturor lumilor colonizate în timpul Dispersiei, sistemele locuibile chiar păreau rare. Pentru prima oară, Teg s-a întrebat câte nave de refugiați care fugiseră de Epoca Foametei muriseră pur și simplu, fără să-și găsească vreodată destinația. *Itaca* nu avea un Navigator al Ghildei; numai norocul pur îi aducea în preajma planetelor. Până acum, întâlniseră doar două locuri care ar fi putut susține o colonie nouă: o lume a Onoratelor Matres care fusese complet nimicită de molimele Inamicului și planeta perfizilor Îngrijitori.

Cu toate acestea, cu instalațiile sale de reciclat, serele și bazinele cu alge, *Itaca*, deși în curs de îmbătrânire, ar fi trebuit să fie în stare să întrețină numărul prezent de pasageri vreme de secole, dacă ar fi fost necesar. Ei și succesorii lor ar fi putut efectiv să rămână la bord o veșnicie și să fugă. *Asta ne este soarta?* – se întreba Teg. Dar din cauza scurgerilor, pierderilor și „accidentelor", pasagerii aveau motive de îngrijorare. Mai devreme sau mai târziu, aveau să fie nevoiți să completeze rezervele.

În timp ce se gândea la resurse, basharul a luat-o pe un coridor lateral care ducea la rezervoarele de fermentație și la bazinele alăturate de cultivare a algelor. Crescută în încăperea umedă, boltită, biomasa furniza materia brută pentru unitățile de procesare a hranei. O vulnerabilitate fundamentală.

Când a deschis trapa, pe Teg l-a izbit mirosul intens, mlăștinos, de compost și alge. Au urcat treptele de metal până la o pasarelă și au privit în jos, în bazinul cilindric plin cu mucozități verzi, pufoase. Masa puturoasă de alge fecunde digera orice substanță organică și producea cantități mari de material comestibil, destul de puțin gustos, care putea fi convertit în mâncăruri mai aromate. Ventilatoarele de pe tavan bâzâiau, absorbind aerul mirositor în sus, prin filtre, apoi în seria de conducte complicate care formau sistemul circulator al non-navei. După ce a luat mostre și a testat echilibrul chimic al bazinelor, Teg a tras concluzia că totul este în ordine. Niciun semn de sabotaj de la ultima inspecție.

Tânărul mergea alături de el.

— Nu sunt încă mentat, domnule, dar m-am gândit mult la problema sabotajului.

Teg a ridicat din sprâncene și s-a întors către protejatul său.

— Și ai o aproximație de ordinul întâi?

— Am o idee.

Thufir nu încerca să-și ascundă mânia.

— Îți sugerez să ai o lungă discuție cu ghola Yueh. Poate că știe mai multe decât a recunoscut.

— Yueh are numai treisprezece ani. Nu și-a recăpătat amintirile.

— Poate că are slăbiciunea în sânge. Bashare, știm că *cineva* a comis sabotajul.

Tânărul părea dezamăgit în sinea lui pentru că permisese să se întâmple.

— Nici măcar adevăratul Thufir Hawat n-a găsit trădătorul din Casa Atreides înainte de a ne fi trădat Harkonnenilor. Trădătorul era Yueh.

— O să țin minte.

Întorși pe coridoare, cei doi au trecut pe lângă bătrânul Scytale, care părea bolnav, și pe lângă clona lui, amândoi ieșind din apartamentul lor. Pentru că se izolau și trăiau în spiritul strict al tradițiilor lor și aveau un comportament ciudat, cei doi tleilaxu erau suspecți firești, dar Teg nu găsise nicio dovadă împotriva lor. De fapt, credea că adevăratul sabotor ar avea grijă să se amestece perfect printre ceilalți și să nu atragă deloc atenția. Era singurul mod în care putuse să rămână ascuns atât de multă vreme.

Două femei însărcinate au trecut pe lângă ei pe coridor, vorbind între ele în mers. Ambele făceau parte din programul convențional de reproducere al lui Sheeana pentru a menține populația Comunității, prin furnizarea unei baze genetice pentru cazul în care grupul avea să găsească vreodată un loc în care să se stabilească.

În cele din urmă, Teg și Thufir au ajuns la sala enormă și zumzăitoare a motoarelor și au intrat în compartimentul mare de la pupa printr-o ușă rotundă. În aparență la adăpost, dar rătăcită din nou de la ultima trecere prin spațiul pliat, *Itaca* plutea în derivă, deși Duncan insista să mențină motoarele Holtzman pregătite în orice moment.

Transplazul gros îi separa pe bashar și pe Thufir de o triadă de generatoare de energie care alimentau mașinile. Pasarelele se intersectau pe exteriorul unei încăperi rezistente la explozii care conținea motoarele gemene. Cei doi fixau cu privirea mecanismele gigantice care puteau plia

spațiul. Un adevărat miracol al tehnologiei. Toate indicatoarele erau în marja nominală. Din nou, niciun semn de sabotaj.

— Încă ne scapă ceva, a rostit Teg meditativ. O simt.

Se mai întâmplase o dată, la sfârșitul Bătăliei de pe Junction, să nu reușească să vadă groaznica și mortala „Armă" pe care Onoratele Matres o ținuseră în rezervă. Greșeala aceea aproape că dusese la pierderea întregului război. S-a gândit la situația lor de acum. *Ce dispozitiv mortal o să pierd din vedere de data asta?*

„Omenirea are o mare busolă genetică menită să ne călăuzească în mod constant înainte. Sarcina noastră este s-o menținem mereu îndreptată în direcția corectă."

CUCERNICA MAICĂ ANGELOU, *celebră Maestră Geneticiană*

Wellington Yueh simțea nevoia intensă de a fi iertat. Locul gol din mintea lui se umpluse cu vinovăție. Era doar un ghola și avea doar treisprezece ani, dar știa că făcuse lucruri îngrozitoare. Propria istorie se agăța de el ca smoala de pantof.

În prima viață își încălcase condiționarea Suk. Nu reușise să se ridice la înălțimea așteptărilor soției lui, Wanna, pentru că îngăduise Harkonnenilor s-o folosească drept pion și-l trădase pe ducele Leto, aducând căderea Atreizilor pe Arrakis.

După ce studiase înregistrări despre existența sa anterioară și aflase, până la cele mai dureroase amănunte, ceea ce făcuse, Yueh încerca să găsească alinare în a cugeta la Biblia Catolică Portocalie, alături de alte religii, secte, filosofii și interpretări arhaice care se dezvoltaseră de-a lungul mileniilor. Deseori repetata doctrină a Păcatului Originar, atât de nedreaptă, era un ghimpe foarte neplăcut în coastă. Yueh ar fi putut să găsească scuza lașului, aceea că nu-și amintea și de aceea nu merita vina, dar nu aceasta era calea către ispășire.

Jessica era singura care-l putea ierta.

Cei opt copii ghola din proiectul lui Sheeana fuseseră crescuți și educați împreună. Datorită personalităților lor individuale, formaseră legături personale și prietenii. Chiar înainte să cunoască istoria care ar fi trebuit să-i despartă, Yueh încercase să se împrietenească cu Jessica.

Citise jurnalele și scrierile educative ale doamnei Jessica cea originală, concubina recunoscută a ducelui Leto Atreides. Mai fusese și Cucernică Maică, exilată, mama lui Muad'Dib și bunica Tiranului. Jessica aceea moartă de mult fusese o femeie puternică, un model, în ciuda felului în care Bene Gesseritul o ponegrea pentru defectul, pentru slăbiciunea ei. *Dragostea.*

Împreună, copiii ghola înfruntau un Inamic mult mai mare decât Harkonnenii. Când amintirile Jessicăi aveau să fie în sfârșit redeșteptate, amenințarea comună avea să fie suficientă ca s-o împiedice să vrea să-l omoare? Citise propriile ei cuvinte, așa cum fuseseră consemnate de prințesa Irulan, care exprimau agonia pătrunzătoare a durerii: „Yueh! Yueh! Yueh! Un milion de morți nu-i ajungeau lui Yueh!

Da, era singura care-i putea oferi vreo speranță de iertare. Cu trecutul șters cu buretele și inima deschisă, se ruga să fie posibil pentru el să ducă o viață onorabilă de data asta.

Jessica își făcea deseori de lucru în sera principală, avea grijă de plantele care serveau drept sursă suplimentară de hrană pentru sutele de oameni de la bord. Avea înclinație pentru munca în seră și era fericită în preajma pământului fertil, al irigatoarelor care dădeau bura de apă, a frunzelor verzi, cărnoase, și a florilor cu parfum dulce. Cu părul de nuanța bronzului și fața ovală, nobilă și tânără, arăta deosebit de frumoasă. Cât trebuie să se fi iubit ea și ducele Leto cu multă vreme în urmă... înainte ca Yueh să fi distrus totul.

Jessica a ridicat privirea de la florile și ierburile luxuriante și s-a concentrat asupra lui Yueh.

El a întrebat-o:

— Te deranjează compania?

— A ta, nu. E reconfortant să fiu cu cineva care nu-mi aduce reproșuri pentru lucruri pe care nu-mi aduc aminte să le fi făcut.

— Sper că-mi vei acorda aceeași considerație, doamnă.

— Te rog, nu-mi spune așa, Wellington. Măcar nu încă. Nu pot fi doamna Jessica până când... ei bine, până când nu devin doamna Jessica.

A încercat să ghicească motivele pentru dispoziția ei sumbră.

— Iar ți-a ținut predici Garimi?

— Unele Surori Bene Gesserit nu vor să mă ierte pentru că am mers împotriva ordinelor stricte ale Comunității, pentru că le-am trădat programul genetic.

Părea să recite ceva ce citise.

— Consecințele acestui lucru au doborât un imperiu și au supus rasa umană la mii de ani de domnie tiranică și la și mai multe secole de privațiuni.

A râs amar.

— De fapt, dacă acțiunile tale chiar ar fi dus la moartea lui Paul și a mea, poate că istoriile Bene Gesserit te-ar fi descris drept erou.

— Nu sunt erou, Jessica.

Spre onoarea lui, originalul Yueh le dăduse, ei și lui Paul, mijloacele de a supraviețui în deșert după ce Harkonnenii atacaseră Arrakeenul. Le înlesnise scăparea, dar era de-ajuns pentru răscumpărare? Era posibil să fie?

Fata a mers mai departe, mirosind florile, verificând solul umed. Avea obiceiul să-și plimbe degetele pe frunze, să le atingă dedesubt.

Yueh a urmat-o în timp ce se plimba printr-un crâng de lămâi pitici. Deasupra, panourile segmentate ale ferestrelor cu filtru arătau numai lumina îndepărtată a stelelor și niciun soare în preajmă.

— Dacă ne urăsc atât de mult, de ce ne-au adus Surorile înapoi?

Jessicăi i s-a așternut pe chip o expresie de amuzament amar.

— Surorile Bene Gesserit au un obicei groaznic, Wellington: chiar dacă știu că e ascuns un cârlig în viermele suculent, tot vor mușca. Întotdeauna cred că pot evita capcane în care cădem noi, ceilalți.

— Dar și tu ești o Bene Gesserit.

— Nu mai sunt... sau nu încă.

Yueh își atinse propria frunte netedă, fără semnul tatuat.

— O luăm de la-nceput, Jessica. Totul a fost șters cu buretele. Uită-te la mine. Primul Yueh și-a încălcat condiționarea Suk, dar *eu* m-am născut fără tatuajul rombic. Complet imaculat.

— Poate că asta înseamnă că unele lucruri se pot șterge.

— Chiar *se pot*? Noi, ghola, suntem crescuți cu un singur scop: să devenim cine-am fost cândva. Dar suntem noi persoane în sine? Sau ghola sunt pur și simplu unelte, chiriași temporari care trăiesc provizoriu în niște case, până când se întorc proprietarii de drept? Dacă nu vrem acele foste vieți? E corect ca Sheeana și ceilalți să ni le impună? Cum rămâne cu *noi*, așa cum suntem în clipa asta?

Brusc, rețeaua de panouri solare întrepătrunse de deasupra părură să lumineze mai puternic, ca și cum sistemul ar fi absorbit un val de energie exterioară. Șirurile de plante dese aranjate în sala serei au devenit mai clare, ca și cum ochii ar fi devenit brusc mult mai sensibili. Suprapusă pe întreaga încăpere, băiatul a văzut o plasă complexă de linii subțiri, iridescente, care se limpezeau și se concentrau.

Se întâmpla ceva, ceva ce Yueh nu mai trăise niciodată. Liniile au devenit vizibile peste tot în jurul lor, ca un fileu subțire care plutea prin aer. Trosneau, încărcate cu energie.

— Jessica, ce-i asta? O vezi?

— O plasă... o rețea.

I s-a tăiat răsuflarea.

— E ceea ce pretinde Duncan Idaho că vede!

Yueh a simțit cum îi tresare inima. *Vânătorii?*

S-a declanșat o sirenă stridentă de securitate, însoțită de vocea lui Idaho.

— Pregătiți-vă pentru activarea motoarelor Holtzman!

Oriunde plia spațiul non-nava necălăuzită de un Navigator, riscau un dezastru. Până acum, avertismentele lui Duncan nu fuseseră sprijinite de

martori din afară, deși Îngrijitorii dovediseră că amenințarea din partea misteriosului Inamic era veritabilă.

De pe coridoarele navei, Yueh a auzit strigătele oamenilor care fugeau spre stațiile de urgență. Strânsoarea fină devenea tot mai strălucitoare și mai puternică, înconjura și se infiltra pe întreaga navă. Cu siguranță, toată lumea vedea asta!

A simțit un tremur prin punte, o dezorientare și o *alunecare*, în timp ce nava uriașă a pliat spațiul. Prin domul serei, a văzut sisteme solare, forme și culori învolburate... ca și cum conținutul universului fusese pus într-un castron și amestecat.

Dintr-odată, *Itaca* s-a deplasat altundeva, departe de capcană. Glasul calm al lui Duncan s-a auzit prin intercom:

— Suntem din nou în siguranță, deocamdată.

— De ce am văzut plasa acum, dar niciodată înainte? a întrebat Jessica.

Yueh își freca bărbia, cu gândurile răvășite.

— Poate că Inamicul folosește un alt fel de plasă, una mai puternică. Sau poate că testează noi metode de a ne lua urma și de a ne prinde.

„Nu trebuie să dăm niciodată glas îndoielii. Trebuie să credem până la capăt că putem câștiga această luptă împotriva Inamicului. Dar în cele mai negre momente, singură în camera mea, mă întreb mereu: este cu adevărat credință sau doar nebunie?"

MAICA COMANDANT MURBELLA, *arhivele private ale Canonicatului*

Când micul consiliu pentru Missionaria Aggressiva al Murbellei s-a adunat din nou, întâlnirea a fost încordată. În anul care trecuse, Comunitatea Surorilor trimisese șapte înlocuitoare ale Sheeanei în taberele de refugiați pentru a uni luptătorii. Sheeanele contrafăcute aveau o misiune pe măsura lor: să convingă fanaticii să reziste cu dârzenie în fața înfrângerii sigure.

Navele aparent de neoprit ale Inamicului se înmulțeau precum capetele unei hidre; indiferent câte aparate distrugeau oamenii, apăreau tot mai multe. Având milenii la dispoziție să se pregătească pentru cucerirea finală, Omnius nu lăsase nimic la voia întâmplării. Punctele de pe hărțile stelare arătau cum cădeau planetele, una câte una, în fața atacurilor mașinilor gânditoare.

Murbella se așezase pe un scaun tare și incomod de la capătul mesei; cele mai multe dintre celelalte aleseseră caniscaune îmblănite. În capul

mesei, basharul Janess Idaho aștepta în poziție de drepți, gata să-și prezinte raportul.

— Am vești.

— Bune sau proaste?

Murbella se temea de răspuns.

— Judecați singure.

Fiica ei era trasă la față, obosită și părea mult mai în vârstă decât anii pe care îi avea de fapt. Pentru că trecuse prin Agonia Mirodeniei și prin antrenamentul intens Bene Gesserit, Janess avea capacitatea de a-și încetini schimbările corpului, nu de dragul aparențelor, ci pentru a se menține puternică și flexibilă. Lupta permanentă cerea asta. Chiar și așa, criza nesfârșită își spunea cuvântul. Murbella a observat o cicatrice pe obrazul stâng al fiicei ei și o urmă de arsură pe braț.

Vorbele femeii bashar nu trădau emoție, dar Murbella îi simțea tumultul în vocea întretăiată.

— Chiar înainte ca primele nave de luptă ale Inamicului să apară în sistemul Jhibraith, mașinile au trimis sonde de cercetare ca să împrăștie molime. Oamenii de pe Jhibraith solicitaseră deja evacuarea, dar, odată ce s-au ivit primele semne de boală, Ghilda a întors navele și a refuzat să se mai apropie. Un transspațial a trebuit pus în carantină. Din fericire, epidemia a fost limitată la șapte fregate izolate din cală. Toți pasagerii de la bordul acelor fregate au murit, dar restul au fost salvați.

— Ce s-a-ntâmplat pe planeta propriu-zisă? a întrebat Murbella.

— Boala s-a răspândit rapid pe toate continentele. Tulpinile virale actuale sunt mult mai rele decât orice-am întâlnit până acum, mai mortale chiar decât molimele legendare din timpul Jihadului Butlerian.

Laera a trecut repede cu privirea peste foaia de cristal ridulian din fața ei.

— Jhibraith are o populație de trei sute douăzeci și opt de milioane.

— N-o mai are, interveni Kiria.

Janess și-a împreunat degetele, ca pentru a extrage forță din propria strânsoare.

— Una dintre înlocuitoarele noastre de Sheeana se afla pe Jhibraith. De îndată ce Ghilda a pus planeta în carantină, falsa Sheeana s-a ridicat la înălțimea chemării ei și a vorbit mulțimilor pe măsură ce se întindea molima. Știau că aveau să moară cu toții. Știau că trupele mașinilor gânditoare erau pe drum. Dar i-a convins că, dacă trebuie să moară, ar trebui să moară ca niște eroi.

— Dar dacă navele Ghildei plecaseră deja, cum puteau lupta? a întrebat Kiria pe ton sceptic. Să arunce cu pietre?

— Jhibraith are propriile fregate, nave de transport și navete rapide folosite în interiorul sistemului, niciuna echipată cu motoare Holtzman sau non-câmpuri. Pe măsură ce boala dobora oamenii, supraviețuitorii s-au grăbit să creeze o forță militară locală care să i se poată împotrivi lui Omnius. Au fost nevoiți să lucreze mai repede decât îi omora epidemia.

S-a forțat să schițeze un surâs rece, aspru, în timp ce-și continua raportul.

— Falsa noastră Sheeana s-a purtat ca un demon în carne și oase. Știu din surse sigure că a petrecut cinci zile fără să doarmă, pentru că înregistrările arată că a apărut de nenumărate ori în diferite orașe și fabrici, a adunat cetățenii, i-a forțat să se târască până la stațiile de asamblare, dacă a fost nevoie. Nimeni nu și-a bătut capul să stea în carantină, din moment ce toată lumea era infectată. Când mureau în fabrici, trupurile le erau târâte în gropi comune și ruguri imense. Alții le luau locul la stațiile de lucru. Chiar și când flota Inamicului a înconjurat planeta, oamenii nu s-au oprit. Apoi Sheeana noastră a dispărut.

Janess a privit roată la femeile așezate în jurul mesei, a coborât vocea și le-a spus.

— După aceea am aflat dintr-un semnal Bene Gesserit codificat că înlocuitoarea noastră a contractat boala și a murit din cauza ei.

Murbella a tresărit, surprinsă.

— *A murit?* Cum este posibil? Orice Cucernică Maică știe cum să lupte împotriva unei infecții.

— Asta cere o mare concentrare și resurse fizice semnificative. Sheeana noastră își epuizase rezervele. Dacă s-ar fi odihnit o zi sau două, și-ar fi putut aduna puterile și ar fi alungat boala. Dar ea a forțat și a cheltuit orice rezervă de energie pe care a avut-o. Știind că Jhibraith era condamnată, că armata invadatoare a mașinilor avea s-o distrugă dacă n-o făcea molima, Sheeana n-a precupețit niciun efort.

Bătrâna Accadia a dat din cap.

— A împins oamenii până la fervoare fanatică. Fără îndoială, și-a dat seama că, dacă o vedeau slăbită și pe moarte, aveau să-și piardă hotărârea. A fost înțelept din partea ei să dispară din ochii publicului.

Zâmbetul subțire al lui Janess arăta admirație veritabilă.

— Îndată ce au început să se manifeste simptomele, Sheeana a ținut un ultim mare discurs, în care le-a spus că avea să se înalțe la ceruri. Apoi s-a izolat și a murit singură, ca să nu vadă nimeni cum o devastează molima oribilă.

— O poveste minunată și plină de curaj pentru istoriile din arhivă.

Accadia a țuguiat buzele ofilite.

— Sacrificiul ei nu va fi uitat.

— Dacă o să mai studieze cineva istoriile după asta, a mormăit Kiria.

— Și cum a fost lupta care a urmat pe Jhibraith? a întrebat Murbella. S-au apărat oamenii?

— Când a sosit Inamicul, oamenii au luptat ca niște berserkeri din vechime, până la ultimul bărbat și ultima femeie. Nimic nu-i putea opri. Au întâmpinat flota Inamicului cu șiruri de nave pilotate de bunici, adolescenți, mame, soți și chiar criminali eliberați din centrele de detenție. Toți au luptat și au murit cu vitejie. Simpla lor ferocitate a împins înapoi mașinile. Chiar și fără o forță armată bine definită, oamenii de pe Jhibraith au distrus mai mult de o mie de nave ale Inamicului.

Realitatea a impus o nuanță de răceală în glasul Murbellei.

— Entuziasmul îmi este temperat de faptul că știu că mașinile gânditoare au nenumărate alte nave pe care să le arunce împotriva noastră chiar și după ce au pierdut o mie.

— Și totuși, dacă toate planetele ar lupta așa, ar exista o șansă ca omenirea să supraviețuiască, a subliniat Janess. Specia ar fi salvată.

Alegându-și momentul să intervină, Kiria a desprins foi de cristal de pe un alt set de rapoarte, apoi a proptit un proiector de imagini în mijlocul mesei. Caniscaunul s-a mișcat subtil și supus, ca să se adapteze la mișcările ei.

— Acest nou raport arată de ce nu putem conta pe toate planetele. Suntem atacați din interior de putregai, în aceeași măsură ca de flota din afară.

Murbella s-a încruntat.

— De unde-ai căpătat astea?

— Surse.

Cu o expresie trufașă pe chip, fosta Onorată Matre pornit proiectorul.

— În timp ce înfruntăm mașinile gânditoare frontal, un adversar mai viclean ne subminează din interior.

Imaginea s-a limpezit, arătând o scenă cu o mulțime de oameni.

— E Belos IV, dar asemenea întâmplări au fost confirmate și în alte părți. Stârnite de neajutorare în fața apropierii flotei Inamicului, izbucnesc războaie mărunte și conflicte politice pe planete, una câte una. Oamenii se tem. Când conducătorii nu le spun ce vor s-audă, se răscoală, își răstoarnă prim-miniștrii și instalează alții în locul lor. De cele mai multe ori, îi demit și pe noii lideri.

— Știm toate astea.

Murbella s-a uitat la Janess, care rămăsese, rigidă, în poziție de drepți în capul mesei. Și-ar fi dorit ca fiica ei să se așeze. Pe imagini, cetățenii de pe Belos IV se ridicaseră împotriva guvernatorului, care pledase pentru capitularea în fața mașinilor gânditoare aflate pe drum.

— Evident, oamenii nu vor să audă un asemenea mesaj. De ce e important?

Kiria a îndreptată un deget cu unghie ascuțită către imagine.

— Observați!

Când mulțimea a atacat liderul de vârstă mijlocie, acesta a luptat și s-a apărat remarcabil de bine, cu abilități deosebite și viteză, calități rareori demonstrate de un birocrat. În timp ce privea, Murbella a ajuns la concluzia că guvernatorul trebuie să fi căpătat vreun soi de antrenament special. Metodele lui de luptă erau neobișnuite și eficace, dar gloata îl depășea numeric cu mult. Oamenii l-au târât pe străzi până la balconul palatului guvernamental și l-au aruncat pe dalele aflate mult dedesubt. În timp ce zăcea nemișcat, mulțimea care vuia și aclama s-a tras înapoi. Guvernatorul mort s-a schimbat la față și a pălit. Chipul i s-a scufundat spre interior, ca al unei sperietori, cumva inform. Un Dansator-Față!

— Am bănuit întotdeauna că noii Dansatori-Față au loialitate îndoielnică. S-au aliat cu Onoratele Matres și s-au întors împotriva vechilor tleilaxu. I-am găsit printre târfele rebele de pe Gammu și Tleilax, iar acum se pare că amenințarea este chiar mai mare decât am bănuit. Ascultați cuvintele guvernatorului. A susținut predarea către mașinile gânditoare. Pentru cine lucrează în realitate Dansatorii-Față?

Murbella a tras concluzia evidentă și și-a plimbat privirea tăioasă ca un cuțit zimțat peste celelalte Surori.

— Noii Dansatori-Față sunt marionetele lui Omnius și s-au infiltrat în rândul populației. Le sunt cu mult superiori celor vechi, capabili să reziste aproape oricărei tehnici Bene Gesserit. Ne-am întrebat întotdeauna cum i-ar fi putut crea Rătăciții tleilaxu, când capacitatea lor era atât de mult inferioară celei demonstrate de vechii Maeștri. Nu părea posibil.

Laera a zis cu răceală:

— E posibil ca, dacă mașinile gânditoare au ajutat la crearea lor, i-au trimis apoi printre acei tleilaxu care s-au întors din Dispersie.

— Un prim val de cercetași și de infiltrați.

Kiria a dat din cap.

— Până unde s-au întins? Ar putea fi Dansatori-Față printre *noi*, nedetectați de Dreptvorbitoare?

Accadia s-a încruntat.

— Un gând înfricoșător, dacă n-avem nicio cale de a-i demasca. Din câte-mi dau seama, mimetismul lor e perfect.

— Nimic nu e perfect, a replicat Murbella. Chiar și mașinile gânditoare au defecte.

Fără nicio urmă de umor, Kiria a spus:

— O, îi putem identifica destul de ușor. Îi omorâm și revin la starea informă.

— Atunci, sugerezi să omorâm pur și simplu pe toată lumea?

— Asta intenționează Inamicul oricum.

Plină de neastâmpăr, Murbella s-a ridicat în picioare. Putea să rămână aici, în Canonicat, cu celelalte Surori îngrijorate, să primească rapoarte încă un an, să asculte rezumate și să marcheze pe hartă avansul mașinilor gânditoare, ca și cum ar fi fost un fel de joc de război. Între timp, inginerii ixieni se străduiau să producă arme echivalente cu Anihilatoarele, iar șantierele Ghildei lucrau să producă mii de nave, toate având compilatoare matematice la bord.

Dar criza mergea dincolo de politica internă și de luptele pentru putere. Se hotărî să se ducă acolo în persoană și să viziteze lumile de la marginea frontului, nu în calitate de Maică Comandant, ci de observator perspicace. Avea să lase un consiliu de Cucernice Maici să conducă activitățile de zi cu zi aici, în Canonicat, să se ocupe de problemele birocratice și să distribuie cu țârâita rații de mirodenie Ghildei, ca să le asigure cooperarea.

Când și-a anunțat intenția, Laera a strigat:

— Maică Comandant, nu se poate! Avem nevoie de tine aici, sunt atâtea de făcut!

— Nu reprezint doar Noua Comunitate. Din moment ce nimeni altcineva nu-și asumă rolul ăsta, sunt responsabilă pentru toată rasa umană.

Oftă.

— Cineva trebuie să fie...

„Non-nava noastră ascunde multe secrete, adevărat, dar nici pe departe tot atât de multe câte păstrăm înăuntrul nostru."

LETO AL II-LEA, ghola

Leto al II-lea și Thufir Hawat nu se cunoscuseră în viețile inițiale. Pentru ei nu era un dezavantaj. Le dădea libertatea să pună bazele unei prietenii lipsite de așteptări sau de idei preconcepute.

Leto, în vârstă de nouă ani, mergea grăbit pe coridor.

— Vino cu mine, Thufir. Acum, că nu se uită nimeni, îți pot arăta un loc special.

— Încă unul? Îți petreci toate zilele explorând, în loc să studiezi?

— Dacă urmează să fii șeful adjunct al securității, trebuie să știi totul despre *Itaca*. Poate găsim sabotorul vostru aici jos.

Leto a luat-o brusc la dreapta, a coborât cu un lift mic de urgență, apoi s-a oprit pe o punte inferioară slab luminată, unde totul părea mai mare și mai întunecat. L-a condus pe Thufir până la o ecluză încuiată, acoperită cu avertismente și restricții în mai multe limbi. În ciuda încuietorilor, a deschis-o aproape fără să se oprească.

Thufir părea nedumerit, chiar puțin jignit.

— Cum ai trecut așa de ușor de securitate?

— Nava e veche, iar sistemele se strică tot timpul. Nimeni nu știe măcar că ăsta a cedat.

S-a ghemuit în pasajul scund.

Tunelul de pe partea cealaltă era o conductă șuierătoare de aer răcoros. Undeva în față, mai sus, vuietul se întețea, iar vântul sufla cu putere. Thufir a inspirat adânc pe nas.

— Unde duce?

— La un sistem de filtrare pentru schimbul de aer.

Pasajele erau netede și curbate, ca niște tunele de vierme. Pe Leto l-a străbătut un fior, poate din cauza unei amintiri din vremurile când se unise cu numeroși păstrăvi de nisip, pe când era Împăratul-Zeu al Dunei, Tiranul...

Cei doi au ajuns la instalațiile centrale de reciclare, unde ventilatoare imense împingeau aerul prin perdele groase de materiale filtrante, care curățau particulele și purificau atmosfera. Adierea vântura părul băieților. În față, straturi de material filtrant blocau trecerea mai departe. Plămânii navei, care furnizau și redistribuiau oxigen.

De curând, Thufir începuse să-și marcheze buzele cu o pată stacojie. În timp ce cei doi stăteau în măruntaiele navei și ascultau vuietul vântului, Leto l-a întrebat în cele din urmă:

— De ce ți-ai făcut asta la gură?

Cu stângăcie, băiatul de paisprezece ani s-a șters pe buze.

— Originalul meu folosea drogul sapho, care lăsa pete ca astea. Basharul vrea să-mi trăiesc rolul. Spune că se pregătește să-mi trezească amintirile.

Thufir nu părea prea încântat de situație.

— Sheeana a zis că ar trebui să mă silească să-mi aduc aminte. Are nu știu ce tehnică specială cu care să declanșeze redeșteptarea unui ghola.

— Și nu ești entuziasmat de perspectivă? Thufir Hawat a fost un mare om!

Celălalt băiat rămase pe gânduri, tulburat.

— Nu e asta, Leto. Eu chiar nu-mi vreau amintirile înapoi, dar Sheeana și basharul sunt hotărâți.

— De asta ai fost creat, comentă Leto uimit. De ce să nu-ți vrei înapoi fosta viață? Maestrul Asasin nu s-ar teme de încercare.

— Nu mi-e teamă. Aș prefera doar să fiu persoana care aleg eu să fiu și nu să mă trezesc complet modelat. Nu simt că mi-am câștigat dreptul.

— Crede-mă, te vor face să-ți câștigi dreptul ăsta, odată ce redevii adevăratul Thufir.

— *Sunt* adevăratul Thufir! Sau te îndoiești și de asta?

Cu gândul la viermele neliniștit încolăcit înăuntrul lui, conștient de toate atrocitățile pe care avea să și le amintească în curând, Leto înțelegea pe deplin.

„Dacă urmează aceleași credințe și ia aceleași decizii, un om bătătorește calea Vieții pe un făgaș circular, nu ajunge nicăieri, nu realizează nimic, nu face niciun progres. Cu ajutorul lui Dumnezeu, putem face totuși o cotitură abruptă în cerc și putem atinge iluminarea."

Litania Shariatului

În sfârșit, Waff era gata să dea drumul noilor săi viermi, iar Buzzell era o planetă oceanică potrivită, pe ruta comercială standard a lui Edrik. Un mediu de testare perfect.

Vehiculul gigantic ducea negustori care făceau comerț cu gemone. Mai devreme, când Onoratele Matres cuceriseră planeta Buzzell și omorâseră cele mai multe dintre Cucernicele Maici exilate, târfele își însușiseră comoara de gemone. De atunci, puține dintre pietrele prețioase acvatice ajunseseră pe piața galactică, ceea ce făcea ca valoarea lor să crească vertiginos. Acum, că Noua Comunitate recapturase Buzzell, producția de gemone crescuse din nou. Vrăjitoarele desfășurau operațiuni organizate strict și țineau la distanță contrabandiștii, menținând astfel prețuri stabile, dar ridicate, pentru pietre. Cu armate întregi de mercenari în spate, care să-i protejeze, comercianții CHOAM-ului începură să vândă cantități mari de gemone și să culeagă profituri înainte ca saturarea să facă prețurile să scadă la loc. O fluctuație temporară a pieței.

Deși frumoase și dorite, gemonele nu erau *necesare*. Melanjul, pe de altă parte, era vital, așa cum Navigatorii știau prea bine. Waff își dădea seama că experimentele lui aveau să producă până la urmă mult mai multă bogăție decât ar fi însemnat vreodată aceste zorzoane subacvatice. Curând, dacă așteptările i se împlineau, Buzzell avea să găzduiască ceva mult mai interesant decât zorzoanele...

Transspațialul a apărut deasupra lumii de safir lichid, unde insule minuscule erau presărate pe oceanul vast. Oceanele de pe Buzzell erau adânci și fertile, o zonă întinsă, unde viermii modificați genetic aveau să prospere, cu condiția să supraviețuiască botezului inițial.

Maestrul tleilaxu pășea pe podeaua metalică rece a laboratorului. Curând, Edrik avea să-l informeze că șlepurile comerciale ușoare și transportoarele de marfă debarcaseră și ajunseseră la avanposturile de pe insulă. Odată plecate în siguranță, Waff își putea începe adevărata muncă pe Buzzell fără să fie observat.

Înăuntrul laboratorului, mirosurile de sare, iod și scorțișoară le înlocuiseră pe cele înțepătoare de chimicale. Cuvele de test ale lui Waff erau pline cu apă mocirloasă verzuie, bogată în alge și plancton. Odată eliberați în oceane, viermii modificați aveau să fie nevoiți să-și găsească propriile surse de hrană, dar Waff era sigur că se puteau adapta. Dumnezeu avea să facă totul posibil.

Siluete șerpuite înotau prin cuve, ca niște țipari inelați. Striurile erau de un verde-albastru iridescent; între segmente se vedea o membrană moale și roz, un șir de așa-zise branhii care absorbeau oxigen și apă. Aveau gura rotundă ca de chișcar. Deși lipsiți de ochi, noii viermi de mare puteau să navigheze prin apă cu ajutorul vibrațiilor, într-un mod foarte asemănător cu felul în care viermii rakieni erau atrași de trepidațiile din dune. Folosind modele atent cartografiate din cromozomii de vierme de nisip, Waff știa că aceste creaturi aveau aceleași reacții metabolice interne ca un vierme de nisip tradițional.

Prin urmare, ar fi trebuit să producă și ei mirodenie, dar nu știa ce fel de mirodenie sau cum ar fi putut fi recoltată. A făcut un pas în spate și

și-a împletit degetele cenușii. Nu era problema sau grija lui. Făcuse ceea ce-i ordonase Edrik. El, personal, voia doar să readucă viermii.

Avusese nevoie de mai mult de un an din viața lui accelerată, dar, dacă Waff reușea să readucă la viață mesagerii lui Dumnezeu, destinul lui avea să se împlinească. Chiar dacă omulețul nu mai primea niciodată o altă viață de ghola, își va fi câștigat locul alături de Dumnezeu, în cele mai înalte ceruri.

În condiții adecvate, păstrăvii de nisip se înmulțeau repede. Pornind de la ei, adaptase aproape o sută de viermi de mare, iar pe cei mai mulți avea să-i depoziteze în oceanele de pe Buzzell. Pentru ca o specie nouă să supraviețuiască, în special într-un mediu nefamiliar, creaturile înfruntau o adevărată provocare, iar Waff se aștepta ca multe dintre specimenele lui de testare să moară. Poate cele mai multe. Dar era convins și că unele aveau să trăiască suficient de mult ca să stabilească un cap de pod.

Waff s-a ridicat pe vârfuri și și-a lipit fața de cuvă.

— Dacă ești acolo, Profetule, o să-ți dau în curând un domeniu cu totul nou.

Cinci asistenți ai Ghildei au intrat în laborator fără să bată la ușă. Când Waff s-a întors brusc, viermii de nisip i-au simțit mișcarea. Cu o bufnitură, capete cărnoase au izbit pereții consolidați ai cuvei. Waff a tresărit din nou și s-a întors în cealaltă direcție.

— Pasagerii au debarcat și au aterizat pe Buzzell, a spus unul dintre bărbații îmbrăcați în cenușiu.

— Navigatorul Edrik ne-a ordonat să-ți urmăm instrucțiunile.

Cei cinci aveau capete straniu deformate, frunți umflate și trăsături faciale asimetrice. Orice Maestru tleilaxu ar fi putut repara erori genetice, astfel încât descendenții lor să fie mai atrăgători din punct de vedere fizic. Dar asta n-ar fi servit niciunui scop, iar pe Waff nu-l interesa câtuși de puțin estetica.

A făcut semn către bazine, iar ghildarii le-au etanșat pentru transport.

— Aveți foarte multă grijă. Creaturile astea valorează mai mult decât viețile voastre, ale tuturor.

Asistenții fără tragere de inimă au instalat mânere pe cuvele aglomerate și au început să le care de-a lungul halelor curbate ale transspațialului. Știind că avea doar patru ore ca să-și încheie sarcina înainte ca navetele de pasageri să se întoarcă, Waff i-a îmboldit să se grăbească.

Din cauza schismei din Ghildă între Navigatori și Administratori, s-ar fi putut ca unii să nu vrea ca el să creeze această nouă cale către producția de mirodenie. Ixienii, Noua Comunitate, chiar facțiunea birocratică a Ghildei ar fi putut lucra împreună sau separat să-l asasineze. Waff nu știa cum sau de ce acești cinci ghildari anume fuseseră aleși să-l ajute. Dacă-și exprima cea mai mică îndoială în privința lor, Waff știa că Navigatorul n-avea să șovăie să-i omoare pe toți cinci, doar ca să-și facă fericit cercetătorul tleilaxu. În timp ce trupa mergea către un mic aparat de transport, Waff a hotărât că exact asta avea să facă. Să scape de oamenii ăștia, de martori. După aceea.

Cuvele cu mostre au fost încărcate la bordul micului transportor. Waff nu părăsea de obicei limitele sigure ale transspațialului, dar a insistat să însoțească echipajul jos, în largul mării. Era experimentul lui și voia să fie prezent în persoană, să se asigure că viermii erau eliberați corespunzător. N-avea încredere că cei cinci ghildari erau destul de competenți sau de atenți.

Apoi bănuielile i s-au adâncit. Ce-i împiedica pe acești oameni să zboare jos cu naveta să dezvăluie – sau să vândă! – viermii de nisip uneia dintre facțiunile adversare? Îi erau ei complet loiali lui Edrik? Waff vedea primejdii peste tot.

Când transportorul a ieșit din cală, Waff și-a dorit, cu întârziere, să fi cerut gărzi de corp suplimentare sau măcar o armă de mână puternică pentru el însuși. În cine putea să se încreadă cu adevărat?

Cu ajutorul dispozitivelor tehnologice conectate la gât, ghildarii tăcuți comunicau între ei electronic, transmițând semnale cerebrale fără să dea glas cuvintelor. Știa că puteau vorbi tare, de ce ar fi atât de secretoși? Poate complotau împotriva lui. Waff s-a uitat la uriașul transspațial aflat mult deasupra lui și și-a dorit cu fervoare să se termine toate acestea.

Micul transportor a coborât prin cerul înnorat, luptând împotriva curenților schimbători de aer. Lui Waff i s-a făcut rău. În sfârșit, traversară straturile de umezeală și oceanul de dedesubt a apărut, întins către orizont în toate direcțiile. Pe hărțile afișate pe ecranele din cabină, Waff căuta o zonă temperată, unde să poată depozita viermii experimentali, un loc unde marea să fie bogată în plancton și pește. Le-ar fi oferit creaturilor cea mai mare șansă de supraviețuire.

A arătat către un șir de stânci, nu departe de insula care forma baza principală a Comunității Surorilor și centrul operațiunilor lor de recoltare a gemonelor.

— *Acolo.* La adăpost și destul de aproape ca să poată fi monitorizați viermii.

A zâmbit imaginându-și deja primele relatări pline de panică ale martorilor oculari.

— Orice zvonuri sau povești fanteziste ar trebui să fie interesante.

Ghildarii au aprobat, atitudinea lor fiind cât se poate de strict pragmatică. Naveta de transport zbura jos, pe deasupra valurilor, și plutea pe deasupra undelor line. Ecluza calei de jos s-a deschis și Waff a coborât, să observe golirea cuvelor. A adulmecat aerul sărat și aspru, izul ierbii de mare plutitoare, briza umedă, care gonea peste mare. Era pe cale să înceapă o furtună.

Cu ajutorul mânerelor, doi dintre ghildarii tăcuți au adus prima cuvă în dreptul deschizăturii, au desfăcut capacul de plaz și au vărsat apa și viermii de mare încolăciți în libertatea valurilor care-i așteptau.

Creaturile serpentiforme s-au năpustit afară ca niște șerpi frenetici. Odată ajunși în apa verde, s-au împrăștiat. Waff a urmărit cum se unduiau trupurile vărgate, cum s-au scufundat și au dispărut. Păreau veseli în proaspăt căpătata libertate, bucuroși să aibă o lume mare, fără hotare de plaz.

Brusc, le-a făcut semn ghildarilor și le-a spus să elibereze restul viermilor, să golească toate acvariile. Păstrase o cuvă plină cu specimene la bordul transspațialului și putea oricând să creeze și alții.

În timp ce stătea lângă ecluza deschisă, s-a cutremurat brusc, dându-și seama cât era de vulnerabil. Acum, că dăduse drumul viermilor, mai avea Edrik nevoie de serviciile lui? Bărbatul tleilaxu se temea că asistenții tăcuți ar fi putut să-l împingă peste bord și să-l lase să plutească la kilometri distanță de cel mai apropiat petic de pământ. Îngrijorat, s-a dat înapoi, mai adânc în cală, și s-a agățat de o bară striată de pe perete.

Dar ghildarii nu au făcut nicio mișcare împotriva lui. Și-au făcut treaba exact așa cum le spusese el și, precis, așa cum specificase Navigatorul. Poate că Waff se temea numai pentru că avea intenția să pună ca acești oameni să fie omorâți. Bănuia, firește, că și ei ar gândi același lucru despre el.

Anticipa că viermii de mare aveau să prospere aici. Mediul era propice pentru creșterea și reproducerea lor. Aveau să-și marcheze teritoriul și, când aveau să crească destul de mari, să devină monștrii adâncurilor. O formă demnă de Profet.

Ușile calei transportorului s-au etanșat la loc cu un șuierat slab, iar pilotul Ghildei și-a luat zborul. Waff și echipa lui aveau să ajungă înapoi la transspațial mult înainte ca vehiculele comerciale să revină cu încărcăturile de gemone. Nimeni n-avea să știe.

Maestrul tleilaxu a aruncat o privire prin fereastra de plaz a cabinei și a văzut cum se îndepărtau de valurile de jos. Nu a zărit nici urmă de viermi de mare, dar știa că erau undeva acolo jos.

I-a scăpat un oftat satisfăcut, încrezător că Profetul lui avea să se reîntoarcă.

„Este principiul bombei cu ceas care ticăie, o strategie de agresiune care face parte de mult din violența umană. Așadar am introdus „bombele cu ceas" în celulele ghola-ilor, declanșând anumite comportamente în momente precise, alese de noi."

Din *Manualul secret al Maeștrilor tleilaxu*

Non-nava avea propriul ei timp, propriile cicluri. Cei mai mulți oameni dormeau, în afară de gărzile ieșite din schimb și de echipele de întreținere. Punțile erau tăcute, licuricipanourile dădeau lumină scăzută. În camera întunecoasă care adăpostea cuvele axlotl, Rabinul pășea de colo până colo, murmurând rugăciuni talmudice.

Pe un ecran de supraveghere, Sheeana îl observa cu atenție pe bătrân, întotdeauna vigilentă, ca să prevină orice nou incident de sabotaj. Când sabotorul ucisese cei trei ghola și cuvele axlotl, el (sau ea) opriseră camerele de securitate, dar basharul Teg se asigurase că nu mai era posibil. Totul era ținut sub observație. Ca fost doctor Suk, Rabinul avea acces la centrul medical; petrecea deseori timp cu ceea ce mai rămăsese din femeia pe care o cunoscuse drept Rebecca.

Deși bătrânul răspunsese la toate întrebările pe care i le puseseră Dreptvorbitoarele, tot nu-i câștigase încrederea. În ciuda eforturilor ei,

sabotorul și ucigașul rămânea în libertate. Iar recenta apariție a rețelei luminoase adusese Inamicul prea aproape și le amintise pasagerilor de amenințarea foarte reală. Toată lumea de la bord o văzuse. Pericolul care îi pândea rămânea aproape.

Trei cuve axlotl relativ noi erau așezate pe platforme; voluntarele se oferiseră pentru a răspunde la apelul lui Sheeana, exact așa cum se așteptase. Toate cuvele noi produceau în prezent melanj în formă lichidă, care picura în mici fiole de colectare, dar ea începuse pregătirile pentru a implanta celule din tubul anentropic al lui Scytale într-una dintre ele. Un nou embrion care să readucă încă o personalitate din trecut.

Rabinul stătea în picioare în fața noilor cuve, iar corpul încordat arăta semne clare de ură și dezgust. Îi vorbea movilei de carne:

— Te urăsc. Nefiresc, spurcat!

După ce l-a urmărit atentă pe bătrân, Sheeana a părăsit monitoarele și a intrat în centrul medical, alunecând în spatele lui.

— E onorabil să urăști neajutoratii, Rabbi? Femeile acestea nu mai sunt conștiente, nu mai sunt umane. De ce să le disprețuiești?

El s-a întors ca un vârtej, luminile reflectându-i-se în ochelarii lustruiți.

— Încetează să mă mai spionezi! Vreau să fiu singur, să mă rog pentru sufletul Rebeccăi.

Rebecca fusese favorita lui, mereu dornică să-și măsoare intelectul cu al rabinului; bătrânul n-o iertase niciodată pentru că se oferise voluntară să devină cuvă.

— Chiar și tu ai nevoie să fii urmărit, Rabbi.

Mânia i-a ridicat roșeața în obrajii tăbăciți.

— Tu și vrăjitoarele tale ar fi trebuit să țineți seama de avertismente și să vă încetați experimentele grotești. Măcar dacă Onoratele Matres ar fi reușit să scape de Scytale când au distrus toate lumile tleilaxu; atunci toate cunoștințele astea detestabile despre cuve și ghola s-ar fi pierdut.

— Onoratele Matres au hăituit și poporul tău, Rabbi. Tu și tleilaxu împărtășiți aceiași dușmani.

— Dar nu-i deloc același lucru. Noi am fost persecutați pe nedrept de-a lungul întregii istorii, în timp ce tleilaxu au primit doar ce au meritat. Propriii Dansatori-Față s-au întors împotriva lor, din câte am înțeles.

S-a îndepărtat un pas de movila de carne, de mirosurile chimice și biologice care emanau din cuve.

— Abia-mi mai aduc aminte cum arăta cândva Rebecca, înainte să devină *obiectul* ăsta!

Sheeana a căutat printre memorii și le-a cerut glasurilor dinăuntru să o ajute. De data asta au ajutat-o și a găsit ceea ce căuta, ca și cum ar fi accesat vechi imagini de arhivă. Femeia arătase elegant în roba ei cafenie și cu părul împletit. Purtase lentile de contact ca să ascundă ochii albaștri ai dependenței de mirodenie...

Cu amărăciune pe chip, Rabinul a pus o mână pe carnea dezvelită a Rebeccăi. O lacrimă i-a alunecat pe obraz. Murmura același lucru de fiecare dată când o vizita. O litanie pentru el.

— Voi, vrăjitoarelor, i-ați făcut asta, ați transformat-o într-un monstru!

— Nu e un monstru, nici măcar o martiră.

Și-a atins propria frunte cu degetul.

— Gândurile și amintirile Rebeccăi sunt aici, în interior, și înăuntrul multor altor Surori, Împărtășite cu noi toate. Rebecca a făcut ceea ce era necesar și la fel vom face și noi.

— Adică mai mulți ghola? N-o să se termine niciodată?

— Ești preocupat de o pietricică în pantof, în timp ce noi încercăm să evităm avalanșa. Mai devreme sau mai târziu, n-o să mai reușim să fugim de Inamic. O să avem nevoie de ingeniozitatea și de talentele speciale ale acestor ghola, mai ales ale celor capabili să devină Kwisatz Haderach. Dar trebuie să mânuim cu grijă materialul genetic, să-l cultivăm și să-l dezvoltăm în ordinea cuvenită, în ritmul potrivit.

A pășit către una dintre cuvele noi, o femeie tânără și proaspătă a cărei siluetă nu se deteriorase încă atât de tare cât să devină de nerecunoscut.

În timp ce stătea acolo, un gând tulburător refuza să-i părăsească mintea, indiferent cât de mult încerca să-l alunge. Un șir absurd de

raționamente, dar care i se strecurase în minte întreaga zi. *Dacă propriile mele abilități ar fi echivalente cu cele ale unui Kwisatz Haderach? Am deja capacitatea naturală de a controla viermii cei mari. Am genele Atreides și secole de cunoaștere perfecționată a Comunității din care să mă inspir. Aș îndrăzni?*

A simțit glasuri care ieșeau la suprafață din interior; unul s-a înălțat deasupra celorlalte. Cucernica Maică de demult, Gaius Helen Mohiam, repeta ceva ce-i spusese cândva tânărului Paul Atreides: „Există totuși un loc în care nicio Dreptvorbitoare nu poate vedea. Locul acela ne respinge, ne îngrozește. Dar se spune că va veni un bărbat într-o zi și își va descoperi, în binecuvântarea drogului... ochiul interior. El va privi acolo unde noi nu putem: ambele trecuturi... cel masculin și cel feminin... cel care poate fi în mai multe locuri deodată..." Vocea bătrânei cotoroanțe s-a stins încet, fără să-i dea niciun sfat, într-un fel sau altul.

Cu un rânjet, Rabinul i-a întrerupt gândurile.

— Și ai încredere în moșul ăla tleilaxu că o să te-ajute, când e disperat să-și atingă propriile scopuri înainte să moară? Scytale a ascuns atâția ani celulele acelea. Câte dintre ele conțin secrete periculoase? Ați descoperit deja celule de Dansatori-Față printre mostre. Câte dintre monstruozitățile voastre ghola sunt capcane întinse de tleilaxu?

Sheeana l-a fixat imperturbabilă cu privirea, știind că niciun argument n-avea să-l convingă vreodată. Rabinul a făcut semnul de deochi și a fugit.

Duncan s-a întâlnit cu Sheeana pe un coridor pustiu, în penumbra nopții artificiale. Instalațiile de reciclare și de susținere a vieții păstrau aerul confortabil de răcoros, dar, când a văzut-o așa, singură, Duncan a simțit un val de căldură.

Ochii mari ai Sheeanei s-au concentrat asupra lui, precum sistemul de ochire al unei arme. Simțea furnicături pe piele, ca electricitatea statică, și și-a mustrat corpul că era așa de ușor de ispitit. Chiar și acum, trei ani după ce Sheeana rupsese lanțurile epuizante ale iubirii pentru Murbella,

cei doi erau atrași irezistibil în episoade neașteptate de sex, la fel de frenetice ca oricare dintre cele pe care le împărtășiseră vreodată el și Murbella.

Duncan prefera să manevreze împrejurările întâlnirilor lor ocazionale, încercând să se asigure că erau prezenți și alții, că avea balustrade solide care să-l împiedice să cadă de pe o stâncă primejdioasă. Nu-i plăcea să-și piardă controlul; se întâmplase deja de prea multe ori.

El și Sheeana capitulaseră unul în fața celuilalt ca niște oameni îngroziți prinși într-o zonă bombardată. Ea îl cauterizase ca să-i vindece slăbiciunea și-l furase de la Murbella, dar el se simțea totuși ca o victimă de război.

Acum, când a văzut tresărirea de pe chipul Sheeanei, Duncan s-a gândit că și ea avea aceeași senzație de ameteală și dezorientare. Încerca să pară rezervată și rațională.

— Ar fi mai bine să nu facem asta. Avem prea multe griji, sunt prea multe riscuri. Încă un sistem de regenerare tocmai a cedat. Sabotorul...

— Ai dreptate. N-ar trebui.

Vocea lui era răgușită, dar porniseră deja pe o pantă cu consecințe tot mai intense. Duncan a făcut un pas șovăitor înainte. Luminile atenuate de pe coridor se reflectau pe pereții metalici ai non-navei.

— N-ar trebui să facem asta, a repetat.

Dorința s-a năpustit peste amândoi ca un val. Ca mentat, putea să observe și să evalueze și a tras concluzia că ceea ce făceau era pur și simplu o reafirmare a umanității. Când și-au atins vârfurile degetelor, buzele și pielea, amândoi au fost pierduți...

Mai târziu, se odihneau pe cearșafurile mototolite din apartamentul Sheeanei. Aerul era încărcat de umezeală cu iz de mosc. Duncan, satisfăcut, stătea întins, cu degetele încurcate în părul negru, sârmos. Era tulburat și dezamăgit de sine însuși.

— Mi-ai luat prea mult din control.

În lumina slabă, Sheeana a ridicat sprâncenele, cu un aer de amuzament. Răsuflarea îi era caldă și aproape de urechea lui.

— Oh? Și Murbella nu?

Când Duncan s-a întors cu spatele și nu a răspuns, a chicotit.

— Te simți vinovat! Crezi c-ai trădat-o într-un fel sau altul! Dar câte Impregnatoare ai antrenat în Canonicat?

Duncan a răspuns la întrebare în felul lui.

— Eu și Murbella eram împreună în capcană și nimic din relația noastră nu era voluntar. Aveam o dependență reciprocă, doi oameni aduși într-un punct mort. Asta nu-i dragoste sau tandrețe. Pentru Murbella, pentru voi toate, vrăjitoarelor, faptul că făceam dragoste trebuia să fie o „simplă afacere". Dar tot țineam la ea, la naiba! Nu contează că ar trebui sau nu. Dar tu... tu ai fost ca o detoxificare violentă a sistemului meu. Agonia a servit aceluiași scop pentru Murbella, a rupt legătura ei cu mine.

A întins mâna și a luat în palmă bărbia Sheeanei.

— Asta nu se poate întâmpla din nou.

Acum ea părea și mai amuzată.

— Sunt de acord că n-ar trebui... dar o să se întâmple oricum.

— Ești o armă încărcată, o Bene Gesserit pe deplin. De fiecare dată când facem dragoste, ai putea cu ușurință să îți dai voie să rămâi însărcinată. Nu asta ar cere Comunitatea? Mi-ai putea purta copilul de câte ori ți-ai permite să faci asta.

— Adevărat. Dar n-am făcut-o. Suntem departe de Canonicat și iau propriile decizii.

Sheeana l-a tras încă o dată spre ea.

„Oamenii de știință privesc viermii de nisip ca pe niște specimene, în timp ce fremenii îi văd ca pe un zeu. Dar viermii devorează pe oricine încearcă să adune informații. Cum ar trebui să lucrez în asemenea condiții?"

PLANETOLOGUL IMPERIAL PARDOT KYNES, înregistrări antice

Sheeana stătea în galeria înaltă de observație, unde ea și Garimi se duseseră cândva să discute viitorul călătoriei. Cala mare, lungă de un kilometru, era destul de mare ca să ofere iluzia de libertate, deși mult prea mică pentru un grup de viermi de nisip. Cele șapte creaturi creșteau, dar rămâneau pitice, așteptând țara aridă făgăduită. Așteptaseră vreme îndelungată, poate prea îndelungată.

Cu mai mult de două decenii în urmă, Sheeana adusese viermii mici la bordul non-navei, după ce-i furase din banda de deșert tot mai largă a Canonicatului. Avusese întotdeauna intenția să-i transplanteze în altă lume, departe de Onoratele Matres și la adăpost de Inamic. Ani întregi, viermii descriseseră zigzaguri nesfârșite în împrejmuirea plină cu nisip a calei, la fel de pierduți ca toți ceilalți de pe *Itaca*...

Se întrebă dacă non-nava avea să găsească vreodată o planetă unde să se poată opri, unde Surorile să poată întemeia un nou Canonicat ortodox, în loc de organizația corcită care făcea concesii căilor Onoratelor Matres. Dacă nava tot fugea, generații după generații, era imposibil să găsească o

lume perfectă pentru viermii de nisip, pentru Garimi și Surorile ei Bene Gesserit conservatoare, pentru Rabin și evreii lui.

Și-a amintit cum căutase cu o seară înainte sfaturi în Celelalte Memorii. O vreme, nu primise niciun răspuns. Apoi Serena Butler, conducătoarea din vechime a Jihadului, a venit la ea chiar când Sheeana era cât pe ce să alunece în somn în camera ei.

Serena cea moartă de mult i-a vorbit despre experiența ei de a fi pierdută și copleșită de un război fără sfârșit, silită să călăuzească mari mulțimi, când ea însăși nu știa încotro s-o ia.

— Dar ți-ai găsit calea, Serena. Ai făcut ce trebuia să faci. Ceea ce avea nevoie omenirea.

La fel o să faci și tu, Sheeana.

Acum, văzând cum viermii făceau nisipul să se unduiască departe, dedesubt, Sheeana le putea simți senzațiile într-un mod nedefinit, iar ei le puteau simți pe ale ei. Visau oare despre dune uscate, nesfârșite, în care să-și stabilească teritoriul? Cel mai mare dintre viermi, lung de aproape patruzeci de metri, cu o gură destul de mare să înghită trei oameni unul lângă altul, era clar dominant. Sheeana îi dăduse un nume: Monarhul.

Cei șapte viermi și-au îndreptat fețele lipsite de ochi către ea, etalându-și dinții cristalini. Cei mai mici s-au îngropat în nisipul puțin adânc și l-au lăsat doar pe Monarh, care părea s-o cheme pe Sheeana. Ea a fixat cu privirea viermele dominant și a încercat să înțeleagă ce voia. Legătura dintre ei părea să ardă în ea, s-o cheme.

Sheeana a coborât în cala plină cu nisip. A ieșit pe dunele învolburate și a pășit direct spre vierme, fără să se teamă. Înfruntase creaturile de multe ori până acum și nu avea de ce să se teamă din partea acestuia.

Monarhul s-a înălțat mult deasupra ei. Sheeana și-a pus mâinile în șolduri și a așteptat. În zilele intense de pe Rakis, învățase să danseze pe nisipuri și să controleze coloșii, dar știuse întotdeauna că putea face mai mult. Când avea să fie gata.

Viermele părea să se joace cu nevoia ei de înțelegere. Era fetița care putea să comunice cu fiarele, să le controleze și să le înțeleagă. Iar acum,

ca să-și vadă propriul viitor, trebuia să meargă mai departe. Literal și metaforic. Era ceea ce voia Monarhul. Primejdioasă și înspăimântătoare, creatura degaja o duhoare în care se amestecau furnalul interior și melanjul pur.

— Așadar acum ce facem noi doi? Ești Shaitan sau doar un impostor?

Viermele fără astâmpăr părea să știe exact ce avea ea în minte. În loc să-și rostogolească trupul spre ea ca să se poată sui pe inele ca să-l călărească, Monarhul stătea în fața ei, cu gura rotundă deschisă. Fiecare dinte alb ca laptele din gura mare cât o peșteră era destul de lung să fie folosit drept cristai. Sheeana nu a tremurat.

Viermele de nisip și-a lăsat capul pe dunele moi chiar în fața ei. O ispitea să facă o călătorie simbolică, precum în povestea lui Iona și a balenei? Sheeana și-a înfruntă temerile, dar știa ce trebuie să facă, nu spectacolul unui șarlatan, căci se îndoia că o vedea cineva, ci pentru că era necesar pentru propria înțelegere.

Monarhul o aștepta întins, cu gura căscată. Viermele însuși devenea o ușă secretă, care o ademenea ca un iubit primejdios. Sheeana a pășit pe lângă bariera de dinți cristai și a îngenuncheat în gât, inhalând mirosul înțepător de scorțișoară. Amețită și cuprinsă de greață, abia reușea să respire. Viermele de nisip nu s-a mișcat. De bunăvoie, și-a croit drum mai adânc, oferindu-se pe sine, deși convinsă că sacrificiul nu va fi acceptat. Nu era ceea ce voia viermele de la ea.

Fără să se uite în urmă, s-a târât mai departe pe gât în căldura uscată, întunecoasă. Monarhul nu s-a clintit. Sheeana a continuat să meargă, a simțit cum îi încetinește răsuflarea. A intrat din ce în ce mai adânc și, nu peste multă vreme, a bănuit că parcursese cel puțin jumătate din lungimea viermelui culcat. Fără căldura de frecare declanșată de străbaterea deșerturilor nesfârșite, gâtul viermelui nu mai era un furnal. Ochii i se obișnuiră cu ceea ce, și-a dat ea seama, nu era întuneric complet, ci, în schimb, o iluminare stranie ce părea mai degrabă produsul unui alt simț din propria minte decât vedere tradițională. Vedea slab suprafața aspră,

membranoasă din jurul ei și, pe măsură ce înainta, izul nedigerat de precursori de mirodenie devenea tot mai puternic, mai concentrat.

În cele din urmă, a ajuns într-o cameră cărnoasă care ar fi putut fi stomacul Monarhului, dar fără acizii digestivi. Cum supraviețuiau viermii de nisip captivi? Aici, mirosul de mirodenie era mai intens decât simțise ea vreodată – atât de intens încât o persoană obișnuită s-ar fi sufocat.

Dar eu nu sunt o persoană obișnuită.

Sheeana s-a oprit acolo, a absorbit căldura, a lăsat melanjul intens să i se prelingă în fiecare por, simțind cum conștiința vagă a Monarhului se împletește cu a ei. A inhalat profund și a avut o senzație imensă, cosmică, de calm, ca și cum s-ar fi aflat în pântecele Marii Mame a Universului.

Pe neașteptate, cu vizitatorul neobișnuit adânc în interiorul corpului, viermele de nisip s-a cufundat în deșertul artificial și a început să se deplaseze, purtând-o într-o călătorie ciudată. Ca și cum s-ar fi conectat direct la sistemul nervos al Monarhului, Sheeana vedea *prin* viermele fără ochi spre însoțitorii lui de sub nisip. Lucrând împreună, cei șapte viermi de nisip formau în cală filoane mici de mirodenie.

Se pregăteau.

Sheeana a pierdut măsura timpului și s-a gândit iar la Leto al II-lea, a cărui perlă de conștiință se afla acum înăuntrul acestei fiare și în toate celelalte din cală. Se întreba unde se potrivea ea în acest tărâm paranormal. Ca regină a Împăratului-Zeu? Ca parte feminină a divinității? Sau ca altceva cu totul, o entitate pe care nici măcar nu reușea să și-o imagineze?

Viermii purtau cu toții secrete, iar Sheeana înțelegea cât de mult le semănau și copiii ghola. Fiecare păstra în celule o comoară mai mare decât mirodenia: amintirile și viețile trecute. Paul și Chani, Jessica, Yueh, Leto al II-lea. Chiar și Thufir Hawat, Stilgar, Liet-Kynes... iar acum, bebelușul Alia. Fiecare avea un rol crucial de jucat, dar numai dacă-și puteau aminti cine erau.

A văzut fiecare imagine, dar nu în propria închipuire. Viermii de nisip știau ce conțin aceste figuri pierdute. O senzație presantă s-a năpustit asupra ei, ca un vânt al deșertului. Timpul și, odată cu el, șansele de supraviețuire,

li se strecurau printre degete prea repede. A avut viziunea unei succesiuni de posibili ghola, toți amorsați ca niște arme, dar învăluiți în ceață în privința a ceea ce ar fi fost fiecare în stare să facă.

Nu putea aștepta Inamicul. Trebuia să acționeze acum.

Viermele a ieșit la suprafață și, după ce a înotat de-a lungul nisipului, s-a oprit cu o hurducătură. Înăuntru, Sheeana și-a recăpătat echilibrul. Apoi, prin contractarea interiorului membranos, creatura a împins-o cu blândețe la loc afară. S-a târât din gura viermelui și s-a rostogolit pe nisip.

Praful și nisipul se lipeau de pelicula care-i acoperea trupul. Monarhul a înghiontit-o, ca o pasăre-mamă care-și îndeamnă puiul să plece pe cont propriu. Prinsă în viziuni care o dezorientau, s-a forțat și a căzut în genunchi pe nisipul uscat. Fețele copiilor ghola unduiau în jurul ei, se dizolvau în lumini orbitoare. *Trezirea!*

A rămas întinsă, respirând cu greutate, cu trupul și hainele scăldate în esență de mirodenie. Lângă Sheeana, viermele cel mare s-a întors, s-a îngropat din nou sub suprafața nisipului și a dispărut din vedere.

Amețită și duhnind, Sheeana și-a croit drum înapoi către ușile calei, dar i se tot tăiau picioarele și cădea. Trebuia să ajungă la copiii ghola... Viermele îi dăduse un mesaj important, ceva care i se prelingea în conștiință ca o formă fără cuvinte a Celorlalte Memorii. În câteva clipe, a rămas cu certitudinea copleșitoare a ceea ce avea de făcut.

„Spui că trebuie să învățăm din trecut. Însă eu... eu mă tem de trecut, pentru că am fost acolo și n-am nici cea mai mică dorință să mă întorc."

DR. WELLINGTON YUEH, *ghola*

După ce a fost curățată și spălată ca să scape de mirosul de mirodenie atât de puternic, încât chiar și Surorile care o ajutau și-au acoperit gura și nasul, Sheeana a dormit două zile, printre vise adânci și tulburătoare.

Când a ieșit, în sfârșit, și i-a găsit pe Duncan Idaho și pe Miles Teg pe puntea de navigație, și-a făcut anunțul.

— Toți ghola sunt destul de mari. Chiar și Leto al II-lea are aceeași vârstă pe care-o avea basharul când l-am redeșteptat.

Izul de mirodenie se simțea puternic în răsuflarea ei.

— E timpul să-i trezim pe toți.

Duncan s-a întors cu spatele la fereastra de observație lângă care stătea.

— Declanșarea procesului nu e ca și cum ai activa o subrutină sau ai trece peste un acces de amnezie temporară. Nu poți lasnsa un raport și apoi să dai comenzi.

— Copiii ghola au știut întotdeauna că o să le cerem acest lucru, a replicat ea. Fără amintirile lor trecute, fără geniul lor, nu au pentru noi o valoare mai mare decât a oricăror alți copii.

Basharul a dat încet din cap.

— Readucerea vieții trecute a unui ghola este o experiență care distruge și recreează psihicul. Există numeroase metode demonstrate, unele mai dureroase decât altele, dar niciuna nu e ușoară. Nu poți trezi toți copiii deodată. Fiecare eveniment critic trebuie croit pentru fiecare individ. O criză oribilă, zdrobitoare pentru minte.

Pe chipul lui Teg au apărut ecouri ale suferinței prin care trecuse.

— Ai crezut că folosești o metodă blândă de deșteptare cu mine, Sheeana... când eram doar un copil de zece ani...

Deși Duncan părea și el stânjenit de perspectivă, a coborât de lângă fereastra de observație și s-a apropiat de Sheeana.

— Are dreptate, Miles. Am creat acești ghola pentru un scop, iar în acest moment sunt ca niște arme neîncărcate. Avem nevoie să încărcăm acești ghola, armele noastre unice. Plasa Inamicului e mai puternică acum și aproape că ne-a prins iarăși. Am văzut-o cu toții. Data viitoare s-ar putea să nu mai reușim să ne strecurăm.

— Am așteptat destul.

Glasul Sheeanei era aspru și nu lăsa loc de nicio discuție.

— Unii ghola s-ar putea să fie o provocare mai mare decât alții.

Teg a îngustat ochii.

— S-ar putea să pierzi unii dintre ei în ghearele nebuniei. Ești pregătită pentru asta?

— Am trecut prin Agonia Mirodeniei, ca toate Cucernicele Maici de pe navă. Am supraviețuit durerii insuportabile.

— Am amintirile vechii mele vieți, a continuat Teg. Despre războaie și atrocități și despre cum am îndurat torturi inimaginabile. Cumva, detaliile rele sunt mult mai vii decât cele plăcute, dar nimic nu e mai rău decât deșteptarea.

Sheeana a fluturat din mână.

— De-a lungul istoriei, bărbații și femeile au avut monopolul propriilor feluri de suferință și fiecare a crezut că a lui e cea mai rea.

A zâmbit sumbră.

— O să începem cu cel mai puțin valoros ghola, desigur. Pentru cazul în care ceva merge prost.

Wellington Yueh a fost convocat în fața Surorilor Bene Gesserit, într-una dintre camerele de consiliu ale non-navei. Adolescentul stângaci avea bărbia ascuțită și buzele subțiri. Deja avea întipărite pe față indicii ale trăsăturilor cizelate și ale frunții înalte, figura disprețuită care devenise sinonimă a cuvântului „trădare" vreme de o mie de ani în lucrările de referință galactice.

Tânărul era nervos, se foia. Sheeana s-a îndreptat, desfășurându-și toată înălțimea, și a pășit mai aproape. El a tresărit în prezența ei intimidantă, dar a găsit cumva curajul de a rămâne pe loc.

— M-ai chemat, Cucernică Maică. Cu ce-ți pot fi de folos?

— Cu trezirea amintirilor. Mâine vei fi primul dintre subiecții noștri care o să treacă prin declanșarea amintirilor.

Chipul gălbui al lui Yueh a pălit și mai mult.

— Dar nu sunt gata!

— De aceea ți-am dat o zi întreagă să te pregătești.

Instructoarea Superioară Garimi avea limba ascuțită, ca de obicei.

Deși Garimi nu îmbrățișase niciodată proiectul, acum voia să-i vadă apogeul. Sheeana știa ce gândea: dacă procesul de deșteptare eșua, Garimi avea intenția să împiedice creșterea altor ghola; dacă reușea, avea să insiste că programul își atinsese scopul și putea fi întrerupt. Știa că Sheeana, încă intrigată de toate acele celule din capsula anentropică a maestrului tleilaxu, plănuia și alte experimente ghola.

Lui Yueh i s-au tăiat picioarele. Părea gata să leșine și s-a sprijinit de un scaun de lângă el ca să-și păstreze echilibrul.

— Surori, nu vreau să-mi recapăt amintirile. Nu sunt omul pe care credeți că l-ați readus la viață, ci o persoană nouă, eu însumi. Vechiul Wellington Yueh era torturat din atâtea puncte de vedere. Chiar dacă era, parțial, *eu*, cum pot să-l iert pentru ce a făcut?

Garimi a făcut un gest de respingere.

— Cu toate acestea, te-am adus înapoi pentru un singur scop. Nu te aștepta la compătimire. Ai o sarcină de îndeplinit.

După ce instructoarele l-au scos de acolo pe tânăr, Sheeana s-a uitat la Garimi și la celelalte două Surori senioare, Calissa și Elyen, care fuseseră martore la discuție.

— O să folosesc metoda sexuală cu el, aceeași care a mers cu ghola basharului. E cea mai bună tehnică pe care o știm.

Elyen a intervenit:

— Impregnarea ta sexuală a deblocat amintirile basharului numai pentru că a precipitat o criză în interiorul lui. Mama lui Teg îl înarmase împotriva impregnării sexuale. Nu tehnica ta i-a stârnit trecutul, ci simpla rezistență la ea.

— Adevărat. Prin urmare, pentru fiecare dintre ghola o să croim o agonie individualizată, cea mai eficientă pentru propriile temeri și slăbiciuni.

— Cum l-ar putea frânge sexul pe Yueh, așa cum l-a frânt pe bashar? a întrebat Garimi.

— Nu sexul în sine, ci rezistența la el a lui Yueh. E îngrozit de amintirile din trecutul lui. Dacă e convins că știm cum să-i deblocăm amintirile, o se lupte cu toate armele pe care le are. În timp ce luptă, o să aplic procedurile cele mai puternice, iar el o să se prăbușească dincolo de limită, în nebunie totală.

Garimi a ridicat din umeri.

— Dacă nu merge, avem alte căi.

Camera era slab luminată, iar umbrele, dense, ceea ce făcea teroarea lui Yueh și mai palpabilă. Nu exista mobilă, în afară de o saltea pe podea, ca acelea pe care copiii ghola le foloseau în timpul sesiunilor de antrenament fizic.

Vrăjitoarele nu îi explicaseră la ce să se aștepte. Tânărul știa din studii că procesul prin care cineva își recăpăta trecutul era dureros. Nu era

puternic, nici deosebit de curajos. Chiar și așa, perspectiva durerii nu-l împietrea nici pe departe la fel de mult ca groaza de a-și aminti.

Ușa s-a deschis cu un sunet slab de metal bine uns care glisează pe șine. De pe coridor s-a revărsat o lumină orbitoare, mult mai puternică decât licuripanourile din celula lui. Se contura silueta unei femei – Sheeana? S-a întors cu fața la ea și i-a văzut doar conturul, curbele senzuale ale corpului care nu mai era mascat de roba drapată. Când ușa s-a închis în urma ei, ochii i s-au adaptat la iluminarea mai confortabilă.

Când a văzut că Sheeana era complet dezbrăcată, frica i s-a întețit.

— Ce-i asta?

Vocea lui, deformată de nervozitate, s-a auzit ca un scheunat.

Ea a pășit mai aproape.

— O să te dezbraci acum.

Abia intrat în adolescență, Yueh a înghițit în sec.

— Nu până nu-mi explici ce o să mi se-ntâmple.

Femeia a folosit forța de uragan a Glasului Bene Gesserit:

— *O să te dezbraci acum!*

Într-o reacție spasmodică, cu brațele și picioarele tremurând, băiatul și-a smuls hainele. Sheeana l-a examinat, măsurând din ochi de sus până jos corpul subțire și gol, ca un uliu care-și evaluează prada. Yueh avea impresia că-l găsea inadecvat.

— Nu-mi face rău, a implorat el și s-a urât pentru c-o spusese.

— Sigur c-o să doară, dar durerea nu va avea de-a face cu nimic din ce-ți fac *eu*.

L-a atins pe umăr. Băiatul a simțit un șoc aproape electric, dar era încremenit, incapabil să se miște.

— Propriile amintiri or s-o facă.

— Nu le vreau înapoi! O să mă bat cu tine!

— Bate-te cât vrei. N-o să-ți folosească la nimic. Știm cum să te trezim.

Yueh a închis ochii și a scrâșnit din dinți. A încercat să se întoarcă cu spatele, dar ea l-a prins de brațe ca să-l țină nemișcat, apoi i-a dat drumul din strânsoare și a început să-l atingă. Simțea mângâierile delicate, ca pe

niște dâre de arsură lăsate de un chibrit aprins de-a lungul brațului și peste piept.

— Amintirile sunt închise în celule. Ca să le trezim, trebuie să-ți trezim corpul.

L-a mângâiat, iar el s-a cutremurat, incapabil să se tragă deoparte.

— O să-ți învăț terminațiile nervoase să facă lucruri pe care au uitat cum să le facă.

Încă o tresărire și un icnet.

L-a atins din nou și genunchii i s-au înmuiat, exact așa cum voia ea. Sheeana l-a împins către salteaua de pe podea.

— E nevoie să te forțez să atingi luciditatea completă a fiecărui cromozom din fiecare celulă.

— Nu...

Cuvântul a sunat incredibil de slab în propriile urechi.

În timp ce Sheeana se lipea de el și pielea ei caldă îi aprindea transpirația, Yueh s-a canalizat înapoi în sine însuși și a încercat să fugă. Din tot ce aflase despre propriul trecut a găsit un singur lucru de care să-și ancoreze curajul. *Wanna!* Iubita lui soție Bene Gesserit, veriga slabă în lungul lui lanț de trădări și veriga cea mai puternică din viața lui inițială.

Maleficii Harkonneni știuseră că Wanna avea să fie cheia care să-i frângă condiționarea Suk și funcționase, ar fi putut funcționa, numai pentru că Yueh o iubea din toată inima. Surorile Bene Gesserit n-ar fi trebuit să sucombe în fața iubirii, dar știa că ea trebuie să-i fi întors dragostea.

S-a gândit la pozele ei din arhive, la tot ce aflase despre ea din cercetări.

— Oh, Wanna...

Tânjea după ea în mintea lui, încerca să se agațe de ea ca de o ancoră de salvare.

Sheeana i-a mângâiat talia, și-a plimbat degetele mai jos și s-a suit deasupra lui. Yueh își pierduse complet controlul mușchilor. Nu se putea mișca. Buzele ei îi vibrau pe pielea umărului, pe gât. Sheeana era o impregnatoare sexuală pricepută. Trupul ei era o armă, iar el era ținta.

Un val de senzații aproape că i-a alungat din minte imaginea de arhivă a Wannei, dar se lupta împotriva a ceea ce-l făcea Sheeana să simtă. În schimb, s-a concentrat pe ce ar fi făcut dacă ar fi fost în îmbrățișarea iubitoare a Wannei. *Wanna...*

Pe măsură ce ritmul actului sexual creștea, amintirile reale pătrundeau printre informațiile pe care le obținuse prin studiu. Yueh și-a amintit clipele îngrozitoare de după capturarea soției lui de către Harkonneni și a văzut imagini ale dezgustător de grasului baron, ale nepotului lui Rabban, cel cu înfățișare de bătăuș, ale viperei Feyd-Rautha și ale mentatului Piter de Vries, cel cu râsul care suna ca oțetul.

Slab, neajutorat și furios, fusese silit să privească cum o torturau pe Wanna într-o cameră izolată. Era o Bene Gesserit; putea să blocheze durerea, putea devia reacțiile corpului. Dar Yueh nu putea înlătura atât de ușor asemenea lucruri, indiferent cât de mult încerca.

În amintirea de coșmar, baronul râdea, un sunet de bas tunător.

— Vezi camera în care se află, doctore? O jucărie cu câteva posibilități foarte interesante.

În timp ce bărbații o urmăreau pe Wanna, amețită și dezorientată, aceasta se ridicase pe genunchii slăbiți, dar cu susul în jos în interiorul cabinei.

— Putem converti gravitația în ceva care depinde numai de perspectivă.

Rabban chicoti, o eliberare distonantă de zgomot. Acționa comenzile gravitației artificiale din mica încăpere și Wanna căzu pe podea cu o bufnitură. A reușit să-și acopere capul și umerii doar atât cât să evite să-și frângă gâtul. Cu viteza și fluiditatea unui șarpe, Piter de Vries a înaintat în fugă, aducând cu el un amplificator de durere. În ultima clipă, Rabban l-a smuls din mâinile mentatului strâmb și l-a aplicat cu mâna lui la gâtul Wannei. Ea s-a zvârcolit, cu un spasm întretăiat de agonie.

— Opriți! Opriți, vă implor! a strigat Yueh.

— O, doctore, doctore... știi că nu poate fi atât de ușor...

În viziune, baronul și-a împreunat brațele durdulii la piept.

Rabban a răsucit din nou comenzile gravitației, iar Wanna a fost aruncată ca o păpușă inertă de la un perete la altul, s-a izbit de laturile camerei.

— Când cineva e prea fermecător, trebuie făcut ceva pentru a corecta acest defect.

Frumoasa mea Wanna!

Amintirile erau atât de vii acum, mult mai amănunțite decât orice-ar fi citit în secțiunea arhivelor. Nicio simplă documentație n-ar fi putut să furnizeze o asemenea limpezime precisă...

Într-un alt compartiment proaspăt descuiat al creierului trăia o altă amintire. Era paralizat artificial, forțat să privească, în timpul unei alte bețiii a baronului, în timp ce Piter plimba un amplificator de durere care scotea scântei pe deasupra trupului suspendat al Wannei. Fiecare fulger îi provoca o reacție de spasm dureros. Ceilalți oaspeți râdeau de suferința ei și de disperarea lui neajutorată.

Când a fost eliberat de paralizie, Yueh tremura, se zbătea și-i curgea salivă din gură. Baronul s-a înălțat deasupra lui, cu un rânjet enorm pe chipul umflat. I-a întins lui Yueh un pistol cu proiectile.

— Ca doctor Suk, ar trebui să faci tot ce-ți stă în putință să oprești un pacient să simtă durere. Știi cum să oprești suferința Wannei, doctore.

Incapabil să-și înfrângă condiționarea, Yueh s-a cutremurat, cuprins de spasme. Nu voia nimic altceva decât să facă ce-i cerea baronul.

— Eu... nu pot!

— Ba sigur că poți. Alege un musafir, oricare. Nu-mi pasă pe cine alegi. Vezi cum se amuză de micul nostru joc?

A apucat încheieturile tremurânde ale lui Yueh și l-a ajutat pe doctor să-și îndrepte arma cu proiectile în jurul camerei.

— Dar nu încerca nicio șmecherie sau o să facem ca tortura să dureze mult mai mult!

Își dorea să curme suferința Wannei, s-o omoare, în loc să-i lase pe Harkonneni să aibă parte de distracția lor perversă. I-a văzut ochii, scânteia de durere și speranță, dar Rabban l-a oprit.

— Concentrează-te, doctore. Fără greșeli.

Prin ceața care i se lăsase pe ochi, a distins numeroase ținte și a încercat să se concentreze asupra uneia, un bătrân nobil șubred, dependent de semuta. Acela trăise o viață lungă, fără îndoială, cu o depravare considerabilă. Dar ca un doctor Suk să ucidă...

A tras.

Copleșit de scena oribilă care i se derula în minte, Yueh nu a mai acordat nicio atenție acțiunilor Sheeanei. Avea corpul scăldat de sudoare, dar nu atât din cauza eforturilor sexuale, cât din cauza chinului psihic extrem. A văzut-o pe Sheeana cum îl examinează. Amintirile erau atât de clare, încât își simțea întregul trup ca pe o rană deschisă: Wanna în agonie și durerea pătrunzătoare ca de cristal spart, provocată de felul în care îi fusese înfrântă condiționarea Suk. Se întâmplase cu *mii* de ani în urmă!

Anii de înainte de acea întâmplare de cumpănă și anii de după, întregul „după", i-au umplut mintea, acum proaspătă și flămândă. Pe măsură ce amintirile neîndurătoare se întorceau, la fel se întâmpla cu chinul și vinovăția, însoțite de scârba față de el însuși.

Yueh simțea că mai are puțin și vomită. Lacrimi îi curgeau pe obraji.

În camera de antrenament, Sheeana a studiat cu un aer critic dârele umede.

— Plângi. Asta înseamnă că ți-ai recăpătat cu succes amintirile?

— Le-am recuperat.

Avea vocea răgușită și părea infinit de bătrân.

— Și afurisite să fiți, vrăjitoarelor, pentru asta!

„Avem atât de puține dificultăți să găsim dușmani pentru că violența este o parte înnăscută a naturii umane. Cea mai mare provocare, atunci, este să alegem dușmanul cel mai semnificativ, pentru că nu putem spera să-i înfruntăm pe toți."

BASHARUL MILES TEG, *evaluare militară trimisă Bene Gesseritului*

După ce a plecat din Canonicat, Murbella s-a dus pe linia frontului. Prefăcându-se că nu este nimic mai mult decât o inspectoare din partea Noii Comunități, Murbella a ajuns pe Oculiat, unul dintre sistemele aflate direct în calea înaintării flotei mașinilor gânditoare.

Cândva, Oculiat se aflase la marginile îndepărtate ale spațiului locuit, un punct de pornire pentru Dispersie după moartea Tiranului. Obiectiv vorbind, această lume puțin populată n-avea prea mare însemnătate, doar o țintă în plus pe harta cosmică imensă. Dar, pentru Murbella, Oculiat reprezenta o autentică lovitură psihologică: când această lume avea să cadă în fața mașinilor, Inamicul urma să încalce chiar teritoriul *Vechiului Imperiu*, nu doar un loc îndepărtat și necunoscut, omis de pe hărțile stelare vechi.

Până când livrau ixienii Anihilatoarele și Ghilda furniza toate navele pe care le ceruse, Maica Comandant n-avea cum să oprească sau măcar să încetinească mașinile gânditoare.

Sub cerul înceţoşat, luminat de un soare galben apos, Murbella a coborât din navă. Terenul de aterizare părea pustiu, ca şi cum nimeni nu mai avea grijă de spaţioport. Ca şi cum nici măcar nu se uitau după Inamic.

Când şi-a croit drum până la gloata frenetică din centrul oraşului, a văzut că totuşi locuitorii îşi găsiseră propriul inamic. Mulţimea înconjura clădirea administrativă principală, unde se baricadaseră funcţionarii guvernului. Localnicii îşi puseseră conducătorii sub asediu, strigau după sânge sau după intervenţia divină. *De preferat sânge.*

Murbella cunoştea forţa brută pe care o genera frica, dar se vedea clar că nu era canalizată cum se cuvine. Oamenii de pe Oculiat şi de pe toate lumile disperate puse în faţa sosirii Inamicului, aveau nevoie de călăuzire din partea Comunităţii. Erau o armă deja încărcată care trebuia ţintită. În schimb, ei erau scăpaţi de sub control. A văzut ce se întâmplă şi s-a repezit înainte, dar s-a oprit cu puţin înainte de a se arunca cu capul înainte în mulţime.

Ar fi sfâşiat-o membru cu membru şi ar fi făcut-o în numele Sheeanei.

Aparițiile întâmplătoare și predicile ținute de „Sheeana reînviată" pregătiseră miliarde de oameni să lupte. Sheeanele aprinseseră scânteia furiei şi a fervorii populaţiilor, astfel încât Comunitatea să poată manipula acea putere brută pentru propriile scopuri. Odată dezlănţuit totuşi, un asemenea fanatism devenea o forţă haotică. Ştiind că era puţin probabil să supravieţuiască împotriva maşinilor gânditoare, bărbaţii şi femeile se aruncau în conflicte violente, căutau orice soi de duşman pe care puteau pune mâna... chiar şi printre proprii oameni.

— Dansatori-Faţă! a strigat cineva.

Murbella şi-a forţat intrarea mai aproape de centrul acţiunii, a dat la o parte braţe şi pumni agitaţi şi a pălmuit pe cineva peste cap. Dar, chiar şi aşa năuciţi, oamenii sălbatici şi stârniţi se năpusteau înainte.

— Dansatori-Față! Ne-au manipulat tot timpul ăsta... ne-au vândut Inamicului!

Cei care au recunoscut salopeta mulată Bene Gesserit s-au dat înapoi; alții, fie neștiutori, fie prea furioși ca să le pese, nu s-au clintit până când ea nu a folosit Glasul. Bombardați de comanda irezistibilă, s-au dat la o parte clătinându-se. O singură persoană împotriva mulțimii, Murbella a pășit către ușile cu colonade ale centrului guvernamental pe care oamenii îl aveau drept țintă. A folosit din nou Glasul, dar nu i-a putut opri pe toți din drum. Strigătele și țipetele acuzatoare se înălțau și cădeau ca o furtună.

În timp ce se străduia să ajungă în fața baricadei, câțiva dintre cei mai avansați membri ai gloatei i-au observat uniforma și au scos urale prelungi.

— O Cucernică Maică e aici să ne sprijine!

— Omorâți Dansatorii-Față! Omorâți-i pe toți!

— Pentru Sheeana!

Murbella a apucat o femeie mai în vârstă care strigase la un loc cu ceilalți.

— De unde știți că-s Dansatori-Față?

— *Știm.* Gândește-te la deciziile pe care le iau, ascultă discursurile. E clar că-s trădători!

Murbella nu credea că Dansatorii-Față ar fi chiar atât ostentativi încât gloata obișnuită să poată detecta subtilitățile abia vizibile, dar mulțimea era convinsă.

Șase bărbați mânioși au trecut în goană pe lângă ea cu un stâlp greu de plastoțel pe care intenționau să-l folosească drept berbec. În interiorul clădirii capitoliului, funcționari îngroziți clădiseră baricade la uși și ferestre. Pietre aruncate sfărâmau plazul ornamental, dar mulțimea nu putea pătrunde înăuntru atât de ușor. Bare și obiecte grele blocau calea.

Manevrat cu forța dată de panică și de isterie, berbecul bubuia în ușile groase, smulgea balamale și așchii de lemn. În câteva clipe, un val de trupuri umane s-a năpustit înainte.

Murbella a strigat:

— Stați! Ce-ar fi să dovedim că sunt Dansatori-Față înainte să omorâm pe cineva...

Bătrâna s-a împins înainte, nerăbdătoare să ajungă la funcționari. A călcat-o pe Murbella pe picior, a auzit îndemnurile la prudență pe care le striga, apoi s-a întors spre ea cu ochii mici, ca de șarpe.

— De ce șovăi, Cucernică Maică? Ajută-ne să prindem trădătorii. Sau ești chiar tu un Dansator-Față?

Reflexele de Onorată Matre ale Murbellei au ieșit la iveală și mâna i-a zvâcnit, dând o lovitură în gâtul femeii, care a căzut fără cunoștință. N-avusese intenția s-o omoare, dar, când acuzatoarea ei a căzut pe trepte, mai mult de zece oameni s-au repezit înainte și au călcat-o în picioare ucigând-o.

Cu inima bubuind, Murbella s-a lipit de perete, ca să evite grosul învălmășelii. Dacă strigătul ar fi luat amploare – „Dansator-Față! Dansator-Față!" cu degetele îndreptate spre ea – mulțimea ar fi ucis-o fără să se gândească. Chiar și cu abilitățile ei superioare de luptă, n-ar fi putut să respingă niciodată atât de mulți oameni.

S-a dat și mai mult înapoi și s-a adăpostit în spatele statuii înalte a unui erou de mult uitat din Epoca Foametei, apărată de masa ei de plasrocă. Gloata urlătoare avea să strivească mulți dintre proprii membri ca să intre în clădirea guvernului.

Înăuntru se auzeau țipete, descărcarea unei arme și mici explozii. Unii dintre funcționarii prinși în capcană trebuie să fi avut cu ei ceva pentru protecția personală. Murbella aștepta, știind că avea să se încheie în curând...

Atacul sângeros s-a stins singur în jumătate de oră. Gloata a găsit și i-a omorât pe toți cei douăzeci de funcționari guvernamentali bănuiți de a fi Dansatori-Față inamici. Apoi, cu setea de sânge încă nepotolită, s-a întors împotriva oricăruia dintre proprii membri care nu arătaseră suficientă ardoare ucigașă, până când cea mai mare parte a violenței s-a consumat treptat, transformată în epuizare vinovată...

Cu ținuta ei impunătoare, Maica Comandant Murbella a intrat în clădire, unde a examinat ferestrele, vitrinele și obiectele de artă sparte. Ucigașii euforici trăgeau trupuri pe podeaua de dale lustruite a galeriei principale a legislativului. Aproape treizeci de bărbați și femei erau morți, unii împușcați cu arme cu proiectil, alții bătuți de moarte, mulți cu o asemenea violență încât abia li se putea recunoaște sexul. Cadavrele pe de piatra lustruită aveau înscrise pe chip groaza și șocul.

Unul dintre corpurile din învălmășeala însângerată era într-adevăr un Dansator-Față.

— Aveam dreptate! Vezi, Cucernică Maică?

Un bărbat a arătat spre polimorful mort.

— S-au infiltrat printre noi, dar am smuls din rădăcini dușmanul și l-am omorât!

Murbella s-a uitat în jur, la toate ființele umane nevinovate ucise pentru descoperirea unui singur Dansator-Față. Care era economia vărsării de sânge? Încerca să evalueze la rece. Câte pagube să fi provocat acel singur Dansator-Față, trădând forțelor Inamicului care sosea vulnerabilitățile planetei? Toate acele vieți? Da, chiar mai multe, a trebuit să recunoască până și ea.

Judecând după euforia care-i cuprinsese, era evident că oamenii de pe Oculiat își considerau răscoala o victorie, iar Murbella nu putea să-i contrazică. Dar dacă acest val de așa-zisă justiție dementă continua, urmau să se prăbușească toate guvernele? Chiar și în Canonicat? Atunci cine avea să organizeze oamenii să se apere?

„Mințile slabe sunt credule. Cu cât e mai slab procesul de gândire, cu atât mai ridicole sunt noțiunile pe care le vor crede. Mințile puternice, ca a mea, pot transforma asta într-un avantaj."

BARONUL VLADIMIR HARKONNEN, înregistrări originale

În ciuda faptului că era neînarmat, baronul rânjea batjocoritor în fața corciturii cu ochi roșii. Animalul care mârâia venea spre el pe pardoseala din dale de piatră, cu colții ascuțiți dezgoliți, gata să sară.

Din fericire, baronul ucisese creatura sălbatică cu ceva vreme în urmă, cu o săgeată otrăvită, iar această versiune mecanică împăiată era doar o reconstituire programată. Simulacrul a rămas nemișcat când a făcut un semn cu mâna. O jucărie amuzantă.

Paolo, în vârstă de nouă ani, se învârtea prin camera cu trofee și admira animalele sălbatice expuse. Baronul îl târâse după el pe băiat la multele vânători din ținuturile sălbatice neumblate ale Caladanului, ca să poată urmări cu ochii lui omorurile. Îi prindea bine pentru creștere și educație.

Lui Rabban îi plăcuseră întotdeauna asemenea lucruri, dar Paolo fusese reticent la început, când era vorba să participe la măceluri. Poate că era un defect în structura lui genetică. Cu toate acestea, baronul îi înfrângea puțin câte puțin rezistența. Cu antrenament viguros și cu un

sistem de recompense și pedepse (acestea din urmă, din belșug), baronul aproape că reușise să strivească nucleul de bunătate înnăscută din acest ghola al lui Paul Atreides.

Sateliții meteo preziseseră ploaie și vânt constante pentru restul săptămânii. Baronul așteptase cu nerăbdare să iasă la o nouă vânătoare, dar frigul și umezeala ar fi făcut expediția mizerabilă. El și Paolo erau nevoiți să stea închiși în castel. Cei doi formaseră o relație remarcabilă. Casa Atreides și Casa Harkonnen – ce ironie! Dar, deși Paolo era o clonă a fiului detestatului duce, crescut cum se cuvine, ajungea să semene mai mult cu un Harkonnen.

E nepotul tău, la urma urmei, îl sâcâia vocea interioară a Aliei.

Baronul și-a înfrânt imboldul de a se răsti la ea și a urmărit patru muncitori care ridicau cu suspensoare un mastafont împăiat uriaș pe un postament. Încă o creatură aproape dispărută, această fiară feroce îi atacase pe un câmp toamna trecută, biciuind aerul cu coarnele crestate. Însă baronul, Paolo și șase gărzi deschiseseră focul cu arme laser, discuri tăioase și săgeți otrăvite, măcelărind creatura până, în cele din urmă, a căzut. Ce vânătoare palpitantă fusese!

Paolo a privit creaturile animate de pe postamente.

— În loc să mergem afară, în sălbăticie, hai să vânăm aici, înăuntru. Putem să ne prefacem că nu-s moarte încă. Așa nu trebuie să ne mai facem griji că ne udăm și ni se face frig.

Baronul a privit afară, la cerul care aducea furtună, și s-a întrebat dacă vremea era adevăratul motiv pentru reticența lui Paolo.

— Nu mă deranjează durerea, dar disconfortul personal e cu totul altceva.

S-a uitat în jur, cântărind posibilitățile de a provoca distrugeri. Și a rânjit.

— Ai absolută dreptate, băiete!

Îl încânta să audă cât de profundă îi devenise vocea.

Le-au ordonat servitorilor să aducă o selecție de arme laser, pistoale cu săgeți, săbii și cuțite pentru următorul lor surogat de aventură. După

ce sistemele mecanice au fost pornite, animalele moarte au fost cuprinse de frenezie peste tot în camera trofeelor. Cei doi vânători s-au adăpostit, și-au imaginat pericolul și au tras în creaturile mecanice până când au căzut de pe postamente, au ciopârțit oasele artificiale, umplutura și carnea conservată. La urmă de tot, au dat drumul enormului mastafont și l-au privit cum călca în picioare rămășițele. Apoi l-au prins în foc încrucișat de explozii de arme laser și i-au amputat picioarele. Fiara s-a prăbușit pe podea, cu servomecanismele automate contorsionate.

Baronul a găsit violența extraordinar de satisfăcătoare și până și Paolo a părut să aprecieze mai mult această activitate. După aceea bravii vânători au examinat dezastrul și au râs în timp ce ieșeau pe coridor. Baronul a zărit trei muncitori, care arătau de parcă și-ar fi dorit să devină invizibili.

— Mergeți acolo și faceți curățenie!

Mereu dai totul peste cap, nu-i așa, bunicule?

Baronul și-a apăsat capul cu palmele.

— Taci din gură, afurisito!

Alia a început să fredoneze melodii monotone, repetitive, special făcute să-l înnebunească, fără îndoială. Când Paolo, consternat, s-a apucat să-l sâcâie cu întrebări, baronul l-a plesnit.

— Lasă-mă-n pace! Ești la fel de rău ca soră-ta!

Nedumerit și speriat, Paolo a luat-o la fugă.

Glasul iritant al fetei i-a vibrat în minte până când nu a mai putut suporta. S-a repezit afară din castel. Abia fiind în stare să vadă pe unde merge, baronul s-a ciocnit de una dintre masivele statui Harkonnen și a alergat spre faleză.

— Mă arunc de pe stânci – ți-o jur, Monstruozitate! – dacă nu mă lași în pace!

A mers până la marginea muchiei pietroase, bătute de vânturi, înainte ca vocea Aliei să se stingă și să-l lase cufundat în tăcerea plăcută. Baronul a căzut în genunchi pe poteca înaltă de piatră și a privit cu o senzație delicioasă de amețeală prăpastia colosală. Poate c-ar trebui s-o facă oricum, să cadă pe pietrele negre și ude, în valurile înspumate. Dacă afurisiții de

Dansatori-Față aveau așa de mare nevoie de el, n-aveau decât să crească alt ghola și poate acela nu va mai avea atâtea defecte. Baronul Harkonnen avea să se întoarcă!

A simțit o mână pe umăr. Și-a adunat ultimele fărâme de demnitate, a ridicat ochii și a văzut un Dansator-Față cârn cu privirea ațintită la el. Deși pentru el toți polimorfii arătau exact la fel, cumva a știut că acesta este Khrone.

— Ce vrei?

Pe ton de ordin, Dansatorul-Față a răspuns:

— Tu și Paolo o să plecați de pe Caladan și n-o să vă mai întoarceți niciodată. Marele război avansează, iar hipermintea a hotărât că are nevoie de Kwisatz Haderach lângă el. Omnius vrea să termini pregătirea băiatului sub supravegherea lui directă, în inima imperiului mașinilor. Veți pleca pe Synchrony imediat ce e gata nava.

Baronul a privit repede pe lângă Dansatorul-Față, la Paolo, care se ghemuia lângă o statuie Harkonnen, destul de aproape ca să tragă cu urechea la conversație. A chicotit în sinea lui, căci băiatul era la fel de perseverent ca Piter de Vries! Îndată ce și-a dat seama că fusese descoperit, Paolo a alergat spre ei.

— Vorbește despre mine?

— Pe drum discută cu Paolo despre viitorul lui, i-a zis Khrone baronului. Fă mai mult decât să-i explici. Fă-l să *creadă*.

— Paolo e înclinat să creadă tot ce-i întărește iluziile de grandoare, a replicat baronul, fără să-l bage în seamă pe băiat. Așadar, chestia asta cu Kwisatz Haderach e adevărată?

Chiar dacă Dansatorii-Față îi explicaseră până la urmă adevărul, ideea tot suna absurd. Nu era convins că acest tânăr ghola putea să fie atât de important în marea schemă a lucrurilor.

Khrone arăta dezgustător în starea lui nemodificată. Umbrele din jurul ochilor i s-au adâncit când nemulțumirea i-a devenit vizibilă.

— Eu o cred. La fel și Omnius. Cine ești tu s-o pui la îndoială?

Crede, dragă bunicule, a rostit vocea enervantă. *Prin propriile gene, Paul Atreides are potențialul de a fi mai măreț decât vei fi tu vreodată, în orice încarnare.*

Baronul a refuzat să răspundă, fie cu voce tare, fie în gând. Dac-o ignora pe Monstruozitate, deseori o făcea să tacă.

Iar acum plecau spre Synchrony, casa lui Omnius. Abia aștepta să vadă imperiul mașinilor gânditoare. Noi provocări, noi posibilități.

În ciuda fondului de amintiri din prima lui viață, poveștile despre maleficele mașini gânditoare și despre Jihadul Butlerian erau prea îndepărtate ca să pară importante. Deși nutrea resentimente considerabile față de Dansatorii-Față, se bucura să fie de partea forței superioare.

Mai târziu, în timpul călătoriei cu naveta până pe orbită, baronul a privit în jos la linia coastei, la sate, la noile coșuri de fum și zonele de minerit la suprafață de pe Caladan. Cuprins de emoție, Paolo alerga de la un hublou la altul.

— O s-avem un drum lung?

— Nu sunt pilot. De unde să știu? Mașinile gânditoare trebuie să fie foarte departe, altfel ființele umane ar fi știut despre ele cu mult înainte.

— Ce o să se întâmple când ajungem?

— Întreabă un Dansator-Față.

— Nu vor să stea de vorbă cu mine.

— Atunci întreabă-l pe Omnius când îl vezi. Între timp, distrează-te.

Paolo s-a așezat lângă el în compartimentul de pasageri și a început să guste din pachetele ambalate cu mâncare zemoasă.

— Sunt special, știi. Mă pregătesc, mă urmăresc cu atenție. Oricum, ce anume e un Kwisatz Haderach?

S-a șters la gură cu dosul palmei.

— Nu te complace în iluziile lor, băiete. Nu există așa ceva. Un mit, o legendă, ceva cu sute de explicații vagi în la fel de multe profeții. Întregul program Bene Gesserit e o absurditate totală.

Din amintiri profunde, a evocat faptul că el însuși făcuse parte din acel program genetic, fusese silit s-o lase însărcinată pe vrăjitoarea ticăloasă

Mohiam. O umilise în timpul actului sexual, dar, drept răzbunare, cotoroanța îi transmisese boala degenerativă care-l făcuse umflat și gras.

— Nu poate fi o absurditate. Am viziuni, în special când iau tablete de mirodenie. Văd mereu același lucru. Am un cuțit însângerat în mână și sunt victorios. Mă văd cum alerg să-mi iau premiul de melanj, dar mai mult decât melanj. Mă văd și pe mine însumi întins pe jos, sângerând de moarte. Care e viziunea corectă? E atât de încurcat totul!

— Taci și trage un pui de somn.

Au andocat la o navă fără însemne, sus, deasupra Caladanului. Nu avea nicio emblemă a Ghildei și nici Navigator. Ușile largi ale calei s-au deschis, naveta s-a ridicat, apoi a intrat. Siluete argintii se mișcau prin hangarul rece și lipsit de aer și au dirijat micul aparat într-un doc. Roboți, demoni din istoria antică! Ah, așadar măcar o parte din povestea delirantă a lui Khrone ar putea fi adevărată!

Baronul i-a zâmbit băiatului care se zgâia pe ferestre.

— Noi doi suntem pe cale să facem o călătorie interesantă, Paolo.

„Un pumnal ținut în teacă e inutil în luptă. Un pistol maula fără proiectile nu-i altceva decât o bâtă. Iar un ghola fără amintiri e doar carne."

PAUL ATREIDES, *jurnal secret de ghola*

Acum, că ghola doctorului Yueh își recuperase amintirile, Paul Atreides știa că trebuie să încerce să ia măsuri mai inovatoare pentru a se deștepta. Paul era cel mai mare dintre copiii ghola, cel cu (probabil) cel mai mare potențial, dar Sheeana și observatoarele Bene Gesserit îl aleseseră pe Yueh drept caz experimental. Spre deosebire de doctorul Suk, totuși Paul chiar își dorea trecutul înapoi. Tânjea să-și amintească viața și dragostea lui pentru Chani, copilăria cu ducele Leto și doamna Jessica, prieteniile cu Gurney Halleck și Duncan Idaho.

Însă continua să fie bântuit de amintirile-viziuni prestiente ale propriei morți duble. Și devenea tot mai nerăbdător.

Cum puteau pasagerii de la bordul non-navei să creadă că mai aveau timp pentru prudență? Doar cu câteva luni în urmă, abia scăpaseră iar din plasa Inamicului, mai strălucitoare și mai puternică decât oricând. Foarte îngrijorător, sabotorul încă nu fusese prins. Deși nu mai făcuse nimic la fel de spectaculos ca asasinarea celor trei cuve axlotl și ghola nenăscuți, pericolul rămânea.

Paul știa că *Itaca* avea nevoie de el și se săturase să fie doar un ghola. Avea o idee pe care voia să o încerce, una atât disperată, cât și periculoasă, dar nu a șovăit. Amintirile lui adevărate pluteau ca un miraj imediat dincolo de orizontul care pâlpâia din cauza arșiței.

Cu credincioasa Chani alături, stătea în fața ecluzei care ducea în marea cală umplută cu nisip. Nu mai spusese nimănui ce intenționa să facă. De-a lungul ultimilor doi ani, securitatea fusese întărită atât cât reușeau s-o facă basharul și energicul Thufir Hawat, dar nimeni nu păzea intrarea în cală. Cei șapte viermi de nisip erau socotiți îndeajuns de periculoși pentru a servi drept propriii paznici. Numai Sheeana putea merge în siguranță printre enormele creaturi, iar ultima oară când o făcuse, chiar și ea fusese înghițită pentru scurtă vreme.

Paul a privit cu atenție chipul frumos de spiriduș și părul des, roșcat închis, al lui Chani. Chiar și fără să știe dinainte, fără să fi aflat că destinul lui era să fie cu ea, ar fi găsit-o pe fata fremenă izbitor de atrăgătoare. La rândul ei, ea i-a măsurat metodic din ochi corpul, noul costum special, uneltele.

— Arăți ca un războinic fremen adevărat, Usul.

După ce studiase înregistrări și lucrase cu o stație de fabricație de la nivelul sălii mașinilor, Chani croise un distrai autentic pentru el, probabil primul care fusese produs de multe secole, și-i făcuse rost de funie, cârlige de strunit și depărtătoare. Uneltele neobișnuite păreau straniu de familiare în strânsoarea lui. Potrivit legendei, Muad'Dib chemase un monstru primejdios prima dată când călărise un vierme. Aceste creaturi din cală, deși rămase pitice din cauza captivității, erau totuși niște coloși.

Sasul s-a deschis, iar el și Chani au pășit în deșertul artificial. Când l-a izbit mirosul de cremene și de arșiță aridă, a zis:

— Stai aici, la adăpost. Trebuie să fac singur asta sau n-o să aibă efect. Dacă înfrunt viermele și-l călăresc, s-ar putea să-mi declanșeze amintirile.

Chani nu a încercat să-l oprească. Înțelegea nevoia la fel de bine ca și el.

Tânărul s-a cățărat pe prima movilă, lăsând urme în nisip, apoi a ridicat amândouă mâinile și a strigat:

— Shai-Hulud! Am venit după tine!

În acest spațiu închis, n-avea nevoie de toboșar ca să cheme viermii.

S-a schimbat ceva în aer. A simțit o învolburare în dunele puțin adânci și a văzut șapte forme ca de șarpe care veneau spre el. În loc să o ia la fugă, a alergat spre ei și a ales un loc unde putea să-și pregătească apropierea și să încalece unul. Inima îi bubuia. Avea gâtul uscat, în ciuda măștii distraiului care-i acoperea gura și nasul.

Paul trecuse în revistă holofilme ca să studieze tehnicile fremene de călărire a viermilor. Din punct de vedere intelectual, știa ce să facă, tot așa cum, din punct de vedere intelectual, cunoștea detaliile efective ale trecutului său. Dar o înțelegere teoretică era extrem de diferită de experiența reală. I-a trecut prin cap acum, în timp ce stătea mic și vulnerabil pe nisip, că cea mai eficace metodă de învățare era acea de a pune în practică, ceea ce asigura o înțelegere mai completă decât putea obține din arhivele prăfuite.

O să învăț bine, s-a gândit el și și-a lăsat teama să treacă pe lângă el.

Cel mai apropiat vierme s-a năpustit spre el cu un sunet năvalnic de nisip împrăștiat. Simpla mărime a viermilor devenea tot mai greu de înțeles, pe măsură ce se apropiau de crestele dunelor.

Paul și-a adunat curajul în inimă și s-a forțat să înfrunte provocarea. A ridicat cârligul și depărtătorul și s-a ghemuit pentru primul salt. Zgomotul apropierii monștrilor era atât de puternic, încât la început n-a auzit-o pe femeia care striga. Cu coada ochiului, a zărit-o pe Sheeana cum sare peste dune, apoi s-a aruncat în fața lui. Viermele cel mai mare a apărut într-o explozie de praf și s-a ridicat, cu gura uriașă plină de dinți cristalini sclipitori.

Sheeana a ridicat mâinile și a strigat:

— Oprește, Shaitan!

Viermele a șovăit și a căutat dintr-o parte în alta cu capul cărnos, părând nedumerit.

— Oprește! Ăsta nu-i pentru tine!

A pus mâna cu fermitate pe pieptul distraiului lui Paul și l-a împins în spatele ei.

— Nu-i pentru tine, Monarhule!

Îmbufnat parcă, cel mai mare vierme a dat înapoi, cu capul fără ochi îndreptat în continuare către ei.

— Du-te înapoi la ecluză, băiat fără minte! a șuierat Sheeana la Paul, doar cu un strop de Glas în voce, cât să-i facă picioarele să reacționeze înainte de a apuca să gândească.

Duncan Idaho era și el în cadrul ușii, încruntat. Chani arăta atât speriată, cât și ușurată.

Sheeana l-a dus pe Paul înapoi către observatorii care așteptau.

— Viermele ăla te-ar fi făcut praf!

— Sunt un Atreides! N-ar trebui să fiu capabil să-i controlez, la fel ca tine?

— Nu-i o teorie pe care intenționez s-o testez cu tine. Ești prea important pentru noi. Dintre toți copiii ghola, dacă *tu* îți irosești viața prosteşte, ce ne facem?

— Dar, dacă mă protejezi prea mult, n-o să capeți niciodată ceea ce ai nevoie. Călărirea unui vierme mi-ar fi redat amintirile, sunt sigur!

— L-ați redeșteptat pe Yueh, i-a atras atenția Chani Sheeanei. De ce nu lui Usul? E mai mare.

— De Yueh ne puteam lipsi și nu eram siguri de ceea ce facem. Am elaborat deja planuri specifice ca să-i trezim pe Liet-Kynes și pe Stilgar, iar dacă reușim cu ei, pot urma și alții, inclusiv Thufir Hawat și tu, Chani. Într-o zi, Paul Atreides își va primi șansa. Dar numai după ce suntem siguri.

— Și dacă n-avem timp?

Paul s-a îndepărtat de ei, scuturându-și nisipul și praful de pe distraiul cel nou.

Pe Duncan îl trezi un semnal strident la ușa cabinei. Primul lui gând a fost acela că Sheeana venise din nou la el, în ciuda rezervelor reciproce. A deschis ușa, gata de ceartă.

Paul stătea în cadrul ei, îmbrăcat cu o replică a uniformei militare Atreides, care evoca instantaneu respect și loialitate din partea lui Duncan.

Tânărul se îmbrăcase astfel intenționat. În acest moment, ghola Paul avea aproape exact aceeași vârstă ca originalul când Arrakeenul căzuse în fața prefăcuților Harkonneni, când primul Duncan murise ca să-l apere pe el și pe mama lui.

— Duncan, spui că-mi erai prieten apropiat. Spui că-l cunoșteai pe Paul Atreides. Ajută-mă acum.

Tânărul a apucat un mâner elegant sculptat de fildeș și a scos un pumnal cristalin alb-albăstrui dintr-o teacă de la brâu.

Duncan a făcut ochii mari, uluit.

— Un cristai? Arată... E adevărat?

— Chani l-a făcut, dintr-un dinte de vierme pe care l-a găsit Sheeana în cală.

Ca în fața unui miracol, Duncan a atins lama cu degetele și a văzut cât era de dur și de ascuțit. A plimbat degetul de-a lungul tăișului și s-a tăiat intenționat. A lăsat să cadă o singură picătură de sânge pe pumnalul alb ca laptele.

— Potrivit tradiției străvechi, un cristai nu trebuie scos niciodată decât dacă gustă sânge.

— Știu.

Paul era clar tulburat când a luat arma și a băgat-o înapoi în teacă. După ce a șovăit un pic, a spus brusc toate cuvintele pe care venise să le spună.

— De ce nu mă trezesc Surorile Bene Gesserit, Duncan? Ai nevoie de mine. Toți de pe non-navă au nevoie de mine.

— Da, domnișorule Paul. Avem nevoie de tine, dar avem nevoie de tine *viu*.

— Aveți nevoie de capacitățile mele, cât mai curând posibil. Am fost Kwisatz Haderach, iar acest ghola are aceleași gene. Închipuie-ți cât de folositor aș putea fi!

— Kwisatz Haderach...

Duncan a oftat și s-a așezat pe pat.

— Comunitatea a petrecut secole întregi ca să-l creeze, dar, în același timp, erau îngrozite de el. Se presupunea că poate arunca o punte peste

spațiu și timp, să vadă trecutul și viitorul, locuri unde nici măcar o Cucernică Maică nu îndrăznește să privească. Prin forță brută sau prin viclenie, el poate să făurească unirea dintre cele mai diferite fațiuni. E un receptacul de puteri colosale.

— Oricare-ar fi aceste puteri, Duncan, am nevoie de ele. Și pentru asta am nevoie de amintiri. Convinge-o pe Sheeana să încerce cu mine în continuare.

— O să facă ce vrea ea să facă, la momentul ales de ea. Supraestimezi influența pe care o am în rândul Surorilor.

— Dar dacă Inamicul ne prinde complet în plasă? Dacă Kwisatz Haderach e singura speranță?

— Leto al II-lea a fost și el un Kwisatz Haderach, deși nici tu, nici fiul tău n-ați ieșit exact așa cum a intenționat Bene Gesseritul. Surorile se tem foarte tare de oricine manifestă puteri neobișnuite.

A râs.

— După Dispersie, când Comunitatea l-a adus înapoi pe marele Duncan Idaho, unele dintre ele m-au acuzat chiar *pe mine* că aș fi un Kwisatz Haderach. Au omorât unsprezece ghola de-ai mei, fie cu mâna ereticelor Bene Gesserit, fie a intriganților tleilaxu.

— Dar de ce nu vor aceste puteri? Credeam...

— O, vor puterile, Paul, dar numai în condiții atent controlate.

Inima i s-a strâns pentru tânărul care părea atât de pierdut și de disperat.

— Nu pot face nimic fără trecut, Duncan. Ajută-mă să-l recuperez! Ai trăit lângă mine o parte din el. Tu îți aduci aminte.

— O, îmi aduc aminte foarte bine de tine.

Duncan și-a împreunat mâinile la ceafă și s-a lăsat pe spate.

— Îmi aduc aminte botezul tău pe Caladan, după ce aproape că ai fost omorât de intrigile imperiale, deși erai doar un bebeluș. Îmi amintesc cum întreaga familie a ducelui Leto a fost pusă în primejdie în timpul Războiului de Asasini. Mi-a fost acordată marea onoare de a te pune la adăpost și noi doi ne-am dus în zona sălbatică a Caladanului. Am stat cu bunica ta exilată Helena și ne-am ascuns printre primitivii de pe planetă.

Atunci am devenit noi doi atât de apropiați. Da, îmi aduc aminte foarte bine.

— Eu nu, a oftat Paul.

Duncan părea prins într-o buclă a vieților lui trecute. Caladan... Dune... Harkonnenii... Alia... Hayt.

— Știi ce-mi ceri, legat de amintiri, de viața ta? Tleilaxu au creat primul meu ghola ca unealtă de asasinat. M-au manipulat pentru că eram prietenul tău. Știau că nu mă puteai alunga, chiar dacă vedeai capcana.

— Nu te-aș fi alungat, Duncan.

— Am avut pumnalul ridicat împotriva ta, gata să lovească, dar în ultima clipă m-am ciocnit cu mine însumi. Asasinul programat Hayt a devenit loialul Duncan Idaho. Nu-ți poți închipui agonia!

Îndreptă degetul cu severitate către tânăr.

— Recuperarea trecutului tău o să ceară o criză asemănătoare.

Paul a adoptat un aer hotărât.

— Sunt pregătit. Nu mă tem de durere.

Cu fruntea încrețită, Duncan i-a zis:

— Ești prea mulțumit, tinere Paul, pentru că Chani a ta te ține cu picioarele pe pământ. Te face să fii stabil și fericit, iar ăsta e un mare neajuns. Prin contrast, uită-te la Yueh. A luptat împotriva amintirilor cu fiecare fibră a ființei sale și asta l-a frânt. Dar tu... ce punct de sprijin pot folosi împotriva ta, Paul Atreides?

— O să găsim noi ceva.

— Chiar ești gata să accepți ce o să fie?

Duncan s-a aplecat în față și nu a arătat nicio milă.

— Dacă singurul mod de a-ți recupera trecutul este acela că trebuie s-o *pierzi* pe Chani? Dacă trebuie să moară sângerând în brațele tale, înainte să-ți amintești?

„Mai mult decât orice, am nevoie ca tatăl meu să afle că n-am eșuat. Nu vreau să moară crezând că am fost nedemn de genele lui."

GHOLA SCYTALE, *interviu al securității non-navei*

— Trebuie construit potrivit unor standarde precise, a insistat bătrânul tleilaxu, cu voce spartă. Standarde *precise*!

— O să am grijă de asta, tată.

Ghola, de numai treisprezece ani, avea grijă de Maestrul aflat în stare tot mai proastă, așezat într-un fotoliu solid. Bătrânul Scytale refuza să se întindă înainte să fie construit un catafalc tradițional pentru corpul lui. Își ținea intenționat apartamentul auster încuiat, pentru a îi îndepărta pe toți ceilalți. N-avea nici cea mai mică dorință să fie întrerupt sau sâcâit în ultimele lui zile.

Organele, încheieturile și pielea Maestrului tleilaxu începuseră să se comporte din ce în ce mai problematic. Îi aminteau de felul în care non-nava însăși părea să intre în colaps; sistemele își opreau funcționarea și permiteau aerului să se scurgă în spațiu, se pierdea inexplicabil apă, dispăreau rezerve de hrană. Unii dintre refugiații mai paranoici vedeau sabotaje în fiecare licuripanou care pâlpâia și mulți priveau cu suspiciune către tleilaxu. Era încă un motiv care-l făcea să bombăne. Măcar avea să se ducă în curând.

— Credeam c-ai zis că se construiește deja catafalcul. Nu e bine să te grăbești.

Adolescentul a înclinat capul.

— Nu-ți face griji. Urmez legile stricte ale Shariatului.

— Atunci arată-mi-l.

— Propriul catafalc? Dar e menit să-ți poarte trupul numai după ce... după ce...

Bătrânul Scytale l-a privit furios, cu ochii întunecați.

— Purifică-te de emoțiile astea nefolositoare! Te-ai implicat prea mult în proces! E rușinos!

— N-ar trebui să-mi pese de tine, tată? Îți văd suferința...

— Încetează să-mi mai spui tată. Gândește-te la mine ca la *tine însuți*. Odată ce devii eu, n-o să fiu mort. Nu-i nevoie să plângi. Fiecare dintre încarnările noastre e dispensabilă, atâta vreme cât lanțul amintirilor continuă fără întrerupere.

Tânărul Scytale încerca să-și recapete calmul.

— Ești totuși un tată pentru mine, indiferent ce amintiri sunt îngropate înăuntrul meu. O să încetez să mai simt emoțiile astea când vechea mea viață va fi fost restaurată?

— Sigur că da. În acea clipă glorioasă vei înțelege adevărul... și obligațiile pe care le ai.

Scytale l-a apucat pe tânăr de cămașă și l-a tras mai aproape.

— Unde-ți sunt amintirile? Dacă mor mâine?

Scytale cel bătrân știa că moartea era iminentă, dar își dramatizase infirmitatea, într-o încercare de a-și șoca înlocuitorul. Construirea prematură a catafalcului era o altă încercare de a provoca o criză. Măcar dacă s-ar fi putut întoarce amândoi pe Tleilax, unde cufundarea completă în sfintele tradiții ale Marii Credințe ar fi fost de-ajuns ca să declanșeze până și cel mai încăpățânat dintre ghola. Aici, la bordul unei non-nave fără Dumnezeu, dificultățile păreau insurmontabile.

— N-ar fi trebuit să dureze atât de mult.

— Ți-am înșelat încrederea.

Ochii injectați ai lui Scytale aruncau fulgere.

— Nu îmi înșeli doar mie încrederea, înșeli încrederea poporului tău. Dacă nu te trezești, întreaga noastră rasă, întreaga istorie și toate cunoștințele din mintea mea vor dispărea din univers. Vrei să fii responsabil pentru asta? Refuz să cred că Dumnezeu și-a întors cu totul fața de la noi. Soarta noastră, din nefericire, depinde de tine.

Tânărul ghola părea abătut, ca și cum o povară insuportabilă îl apăsa pe umeri.

— Fac tot ce pot ca să ating acest țel, *tată*.

Rostise cuvântul intenționat.

— Și, până reușesc, trebuie să faci tot ce poți pentru a rămâne în viață.

În sfârșit arată un pic de forță, s-a gândit Scytale cu amărăciune. *Dar nu-i destul.*

Câteva zile mai târziu, ghola stătea lângă patul de moarte al tatălui său, *propriul* pat. Se simțea de parcă ar fi trăit o experiență extracorporală, privindu-și viața cum se scurge, clipă cu clipă. Îi dădea băiatului o senzație stranie de detașare.

De când ieșise din cuva axlotl, Scytale iubise o singură persoană: pe el însuși... atât eul său mai vârstnic, cât și pe cel care avea să fie. Bărbatul aflat în declin furnizase celule din propriul corp, celule care îi păstrau toate amintirile și experiențele, toată cunoașterea poporului tleilaxu.

Dar nu furnizase și cheia deblocării lor. Oricât s-ar fi încordat tânărul ghola, amintirile lui refuzau cu încăpățânare să iasă la iveală. A prins mâna bătrânului într-o încleștare strânsă.

— Nu încă, tată. Am tot încercat, mereu...

Cu ochii miopi, bătrânul Scytale s-a uitat mânios la copia lui.

— De ce mă... dezamăgești astfel?

Yueh fusese redeșteptat la viața lui trecută, iar alți doi ghola, Stilgar și Liet-Kynes, erau puși chiar acum pe jarul mental. Cum puteau niște simple vrăjitoare să reușească acolo unde un Maestru tleilaxu eșua? Surorile Bene Gesserit n-ar fi trebuit să fie atât de experte la declanșarea avalanșei

de experienţe. Dacă Scytale nu reuşea s-o facă, tleilaxu vor fi aruncaţi la lada de gunoi a istoriei.

Bătrânul de pe pat tuşea şi horcăia, în timp ce tânărul s-a aplecat, cu lacrimile curgându-i pe obraji. Bătrânul Scytale a scuipat sânge. Dezamăgirea şi disperarea lui absolută erau palpabile.

Un semnal insistent la uşă a anunţat sosirea a doi doctori Suk. Rabinul cu ochelari era vizibil dezgustat de îndatoririle sale, în timp ce tânărul Yueh părea încă zguduit de revenirea recentă a amintirilor. Scytale vedea în ochii lor că ştiau amândoi că bătrânul Maestru avea să se stingă în curând.

Printre vrăjitoare existau şi alte doctoriţe Suk, dar Scytale insistase să fie îngrijit doar de Rabin şi numai când era absolut necesar. Erau cu toţii powindah necuraţi, dar măcar Rabinul nu era o *femelă* dezgustătoare. Sau poate că Scytale ar fi trebuit să-l aleagă pe Wellington Yueh, mai degrabă decât pe evreul în vârstă. Bătrânul Maestru tleilaxu trebuia să accepte anumite investigaţii medicale, fie şi numai ca să rămână în viaţă până când se trezea „fiul" său.

Scytale a ridicat capul.

— Plecaţi! Ne rugăm!

— Crezi că-mi place să îngrijesc nişte ghola? Sau nişte mârşavi tleilaxu? Crezi că *vreau* să vin aici? Puteţi să muriţi amândoi, la cât îmi pasă mie!

Yueh a înaintat totuşi cu trusa medicală; l-a dat uşor la o parte pe Scytale cel tânăr, ca să verifice semnele vitale ale muribundului. În spatele lui Yueh, Rabinul privea chiorâş prin ochelari, cu ochi de vultur.

— Nu mai durează mult.

Un om sfânt atât de ciudat, gândea tânărul Scytale. Chiar şi comparat cu mirosurile de dezinfectant, de medicamente şi de boală, în jurul lui plutea mereu un iz ciudat.

Pe ton plin de compasiune, Yueh a spus:

— Nu putem face mare lucru.

Cu respiraţia întretăiată, bătrânul Scytale a croncănit:

— Un Maestru tleilaxu n-ar trebui să ajungă atât de slăbit şi decrepit. E... ruşinos.

Tânăra dublură a încercat din nou să declanșeze șuvoiul de amintiri, să le stoarcă în creier prin simpla putere a voinței, așa cum încercase de nenumărate ori până atunci. Trecutul esențial trebuia să fie undeva înăuntru, îngropat adânc. Dar nu simțea nicio furnicătură a posibilităților, nicio licărire de succes. *Dacă nu sunt deloc acolo?* Dacă ceva mersese îngrozitor de prost? Pulsul i se accelera, pe măsură ce creștea panica. Nu mai avea mult timp. N-avea niciodată destul timp.

S-a forțat să oprească acest gând. Trupul furniza o bogăție de material celular. Puteau să creeze mai mulți ghola Scytale, să încerce iar, dacă era nevoie. Dar dacă propriile amintiri nu reușiseră să iasă la suprafață, de ce ar avea mai mult noroc un ghola identic, fără îndrumarea originalului?

Sunt singurul care-l cunoștea pe Maestru atât de intim.

Voia să-l scuture pe Yueh, să-i ceară să-i spună cum a reușit să-și amintească trecutul. Lacrimile curgeau șiroaie acum, cădeau pe mâna bătrânului, dar Scytale știa că erau neîndestulătoare. Pieptul tatălui său a tresărit, cu un horcăit de moarte, aproape imperceptibil. Echipamentul de susținere a vieții a murmurat cu mai mare intensitate, iar afișajele instrumentelor au fluctuat.

— A intrat în comă, a raportat Yueh.

Rabinul a dat din cap. Ca un călău care-și anunța planurile, a rostit:

— Prea slăbit. O să moară acum.

Lui Scytale i s-a strâns inima.

— Și-a pierdut speranța cu mine.

Tatăl lui n-avea să afle niciodată dacă reușea; avea să moară cu întrebări și griji. Ultima mare calamitate dintr-un lung șir de dezastre care căzuseră asupra rasei tleilaxu.

A strâns mâna bătrânului. Atât de rece, prea rece... Simțea cum i se scurge viața.

Am eșuat!

Ca doborât de un paralizator, Scytale a căzut în genunchi la marginea patului. În disperarea lui zdrobitoare, știa cu certitudine absolută că nu va putea reînvia niciodată amintirile recalcitrante. Nu singur. *Pierdut!*

Pierdut pentru totdeauna! Tot ce a însemnat cândva marea rasă tleilaxu! Nu putea suporta amploarea dezastrului. Realitatea înfrângerii i-a străpuns inima ca un pumnal.

Brusc, tânărul tleilaxu a simțit cum se schimbă ceva în interior, apoi a urmat ceva ca o explozie între tâmple. A țipat din cauza durerii îngrozitoare. La început, a crezut că va muri și el, dar, în loc să fie înghițit de beznă, a simțit cum gânduri noi îi pârjolesc conștiința. Amintirile s-au revărsat încețoșate, dar Scytale s-a fixat asupra fiecăreia, a absorbit-o din nou și a reprelucrat-o în sinapsele propriului creier. Amintirile prețioase reveniseră acolo unde le fusese întotdeauna locul.

Moartea tatălui său deschisese barierele. În sfârșit, Scytale recuperase ceea ce trebuia să știe, baza de date critică a unui Maestru tleilaxu, toate secretele străvechi ale rasei sale.

Plin de mândrie și un nou simț al demnității, s-a ridicat în picioare. Și-a șters lacrimile calde și a privit în jos, la copia abandonată a lui însuși. Nu era nimic altceva decât o coajă ofilită. Nu mai avea nevoie de bătrânul acela.

„Acești copii ghola conțin suflete vechi, nu prea diferite de vocile din Celelalte Memorii ale unei Cucernice Maici. Provocarea este să accesăm și să exploatăm aceste suflete vechi."

Jurnalul navei, intrare a lui DUNCAN IDAHO

În corpul stângaci de adolescent, plin de amintirile unei vieți lungi și de rușinea lucrurilor pe care le făcuse, Wellington Yueh pășea cu încetineală dureroasă. Fiecare pas îl ducea mai aproape de clipa de care se temuse. Pielea frunții îi ardea în locul unde ar fi trebuit să se afle tatuat un diamant: măcar nu mai etala acea minciună.

Yueh știa că, dacă avea vreodată intenția să-și facă această viață diferită de cea trecută, predispusă la greșeli, trebuia să se confrunte cu lucrurile înfiorătoare pe care le făcuse.

Aici, mii de ani mai târziu și în partea cealaltă a universului, Casa Atreides era peste tot în jurul lui: Paul Atreides, doamna Jessica, Duncan Idaho, Thufir Hawat. Cel puțin, ducele Leto nu fusese reînviat ca ghola. Nu încă. Yueh nu credea că ar fi suportat să se uite în ochii omului pe care-l trădase.

Avea să fie destul de greu să se afle în fața Jessicăi.

În timp ce mergea greoi către apartamentul ei, Yueh a auzit glasuri în față, chicotitul unui copil și mustrarea unei femei. Pe neașteptate, mica

Alia a ieșit, cu mersul ei încă nesigur, pe una dintre uși și a intrat pe alta, urmată de o Instructoare care o dojenea. Fetița de doi ani era extrem de precoce, dând semne ale geniului care fusese prima Alia; saturația cu mirodenie din cuva axlotl o modificase oarecum, dar nu poseda complet Celelalte Memorii ale predecesoarei sale. Instructoarea a mers după ea și a închis ușa în urma lor. Niciuna dintre ele nu-i aruncase vreo privire lui Yueh.

Alia era cea mai recent născută ghola; programul se oprise de la crima oribilă care dusese la moartea celor trei cuve și a copiilor nenăscuți. *Măcar asta e o crimă pe care n-o am pe conștiință.* Dar Surorile Bene Gesserit aveau să reînceapă curând programul. Discutau deja care celule să fie implantate în noile cuve axlotl. Irulan? Împăratul Shaddam în persoană? Contele Fenring... sau cineva mult mai rău? Yueh s-a cutremurat la gândul ăsta. Se temea că vrăjitoarele trecuseră dincolo de nevoia stringentă și acum doar se jucau cu vieți, dând voie curiozității lor infernale să treacă dincolo de orice prudență.

S-a oprit în fața apartamentului Jessicăi și și-a adunat curajul. *Voi înfrunta frica.* Nu era asta partea din Litanie pe care vrăjitoarele o citau atât de des? În încarnările lor prezente, ca ghola, Jessica și Yueh fuseseră suficient de apropiați încât să se poată considera prieteni. Dar, de când redevenise dr. Wellington Yueh, totul se schimbase.

Acum am o a doua șansă, s-a gândit el. *Dar drumul spre ispășire e lung și foarte abrupt.*

Jessica a deschis ușa la semnalul lui.

— O, bună, Wellington. Eu și nepotul meu tocmai citeam o holocarte despre anii de tinerețe ai lui Paul, unul dintre volumele acelea pe care le scria mereu prințesa Irulan.

L-a invitat înăuntru, unde l-a văzut pe Leto al II-lea așezat cu picioarele încrucișate pe podeaua acoperită cu un covor. Leto era un singuratic, deși își petrecea deseori timpul cu „bunica" lui.

Yueh a tresărit nervos când ea a închis ușa în urma lor, ca pentru a-i pecetlui osânda și a-i împiedica evadarea. Ținea ochii plecați și, după un oftat adânc, a spus:

— Aș vrea să-mi cer iertare, doamnă. Deși știu că nu mă vei putea ierta niciodată.

Jessica i-a pus mâna pe umăr.

— Am mai trecut prin asta. Nu poți fi învinovățit pentru lucruri făcute cu atâta vreme în urmă. Nu erai cu adevărat tu.

— Ba da, eram, pentru că acum îmi amintesc tot! Noi, ghola, am fost creați cu un singur scop și trebuie să acceptăm consecințele

Jessica l-a privit cu nerăbdare.

— Știm cu toții ce ai făcut, Wellington. Am acceptat asta și te-am iertat de mult.

— Dar o s-o faci din nou după ce-ți *amintești*? Într-o zi, acele taine se vor deschide în mintea ta, rănile vechi, îngrozitoare... avem de înfruntat vina pe care ne-au lăsat-o predecesorii noștri sau o să fim mistuiți de lucruri pe care nu le-am făcut niciodată.

— E un tărâm necunoscut pentru noi toți, dar bănuiesc că fiecare avem destule lucruri pentru care să ne căim.

Încerca să-l aline, dar el nu simțea că merită.

Leto a pus bobina pe pauză și a ridicat ochii în care se citea o inteligență stranie.

— Ei bine, o să-mi asum responsabilitatea numai pentru ce fac în viața *asta*.

Jessica a întins mâna să atingă blând obrazul lui Yueh.

— Nu înțeleg prin ce ai trecut, prin ce treci încă. O să aflu destul de curând, presupun. Dar ar trebui să te gândești la ce ți-ar *plăcea* să fii, nu la ce ți-e teamă să fii.

Făcea totul să sune atât de simplu, dar, în ciuda tuturor eforturilor lui, mai fusese corupt înainte.

— Dacă fac ceva rău și în viața asta?

Chipul Jessicăi s-a asprit.

— Atunci, nimeni nu te poate ajuta.

„Credeți că aveți ochii deschiși și totuși nu vedeți."

Mustrare Bene Gesserit

Apa se izbea de reciful negru de pe Buzzell, trimițând în sus un văl de stropi. Maica Comandant Murbella, în picioare pe marginea golfului alături de Sora aflată cândva în dizgrație, privea fibienii care făceau giumbușlucuri în apa adâncă. Creaturile amfibiene înotau laolaltă, alunecoși, cu pielea netedă, se scufundau sub valuri și apoi se aruncau din nou la suprafață.

— Își iubesc la nebunie libertatea proaspăt căpătată, a comentat Corysta.

Ca delfinii într-o mare de pe Pământul antic, se gândea Murbella în timp ce le admira formele. Umani și totuși spectaculos de non-umani.

— Mă interesează mai mult să-i văd cum recoltează gemone.

A întors fața în bătaia vântului sărat. Se adunau nori cenușii, dar aerul rămânea cald și umed.

— Datoriile din războiul ăsta sunt cutremurătoare. Creditul ne este extins peste limite, iar unii dintre furnizorii noștri vitali nu acceptă nimic în afară de valută forte, cum ar fi gemonele.

În lunile care trecuseră de la plecarea de pe Oculiat, Maica Comandant zburase de la o planetă la alta și cercetase mijloacele de apărare ale omenirii.

Regii, președinții și căpeteniile războinice își dădeau seama de pericolul în care se aflau și furnizau nave de luptă independente, care se adăugau la cele nou-construite de Ghildă și ieșite din șantierele de pe Junction. Fiecare guvern și roiuri de lumi aliate se înghesuiau să inventeze sau să achiziționeze armament nou pe care să-l folosească împotriva Inamicului, dar până acum nimic nu se dovedise eficace. Ixienii încă testau armele Anihilatoare, care se dovediseră mai greu de fabricat decât era de așteptat. Murbella continua să ceară mai multă muncă, mai multe materiale și mai multe sacrificii. Nu era de-ajuns.

Iar războiul continua. Se răspândeau molime. Flotele mașinilor distrugeau fiecare lume locuită de ființe umane pe care o întâlneau. În apropiere de marginea uneia dintre zonele principale de luptă, alte trei înlocuitoare ale Sheeanei adunau în jurul lor oamenii prinși între ciocan și nicovală, dar în zadar. Până acum, de la începutul marșului lui Omnius prin spațiu, Murbella nu putea revendica nici măcar o singură victorie clară.

În clipele ei cele mai negre, șansele păreau puține și obstacolele, de netrecut. Cu milenii în urmă, luptătorii Jihadului Butlerian se confruntaseră cu o altă situație imposibilă și omenirea câștigase doar acceptând un cost îngrozitor. Dezlănțuiseră nenumărate arme atomice care distruseseră nu numai mașini gânditoare, ci și trilioane de ființe umane ținute în acest timp în sclavie. Victoria à la Pirus lăsase o pată oribilă pe sufletul uman.

Iar acum, chiar și după acest sacrificiu monumental, Omnius se întorcea, ca o buruiană dăunătoare ale cărei rădăcini nu fuseseră niciodată distruse. Evaluând înaintarea mașinilor, își dădea seama că într-un an sau doi rasa umană avea să fie silită la un test culminant de putere.

Odată ce industriașii ixieni livrau mult-așteptatele Anihilatoare, toate armatele adunate de pe planete, una după alta, aveau să traseze o linie în spațiu. În ceea ce o privea pe ea, ocazia nu putea sosi prea curând.

— Transporturile noastre de gemone au crescut în fiecare lună de-a lungul ultimilor doi ani.

În timp ce vorbea, Corysta nu-și lua privirea de la creaturile acvatice zglobii.

— Fibienii sunt mai productivi acum, că nu-i mai torturează Onoratele Matres. Înainte nu se jucau niciodată astfel. Consideră mările de pe Buzzell casă, nu închisoare.

Corysta, o fostă Maică reproducătoare exilată aici pentru crima de a fi încercat să-și păstreze propriul copil, devenise supraveghetoare fermă a recoltelor de gemone. Superviza sortarea, curățarea și ambalarea nestematelor sidefii, livrate cu regularitate intermediarilor CHOAM-ului.

— Chiar și așa, avem nevoie de mai multe gemone.

— O să vorbesc cu fibienii, Maică Comandant. O să le explic că avem mare nevoie, că Inamicul e tot mai aproape. De dragul meu, s-ar putea să muncească mai mult.

Zâmbetul Corystei era ciudat de indescifrabil.

— O să le-o cer ca pe o favoare.

— Și-o să meargă?

Cealaltă Soră a ridicat umerii. Fibienii săltau mult în aer și se cufundau înapoi în apă, în timp ce Corysta le făcea semn cu mâna, râzând. Păreau să știe că-i privea. Lumina soarelui licărea pe suprafața apei. Dădeau acești fibieni un spectacol special?

Dintr-odată, ceva mare, în formă de șarpe, a ieșit din adâncuri în apropiere de creaturile care se bălăceau. Un cap fără ochi s-a înălțat deasupra valurilor, cu gura rotundă în care luceau dinți cristalini. Capul căuta în jur, cu membranele fine ale branhiilor care simțeau vibrațiile, ca un șarpe de mare din legendele străvechi.

Lui Murbella i s-a tăiat răsuflarea. Spre uimirea ei, semăna cu un vierme de nisip de pe Rakis, deși lung de numai vreo zece metri și adaptat astfel încât să poată trăi în apă. Imposibil! Un vierme de mare?

Corysta a alergat frenetic în jos pe stânci și a intrat în spuma valurilor. Fibienii zăriseră deja monstrul și încercau să se îndepărteze înot. Viermele s-a năpustit către ei; stropii îi sclipeau pe inelele verzui.

Încă doi monștri lungi, sinuoși, au apărut din apa adâncă și au început să descrie cercuri în jurul fibienilor. Oamenii acvatici s-au strâns în formațiune de apărare; un mascul cu cicatrice pe frunte a scos un cuțit lat,

cu lama plată, folosit pentru a desprinde cholisterele de pe fundul oceanului. Ceilalți fibieni au început să-și fluture propriile arme, ridicole împotriva unui șarpe de mare.

În valuri până la genunchi, Corysta aluneca pe pietrele acoperite de alge. Murbella a alergat după ea, cu ochii ațintiți asupra a ceea ce se vedea în apă.

— Ce-s creaturile alea?

— Monștri! Nu i-am mai văzut până acum!

Masculul fibian cu cicatrice a scos un sunet asurzitor, vibrant, și a plesnit apa cu mâna palmată, cu un pocnet strident. Fibienii adunați au țâșnit ca un banc de pești speriați, câțiva s-au scufundat, alții înotau cu iuțeală pe valuri.

Deși nu aveau ochi, viermii înotători știau unde se aflau fibienii. Cu o răsucire rapidă și o smucitură a corpurilor lungi de șarpe, au pornit în urmărirea muncitorilor acvatici, împingându-i spre țărmul stâncos.

Murbella și Corysta au privit cum unul dintre cei mai mari viermi s-a aruncat, l-a prins pe unul dintre fibieni și i-a dat drumul pe gâtlejul ud. Ceilalți viermi au atacat ca un grup de rechini furioși.

Murbella a înaintat prin apă s-o apuce pe Corysta de umăr și s-o împiedice să înoate mai departe în apa învolburată. Erau amândouă neajutorate, incapabile să oprească masacrul.

— Copilul mării... a gemut ea.

Viermii de mare se zvârcoleau și împroșcau apă în timp ce se hrăneau. La picioarele Murbellei clipoceau valuri însângerate; a tras-o pe Corysta, înecată de suspine, înapoi la țărm.

„O planetă nu este doar un obiect de studiu. Mai curând, este o unealtă, poate chiar o armă, cu care ne putem lăsa urmele asupra galaxiei."

LIET-KYNES, *originalul*

Acum, că Stilgar și Liet-Kynes își recăpătaseră amintirile de ghola, deveniseră experții non-navei în materie de reciclare extremă, în metode de a profita la maximum de resursele lor reduse. Sistemele de susținere ale vieții de pe *Itaca* fuseseră proiectate de genii din Dispersie, descendenți ai celor care supraviețuiseră îngrozitoarei Epoci a Foametei. Tehnologia extrem de eficientă putea sluji pasagerii și echipajul pe perioade lungi, chiar și ținând cont de populația din ce în ce mai mare. Dar nu și în cazul sabotajului intenționat.

Înalt și slab, cu trup de tânăr și ochi bătrâni de naib, Stilgar arăta gata să pornească într-o călătorie în deșert. El și Liet-Kynes se legaseră unul de altul mai întâi datorită intereselor comune și, mai recent, datorită trecutului redeșteptat al fiecăruia. Liet refuza să vorbească despre criza prin care îl frânsese Sheeana. Era o problemă prea intimă, chiar și pentru prieteni apropiați.

În ceea ce-l privea pe el însuși, Stilgar nu putea uita ce-i făcuseră vrăjitoarele. Până în adâncul ființei sale, era om al deșertului de pe Arrakis. Supravegheat de instructoarea Superioară Garimi, citise despre propria

istorie ca tânăr luptător de comando împotriva Harkonnenilor, mai târziu ca naib și apoi ca adept al lui Muad'Dib. Dar ca să-i declanșeze amintirile de ghola Surorile încercaseră să-l *înece*.

La un rezervor de reciclare plin cu apă, Sheeana și Garimi îi legaseră greutăți în jurul gleznelor. Stilgar s-a opus, dar nu se putea pune cu vrăjitoarele.

— Ce am făcut? De ce-mi faceți așa ceva?

— Găsește-ți trecutul, a zis Sheeana, sau mori!

— Fără amintiri, nu folosești la nimic și mai bine te înecăm ca să scăpăm de tine, a adăugat Garimi.

Îl aruncaseră în bazin.

Incapabil să se elibereze singur de greutățile de la glezne, Stilgar s-a scufundat repede. S-a zvârcolit puternic, dar apa era peste tot, mai apăsătoare decât cel mai gros nor de praf. Încerca disperat să privească afară, dar distingea numai siluetele neclare, unduitoare, ale celor două femei de-acolo. Niciuna nu a ridicat un deget să-l ajute.

Plămânii îi urlau, iar bezna i se așternea peste ochi. Se zbătea cu violență și puterile îi slăbeau din ce în ce mai tare. Tânjea să respire. Ar fi vrut să țipe, *avea nevoie* să țipe, dar nu exista aer. Bulele expirate năvăleau afară din gura deschisă. Când totul devenise mai mult decât insuportabil, a inhalat o cantitate enormă de apă, care i-a inundat căile respiratorii. Nu vedea nicio cale de a ieși din bazin...

...și dintr-odată nu mai era un bazin, ci un râu lat, adânc, care, și-a dat el seama, se afla pe una dintre planetele pe care luptase în jihadul lui Muad'Dib. Mărșăluise împreună cu un regiment de soldați de pe Caladan și fusese nevoie să treacă râul prin vad. Apa era mai adâncă decât anticipase oricare dintre ei și se scufundaseră cu toții. Tovarășii lui, care se născuseră înotând, nu-și făcuseră griji, chiar râseseră în timp ce-și croiau drum către mal. Dar Stilgar fusese tras la fund. A întins mâinile și nu a prins decât aer. A inhalat și atunci apă și aproape că se înecase...

În sfârșit, Sheeana l-a tras pe Stilgar afară din bazin și i-a pompat apa afară din plămâni. O doctoriță Suk supărată le-a mustrat pe ea și pe

Garimi în timp ce-l readucea la viață pe tânărul ghola. L-au rostogolit, iar el a vomitat înghițituri acre de apă. Abia avusese putere să se ridice în genunchi.

Când a întors privirea spre Sheeana, era mai mult decât un băiat de unsprezece ani. Era naibul Stilgar.

Mai târziu, când l-a văzut și pe Liet redeșteptat, s-a temut să-l întrebe ce încercare groaznică fusese silit prietenul lui să îndure...

Acum, cei doi se îndreptau spre cala cea mare să vadă viermii de nisip, cum mai făcuseră de multe ori înainte. Camera de observație de sus era unul dintre locurile lor favorite, mai ales acum. Viermii colosali stârneau în ei senzații atavice puternice.

Pe măsură ce se apropiau, Stilgar inspira adânc mirosul reconfortant de aer cald și uscat, cu arome distincte de vierme de nisip și de scorțișoară. A zâmbit scurt, cu nostalgie trecătoare, înainte ca fruntea să i se încrunte.

— N-ar trebui să simt mirosul ăsta.

Liet l-a ajuns din urmă.

— Mediul de acolo trebuie să fie atent controlat. Dacă izolația are scurgeri, umezeala ar putea pătrunde în cală. Încă o avarie, după atâtea altele!

S-au grăbit către camera instalațiilor, unde l-au găsit pe tânărul Thufir Hawat, care supraveghea reparațiile. Două Surori Bene Gesserit și Levi, unul dintre evreii refugiați, lucrau la instalarea plăcilor înlocuitoare din plaz. Aplicau material gros de etanșare în jurul ferestrelor, sus, deasupra calei pline cu nisip. Thufir era încruntat.

Stilgar a înaintat cu un aer autoritar. Sarcina de a monitoriza viermii de nisip și sistemele de reciclare le era în general rezervată lui și lui Liet.

— Ce cauți aici, Hawat?

Thufir a părut surprins de tonul acuzator al vocii fremenului.

— Cineva a turnat acid pe izolații. Agentul coroziv a distrus nu numai izolația, ci și o parte din plaz și din panourile peretelui.

— Le-am peticit la timp, a adăugat Levi. Am găsit și un dispozitiv cu declanșare întârziată care ar fi golit în cală unul dintre rezervoarele cu apă, ca s-o inunde.

Stilgar tremura de furie.

— Asta ar fi omorât viermii!

— Am verificat chiar eu sistemele acum două zile, a zis Liet. Asta nu-i o simplă avarie.

— Nu, a fost de acord Thufir. Sabotorul nostru s-a pus iar pe treabă.

În timp ce Stilgar şi-a rotit privirea peste oamenii adunaţi acolo, Liet s-a repezit la consolele cu instrumente ca să verifice mediul deşertului.

— Pare să nu existe nicio daună permanentă. Indicatoarele arată totul încă în limitele de toleranţă ale creaturilor. Purificatoarele ar trebui să readucă aerul înapoi la nivelurile dorite în scurtă vreme.

Stilgar a examinat noile izolaţii cu grijă specială şi le-a considerat corespunzătoare. El şi Liet au schimbat priviri care spuneau că trebuie să fie bănuitori cu toată lumea de la bord. *În afară de noi doi*, a decis Stilgar.

Cu multă vreme în urmă, când el şi Liet se cunoscuseră prima oară, cei doi trecuseră împreună prin multe aventuri în lupta cu abjecţii Harkonneni. La fel ca tatăl lui, Liet dusese o viaţă dublă, inspirându-le visuri măreţe oamenilor deşertului, în timp ce juca rolul de planetolog imperial şi Judecător al Schimbării. Liet era, de asemenea, şi tatăl lui Chani. Dacă ghola fetei deşertului nu şi-l amintea încă, el şi-o amintea şi se uita la Chani cu dragoste stranie, care trecuse peste timp.

Deranjat de mirosurile înţepătoare de acid şi de substanţă folosită pentru izolaţie, Stilgar s-a întors posomorât cu spatele la fereastra de observaţie.

— De acum înainte o să dorm aici. N-o să-l las pe Shai-Hulud să moară, nu atât timp cât sunt eu în viaţă.

— Lucrez cu basharul. Sunt convins că există vreun soi de urmă, trebuie doar s-o găsim. Agentul coroziv a fost obţinut din depozite securizate, aşa că ar putea exista amprente sau urme genetice.

Buzele lui Thufir nu erau pătate cu roşu de sapho, părul nu-i încărunţise, ochii nu erau istoviţi de vârstă şi de experienţă, ca în faimoasele portrete vechi.

— Poate că l-au surprins camerele pe sabotor când s-a strecurat pe puntea de observații. Odată ce-l prindem, o să dormim toți mai liniștit.

— Nu, a replicat Stilgar. Nici chiar atunci n-o să las garda jos.

Într-un puseu brusc, sabotajele înnebunitoare au continuat în nenumărate moduri și în locuri răspândite la întâmplare prin nava uriașă, întinzând nervii tuturor la limită. Surorile Bene Gesserit rămâneau vigilente și precaute, în timp ce Rabinul ținea unui număr tot mai mare de discipoli predici despre spioni și ucigași care pândeau printre ei.

Duncan studia indicatoarele, făcea proiecții. Din nou, se întreba dacă nu cumva unul sau mai mulți dintre Îngrijitorii Dansatori-Față s-ar afla încă la bord, după ce scăpase de rămășițele unei nave zdrobite. Unde altundeva s-ar fi putut ascunde sabotorul? După ani de căutări, Duncan și Teg rămâneseră în pană de idei. Cum reușea acest inamic să evite camerele de supraveghere, interogatoriile Dreptvorbitoarelor și căutările intense? Cu ocazia câtorva incidente suspecte, o siluetă neclară a putut fi zărită în mișcare în zonele interzise, dar nici măcar îmbunătățirea imaginii nu limpezea trăsăturile faciale îndeajuns cât să poată fi recunoscută.

Sabotorul părea să știe exact unde și când să lovească. O succesiune nesfârșită de mici avarii și accidente neînsemnate, fiecare cu pagubele sale, îi împingeau pe cei de pe navă la epuizare.

O dată, camerele au detectat ceea ce părea a fi un bărbat care se mișca pe furiș pe un coridor din apropierea unui grup de unități de purificare a oxigenului și de mașini de pompare a aerului. Îmbrăcat în haine de culoare închisă și o glugă strâmtă care-i acoperea cea mai mare parte a feței, ținea în mâini un cuțit lung, argintiu, și o pârghie. Își ținea corpul aplecat în față în fluxul puternic de aer. Apoi, ca un lichid care curge pe după colț, bărbatul s-a strecurat în camera centrală de recirculare, unde ventilatoare enorme suflau aer printr-un sistem de artere din non-navă

și-l împingeau prin perdele groase de fibre presate acoperite cu biogeluri, pentru a elimina impuritățile.

Cuprins parcă dintr-odată de furie, sabotorul neidentificabil a ciopârțit și sfâșiat filtrele poroase, le-a smuls din rame și le-a distrus capacitatea de a purifica aerul. După ce a terminat dezastrul, s-a întors să fugă. Nici măcar un singur cadru de pe camere nu i-a surprins fața; nici măcar nu era absolut sigur că vandalul cu glugă era bărbat sau femeie. Până să se repeadă personalul de securitate în zonă, sabotorul dispăruse în vuietul vântului recirculat.

Duncan n-avea nevoie să șoptească răspunsul evident. *Dansator-Față.* A studiat toate înregistrările navelor kamikaze ale Îngrijitorilor, a observat unde se izbiseră de carcasă și cum fuseseră confirmate ca fiind moarte și eliminate trupurile de la bord. Unul dintre Îngrijitorii polimorfi trebuie să se fi târât din epava în flăcări.

Și, mai rău, s-ar fi putut să nu fie doar unul.

Aerul avea un iz umed și respingător, ca iarba de mare sau canalizarea. Duncan stătea pe pasarela alunecoasă din cauza ceții, deasupra unuia dintre cele mai mari rezervoare cu alge. Întregul bazin murea. *Otrăvit.*

Alături de el, strângând balustrada pasarelei cu mâna, până i se albiseră încheieturile degetelor, Teg se încrunta la vederea analizelor biochimice afișate pe tabletă.

— Metale grele, toxine puternice, o listă de chimicale mortale pe care nici măcar chestia asta nu le poate digera.

A ridicat un pumn de substanță, cândva verde și fecundă, din care picura apă. Gelatina era maronie acum, în descompunere.

— Sabotorul încearcă să ne distrugă sursa de alimente, a zis Duncan. Și aerul.

— În ce scop? Ca să ne omoare, se pare.

— Sau pur și simplu să ne facă neajutorați.

Duncan s-a uitat încruntat la rezervor; se simțea furios și batjocorit.

— Aduceți echipe de lucru să golească și să curețe bazinul. Decontaminați-l cât mai repede posibil. Apoi recoltați material de sămânță din alte bazine, ca să fertilizați biomasa. Trebuie s-o stabilizăm înainte ca altceva să meargă prost.

Duncan era singur pe puntea de navigație când a avut loc următorul dezastru. De-a lungul anilor, pasagerii se obișnuiseră să nu bage în seamă vibrațiile ușoare ale mișcării non-navei. Dar acum o hurducătură bruscă și o deviere evidentă a cursului aproape că l-au aruncat din scaun.

I-a strigat pe Teg și pe Thufir, apoi s-a agățat de comenzi și a scanat spațiul gol din jurul lor. Se temea că s-ar fi putut să dea peste o bucată de gunoi spațial sau peste vreo anomalie gravitațională. Dar nu a găsit nicio dovadă a vreunui impact, niciun obstacol în vecinătate. *Itaca* intrase evident în derivă, iar el se străduia s-o stabilizeze cu ajutorul numeroaselor motoare auxiliare mai mici înșirate de-a lungul carcasei. Manevra a încetinit rotația navei, dar n-a oprit-o cu totul.

În timp ce uriașul vehicul continua să se învârtă, a zărit o dâră argintie sclipitoare, ca o eșarfă de ceață, care se revărsa de la pupa. Unul dintre cele trei rezervoare principale de apă ale non-navei fusese golit – intenționat. Șuvoiul imens de apă fusese eliminat cu destulă forță pentru a devia *Itaca* de pe traiectorie. Apa evacuată schimbase echilibrul navei și o făcuse să se rotească. Pierderea momentului cinetic înrăutățea situația, pe măsură ce tot mai multă apă se scurgea, ca o coadă de cometă în urma lor. Rezervele navei!

Lucrând cu febrilitate la comenzi, Duncan a trecut peste controlul automat al ecluzei rezervorului, în timp ce se ruga ca misteriosul sabotor să fi deschis doar trapa către spațiu și nu să fi folosit una dintre minele mortale încuiate în arsenal.

Teg s-a năpustit pe puntea de navigație chiar în clipa în care Duncan reușea să închidă ușile și să restabilească etanșarea. Basharul s-a aplecat deasupra ecranelor, cu chipul tânăr, dar experimentat, plin de îngrijorare.

— Era suficientă apă cât să ne ajungă un an întreg!

Ochii lui cenușii priveau de colo-colo, cu nervozitate.

Duncan păşea pe punte şi fixa cu privirea vălul ceţos de apă împrăştiată.

— Putem să recuperăm o parte. O captăm sub formă de gheaţă şi, când stabilizez complet rotaţia...

Dar, când s-a uitat la dâra de apă pierdută risipită pe fundalul înstelat, a văzut cum apăreau alte linii, fire sclipitoare multicolore, care se strângeau şi închideau non-nava ca o pânză de păianjen. Plasa Inamicului! Şi de data asta era destul de luminoasă ca s-o vadă şi Teg.

— La naiba! Nu acum!

Duncan s-a aruncat în scaunul de pilot şi a activat motoarele Holtzman. Cu unul sau mai mulţi sabotori la bord, chiar şi motoarele ar fi putut să fie compromise, aranjate să explodeze, dar n-avea de ales. A forţat maşinăriile enigmatice să plieze spaţiul cu mult înainte de a apuca să se gândească ce curs să adopte. Non-nava, încă în rotaţie, a alunecat spre altundeva.

Au supravieţuit.

După aceea Duncan s-a uitat la Teg şi a oftat.

— Oricum n-am fi recuperat prea mult din apa evacuată.

Până şi instalaţiile de reciclare sofisticate ale navei aveau limite, iar acum acţiunile sabotorului îi împinseseră, intenţionat, către o concluzie inevitabilă. După mulţi ani de zbor continuu, proviziile non-navei trebuiau completate îndată ce era identificată o planetă acceptabilă. O sarcină deloc uşoară într-o galaxie uriaşă, care cuprindea distanţe enorme. Nu găsiseră nimic potrivit ani de-a rândul. Nu de la planeta Îngrijitorilor.

Dar Duncan ştia că n-avea să fie singura lor problemă. Când găseau un loc, aveau să fie siliţi să se expună... din nou.

„Synchrony e mai mult decât o mașină, mai mult decât o metropolă; e o extensie a hiperminții însăși. Se mișcă și se transformă permanent, luând diferite configurații. La început, credeam că acest efect era destinat apărării, dar pare să fie o altă forță în joc, o scânteie creatoare surprinzătoare. Aceste mașini sunt extrem de bizare."

BARONUL VLADIMIR HARKONNEN, ghola

Metropola din fața lor era frumoasă dintr-un punct de vedere industrial și metalic: unghiuri ascuțite, curbe line și o mare cantitate de energie, căci structurile se mișcau și emiteau lumină ca o mașină perfect reglată. Clădiri rectangulare și turnuri fără ferestre acopereau fiecare metru pătrat de sol.

Baronul nu a zărit niciun pic de verdeață jignitoare, flori țipătoare sau amenajări peisagistice, nicio frunză, o inflorescență sau un fir de iarbă.

Synchrony era un simbol tumultuos al productivității, laolaltă cu profiturile și puterea politică asociate, dacă mașinile gânditoare și-ar fi dat seama vreodată cum să acorde atenție unor asemenea lucruri. Poate Vladimir Harkonnen avea să-i arate lui Omnius cum se face.

După lunga călătorie de pe Caladan, baronul și Paolo au luat un tren urban până în centrul schimbător al orașului mașinilor. Ghola Atreides se uita pe ferestrele curbate, cu ochii mari și lacomi. Erau înghesuiți în vagon

cu o escortă de opt Dansatori-Față. Baronul nu înțelesese niciodată cum erau conectați polimorfii cu Omnius și cu noul Imperiu Sincronizat. Vagonul suspendat țâșnea de-a lungul unei căi rulante nevăzute, deasupra solului, șuierând ca un glonț printre clădirile mereu schimbătoare.

Pe măsură ce intrau mai adânc în oraș, edificiile uriașe se mișcau în sus, în jos și lateral ca niște pistoane, amenințând să strivească trenul care gonea. Când clădirile pe jumătate vii se legănau ca iarba de mare robotică, a observat că Dansatorii-Față din vagon se mișcau la unison, cu zâmbete placide pe fețele cadaverice, ca și cum ar fi făcut parte din prezentarea coregrafică.

Asemenea unui ac pornit să străbată un labirint complex de găuri, trenul alerga spre o turlă imensă care se înălța în centrul orașului ca o țeapă înfiptă în sus, venită direct din iad. În cele din urmă, vagonul s-a oprit cu un clinchet într-o piață centrală spectaculoasă.

Dornic să vadă, Paolo se foia și-i împingea pe ceilalți ca să iasă. Chiar și cu un nod în stomac din cauza nesiguranței și a fricii, baronul s-a minunat la vederea numeroaselor focuri care ardeau în anumite puncte geometrice în jurul turlei, fiecare foc având alături o ființă umană legată de un stâlp, în stilul martirilor. Evident, în cursul cuceririi lumilor, una după alta, flota mașinilor gânditoare luase subiecți experimentali. Această extravaganță i-a tăiat răsuflarea. Mașinile dădeau cu siguranță dovadă de un mare potențial și chiar de o imaginație nefirească.

S-a gândit la flota uriașă a mașinilor gânditoare din spațiu, așa cum trăgea o brazdă din ce în ce mai adânc în teritoriul colonizat de oameni. Din ceea ce explicase Khrone, când mașinile vor fi obținut, în sfârșit, un Kwisatz Haderach, Omnius credea că aveau să îndeplinească termenii unei profeții mecanice și să facă eșecul imposibil. Baronului i se părea amuzant felul în care mașinile priveau totul ca pe un absolut. După cincisprezece mii de ani ar fi trebuit să știe mai bine.

Paolo s-a lăsat prins într-un vârtej de megalomanie. Treaba baronului era să alimenteze aceste iluzii, dar să țină minte întotdeauna că el, personal, se afla într-o situație primejdioasă și că avea nevoie să-și păstreze cumpătul

și concentrarea. Nesigur dacă înaintea lui se întindea gloria personală sau moartea înjositoare, baronului i se amintea în mod repetat că era doar un catalizator pentru Paolo. *Importanță secundară, chiar așa!*

Apărând din adâncul minții lui, Alia l-a întrerupt, insistând că mașinile aveau să-l elimine după ce-și îndeplinea scopul. Când a boscorodit-o în sinea lui, în semn de protest, ea a țipat la el: *O să ne omori, bunicule! Gândește-te la prima ta viață – n-ai fost mereu un neghiob atât de credul!*

Baronul a clătinat energic din cap, dorindu-și să și-o poată scoate din minte. Poate că torționara Alia era rezultatul unei tumori care apăsa pe un centru cognitiv de pe creier. Mica Monstruozitate malignă îi era adânc înfiptă în țeastă. Poate un robot chirurg ar fi putut s-o extirpe...

Dansatorii-Față i-au condus pe el și pe tânărul lui protejat peste o platformă și în jos pe niște scări care duceau în piață. Zăpăcit, Paolo a alergat înainte și a făcut un scurt dans de bucurie.

— Toate astea sunt ale mele? Unde-i sala tronului?

A privit în urmă la baron.

— Nu-ți face griji, o să găsesc un loc pentru tine la curtea mea. Ai fost bun cu mine.

Oare asta era asta o rămășiță din onoarea Atreides? Baronul s-a încruntat.

Dansatorii-Față l-au îmboldit pe baron într-un liftub, în timp ce pe Paolo l-au lăsat să intre singur. În loc să urce spre vârful turnului, așa cum se aștepta baronul, liftul a plonjat în cădere liberă către măruntaiele iadului. Și-a înăbușit impulsul de a țipa și a spus:

— Dacă ești cu adevărat Kwisatz Haderach, Paolo, poate că ar trebui să înveți să-ți folosești puterile... *imediat.*

Băiatul a ridicat prostește din umeri, dând dovadă de prea puțină înțelegere față de pericolul în care se aflau.

Îndată ce liftul s-a oprit lin, pereții s-au topit în jurul lor ca să dezvăluie o sală subterană imensă. Aici, la fel ca afară, nimic nu stătea pe loc. Pereții rotitori și podeaua de transplaz îl făceau pe baron să amețească și-l dezorientau, ca și cum cele două ființe umane ar fi stat într-o bulă de spațiu.

O ceață s-a înălțat și s-a coagulat în forma unui bărbat masiv, o siluetă fantomatică, fără față. Forma cețoasă, aproape de două ori mai înaltă decât un om adult, s-a oprit în fața lor și a mișcat brațele, creând un vârtej de aer înghețat care mirosea a metal și a ulei. Pe fizionomie i-au apărut doi ochi luminoși. Din gura nebuloasă s-a auzit o voce gravă:

— Așadar acesta este Kwisatz Haderach-ul nostru.

Paolo a ridicat bărbia și a recitat ce-i spusese baronul, cu pasiune considerabilă.

— Voi fi cel care poate să vadă toate locurile și toate lucrurile simultan, cel care va conduce mulțimile. Sunt calea cea scurtă, salvatorul, mesia, cel despre care vorbesc nenumărate legende.

Cuvintele au curs din ceață:

— Ai o prezență carismatică, pe care o găsesc fascinantă. Ființele umane etalează un impuls irezistibil de a urma conducători fermecători, atrăgători din punct de vedere fizic. Strunit cum se cuvine, ne-ai putea servi drept unealtă eficace și distrugătoare.

Creatura de ceață a râs, învolburând vântul rece în jurul lui. Apoi ochii ei, ca de pe lumea cealaltă, l-au fixat pe baron.

— Tu o să ai grijă ca băiatul să coopereze.

— Da, desigur. Ești Omnius?

— Vorbesc în numele hiperminții.

Negura s-a transformat când a curs în ea însăși și a căpătat forma clară, lucioasă, metalică a unui robot lustruit, cu un surâs exagerat, dar amenințător, modelat pe față.

— De dragul conveniență, îmi spun Erasmus.

Pereții camerei s-au mișcat ca un caleidoscop, ca să dezvăluie sute de roboți de luptă colțuroși, staționați de-a lungul perimetrului ca niște gândaci ciudați. Ochii lor de metal licăreau în același mod ostil.

— Poate că o să vă interoghez acum. Sau mai târziu? Nehotărârea e un lucru foarte uman, știți. Avem tot timpul din lume.

Zâmbetul de pe chipul de platină al robotului se blocase la locul lui.

— Îmi plac atât de mult clișeele voastre...

DOUĂZECI ȘI TREI DE ANI DUPĂ EVADAREA DIN CANONICAT

„Chiar și cu avansul mental incredibil al unui Navigator, nu pot uita firul fundamental care ne leagă de restul omenirii: vechea emoție a speranței."

NAVIGATORUL EDRIK, mesaj neconfirmat către Oracolul Timpului

Cele patru aparate specializate ale Ghildei aveau formă de viespi, nave lucioase, încărcate de senzori care pluteau la mică înălțime pe deasupra valurilor de pe Buzzell. Ochii scannerelor erau îndreptați în jos, către apă, în căutarea mișcării. Din nava din frunte, Waff se uita prin ferestrele de plaz pline de stropi, sperând să zărească măcar pentru o clipă viermii de mare. Emoția și nerăbdarea tleilaxului erau palpabile. Viermii erau undeva acolo jos. Și *creșteau*.

Dăduse drumul creaturilor în urmă cu puțin peste un an, judecând după zvonurile pe care le culesese Ghilda, viermii de mare pare că prosperaseră. Niciuna dintre vrăjitoarele Bene Gesserit de pe insulele de piatră nu înțelegeau de unde veniseră creaturile serpentiforme. Acum, gândi Waff cu un fior, venise vremea să culeagă recolta pe care o semănase. Abia aștepta să-i vadă, să știe că și-a îndeplinit misiunea sacră.

Cerul era înnorat, cu petice de ceață lăsate jos deasupra mării. La intervale regulate, echipele de scanare coborau în apă emițătoare cu impulsuri

sonice. Semnalele pulsatile aveau să cartografieze mișcările locuitorilor submarini de mari dimensiuni și, teoretic, să atragă viermii de mare, exact la fel cum toboșarii fremeni atrăgeau cândva monștrii gigantici de pe vechiul Rakis. Lângă Waff, în cabină, cinci ghildari tăcuți monitorizau echipamentul, în timp ce, separat, platforme de vânătoare mai mici descriau cercuri mai jos, ținând pasul cu viespile. Periodic, platformele se întorceau să verifice punctele în care fuseseră coborâte emițătoarele.

Coloșii adâncurilor din scripturile arhaice nu erau doar judecata lui Dumnezeu pogorâtă asupra necredincioșilor powindah. Aceasta era întoarcerea Profetului, Mesagerul lui Dumnezeu reînviat din cenușa Rakisului, într-o formă nouă, adaptată.

Fiarele începuseră să fie observate în ultimele șase luni. La început, poveștile spuse de culegătorii fibieni de gemone fuseseră întâmpinate cu neîncredere, până când viermii de mare atacaseră chiar sub ochii celor din așezările de pe insule. Potrivit relatărilor martorilor oculari, iar Surorile Bene Gesserit erau bine antrenate pentru a face observații corecte, făpturile monstruoase crescuseră mult mai mari decât prevăzuse Waff. Cu adevărat, un semn al lui Dumnezeu că munca lui era binecuvântată!

Atâta vreme cât se hrăneau, viermii continuau să crească și să se înmulțească. După cât se părea, viermii de mare preferau să mănânce cholisterele mari care produceau gemone și sfâșiau bancurile îngrijite de fibieni. Oamenii acvatici se adunaseră să alunge monștrii marini, dar nu reușiseră.

Waff a zâmbit. Sigur că nu reușiseră. Nu puteai să schimbi calea așternută de Dumnezeu.

Vrăjitoarele furioase organizaseră partide de vânătoare; se duseseră în largul apelor cu bărci călăuzite de fibieni răzbunători. Implorau Canonicatul să le trimită arme cu care să omoare viermii de mare. Dar, cu forțele Inamicului care atacau sute de lumi de la periferie și cu Junction și Ix care consumau cea mai mare parte a resurselor Noii Comunități, nu aveau cum să le ajute.

Bene Gesseritul avea nevoie de bogăția gemonelor ca să construiască și să-și completeze armatele mai repede decât reușea Inamicul să le distrugă,

dar, dacă viermii de mare produceau ceea ce spera Waff, creaturile aveau să valoreze mult mai mult decât orice nestemată. Curând, vor exista surse multiple de mirodenie, inclusiv o formă nouă și mai puternică. Waff putea să transplanteze creaturile pe orice planetă oceanică, unde puteau să prospere fără să reconfigureze un ecosistem întreg. Având în vedere monopolul lor prezent asupra melanjului, asta n-avea să le facă prea fericită Comunitatea.

Pilotul a rotit nava-viespe conducătoare. Asistenții Ghildei fixau monitoarele cu privirea.

— Detectăm umbre la diferite adâncimi. Urme numeroase. Ne apropiem.

Waff s-a mutat nerăbdător pe partea cealaltă a aparatului și s-a uitat în jos, la valurile agitate. Balizele pulsatile continuau să emită cântece de sirenă, iar platformele de vânătoare zburau alături.

— Fiți gata să porniți, îndată ce detectați un vierme. Vreau să văd unul. Anunțați-mă când aveți contact vizual.

Jos, în apă, a remarcat doi fibieni cu pielea alunecoasă, care păreau curioși cu privire la balizele pulsatile și la activitatea febrilă. Unul a ridicat o mână palmată, dând un semnal ininteligibil, în timp ce navele-viespi și platformele de vânătoare treceau pe deasupra lui.

— Vierme de mare la suprafață, a anunțat unul dintre ghildari. Țintă fixată.

Micul tleilaxu s-a repezit în partea din față a cabinei. Dedesubt, o formă prelungă, întunecată, spinteca apa ca o balenă uriașă.

— Trebuie să-l capturăm și să-l ucidem. E singura modalitate de a vedea ce-i înăuntru.

— Da, a răspuns ghildarul.

Waff a făcut ochii mici, incapabil să-i înțeleagă pe oamenii aceștia. Bărbatul era de acord cu el sau accepta pur și simplu ordinele? De data aceasta nu-i păsa.

Waff a aruncat o privire la harta proiectată și a observat că cercetarea lor îi dusese spre una dintre insulele pietroase locuite. Odată ce verifica

succesul noilor viermi, nu mai era nevoie să păstreze în continuare secrete. Vrăjitoarele nu puteau să facă nimic în ceea ce privea atât viermii de mare, cât și ceea ce produceau ei. Nu-i puteau opri munca. Astăzi, după ce echipa captura un specimen și confirma rezultatele experimentelor, adevărul avea să fie vizibil.

O să le arătăm vrăjitoarelor ce zace sub valuri și o să le lăsăm să-și tragă propriile concluzii.

Viespea din frunte a încetinit, cu motoarele zumzăind. În clipa în care viermele de nisip a ieșit din valuri, inelat și lucitor, vânătorii lui Waff au lansat o rafală de harpoane supersonice de pe platformele plutitoare. Vârfurile ghimpate au lovit fiara înainte ca aceasta să-și dea seama de pericol și să se scufunde. Vârfurile de suliță s-au prins în inelele moi și s-au ancorat, în timp ce viermele se zvârcolea și se răsucea. Waff a simțit bucurie, dar și un ghimpe de durere compătimitoare. Din spatele aparatului conducător, alte trei nave-viespe au lansat și mai multe harpoane în creatura prinsă în capcană și au tras de cablurile din hiperfilament.

— Nu-l mutilați prea rău!

Waff avea intenția să omoare făptura, un sacrificiu necesar în numele Profetului, dar dacă carcasa și organele interne erau prea sfârtecate, disecția avea să fie mai dificilă.

Grupul de nave s-a oprit, plutind pe loc deasupra valurilor, cu cablurile întinse, care se încordau când se zbătea viermele. În apă se prelingea un fluid lăptos, care s-a împrăștiat înainte ca cercetătorul tleilaxu să apuce să-i poruncească unuia dintre ghildari să colecteze mostre. Alți viermi de mare descriau cercuri în jurul fratelui lor aflat în dificultate, ca niște rechini flămânzi.

Viermele avea douăzeci de metri lungime, o rată de creștere formidabilă pentru o perioadă atât de scurtă. Era impresionat. Dacă făpturile se reproduceau la fel de repede pe cât creșteau, oceanele de pe Buzzell aveau să mișune de ei! Nici nu putea cere mai mult!

Monstrul rănit a obosit repede. Motoarele vuiau din cauza efortului când vehiculele Ghildei au început să tragă viermele, care abia se mai

mișca, către reciful cel mai apropiat, abia vizibil prin fuioarele dense de ceață. Micile platforme de vânătoare s-au întors la navele-viespi și au andocat în calele lor înghesuite.

Insula era unul dintre avanposturile principale ale Comunității pentru prelucrarea gemonelor, cu toate barăcile și magaziile și cu un spațioport plat, capabil să primească nave mici. *Să le permitem vrăjitoarelor să vadă asta!*

Zburând în formație, navele-viespi au remorcat viermele captiv spre țărm. În apa de dedesubt au apărut cel puțin douăzeci de fibieni, cu sulițe și tridente primitive, ca și cum își imaginau că ar fi putut reprezenta vreun pericol pentru creaturile gigantice! Urlând blesteme și amenințări, fibienii au atacat viermele încâlcit în cabluri cu împunsături și tăieturi.

Enervat de amestecul lor, Waff s-a întors spre ghildari.

— Alungați-i!

Cu micile tunuri montate pe puntea navei conducătoare, ghildarii au tras la întâmplare în fibieni și au ucis doi dintre ei. Ceilalți s-au scufundat. La început, au lăsat cadavrele însângerate să se legene în valuri, dar câțiva dintre fibieni s-au întors câteva clipe mai târziu. Când au încercat să-și recupereze camarazii căzuți, un al doilea vierme de mare s-a apropiat și a devorat trupurile.

Zumzăitul monoton al navelor-viespe a atras o mulțime de femei la docuri, în timp ce trofeul inert era tras în portul satului. Surori îmbrăcate în negru au ieșit din barăci, crezând poate că sosiseră niște contrabandiști sau niște reprezentanți ai CHOAM-ului. Din cauza ravagiilor produse de viermii de mare, mai toate operațiunile cu gemone fuseseră oprite. Depozitele de sortare și liniile de ambalare erau tăcute și lipsite de oameni.

Cu pieptul umflat de mândrie, Waff a sărit de pe rampă pe cheiul de metal și piatră, în timp ce ghildarii urcau creatura inelată pe docul principal. Coada mai subțire atârna în apă. Istovit de eforturi și de scurgerea fluidelor din rănile provocate de harpoane, viermele captiv s-a mai zvârcolit o dată, cu ultima rămășiță de energie. Deși Waff și servitorii lui

învinseseră și supuseseră viermele, încă se simțea impresionat că se află atât de aproape de creatura magnifică.

Șapte fibieni curioși pluteau pe lângă stâlpii docului și se uitau în sus. Cu glasurile lor bolborosite, șuierate, murmurau uluiți.

Waff stătea triumfător în fața corpului enorm, din care picura apa. Din viermele mort se prelingeau mucozități pe doc, iar un șuvoi de fluid cenușiu, lăptos, îi curgea din gură. Dinții lungi, ascuțiți, erau foarte subțiri, ca niște ace. În loc să duhnească a pește, viermele de mare avea un miros distinct, dulce-înțepător, cu o nuanță pătrunzătoare de scorțișoară.

Perfect!

Femeile au înaintat să-l înfrunte pe Waff.

— Noi n-am capturat și ucis un vierme de mare niciodată până acum, a vorbit o Soră îmbrăcată cu rochie maro, care s-a prezentat cu numele de Corysta.

Părea încântată să vadă colosul mort.

— Au provocat mare prăpăd în mare.

— Și o să continue s-o facă. Învățați să vă adaptați operațiunile.

Waff s-a întors cu spatele la ea, plin de indiferență, ca să dea instrucțiuni echipajului, apoi le-a cerut Corystei și celorlalte Surori Bene Gesserit să rămână pe loc.

— Am venit pentru afaceri stricte ale Ghildei. Nu încercați să interveniți.

Deși mort, viermele de mare zvâcnea, în timp ce continuau să se declanșeze impulsuri nervoase. Waff le-a ordonat ghildarilor să fixeze carcasa de sol, ca s-o poată diseca fără să fie întrerupt. Asistenții Ghildei i-au adus un tăietor cu laser, un fierăstrău superfin cu fire shiga, depărtătoare și lopeți.

Waff a reglat laserul la putere maximă, l-a apucat cu ambele mâini, s-a deplasat într-o parte într-un arc larg și a retezat viermele, astfel încât segmentele rotunde, din care picura lichid, s-au despicat. Ghildarii s-au grăbit să vină cu depărtătoarele ca să deschidă larg rana și să scoată la iveală structura internă. Waff se delecta cu spectacolul sângeros. Profetul trebuia să fie atât de mulțumit de el...

Ca pregătire, omorâse și autopsiase deja două dintre specimenele inițiale mici din laborator, așa încât cunoștea dispunerea de bază a organelor. Viermele era o vietate simplă din punct de vedere biologic, iar lucrul la scară mare făcea procesul mai ușor. Apa și lichidul vâscos continuau să se scurgă pe doc și-l împroșcau pe Waff. În alte împrejurări, poate că l-ar fi cuprins scârba, dar aceasta era esența sacră a Profetului său. Bărbatul tleilaxu a inspirat mai adânc și iată – o nuanță clară a mirosului – a prins aroma vitală, înțepătoare, a melanjului pur. N-avea nicio îndoială.

Waff și-a îngropat până la umeri mâinile în organe, a pipăit peste tot, a simțit structurile specifice după forme și texturi. Asistenții Ghildei foloseau căușe late ca să scoată măruntaie pe doc. Vrăjitoarele și fibienii urmăreau fascinați, dar Waff nu le acorda prea multă atenție.

Fără să bage în seamă Surorile vizibil nedumerite și neputincioase, a tăiat cu laserul și mai adânc în vierme, a tăiat pe lungime și a scotocit prin rămășițele puturoase până când, în sfârșit, un bulgăre mare, albastru-vinețiu, de o textură asemănătoare cu cea a ficatului, s-a revărsat afară. Waff a făcut un pas în spate ca să răsufle, apoi s-a aplecat mai aproape, a împuns și a înțepat cu degetele, apoi a făcut o tăietură cu laserul la nivelul cel mai scăzut.

Un miros puternic și uleios de scorțișoară a ieșit bolborosind, atât de dens, încât se vedea ca un abur. Waff s-a clătinat amețit. Intensitatea melanjului aproape că l-a doborât.

— Mirodenie! Creatura e saturată cu melanj! Cu mirodenie extrem de concentrată!

Surorile s-au uitat una la cealaltă și s-au apropiat, cu fețe pline de curiozitate.

— Mirodenie? Viermii de mare produc *mirodenie*?

Ghildarii stăteau alături de Waff și de trofeul lui din care se scurgeau lichide, împiedicând trecerea Surorilor Bene Gesserit.

— Viermii de mare ne-au distrus bancurile de gemone! a strigat o altă femeie.

Waff le-a privit cu superioritate.

— Creaturile astea poate că au distrus o economie de pe Buzzell, dar au creat alta, mult mai importantă.

Asistenții au ridicat organul mare, saturat cu melanj, și l-au dus la cea mai apropiată navă-viespe. Waff trebuia să testeze în amănunțime substanța, dar avea deja încredere în ceea ce urma să găsească.

Sus, în transspațialul de pe orbită, Edrik Navigatorul avea să fie mulțumit. Șiroind de mucus și de apă de mare, Waff s-a grăbit să se întoarcă pe navă.

„Unii privesc mirodenia ca pe o binecuvântare, alții, ca pe un blestem. Pentru toți este însă o necesitate."

PLANETOLOGUL PARDOT KYNES,
caietele originale cu însemnări de pe Arrakis

După lunga și istovitoarea călătorie prin Vechiul Imperiu, de la planetele care se pregăteau de luptă până la șantierele Ghildei și la operațiunile cu gemone de pe Buzzell, Maica Comandant Murbella s-a întors în Canonicat mai hotărâtă ca oricând. Pentru că fusese plecată vreme de multe luni, apartamentul din Citadelă i se părea cel al unei străine.

Acolite tracasate și muncitori bărbați s-au grăbit să-i descarce lucrurile din navă.

După ce a ciocănit politicos la ușă, o acolită a pășit înăuntru. Tânăra femeie avea părul scurt, castaniu, și un zâmbet abia schițat.

— Maică Comandant, Arhivele au trimis hărțile astea actualizate. Ar fi trebuit să te aștepte la sosire.

I-a întins niște hărți subțiri, cu linii fin desenate, apoi s-a tras înapoi, surprinsă, când a observat robotul masiv de luptă, scos din funcțiune, dar încă în picioare în colțul încăperii, ca un trofeu de război.

— Mulțumesc! Nu te sinchisi de mașină, e moartă, la fel cum vor fi toate în curând.

Murbella a luat rapoartele din mâinile fetei. Când s-a uitat mai bine, și-a dat seama că tânăra era propria fiică Gianne, ultimul copil cu Duncan Idaho. O altă fiică, Tanidia, crescută și ea de Noua Comunitate, fusese trimisă să lucreze cu Missionaria.

Oare știu măcar, Gianne sau Tanidia, cine sunt părinții lor? Cu ani în urmă, făcuse alegerea de a-i spune lui Janess despre ascendența ei, iar tânăra se apucase cu înverșunare să-și studieze și să-și înțeleagă celebrul tată. Dar Murbella își lăsase celelalte două fiice să fie crescute de Bene Gesserit într-un mod mai apropiat de tradiție. Se îndoia că știau cât de speciale erau.

Gianne părea să șovăie, ca și cum ar fi sperat ca Maica Comandant să-i ceară și altceva. Deși cunoștea răspunsul, din impuls, Murbella a întrebat:

— Câți ani ai, Gianne?

Fata a părut surprinsă că-i cunoaște numele.

— Păi, douăzeci și trei, Maică Comandant.

— Și n-ai trecut încă prin Agonie.

Nu era o întrebare. Din când în când, Maica Comandant fusese tentată să-și folosească poziția ca să se amestece în antrenamentul fetei, dar n-o făcuse. O Bene Gesserit nu trebuia să arate o asemenea slăbiciune.

Tânăra a părut rușinată.

— Instructoarele sugerează că mi-ar fi de folos mai multă concentrare.

— Atunci, dedică-te acestui lucru. Avem nevoie de fiecare Cucernică Maică pe care-o putem găsi.

A aruncat o privire la robotul de luptă amenințător.

— Războiul s-a înrăutățit.

Murbella și-a dat seama că nu se putea odihni, că nu putea pierde timpul. A cerut să-și vadă consilierele, Kiria, Janess, Laera și Accadia. Femeile au sosit, așteptându-se la o ședință, dar Murbella le-a condus afară din Citadelă.

— Pregătiți un topter. Plecăm imediat la centura de deșert.

Cu un teanc de rapoarte în brațe, Laera nu a reacționat prea bine la auzul veștii.

— Dar, Maică Comandant, ai fost plecată atâta vreme! Multe documente așteaptă să te ocupi de ele. Trebuie să iei hotărâri, să acorzi...

— *Eu* decid prioritățile.

Kiria, cu un aer disprețuitor, și-a înghițit vorbele când a văzut seriozitatea absolută a Maicii Comandant. S-au îngrămădit toate la bordul unui ornitopter gol, apoi au așteptat pregătirile plictisitoare de decolare. Murbella nu stătea liniștită nicio clipă.

— Dacă nu primesc un pilot, o să conduc singură chestia asta afurisită.

Un tânăr pilot de sex masculin a fost adus în grabă.

Când topterul a decolat, s-a întors în sfârșit către consiliere și a explicat:

— Ghilda cere un preț exorbitant pentru toate navele de luptă pe care le avem în construcție. Ix deja nu mai acceptă plăți decât în melanj, iar acum, că gemonele de pe Buzzell nu mai sunt viabile din punct de vedere economic, totul atârnă de mirodenie. E singura noastră monedă suficient de importantă ca să împace Ghilda.

— Să-i împace? Ce-i nebunia asta? Ar trebui să-i *cucerim* și să-i silim să producă armele și navele de care avem nevoie. Suntem singurele care înțeleg amenințarea? Mașinile gânditoare sosesc!

Janess a fost uimită de sugestia celeilalte femei.

— Să atacăm Ghilda ar însemna să dăm naștere unui război civil deschis, când ni-l putem permite cel mai puțin.

— Avem destule resurse de cheltuit pentru navele astea? a întrebat Laera. Creditul nostru deja a trecut peste limită la Banca Ghildei.

— Înfruntăm cu toții un inamic comun, a comentat bătrâna Accadia. Cu siguranță, Ghilda și Ix ar fi dornice...

Murbella și-a încleștat mâinile.

— Asta n-are nimic de-a face cu altruismul sau cu lăcomia. În ciuda celor mai bune intenții, resursele și materiile prime nu apar ca un curcubeu

după furtună. Populația trebuie hrănită, navele au nevoie de combustibil, energia trebuie produsă și consumată. Banii sunt doar un simbol, dar economia e motorul care face să meargă toată mașinăria. Cântărețul trebuie plătit.

Topterul gonea pe cer, înghiontit de vânturi uscate și praf stârnit cu mult înainte să se zărească deșertul. Murbella s-a uitat afară pe fereastra curbată și era convinsă că dunele nu erau întinse atât departe pe continent ultima oară când vizitase deșertul. Era o *anti*maree tot mai extinsă, uscăciune totală, care năvălea afară în valuri. În inima deșertului, viermii creșteau și se reproduceau, continuând ciclul într-o spirală tot mai mare.

Maica Comandant s-a întors către femeia din spatele ei.

— Laera, îți cer o evaluare completă a operațiunilor de recoltare de mirodenie. Am nevoie să știu cifre. Câte tone de melanj adunăm? Cât avem în stoc și cât este disponibil pentru export?

— Producem de-ajuns ca să ne acoperim necesitățile, Maică Comandant. Investițiile continuă se meargă către extinderea operațiunilor, dar cheltuielile au crescut dramatic.

Kiria a murmurat un comentariu amar despre ixieni și facturile lor interminabile.

— S-ar putea să fim nevoite să aducem muncitori din afară, a precizat Janess. Aceste obstacole pot fi depășite.

Topterul zbura spre un fuior de praf și nisip aruncat în sus de o combină. În jurul ei, ca lupii care înconjoară un animal rănit, câțiva viermi de nisip se apropiau de vibrații. Deja operațiunea era pe cale să se încheie, minerii se grăbeau și aripile așteptau să înhațe mașina grea îndată ce viermii se aventurau prea aproape.

Murbella a spus:

— Stoarceți deșertul, extrageți fiecare gram de mirodenie.

— Lui Rabban Bestia i s-a dat aceeași sarcină cu multă vreme în urmă, în zilele lui Muad'Dib, a zis Accadia. Și a eșuat spectaculos.

— Rabban nu avea în spate Comunitatea.

Le vedea pe Laera, pe Janess și pe Kiria cum făceau toate în minte calcule. Câți muncitori puteau fi mutați în zona deșertului? Câți prospectori și vânători de comori din afara planetei puteau accepta în Canonicat? Și câtă mirodenie avea să fie suficientă ca să facă Ghilda și pe inginerii ixieni să producă mai departe navele și armele de care era nevoie disperată?

Pilotul, tăcut până atunci, a întrebat:

— Cât suntem aici, Maică Comandant, să vă duc la stația de cercetare din deșert? Echipa de planetologi studiază ciclul viermilor de nisip, extinderea deșertului și parametrii necesari pentru cea mai eficientă recoltare de mirodenie.

— „Se cere înțelegere înainte ca succesul să fie posibil", a citat Laera direct din vechea Biblie Catolică Portocalie.

— Da, voi inspecta stația. Cercetarea este necesară, dar în vremuri ca acestea trebuie să fie cercetare *practică*. N-avem timp pentru studii frivole născocite de capriciul unui savant din altă lume.

Pilotul a virat cu topterul și a accelerat către largul deșertului. La orizont, o culme neagră, zimțată, arăta un recif de rocă îngropată, un bastion sigur unde viermii nu puteau ajunge.

Stația Shakkad fusese numită după Shakkad cel Înțelept, un conducător din vremurile de înainte de Jihadul Butlerian. Aproape pierdut în negurile legendei, chimistul lui Shakkad fusese primul om din istorie care recunoscuse proprietățile geriatrice ale melanjului. Acum, departe de Citadela Canonicatului sau de oricare alt amestec din afară, un grup de cincizeci de oameni de știință, Surori și personalul lor de asistență trăiau și lucrau. Instalau dispozitive de măsurare meteorologică, ieșeau pe dune ca să măsoare modificările chimice în timpul erupțiilor de mirodenie și să monitorizeze creșterea și deplasarea viermilor de nisip.

Când topterul s-a așezat pe o proeminență plată de piatră care servea drept teren improvizat de aterizare, un grup de savanți a ieșit să le întâmpine. Plină de praf și bătută de vânt, o echipă de inspecție tocmai se întorcea de la marginile deșertului, unde plantaseră jaloane de eșantionare

și instrumente de măsurare a vremii. Purtau distraie, reproduceri exacte ale celor folosite cândva de fremeni.

Cei mai mulți dintre cercetătorii de la Stația Shakkad erau bărbați, iar câțiva dintre cei mai în vârstă făcuseră scurte expediții chiar pe carbonizatul Rakis. Trecuseră trei decenii de la distrugerea ecologică a planetei deșertice, iar acum puțini se puteau lăuda cu informații la prima mână despre viermii de nisip sau despre condițiile originare de pe Dune.

— Cu ce te putem ajuta, Maică Comandant? a întrebat administratorul stației, un străin de planetă care și-a împins ochelarii de protecție prăfuiți în sus pe frunte.

Ochii ca de bufniță ai bărbatului începuseră deja să capete o ușoară nuanță albăstruie. Mirodenia făcuse parte din dieta lui în fiecare zi de la sosirea la avanpost. Corpul îi emana un miros acru, neplăcut, ca și cum și-ar fi luat foarte în serios numirea în centura lipsită de apă, chiar până în punctul de a renunța la băile regulate.

— Ajută-ne prin obținerea de mai mult melanj, a răspuns Murbella fără menajamente.

— Echipele voastre au tot ce le trebuie? a întrebat Laera. Aveți nevoie de provizii sau lucrători în plus?

— Nu, nu. Vrem doar singurătate și libertatea de a lucra. O, și timp.

— Pot să vi le dau pe primele două. Dar timpul e un bun pe care nu-l are niciunul dintre noi.

„Ne putem învinge dușmanul, desigur, dar merită să obții victoria fără să înțelegi defectele adversarului? O asemenea analiză este partea cea mai interesantă."

ERASMUS, *note de laborator*

Catedrala bazată pe mașini de pe Synchrony era doar o manifestare a ceea ce ar putea deveni restul galaxiei. Omnius era satisfăcut de progresul pe care-l făcuse flota de mașini gânditoare în ultimii câțiva ani, în care cucerise sistem după sistem, dar Erasmus știa că mai rămâneau de făcut atât de multe.

Glasul lui Omnius a bubuit mult mai tare decât era necesar, așa cum îi plăcea lui câteodată.

— Noua Comunitate ne opune cea mai puternică rezistență, dar știu cum să le înving. Cercetașii au cercetat amplasamentul secret al Canonicatului, iar eu am trimis deja acolo sonde cu molima. Femeile acelea vor fi dispărea curând.

Tonul lui Omnius suna chiar plictisit.

— Să afișez harta sistemelor stelare, ca să știi câte am întâlnit și am cucerit? Nici măcar un singur eșec.

Ecranele s-au înfipt în mintea lui Erasmus indiferent că voia să le vadă sau nu. În alte vremuri, robotul independent fusese capabil să decidă ce

voia să descarce de la hiperminte și ce nu. Din ce în ce mai mult totuși, Omnius găsise căi de a ocoli abilitățile de luare a deciziilor ale robotului și de a forța intrarea datelor în sistemele interne ale acestuia, strecurându-se pe lângă multiplele firewalluri.

— Nu sunt decât victorii simbolice, a replicat Erasmus, trecând intenționat la deghizarea de bătrână ridată, în haine de grădinărit. Mă bucur că am ajuns până la marginea Vechiului Imperiu, dar n-am câștigat încă războiul. Am petrecut milenii cu studiul acestor ființe umane încăpățânate. Nu-ți imagina că am câștigat, până nu avem cu adevărat în mâini victoria. Adu-ți aminte ce s-a întâmplat ultima oară.

Pufnitura de neîncredere a răsunat în întregul oraș Synchrony.

— Suntem, prin definiție, mai buni decât omenirea plină de cusururi.

Prin o mie de ochi-de-pază, s-a uitat de sus la Erasmus și la deghizarea lui de matroană.

— De ce insiști să porți forma asta jenantă? Te face să pari slab.

— Corpul fizic nu-mi determină puterea. Mintea mea mă face ceea ce sunt.

— Nu mă interesează nici mintea ta. Vreau doar să câștig războiul ăsta. Trebuie să câștig. *Am nevoie* să câștig. Unde-i non-nava? Unde-i Kwisatz Haderach-ul meu?

— Ai un ton la fel de pretențios ca baronul Harkonnen. Îl imiți fără să-ți dai seama?

— Tu mi-ai dat proiecțiile matematice, Erasmus. Unde-i supraomul? Răspunde!

Robotul a chicotit.

— Îl ai deja pe Paolo.

— Profeția ta a garantat și un Kwisatz Haderach la bordul non-navei. Vreau ambele versiuni, redundanță, să asigur victoria. Și nu vreau ca oamenii să aibă unul. Trebuie să-i controlez pe amândoi.

— O să găsim non-nava. Știm deja că la bord există multe lucruri care ne dau de gândit, inclusiv un Maestru tleilaxu. S-ar putea să fie singurul rămas în viață și mi-ar plăcea foarte mult să vorbesc cu el – și la fel și ție.

Maestrul trebuie să vadă cum ne-au modelat, cum ne-au construit toți acei Dansatori-Față, ca să putem deveni mai apropiați de zei. Mai apropiați decât oamenii, în orice caz.

— O să tot trimitem plasa. Și o să găsim nava.

Peste tot prin oraș, într-o exprimare dramatică a nerăbdării hiperminții, clădiri impozante se prăbușeau, întregi structuri de metal cădeau în ele însele. Chiar dacă auzea zgomotele tunătoare și simțea cum se cutremură podeaua sub el, robotul independent nu s-a lăsat impresionat. Fusese de prea multe ori martorul unor asemenea scene exagerate. Lui Omnius îi plăcea, cu siguranță, să dirijeze spectacolul, la bine și deseori la rău, deși Erasmus încerca în permanență să controleze excesele hiperminții. Viitorul depindea de el, viitorul pe care-l orânduise Erasmus.

A scormonit printre proiecțiile pe care le compilase din trilioane de noduri de date. Toate rezultatele erau ajustate pentru a se potrivi precis cu profețiile pe care le formulase chiar el. Omnius le credea pe toate. Hipermintea credulă se baza prea mult pe informații filtrate, iar robotul îl manevra de minune.

Dați fiind parametrii potriviți, Erasmus era absolut sigur că mileniile care-l așteptau aveau să fie cum trebuie.

„Cei care văd nu înțeleg întotdeauna. Cei care pretind că înțeleg pot fi cei mai orbi dintre toți."

Oracolul Timpului

Ce mai rămăsese din străvechea formă corporală a Normei Cenva era închis într-o cameră construită și modificată în jurul ei de-a lungul a mii de ani. Dar mintea nu-i cunoștea hotare fizice. Abia dacă era conectată la carne, un generator de gândire pură. Oracolul Timpului.

Legăturile mentale cu țesătura universului îi dădeau abilitatea de a călători oriunde, de-a lungul posibilităților infinite. Vedea viitorul și trecutul, dar nu întotdeauna cu limpezime perfectă. Avea un asemenea creier, încât putea să atingă Infinitul și aproape, *aproape*, să-l înțeleagă.

Dușmanul ei de moarte, hipermintea, întinsese o enormă rețea electronică prin toată țesătura spațiului, o hartă tahionică complexă, pe care cei mai mulți oameni nu o vedeau. Omnius o folosea ca pe o plasă cu care să-și treacă prada prin sită, dar până acum nu reușise să prindă non-nava în laț.

Cu multă vreme în urmă, Norma crease precursoarea Ghildei ca mijloc de a lupta cu mașinile gânditoare. De atunci, Ghilda căpătase viață proprie, se depărtase tot mai mult de ea însăși, în timp ce ea se extinsese tot mai

mult în cosmos. Politica dintre planete, luptele de putere dintre facțiunea Navigatorilor și Administratorii umani, monopolurile pe mărfuri valoroase cum ar fi gemonele, tehnologiile ixiene sau melanjul, asemenea probleme n-o interesau.

Să stea cu ochii pe omenire cerea o investiție de capital mental. Simțea vâltoarea civilizației, cunoștea marea schismă din Ghildă. I-ar fi dojenit pe Administratori pentru crearea unei asemenea crize, dacă și-ar fi amintit cum să le vorbească unor asemenea oameni mărunți. Norma găsea epuizant să vorbească în termeni destul de simpli ca să se facă înțeleasă chiar și de Navigatorii ei avansați. Trebuia să-i facă să înțeleagă adevăratul Inamic, ca să poată pune umărul la povara luptei.

Dacă Oracolul Timpului nu se ocupa de prioritățile mai mari, nimeni altcineva n-o făcea. Nimeni altcineva în tot universul n-ar fi putut. Cu prescienta pricepea ce era mai important: *găsește non-nava pierdută.* Kwisatz Haderach-ul suprem se afla la bord, iar norul negru al Kralizecului își dezlănțuise deja puhoaiele. Dar Omnius căuta același lucru și l-ar fi putut găsi primul.

Simțise conflictele recente dintre Bene Gesserit și Onoratele Matres. Înainte de asta fusese martora Dispersiei inițiale și a Epocii Foametei, ca și a vieții prelungite și a morții traumatice a Împăratului-Zeu. Dar toate aceste evenimente nu erau cu mult mai mult decât zgomote de fundal.

Găsește non-nava.

Așa cum prevăzuse și se temuse întotdeauna, dușmanul neînduplecat se întorsese. Indiferent ce deghizare purtau acum mașinile gânditoare, oricât de mult s-ar fi schimbat, Inamicul era tot Inamic.

Iar Kralizecul e în plină desfășurare.

Cu prescienta care se revărsa în afară și înăuntru, undele timpului se învolburau în jurul ei, ceea ce îngreuna predicțiile exacte. Întâlnea un vârtej, un factor aleatoriu puternic, care putea schimba rezultatul în nenumărate moduri: un Kwisatz Haderach, o persoană la fel de anormală ca Norma Cenva în persoană, o variabilă necunoscută.

Omnius voia să îndrume și să controleze acea ființă umană specială. Hipermintea și Dansatorii lui Față căutaseră ani întregi non-nava, dar până acum Duncan Idaho evitase capturarea. Nici măcar Oracolul nu reușise să-l găsească din nou.

Norma făcuse tot ce-i stătuse în putință să contracareze Inamicul la fiecare pas. Salvase non-nava, sperând să protejeze oamenii de la bord, dar pierduse contactul după aceea. Ceva de la bord era mai eficace decât un non-câmp în a-i orbi căutarea. Nu putea decât să spere că mașinile gânditoare erau la fel de oarbe.

Căutarea Oracolului continua, gândurile i se depănau ca niște sonde delicate. Din păcate, vehiculul pur și simplu *nu era acolo*. În cine știe ce mod misterios, pasagerii îl ascundeau de ea... presupunând că nu fusese distrusă.

Deși prestiența nu era limpede, Norma își dădea seama că timpul era din ce în ce mai scurt pentru toată lumea. Momentul crucial urma să apară curând. Așadar avea nevoie să-și adune aliații. Administratorii neghiobi reconfiguraseră multe dintre navele lor uriașe, pe care instalaseră comenzi artificiale – ca niște mașini gânditoare! –, prin urmare nu mai putea să le cheme prin mijloace paranormale. Dar, putea încă să comande o mie de Navigatori credincioși. Avea să-i pregătească pentru bătălie, bătălia finală.

Îndată ce găsea non-nava...

Oracolul Timpului și-a extins mintea, și-a trimis gândurile în vid ca un pescar, până când durerea neurală a ajuns să fie incredibil de puternică. S-a forțat mai mult ca niciodată, a lărgit hotarele dincolo de orice încercase până atunci. Niciun preț, plătit în durere, nu era prea mare. Cunoștea foarte bine consecințele eșecului.

Peste tot în jurul ei ticăia un ceas enorm.

„Trebuie să existe un loc unde să ne găsim o casă, unde să fim la adăpost și să ne odihnim. Bene Gesseritul a trimis atâtea Surori în propria Dispersie înainte de venirea Onoratelor Matres. S-au pierdut și ele?"

SHEEANA, *jurnal confidențial de pe non-navă*

Zburând mereu înainte, *Itaca* se clătina din cauza recentului potop de avarii. Iar sabotorul continua să le scape printre degete. *Ce altceva am putea face ca să-i dăm de urmă?* Nici măcar cele mai amănunțite proiecții de mentat ale lui Duncan nu ofereau nicio sugestie.

Miles Teg și Thufir Hawat au trimis încă o dată echipe să inspecteze și chiar să răscolească toate cabinele pasagerilor, sperând să găsească dovezi incriminatorii. Rabinul și oamenii lui s-au plâns de ceea ce numeau încălcări ale intimității, dar Sheeana le-a cerut cooperare totală. În măsura posibilului, Teg a închis secțiuni ale imensei nave cu baricade electronice, dar sabotorul isteț era în stare să treacă oricum prin ele.

Presupunând că nu mai aveau loc alte incidente, cu instalațiile de susținere a vieții și de recirculare a aerului și cu sistemele de cultivare a hranei deteriorate, pasagerii nu puteau rezista mai mult de câteva luni fără să se oprească undeva să-și reumple depozitele. Dar trecuseră ani de când găsiseră nu mai găsiseră o lume potrivită.

Duncan s-a întrebat: *încearcă oare cineva să ne distrugă... sau să ne mâne către un anumit loc?*

Fără hărți stelare sau îndrumare demnă de încredere, a încercat să-și folosească încă o dată strania prescienţă. Încă o mare loterie. A pornit motoarele Holtzman, a închis ochii și a pliat spațiul din nou, învârtind ruleta cosmică...

Iar non-nava a ieșit, intactă, dar încă pierdută, la marginea unui sistem stelar. Un soare galben cu un colier de lumi, inclusiv o planetă terestră care orbita la distanța potrivită pentru a găzdui viața. Posibil locuibilă, cu siguranță cu oxigen și apă, pe care *Itaca* să le poată lua la bord. O șansă...

S-au adunat și alții pe puntea de navigație până când non-nava s-a apropiat de lumea necartografiată. Sheeana a trecut la treabă.

— Ce-avem aici? Aer respirabil? Hrană? Un loc în care să trăim?

Duncan a privit prin fereastra de observație și a fost mulțumit de ceea ce vedea.

— Instrumentele spun da. Sugerez să trimitem imediat o echipă.

— Reaprovizionarea nu e de-ajuns, a comentat Garimi pe un ton morocănos. Niciodată n-a fost. Ar trebui să ne gândim să rămânem aici, dacă e genul de lume pe care-o căutam.

— Ne-am gândit la asta și pe planeta Îngrijitorilor, a replicat Sheeana.

— Dacă sabotorul ne-a adus aici, trebuie să fim foarte atenți, a avertizat Duncan. Știu că a fost un salt la întâmplare, dar încă sunt neliniștit. Urmăritorii noștri întind o plasă largă. Nu m-aș grăbi să resping posibilitatea ca locul ăsta să fie o capcană.

— Sau salvarea noastră, a sugerat Garimi.

— O să trebuiască să ne convingem singuri, a intervenit și Teg.

A manevrat comenzile punții și a afișat imagini de înaltă rezoluție pe ecranele late.

— Oxigen și vegetație din belșug, în special la latitudini mai mari, departe de ecuator. Semne clare de locuire, sate mici, orașe de mărime mijlocie, cele mai multe departe, în nord. Scanările meteorologice pe scară mare arată clima în plină transformare.

A indicat modelele de furtuni, șirurile de păduri și câmpii muribunde, lacurile mari și mările interioare care se contractau, devenind zone aride.

— Foarte puțini nori la latitudinile ecuatoriale. Umiditate atmosferică minimă.

Stilgar și Liet-Kynes, mereu fascinați de lumi noi, s-au alăturat grupului de pe puntea de comandă. Kynes a tras scurt aer în piept.

— Se transformă în pustiu acolo jos! Un deșert artificial!

— Am mai văzut așa ceva.

Sheeana a examinat banda clară, maronie, ca o tăietură de cuțit peste ceea ce fusese, după câte se părea, un continent luxuriant, împădurit.

— Seamănă cu planeta Canonicatului.

— Ar putea fi una dintre planetele însămânțate de Odrade? a întrebat Stuka din poziția ei obișnuită, alături de Garimi. Au adus păstrăvi de nisip aici și i-au împrăștiat? O să găsim Surori jos pe planetă?

— Surori necontaminate, a precizat Garimi cu o sclipire în ochi.

— Foarte posibil, a răspuns Sheeana. O să trebuiască să coborâm acolo. Pare să nu fie doar un loc în care să ne completăm resursele.

— O nouă colonie.

Surescitarea lui Stuka era molipsitoare.

— Ar putea fi lumea pe care-o căutam, un amplasament pentru a reînființa Canonicatul! O nouă Dune!

Duncan a dat din cap.

— Nu putem lăsa să ne scape o asemenea ocazie. Instinctele m-au adus aici cu un motiv.

„Suntem ultimii rămași în viață? Dacă Inamicul a distrus până acum restul omenirii, acolo, în Vechiul Imperiu... unde e Murbella? În acest caz, e absolut necesar să înființăm cât mai multe colonii cu putință."

DUNCAN IDAHO, *jurnalul non-navei*

Pe ascuns față de locuitorii planetei, câteva echipe de Surori Bene Gesserit eficiente au pornit într-o încercare majoră de a reaproviziona non-nava cu aerul, apa și substanțele chimice necesare. Au trimis navete miniere, captatoare de aer, autocisterne pentru purificarea apei. Asta era prioritatea imediată a *Itacăi*. Stilgar și Liet-Kynes au insistat să coboare să examineze banda de deșert în creștere. Când au văzut pasiunea de pe chipurile celor doi ghola redeșteptați, nici Teg, nici Duncan nu le-au putut refuza cererea. Toată lumea privea cu optimism prudent posibilitatea de a găsi un teren primitor aici, iar Sheeana s-a întrebat dacă acesta ar fi locul unde să-și elibereze cei șapte viermi de nisip. Deși Duncan nu putea părăsi camuflajul non-navei, pentru că asta l-ar fi expus căutătorilor Inamicului, n-avea niciun motiv să-i împiedice pe ceilalți să-și găsească în sfârșit un cămin. Poate că acesta avea să fie.

Basharul Miles Teg a pilotat chiar el naveta ușoară până pe suprafață, însoțit de Sheeana și de impetuoasa Stuka, de multă vreme dornică să

înființeze un nou centru Bene Gesserit, mai degrabă decât să rătăcească fără țel prin spațiu. Garimi și-a lăsat discipola de nădejde să facă prima incursiune, în timp ce ea punea la cale planuri la bordul non-navei, împreună cu Surorile ei ultraconservatoare. Stilgar și Liet erau cât se poate de dornici să pună piciorul în deșert, un deșert adevărat, cu cer deschis și nisipuri nesfârșite.

Teg a zburat direct către zona aridă devastată, unde se purta o bătălie ecologică. Dacă era într-adevăr una dintre planetele însămânțate de Odrade, basharul știa cu câtă lăcomie izolau păstrăvii de nisip apa unei planete, picătură cu picătură. Echilibrele din mediu aveau să riposteze cu tipare de vreme modificate; animalele aveau să migreze către regiunile încă neatinse; vegetația, aflată în dificultate, avea să se străduiască să se adapteze și, în cea mai mare parte, să nu reușească.

Sheeana și Stuka stăteau cu ochii ațintiți prin ferestrele de plaz ale navetei și priveau deșertul în expansiune ca pe un succes, un triumf al Dispersiei lui Odrade. Pentru Bene Gesseritul extrem de prudent, chiar și ruina unui întreg ecosistem era o „victimă acceptabilă", dacă se crea o nouă Dune.

— Schimbarea se petrece atât de repede, a observat Liet-Kynes, cu o nuanță de înfiorare în glas.

— Cu siguranță, Shai-Hulud e deja aici, a adăugat Stilgar.

Stuka a repetat cuvintele pe care Garimi le rostise de nenumărate ori:

— Lumea aceasta va fi un nou Canonicat. Greutățile nu înseamnă nimic pentru noi.

Cu informațiile amănunțite din arhive, cei de la bordul *Itacăi* aveau toate competențele necesare ca să pună bazele unui loc nou în care să locuiască. *Da, o colonie.* Lui Teg îi plăcea destul de mult cum suna cuvântul, pentru că reprezenta speranța unui viitor mai bun.

Teg știa totuși că Duncan nu se putea opri niciodată din fugă, în afara cazului în care alegea să înfrunte Inamicul direct. Misterioșii bătrâni încă îl urmăreau cu plasa lor sinistră, pe el sau altceva de pe non-navă, poate chiar vehiculul.

Naveta a coborât cu un vuiet răguşit prin cerul albastru de porţelan. În mijlocul benzii accidentate de deşert, dunele se întindeau cât vedeai cu ochii. Lumina soarelui se reflecta pe nisip în aerul uscat ca iasca, iar curenţii termici împingeau aparatul dintr-o parte în alta. Teg făcea eforturi să stăpânească sistemele de ghidare.

În spate, Stilgar a chicotit.

— Exact ca atunci când călăreşti viermele de nisip.

În timp ce zburau peste mijlocul benzii tot mai largi de deşert, Liet-Kynes a arătat spre o pată ruginie care marca o erupţie de sub suprafaţă.

— Explozie de mirodenie! Nu poţi să confunzi culoarea sau forma!

A schiţat un zâmbet crispat către prietenul lui, Stilgar.

— Am murit pe una din astea. Să-i ia naiba pe Harkonneni pentru că m-au lăsat să mor!

Movilele unduiau şi agitau stratul de nisip de deasupra, dar nu ieşeau în aer liber.

— Dacă sunt viermi, sunt mai mici decât cei din cala noastră, a observat Stilgar.

— Dar tot impresionanţi, a adăugat Liet.

— Au avut mai puţin timp să se maturizeze, a precizat Sheeana. Maica Superioară Odrade n-a trimis voluntare în dispersia ei decât după ce deşertificarea Canonicatului era în plină desfăşurare. Şi nu ştim cât le-a luat Surorilor rătăcitoare să ajungă aici.

Dedesubt, linii vizibile marcau expansiunea rapidă a pustiului nisipos, ca undele de pe un iaz. La margini se aflau porţiunile muribunde, locuri unde toată vegetaţia dispăruse, iar pământul devenise praf spulberat de vânt. Deşertul devorator crease păduri fantomă şi sate înecate.

Zburând la mică înălţime, Teg a căutat cu înfrigurare şi a descoperit acoperişuri pe jumătate îngropate, vârfurile unor clădiri cândva mândre, înecate de întinderea deşertului. O imagine şocantă a fost cea a unui doc înalt şi o parte dintr-o ambarcaţiune răsturnată în vârful unei dune pârjolite.

— Abia aştept să le văd pe Surorile noastre Bene Gesserit.

Vocea lui Stuka era plină de zel.

— E limpede că aici au reușit să-și îndeplinească misiunea.

— Mă aștept să ne întâmpine cu brațele deschise, a recunoscut Sheeana.

După ce văzuse orașul înecat în nisip, Teg nu credea că locuitorii inițiali ai planetei apreciaseră ceea ce făcuseră Surorile refugiate.

În timp ce naveta urma limita nordică a deșertului, scanerele au detectat colibe și corturi ridicate imediat dincolo de atingerea nisipului. Teg s-a întrebat cât de des erau nevoite să se mute satele nomade. Dacă zona aridă se extindea la fel de repede cum o făcuse pe planeta Canonicatului, această lume pierdea mii de hectare în fiecare zi, iar pierderea se accelera pe măsură ce păstrăvii de nisip continuau să fure prețioasa apă.

— Aterizează la una dintre așezările alea, bashare, i-a cerut Sheeana. Oricare dintre Surorile pierdute s-ar putea afla aici, la marginea dunelor, să le urmărească înaintarea.

— Tânjesc să simt din nou nisip adevărat sub tălpi, a murmurat Stilgar.

— E de-a dreptul fascinant, a adăugat Liet.

În timp ce Teg descria cercuri deasupra unuia dintre satele nomade, oameni au ieșit și au început să arate spre ei. Sheeana și Stuka s-au lipit emoționate de ferestrele de plaz, în căutarea robelor întunecate distincte ale Bene Gesserit, dar nu au văzut niciuna.

O formațiune de roci se înălța deasupra satului, un bastion care-l adăpostea de nisipul și praful suflate de vânt. Oamenii fluturau din mâini, în picioare pe culmi, dar Teg nu a reușit să-și dea seama dacă gesturile erau prietenoase sau amenințătoare.

— Vezi, își acoperă capul și fața cu pânză și filtre, a comentat Liet. Ariditatea tot mai mare îi silește să se adapteze. Ca să trăiască aici, la marginea dunelor uscate, învață deja să-și conserve umiditatea corporală.

— Am putea să-i învățăm să facă distraie adevărate, a zis Stilgar cu un surâs. A trecut mult timp de când nu am mai purtat unul decent. Am petrecut doisprezece ani la bordul navei ăleia și mi-am înecat plămânii în umezeală. Abia aștept să gust din nou aer uscat!

Teg a găsit un teren pentru aterizare și a coborât naveta. Se simțea inexplicabil de îngrijorat, în timp ce localnicii alergau spre ei.

— Acelea sunt tabere vizibil nomade. De ce nu se mută spre interior, unde clima e mai ospitalieră?

— Oamenii se adaptează, a explicat Sheeana.

— Dar de ce trebuie s-o facă? Da, centura de deșert crește, dar există încă destule păduri întinse, chiar și orașe, nu departe de aici. Oamenii aceștia ar putea să fugă de dune încă multe generații. Și totuși rămân cu încăpățânare aici.

Înainte ca trapa să se deschidă și să lase înăuntru un val de aer arzător, nomazii au înconjurat aparatul. Sheeana și Stuka, amândouă îmbrăcate în robele tradiționale de culoare închisă din Canonicat, astfel încât Surorile refugiate să le recunoască, au deschis calea cu îndrăzneală. Teg le-a urmat, împreună cu Stilgar și Liet.

— Suntem Bene Gesserit, le-a strigat Sheeana oamenilor în galachul universal. Este vreuna dintre Surorile noastre printre voi?

Și-a umbrit ochii cu palma ca să se apere de lumină și a căutat printre cele câteva fețe feminine arse de soare, dar a nu primit niciun răspuns.

— Poate că ar fi mai bine să mergem în alt sat, a sugerat Teg în șoaptă.

Simțurile lui tactice intraseră în alertă.

— Nu încă.

Un bărbat mai în vârstă s-a apropiat și și-a tras de pe față masca filtrantă.

— Întrebi de Bene Gesserit? Aici, pe Qelso?

Deși vorbea răgușit, accentul era inteligibil. În ciuda vârstei, părea sănătos și energic.

Preluând conducerea, Stuka a pășit în fața Sheeanei.

— Cele care purtau robe negre, ca ale noastre. Unde sunt?

— Au murit toate.

Ochii bărbatului aruncau fulgere.

Bănuielile lui Stuka s-au trezit prea târziu. Cu mișcări de șarpe pornit la atac, bărbatul a aruncat din mânecă un cuțit ascuns, cu precizie mortală. La un semnal nevăzut, restul gloatei s-a aruncat înainte.

Stuka a tras cu stângăcie de lama care-i ieșea din piept, dar nu a reușit să-și facă degetele să funcționeze. S-a prăbușit în genunchi, apoi s-a rostogolit de pe rampa navetei.

Sheeana se pusese deja în mișcare, se retrăgea. Teg i-a strigat pe Liet și pe Stilgar să intre la loc în navetă, în timp ce scotea una dintre armele paralizante pe care le adusese din arsenalul non-navei. O piatră mare l-a izbit pe Stilgar în cap, iar Liet și-a ajutat prietenul mai tânăr și a încercat să-l tragă înapoi pe navetă. Teg a dezlănțuit un jet de energie argintie, făcând o parte din gloata prăfuită să cadă la pământ, dar și mai multe cuțite și pietre au zăngănit în direcția lor.

Oamenii turbați s-au repezit la rampă din toate părțile și au sărit la Teg. Multe mâini l-au prins de încheietură înainte de a apuca să tragă din nou, iar cineva i-a smuls paralizatorul din strânsoare. Și mai mulți oameni l-au apucat pe Liet de umeri și l-au tras de-acolo.

Sheeana lupta cu un vârtej de lovituri din repertoriul de tehnici de luptă Bene Gesserit. Curând, o mulțime de atacatori căzuți zăceau în jurul ei.

Cu un răcnet, Teg se pregătea să-și declanșeze metabolismul hiperaccelerat, cu care putea să evite cu ușurință lovituri și arme, dar o rază argintie din propriul paralizator a erupt ca o ploaie țiuitoare și l-a doborât pe el, apoi pe Sheeana.

Îndată, sătenii au legat cu sfori puternice mâinile celor patru prizonieri. Deși bătut rău, Teg și-a recăpătat cunoștința și a văzut că Liet și Stilgar erau legați împreună. Trupul lui Stuka zăcea lângă rampă, în timp ce atacatorii jefuiau naveta de aparatură și scoteau lucrurile din ea.

Un grup de bărbați a ridicat cadavrul. Bătrânul și-a recuperat cuțitul din pieptul femeii moarte și l-a șters de roba ei, cu o expresie de repulsie.

S-a uitat încruntat la cadavru și a scuipat, apoi s-a îndreptat spre prizonieri. S-a uitat la cei trei tineri și a clătinat din cap în semn de dezaprobare.

— Nu m-am prezentat. Îmi puteți spune Var.

Sfidătoare, Sheeana a ridicat spre el privirea mânioasă.

— De ce ne-ai făcut așa ceva? Ai zis că știi de ordinul Bene Gesserit.

Chipul lui Var s-a strâmbat, ca și cum ar fi sperat să evite să-i vorbească. S-a aplecat spre Sheeana.

— Da, știm de Bene Gesserit. Au venit aici cu ani în urmă și au adus în lumea noastră creaturile lor demonice. Un experiment, ziceau. Experiment? Uite ce i-au făcut pământului nostru frumos! Nu rămâne altceva decât nisip nefolositor!

A apucat pumnalul, a privit-o pe Sheeana vreme de o clipă nesfârșită, apoi l-a pus la loc în teacă.

— Când ne-am dat seama, în sfârșit, ce făceau femeile alea, le-am omorât pe toate, dar prea târziu. Planeta noastră moare acum, iar noi luptăm să protejăm ce-a mai rămas din ea.

„Prima lege a viabilității comerciale este să recunoști o nevoie și s-o satisfaci. Când nu se prezintă nevoi acceptabile, un bun om de afaceri le creează în orice mod posibil."

Directiva principală a CHOAM

Când încă un Navigator a murit în cuva lui, puțini dintre Administratorii Ghildei Spațiale au plâns pierderea. Uriașul transspațial a fost adus pur și simplu înapoi la șantierele de pe Junction pentru a fi reechipat cu un compilator matematic ixian. Era considerat un progres.

După ani lungi de exercițiu, Khrone își ascundea cu ușurință plăcerea în fața acestei priveliști. Până acum, fiecare aspect al planului său cu bătaie lungă se desfășurase așa cum se așteptase, cu piesele de domino care cădeau una după alta. În deghizarea lui familiară de inginer inspector ixian, conducătorul miriadei Dansatorilor-Față aștepta pe o platformă înaltă, cu podea de cupru. Observa șantierele zgomotoase, în timp ce adierea caldă și fumul industrial pluteau în jurul lui.

În apropiere, Administratorul uman Rentel Gorus nu reușea la fel de bine să-și ascundă satisfacția. Clipea din ochii lăptoși și se uita în sus, către cabina de pilotaj a navei străvechi, scoase din serviciu.

— Ardrae era unul dintre cei mai bătrâni Navigatori din flota noastră comercială. Chiar și cu rațiile de mirodenie reduse drastic, s-a agățat de viață mult mai mult decât ne așteptam.

Un reprezentant durduliu al CHOAM a comentat:

— Navigatori! Acum, că aceste poveri pentru resurse dispar una câte una, profiturile Ghildei ar trebui să crească semnificativ.

Fără niciun imbold din partea stăpânului său, asistentul mentat a recitat:

— Cunoscând durata vieții unui Navigator și luând în considerare cantitățile de melanj necesare pentru a declanșa mutația inițială și conversia, am calculat cantitatea totală de mirodenie consumată de-a lungul serviciului pentru Ghildă. Cu prețurile fluctuante bazate pe abundența relativă din anii tleilaxu și explozia costurilor datorate penuriei severe, Ghilda ar fi putut cumpăra trei transspațiale, cu tot cu capacitățile de non-câmp, pentru același cost în mirodenie.

Bărbatul de la CHOAM a murmurat ceva, dezgustat, în timp ce Khrone a rămas tăcut. Găsea mai eficient să asculte și să observe, pur și simplu. Puteai conta pe ființele umane să-și tragă propriile concluzii (deseori greșite), atâta vreme cât erau îndreptați în direcția potrivită.

În timp ce-și savura secretele, Khrone se gândea la numeroșii ambasadori pe care Ghilda îi trimisese pe front, încercând să negocieze tratate de neagresiune cu mașinile gânditoare, în speranța de a se declara neutri, pentru supraviețuirea Ghildei. Dar mulți dintre acești trimiși fuseseră Dansatori-Față infiltrați, acoliții lui Khrone, care intenționat nu obținuseră niciun succes. Alții, cei umani, nu se mai întorseseră niciodată de la întâlniri.

Cu Richese distrusă, în mod convenabil, de către Onoratele Matres rebele (dirijate în secret de către Dansatorii-Față trimiși de Khrone), ființele umane nu aveau de-ales decât să apeleze la Ix și la Ghildă ca să obțină articolele tehnologice de care aveau nevoie. Șantierele de pe Junction fuseseră întotdeauna complexe enorme pentru construcția navelor interstelare uriașe.

Flota defensivă a Murbellei creștea cu viteză remarcabilă, dar Khrone știa că nici măcar aceste eforturi n-aveau să fie foarte eficiente împotriva mărimii și anvergurii armatei lui Omnius, care se făurise de-a lungul a mii de ani. Fabricile de pe Ix (și ele controlate de Dansatori-Față) încă întârziau cu dezvoltarea și modificarea armelor Anihilatoare pe care se baza apărarea Comunității Surorilor. Și, de când fiecare navă nouă a Ghildei era controlată de un compilator matematic ixian în loc de Navigator, pe Maica Comandant și pe aliații ei îi așteptau multe surprize.

— O să construim și mai multe nave ca să compensăm ieșirea din uz a Navigatorilor, a promis Administratorul Gorus. Contractul nostru cu Noua Comunitate pare infinit. N-am avut niciodată atâtea tranzacții.

— Și totuși comerțul interplanetar a scăzut drastic.

Reprezentantul CHOAM a făcut semn din cap atât spre Khrone, cât și spre Gorus.

— Cum o să plătească Noua Comunitate navele și armele astea costisitoare?

— Și-au îndeplinit obligațiile cu o cantitate mai mare de melanj, a răspuns Gorus.

Khrone a direcționat, în sfârșit, discuția încotro voia el să meargă.

— De ce să nu acceptăm plata în cai, petrol sau cine știe ce altă substanță demodată și nefolositoare? Dacă Navigatorii mor, iar navele voastre funcționează perfect cu compilatoare matematice ixiene, Ghilda nu mai are nevoie de melanj. La ce vă folosește?

— Adevărat, valoarea lui e *mult* diminuată. De-a lungul ultimului sfert de secol, după distrugerea Rakisului, a lumilor tleilaxu și a multor altora, numărul celor care-și permit mirodenia ca distracție a scăzut aproape de tot.

Reprezentantul CHOAM i-a aruncat o privire mentatului său, care a dat din cap în semn de încuviințare.

— Canonicatul poate să aibă monopol asupra melanjului, dar, din cauza propriului pumn de fier, prin descreșterea cantității de mirodenie disponibilă pentru consumul popular, și-au sugrumat propria piață.

Puțini oameni mai au *nevoie* cu adevărat de ea. Acum, că au învățat să trăiască fără mirodenie, vor mai fi dornici să-și recapete dependența?

— Probabil, a răspuns Gorus. Nu trebuie decât să scazi prețul și clienții or să dea năvală.

— Vrăjitoarele controlează încă Buzzell, a atras atenția mentatul. Au alte mijloace de plată.

Omul CHOAM-ului a ridicat disprețuitor din sprâncene.

— Articole de lux pe timp de război? Nu-i o investiție economică prea bună.

— Furnizarea de gemone nu mai e ușoară nici pentru ele, a precizat Gorus, pentru că niște monștri marini le distrug bancurile de scoici și le atacă culegătorii.

Khrone a ascultat încordat. Propriii spioni aduseseră rapoarte neliniștitoare, care-l puneau pe gânduri, despre întâmplări stranii pe Buzzell și despre un posibil proiect secret al Navigatorilor în jurul acelei planete. Ceruse mai multe informații.

Khrone urmărea cum o mașinărie ca un clește uriaș deschidea cabina pilotului de pe transspațialul gigantic scos din uz. Suspensoarele grele s-au încordat și au gemut când au scos cuva cu pereți groși a Navigatorului. În timpul extracției lente, stângace, cuva s-a agățat de marginea unei găuri din structura transspațialului. O placă a carcasei s-a rupt și s-a rostogolit în jos, a lovit latura transspațialului și a ricoșat cu o rafală de scântei, apoi a căzut mai departe, până când s-a izbit de sol, mult mai jos.

Șuvițe de gaz de mirodenie au scăpat din camera Navigatorului, vapori răzleți care se scurgeau în atmosferă. Cu doar un deceniu în urmă, o asemenea cantitate de gaz de mirodenie irosită ar fi ajuns ca să cumperi un palat imperial. Acum, reprezentantul CHOAM și Administratorul Gorus au privit fără niciun comentariu. Gorus a vorbit într-un microfon minuscul de pe guler:

— Depozitați cuva în fața noastră. Vreau să mă uit la ea.

Macaraua a ridicat recipientul cu pereți groși, l-a depărtat de carcasa transspațialului și l-a adus până pe platforma de observație. Suspensoarele

au coborât lin containerul pe podeaua acoperită cu cupru, unde s-a așezat cu o bufnitură tulburător de greoaie. Gazul de mirodenie continua să se prelingă prin spărtura din plazul gros.

Vaporii de melanj miroseau ciudat de searbăd și de metalic, ceea ce-i spunea lui Khrone că Navigatorul îi inspirase și expirase până când rămăsese foarte puțin din tăria mirodeniei. La o indicație scurtă din partea Administratorului cu ochi lăptoși, muncitori tăcuți ai Ghildei au desfăcut un capac de la cuvă, făcând ce mai rămăsese din mirodenie să răbufnească, cu un horcăit de moarte.

Pe măsură ce gazul poluant se scurgea, norii groși se învolburau și se rarefiau, dezvăluind o siluetă prăbușită înăuntru. Khrone mai văzuse Navigatori și înainte, desigur, dar acesta era moale, cu pielea cenușie și cât se poate de mort. Capul umflat și ochii mici, degetele palmate, pielea moale ca de amfibian, îi dădeau făpturii înfățișarea unui fetus mare, diform. Ardrae murise de câteva zile, înfometat de mirodenie. Deși Ghilda avea acum mirodenie din belșug în depozite, Administratorul Gorus întrerupsese aprovizionarea Navigatorilor cu ceva vreme în urmă.

— Iată un Navigator mort. O priveliște pe care puțini o vor mai vedea vreodată.

— Câți mai trăiesc încă la bordul navelor voastre? a întrebat Khrone.

Gorus a părut evaziv.

— Pe navele aflate încă în inventar, numai treisprezece Navigatori mai sunt în viață. Suntem în așteptarea morții lor.

— Ce vrei să spui cu „aflate încă în inventar"? a întrebat omul CHOAM-ului.

Gorus a șovăit, apoi a recunoscut:

— Erau unele pilotate încă de Navigatori, pe care n-am reușit să montăm compilatoare matematice. Au... cum să spun? În ultimele câteva luni, au dispărut.

— *Dispărut*? Câte transspațiale? Fiecare navă e enorm de scumpă!

— N-am cifre exacte.

Omul CHOAM-ului vorbea pe ton sever.

— Dă-ne cea mai apropiată estimare.

— Cinci sute, poate o mie.

— O *mie*?

Alături de el, mentatul păstra tăcerea, dar părea la fel de supărat și de surprins ca reprezentantul CHOAM-ului.

Încercând să dea dovadă de control al situației, Gorus a rostit, pe ton aproape disprețuitor:

— Când sunt înfometați de mirodenie, navigatorii devin disperați. Nu-i nicio surpriză că recurg la acțiuni irațională.

Chiar și Khrone era îngrijorat, dar n-o arăta. Aceste dispariții sunau a conspirație pe scară largă a unei facțiuni a Navigatorilor, ceva la care nu se așteptase.

— Ai idee unde s-ar fi putut duce?

Administratorul Ghildei a simulat nepăsarea.

— Nu contează. Or să rămână fără mirodenie și-or să moară. Uită-te la șantierele astea și vezi câte vehicule construim în fiecare zi. Nu peste multă vreme o să compensăm pierderea navelor ălora învechite și a Navigatorilor depășiți. Nu te teme. După atâția ani în robia unei singure substanțe, Ghilda ia o decizie bună de afaceri.

— Mulțumită partenerilor voștri de pe Ix, a precizat Khrone.

— Da, mulțumită Ixului.

După o pauză de liniște, zgomotul șantierelor a devenit asurzitor. Sudorii au trecut la treabă, iar mașinile grele au ridicat componente curbate la locul lor. Un transportor de mărfuri lat de jumătate de kilometru a adus două seturi de motoare Holtzman. Bărbații au continuat să privească multă vreme activitățile magnifice, în tăcere. Niciunul dintre ei nu a mai aruncat nicio privire jalnicului Navigator mort în cuva lui.

„Omenirea are multe credințe profunde. Prima dintre ele este conceptul de acasă."

Arhivele Bene Gesserit, *Analize ale factorilor motivanți*

Data următoare când transspațialul lui Edrik a trecut în fugă pe la Buzzell, a părăsit planeta cu ceva mult mai important decât gemonele.

Ascuns pe punțile sigilate ale laboratorului, se afla un pachet cu substanța neobișnuit de puternică extrasă din organul straniu, dens, al viermelui măcelărit. Cu optimism extravagant, Waff o numise „ultramirodenie". Testele demonstraseră că tăria o întrecea pe a oricărei mirodenii înregistrate vreodată. Această substanță remarcabilă avea să schimbe totul pentru facțiunea Navigatorilor.

Maestrul tleilaxu înțelegea de asemenea importanța realizării sale și avea intenția s-o folosească în propriul avantaj. Fără să fie chemat, și-a făcut loc printre forțele de securitate ale Ghildei și și-a croit drum până la nivelurile restricționate, rezervate Navigatorului. Cu tupeu, a ignorat toate provocările și a deschis ușile groase, până când a ajuns în fața cuvei cu pereți de plaz care-l adăpostea pe Edrik în baia lui costisitoare de gaz de mirodenie. Pentru că reușise să readucă la viață măcar un soi de viermi, Waff nu mai era doar un trepăduș. Putea avea cerințe îndrăznețe pe cont propriu.

Durata scurtată a vieții lui de ghola nu-i lăsa prea mult timp să-și atingă scopurile critice, ceea ce-l făcea să fie tot mai disperat. Trecuse deja bine de tinerețea fizică, iar acum trupul i se prăbușea rapid către degenerare și moarte. Probabil că nu-i rămânea mai mult de un an sau pe acolo.

Cu un aer de sfidare rigidă, Waff s-a oprit în fața cuvei lui Edrik și a zis:

— Acum, că viermii mei de mare modificați sunt capabili să creeze mirodenie într-o formă accesibilă Navigatorilor Ghildei, vreau să mă duci pe Rakis.

Nu mai avea nimic de pierdut și totul de riscat. Și-a încrucișat triumfător brațele subțiri la piept.

Înotând încet, Edrik a plutit mai aproape de peretele de plaz. Vârtejurile de gaz portocaliu erau de-a dreptul hipnotice.

— Noul melanj n-a fost probat în practică.

— Nu contează. Chimia lui a fost probată.

Vocea lui Edrik s-a auzit mai tare prin difuzoare.

— Sunt neliniștit. În forma originală, melanjul are complexități care nu pot fi dezvăluite în nicio analiză de laborator.

— Îți faci griji degeaba, a replicat Waff. Mirodenia de vierme de mare e mai puternică decât orice ai consumat vreodată. Încearc-o chiar tu, dacă nu mă crezi.

— Nu te afli în poziția de a face cereri.

— Nimeni altcineva n-ar fi putut să realizeze ce am făcut eu. Buzzell va fi noua voastră sursă de melanj. Vânătorii de viermi de mare vor recolta mai multă ultramirodenie decât o să puteți consuma, iar Navigatorii nu vor mai fi dependenți de vrăjitoarele Bene Gesserit sau de piața neagră. Chiar dacă Surorile se hotărăsc să recolteze viermii de mare și să încerce să creeze alt monopol, puteți să nu le băgați în seamă. Pentru că am schimbat *viermii*, în loc de planetă, îi putem plasa oriunde. V-am dăruit drumul spre libertate.

Waff a pufnit, a ridicat vocea.

— Acum îmi cer plata.

— Te-am ținut în viață după ce Onoratele Matres au fost înfrânte pe Tleilax. Nu e asta o compensație suficientă?

Cu un oftat împăciuitor, ghola tleilaxu a ridicat mâinile.

— Ceea ce cer o să vă coste puțin și-o să vă aducă multă onoare, o binecuvântare a lui Dumnezeu.

Navigatorul afișa neplăcere pe chipul deformat.

— Ce dorești, omulețule?

— Repet: du-mă pe Rakis.

— Absurd. Lumea e moartă.

Cuvintele lui Edrik sunau categoric.

— Rakis e locul unde a pierit ultimul meu trup, așa că socotește că fac un pelerinaj.

A continuat în grabă, spunând mai mult decât avusese intenția.

— Am creat în laborator mai mulți viermi mici din specimenele de păstrăvi de nisip rămase. I-am întărit, i-am făcut capabili să supraviețuiască în mediul cel mai neîndurător. Pot să repopulez Rakisul și să readuc Profetul...

A tăcut brusc.

La auzul primelor zvonuri că viermii de mare prosperau, Waff își îndreptase eforturile către ultimii câțiva păstrăvi de nisip din provizia inițială. Sculptarea cromozomilor de vierme ca să supraviețuiască în mediul confortabil al oceanului fusese o provocare; mult mai dificilă totuși era sarcina de a întări monștrii pentru a supraviețui în pustietățile pârjolite de pe Rakis. Dar Waff nu întorsese spatele acestei dificultăți. În tot acest timp, scopul lui fusese acela de a readuce viermii de nisip acolo unde le era locul. *Trimisul lui Dumnezeu trebuie să se întoarcă pe Dune.*

L-a cercetat pe Edrik, care dădea din mâinile palmate în timp ce cugeta la cererea lui.

— Oracolul nostru ne-a trimis de curând un mesaj prin care cere le Navigatorilor să părăsească Ghilda și să i se alăture într-o mare bătălie. Asta trebuie să fie prioritatea mea acum.

— Te implor, du-mă pe Rakis.

Ca pentru a-i aminti lui Waff de iminenta lui mortalitate, un junghi de durere i-a străbătut pieptul și a coborât pe șira spinării. Avea nevoie de tot efortul pe care-l putea face ca să nu-și arate chinul morții, nefericirea eșecului. Îi rămânea atât de puțin timp...

— Cer atât de mult? Acordă-mi această singură favoare la sfârșitul vieții.

— Asta-i tot ce vrei? Să *mori* acolo?

— O să-mi cheltuiesc ultimele rămășițe de energie cu specimenele de viermi de nisip. Poate că există o cale de a-i reintroduce pe Rakis și de a regenera sistemul ecologic. Gândește-te: dacă reușesc, o să ai încă o sursă de melanj.

— N-o să fii mulțumit de ce o să găsești acolo. Chiar și cu reciclarea umezelii, cu adăposturi și echipament, supraviețuirea pe Rakis e mai dificilă decât a fost vreodată. Așteptările tale nu sunt realiste. N-a mai rămas nimic folositor.

Waff a încercat, fără succes, să-și ascundă disperarea din voce.

— Rakis e casa mea, busola mea spirituală.

Edrik a cântărit cererea, apoi a spus:

— Pot să pliez spațiul către Rakis, dar nu pot promite să mă întorc. Oracolul m-a chemat.

— O să rămân acolo cât e nevoie. Dumnezeu o să aibă grijă de mine.

Waff s-a întors în grabă la nivelurile sale de cercetare. Având intenția să stea pe o planetă deșertică, fără îndoială pentru tot restul vieții, rechiziționase de ani întregi toate proviziile și echipamentul de care ar fi putut avea nevoie, ceea ce-i permitea să fie complet independent pe lumea aceea tristă și lipsită de viață. După ce a dat ordinul, s-a uitat la cuve, în care noii viermi de nisip blindați se zvârcoleau, nerăbdători să fie eliberați.

Rakis... Dune... era destinul lui. Simțea în adâncul inimii că Dumnezeu îl chemase acolo, iar dacă murea pe planetă... atunci asta era. A simțit un val cald, liniștitor de mulțumire. Își înțelegea locul în univers.

Mingea înnegrită, ușor arămie, a apărut în vizoarele private ale transspațialului. Waff fusese atât de nerăbdător să-și strângă lucrurile, încât nici măcar nu simțise activarea motoarelor Holtzman, plierea spațiului.

Edrik l-a surprins, oferindu-i provizii suplimentare și o mică echipă de asistenți loiali din Ghildă, care să-l ajute cu munca de instalare a taberei și cu administrarea experimentelor. Poate că-și voia propriii oameni în preajmă, ca să vadă dacă omulețul tleilaxu reușea din nou cu viermii lui. Waff n-avea nimic împotrivă, atâta vreme cât nu-i stăteau în cale.

Fără să se prezinte membrilor tăcuți ai noii sale echipe, Waff a dirijat transferul specimenelor sale de viermi de nisip blindați din laboratorul izolat, al adăposturilor care se instalau singure și al echipamentului, tot ce ar fi putut să aibă nevoie pentru supraviețuirea pe lumea carbonizată.

Unul dintre asistenții tăcuți, cu fețe netede, ai Ghildei a pilotat naveta. Înainte să ajungă pe suprafața moartă a Dunei, transspațialul ieșise deja de pe orbită. Edrik era nerăbdător să pornească la drum, să răspundă chemării Oracolului, cu încărcătura de ultramirodenie și cu veștile pline de speranță pentru toți Navigatorii.

Waff nu avea totuși ochi decât pentru peisajul pârjolit, neînsuflețit, al lumii legendare.

„Bacteriile sunt ca niște mașinării minuscule, remarcabile prin efectul lor asupra sistemelor biologice mai mari. Într-un mod asemănător, ființele umane se comportă ca niște organisme purtătoare de boală printre sistemele planetare și ar trebui studiate ca atare."

ERASMUS, *note de laborator*

Când molima virulentă a atins Canonicatul, primele cazuri au apărut printre lucrătorii de sex masculin. Șapte bărbați au fost doborâți atât de repede, încât chipurile lor arătau mai mult surpriză decât durere.

Boala s-a răspândit și în Sala Mare, în care luau masa Surorile tinere. Virusul era atât de perfid, încât perioada cea mai contagioasă era cu o zi înainte de a se manifesta orice fel de simptome; prin urmare, epidemia își înfipsese deja ghearele în cei mai vulnerabili, înainte ca Noua Comunitate să afle măcar că exista o amenințare.

Au murit sute în primele trei zile, mai mult de o mie până la sfârșitul săptămânii; după zece zile, victimele nu mai puteau fi numărate. Personalul auxiliar, profesori, vizitatori, negustori din afara planetei, bucătari și ajutoare la bucătărie, chiar și Cucernice Maici eșuate, toți căzuseră ca spicele de grâu sub secera nemiloasă a morții.

Murbella a făcut apel la consilierele ei principale să pună la cale un plan imediat, dar de la epidemiile anterioare de pe alte planete aflate pe linia frontului, știau că măsurile de precauție și carantina n-or să folosească la nimic. Ușile sălii de conferințe au fost încuiate cu grijă, pentru că Surorile mai tinere și acolitele nu trebuiau să afle strategiile care se discutau aici.

— Supraviețuirea Comunității este scopul nostru principal, chiar dacă restul Canonicatului moare în jurul nostru.

Murbellei i se făcea rău când se gândea la toate acolitele nepregătite, la echipele de recoltare a mirodeniei din centura de dune, la șoferi, arhitecți și muncitori din construcții, la planificatorii de vreme, la piloți, tehnicieni și asistenți medicali. La toate ajutoarele Canonicatului propriu-zis.

Laera a încercat să vorbească obiectiv, dar glasul i s-a frânt.

— Cucernicele Maici au controlul celular precis de care este nevoie ca să luptăm împotriva bolii pe propriul ei teren. Ne putem folosi sistemele de apărare corporale ca să eliminăm molima.

— Cu alte cuvinte, oricine n-a trecut prin Agonia Mirodeniei o să moară, a conchis Kiria. La fel ca Onoratele Matres. De asta v-am hăituit pe voi, Bene Gesserit. În primul rând, ca să învățăm cum să ne protejăm de epidemie.

— Putem folosi sângele supraviețuitoarelor Bene Gesserit ca să creăm un vaccin? a întrebat Murbella.

Laera a clătinat din cap.

— Cucernicele Maici elimină organismele care dau boala celulă cu celulă. Nu există anticorpi pe care să-i putem împărți altora.

— Nici măcar nu-i atât de simplu, a rostit Accadia răgușită. O Cucernică Maică își poate canaliza apărarea biologică numai dacă are energia s-o facă și dacă are timpul și capacitatea de a se concentra asupra propriei ființe. Dar molima asta ne silește să ne îndreptăm energia către îngrijirea celor mai nefericite victime.

— Dacă faceți greșeala asta, o să muriți, la fel ca înlocuitoarea Sheeanei de pe Jhibraith, a avertizat Kiria cu o nuanță de sarcasm în glas. Noi, Cucernicele Maici, va trebui să avem grijă de noi și de nimeni altcineva. Ceilalți oricum n-au nicio șansă. Trebuie să acceptăm asta.

Murbella simțea deja un început de epuizare, dar neliniștea nervoasă o făcea să pășească de colo-colo prin sala de consiliu încuiată. Trebuia să gândească. Ce se putea face împotriva unui dușman atât de minuscul și de letal? *Numai Cucernicele Maici vor supraviețui...* Le-a vorbit cu fermitate consilierelor:

— Găsiți fiecare acolită care e aproape gata de Agonie. Avem destulă Apă a Vieții?

— Pentru toate? a exclamat Laera.

— Pentru fiecare, până la ultima. Fiecare Soră care are cea mai mică șansă de supraviețuire. Dați-le tuturor otrava și sperați că pot să se convertească și să supraviețuiască Agoniei. Numai așa vor fi în stare să învingă molima.

— Multe or să moară încercând, a avertizat-o Laera.

— Sau *toate* or să moară de molimă. Chiar dacă cele mai multe dintre candidate nu rezistă la Agonie, e un progres.

Nu a clipit. Propria fiică, Rinya, murise astfel, cu mulți ani în urmă.

Cu un zâmbet ușor pe buzele încrețite, Accadia a încuviințat din cap.

— O Bene Gesserit preferă să moară în Agonie decât de boala împrăștiată de Inamic. E un gest de sfidare, mai curând decât de capitulare.

— Aveți grijă să se facă.

În casele morții, a încercat să nu dea atenție gemetelor celor bolnavi și muribunzi. Doctorii Canonicatului aveau medicamente și analgezice puternice, iar acolitele Bene Gesserit fuseseră învățate cum să blocheze durerea. Chiar și așa, suferința molimei era de-ajuns ca să frângă și cea mai profundă condiționare.

Murbella detesta să le vadă pe Surori incapabile să-și controleze suferința. Îi era rușine, nu pentru slăbiciunea lor, ci pentru că ea nu fusese în stare să împiedice asta de la bun început.

S-a dus în partea unde șirurile de paturi improvizate erau ocupate de tinerele acolite, cele mai multe îngrozite, altele hotărâte. Încăperea mirosea a scorțișoară râncedă, astringent în loc de plăcut. Cu fruntea încrețită și ochii ficși, Maica Comandant a urmărit două Cucernice Maici care purtau o targă cu trupul înfășurat în cearșafuri al unei tinere.

— Încă una a eșuat în Agonie?

O Cucernică Maică a dat din cap.

— Șaizeci și una astăzi. Mor la fel de repede ca de molimă.

— Și câte succese?

— Patruzeci și trei.

— Patruzeci și trei care vor trăi să lupte cu Inamicul.

Ca o cloșcă, Murbella mergea de la un capăt la altul al șirului de paturi, observa Surorile lovite de boală; unele dormeau ușor, cu noua conștiință a trupului, altele se zvârcoleau în comă profundă, din care nu era sigur că aveau să-și găsească drumul înapoi.

La capătul șirului, o adolescentă stătea întinsă, cu ochi înspăimântați. Se proptea de pat cu mâinile tremurânde. A întâlnit privirea Murbellei și, chiar dacă greu lovită de boală, ochii i-au sclipit.

— Maică Comandant, a rostit cu voce răgușită.

Murbella s-a apropiat de tânără.

— Cum te cheamă?

— Baleth.

— Aștepți să treci prin Agonie?

— Aștept să mor, Maică Comandant. Am fost adusă aici să iau Apa Vieții, dar, înainte să apuce să-mi fie administrată, s-au manifestat simptomele. O să mor înainte de sfârșitul zilei.

Vorbea pe un ton plin de curaj.

— Așadar n-or să-ți dea Apa Vieții? Nici măcar n-o să încerci Agonia?

Baleth a lăsat bărbia în jos.

— Zic că n-o să supraviețuiesc.

— Iar tu le crezi? Nu ești destul de puternică să încerci?

— Sunt destul de puternică să *încerc*, Maică Comandant.

— Atunci aș prefera să mori încercând în loc să te dai bătută.

Când o privea pe Baleth, își amintea de Rinya... dornică și încrezătoare, semăna atât de mult cu Duncan... Dar fiica ei s-a dovedit a nu fi fost pregătită și murise pe masă.

Ar fi trebuit s-o amân. Din cauza nevoii mele de afirmare, am forțat-o pe Rinya. Ar fi trebui să aștept...

Și fiica cea mai mică a Murbellei, Gianne... ce se întâmplase cu ea? Maica Comandant se ținuse departe de activitățile de zi cu zi ale tinerei și lăsase Comunitatea s-o crească. Dar, în aceste vremuri de criză, s-a hotărât să ceară cuiva, poate Laerei, să-i dea de urmă.

În clipa asta, Baleth părea să dea dovadă de speranță și privea cu ochi febrili către Maica Comandant. Murbella le-a ordonat doctorițelor Suk să se ocupe de ea imediat.

— Are mai puțin timp la dispoziție decât celelalte.

După expresia sceptică a doctorițelor, Murbella și-a dat seama că socoteau acest lucru ca pe o risipă de prețioasă Apă a Vieții, dar s-a ținut tare. Baleth a acceptat băutura vâscoasă, a aruncat o ultimă privire la Maica ei Comandant și a înghițit substanța toxică. S-a lăsat pe spate, a închis ochii și și-a început lupta...

Nu a durat mult. Baleth a murit în încercarea ei curajoasă, dar Murbella nu s-a simțit vinovată. Comunitatea nu trebuia să înceteze niciodată să lupte.

Deși melanjul era rar și prețios, Apa Vieții era și mai rară.

Într-a patra zi a planului disperat al Murbellei, a devenit clar că proviziile Canonicatului nu vor fi suficiente. Una după alta, Surorile consumau otrava și multe piereau în timp ce se luptau să convertească toxina mortală în celule, încercând să-și transforme trupul.

Maica Comandant și-a însărcinat consilierele să determine cantitatea exactă de otravă necesară pentru declanșarea Agoniei. Unele Cucernice Maici au sugerat diluarea substanței, dar, dacă nu administrau suficient încât să fie fatal, și astfel eficace, întregul experiment avea să dea greș.

Zeci de alte Surori au murit. Mai mult de șaizeci la sută dintre cele care luau otrava.

Kiria a oferit o soluție dificilă, dar de o logică rece.

— Evaluați fiecare candidată și distribuiți Apa Vieții numai celor cu cele mai multe șanse de reușită. Nu putem risca prosteşte. Fiecare doză pe care o dăm unei femei care eșuează e irosită. Trebuie să facem discriminări.

Murbella nu a fost de acord.

— Niciuna dintre ele nu are șanse dacă nu trece prin Agonie. Întregul scop al operațiunii este s-o dăm tuturor și cele mai capabile vor supraviețui.

Femeile stăteau în mijlocul balamucului dormitoarelor, în spitalele transformate din orice clădire destul de mare ca să încapă niște paturi. Patru corpuri fără viață erau purtate pe lângă ele de Cucernice Maici cu înfățișare istovită. Terminaseră cearșafurile, așa încât cadavrele nu erau acoperite; aveau fețele contorsionate de durerea inimaginabilă pe care o suferiseră.

Fără să dea atenție moartelor, Murbella a îngenuncheat lângă patul unei tinere care supraviețuise. Trebuia să privească totalul victimelor dintr-o altă perspectivă. Dacă erau *toate* destinate să moară, era un exercițiu zadarnic să le numeri pe cele care piereau. În această lumină, singurul număr semnificativ era al celor care își reveneau. Victoriile.

— Dacă n-avem destulă Apă a Vieții, folosiți alte otrăvuri.

Murbella s-a ridicat ostenită în picioare, neglijând mirosurile, sunetele.

— Poate că Bene Gesseritul a stabilit că Apa Vieții e cea mai eficientă pentru forțarea Agoniei, dar, cu multă vreme în urmă, Surorile foloseau alte chimicale, orice-ar împinge trupul într-o criză absolută.

A cercetat tinerele studente, fetele care speraseră ca într-o zi să crească, pentru a deveni Cucernice Maici. Acum, fiecare dintre ele avea o singură șansă, și numai una.

— Otrăviți-le într-un fel sau altul! Otrăviți-le pe toate! Dacă supraviețuiesc, locul lor e aici.

O curieră a alergat spre ea, una dintre Surorile mai tinere care supraviețuise recent transformării.

— Maică Comandant! E nevoie de tine la Arhive!

Murbella s-a întors.

— A găsit Accadia ceva?

— Nu, Maică Comandant. Ea... trebuie să vezi singură.

Tânăra a înghițit în sec.

— Și *grăbește-te*!

Femeia bătrână cât lumea nu avea forța să-și părăsească biroul. Accadia ședea, înconjurată de cititoare de bobine și teancuri de foi de cristal încărcate de date. Se întinsese pe spate în fotoliul larg, respira greu și abia se putea mișca. Ochii injectați ai bătrânei s-au deschis.

— Așa... ai venit... la timp...

Murbella s-a uitat îngrozită la șefa arhivelor.

— Dar ești Cucernică Maică! Poți să lupți!

— Sunt bătrână și obosită. Mi-am folosit ultima picătură de rezistență ca să adun consemnările și proiecțiile, să cartografiez răspândirea bolii ăsteia. Poate că o putem împiedica pe alte lumi.

— Mă îndoiesc. Inamicul împrăștie virusul oriunde consideră necesar din punct de vedere strategic.

Se hotărâse deja să pună câteva alte Cucernice Maici să Împărtășească cu Accadia. Amintirile și cunoștințele ei considerabile nu trebuiau să se piardă.

Accadia a făcut un efort să se ridice în fotoliu.

— Maică Comandant, nu te concentra atât de mult pe epidemie încât să pierzi din vedere consecințele.

A început să tușească. Peste tot pe piele îi apăruseră umflături, stadiul avansat al bolii.

— Molima e doar o incursiune, un atac de încercare. Pe multe planete e de-ajuns, dar Inamicul trebuie să cunoască până acum Comunitatea destul de bine ca să fie sigur că putem lupta cu asta, măcar până la un punct. După ce ne slăbesc or să ne atace cu alte mijloace.

Murbella a simțit cum o străbate un fior rece.

— Dacă Mașinile gânditoare distrug Noua Comunitate, fragmentele rămase ale omenirii nu vor avea nicio șansă să le reziste. Suntem obstacolul cel mai important pe care Omnius îl are de depășit.

— Așadar înțelegi implicațiile?

Bătrâna a apucat-o de mână pe Maica Comandant, ca să se asigure că înțelege.

— Planeta asta a fost mereu ascunsă, dar acum, mașinile gânditoare trebuie să cunoască amplasarea Canonicatului. Aș pune pariu că flota lor spațială e deja pe drum.

„Visul unui om e coşmarul altuia."

Zicală de pe străvechiul Kaitain

După ce au tras deoparte trupul lui Stuka, nomazii i-au despărţit pe Sheeana şi pe Teg de Stilgar şi de Liet-Kynes. În aparenţă, socoteau că cei doi băieţi, de doisprezece şi treisprezece ani, nu reprezentau o ameninţare, fără să ştie că amândoi erau luptători fremeni mortali, ale căror amintiri limpezi păstrau multe raiduri împotriva Harkonnenilor.

Teg a recunoscut strategia.

— Bătrânul conducător vrea să-i interogheze întâi pe cei tineri.

Var şi camarazii lui înverşunaţi presupuneau că tinerii erau uşor de intimidat, incapabili să reziste unui interogatoriu dificil.

Teg şi Sheeana au fost duşi la un cort făcut dintr-un polimer solid, bătut de intemperii. Structura era un amestec neobişnuit de model primitiv şi tehnologie sofisticată, făcută pentru a fi practică şi uşor de transportat.

Cortul fără ferestre era doar o împrejmuire goală, fără pături, perne sau unelte de orice fel. Teg a făcut câţiva paşi în cerc, apoi s-a aşezat lângă ea pe pământul bătătorit. A săpat cu degetele şi a găsit repede câteva pietre ascuţite.

Cu limpezime de mentat, a evaluat opţiunile.

— Dacă nu ne întoarcem și nu raportăm, a vorbit el cu voce joasă, ne putem aștepta ca Duncan să trimită jos încă un grup. O să fie pregătit. Sună banal, dar salvarea va veni.

Știa că nomazii aceștia vor fi spulberați ușor în fața unui atac militar direct.

— Duncan e înțelept și l-am antrenat bine. O să știe ce să facă.

Sheeana țintuia ușa cu privirea ca într-o transă meditativă.

— Duncan a trăit sute de vieți și și le amintește pe toate, Miles. Mă îndoiesc că l-ai învățat vreun lucru nou.

Teg a strâns în mână una dintre pietre, ceea ce păru să-l ajute să se concentreze. Chiar și într-un cort gol, vedea o mie de căi posibile de evadare. El și Sheeana puteau să se năpustească afară, să omoare paznicul și să-și croiască drum până la navetă prin luptă. Poate că nici n-avea nevoie să profite de viteza lui accelerată.

— Oamenii ăștia nu se pot pune cu mine sau cu tine. Dar n-o să-i las în urmă pe Stilgar și Liet.

— Ah, basharul cel loial!

— Nu te-aș lăsa nici pe tine. Cu toate astea, mă tem că oamenii ăștia ne-au scos naveta din funcțiune, ceea ce o să ne încurce cu siguranță planurile de evadare. I-am auzit cum o jefuiau.

Sheeana a continuat să fixeze peretele umbrit al cortului.

— Miles, nu sunt preocupată de posibilitățile de evadare, pe cât sunt de curioasă să aflu de ce ne-au lăsat în viață. Mai ales pe mine, dacă ceea ce spun despre Comunitate e adevărat. Au un motiv bun să mă urască.

Teg a încercat să-și imagineze exodul incredibil și reorganizarea populațiilor de pe planetă. În câțiva ani, toți locuitorii orașelor mai mici sau mai mari văzuseră nisipul cum le sufocă lanurile, le ucid livezile și se târăște tot mai aproape de marginile așezărilor. Se retrăseseră din zonele deșertificate ca și cum ar fi fugit de un foc care avansa încet.

Nomazii lui Var totuși... erau căutători prin gunoaie și inadaptați? Paria din centrele mai mari de populație? De ce să insiste să rămână în

pragul deșertului care înainta, unde trebuiau să-și dezrădăcineze așezările și să se retragă permanent? În ce scop?

Erau oameni capabili din punct de vedere tehnologic, iar Qelso, era limpede, trebuie să fi fost colonizată cu multă vreme în urmă, în timpul Dispersiei. Aveau propriile mașini de teren și aparate de zbor la altitudine joasă, nave rapide care să-i poarte de-a lungul și de-a latul dunelor. Dacă nu erau complet exilați, poate că-și completau proviziile în orașele îndepărtate din nord.

Teg și Sheeana abia dacă au vorbit, vreme de ore întregi, în timp ce ascultau sunetele înăbușite de afară, vântul uscat care împingea și trăgea de cort, scrâșnetul nisipului răscolit de vânt. Afară, totul părea să presupună mișcare: oamenii trimiteau echipe, mergeau de colo-colo, puneau mașinării la treabă.

În timp ce asculta zgomotele, Teg le cataloga în minte, construind o imagine a operațiunilor. Auzea o foreză percutoare care săpa un puț, urmată de o pompă care distribuia apa în mici cisterne. De fiecare dată, după numai un jet scurt de lichid, debitul scădea la mai puțin de un firicel, apoi se oprea. Știa că asemenea probleme, provocate de păstrăvii de nisip, fuseseră flagelul operațiunilor de forare pe Arrakis. Apa exista în straturile suficient de adânci, dar era blocată de lacomii mici făuritori. Asemenea crustelor de la locul unei răni, păstrăvii de nisip sigilau repede scurgerea. Ascultând plângerile resemnate ale oamenilor acestora, Teg și-a dat seama că rutina le era familiară.

La căderea nopții, un tânăr plin de praf a intrat în cort prin ușa ținută deschisă de paznic. A adus ceva de mâncare, pâine tare și fructe uscate, plus niște carne albă cu gust de vânat. Cei doi captivi au primit și rații de apă atent măsurate.

Sheeana s-a uitat la ceașca sigilată.

— Învață bazele conservării extreme. Încep să înțeleagă ce urmează să devină lumea lor.

Cu un dispreț vizibil pentru roba ei Bene Gesserit, tânărul a privit-o încruntat și a plecat fără nicio vorbă.

De-a lungul nopții întunecoase, Teg a rămas treaz, ascultând, încercând să facă planuri. Lipsa de activitate era înnebunitoare, dar el recomanda răbdarea în loc de acțiuni pripite. Nu auziseră nimic despre Liet sau Stilgar și se temea că cei doi ar putea fi deja morți, la fel ca Stuka. Fuseseră uciși în timpul interogatoriilor?

Sheeana stătea așezată lângă el, în stare de alertă crescută. Avea ochii strălucitori chiar și în umbra cortului. Din câte își putea da seama Teg, paznicul de afară nu se îndepărtase niciodată, nici măcar cu un pas, de poziția lui, nici măcar nu se mișcase. Oamenii continuară să trimită grupuri și aparate de zbor toată noaptea, ca și cum tabăra ar fi fost o zonă de pregătire pentru un război.

În zori, bătrânul Var a venit la cort, a vorbit scurt cu paznicul și a dat ușa deoparte. Sheeana s-a ridicat pe jumătate, gata să sară; Teg s-a încordat, și el gata de luptă.

Conducătorul nomad a privit-o mânios pe Sheeana.

— Tu și vrăjitoarele tale nu sunteți iertate pentru ceea ce-ați făcut pe Qelso. N-o să fiți niciodată. Dar Liet-Kynes și Stilgar ne-au convins să vă ținem în viață, măcar atât cât avem ce învăța de la voi.

Bărbatul bătut de vânt și de soare i-a adus pe cei doi în lumina strălucitoare a soarelui. Vântul le sufla nisip înțepător în ochi. Peste tot în jurul așezării, copacii muriseră deja. În timpul nopții, dunele afânate înghițiseră încă vreo câțiva metri pe lângă stâncile proeminente. Fiecare adiere era secătuitor de uscată, chiar și în relativa răcoare a dimineții.

— Le-ai executat pe celelalte Surori Bene Gesserit, a zis Sheeana, și ai omorât-o pe însoțitoarea noastră Stuka. Urmez eu?

— Nu. Pentru că am zis că o să vă țin în viață.

Bărbatul i-a condus prin așezare. Niște muncitori demontau deja corturi mari, folosite drept magazii, ca să le mute mai departe de limita nisipului. O mașină grea de teren a huruit pe lângă ei, plină de cutii. Un aparat de zbor greoi a descris un cerc și a aterizat lângă nisipul neted. Un soi de vehicul cisternă?

Var i-a dus până la o clădire centrală mare, făcută din pereți demontabili de metal și un acoperiș conic. Înăuntru, o masă lungă era ticsită de hărți. Pe pereți erau fixate rapoarte, iar pe un perete întreg era afișată o hartă din hârtie polimerică, o proiecție topografică de mare rezoluție a întregului continent. Semne succesive arătau creșterea constantă a centurii deșertice.

În jurul mesei stăteau bărbați care dădeau rapoarte din mână în mână și ridicau vocea, într-o discuție tumultuoasă. Stilgar și Liet-Kynes, amândoi îmbrăcați în hainele prăfuite de pe navă, au fluturat mâinile în semn de salut către ceilalți doi prizonieri. Tinerii păreau mulțumiți și relaxați.

Când a scrutat aranjamentul, pentru Teg a fost evident că Stilgar și Liet petrecuseră toată ziua precedentă în cortul de comandă. Bătrânul conducător s-a oprit între ei și i-a lăsat pe Teg și pe Sheeana în picioare.

Var a dat cu pumnul în masă ca să întrerupă cacofonia de sunete. Toată lumea s-a oprit din vorbit, aparent cu nerăbdare, și și-au ațintit privirile asupra lui.

— I-am ascultat pe noii noștri prieteni cum au descris ceea ce o să devină cu siguranță lumea noastră. Am auzit cu toții legende despre Dune cea de mult pierdută, unde apa era mai prețioasă decât sângele.

Pe chip avea o expresie mâhnită.

— Dacă eșuăm și viermii devin stăpâni, planeta noastră va deveni prețioasă numai după standardele străinilor.

Unul dintre bărbați s-a zbârlit la Sheeana:

— Afurisite de Bene Gesserit!

Ceilalți s-au uitat și ei cu mânie, dar Sheeana le-a ținut piept neclintită, fără comentarii.

Liet și Stilgar păreau în elementul lor. Teg și-a amintit discuțiile din Bene Gesserit despre proiectul ghola, despre cum talentele acelor personaje istorice ar fi putut redeveni semnificative. Aici avea un exemplu perfect. Acest duo de supraviețuitori remarcabili din zilele de demult de pe Arrakis știau cu certitudine cum să trateze criza pe care o înfruntau acum acești oameni.

Conducătorul cărunt a ridicat mâinile, iar vocea îi sună la fel de seacă precum aerul.

— După moartea Tiranului, cu multă vreme în urmă, poporul meu a fugit în Dispersie. Când au ajuns pe Qelso, au crezut c-au găsit Edenul. Cincisprezece secole după aceea a fost un paradis.

Bărbaţii s-au încruntat la Sheeana. Var a explicat felul în care refugiaţii instauraseră o societate înfloritoare, construiseră oraşe, plantaseră culturi, extrăseseră metale şi minerale. N-aveau nici cea mai mică dorinţă să se extindă mai mult decât puteau sau să plece să caute alţi fraţi pierduţi în timpul Epocii Foametei.

— Apoi, acum câteva decenii, totul s-a schimbat. Au venit vizitatori, Surori Bene Gesserit. La început le-am primit bine, bucuroşi de veşti din afară. Le-am oferit o casă nouă. Au devenit oaspeţii noştri. Dar ingratele ne-au profanat întreaga planetă, iar acum moare.

Un alt bărbat a încleştat pumnii când a dus povestea mai departe.

— Viermii de nisip s-au înmulţit scăpaţi de sub control. Păduri imense şi câmpii întinse au murit în câţiva ani, doar câţiva ani! S-au stârnit mari incendii în pustietăţi, iar tiparele meteorologice s-au schimbat, astfel că o mare parte a lumii noastre s-a transformat într-o mare de praf!

Teg a intervenit, cu tonul de comandant.

— Dacă Liet şi Stilgar v-au spus despre non-navă şi despre misiunea ei, atunci ştiţi că nu aducem păstrăvi de nisip şi n-avem intenţia să facem vreun rău lumii voastre. Ne-am oprit aici doar ca să înlocuim provizii vitale.

— De fapt, am fugit din inima ordinului Bene Gesserit, pentru că nu eram de acord cu politicile şi conducerea lui, adăugă Sheeana.

— Aveţi şapte viermi mari de nisip în cală, a acuzat-o Var.

— Da, şi n-o să le dăm drumul aici.

Liet-Kynes a vorbit încetişor, ca la o lecţie pentru copii.

— Aşa cum v-am spus, odată început, procesul de deşertificare e o reacţie în lanţ. Păstrăvii de nisip nu au duşmani naturali, iar înglobarea apei de către ei e atât de rapidă, încât nimic nu se poate adapta destul de repede ca să lupte împotriva lor.

— Cu toate acestea, o să luptăm, spuse Var. Ai văzut cât de simplu trăim în tabăra asta. Am renunțat la tot ca să stăm aici.

— Dar de ce? a întrebat Sheeana. Chiar dacă deșertul se extinde, aveți mulți ani să vă pregătiți.

— Să ne pregătim? Adică să capitulăm? Poți s-o numești luptă lipsită de speranță, dar e încă *luptă*. Dacă nu putem opri deșertul, măcar o să-l încetinim. Ne batem cu viermii și cu nisipurile.

Bărbații de la masă au murmurat.

— Orice-ai spune, o să încercăm să împiedicăm înaintarea deșertului pe orice cale. Omorâm păstrăvi de nisip, vânăm viermii cei noi.

Var s-a ridicat în picioare, iar ceilalți i-au urmat exemplul.

— Suntem trupe de comando care au jurat să încetinească moartea lumii noastre.

„Deșertul încă mă cheamă. Cântă în sângele meu ca un cântec de dragoste."

LIET-KYNES, *Planetologie: noi tratate*

Devreme în dimineața următoare, Var și-a condus grupul de luptători prăfuiți și hotărâți până la un teren de aterizare cu pavajul ars de flăcări.

— Astăzi, noii mei prieteni, o să vă arătăm cum se omoară un vierme. Poate doi.

— Shai-Hulud, a zis Stilgar, extrem de stânjenit. Fremenii venerau viermii cei mari.

— Fremenii depindeau de viermi și de mirodenie, a replicat Liet încetișor. Oamenii aceștia, nu.

— Cu fiecare demon pe care-l eliminăm îi mai dăm planetei noastre un pic de timp.

Var a ațintit ochii spre deșert, ca și cum ura ar fi putut împinge nisipurile înapoi. Stilgar a urmărit privirea bărbatului peste dunele cu umbre adânci și a încercat să-și închipuie peisajul din fața lui luxuriant și verde.

Soarele tocmai se înălța deasupra unui povârniș, licărind pe carcasa argintie a unui aparat de zbor de mică altitudine parcat într-o zonă de pietriș bătătorit și ciment topit de jeturile arzătoare. Oamenii lui Var

nu-și băteau capul cu piste de aterizare permanente sau cu zone de spațioport, care nu aveau altă soartă decât să fie înghițite, în cele din urmă, de dunele în expansiune.

În ciuda protestelor celor doi băieți, Sheeana și Teg au fost siliți să rămână în tabără, ca ostatici, păziți de ochi bănuitori. Liet și Stilgar fuseseră acceptați la vânătoare datorită cunoștințelor lor neprețuite despre deșert. Astăzi aveau să-și demonstreze talentele.

Trupele de comando ale lui Var s-au cățărat în aparatul folosit intens. Înfruntase, vizibil, nenumărate furtuni, zboruri dificile și întreținere incompletă; carcasa era zgâriată și jupuită. Interiorul mirosea a ulei și sudoare, scaunele erau tari ca piatra, doar cu niște bare sau curele de care să se țină pasagerii.

Stilgar se simțea destul de confortabil printre cei douăzeci de oameni îndârjiți, arși de soare. Pentru ochiul lui antrenat, luptătorii de comando aveau un aer de așteptare aspră, dar aveau carnea prea moale pentru adaptările pe care urmau să le înfrunte în curând. Cu schimbarea rapidă a climei, chiar dacă trăiau în taberele lor nomade de la limita nisipului, oamenii aceștia nu erau conștienți de adevărata cruzime a deșertului. Aveau să fie nevoiți să învețe destul de iute să facă față greutăților tot mai mari. El și prietenul lui puteau să-i învețe, dacă erau dispuși să asculte.

Liet și-a ocupat locul alături de Stilgar și le-a vorbit oamenilor lui Var cu entuziasm veritabil:

— În acest moment, aerul de pe Qelso mai conține destulă umezeală ca să nu fie nevoie de măsuri dramatice. Curând, o să trebuiască totuși să fiți atenți să nu irosiți nici măcar un degetar de apă.

— Trăim deja cu cea mai strictă conservare, a replicat un bărbat de parcă Liet l-ar fi insultat.

— Da? Nu reciclați transpirația, respirația sau urina. Încă importați apă de la latitudini mai mari, unde e disponibilă din belșug. Multe regiuni de pe Qelso mai sunt în stare să cultive recolte, iar oamenii duc o viață destul de normală.

— O să fie mai rău, a fost de acord Stilgar. Oamenii tăi trebuie să se oțelească mult până când planeta atinge un nou echilibru. Asta e prima voastră zi a noului antrenament de teren.

Oamenii au murmurat nesiguri la auzul unor asemenea vorbe din partea a doi, în aparență, băieți, dar Liet le-a vorbit pe ton optimist:

— Nu-i așa de rău. Vă putem învăța să faceți distraie, cum să conservați fiecare răsuflare, fiecare picătură de sudoare. Instinctele voastre de luptă sunt admirabile, dar inutile împotriva viermilor de nisip. Trebuie să învățați să supraviețuiți printre coloșii care, în cele din urmă, or să preia controlul lumii voastre. E o schimbare necesară de atitudine.

— Fremenii au făcut-o multă vreme.

Stilgar s-a așezat alături de prietenul lui. Era un mod de viață onorabil.

Luptătorii se țineau de curele și-și depărtau picioarele, ca să-și țină echilibrul, pregătiți de decolare.

— Asta ne așteaptă? Să bem transpirație sau urină reciclată? Să locuim în camere sigilate?

— Numai dacă eșuăm, a spus bătrânul Var. Prefer să cred că încă avem o șansă, indiferent cât de naiv sună.

A închis trapa aparatului de zbor și s-a prins în centură pe scaunul scârțâitor al pilotului.

— Așadar, dacă asta nu sună plăcut pentru voi, ar fi mai bine să oprim deșertul să câștige și mai mult teren.

Aparatul zburător s-a înălțat din tabăra aridă și s-a rotit peste păduri-fantomă și dune înalte, proaspete, care înghițeau rămășițele de terenuri cu iarbă. Motorul bolborosea din când în când în timp ce zburau spre sud-est, către o regiune unde fuseseră văzuți viermi de nisip. Aparatul semăna cu un bondar leneș, cu rezervoarele supraîncărcate și grele.

— O să oprim nisipurile mișcătoare, a zis un tânăr din trupa de comando.

— Și apoi o să-ncerci să oprești vântul.

Stilgar a apucat o curea atârnată când un curent termal ascendent a scuturat aparatul.

— Peste câțiva ani, planeta voastră o să fie doar nisip și piatră. Vă așteptați la un miracol care să dea deșertul înapoi?

— O să creăm singuri miracolul, a răspuns Var, iar echipa lui a murmurat în semn de încuviințare.

Zburau deasupra pustietății de dune, mult dincolo de punctul în care mai puteau zări altceva decât ocrul cald de la un orizont la altul. Stilgar a ciocănit cu degetul fereastra de plaz zgâriată și a strigat, încercând să acopere zgomotul motorului:

— Vedeți deșertul așa cum este, nu un loc temut și urât, ci un mare motor menit să pună în mișcare un imperiu.

Liet a adăugat:

— Deja, viermi mici din centura de deșert au creat cantități neprețuite de mirodenie care abia așteaptă să fie recoltate. Cum ați supraviețuit atâta vreme fără mirodenie?

— N-am avut nevoie de mirodenie de cincisprezece secole, nu de când am venit pe Qelso, a strigat Var din cabina de pilotaj. Când n-ai un lucru, înveți să trăiești fără el, altfel nu trăiești.

— Nu ne pasă nici cât negru sub unghie de mirodenie, a intervenit unul dintre luptători. Aș prefera să ne pese de arbori, de recolte și de cirezi grase.

Var a continuat:

— Primii colonișți au adus multă mirodenie de departe și trei generații s-au luptat cu dependența până când s-au terminat proviziile. Și apoi? Am fost siliți să trăim fără ea – și-am trăit. De ce-ar trebui să ne expunem iar dependenței monstruoase? Poporul meu o duce mai bine fără ea.

— Dacă e folosit cu grijă, melanjul are calități importante, a argumentat Liet. Sănătate, prelungirea vieții, posibilitatea prestienței. Și e o marfă profitabil de vândut, dacă o să vă reconectați vreodată cu CHOAM și cu restul omenirii. Pe măsură ce Qelso se usucă, s-ar putea să aveți nevoie de provizii din afara planetei pentru nevoile fundamentale.

Dacă supraviețuiește cineva Inamicului exterior, a gândit Stilgar în sinea lui când și-a adus aminte de amenințarea permanentă de a fi capturați

de plasa sclipitoare. Dar oamenii aceştia erau mult mai preocupaţi de propriii duşmani locali, luptau cu deşertul, încercau să oprească ceea ce era de neoprit.

Şi-a amintit de visurile măreţe ale lui Pardot Kynes, tatăl lui Liet. Pardot făcuse calculele şi stabilise că fremenii puteau transforma Dune într-o grădină, dar numai după generaţii de eforturi intense. Potrivit istoriei, Arrakis chiar devenise înverzită pentru o vreme, înainte ca noii viermi s-o recucerească şi să aducă înapoi deşertul. Planeta părea incapabilă să atingă un echilibru.

Aparatul uzat a zburat jos, cu motoarele huruind. Stilgar s-a întrebat dacă zgomotul trecerii lor avea să atragă viermi, dar, când s-a uitat în jos la dunele hipnotice, oceanice, nu a zărit decât câteva petice de nisip ruginiu care să indice erupţii proaspete de mirodenie.

— Dau drumul la semnalizatoarele cu vibraţii, a anunţat Var, în timp ce nişte cutii zbârnâitoare, echivalentul arhaicilor toboşari, s-au rostogolit din micile compartimente de sub cabina pilotului. Ar trebui să aducă măcar unul.

Cu o trâmbă de nisip şi praf, toboşarii s-au cufundat în dune şi au trimis semnale monotone. După ce s-a rotit înapoi ca să se asigure că dispozitivele funcţionau corespunzător, Var a ales încă două locuri, pe o rază de cinci kilometri. Stilgar nu-şi dădea seama de ce aparatul părea încă supraîncărcat.

În timp ce aşteptau un vierme, Stilgar şi-a descris zilele legendare de pe Dune, cum el şi Paul Muad'Dib duseseră la victorie o armată de fremeni zdrenţăroşi împotriva unor forţe mult superioare.

— Am folosit puterea deşertului. Asta puteţi învăţa de la noi. Odată ce o să vedeţi că nu vă suntem duşmani, putem învăţa multe unii de la alţii.

Sub mâna fermă a lui Stilgar, oamenii aceştia puteau ajunge să-şi înţeleagă posibilităţile. Odată cu trezirea populaţiei, avea să vină şi trezirea planetei, cu plantaţii şi zone verzi care să ţină deşertul sub control. Poate că aveau să reuşească, dacă găseau şi păstrau un echilibru.

Stilgar și-a amintit ceva ce tatăl lui Liet îi spusese cândva. *Extremele duc invariabil la dezastru. Numai prin echilibru putem culege pe deplin fructele naturii.* S-a aplecat mai aproape de ferestrele de observație ale vehiculului și a văzut o încrețire familiară a nisipului, vălurele provocate de mișcarea din adânc care răscolea dunele netede.

— Semn de vierme!

— Pregătiți-vă pentru prima întâlnire a zilei!

Un rânjet a încrețit chipul bărbatului încărunțit când s-a întors cu spatele la cabină.

— Transportul de astă-noapte ne-a adus destulă apă pentru două ținte, dar trebuie să le găsim.

Apă! Nava greoaie ducea apă!

Oamenii au schimbat pozițiile; s-au îndreptat către trapele și furtunurile montate pe laturile aparatului de zbor cu pereții demontați. Pilotul a virat înapoi, spre primul grup de toboșari.

În timp ce trupele de comando se pregăteau de atac, Stilgar medita la ciudata răsturnare de situație. Pardot Kynes vorbise de nevoia de a înțelege consecințele ecologice, de faptul că oamenii erau administratori ai pământului, niciodată proprietari. *Trebuie să facem pe Arrakis ceva ce n-a mai fost încercat până acum pe o planetă întreagă. Trebuie să folosim omul ca pe o forță ecologică constructivă, să introducem viață adaptată pentru teraformare: o plantă aici, un animal acolo, un om dincolo, ca să transformăm ciclul apei, să construim un nou tip de peisaj.*

Bătălia de astăzi era complet opusă. Stilgar și Liet aveau să ajute în lupta de a împiedica deșertul să înghită tot Qelso.

Prin fereastra cea mai apropiată, Stilgar a zărit o movilă în mișcare, un vierme de nisip care înainta, atras de toboșar. Liet s-a înghesuit lângă el și a zis:

— Estimez că are patruzeci de metri. Mai mare decât viermii Sheeanei din cală.

— Ăștia au crescut în largul deșertului, a replicat Stilgar. Shai-Hulud vrea planeta asta.

— Nu și dacă am vreun cuvânt de spus, i-a răspuns Var.

Dar, ca pentru a-l sfida, direct sub aparatul zburător, un cap imens a apărut la suprafață și s-a rotit, încercând să identifice sursele opuse de vibrații.

Tuburi lungi au ieșit din fața și din spatele vehiculului. Luptătorii de comando au apucat capete de furtun care puteau fi întoarse și țintite. Aparatul s-a lăsat mai jos.

— Trageți când sunteți gata, dar economisiți ce puteți. Apa e de-ajuns de mortală.

Luptătorii au tras cu șuvoaie de mare presiune din furtunuri, izbind viermele de nisip de dedesubt. Răbufnirile abundente erau mai eficace decât obuzele de artilerie.

Luată prin surprindere, creatura s-a zvârcolit și a răsucit capul rotund într-o parte și-n alta, cuprinsă de convulsii. Segmentele tari ale inelelor s-au despicat și au dezvăluit carnea roz, mai moale, dintre ele, iar apa a ars ca un acid părțile vulnerabile. Viermele s-a rostogolit pe nisipul ud, vizibil intrat în agonie.

— Îl omoară pe Shai-Hulud, a observat Stilgar scârbit.

Liet era și el împietrit, dar a zis:

— Oamenii aceștia trebuie să se apere.

— Ajunge! E mort sau va fi curând, a strigat Var.

Mica trupă a oprit cu șovăială furtunurile, privind cu ură viermele muribund. Incapabil să sape destul de adânc ca să scape de umezeala otrăvitoare, continua să se vânzolească în timp ce aparatul descria cercuri pe deasupra făpturii rănite, aflate în chinurile morții. În cele din urmă, fiara s-a cutremurat pentru ultima oară și a încetat să se miște.

Stilgar a dat din cap, cu fața încă îndârjită.

— Viața în deșert are necesități, decizii grele de luat. Trebuia să accepte faptul limpede că acest vierme nu-și avea locul aici, pe Qelso. Niciunul dintre viermii de nisip. Pe drumul înapoi către așezare au întâlnit un al doilea vierme, atras de vibrațiile motoarelor aparatului zburător. Luptătorii

de comando au golit rezervoarele de apă, iar al doilea vierme a pierit și mai repede.

Liet și Stilgar stăteau unul lângă altul, într-o tăcere stânjenitoare, absorbiți de ceea ce văzuseră și de lupta la care fuseseră de acord să se alăture.

— Chiar dacă nu și-a recăpătat încă amintirile, a comentat Liet, mă bucur că fiica mea Chani n-a văzut asta.

Deși la bord domnea buna dispoziție, cei doi tineri, amintindu-și de Arrakis, murmurau rugăciuni fremene. Stilgar contempla încă ceea ce văzuseră și făcuseră, când Var a scos un strigăt răgușit de alarmă.

Dintr-odată, nave stranii au început să roiască în jurul lor.

„Vedeți numai cruzime, devastare și urâțenie. Asta pentru că n-aveți credință. În jurul meu văd un paradis potențial, pentru că Rakis e locul unde s-a născut iubitul meu Profet."

WAFF tleilaxul

Când a dat prima oară ochii cu Rakisul, ruinele dezolante au adus doar disperare în inima lui Waff. Dar, când transspațialul lui Edrik i-a depus acolo pe el și pe mica lui echipă de asistenți ai Ghildei, a trăit bucuria de a pune iar piciorul pe planeta deșert. Simțea adânc în oase chemarea sacrului.

În viața lui anterioară stătuse pe aceste nisipuri, față în față cu Profetul. Cu Sheeana și Cucernica Maică Odrade, călărise un vierme mare către ruinele de la Sietch Tabr. Amintirile de ghola erau alterate și nesigure, pline de lipsuri iritante. Waff nu-și aducea aminte de ultimele clipe, când târfele înconjurau planeta-deșert și aruncau oribilele lor Anihilatoare. Fugise fără speranță către un adăpost, se uitase în urmă ca nevasta lui Lot, pentru o ultimă privire asupra orașului condamnat? Văzuse explozii și ziduri de foc care pârjoleau cerul și se năpusteau spre el?

Dar celulele unui alt ghola Waff fuseseră crescute într-o cuvă axlotl din Bandalong ca parte a procesului obișnuit. Cu multă vreme înainte ca cineva să fi auzit de Onoratele Matres, consiliul secret al kehlului plănuise

nemurirea în serie a tuturor Maeştrilor tleilaxu. Următorul lucru pe care şi-l amintea era cum fusese trezit la viaţa lui anterioară în timpul unei scene de spectacol al ororilor, în care femeile brutale îi omorâseră gemenii, unul după altul, până când unul dintre ei, el, atinsese o criză suficient de adâncă pentru a sparge bariera de ghola şi să-şi aducă la suprafaţă trecutul. Cel puţin o parte din el.

Dar până acum Waff nu văzuse cu ochii lui apocalipsa pe care târfele o aduseseră pe această lume sacră.

Ecosistemul Rakisului fusese fundamental distrus. Jumătate din atmosferă arsese, solul era sterilizat, cele mai multe forme de viaţă moarte, de la planctonul microscopic de nisip până la uriaşii viermi de nisip. Prin comparaţie, vechea Dune părea de-a dreptul confortabilă.

Cerul era violet-închis, atins de o nuanţă arsă de portocaliu. În timp ce naveta lor se rotea în căutarea unui loc mai puţin infernal decât altele, Waff examina un panou cu măsurători atmosferice. Conţinutul de umezeală era anormal de ridicat. Într-o perioadă oarecare din istoria geologică, Arrakisul avusese ape de suprafaţă, dar păstrăvii de nisip le izolaseră. În timpul bombardamentului, râurile şi mările subterane trebuie să se fi evaporat când fuseseră eliberate din pânza freatică.

Înfiorătoarele arme ale Onoratelor Matres nu numai că transformaseră dunele moi într-un peisaj lunar pârjolit, dar aruncaseră în sus şi nori mari de praf care încă nu se depuseseră complet pe sol, nici chiar decenii mai târziu. Furtunile Coriolis probabil că erau mai rele ca niciodată.

El şi echipa lui probabil că aveau să fie nevoiţi să poarte protecţie corporală specială şi măşti de respirat suplimentare; micile lor cabane de locuit trebuiau etanşate şi presurizate. Waff n-avea nimic împotrivă. Era atât de diferit de purtarea unui distrai? Câteva trepte în plus, poate, dar nu fundamental mai greu.

Naveta descria cercuri peste rămăşiţele unei metropole întinse care fusese numită Arrakeen în zilele lui Muad'Dib, apoi Oraşul Festiv Onn în timpul domniei Împăratului-Zeu, iar mai târziu, după moartea lui Leto al II-lea, Keen oraşul apărat de şanţuri. Nemaifiind preocupat de

secret, acum, că viermii de mare luaseră în stăpânire cu succes Buzzellul, Waff era încântat să aibă patru asistenți care să-l ajute cu munca grea care era sigur că-l aștepta pe această planetă arsă de Anihilatoare.

Cercetând suprafața, a distins forme geometrice proeminente care fuseseră cândva străzi ce se intersectau și clădiri înalte. Surprinzător, în penumbra zilei pârjolite, a observat numeroase surse de lumină artificială și câteva structuri întunecate ale unor construcții recente.

— Pare să fie o tabără acolo jos. Cine mai vine pe Rakis? Ce ar putea să vrea aici?

— Același lucru ca și noi, a răspuns ghildarul. Mirodenie.

A clătinat din cap.

— Mai e prea puțină aici. Cel puțin până când vom aduce înapoi viermii. Nimeni altcineva n-are capacitatea asta.

— Pelerini poate? Dintre cei care fac un hajj, a propus un al doilea asistent.

Waff știa ce încâlceală amețitoare de grupuri și culte religioase răsăriseră de pe Rakis.

— Mai probabil, a sugerat un al treilea ghildar, sunt vânători de comori.

Waff a citat încet din Litania Shariatului:

— „Când lăcomia și disperarea se unesc, oamenii împlinesc fapte supraomenești, deși din motive greșite."

S-a gândit să aleagă un alt loc pentru tabăra lor principală, apoi a acceptat ideea că, dacă și-ar pune laolaltă resursele cu străinii, i-ar ajuta pe toți să supraviețuiască mai mult în mediul nemilos. Nimeni nu știa când sau dacă Edrik o să se mai întoarcă după ei, cât de mult va dura lucrul cu viermii de nisip sau cât de mult avea să trăiască Waff însuși. Plănuia să rămână aici pentru tot restul zilelor sale.

După ce naveta a aterizat neanunțată la marginea taberei, ghildarii au așteptat instrucțiuni de la Waff. Bărbatul tleilaxu și-a pus ochelari de protecție, ca să se apere de vântul mușcător, și a ieșit. Pentru călătorii lungi pe afară s-ar fi putut să fie nevoit să poarte o mască suplimentară de oxigen, dar atmosfera rakiană era surprinzător de respirabilă.

Șase bărbați înalți și murdari l-au întâmpinat ieșind din tabără. Purtau zdrențe înfășurate în jurul capului, cuțite și pistoale maula antice. Aveau ochi cu vinișoare roșii, pielea aspră și crăpată. Cel mai apropiat avea părul negru mițos, pieptul lat și burta mare, tare ca piatra.

— Aveți noroc că sunt curios de ce ați venit. Altfel, v-am fi doborât încă din aer.

Waff a ridicat mâinile.

— Nu suntem o amenințare pentru voi, oricine ați fi.

Cinci dintre bărbați au ridicat pistoalele maula, iar celălalt a retezat aerul cu pumnalul.

— Am revendicat Rakisul pentru noi. Toată mirodenia de aici e a noastră.

— Ați revendicat o planetă întreagă?

— Da, toată afurisita asta de planetă.

Primul bărbat și-a dat pe spate părul negru.

— Sunt Guriff, iar ei sunt prospectorii mei. A rămas al naibii de puțină mirodenie în crusta arsă și e a noastră.

— Atunci puteți s-o luați.

Waff a făcut o plecăciune protocolară.

— Avem alte interese, am venit pentru investigații geologice și arheologie. Vrem să facem măsurători și experimente ca să stabilim nivelul de degradare al ecosistemului.

Cei patru asistenți ai Ghildei așteptau lângă el în tăcere totală.

Guriff a râs tare, din inimă.

— N-a mai rămas cine știe ce ecosistem.

— Atunci de unde vine oxigenul respirabil?

Știa că Liet-Kynes pusese întrebarea asta în zilele de demult, curios, pentru că planeta nu avea nici vegetație de suprafață, nici vulcani care să genereze o atmosferă.

Bărbatul nu a făcut altceva decât să se holbeze. Evident, nu se gândise la asta.

— Ți se pare că semăn a planetolog? Dă-i drumul și investighează, dar nu te aștepta la ajutor din partea noastră. Aici, pe Rakis, te descurci singur sau mori.

Bărbatul tleilaxu a ridicat sprâncenele.

— Și dacă am dori să împărțim cu voi ceva din cafeaua noastră cu mirodenie, în semn de prietenie? Înțeleg că apa e mai ușor de obținut decât pe vremuri.

Guriff le-a aruncat o privire prospectorilor, apoi a răspuns:

— Îți acceptăm bucuroși ospitalitatea, dar n-avem nici cea mai mică intenție să răspundem în același fel.

— Cu toate acestea, oferta rămâne valabilă.

În coliba prăfuită a lui Guriff, Waff și-a folosit propria rezervă de melanj (rămasă de la experimentele cu viermi de nisip) ca să prepare cafea. Guriff nu ducea lipsă disperată de apă în tabără, deși în locuință persista un miros de trupuri nespălate de mult, dar și dulceața apetisantă a fumului unui drog pe care Waff nu reușea să-l identifice.

La comanda lui, cei patru ghildari au ridicat adăposturile aduse de pe transspațial, ridicând corturile blindate pentru dormit și laboratoarele. Waff nu vedea niciun motiv să-i ajute. La urma urmei, era Maestru tleilaxu, iar aceștia erau lucrătorii lui, așa că le îngăduia să-și îndeplinească sarcinile.

În timp ce beau a doua cană de cafea cu mirodenie, Guriff s-a mai relaxat. N-avea încredere în micul tleilaxu, dar nu părea să aibă încredere în nimeni. S-a străduit să-l convingă că nu nutrea niciun fel de ură față de rasa lui Waff și că prospectorii lui nu le purtau ranchiună celor cu poziție socială inferioară. Lui Guriff nu-i păsa decât de Rakis.

— Tot nisipul și plaztonul ăsta topit. Am spart și am curățat crusta de sticlă de deasupra și am reușit să ajungem la fundațiile clădirilor mai solide din Keen.

Guriff a scos o hartă desenată de mână.

— Am scos la iveală comori îngropate. Am găsit ceea ce credem că e Citadela originară Bene Gesserit, câteva adăposturi baricadate serios, pline cu schelete.

A zâmbit.

— Am descoperit și templul extravagant construit de preoții Zeului Fracționat. Era atât de mare, încât nu-l puteam rata. Plin de fleacuri, dar nu destul ca să ne răsplătească efortul. CHOAM se așteaptă să găsim ceva de-a dreptul extraordinar, deși par destul de bucuroși să le vândă containere cu „nisip rakian autentic" nătărăilor naivi.

Waff nu a răspuns. Edrik și Navigatorii obținuseră asemenea nisip rakian pentru el, ca să-l folosească în primele experimente.

— Dar avem mult mai mut de săpat. Keen era un oraș mare.

În viața anterioară, Waff văzuse aceste structuri înainte să fie distruse. Cunoștea ostentația pe care preoții amăgiți o puneau în toate camerele și turnurile (de parcă lui Dumnezeu i-ar fi păsat de asemenea vulgarități țipătoare). Guriff și oamenii lui ar găsi într-adevăr comori din belșug acolo. Dar nu de felul care trebuia.

— Templul preoțimii s-a prăbușit mai rău decât alte clădiri mari. Poate că a fost ținta directă a atacului Onoratelor Matres.

Pe buzele groase ale prospectorului a apărut un zâmbet.

— Dar, la adâncime, în nivelurile subterane ale templului, am găsit cufere cu solari și rezerve de mirodenie. O captură care a meritat osteneala. Mai mult decât ne așteptam, dar nu chiar atât de mult. Urmărim ceva mai mare. Tiranul a îngropat un stoc uriaș de mirodenie adânc în regiunea polară de sud, sunt sigur!

Waff a scos un sunet de scepticism în timp ce-și bea cafeaua cu mirodenie.

— Nimeni n-a reușit să găsească acea comoară de cincisprezece secole.

Guriff a ridicat un deget, a băgat de seamă o pieliță desprinsă și s-a apucat s-o roadă.

— Și totuși bombardamentul s-ar putea să fi răscolit crusta îndeajuns cât să dezvăluie filonul principal. Și, slavă zeilor, nu mai sunt viermi care să ne chinuie.

Waff a mormăit, fără să se angajeze la nimic. *Nu încă.*

Fără să-și bată capul să doarmă, știind că timpul era scurt, bărbatul tleilaxu a început să facă pregătiri pentru a-și continua munca. Însoțitorii lui din Ghildă păreau încrezători că Navigatorul avea să se întoarcă până la urmă, deși Waff nu era chiar atât de sigur. Dar se afla aici, pe Rakis, și asta îi făcea o mare plăcere.

În timp ce asistenții Ghildei terminau de conectat generatoarele și etanșau adăposturile prefabricate, cercetătorul s-a dus înapoi la bordul navetei aproape goale. În cală, le-a zâmbit patern specimenelor lui magnifice. Viermii blindați erau mici, dar feroce. Păreau gata să se năpustească asupra unei lumi moarte. Lumea *lor*.

În urmă cu foarte mult timp, fremenii fuseseră capabili să cheme și să călărească viermi de nisip, dar acele creaturi originare muriseră unul câte unul când operațiunile de teraformare ale lui Leto al II-lea transformaseră Arrakisul într-o lume-grădină, cu plante verzi, râuri curgătoare și umezeală care cădea din cer. Un asemenea mediu era fatal pentru viermii de nisip. Dar când Împăratul-Zeu fusese asasinat și corpul i se descompusese în păstrăvi de nisip, procesul de deșertificare o luase de la capăt. Viermii proaspăt apăruți deveniseră mult mai agresivi decât predecesorii lor și puseseră piedici enormei provocări de a reface Dune Cea de Altădată.

Waff înfrunta acum o provocare de multe ori mai grea. Creaturile lui modificate erau blindate, ca să reziste mediului celui mai sever, cu guri și creste pe cap destul de puternice ca să spargă dunele vitrificate. Puteau săpa adânc sub suprafața neagră; putea crească și să se reproducă, chiar și aici.

Stătea în fața bazinului prăfuit în care se agitau viermii. Fiecare specimen avea cam doi metri lungime. Și erau puternici.

Creaturile îi simțeau prezența și se zvârcoleau neastâmpărați. Waff s-a uitat afară, către locul unde cerul căpătase violetul-maroniu închis al amurgului. Furtuni ridicau în atmosferă vârtejuri de grăunțe de praf.

— Aveți răbdare, drăgălașii mei, a spus el. Curând o să vă dau drumul.

„Suntem naivi să credem că putem controla o marfă prețioasă. Numai prin viclenie și permanentă prudență o ținem departe de mâinile concurenților."

Raport intern al Ghildei Spațiale

Edrik și-a luat transspațialul de lângă ruinele Rakisului. Nu mai era preocupat de Maestrul tleilaxu. Waff își atinsese scopul. Mai important, Oracolul Timpului convocase toți Navigatorii supraviețuitori, iar Edrik avea de gând să le dea veștile îmbucurătoare. Cu viermii care prosperau vizibil pe Buzzell, avea să existe destulă ultramirodenie de recoltat. Forma neobișnuit de concentrată ar putea fi chiar superioară mirodeniei originale; un melanj înfricoșător de tare, menit să-i țină pe Navigatori în viață fără facțiunea lacomă și băgăreață a Administratorilor sau vrăjitoarele din Canonicat.

Libertate!

Îl amuzase să-l vadă pe Waff cum își ducea mostrele de viermi pe Rakis, sperând să stabilească un nou ciclu a mirodeniei. Edrik nu credea că micul cercetător putea să facă prea multe acolo, dar o sursă alternativă de melanj ar fi fost un avantaj în plus. Însă, chiar și fără asta, Navigatorii n-aveau să mai fie gâtuiți de jocuri de putere. Cei patru ghildari pe care

Edrik îi trimisese să-l însoțească pe Waff erau spioni și aveau să raporteze în secret tot ce realiza maestrul tleilaxu.

Înăuntrul cuvei sale, Edrik a zâmbit în sinea lui, mulțumit că se gândise la toate posibilitățile. Cu primul transport de ultramirodenie de pe Buzzell depozitat în siguranță în camera de valori, Navigatorul și-a condus transspațialul spre golul spațiului. Chiar și Oracolul avea să-l felicite pentru această veste remarcabilă.

Înainte de a reuși să pornească spre întâlnirea programată, pustiul s-a unduit în jurul lui. Când Edrik a analizat distorsiunile, și-a dat seama ce erau. După câteva clipe, zeci de nave ale Ghildei au apărut în spațiu ca niște alice, au clipit prin spațiul pliat și au ieșit în față și în spate, deasupra și dedesubt, ca să încercuiască total transspațialul.

Edrik a transmis pe o lungime de undă pe care numai colegii Navigatori ar fi trebuit s-o recepționeze.

— Explicați-vă prezența.

Dar niciunul dintre impunătorii nou-veniți nu a răspuns. Când a cercetat însemnele și cartușele de pe laturile carcaselor uriașe, și-a dat seama că acestea erau navele noi ale Ghildei, dirijate de compilatoare matematice ixiene.

Vehiculele controlate de computere au închis încercuirea. Simțind amenințarea, Edrik a transmis, și mai alarmat:

— Ce justificare aveți?

Celelalte nave ale Ghildei formau o pătură înăbușitoare în jurul transspațialului său. Tăcerea marilor vehicule era mai intimidantă decât orice ultimatum rostit. Apropierea îi distorsiona câmpurile Holtzman și-l împiedica să plieze spațiul.

În sfârșit, s-a auzit o voce, plată și monotonă ca timbru, dar enervant de încrezătoare.

— Cerem încărcătura de mirodenie de vierme de mare. O să-ți abordăm nava pentru inspecție.

Edrik și-a evaluat inamicii, mintea îi alergă printr-un labirint de posibilități. Navele păreau să aparțină facțiunii Administratorilor. Funcționau cu

dispozitive ixiene, așa că nu aveau nevoie de Navigatori sau de melanj. Atunci, de ce ar fi vrut să confișteze ultramirodenia? Să-i împiedice pe Navigatori s-o capete? Să se asigure că Ghilda o să se bazeze complet pe mașinile de navigație ixiene?

Sau ar fi putut fi un cu totul alt dușman? Erau aceste nave pilotate de piraţi ai CHOAM care sperau să pună mâna pe un articol valoros? Vrăjitoarele din Canonicat care voiau să forțeze dependența pe mai departe de melanjul Comunității?

Dar de unde să știe oricine din afară despre ultramirodenie?

În timp ce transspațialul lui Edrik atârna neajutorat în spațiu, mici navete de intercepție au ieșit din navele din jur. N-avea de ales decât să le permită accesul pe navă celor care veneau la bord.

Deși Edrik nu-l recunoștea, un bărbat cu însemnele corespunzătoare ale Ghildei a păşit pe punți și a urcat la nivelul restricționat, fără să dea atenție niciunei bariere de securitate. Îl însoțeau șase bărbați musculoși. Conducătorul a zâmbit cu condescendență când a ajuns în fața cuvei Navigatorului și s-a uitat înăuntru.

— Noua ta mirodenie are posibilități fascinante. Am venit să ți-o cerem.

Edrik a tunat din camera lui, amplificându-și intenționat glasul.

— Du-te pe Buzzell și ia-ți singur.

— Asta nu e o cerere, a replicat bărbatul, cu chipul lipsit de expresie. Am aflat despre intensitatea substanței și credem că ar fi un remediu pentru situația noastră dificilă. O s-o ducem în inima imperiului mașinilor gânditoare.

Mașini gânditoare? Ce avea de-a face facțiunea Administratorilor cu Inamicul?

— Nu ți-o dau, a repetat Edrik, ca și cum ar fi avut ceva de spus în această privință.

Ghildarul cu fața inexpresivă le-a făcut semn gărzilor lui mătăhăloase de corp, iar ei au scos ciocane cu vârf de fier de sub robele gri lucioase. Conducătorul le-a făcut un semn din cap, calm, practic.

Cuprins de panică, Edrik a înotat spre spatele cuvei, dar n-avea unde să se ducă. Gardienilor musculoși nu le păsa că el se afla în container și că expunerea la aer avea să-l ucidă. Cu brațele lor groase, au balansat ciocanele grele și au izbit pereții de plaz.

Crăpături în zigzag au apărut în tipare radiale, iar gazul portocaliu, concentrat, de mirodenie a șuierat pe la spărturi. Gardienii nu au reacționat la melanjul care le sufla în față, deși concentrația ar fi trebuit să facă un om normal să se clatine pe picioare. Conducătorul inexpresiv privea ca un om care simte mirosul unei furtuni ce se apropie, în timp ce atmosfera lui Edrik se scurgea afară.

Când presiunea aerului nu a mai fost suficientă ca să-l susțină, Navigatorul s-a prăbușit pe podeaua cuvei. Slăbit, a ridicat mâinile palmate și a cerut răspunsuri, cu o voce care abia dacă se auzea mai tare decât un gâfâit. Ghildarul și însoțitorii lui nu i-au dat nicio explicație.

Edrik se ofilea și zvâcnea pe podea. A întins brațul ca de cauciuc și a încercat să se târască, dar cu gazul de mirodenie care se scurgea afară, aerul era prea rarefiat. Nu mai putea respira, abia se mai mișca. Navigatorul murea încet.

Bărbatul fără expresie s-a apropiat de peretele sfărâmat, iar trăsăturile i s-au metamorfozat. Khrone le spuse însoțitorilor lui Dansatori-Față:

— Luați mirodenia concentrată. Cu substanța asta, Omnius o să-și trezească Kwisatz Haderach-ul.

Ceilalți au plecat să caute pe punți și în curând au descoperit stocul de melanj modificat. Cu gardienii deghizați întorși pe navetele de interceptie, Khrone a ridicat în brațe unul dintre pachetele grele. A inhalat adânc.

— Excelent. Scoateți de pe transspațial toți oamenii noștri. După ce ajungem la adăpost, distrugeți nava și pe toată lumea de la bord.

A privit de sus, cu răceală, la muribundul Edrik. Doar câteva fuioare ruginii de gaz continuau să se prelingă din crăpăturile cuvei.

— Ți-ai îndeplinit scopul, Navigatorule. Găsește alinare în asta.

Dansatorul-Față s-a îndepărtat cu pas trufaș.

Edrik a continuat să răsufle greu, dar abia dacă mai rămăsese un iz de melanj. Până când navele controlate de computer ale Ghildei s-au adunat în formație în spațiu, abia mai reușea să nu-și piardă cunoștința.

Vehiculele adversare au deschis focul. Transspațialul lui Edrik a explodat înainte ca el să apuce să murmure un blestem.

„Există o artă a istorisirii legendelor și o artă a trăirii legendelor."

Zicală de pe Kaitainul antic

Operațiunile de reaprovizionare ale *Itacăi* avuseseră loc la latitudinile nordice încă îmbelșugate, departe de oricare centru de populație vizibil. Garimi a organizat procesul cu zeci de aparate zburătoare din hangare și l-a lăsat pe Duncan pe puntea de comandă. Se simțea prins în capcană, incapabil să plece din cauza vălului protector pe care non-nava i-l oferea de obicei. Detesta să rămână în urmă, în timp ce alții făceau treburile riscante... și nici măcar nu știa ce voiau de la el cei doi bătrâni.

N-avea nici cea mai mică idee ce se petrecea în Vechiul Imperiu, cu Murbella și Canonicatul. Știa doar că Inamicul îl căuta încă, iar el încă se ascundea, așa cum făcea de decenii. Era cu adevărat cea mai bună cale de a lupta, cea mai bună cale de a apăra omenirea? Fusese în derivă la fel de mult timp ca *Itaca*, iar în ultima vreme, apele nesiguranței păreau mai adânci ca niciodată.

Trecuseră două zile fără niciun cuvânt de la Teg, Sheeana și echipa lor. Dacă grupul se întâlnea pur și simplu cu localnicii, cineva ar fi trebuit să fi luat legătura cu el până acum. Duncan se temea de o altă capcană, la fel cu aceea peste care dăduseră pe planeta Îngrijitorilor.

Miles Teg îi fusese mentor și elev, iar Sheeana... ah, Sheeana... Fuseseră amanți și adversari sexuali. Îl vindecase și-l salvase, așa că sigur că ținea la ea. Încercase să se apere negând acest lucru, dar ea nu-l crezuse și nici el nu se crezuse pe el însuși. Amândoi știau că aveau o legătură ca nicio alta, diferită de cea pe care el și Murbella și-o impuseseră unul celuilalt.

În timp ce examina peisajul de dedesubt, părea să-l cheme. La latitudinile împădurite din nord și din sud se distingeau multe orașe. Simțea că ar fi trebuit să se afle acolo jos, să înfrunte orice pericol posibil împreună cu ceilalți, nu împotmolit la bordul navei *Itaca*, silit să stea la adăpost, departe de ochii tuturor.

Cât de mult ar trebui s-aștept?

Pe vremea când era Maestrul Spadasin al Casei Atreides, n-ar fi șovăit. Dacă tânărul Paul Atreides ar fi fost amenințat, Duncan ar fi sărit să lupte pentru el, fără să țină seama de amenințarea intangibilă a bătrânilor. Așa cum spuneau vrăjitoarele în des-citata lor Litanie, *voi înfrunta frica*. Și venise vremea să facă asta.

A închis ochii, nevrând să vadă deșertul în expansiune care arăta ca o rană de cuțit supurândă de-a curmezișul continentului.

— N-o să nesocotesc asta!

Duncan i-a chemat pe Thufir Hawat și pe Garimi, care se întorseseră de curând pe non-navă cu toate aparatele de zbor, după ce reîncărcaseră depozitele de pe *Itaca*.

Duncan s-a ridicat în picioare la sosirea lor.

— O să salvăm echipa de pe planetă, i-a anunțat, și o s-o facem acum. Nu știu ce fel de forțe militare au oamenii aceia de jos, dar o să le înfruntăm dacă basharul are necazuri.

Ochii lui Thufir s-au aprins și s-a înroșit la față.

— O să pilotez una dintre navete.

Duncan a rămas neclintit.

— Nu, tu o să-mi urmezi ordinele.

Garimi a fost luată prin surprindere de comentariul îndrăzneț al lui Duncan, dar a încuviințat din cap când l-a auzit cum îl dojenea pe Thufir.

— Ai instrucțiuni pentru noi înainte de plecare? Să comand eu misiunea?

— Nu, o s-o fac chiar eu.

Înainte ca oricare dintre ei să-l contrazică, Duncan a pornit către lift și au fost siliți să-l urmeze.

— M-am săturat să mă ascund. Planul meu fusese să fug și să nu bat la ochi, să fiu mereu cu un pas înaintea acelei plase ciudate. Dar, făcând asta, am lăsat în urmă prea mult din mine însumi. Sunt *Duncan Idaho*!

A ridicat vocea când au intrat în lift.

— Am fost Maestrul Spadasin al Casei Atreides și consortul Sfintei Alia a Cuțitului. Am jucat rolul de sfătuitor și însoțitor al Împăratului-Zeu. Dacă Inamicul ne pândește afară, n-o să las restul omenirii să-l înfrunte singură. Dacă Sheeana și basharul au nevoie de ajutorul meu, atunci o să-i ajut.

Thufir a luat o atitudine rigidă, apoi și-a îngăduit un surâs satisfăcut.

— Ar fi trebuit să fi ieșit de mult de pe *Itaca*, Duncan, nu văd ce ai realizat stând aici. Non-câmpul nu ți-a oferit o protecție tocmai perfectă.

Garimi a părut încântată de atitudinea lui Duncan.

— Echipele mele de recuperare s-au uitat bine la planeta aceea și pare un loc bun pentru a fi colonizat. Asta înseamnă că o să încetezi să te mai opui eforturilor mele și o să ne lași să formăm o colonie, în sfârșit?

Ușile liftului s-au închis, iar grupul a început coborârea către puntea hangarului, unde erau realimentate numeroasele navete.

— Asta rămâne de văzut.

Teg a așteptat în tabără multă vreme după ce Stilgar și Liet și-au luat zborul dimineață devreme. Până acum, Duncan trăsese cu siguranță concluziile evidente.

— Crezi că, până la urmă, or să ne omoare?

Tonul Sheeanei era surprinzător de pragmatic, ca și cum ar fi acceptat inevitabilul.

— Poate doar pe tine. Tu ești cea pe care o învinovățesc.

A vorbit fără nicio urmă de umor în voce. Deși li se permisese să se așeze pe pământ afară, gardienii lor încă îi păzeau îndeaproape.

Sheeana a sorbit dintr-o ceașcă cu apă care le fusese oferită.

— E o glumă?

— O abatere a atenției.

Teg a privit către cer.

— Trebuie să avem încredere că Duncan o să hotărască reacția corectă.

— Poate crede că ne putem descurca singuri. Duncan are mare încredere în abilitățile noastre independente.

— La fel și eu. Dacă o să fie necesar, aș putea să-i măcelăresc pe oamenii aceștia până la unul.

Își alesese intenționat cuvântul. *Măcelăresc.* Așa cum făcuse cu Onoratele Matres în fortăreața lor de pe Gammu.

— Și n-o să-mi ia mai mult de o clipă. Știi bine.

Sheeana îi văzuse mișcările împotriva Îngrijitorilor când îi ajutase pe ea, pe Thufir și pe Rabin să scape și văzuse și cât de mult îl secătuia acea scurtă izbucnire de energie.

— Da, știu, Miles. Și mă rog să nu fie nevoie.

În depărtare, au auzit bâzâitul monoton al unui mic aparat de zbor care se întorcea din deșert. Auzul bine antrenat al lui Teg a recunoscut sunetul bolborosit al motorului. Sătenii s-au adunat pe terenul bătătorit de aterizare, nerăbdători să întâmpine trupa de vânători. Mai întâi au apărut pe cer două puncte care zburau la mică înălțime; apoi li s-au alăturat mult mai multe, ca un stol împrăștiat de păsări migratoare. Bâzâitul a crescut în intensitate până a ajuns să fie un adevărat urlet.

Teg a făcut mâna streașină la ochi și a identificat multe dintre aparatele de zbor.

— Navete ușoare și navete miniere din non-navă. Prin urmare, așa plănuiește Duncan să ne salveze. Încearcă să-i impresioneze. Pare să fi trimis tot ce avem.

— Cu siguranță avem putere de foc superioară. Duncan ar fi putut să adopte metoda directă și să ne salveze prin puterea armelor.

În timp ce urmărea apropierea navetelor, Teg a zâmbit.

— E mai deștept de-atât. La fel ca mine, vrea să evite vărsarea de sânge, în special într-un conflict pe care nu-l înțelege în întregime.

Eu l-am învățat lecția asta sau m-a învățat el pe mine? Basharul a reflectat la viețile lor trecute, dar nu cunoștea răspunsul.

Mai mult de patruzeci de aparate au aterizat în același timp într-o zonă plană, deschisă, la marginea satului. Nu erau navete de luptă sau nave de atac blindate, deși unele aveau arme defensive. Basharul s-a îndepărtat de corturi, împreună cu Sheeana, ca să întâmpine cea mai mare navetă minieră. Nimeni nu a încercat să-i oprească; oamenii erau prea copleșiți de ceea ce vedeau.

Teg a fost surprins să-l vadă chiar pe Duncan Idaho cum coboară rampa navetei din frunte, îmbrăcat în uniforma tradițională Atreides, cu cizme lustruite și cu steaua cu raze drept însemn al gradului. Dacă Qelsanii lipsiseră din Vechiul Imperiu vreme de cincisprezece secole, probabil că nu recunoșteau niciunul dintre simboluri, dar Teg socotea că uniforma îi dădea prietenului său un aer distins de autoritate și, fără îndoială, îi oferea siguranță de sine.

Duncan a rotit privirea peste sătenii nedumeriți și i-a zărit, în sfârșit, pe Teg și pe Sheeana. Ușurarea de pe chipul lui era evidentă, în timp ce-și croia drum spre ei.

— Sunteți încă vii. Și nevătămați.

— Stuka nu e, a replicat Sheeana cu un strop de amărăciune.

— N-ar fi trebuit să ieși din non-navă, a zis Teg. Ești vulnerabil, vizibil pentru cei care te caută și pentru plasa lor imensă.

— Lasă-i să mă găsească.

Duncan părea de piatră, ca și cum ar fi ajuns la o concluzie inevitabilă.

— Vânătoarea asta nesfârșită și ascunzișul nu rezolvă nimic. Nu pot învinge Inamicul dacă nu-l înfrunt.

Sheeana a privit nervoasă spre cer, ca și cum s-ar fi așteptat ca bătrânul și bătrâna să apară pe nepusă masă.

— Garimi ar fi putut conduce atacul – sau chiar Thufir. În schimb, te-ai lăsat influențat de emoții.

— Le-am luat în considerare când am luat decizia corectă

Duncan s-a înroșit la față, de parcă ar fi ascuns adevăratul răspuns, și s-a grăbit să explice:

— Am vorbit prin comunicator cu Stilgar și Liet-Kynes la bordul aparatului zburător. I-am interceptat în deșert, așa că am o oarecare idee despre ce se petrece aici. Știu cum au omorât-o pe Stuka, știu și de ce.

— Și ești surprins să mă vezi în viață? a întrebat Sheeana. Și recunoscător, sper.

Teg i-a întrerupt.

— Moartea Stukăi a fost o exagerare tragică. Oamenii aceștia s-au grăbit să facă presupuneri în legătură cu noi.

Duncan a dat din cap și i-a spus:

— Da, Miles. Și, dacă aș fi reacționat cu exces de zel și cu puterea de foc superioară, aș fi putut provoca mult mai multe morți și o tragedie mult mai mare. Într-una dintre viețile mele anterioare, poate că aș fi făcut exact asta, dar m-am gândit la ce ai fi făcut tu.

Stilgar și Liet au ieșit, împreună cu trupa de comando, din vehiculul lor. Cei doi tineri ghola afișau acum o duritate nouă și lumina unei vieți noi în ochi. Naibul fremen și planetologul găsiseră pe Qelso ceva care le dăduse energie și-i transportase în alte vremuri.

Teg înțelegea prin ce trecuseră toți ghola de când își recăpătaseră amintirile. Stătuseră confortabil la adăpost la bordul *Itacăi*, siliți să se mulțumească să citească despre propriul trecut și să privească viermii de nisip din cală, ca și cum ar fi fost specimene de la grădina zoologică. Dar acești ghola își aminteau adevăratul Arrakis. Viețile lui Stilgar și Kynes nu fuseseră mai sigure sau mai confortabile în zilele tumultuoase de demult, dar existase o anumită definire precisă a ceea ce erau.

Ceilalți au continuat să apară din vehiculele așezate pe sol: Thufir, Garimi și mai mult de douăsprezece Surori, muncitori Bene Gesserit musculoși, copii din a doua generație, născuți la bordul non-navei,

care puneau piciorul pe o planetă prima oară în viața lor. Cinci dintre discipolii Rabinului au ieșit în lumina orbitoare a soarelui, s-au uitat în jur, uimiți de peisaj, de spațiul deschis. Imediat a apărut și bătrânul în persoană, clipind din ochii de bufniță, acoperiți de ochelari.

Var s-a uitat cu admirație la navetele miniere și la aparatele ușoare, la noii săi tovarăși, Stilgar și Liet. A ridicat bărbia. După cât se părea, Duncan vorbise pe îndelete și cu conducătorul satului în timpul zborului de întoarcere din deșert.

— Duncan Idaho, știi de ce încercări avem parte aici, ce am fost împinși să facem. Suntem singurii care stau în fața morții acestei planete. N-am adus noi deșertul aici. N-ai niciun drept să ne condamni.

— Nu vă condamn pentru eforturi, dar nu pot ierta ce i-ați făcut însoțitoarei noastre. Cu ani în urmă, vizitatoarele Bene Gesserit în lumea voastră au acționat fără să se gândească la consecințele a ceea ce vă făceau. Iar acum se pare că ați făcut același lucru.

Bătrânul conducător a clătinat din cap. Ochii îi ardeau de mânie și din cauza felului în care vedea el dreptatea.

— Le-am omorât pe vrăjitoarele responsabile pentru aducerea păstrăvilor de nisip aici. Am găsit încă o vrăjitoare, am omorât-o și pe ea.

Duncan a întrerupt brusc ceea ce era sigur că ar fi fost o controversă fără rost.

— O să ne luăm prietenii și-o să plecăm. O să vă lăsăm cu lupta voastră zadarnică împotriva unui deșert pe care nu-l puteți înfrânge.

Teg și Sheeana au făcut un pas înainte, nerăbdători să părăsească locul. Liet și Stilgar au rămas totuși pe loc și s-au uitat unul la altul. Cel de-al doilea și-a îndreptat umerii și a spus:

— Duncan, bashare... Liet și cu mine ne-am răzgândit. Acesta e deșertul, nu deșertul *nostru*, dar mai aproape decât orice am întâlnit în viețile de ghola. Am fost aduși înapoi la viață pentru un scop. Abilitățile din viețile noastre trecute pot fi o resursă vitală într-un asemenea loc.

Liet-Kynes a continuat discursul ca și cum el și cu Stilgar ar fi făcut repetiție pentru ceea ce urmau să spună.

— Uită-te în jur. Îți poți închipui o lume unde e nevoie cu mai mare disperare de talentele noastre? Avem antrenament de luptători împotriva unor șanse imposibile. Suntem obișnuiți cu lupta în deșert. Ca planetolog, cunosc cele mai bune metode de a controla extinderea dunelor și înțeleg mai multe despre ciclul de viață al viermelui de nisip decât majoritatea oamenilor.

Stilgar a adăugat, din ce în ce mai pasionat:

— Le putem arăta acestor luptători cum să construiască sietch-uri în deșertul cel mai nemilos. Îi putem învăța să facă distraiuri adevărate. Într-o zi, poate chiar o să călărim din nou viermii cei mari.

Glasul i s-a frânt.

— Nimeni nu poate opri deșertul, dar putem ține oamenii în viață. Restul, duceți-vă înapoi pe non-navă, dar qelsanii au nevoie de noi aici.

Sheeana s-a oprit lângă trapa celei mai apropiate nave, clar nemulțumită.

— Asta nu se poate. Avem nevoie de voi, de toți ghola, la bordul *Itacăi*. Fiecare dintre voi a fost creat, crescut și antrenat să ne ajute împotriva Inamicului.

— Dar nimeni nu știe cum, Sheeana, a subliniat Duncan, mișcat de ce spuseseră cei doi tineri. Niciunul dintre noi nu poate spune cu siguranță de ce avem nevoie de Stilgar și Liet. Și care anume e lupta noastră?

— Nu suntem uneltele sau piesele voastre de șah.

Stilgar a încrucișat mâinile la piept.

— Suntem ființe umane cu liber-arbitru, indiferent cum am fost creați. N-am cerut niciodată să servesc vrăjitoarele Bene Gesserit.

Liet și-a susținut prietenul.

— Asta vrem să facem și cine poate spune că nu e destinul nostru? Am putea salva o planetă sau măcar populația ei. Nu-i un scop destul de important?

Teg înțelegea prea bine dilema. Ei doi găsiseră o conexiune de care se puteau agăța, o bătălie pe care o puteau duce și care cerea într-adevăr talentele lor speciale. El însuși fusese creat ca pion și fusese silit să joace acel rol.

— Lasă-i să plece, Sheeana. Ai destule subiecte de experiment pe navă.

Thufir Hawat s-a apropiat de bashar, uşurat să-şi vadă mentorul nevătămat. A aruncat o privire tulburată către Sheeana.

— Asta-i tot ce suntem pentru ele, bashare? Subiecte de experiment?

— Într-un anumit sens. Iar acum, trebuie să ne întoarcem în cuşca noastră.

Era nerăbdător să părăsească planeta asta pe moarte, înainte să apară şi alte probleme.

— Nu atât de repede, a ieşit în faţă bătrânul Rabin. Oamenii mei nu fac şi n-au făcut niciodată parte din fuga voastră nesăbuită prin spaţiu. Noi am vrut întotdeauna o lume în care să ne aşezăm. În comparaţie cu punţile de metal şi camerele mici, planeta asta arată destul de bine.

— Qelso e pe moarte, a zis Sheeana.

Rabinul şi însoţitorii lui au ridicat pur şi simplu din umeri.

Var s-a încruntat, la fel şi unii dintre sătenii nomazi aflaţi mai aproape de el.

— N-avem nevoie de încă o povară pentru resursele noastre. Sunteţi bineveniţi numai dacă aveţi intenţia să luptaţi împotriva deşertului.

Isaac, unul dintre bărbaţii evrei puternici, a dat din cap.

— Dacă ne hotărâm să rămânem aici, o să luptăm şi o să muncim. Oamenii noştri nu sunt străini de ideea de a supravieţui când restul universului e pornit împotriva noastră.

„Indiferent unde mă duc, indiferent ce las în urmă, trecutul e mereu cu mine, ca o umbră."

DUNCAN IDAHO, *jurnalul non-navei*

Liet-Kynes și Stilgar s-au întors pentru scurtă vreme pe *Itaca*, să recupereze arhive cu informații și o parte din echipamentul de care urmau să aibă nevoie ca să monitorizeze clima în schimbare de pe Qelso. Liet a convertit chiar niște balize cu senzori de rezervă în sateliți meteorologici, pe care non-nava i-a lansat pe orbită.

Și-a luat rămas-bun de la ceilalți copii ghola crescuți alături de ei, Paul Atreides, Jessica, Leto al II-lea. Și Chani, propria fiică. Cu un val de emoție, Liet a apucat mâna tinerei, care era, fizic, cu aproape trei ani mai mare decât el. Îi zâmbi.

— Chani, într-o zi o să-ți aduci aminte de mine așa cum eram pe Arrakis. Mereu ocupat în sietch-uri, lucrând ca Planetolog Imperial sau ca Judecător al Schimbării, ducând mai departe visul tatălui meu pentru fremeni și pentru Dune.

Expresia de pe fața ei era intensă, ca și cum s-ar fi străduit să prindă vreo scânteie slabă de amintire în timp ce-l asculta. El i-a dat drumul la mână, a atins-o pe frunte, pe părul roșcat-închis.

— Poate că am fost un conducător puternic, dar mă tem că n-am fost un tată prea bun. Așa că trebuie să-ți spun, înainte de a pleca, că te iubesc. Atunci *și* acum. Când o să-ți aduci aminte de mine, amintește-ți tot ce-am împărtășit.

— Așa o să fac. Dacă mi-aș aminti acum totul, probabil că aș vrea să mă întorc cu tine în deșert. La fel și Usul.

Alături de ei, Paul a clătinat capul.

— Locul meu e aici. Lupta noastră e mai importantă decât un singur deșert.

Stilgar l-a apucat de braț pe prietenul lui și l-a îndemnat să se grăbească.

— Planeta asta e destul de mare pentru noi. Simt, în adâncul sufletului, că pentru asta am fost aduși înapoi eu și Liet, fie că Sheeana își dă seama de asta sau nu. Poate într-o zi, indiferent cum pare azi, o să vedem cu toții că face parte din bătălia cea mare.

Între timp, Rabinul le vorbise celor cincizeci și doi de discipoli entuziaști, la stațiile lor de pe non-navă. Isaac și Levi preluaseră o mare parte din îndatoririle bătrânului și, la semnalul lui, au îndrumat evreii să-și adune lucrurile și să aducă adăposturi prefabricate din magaziile imense ale *Itacăi*. Curând, toți ajunseră cu navetele la suprafață, unde au debarcat și mai apoi au început să le descarce, sub conducerea lui Isaac.

La sol, Var stătea în mijlocul acestor activități și-și dirija oamenii. Se uita cu ochi lacomi la câteva dintre aparatele pe care Duncan le adusese jos în timpul etalării lui de forțe.

— Navetele astea miniere ne-ar fi de mare ajutor ca să cărăm provizii și apă pe continent.

Sheeana a clătinat din cap.

— Navetele alea aparțin *Itacăi*. S-ar putea să avem nevoie de ele.

Var s-a încruntat la ea.

— O compensație destul de mică pentru că ați provocat moartea unei lumi întregi, aș zice.

— *Eu* n-am contribuit la moartea lumii voastre. Voi, pe de altă parte, ați omorât-o cu sânge-rece pe Stuka, înainte...

Imediat, Teg a intrat în modul de mentat și a inventariat proviziile și echipamentul pe care-l aveau la bordul non-navei. I-a murmurat Sheeanei:

— Deși n-am luat parte la pagubele făcute acestei lumi, ne-am aprovizionat nava aici și mulți dintre oamenii noștri rămân pe loc, în calitate de colonișți. O plată simbolică e destul de rezonabilă.

După ce ea a încuviințat din cap, Teg s-a întors spre Var.

— Ne putem lipsi de două navete. Nu mai mult.

— Și doi experți în deșert, a adăugat Liet cu glas subțire. Stilgar și cu mine.

— Ca să nu mai vorbim de o forță de muncă dornică și robustă. O să vă bucurați că-i aveți aici pe evrei.

Teg observase cât de destoinici erau oamenii Rabinului. Se aștepta ca ei să se descurce bine pe planeta asta, chiar dacă clima devenea și mai aspră. Într-o zi ar putea totuși să decidă că Qelso nu era chiar tărâmul făgăduinței pentru ei.

Deloc surprinzător, Garimi și discipolele ei conservatoare voiau și ele să plece definitiv de pe non-navă. Mai mult de o sută de Surori cerură să fie eliberate de pe *Itaca* ca să se stabilească pe Qelso, chiar și cu deșertul care sporea fără încetare. Acolo, plănuiau să stabilească fundația pentru noul lor ordin. La înapoierea pe non-navă, Garimi a anunțat-o pe Sheeana despre alegerea făcută. Mai mult din politețe decât ca subiect de discuție.

Dar oamenii de pe Qelso nici nu voiau s-audă. Au întâmpinat naveta aterizată a Surorilor cu armele scoase. Var aștepta, cu mâinile încrucișate la piept.

— Îi acceptăm printre noi pe Liet-Kynes și pe Stilgar, la fel și pe evrei. Dar nicio vrăjitoare Bene Gesserit nu e binevenită.

— Fără vrăjitoare! au început să strige și alți qelsani, cu expresii ucigașe pe chipuri. Dacă le găsim, le omorâm.

Pentru că le însoțise ca să-și ia rămas-bun, Sheeana a încercat să vorbească în sprijinul lui Garimi.

— Le putem duce în partea cealaltă a continentului. Nici n-o să auziți de așezarea lor. Vă promit, n-or să vă facă niciun necaz.

Dar qelsanii ațâțați nu erau înclinați să asculte, iar Var a vorbit din nou:

— Soiul vostru acționează numai spre binele Comunității. Le-am primit o dată, spre profundul și veșnicul nostru regret. Acum, qelsanii acționează pentru binele Qelsoului. Nicio membră a Comunității nu este binevenită aici. În afară de a recurge la violență, n-aș putea fi mai clar de-atât.

Stârnind un norișor de praf cu fiecare pas, Rabinul își târa picioarele pe lângă corturi și construcții portabile către navetă. S-a șters pe frunte de sudoare, s-a dus în fața lui Teg și a Sheeanei și s-a uitat neliniștit de la unul la celălalt.

— Cred că oamenii mei or să fie fericiți aici, din mila lui Dumnezeu.

A lovit cu pantoful în pământul uscat.

— Suntem meniți să avem pământ sub picioare.

— Arăți tulburat, Rabbi, a observat Sheeana.

— Nu tulburat. Trist.

Lui Teg i se părea abătut, iar ochii bătrâni și apoși erau mai roșii ca de obicei, ca și cum ar fi plâns.

— N-o să rămân cu ei. Nu pot pleca de pe non-navă.

Isaac cel cu barbă neagră a pus brațul în jurul umerilor bătrânului, încercând să-l aline.

— O să fie noul Israel pentru noi, Rabbi, sub conducerea mea. N-o să te răzgândești?

— De ce nu rămâi cu poporul tău? l-a întrebat Teg.

Rabinul a coborât privirea și i-au căzut lacrimi pe pământul sărăcăcios.

— Am o obligație mai înaltă față de unul dintre discipolii mei cu care nu mi-am făcut datoria.

Isaac le-a explicat Sheeanei și Teg cu voce joasă:

— Vrea să rămână cu Rebecca. Deși ea e acum cuvă axlotl, refuză s-o părăsească.

— O să veghez asupra ei tot restul zilelor mele. Discipolii mei or să fie pe mâini bune aici. Isaac și Levi sunt viitorul lor, în timp ce eu sunt trecutul.

Restul evreilor l-au înconjurat pe Rabin, și-au luat rămas-bun și i-au făcut urări de bine. Apoi bătrânul, cu lacrimi în ochi, li s-a alăturat lui Teg, Sheeana și celorlalți pe naveta care aștepta și care i-a dus înapoi pe non-navă.

DOUĂZECI ŞI PATRU DE ANI DUPĂ EVADAREA DIN CANONICAT

„Suntem răniți, dar neînfrânți. Suferim, dar putem îndura mari dureri. Suntem împinși către sfârșitul civilizației și al istoriei noastre, dar rămânem oameni."

MAICA COMANDANT MURBELLA,
cuvântare către supraviețuitoarele Canonicatului

Pe măsură ce epidemia se stingea singură, supraviețuitoarele, toate Cucernice Maici, se luptau să țină Comunitatea laolaltă. Niciun vaccin, tratament pentru imunitate, dietă sau carantină nu avusese niciun efect, iar populația generală murise.

A fost nevoie de numai trei zile pentru ca inima Murbellei să se transforme în piatră. A văzut cum în jurul ei au pierit mii de tinere acolite promițătoare, eleve harnice care nu învățaseră încă de-ajuns cât să devină Cucernice Maici. Fiecare dintre ele a murit ori din cauza molimei, ori din cauza Agoniei prea grăbite.

Kiria a alunecat înapoi spre fosta ei răutate de Onorată Matre. În multe ocazii, a argumentat vehement că era o pierdere de vreme să îngrijească pe oricine contractase boala.

— Resursele noastre ar fi mai bine cheltuite pe lucruri mai importante, pe activități cu o oarecare șansă de succes!

Murbella nu-i putea contrazice logica, deși nu era de acord cu părerea ei.

— Nu suntem mașini gânditoare. Suntem oameni și o să avem grijă de oameni.

Era o tristă ironie că, pe măsură ce o parte tot mai mare din populație murea, era nevoie de tot mai puține Cucernice Maici care să-i îngrijească pe bolnavii rămași. Treptat, acele femei au reușit să se întoarcă la alte activități importante.

Dintr-o cameră aproape goală din Citadelă, Murbella privea prin ochiurile ferestrei late, arcuite, din spatele tronului. Canonicatul fusese cândva un complex administrativ fremătător, inima palpitândă a Noii Comunități. Înainte să lovească molima, Maica Comandant Murbella condusese sute de măsuri de apărare, monitoriza avansul constant al flotei Inamicului, negocia cu ixienii, refugiații și lorzii războinici, oricine-ar fi putut lupta de partea ei.

În depărtare, zărea dealurile cafenii și livezile muribunde, dar ceea ce o preocupa era liniștea fantomatică, nefirească, a orașului însuși. Dormitoarele comune și clădirile auxiliare, spațioportul din apropiere, piețele, grădinile și turmele tot mai mici... totul ar fi trebuit să fie îngrijit de o populație de sute de mii. Din păcate, cele mai multe activități normale din jurul Citadelei și al orașului se opriseră. Mult prea puțini rămăseseră în viață ca să acopere chiar și muncile de bază. Lumea însăși era practic goală, cu toate speranțele risipite în câteva zile. Atât de șocant de brusc!

Aerul din oraș care o înconjura era încărcat de duhoarea morții și a focurilor. Fum negru se înălța din zeci de ruguri, nu funerare, pentru că Murbella avea alte căi de a scăpa de trupuri, ci pur și simplu pentru incinerarea veșmintelor contaminate și a altor materiale, inclusiv a deșeurilor medicale infectate.

Într-un moment, ce e drept, de meschinărie, Murbella convocase două Cucernice Maici istovite. După ce le ceruse să aducă cârlige suspensoare, le-a ordonat să scoată robotul de luptă dezactivat din încăperile ei private.

Deși mașina detestată nu se mișcase de ani întregi, începuse să simtă că-și bate joc de ea.

— Luați chestia asta de-aici și distrugeți-o. Urăsc tot ce simbolizează.

Femeile supuse au părut ușurate să-i îndeplinească ordinul.

Maica Comandant a dat următoarele instrucțiuni.

— Deschideți depozitele și împărțiți mirodenie tuturor supraviețuitoarelor.

Fiecare femeie sănătoasă era dedicată îngrijirii bolnavilor rămași, deși era o sarcină lipsită de speranță. Cucernicele Maici supraviețuitoare erau complet istovite, căci munciseră fără odihnă zile-ntregi. Chiar și cu controlul corporal învățat în Comunitate, le era foarte greu să continue. Dar melanjul le putea ajuta să meargă mai departe.

Cu multă vreme în urmă, pe vremea Jihadului Butlerian, proprietățile paliative ale melanjului fuseseră o măsură eficace împotriva oribilelor molime ale mașinilor. De data asta nu se aștepta ca mirodenia să vindece pe cineva dintre cei care contractaseră deja boala, dar măcar avea să ajute Cucernicele Maici supraviețuitoare să îndeplinească munca demoralizantă care le era cerută. Deși Murbella avea nevoie de fiecare gram de mirodenie ca să plătească Ghilda și pe ixieni, Surorile ei aveau și mai multă nevoie. Dacă Noua Comunitate unificată murea în Canonicat, cine avea să conducă lupta pentru umanitate?

Încă un cost pe lângă multe altele. Dar, dacă nu-l plătim acum, n-o să cumpărăm niciodată victoria.

— Dați-i drumul. Distribuiți oricât e nevoie.

În timp ce ordinele ei erau executate, a făcut câteva calcule și și-a dat seama, spre propria descurajare, că oricum nu mai rămăseseră în viață destule Cucernice Maici ca să secătuiască rezerva de mirodenie a Comunității...

Întregul ei personal auxiliar dispăruse și se simțea izolată. Impusese deja măsuri de austeritate, redusese drastic serviciile și eliminase orice activitate neesențială. Chiar dacă cele mai multe Cucernice Maici supraviețuiseră molimei, nu era sigur că aveau să supraviețuiască urmărilor.

Le-a chemat pe cele care erau mentate și le-a ordonat să evalueze munca vitală și să creeze un plan de urgență pentru operațiuni, folosind personalul cel mai bine calificat pentru sarcinile esențiale. Unde puteau găsi forța de muncă necesară ca să întrețină Canonicatul, să-l reconstruiască și să continue lupta? Poate reușeau să convingă câțiva dintre refugiații disperați de pe planetele devastate să vină aici, odată ce ultimele urme ale molimei vor fi dispărut.

Murbella se săturase de simpla recuperare. Canonicatul era doar un câmp de luptă minuscul pe pânza galactică enormă a războiului suprem. Cea mai mare amenințare era încă acolo, în timp ce flota Inamicului se apropia, lovea planetă după planetă, mâna refugiații ca pe niște animale înnebunite din fața unui incendiu din pădure. Bătălia de la capătul universului...

Kralizec...

O Cucernică Maică a venit la ea în fugă, cu un raport. Femeia, abia un pic mai mare decât o fetiță, era una dintre cele care fuseseră forțate să încerce Agonia cu mult înainte de momentul în care ar fi trebuit s-o facă, dar supraviețuise. Ochii ei aveau acum o ușoară nuanță albăstrie, culoare care avea să devină tot mai închisă, pe măsură ce continua să consume melanj. Privirea fetei avea un aer năucit, chinuit, care pătrundea până în adâncurile sufletului.

— Raportul orar, Maică Comandant.

I-a întins Murbellei un teanc de foi de cristal ridulian pe care erau imprimate nume în coloane.

Într-o manieră rece și pragmatică, sfătuitoarele ei îi furnizaseră mai întâi simple numere și rezumate, dar Murbella ceruse nume concrete. Fiecare persoană care murea de molimă era o *persoană* și fiecare muncitor și acolită din Canonicat era un soldat pierdut în cauza împotriva Inamicului.

N-avea să-i dezonoreze reducându-i la simple numere și totaluri. Duncan Idaho n-ar fi iertat niciodată un asemenea lucru.

— Încă patru erau Dansatori-Față, a precizat mesagera.

Murbella a încleștat maxilarele.

— Cine?

Când femeia a rostit numele, Murbella abia dacă le-a recunoscut, Surori modeste, care nu atrăgeau în niciun fel atenția asupra lor... exact cum ar fi făcut niște spioni Dansatori-Față. Până acum, șaisprezece polimorfi apăruseră printre victimele bolii. Bănuise întotdeauna că se infiltraseră până și în Noua Comunitate, iar acum avea dovada. Dar, cu o ironie pe care mașinile gânditoare nu erau capabile s-o priceapă, Dansatorii-Față erau și ei susceptibili la oribila epidemie. Mureau la fel de ușor ca oricine altcineva.

— Păstrați-le corpurile pentru disecție și analiză, alături de celelalte. În lipsă de altceva, poate aflăm vreo informație care să ne permită să-i detectăm printre noi.

Tânăra a așteptat, în timp ce Murbella a examinat lista lungă de nume. A simțit un fior rece pe șira spinării când o însemnare din coloana a treia de pe o foaie i-a atras privirea. A simțit cum o izbește ceva greu.

Gianne.

Propria fiică, cel mai mic dintre copiii ei cu Duncan Idaho. Ani de-a rândul, fata amânase trecerea prin Agonie, neatingând niciodată punctul în care să fie gata pentru încercare. Gianne promisese mult, dar nu fusese nici pe departe de-ajuns. Deși nu demonstrase că ar fi fost pregătită, fata, printre alte mii, fusese silită să ia devreme otrava, singura șansă de supraviețuire.

Murbella s-a clătinat sub impactul șocului. Ar fi trebuit să fie alături de Gianne, dar, cu tot haosul, nimeni nu-i spusese Maicii Comandant când fiicei ei i se dăduse Apa Vieții. Cele mai multe dintre Surori nici măcar nu știau că Gianne era fiica ei. Ajutoarele înnebunite și extenuate nu știuseră. Cu prioritățile stabilite în adevăratul mod Bene Gesserit, Murbella se ocupase de îndatoririle ei oficiale și stătuse câteva zile la rând fără să doarmă.

Ar fi trebuit să fiu acolo s-o sprijin și s-o ajut, chiar dacă nu puteam decât s-o privesc cum moare.

Și totuși nimeni n-o informase. Nimeni nu știuse că Gianne era specială.

Ar fi trebuit să întreb de ea, dar am amânat, am presupus că e bine...

Cu atâtea evenimente în jur, Murbella rătăcise viața propriei fiice. Mai întâi Rinya, iar acum Gianne, amândouă pierdute în primejdioasa Agonie. Îi rămâneau doar două fiice: Janess era plecată pe front, lupta cu mașinile gânditoare, în timp sora ei Tanidia, necunoscând identitatea părinților ei, fusese trimisă să se alăture Missionariei. Deși amândouă înfruntau riscuri, măcar evitau riscul de a contracta boala îngrozitoare.

— Doi dintre copiii mei au murit, a rostit ea cu voce tare, deși mesagera nu a înțeles. Ah, ce-o să creadă Duncan despre mine?

Murbella a pus raportul deoparte. A închis ochii o clipă, a inspirat adânc și s-a îndreptat. A arătat numele de pe lista de victime și a cerut:

— Du-mă la ea.

Mesagera s-a uitat în jos și a evaluat repede lista.

— Trupurile din coloana aceea au fost transportate la spațioport. Toptere încărcate cu ele decolează chiar acum.

— Grăbește-te. Trebuie să încerc s-o văd.

Murbella a ieșit în fugă pe hol, aruncând o privire în urmă, ca să se asigure că tânăra femeie e în spatele ei. Deși Maica Comandant se simțea teribil de amorțită, trebuia să facă asta.

Au luat o mașină de teren până la cel mai apropiat spațioport, unde domnea bâzâitul fluturător al topterelor. Pe drum, tânăra Cucernică Maică și-a pornit comunicatorul și, cu voce joasă, a cerut informații. Apoi a îndrumat-o pe cea care conducea mașina să o ia pe un anumit drum de acces.

Pe toate platformele de aterizare ale spațioportului, toptere mari de marfă erau încărcate cu morți și decolau îndată ce se umpleau. În vremuri normale, mai bune, când mureau Surori Bene Gesserit, erau îngropate în livezi sau în grădini înfloritoare. Corpurile se descompuneau și furnizau substanțe nutritive și fertilizatori. Acum se adunau atât de repede, încât chiar și navetele mari de mărfuri abia reușeau să facă față cu înlăturarea lor.

Tânăra asistentă le-a îndrumat către un anumit loc din grila zonei de aterizare, unde un topter verde-închis era încărcat de către muncitoare. Pachete după pachete cu trupuri intrau în cala mare.

— Trebuie să fie într-acela, Maică Comandant. Ați... ați vrea să-l descarce, ca s-o găsiți și s-o identificați?

Când cele două femei au coborât din mașină, Murbella se simțea năucită, dar a încercat să se oțelească.

— Nu e nevoie. E doar corpul ei, nu *ea*. Cu toate acestea, o să-mi îngădui destul sentimentalism ca s-o însoțesc pe drumul spre dune.

A lăsat-o pe tânăra Cucernică Maică să se ocupe de alte îndatoriri, s-a suit în topter și s-a așezat lângă pilotul-femeie.

— Fiica mea e la bord, a spus Murbella.

Apoi a tăcut și a privit pe fereastră, cu un aer sumbru.

Un tremur a străbătut topterul când a decolat cu motoarele cu reacție și aripi fluturătoare. Dura cam jumătate de oră ca să ajungă în zona deșertului; o oră în care Maica Comandant nu-și prea permitea să lipsească din Citadelă. Dar era un timp de care avea nevoie cu disperare...

Până și cele mai bune din Comunitate, care trecuseră prin încercările cele mai grele, erau demoralizate de tragedia foarte reală și palpabilă, dar nu până în punctul capitulării totale. Învățăturile Bene Gesserit le arătau cum să-și controleze emoțiile de bază, cum să acționeze pentru binele celor mulți și să vadă tabloul de ansamblu. După ce văzuseră însă cum căzuse aproape nouăzeci la sută din populația unei planete în câteva zile, amploarea dezastrului, *exterminarea*, frângea chiar și cele mai puternice bariere în multe Surori. Depindea de Murbella să susțină moralul supraviețuitoarelor.

Mașinile gânditoare au găsit o cale crudă și eficientă de a ne distruge armele umane, dar nu capitulăm chiar atât de ușor!

— Maică Comandant, am ajuns, a anunțat pilotul, destul de tare ca vorbele să se audă, în ciuda zumzetului aripilor.

Murbella a deschis ochii asupra deșertului curat, cu vârtejuri gălbui de nisip și praf răsucite de adieri răzlețe. Părea imaculat și neatins, indiferent

câte rămășițe umane arunca acolo Comunitatea Surorilor. A văzut și alte toptere care descriau cercuri pe cer, coborau deasupra dunelor și deschideau trapele calelor să expulzeze încărcăturile... sute de trupuri înfășurate în negru, în fiecare aparat zburător. Surorile moarte se rostogoleau pe nisip ca niște bucăți carbonizate de lemn de foc.

Elementele naturii aveau să le elimine mult mai eficient decât ar fi putut niște ruguri funerare uriașe. Uscăciunea avea să le deshidrateze, iar furtunile corozive de nisip aveau să le roadă până la os. În multe cazuri, viermii de nisip aveau pur și simplu să le devoreze. Un soi de puritate.

Topterul lor a plutit deasupra unui mic bazin. Valuri lungi de dune se întindeau în toate părțile, în timp ce praful stârnit de aripile topterului s-a învolburat în jurul lor. Pilotul a manevrat comenzile, iar ușile de dedesubt s-au deschis cu un geamăt obosit. Corpurile s-au rostogolit afară, înfășurate în pânză. Erau țepene, aveau fețele acoperite, dar pentru Murbella încă erau persoane individuale. Una dintre aceste forme neidentificate era propria fiică mai mică... născută chiar înainte ca Murbella să treacă ea însăși prin Agonie, chiar înainte să-l piardă pe Duncan pentru totdeauna.

Nu se amăgea singură să creadă că, dacă ar fi fost alături de fiica ei, ar fi ajutat-o pe Gianna să trăiască. Trecerea prin Agonia Mirodeniei era o bătălie pur individuală, dar Murbella își dorea să fi fost acolo.

Corpurile s-au împrăștiat fără ceremonie pe nisipul moale. Dedesubt zărea mișcarea unor forme șerpuite, doi viermi mari atrași de vibrațiile topterului sau de bufniturile trupurilor în cădere. Creaturile s-au înălțat cu gurile deschise și au devorat trupurile, apoi au plonjat înapoi sub nisip.

Pilotul a ridicat topterul destul de sus ca să facă un viraj, în așa fel încât Murbella să poată privi în jos și să observe oribila freneziei a hrănirii. Pilotul a atins comunicatorul din ureche; a primit un mesaj, apoi i-a zâmbit slab lui palid Murbella.

— Maică Comandant, avem și o veste bună, în sfârșit!

După ce a văzut și ultimul trup anonim cum dispărea dedesubt, Murbella nu avea dispoziția necesară să se înveselească, dar a așteptat.

— Una dintre așezările noastre din adâncul deșertului a supraviețuit. Stația Shakkad. Erau destul de departe în nisip și n-au avut niciun contact cu Citadela. Cumva au evitat atingerea virusului.

Murbella și-a amintit de grupul mic de savanți și de ajutoare din afara planetei.

— Chiar eu i-am izolat, ca să lucreze. Vreau să rămână complet separați, fără niciun fel de contact! Dacă una singură dintre noi se apropie, îi putem contamina.

— Stația Shakkad n-are destule provizii ca să mai reziste mult. Poate am putea aranja să le aruncăm niște pachete.

— Nu, nimic! Nu ne putem asuma riscul contaminării.

S-a gândit la acei oameni ca la unii care trăiesc în mijlocul unui câmp mortal de mine. Dar, odată ce trecea epidemia, poate că acești câțiva ar reuși să trăiască. Doar o mână de oameni.

— Dacă rămân fără mâncare, ar trebui să-și mărească aportul de melanj. Pot găsi destul ca să mai supraviețuiască măcar puțin. Chiar dacă unii dintre ei mor de foame, e mai bine decât să sucombe toți din cauza epidemiei ăsteia blestemate.

Pilotul n-a contrazis-o. În timp ce privea deșertul, Murbella și-a dat seama ce deveniseră ea și cu Surorile ei. A murmurat cu voce tare, dar cuvintele i-au fost acoperite de huruitul motoarelor:

— Suntem noii fremeni, iar această întreagă galaxie asediată e deșertul nostru.

Topterul a pornit în viteză înapoi către Citadelă, lăsând viermii să se ospăteze.

„Ura se naște chiar din terenul fertil al vieții."

Zicală străveche

Non-nava se îndepărtase de tumultul de pe planeta Qelso, lăsând în urmă o parte dintre oameni, o parte dintre speranțe și posibilități. Pe lumea aceea, Duncan își asumase un mare risc, îndrăznise să părăsească non-nava pentru prima dată în câteva decenii. Își dezvăluise prezența? Avea să fie Inamicul în stare să-i găsească acum, profitând de acel indiciu? Era posibil.

Deși se hotărâse să nu se mai facă mic și să se ascundă, Duncan n-avea intenția să aducă posibila distrugere asupra tuturor oamenilor de pe planeta asta. Avea să facă încă un salt, să-și acopere urmele. Așa că *Itaca* a riscat un alt salt nedirijat prin spațiul pliat.

Asta fusese cu trei luni în urmă.

Printr-un hublou gros de plaz, Scytale privise cum Qelso se micșora, apoi a dispărut brusc în neant. Nu-i fusese permis să pună piciorul afară din navă. Judecând după ceea ce văzuse, ar fi fost fericit să se așeze pe planeta aceea, în ciuda deșertului în creștere.

Deși își recăpătase amintirile, Scytale a descoperit că unei părți din el îi era dor de tatăl, predecesorul lui, el însuși. Mintea lui conținea acum tot ce avea nevoie. Dar voia mai mult.

Cu noul său corp, Maestrul tleilaxu ar trebui să aibă la dispoziție încă un secol înainte ca erorile genetice cumulative să-l facă să se prăbușească din nou fizic. Destul timp să rezolve multe probleme. Dar, după trecerea unei sute de ani, avea să fie tot ultimul Maestru tleilaxu, singurul păstrător rămas al Marii Credințe. Exceptând cazul în care putea folosi celulele Consiliului Maeștrilor, stocate în capsula lui anentropică. Într-o zi, poate că vrăjitoarele aveau să-i îngăduie să utilizeze cuvele axlotl pentru scopul avut în vedere de tleilaxu.

Pe Qelso se dăduse de ceasul morții să se hotărască dacă să rămână acolo și să creeze o nouă patrie pentru tleilaxu. Putea construi laboratoarele și instalațiile corespunzătoare? Putea să recruteze discipoli dintre oamenii de acolo? Ar fi trebuit să-și asume riscul? Tânărul Scytale studiase scripturile, meditase îndelung și intens și decisese în final să nu rămână, aceeași decizie la care ajunsese și Rabinul. Pe Qelso, nu era probabil să aibă vreodată acces la tehnologia axlotl de care avea nevoie. Decizia era perfect logică.

Recenta nefericire și mânie a Rabinului nu era totuși la fel de ușor de explicat. Nimeni nu-l forțase să aleagă. De când nava părăsise planeta și deșerturile ei, bătrânul umbla de la un capăt la altul al coridoarelor și își împrăștia nemulțumirea ca pe o otravă. Era singurul din neamul lui rămas la bord. La fel ca Scytale.

Bătrânul rabin mânca împreună cu ceilalți refugiați și bombănea despre cât de aspru era tratat și cât de greu trebuia să le fie oamenilor săi să întemeieze un nou Sion fără îndrumarea lui. Garimi și conservatoarele ei, cărora li se refuzase planeta cu forța, nu arătaseră nici urmă de simpatie pentru plângerile lui.

Urmărind totul, Scytale a tras concluzia că Rabinul era genul de persoană care dădea vina pe cei din afară ca să se pună pe sine în poziția de martir. Din moment ce nu voia să plece de lângă cuva axlotl care fusese Rebecca, se putea agăța de ura împotriva ordinului Bene Gesserit și le învinuia pe ele în locul propriilor alegeri proaste.

Ei bine, gândea Scytale, exista cu siguranță destulă ură pentru toată lumea.

În apartamentul lui personal, Wellington Yueh își cerceta imaginea în oglindă, fața palidă, buzele închise la culoare, bărbia ascuțită. Chipul îngust era mai tânăr decât cel la care amintirile îi spuneau să se aștepte, dar încă recognoscibil. De când își recăpătase amintirile, își lăsase părul negru să crească destul de mult încât să-l poată prinde într-un inel improvizat al școlii Suk.

Cu toate acestea, nu se accepta pe sine cu totul. Mai era un singur pas critic de făcut.

Ținea în mână un ac pentru trasat, care nu se ștergea, plin cu cerneală neagră menită să lase o urmă permanentă. Nu tocmai un tatuaj și fără niciun implant sau accesoriu al Condiționării Imperiale profunde, dar destul de aproape. Mâinile nu-i tremurau, liniile trasate dovedeau încredere în sine.

Sunt doctor Suk, chirurg. Pot să desenez o formă geometrică simplă.

Un diamant, vizibil pe frunte, perfect centrat. Fără șovăire, a tras încă o linie, a făcut legătura cu celelalte linii și a umplut desenul de pe pielea frunții. Când a terminat, s-a examinat din nou. Din oglindă îl privea Wellington Yueh, doctor Suk și medic personal al Casei Vernius și apoi al Casei Atreides.

Trădătorul.

A lăsat acul deoparte, s-a îmbrăcat într-o uniformă curată de doctor și s-a îndreptat spre centrul medical. La fel ca bătrânul Rabin, era la fel de calificat ca orice doctoriță Bene Gesserit să monitorizeze pacienți și să aibă grijă de cuvele axlotl.

De curând, Sheeana începuse să crească un alt ghola, ca parte a programului ei, folosind celule din tubul anentropic al Maestrului tleilaxu. Acum, că Stilgar și Liet-Kynes plecaseră, simțea că era justificat un asemenea pas. Se agăța de pretextul siguranței pentru a refuza să dezvăluie identitatea copilului care se dezvolta în cuva axlotl.

Surorile Bene Gesserit încă susțineau că aveau nevoie de ghola, deși nu puteau explica limpede de ce. Succesul cu restaurarea amintirilor vieților precedente la Yueh, Stilgar și Liet-Kynes nu dusese încă la realizări

asemănătoare cu ceilalți ghola. Unele dintre vrăjitoare, în special Instructoarea Superioară Garimi, continua să-și exprime rezervele cu privire la redeșteptarea Jessicăi și a lui Leto al II-lea, din cauza crimelor lor trecute. Așa că în continuare încercaseră să-l trezească pe Thufir Hawat.

Yueh nu știa ce făcuseră vrăjitoarele în încercarea de a doborî zidurile lui Hawat, dar se acțiunea se întorsese împotriva lor. În loc să se trezească, Hawat intrase în convulsii. Bătrânul Rabin fusese prezent și se grăbise să se ocupe de tânărul ghola de șaptesprezece ani; le împinsese pe Surori deoparte și le mustrase pentru riscurile nesăbuite pe care și le asumaseră.

Dar Yueh, la fel ca Scytale, își avea deja vechile cunoștințe. Nu mai era copil, nu mai aștepta să *devină* ceva. Într-o zi își adunase curajul și-o implorase pe Sheeana să-l pună la treabă.

— Voi, vrăjitoarelor, m-ați obligat să-mi amintesc fosta mea viață. V-am implorat să n-o faceți, dar ați insistat să mă treziți. Împreună cu amintirile și cu vinovăția vin și niște talente folositoare. Lăsați-mă să lucrez din nou ca doctor Suk.

La început, nu era sigur că Surorile Bene Gesserit aveau să fie de acord, în special având în vedere amenințarea constantă din partea sabotorului necunoscut, dar când Garimi a obiectat automat, de dragul de a se contrazice, Sheeana s-a hotărât să-l susțină. I s-a acordat permisiunea să facă ture în centrul medical, atâta vreme cât rămânea sub supraveghere.

La intrarea în camera principală a cuvelor axlotl, două femei din echipa de securitate l-au scanat cu atenție pe Yueh, apoi i-au făcut semn să treacă. Niciuna dintre ele nu a făcut vreo remarcă privind noua pată în formă de diamant de pe fruntea lui. S-a întrebat dacă își mai amintea cineva ce simbolizase cândva acel semn.

În tăcere, cu un aer preocupat, și-a văzut de inspecția cuvelor axlotl sănătoase. Câteva produceau melanj pentru rezervele navei, dar una era însărcinată în mod vizibil. Acest copil ghola fără nume se dezvolta sub o securitate mult mai strictă. Yueh era convins că nu era o a doua încercare cu Gurney Halleck, Xavier Harkonnen sau Serena Butler. Nici nu urma să fie un duplicat al lui Liet-Kynes sau al lui Stilgar.

Nu, Sheeana experimenta cu altcineva, cineva despre care credea că ar putea ajuta în mod spectaculos nava *Itaca*.

Cunoscând firea impetuoasă a Sheeanei, Yueh se temea de cine ar fi putut fi bebelușul. Surorile nu erau imune la alegeri proaste (așa cum dovediseră când îl aduseseră *pe el* înapoi!). Nu-i venea să creadă că vreuna dintre femei își închipuise că *el* putea fi salvator sau erou și totuși fusese unul dintre primele lor experimente. Judecând după asta, dacă vrăjitoarele erau curioase să studieze personalități abjecte din paginile negre ale istoriei? Împăratul Shaddam? Contele Fenring? Rabban Bestia? Chiar disprețuitul baron Harkonnen în persoană? Yueh își imagina deja scuzele Sheeanei. Avea să insiste că până și personalitățile cele mai rele aveau potențialul de a furniza informații neprețuite.

Ce șerpi or să dezlănțuie printre noi?

În centrul medical principal, departe de cuve, l-a găsit pe bătrânul Rabin, care bombănea în timp ce asambla o trusă medicală portabilă. De când refuzase să rămână pe Qelso cu oamenii lui, zăbovea ore la rând lângă cuva pe care o numea Rebecca. Deși detesta ceea ce i se făcuse, părea ușurat că nu fusese ea cea în care se implantase noul ghola.

Nedorind să-l lase pe Rabin să rămână prea multă vreme în apropierea cuvelor axlotl, Surorile îi dăduseră diverse sarcini care să-l țină ocupat.

— O să-i fac un set de teste lui Scytale, a pufnit bătrânul, începând să se retragă din centrul medical. Sheeana vrea să-l consult iar.

— Pot face asta în locul tău, Rabbi. N-am cine știe ce treburi aici.

— Nu. Să înfig ace în tleilaxu e una dintre puținele mele plăceri zilele astea.

A fixat cu privirea pe noul semn în formă de diamant al lui Yueh, dar a nu comentat nimic.

— Vino cu mine.

Rabinul l-a luat strâns de braț pe Yueh și l-a condus pe coridoare, departe de Surorile Bene Gesserit amenințătoare. Când au ajuns destul de departe ca să se simtă în siguranță, bătrânul s-a aplecat spre el și a vorbit pe ton conspirativ:

— Sunt sigur că Scytale e sabotorul, deși n-am găsit încă nicio dovadă. Mai întâi bătrânul, iar acum înlocuitorul lui ghola. Sunt toți la fel. Cu amintirile redeșteptate, tânărul Scytale își continuă munca perfidă de a ne distruge nava. Cine poate avea încredere într-un tleilaxu?

Cine poate avea încredere în oricine? – a gândit Yueh.

— De ce ar vrea să facă rău navei?

— Știm că are el vreo schemă murdară. Întreabă-te de ce ar stoca celule de Dansatori-Față în tubul lui anentropic, la un loc cu toate celelalte, inclusiv ale tale. De ce ar avea nevoie de ele? Nu ți se pare destul de suspect?

— Celulele au fost confiscate și puse bine de Sheeana. Nimeni n-a avut acces la ele.

— Poți fi sigur? Poate vrea să ne omoare pe toți, ca să-și refacă o armată de Dansatori-Față.

Rabinul a clătinat capul. În spatele ochelarilor, ochii înroșiți trădau mânie.

— Și asta nu-i tot. Vrăjitoarele au propriile scheme. De ce crezi că nu vor să dezvăluie identitatea noului copil ghola? Măcar Duncan Idaho știe cine crește în acea *cuvă*?

A întins gâtul, a aruncat o privire înapoi către centrul medical, atent la camerele de supraveghere.

— Însă tu ai putea să afli.

Yueh era perplex și curios, dar nu i-a spus Rabinului că avea și el o parte dintre aceste îndoieli.

— Cum? Nici mie nu vor să-mi spună.

— Dar nici nu te urmăresc așa cum mă urmăresc pe mine! Vrăjitoarele se tem c-am să fac ceva care să pună bețe-n roate programului, dar acum, că ți-ai recăpătat amintirile, ești micul lor ghola de încredere.

Rabinul i-a strecurat un mic disc de polimer încapsulat, cu o bucățică de substanță transparentă în mijloc.

— Tu ai acces la scanere. Astea sunt mostre de celule din cuva gravidă de acolo. Nu m-a văzut nimeni când l-am luat, dar nu îndrăznesc să fac singur analiza.

Yueh furișat discul în buzunar.

— Chiar vreau să știu?

— Îți poți permite să nu știi? Las asta la latitudinea ta.

Rabinul s-a strecurat mai departe, murmurând. Cu trusa lui medicală portabilă, și-a târât picioarele mai departe, către cabina tleilaxului.

Mostra atârna greu în buzunarul lui Yueh. De ce Surorile ar păstra secretă identitatea noului ghola? Ce puneau la cale?

A avut nevoie de câteva ore ca să găsească ocazia de a se strecura într-unul dintre laboratoarele mici ale non-navei. Ca doctor Suk, avea permisiunea să folosească aparatura. Chiar și așa, a lucrat de repede a putut, trecând mica mostră din cuva axlotl printr-un catalog de ADN. A comparat celulele din ghola care creștea cu identificatorii care fuseseră rulați cu ani în urmă, când Surorile evaluaseră prima oară materialul din capsula anentropică a lui Scytale.

Yueh a găsit destul de repede o potrivire și, când a aflat răspunsul, a avut o reacție fizică de scârbă.

— Imposibil! N-ar îndrăzni!

Dar în adâncul inimii, când și-a amintit tortura pe care-o folosise Sheeana ca să-i trezească amintirile, n-a mai avut nicio îndoială că vrăjitoarele ar fi făcut orice. Acum înțelegea de ce Sheeana refuza să dezvăluie identitatea acelui ghola.

Chiar și așa, alegerea în sine n-avea niciun sens. Surorile aveau numeroase alte opțiuni. Mai bune. De ce să nu încerce iar să-l readucă pe Gurney Halleck? Sau pe Ghanima, ca tovarășă pentru bietul Leto al II-lea? În ce scop era posibil să aibă nevoie, s-a cutremurat, de *Piter de Vries*?

Pentru că Bene Gesseritului îi plăcea să se joace cu jucării primejdioase, să învie oameni ca să servească drept piese de șah în marele lor joc. Cunoștea soiul de întrebări pe care le urmăreau, doar ca să-și satisfacă infernala curiozitate. Era structura genetică a lui Piter de Vries coruptă sau era diabolic din cauză că fusese „strâmbat" de tleilaxu? Cine să gândească ca un Inamic mai bine decât un Harkonnen? Exista vreo dovadă care să sugereze că un nou Piter de Vries avea să se

dovedească malefic, la fel ca înainte, dacă n-avea să fie expus influenței corupătoare a baronului?

Și-o putea închipui pe Sheeana cum se încrunta la el cu condescendență.

— Mai avem nevoie de un mentat. Tu, dintre toți, Wellington Yueh, n-ar trebui să reproșezi unui ghola crimele trecutului din fosta lui viață.

Tot nu-i venea să creadă. A închis ochii strâns și falsul tatuaj cu diamant de pe frunte a părut să ardă. Și-a amintit cum fusese silit să se uite cum Wanna îndura tortura nesfârșită din mâinile mârșavului mentat. Și pe omul care înfigea un cuțit adânc în spatele lui, apoi ștergea lama. *Piter de Vries!*

Simțea încă oțelul ascuțit care-i sfâșia organele, o rană mortală, una dintre ultimele amintiri ale primei lui vieți. Râsul lui Piter reverbera, alături de țipetele Wannei în camera agoniei... și Yueh era incapabil s-o ajute.

Piter de Vries?

Yueh s-a clătinat, fiind cu greu capabil să digere informația. Nu putea permite renașterea unui asemenea monstru.

Câteva zile mai târziu, Yueh a intrat în centrul medical și a pășit spre singura cuvă însărcinată. În acest moment era doar un bebeluș nevinovat. Chiar dacă era de Vries, acest copil ghola nu comisese niciuna dintre crimele originalului.

Dar o s-o facă! E deformat, malefic, rău. Surorile aveau să-l crească și să insiste să-i declanșeze amintirile. Atunci avea să se întoarcă!

Și totuși Yueh era prins în capcana propriei logici anterioare. Dacă ghola Piter, de fapt, *toți* ghola erau incapabili să scape din lanțurile sorții, n-ar fi la fel și pentru Yueh? Prin urmare, era Yueh destinat să-i trădeze pe toți? Avea să fie condamnat să facă o altă greșeală îngrozitoare sau trebuia să sacrifice totul ca să împiedice unul? Se gândise să-i ceară sfatul Jessicăi, dar decise să n-o facă. Asta era povara lui, hotărârea lui.

Folosind mostra Rabinului, a rulat scanarea genetică în particular și a văzut rezultatul. Trebuia să acționeze singur. Deși era doctor Suk,

instruit și condiționat să salveze vieți, uneori moartea unui monstru era necesară pentru a salva mulți nevinovați.

Piter de Vries!

Indirect, provocase moartea lui de Vries prima dată, când îi dăduse ducelui Leto dintele cu gaz otrăvitor. Yueh eșuase din atât de multe puncte de vedere, provocase atâta suferință și dezamăgiri. Până și Wanna ar fi detestat ce-și făcuse lui însuși și Atreizilor.

Acum, totuși... a doua viață, a doua șansă. Wellington Yueh putea îndrepta lucrurile. Fiecare dintre copiii ghola reînviați avea, se presupune, un scop important. Era convins că acesta era al lui.

Diamantul negru desenat de mână care-i păta fruntea sporea povara, în timp ce Yueh se lupta să ia o decizie. În amintirile recuperate, vedea cu limpezime când devenise cu adevărat doctor Suk, când trecuse printr-un întreg program de Condiționare Imperială și făcuse jurământul oficial: „Un Suk nu trebuie să ia viața unui om".

Și totuși jurământul lui Yueh fusese subminat din cauza Harkonnenilor. Din cauza lui *Piter de Vries*. Ce ironie că încălcarea angajamentului său Suk îi îngăduia acum să distrugă chiar omul care frânsese acea condiționare! Avea libertatea să ucidă.

Yueh avea deja instrumentul morții în buzunarul costumului. Planurile erau pregătite și n-avea să-și asume niciun risc. Din moment ce camerele de supraveghere încă monitorizau centrul medical și cuvele axlotl, Yueh nu putea face acest lucru în secret, așa cum făcuse adevăratul sabotor. Odată ce acționa, toți de la bordul *Itacăi* aveau să știe cine a omorât ghola de Vries. Și avea să înfrunte consecințele.

Când traversa încăperea, pe frunte i s-a adunat transpirația. Cu ochii pătrunzători ai gărzii Bene Gesserit care-l urmărea, nu putea amâna sau afurisitele de vrăjitoare i-ar fi putut detecta neliniștea, clipele de nervozitate. A scos dispozitivul, a întors un disc, ca pentru a-l recalibra, apoi a introdus sonda în cuva gravidă, așa cum ar fi făcut ca să ia o mostră biologică. Astfel, a administrat o doză letală de otravă cu acțiune rapidă. Până acum, nimeni nu bănuia nimic.

Așa. Gata. Cum nu se putea mai potrivit, de Vries fusese expert în otrăvuri ingenios amestecate. Și nu era disponibil niciun antidot pentru această toxină; Yueh avusese grijă de asta. În câteva ore, nenăscutul de Vries avea să se zbârcească și să moară. Alături de cuvă, din nefericire. Dar nu putea evita acest lucru. Un sacrificiu necesar.

În timp ce părăsea camera, a zâmbit sumbru și a grăbit pasul. De mâine nu mai putea fi vorba să se ascundă. Thufir Hawat și basharul Teg aveau să urmărească hologramele de supraveghere și să interogheze gărzile. Aveau să știe cine o făcuse. Spre deosebire de adevăratul sabotor, nu putea șterge imaginile. Avea să fie prins.

În ciuda faptului că știa acest lucru, Yueh era mulțumit de el însuși pentru prima oară de la redeșteptare. În sfârșit, savura gustul, care-i scăpase până acum, al ispășirii.

„Trimiteți o echipă de constatare pe Buzzell ca să aflați de ce au scăzut atât de drastic exporturile de gemone. Această deficiență de aprovizionare, asociată cu scăderea abruptă a producției de melanj ca urmare a molimei din Canonicat, este extrem de suspectă, în special în lumina faptului că vrăjitoarele sunt implicate în ambele întreprinderi. Am învățat de-a lungul mileniilor să nu le credem pe cuvânt."

Directivă a CHOAM

Acum, că intrase în posesia unei mostre de ultramirodenie, Khrone știa exact ce trăia în mările fertile de pe Buzzell. Cu siguranță, Navigatorii aveau o schemă neașteptată acolo, dăduseră drumul unei noi rase de viermi producători de melanj. Conducătorului miriadei Dansatorilor-Față nu-i păsa prea mult de pierderea veniturilor în gemone, dar în deghizarea lui de funcționar al CHOAM, trebuia să simuleze o neplăcere extremă.

— Monștri?

În picioare, pe docul principal, i-a aruncat femeii pe nume Corysta o privire nimicitoare.

— Șerpi de mare? N-ați găsit niște scuze mai bune pentru incompetența voastră?

Khrone s-a încruntat către mare și și-a strâns în jurul umerilor roba de serviciu, închisă la culoare. În larg înotau fibieni precauți, care se scufundau să recolteze nestematele din bancurile de cholistere, multe dintre ele deja devorate de viermii de mare flămânzi, în creștere. Ambarcațiuni blindate patrulau în golfulețe, deși s-ar fi dovedit cu siguranță nesemnificative dacă una dintre creaturile enorme s-ar fi hotărât să atace.

Cucernica Maică Corysta se ținea dreaptă, surprinzător de puțin intimidată de falsul funcționar.

— Nu-i o scuză, domnule. Nimeni nu știe de unde-au apărut viermii sau de ce au apărut acum, dar sunt adevărați. Nave de vânătoare ale Ghildei au tras la țărm o carcasă, dacă vrei s-o vezi.

— Absurd. O asemenea poveste e vizibil în interesul Noii Comunități.

Fără să-i ia în seamă protestele, i-a făcut semn Corystei să-l însoțească de-a lungul potecii pietroase de pe țărm. Pantofii îi scrâșneau pe pietrele sfărâmate. A pășit într-o băltoacă, a privit încruntat la picioare și a mers mai departe.

— CHOAM bănuiește că ați creat un deficit fals pentru a crește prețurile. Aveți obligații financiare. De ani întregi, Comunitatea a comandat nave, arme și provizii militare extrem de costisitoare. Aveți pierderi colosale.

— Sunt pierderile *omenirii*, domnule, a ripostat tăios Corysta.

— Iar acum, chiar Canonicatul, îngenuncheat de o molimă. Se pare că Noua Comunitate nu-și mai poate îndeplini obligațiile financiare. Așadar CHOAM nu mai consideră că prezentați un risc de credit bun.

Corysta s-a răsucit în briza marină proaspătă.

— Acestea sunt probleme pe care ar trebui să le discuți cu Maica Comandant.

— *Ar trebui*, dar, din moment ce se află pe o planetă în carantină, nu prea pot să-i fac o vizită, nu-i așa? Comunitatea voastră se destramă în urma atacurilor externe și a dezbinării interne.

Femeile stăteau pe rampele de plazton de pe marginea apei ca să primească fibienii obosiți, care purtau o plasă plină cu gemone mici, diforme.

Khrone și-a dat seama dintr-o privire că erau de slabă calitate, dar cel puțin făceau parte dintr-un transport pe care putea pune mâna în calitate de plată cu termenul depășit.

— Fibienii voștri se tem de monștrii marini? Nu se pot duce la bancuri mai bogate de scoici?

— Recoltează ce pot, domnule. Nu există bancuri mai bogate. Monștrii au mâncat multe dintre cholistere. Recoltele noastre subacvatice sunt devastate. Și, da, e de înțeles că fibienii sunt speriați. Mulți au fost masacrați.

Corysta l-a privit cu răceală, iar Khrone i-a apreciat oțelul din expresie; îi impunea respect.

— Avem filmări holografice și cu asta, dacă te îndoiești de mine.

— Nu contează dacă îți cred povestea sau nu. Vreau doar să știu ce intenționează Comunitatea să facă în privința asta.

Khrone știa că femeile nu puteau face nimic. Până la urmă, viermii de mare aveau să distrugă economia bazată pe gemone a Buzzellului și să facă astfel să dispară încă una dintre monedele de schimb ale Maicii Comandant, chiar când avea nevoie cu disperare să cumpere loialități și să-și asigure echipament.

Ținute în întuneric, Surorile exilate nu înțelegeau încă adevăratul potențial al acestor viermi. Atributele chimice primare ale noului melanj furat de pe Buzzell erau de o mie de ori mai eficiente asupra receptorilor nervoși umani. O, chiar avea să fie foarte bine!

S-a întrebat dacă Ghilda Spațială știa măcar de transspațialul distrus al lui Edrik. Era posibil să nu fi aflat. Oricum, dispăruseră atâția Navigatori, ce mai conta unul? Dacă era necesar, Khrone putea să planteze pe ici, pe colo câteva indicii care să arunce vina pierderii asupra unui atac al flotei militare a mașinilor gânditoare. În lipsă de altceva, Omnius era un bun țap ispășitor.

Miriada Dansatorilor-Față își înfipsese cârligele peste tot. Ixienii construiau presupuse arme și goleau cuferele Canonicatului de mirodenie; acum averea în gemone a Comunității dispărea și ea. Ghilda se baza în

întregime pe dispozitive de navigație computerizate pentru navele noi, iar Navigatorii n-aveau nicio sursă de melanj.

Toți dușmanii Dansatorilor-Față urmau să se prăbușească. Avea el grijă de asta. Rătăciții tleilaxu și Maeștrii originari fuseseră deja nimiciți. Pe ixieni îi avea în buzunar. Urmau Noua Comunitate, Ghilda și toată omenirea. La sfârșit, când el și trepădușii lui aveau să învingă mașinile gânditoare, n-avea să mai rămână nimic în afara Dansatorilor-Față, iar asta era de-ajuns.

Mulțumit de sine, Khrone a pornit de-a lungul docului și a smuls plasa cu gemone de la femeile care încercau să le sorteze.

— Producția voastră a scăzut drastic și prea mulți comercianți ai CHOAM au plecat cu mâna goală.

Corysta zăbovea la mică distanță în urma lui.

— Sper să angajez vânători mercenari care să ia urma viermilor de mare. E posibil să găsim ceva interesant, poate ceva mai valoros decât gemonele.

Prin urmare, femeia avea deja bănuieli cu privire la ultramirodenie.

— Mă îndoiesc, a replicat el.

Khrone a luat plasa cu gemone brute și s-a întors la terenul de aterizare. Luând în considerare imensa tablă de joc, a hotărât că venise timpul să se îndrepte către inima imperiului mașinilor gânditoare. Avea să-i livreze ultramirodenia lui Omnius și să lase hipermintea să-și continue visul nebunesc de a-și crea și controla propriul Kwisatz Haderach.

N-avea să-l ajute până la urmă.

„Credem că mărturisirea ar trebui să ducă la iertare și la ispășire. Cu toate acestea, de obicei nu duce decât la și mai multe acuzații."

DR. WELLINGTON YUEH, consemnare criptată

Camera cuvelor axlotl mirosea respingător a moarte. Duncan nu reușea să-și smulgă privirea de la carnea nemișcată, rece, a cuvei și de la semnele clare de necroză. Furia și neajutorarea îi rodeau măruntaiele. Și cine ar fi fost copilul? Sheeana nici măcar nu-i spusese. Afurisitele astea de Bene Gesserit și secretele lor!

— Nu atingeți nimic, a avertizat Teg. Aduceți-mi imediat toate imaginile de securitate. De data asta o să găsim sabotorul.

Una dintre Surori a plecat în grabă să facă rost de înregistrări.

Între timp, tânărul Thufir a închis zona din jurul cuvei devastate de otravă și a nenăscutului ghola cu un cordon. Refăcut aproape complet după încercarea de declanșare a memoriei care mersese atât de spectaculos de prost, urma acum cu strictețe metodele învățate de la bashar. Otrava corozivă distrusese cu totul fetusul în creștere și apoi rosese peretele pântecului care ținea făptura în viață. Cuva căzuse cumva pe podea și băltoace gălbui se prelingeau în jurul cărnii moarte.

Sheeana se întoarse către una dintre Surori.

— Aduceți-o pe Jessica. Imediat.

Duncan a privit-o tăios.

— De ce Jessica? E suspectă?

— Nu, dar o să fie afectată de asta. Poate că nici n-ar trebui să-i spun...

În scurtă vreme, Teg a primit un holotub de supraveghere de la una dintre Surorile Bene Gesserit.

— O să scanez fiecare secundă. Trebuie să fie vreo dovadă care să indice trădătorul dintre noi.

— Nu-i nevoie. Eu am omorât ghola.

Vocea unui tânăr. Cu toții s-au răsucit să se uite la dr. Wellington Yueh, care afișa o figură înverșunată.

— Am fost obligat.

Thufir s-a mișcat repede să-l apuce de braț, iar Yueh nu s-a opus. A rămas neclintit, gata să răspundă întrebărilor care urmau să tabere asupra lui.

— Puteți să mă pedepsiți, dar nu vă pot lăsa să prăsiți încă un mentat strâmb. Piter de Vries n-ar fi provocat decât vărsare de sânge și suferință.

În timp ce Duncan a priceput imediat implicațiile confesiunii lui Yueh, Sheeana părea perplexă.

— Piter? Ce tot vorbești?

Yueh nu s-a zbătut în strânsoarea fermă a lui Thufir.

— Am văzut răul cu ochii mei și nu vă pot îngădui să-l aduceți înapoi. Niciodată!

Chiar în acel moment, tânăra Jessica, cu răsuflarea tăiată, s-a repezit înăuntru cu Alia, în vârstă de trei ani, după ea. Alia avea privirea atentă, însuflețită, plină de maturitate și înțelegere pe care n-ar fi trebuit să le aibă. Ținea în brațe o păpușă dolofană care semăna remarcabil de bine cu o versiune juvenilă a grasului baron Harkonnen. Unul dintre brațele păpușii era aproape rupt. Leto al II-lea venea în urma bunicii sale, curios și îngrijorat.

Sheeana tot nu înțelegea.

— Ce are de-a face Piter de Vries cu toate astea?

Yueh a făcut o strâmbătură dezgustată.

— Nu încerca să-mi distragi atenția cu minciuni! Știu cine era ghola acela!

— Bebelușul acela nu era Piter de Vries.

Sheeana a rostit cuvintele pe ton normal.

— Ar fi fost ducele Leto Atreides.

Yueh arăta ca lovit de topor.

— Nu era nicio îndoială! Am rulat o comparație genetică!

Jessica asculta din pragul ușii, cu chipul luminat de o scânteie de speranță înainte de a se prăbuși în tristețe.

— Leto *al meu*?

Yueh a încercat să se lase în genunchi, dar Thufir îl ținea în picioare.

— Nu! Nu se poate!

Cu înțelegere acută de adult, Alia a încercat s-o ia de mână pe mama ei, dar Jessica s-a tras de lângă cei doi copii ca să se uite de sus, furioasă, la doctorul Suk.

— L-ai omorât pe ducele meu? *Iar?*

El s-a prins cu mâinile de cap.

— Nu se poate. Am văzut chiar eu rezultatele. Era Piter de Vries.

Thufir Hawat a ridicat bărbia.

— Măcar ne-am găsit sabotorul.

— Nu l-aș fi omorât niciodată pe duce! Îl iubeam pe Leto...

— Iar acum l-ai asasinat a doua oară, l-a săgetat Jessica, fiecare cuvânt tăios ca un țurțure de gheață. Leto, Leto al meu...

În cele din urmă, comentariul lui Thufir a părut să-și facă efectul.

— Dar nu i-am omorât pe ceilalți trei ghola și n-am făcut niciun rău cuvelor lor! N-am comis niciun alt sabotaj!

Teg a zis:

— Cum să te credem? Asta o să ceară mult mai multe investigații. O să trec în revistă toate dovezile în lumina acestei noi informații.

Sheeana era clar tulburată, dar cuvintele ei au surprins pe toată lumea.

— Propriul simț al adevărului mă îndeamnă să-l cred.

Cuva de carne și fetusul nenăscut zăceau pe podea și se descompuneau chimic. Dâre negre acopereau toate țesuturile și se răspândeau în băltoaca din jur. Yueh se lupta să se arunce în corozivul toxic, ca și cum ar fi putut să se sinucidă astfel.

Cu o strânsoare de fier, Thufir l-a ținut departe.

— Nu încă, *Trădătorule*.

— Nimic bun n-o să iasă din toate astea, s-a auzit vocea Rabinului din cadrul ușii centrului medical.

Nimeni nu-l auzise sosind.

Cu disperare, Yueh se uita la el.

— Am testat mostrele pe care mi le-ai dat tu... copilul era de Vries!

Bătrânul s-a dat înapoi ca o pasăre speriată. A părut indignat la simpla sugestie că l-ar fi putut provoca pe tânărul instabil.

— Da, ți-am dat o mostră pe care am obținut-o din laboratorul axlotl. Dar am pus doar o întrebare și nu ți-am sugerat niciodată să comiți un asasinat! Asasinat! Eu sunt un om al lui Dumnezeu, iar tu ești doctor, doctor Suk! Cine și-ar fi închipuit...

A clătinat din cap. Barba lui sură arăta deosebit de zburlită în această zi.

— Cuva pe care-ai omorât-o putea să fie Rebecca! N-aș fi sugerat niciodată așa ceva!

Toți cei din cameră au schimbat priviri, s-au pus de acord în tăcere că Yueh trebuia să fie până la urmă sabotorul.

— N-am fost eu, a insistat el. Nu în celelalte dăți. De ce-aș recunoaște asta, dar aș nega celelalte? Crima e aceeași.

— Nu-i deloc aceeași, a spus cu un nod în gât Jessica. Acesta era ducele meu...

S-a întors și a plecat, în timp de Yueh privea implorator în urma ei.

„Fiecare ființă umană, indiferent cât de altruistă sau de pașnică pare, are în ea capacitatea de a comite violențe îngrozitoare. Găsesc această calitate de-a dreptul fascinantă, în special pentru că rămâne latentă perioade îndelungate și apoi se declanșează. De exemplu, gândiți-vă la femeile care, în mod tradițional, sunt docile. Când aceste dătătoare de viață se hotărăsc, în schimb, să ia vieți, puteți asista la o ferocitate minunată."

ERASMUS, note de laborator

În Canonicat, întâlnirea Cucernicelor Maici a degenerat repede până a ajuns la intenții asasine.

Kiria, cu flăcări în ochi, a îmboldit caniscaunul să plece de sub ea când s-a ridicat în picioare.

— Maică Comandant, trebuie să accepți anumite fapte. Canonicatul e mai mult decât decimat. Ixienii tot n-au produs Anihilatoarele pe care le-au promis. Pur și simplu, n-avem cum să câștigăm lupta. De îndată ce recunoaștem asta, putem începe să facem planuri mai realiste.

Cu ochi întunecați, Murbella s-a uitat calmă la fosta Onorată Matre.

— Cum ar fi?

Maica Comandant se ocupa de atât de multe și interminabile crize, obligații și probleme de nerezolvat, încât abia reușea să se concentreze asupra rapoartelor care veneau din Citadela aproape goală.

Molima trecuse peste Canonicat, așa că toți cei care trebuiau să moară erau deja morți. Cu excepția locuitorilor izolați de la Stația Shakkad din adâncul deșertului, singurii supraviețuitori de pe planetă erau Cucernice Maici.

În tot acest timp, mașinile gânditoare continuau să avanseze prin spațiu și pătrundeau tot mai adânc în Vechiul Imperiu, deși, când trimiseseră sonde de cercetare și molime aici în Canonicat, își întrerupseseră progresul până atunci previzibil. Omnius înțelegea probabil semnificația Noii Comunități; o victorie-cheie aici putea opri luptele răzlețe ale restului omenirii.

— Să luăm ce avem nevoie, răspunse Kiria, să ne copiem arhivele și să dispărem în marele necunoscut ca să creăm colonii-sămânță. Mașinile gânditoare sunt implacabile, dar noi putem fi rapide și imprevizibile. Pentru supraviețuirea omenirii și menținerea Comunității, trebuie să ne împrăștiem, să ne reproducem și să *rămânem în viață.*

Celelalte Cucernice Maici le urmăreau cu prudență.

Furia clocotea înăuntrul Murbellei.

— Abordările astea vechi s-au dovedit de nenumărate ori a fi fost greșite. Nu putem supraviețui doar fugind sau înmulțindu-ne mai repede decât reușește să ne omoare Omnius.

— Multe Surori cred la fel ca mine, adică cele care mai trăiesc. Ne-ai condus aproape un sfert de secol și politica ta a dat greș. Cea mai mare parte a Canonicatului e moartă. Criza asta ne silește să luăm în considerare noi opțiuni.

— Vrei să spui vechi opțiuni. Ne-așteaptă prea multe de făcut ca să luăm de la capăt dezbaterea asta obosită. Testul de identificare pentru genomul Dansatorilor-Față e gata de distribuție? Testul acela e critic pentru toate guvernele planetare cheie. Savanții noștri au studiat cadavrele vreme de săptămâni și trebuie să trimitem...

— Nu schimba subiectul, Maică Comandant! Dacă nu iei decizia rațional, dacă nu vezi că trebuie să ne adaptăm la circumstanțe, atunci te provoc la luptă pentru conducere.

Uluită, Laera s-a depărtat de masă, în timp ce Janess își privi mama fără nicio urmă de emoție. După ce molima se epuizase, femeia bashar se întorsese din bătăliile de la periferie.

Murbella și-a îngădui un surâs rece când s-a întors cu fața la Kiria. Vocea îi era tăioasă ca un bisturiu.

— Credeam c-am terminat cu absurditatea asta de ani buni.

Se luptase cu numeroase concurente și le omorâse pe toate. Dar Kiria era gata s-o pună din nou la încercare.

— Alege-ți momentul și locul.

— Să aleg? Așa faci mereu, Maică Comandant: amâni ceea ce trebuie făcut acum.

Într-o explozie de mișcări la fel de rapidă precum viteza cu care se transmiteau impulsurile nervoase, Kiria a sărit și a repezit un picior în față. Murbella s-a răsucit, coloana i s-a flexat spre spate cu o suplețe care a surprins-o chiar și pe ea. Muchia mortală a piciorului Kiriei a ajuns la un fir de păr distanță de ochiul ei stâng. Atacatoarea a aterizat în picioare, gata să se lupte mai departe în sala de consiliu.

— Nu ne putem alege timpul și locul pentru luptă. Trebuie să fim mereu gata, să ne *adaptăm* mereu.

S-a repezit iar înainte, cu ambele mâini întinse, cu degetele rigide ca niște țăruși de lemn, ca să le înfigă în gâtul Murbellei.

Aceasta s-a răsucit, ca să se dea la o parte din fața atacului Kiriei. Înainte ca adversara ei să apuce să-și tragă mâna la loc, Murbella a apucat-o de braț și, adăugând propriul impuls, a făcut-o pe Kiria să-și piardă echilibrul și a izbit-o de masa de consiliu, împrăștiind foi de cristal ridulian. Kiria s-a rostogolit și a căzut peste un caniscaun. Cu un reflex furios, pumnul ei a străpuns pielea îmblănită a pașnicului animal și i-a vărsat sângele pe podea. Piesa de mobilă vie a murit scoțând doar un scâncet de spaimă și durere.

Murbella a sărit pe masă și a tras un șut într-un holoproiector, pe care l-a trimis în direcția adversarei. Muchia ascuțită a dispozitivului a nimerit-o pe Kiria în frunte și i-a făcut o tăietură care a început să sângereze abundent. Maica Comandant s-a ghemuit, gata să se apere de un atac frontal,

dar Kiria s-a lăsat în jos sub masă, a împins-o în sus cu spatele și a răsturnat-o. Când Murbella a căzut, Kiria a plonjat peste masa cu picioarele în sus și a căzut peste Maica Comandant. Și-a înfășurat mâinile vânjoase în jurul gâtului Murbellei, într-o metodă primitivă, dar eficace de asasinat.

Cu degetele țepene, Murbella a împins-o pe Kiria într-o parte cu destulă forță ca să-i fractureze două coaste, dar a simțit, în același timp, trosnetul respingător al propriilor degete care se rupeau. În loc să se retragă, așa cum era de așteptat, Kiria a mârâit de durere, a ridicat gâtul și umerii Murbellei și a izbit-o cu capul de podea.

Maicii Comandant i-au țiuit urechile și a simțit cum i se fisurează craniul. Pete negre, tremurătoare, care anunțau pierderea cunoștinței, i se roteau în câmpul vizual ca niște vulturi minusculi în așteptarea unui hoit proaspăt. Trebuia să rămână trează, să lupte mai departe. Dacă ceda aici, avea să-și piardă nu numai viața, ci și Comunitatea. Soarta întregii rase umane se putea decide în acest moment.

Janess își urmărea mama cu durere, dar Laera și celelalte Cucernice Maici erau bine instruite și nu se amestecau. Unirea cu Onoratele Matres ceruse anumite concesii din partea Bene Gesseritului, inclusiv dreptul oricui de a contesta autoritatea Maicii Comandant.

Kiria o strângea de gât mai departe, în timp ce Murbella se încorda să tragă aer în piept. A blocat mental durerea din degetele rupte și a pocnit-o cu putere pe Kiria cu palmele peste urechi. Când femeia asurzită s-a clătinat, Murbella i-a scos ochiul drept cu arătătorul îndoit, umplându-i fața de sânge și gelatină.

Kiria s-a zvârcolit și s-a împins în picioare ca să se îndepărteze, dar Murbella a urmat-o, cu un vârtej de lovituri cu mâinile și cu picioarele. Chiar și așa, concurenta nu era încă învinsă. Kiria a izbit-o în stern cu călcâiul, apoi în abdomen, cu o mișcare laterală. Ceva s-a rupt înăuntru; Murbella simțea leziunea, dar nu știa cât de rău era. Și-a adunat rezervele de energie și a împins-o pe Kiria deoparte, cu umărul.

Buzele Onoratei Matre dezveleau gingiile însângerate și dinții. S-a concentrat și și-a adunat puterile ca să atace, fără să țină seama de ochiul

sfârtecat. Dar, când s-a sprijinit pe picior, a alunecat pe o dâră de sânge lăsată de pe podeaua netedă de caniscaunul pe care îl omorâse. Și-a pierdut echilibrul o clipă, suficient cât să-i ofere Murbellei un avantaj. Fără șovăială, Maica Comandant i-a dat o lovitură atât de puternică încât și-a sfărâmat încheietura propriei mâini, la fel și gâtul Kiriei. Concurenta s-a prăbușit moartă pe podea.

Murbella s-a clătinat, în timp ce Janess înainta, cu îngrijorare pe chip, gata să-și ajute mama. Murbella a ridicat brațul. Încheietura ruptă se legănă moale, dar și-a mascat tresărirea de durere de pe față.

— Sunt în stare să stau singură în picioare.

Unele dintre Cucernicele Maici mai tinere, cu ochii mari și vizibil emoționate, se lipiseră cu spatele de pereții camerei de consiliu.

Murbella ar fi vrut atât de mult să cadă alături de victima ei pe podea, să lase epuizarea și durerea să preia controlul. Dar nu putea permite așa ceva, nu cu atâtea Cucernice Maici care o observau. Nu trebuia să lase să se vadă nicio clipă de slăbiciune, mai ales acum.

Și-a oțelit glasul, a stors ultimele picături de rezistență și a vorbit, pe ton egal:

— Acum mă duc în camera mea, ca să mă vindec.

Apoi cu voce mai joasă:

— Janess, pune-le pe cele de la bucătărie să trimită sus o băutură energizantă pentru refacere.

A aruncat o privire disprețuitoare către Kiria cea moartă, apoi a ridicat ochii spre Janess, Laera și spectatoarele copleșite din sală.

— Sau vreuna dintre voi dorește să mă provoace și să profite de starea mea?

În semn de sfidare, a ridicat încheietura ruptă. Nimeni nu a acceptat oferta.

Rănită pe dinăuntru și pe dinafară, Murbella nu-și amintea prea limpede cum a ajuns înapoi în apartamentul propriu. Înainta încet, dar nu a acceptat niciun ajutor. Celelalte Cucernice Maici i-au simțit hotărârea și au lăsat-o în pace.

În camera slab luminată, băutura cu mirodenie o aștepta deja. *Cât mi-a luat să ajung aici?* După o singură înghițitură, a simțit cum energia îi inunda trupul. A murmurat o binecuvântare de mulțumire pentru Janess; fiica ei făcuse băutura foarte tare.

A lăsat vorbă să nu fie deranjată, a încuiat ușa și a consumat restul de băutură regeneratoare. Aceasta a stimulat reparațiile interne pe care începuse deja să le facă, sondând delicat cu mintea, ca să judece amploarea rănilor. În sfârșit, a lăsat valul de durere să i se reverse în simțuri și a evaluat cu grijă ce-i făcuse Kiria. Gradul de distrugere interioară a înfricoșat-o. Niciodată, în nicio provocare anterioară, nu fusese atât de aproape de a pierde.

Restul Cucernicelor Maici or să se unească în spatele meu sau or să înceapă să-mi adulmece iar slăbiciunile, ca niște hiene flămânde?

Nu-și putea permite să irosească timp și energie ca să se bată cu propriile Surori. Prea puține dintre ele rămăseseră în viață după molimă. Dacă Noua Comunitate era infiltrată de Dansatori-Față? Putea unul dintre ei, antrenat în tehnici de luptă exotice, să facă pe competitoarea Onorată Matre și s-o ucidă pe Murbella? Dacă un Dansator-Față devenea Maica Comandant a Comunității? Atunci totul era cu adevărat pierdut.

S-a întins pe spate, a închis ochii și a intrat în transa de vindecare. Timpul era esențial. Trebuia să-și recapete puterea în întregime. Forțele lui Omnius depistaseră această lume și urmau să vină curând.

„Fiecare om aruncă o umbră... unii mai întunecată decât alții."

Litania Shariatului

În timp ce Yueh era în arest, s-a petrecut încă un episod de sabotaj. Surorile Bene Gesserit au convocat pasagerii în sala mare de conferințe, pentru o ședință de urgență. Garimi părea deosebit de agitată; Duncan Idaho și Miles Teg erau în alertă. Cu privirea încordată, a băgat de seamă Scytale, veșnicul observator din exterior. Ce se mai întâmplase? *Și-or să dea vina pe mine?*

Era mai rău decât omorârea încă unui ghola și a cuvei axlotl? Fusese ucis altcineva? Se mai pierduse un rezervor de apă în spațiu, irosind noile provizii căpătate pe Qelso? Stocuri de mirodenie contaminate? Bazine de hrană distruse? Cei șapte viermi captivi vătămați?

Bărbatul tleilaxu s-a rezemat de scaun și a urmărit cum se revărsau cu toții de pe coridoare și-și ocupau locurile, în insule de prietenie sau de opinii comune. Radia din ei o tensiune palpabilă. Se adunară mai mult de două sute, cei mai mulți curioși, alarmați sau înspăimântați. Numai câteva Instructoare rămăseseră în secțiuni izolate, alături de copiii mai mici, născuți în timpul călătoriei; ceilalți erau destul de mari ca să fie tratați ca adulți.

Basharul în persoană a făcut anunțul.

— Au dispărut mine explozive din arsenalul încuiat. Opt din o sută douăsprezece, cu siguranță destule ca să provoace acestei nave avarii grave.

După o scurtă tăcere, discuțiile s-au reluat, cu un val de șoapte, respirații întretăiate și acuzații.

— Minele, a continuat Teg, în Canonicat, fuseseră plasate în jurul navei pe post de mecanism de autodistrugere, în caz că Duncan sau oricine altcineva încerca s-o fure. Acum, opt dintre ele nu mai există.

Sheeana s-a dus alături de bashar.

— Am dezamorsat chiar eu minele, pentru ca nava să poată evada. Au fost încuiate cu grijă, dar acum au dispărut.

— Dacă lipsesc, poate că au fost aruncate în spațiu... sau plantate în jurul navei ca niște bombe cu ceas, a vorbit Duncan. Bănuiesc că e valabilă a doua variantă și că sabotorul nostru are alte planuri.

Rabinul a gemut zgomotos.

— Vedeți? Iar incompetență! Ar fi trebuit să rămân pe Qelso cu restul poporului meu.

— Poate că *tu* ai furat minele, s-a răstit Garimi.

Bătrânul părea oripilat.

— Îndrăznești să mă acuzi pe mine? Un om sfânt de calibrul meu? Mai întâi Yueh zice că l-am manipulat să omoare un bebeluș ghola, iar acum tu crezi c-am furat explozivi?

Scytale își dădea seama că bătrânul fragil n-ar fi putut ridica nici măcar una dintre minele grele, cu atât mai puțin opt.

— Yueh a fost supravegheat constant de Thufir Hawat și de mine, a spus Teg. Chiar dacă a omorât cuva axlotl și ghola în dezvoltare, n-ar fi putut fura minele.

— În afară cazul în care are un complice, a adăugat Garimi, dezlănțuind un alt șir de murmure.

— O să descoperim cine le-a luat, a retezat Sheeana gâlceava. Și unde au fost ascunse.

— Am mai auzit promisiuni asemănătoare în ultimii trei ani, a continuat Garimi, aruncând priviri pline de înțeles spre Teg și Thufir. Dar securitatea a fost complet ineficientă.

Paul Atreides stătea într-unul dintre primele rânduri, alături de Chani și Jessica.

— Suntem siguri că minele au dispărut recent? Cât de des e verificat arsenalul? Poate că Liet-Kynes sau Stilgar le-au luat fără să ne spună, pentru războiul împotriva păstrăvilor de nisip.

— Ar trebui să evacuăm nava asta, a zis Rabinul. Să găsim altă planetă sau să ne întoarcem pe Qelso.

Vocea îi tremura.

— Dacă voi, vrăjitoarelor, n-ați fi... n-ați fi... luat-o pe Rebecca, aș fi la adăpost acum, cu oamenii mei. Ne-am fi putut așeza cu toții acolo.

Garimi s-a încruntat.

— Rabbi, de ani întregi ai încurajat nemulțumirile cu critici și argumente distrugătoare, fără să oferi alternativă.

— Spun adevărul așa cum îl văd. Minele furate sunt numai ultimul dintr-un șir de sabotaje. Rebecca mea e în viață numai din întâmplare, când patru alte cuve axlotl au fost omorâte. Și cine a avariat sistemele de întreținere a vieții, rezervoarele de apă? Cine a contaminat bazinele cu alge și a distrus perdelele de filtrare a aerului? Cine a turnat acid pe sigiliile de la fereastra de observație din cala viermilor? Există un criminal printre noi și devine tot mai îndrăzneț! De ce nu-l găsiți?

Scytale a rămas tăcut și discret, ascultând dezbaterea. Cu toții se temeau că vor fi mai multe incidente de sabotaj, iar minele furate erau suficiente ca să avarieze sau să distrugă marea navă.

Tleilaxul n-avea nici cea mai mică îndoială că, până la urmă, aveau să-și îndrepte bănuielile către el, din cauza rasei din care făcea parte, dar își putea demonstra nevinovăția. Avea înregistrări de laborator, imagini de supraveghere, un alibi solid. Cu toate acestea, *cineva* comisese actele de sabotaj.

Când întâlnirea istovitoare s-a încheiat, Rabinul a păşit ţanţoş pe lângă Scytale, cu un aer ţâfnos, zicând că se duce să stea de veghe lângă Rebecca, „ca să se asigure că nimeni altcineva nu încearcă s-o omoare!". Când a ajuns mai aproape, Scytale a prins mirosul obişnuit al Rabinului, uşor, ciudat, un iz subtil diferit în aer. Din instinct, Scytale a emis un fluierat abia audibil, într-o melodie complicată pe care şi-o amintea de demult, din viețile anterioare. Rabinul nu l-a băgat în seamă şi a mers mai departe. Scytale s-a încruntat, nu prea sigur dacă observase o scurtă ezitare la trecerea bătrânului.

„Dumnezeu e Dumnezeu, iar viața numai el poate s-o dea. Dacă Dumnezeu însuși n-are tăria să trăiască, atunci nu ne rămâne nimic altceva decât disperarea."

Litania Shariatului

Fiecare expediție pe care o făceau pe Rakis, fiecare căutare, dădea același rezultat. Supraviețuiseră doar câteva porțiuni nesemnificative din ecosistemul său. Planeta era pustie și bântuită, dar părea să aibă propria voință de a trăi. În ciuda tuturor piedicilor și în ciuda științei, Rakis se agăța încă de atmosfera ei rarefiată, de adierile de umezeală.

Prospectorii experimentați ai lui Guriff au acceptat bucuroși proviziile pe care Waff și ghildarii le-au oferit ca gest de bunăvoință. Motivul principal al lui Waff pentru asta era pentru a-i face să-l lase în pace când își desfășura inofensivele „investigații geologice". Prospectorii era aprovizionați de vehicule ale CHOAM, care veneau, destul de neregulat, să le verifice munca, dar Guriff n-avea nici cea mai vagă idee când avea să apară următorul. Maestrul tleilaxu avea de pe transspațial destulă mâncare ambalată ca să-i ajungă ani întregi, dacă trupul său pe cale să se deterioreze ar fi rezistat atât.

Mai presus de toate, trebuia să aibă grijă de viermii lui.

Așa cum sperase, prospectorii își petreceau zilele și nopțile aspre concentrați asupra propriilor săpături, sperând să găsească legendara rezervă pierdută de melanj a Tiranului. Vehicule de cercetare etanșe sfidau vremea neîndurătoare ca să ducă senzori și sonde în zonele polare, în timp ce bărbații forau găuri de test, căutând fără succes orice firicel de mirodenie.

Containerul mare de pe transspațialul lui Edrik inclusese și o mașină pe șasiu lat, care putea rula chiar și pe cel mai accidentat teren. Când prospectorii au plecat. Waff și-a chemat cei patru ghildari să-l ajute. Fără ochi curioși care să-l vadă, au urcat cu greutate cuvele lungi, pline cu nisip, la bordul mașinii de teren. Waff avea să facă un pelerinaj în largul pustiului carbonizat și sticlos care fusese cândva o mare de dune.

— O să eliberez chiar eu specimenele. N-am nevoie de ajutorul vostru.

I-a trimis pe ghildari înapoi în corturile de supraviețuire cu pereți rigizi.

— Rămâneți și pregătiți mâncarea și asigurați-vă că urmați metodele acceptate.

Le dăduse instrucțiuni precise privind tehnicile cuvenite.

— După ce eliberez viermii, am intenția să mă întorc să sărbătorim.

Nu voia ca Guriff și oamenii lui – sau oricare dintre acești asistenți nedemni de încredere ai Ghildei – să ia parte la un asemenea moment intim și sacru. Astăzi avea să readucă Profetul pe Rakis, pe planeta unde-i era locul. Îmbrăcat în haine de protecție, a introdus coordonatele și a pornit, cu cele două acvarii în spatele mașinii de teren. A accelerat către est, în zorii portocaliu-roșcați.

Deși peisajul era mânjit, erodat și de nerecunoscut, Waff știa exact unde se duce. Înainte de venirea pe Rakis scotocise după hărțile vechi și, pentru că Anihilatoarele Onoratelor Matres alteraseră până și câmpul magnetic planetar, recalibrase hărțile cu grijă încă de când era pe orbită. Cu multă vreme în urmă, Mesagerul lui Dumnezeu îl dusese intenționat la locul unde se afla Sietch Tabr. Viermii trebuie să-l fi considerat sacru, iar lui Waff nu-i venea în minte un loc mai potrivit unde să dea drumul creaturilor blindate, îmbunătățite. Într-acolo conducea acum.

Lumina cerului încețoșat de praf scălda solul sticlos în culori ciudate. Din acvariile din spatele lui, Waff simțea bufniturile viermilor care se zvârcoleau, nerăbdători să se năpustească în largul deșertului. Acasă.

Când se afla pe transspațial, Waff observase creaturile care izbeau cu capul și se agitau, le măsurase creșterea în laborator. Știa că viermii erau primejdioși și că întemnițarea îndelungată în cuve mici epuiza forțele creaturilor. Chiar și în condiții atent controlate, nu reușise să reproducă mediul optim, iar specimenele slăbiseră. Ceva nu era în ordine.

Dar era plin de speranță. Acum, că se afla cu adevărat aici, totul avea să fie iar bine. Sfânta Rakis! Nu putea decât să se roage ca această lume rănită a dunelor să ofere ceea ce un Maestru tleilaxu nu putea, un avantaj inefabil pentru viermi, pentru Profet.

Când Waff a ajuns în câmpie și a văzut rocile topite, și-a amintit șirul tocit de munți care adăpostise mormântul îngropat al orașului. A oprit mașina de teren. O crustă vitrificată, grăunțe topite de piatră și transformate în sticlă de exploziile unor arme de neînțeles, acoperea ceea ce fusese cândva nisip. Dar viermii aveau să știe ce să facă.

În spatele vehiculului, Waff s-a oprit o clipă și a închis ochii, într-o rugăciune către Dumnezeul și către Profetul său. Apoi, cu un gest plin de emfază, a decuplat pereții de plaz ai acvariilor și a lăsat nisipul să se scurgă. Forme lungi, șerpuitoare au săltat ca niște arcuri destinse și au căzut pe sol în jurul vehiculului. Waff le-a privit plin de admirație corpurile groase, striate, și fluiditatea de piton a mișcărilor.

— Du-te, Profetule! Recucerește-ți lumea!

Opt viermi au alunecat pe solul tare, neted. *Opt*, un număr sacru pentru tleilaxu.

Creaturile s-au împrăștiat la întâmplare, în timp ce el le urmărea copleșit. Waff spera că puteau sparge nisipul topit și să sape în nivelurile mai moi de dedesubt, așa cum îi proiectase să facă. Fiecare dintre specimene avea implantat un mic marcator, care îi permitea să-i urmărească și să-și continue investigațiile.

Însă viermii s-au întors și au înconjurat vehiculul, tot mai aproape. Îl vânau *pe el*. Într-o clipă de spaimă, Waff a încremenit. Cu siguranță, erau destul de mari să-l atace și să-l omoare.

— Profetule, nu-mi face niciun rău. Te-am adus înapoi pe Rakis. Ești liber s-o faci din nou regatul tău.

Viermii și-au înălțat capetele turtite și s-au legănat dintr-o parte într-alta. *Încearcă să-mi transmită vreun soi de mesaj?* S-a străduit să înțeleagă. Puteau fi mișcările lor hipnotice vreun dans insolit? Sau o manevră de pradă?

Nu s-a mișcat. A așteptat.

Dacă peisajul era prea aspru pentru ei, dacă Profetul avea nevoie să-l consume ca să trăiască, Waff era pe deplin pregătit să doneze carnea propriului trup degenerat. Dacă acesta avea să fie sfârșitul, așa să fie.

Apoi, ca la un semnal tăcut, viermii de nisip s-au întors la unison și s-au îndepărtat în viteză; striațiile flexibile loveau dunele sticloase. Dintr-odată s-au oprit, au aplecat capetele blindate în jos și au izbit suprafața tare. Au spart crusta și au plonjat dedesubt, săpând tuneluri în nisipurile imaculate, sterilizate. Întoarcerea în deșert! Lui Waff i-a crescut inima. Știa că aveau să supraviețuiască.

Când s-a întors la mașina de teren, și-a dat seama că avea lacrimi în ochi.

„Când trupele sunt aliniate și bătălia finală se dezlănțuie, rezultatul poate fi decis în numai câteva clipe. Aduceți-vă aminte: în momentul în care se trage primul foc, jumătate din bătălie s-a terminat deja. Victoria sau înfrângerea pot fi determinate de pregătirile făcute cu săptămâni sau chiar luni înainte."

BASHARUL MILES TEG, cerere de alocare a resurselor
către Bene Gesserit

Fabricantul-Șef Shayama Sen a fost de acord să vină în Canonicat, dar a rămas la bordul navei sale, sus pe orbită, mult deasupra operațiunilor de refacere. Nu voia să riște să se expună ultimelor rămășițe ale molimei, deși boala se stinsese singură acolo jos.

Murbella a fost nevoită să se ducă la el să-și prezinte cererile, dar în cele mai stricte condiții de carantină. Închisă în propria sferă de decontaminare, ca un specimen de laborator într-o cușcă de sticlă, se simțea ridicolă și neajutorată. Carcasa exterioară a sferei Bene Gesserit, deși arsă de trecerea prin atmosferă pe drumul până pe orbită și apoi expusă vidului spațiului, a trecut prin proceduri suplimentare de iradiere și sterilizare când a ajuns sus. Măsuri de siguranță, redundanțe. *Paranoia justificată*, a recunoscut în sinea ei. Deși Murbella nu-l învinovățea pentru că își lua asemenea precauțiuni extraordinare, ixianul avea de dat totuși multe explicații.

În timp ce aștepta în camera ei etanșă la bordul navei Ghildei (dirijată de un compilator matematic în loc de Navigator), a încercat să-și recapete stăpânirea de sine. Avea încă dureri și răni din cauza duelului cu Kiria, dar era satisfăcută la gândul că reacția ei violentă la prostescul joc de putere fusese justificată. Niciuna dintre Surorile ei aflate în stare de șoc n-avea s-o provoace acum, ceea ce-i lăsa necontestat rolul de Maică Comandant.

Încă o dată, Murbella le-a blestemat pe Onoratele Matres rebele și distrugerea absurdă a șantierelor enorme și a fabricilor de arme de pe Richese. Dacă nu s-ar fi întâmplat asta, cu Ix și Richese producând amândouă armament, rasa umană și-ar fi putut consolida o apărare semnificativă. Acum, că Ix era principalul centru industrial, Fabricantul-Șef simțea că își permite să negocieze la sânge. Neghiobi incapabili să privească în perspectivă!

Shayama Sen a intrat în încăperea imensă cu pereți metalici și s-a așezat pe un scaun confortabil, cu fața la ea. Arăta încrezut și ferit de pericol, în timp ce ea se simțea ca un animal în cușcă la grădina zoologică.

— M-ai luat de la treabă, Maică Comandant?

În ciuda poziției ei inevitabil stânjenitoare, Murbella a încercat să preia controlul întâlnirii.

— Domnule Fabricant-Șef, ai avut trei ani să copiezi Anihilatoarele pe care ți le-am furnizat, dar tot ce am primit în schimbul plăților în melanj sunt rapoarte despre teste și promisiuni peste promisiuni. Inamicul a distrus mai mult de o sută de planete, iar navele lor de luptă sosesc încontinuu. Canonicatul însuși a fost aproape eradicat de recenta molimă.

Sen s-a înclinat protocolar.

— Suntem pe deplin conștienți de asta, Maică Comandant, și îmi prezint condoleanțele.

S-a ridicat și și-a turnat un pahar cu apă dintr-o carafă, apoi a umblat prin încăperea largă, etalându-și libertatea.

Mânia i-a aprins obrajii și gâtul. Cum putea omul ăsta să vorbească atât de calm în fața destrămării civilizației umane?

— Cerem armele pe care le-ați promis. Și fără altă întârziere.

Sen a ciocănit între ele unghiile imprimate cu circuite, cântărind sfera de siguranță cu ochi lipsiți de expresie.

— Dar n-am primit încă plata întreagă și am auzit că Noua voastră Comunitate e într-o situație financiară critică. Dacă o să continuăm să dedicăm toate resursele acestor Anihilatoare, iar voi nu respectați...

— Cantitatea convenită de melanj vă aparține în momentul în care terminați de instalat Anihilatoare pe noile noastre nave militare. Știi foarte bine.

Nu îndrăznea să-l lase pe Sen să descopere că dăduse drumul unei cantități mari de mirodenie ca să le ajute pe colegele ei Cucernice Maici să lupte cu molima.

— Ah, păi, dacă mirodenia voastră e contaminată de molimă, la ce ne folosește? Cum altfel veți plăti?

Murbellei nu-i venea să creadă orbirea acestui om.

— Mirodenia nu e contaminată. Vom implementa orice măsuri de sterilizare solicitați.

— Și dacă asta îi distruge eficacitatea?

— Atunci vă vom da mirodenia originală, ca s-o decontaminați în ce fel socotiți potrivit. Încetați să mai despicați firul în patru pentru o prostie, când extincția rasei umane e iminentă!

Sen a părut scandalizat.

— O numești prostie? Proprietățile mirodeniei sunt complexe și ar putea fi afectate de asemenea măsuri agresive. Substanța n-are nicio valoare pentru noi dacă n-o putem folosi.

— Virusul contagios are durată scurtă de viață. Dacă nu e transferat de la o gazdă la alta, boala moare repede. Puneți mirodenia pe o lună lipsită de aer vreme de un an, dacă vreți!

— Dar dificultățile și inconvenientele... Cred că aceste împrejurări impun o renegociere a prețului.

Dacă peretele containerului n-ar fi împiedicat-o, Murbella l-ar fi ucis pentru impertinență.

— Ai idee câte distrugeri a provocat Inamicul?

El a țuguiat buzele și a spus:

— Dă-mi voie să las deoparte subtilitățile, Maică Comandant. Onoratele Matres au provocat acest Inamic să-și lanseze flota împotriva lor și apoi împotriva noastră, a tuturor. Asocierea voastră cu târfele a fost nebunia voastră și întreaga rasă umană a plătit pentru ea. Ix nu are niciun motiv de conflict cu acești invadatori roboți. Din moment ce au evoluat din străvechile mașini gânditoare, este posibil ca noi, ixienii, să avem mai multe în comun cu *ei* decât cu niște femei manipulatoare și ucigașe.

Aha! Acum începea să înțeleagă. Ascultând vocea tăioasă a Odradei-dinăuntru și a unei mii de alte Cucernice Maici care-i ofereau sfaturi cu frenezie, Murbella s-a silit să se calmeze. Era limpede că ixienii încercau să escaladeze discuția. Dar de ce? Ca să-i distragă atenția? Oare nu reușiseră să facă un progres atât de mare în dezvoltarea Anihilatoarelor pe cât pretindeau? Rămăsese producția în urmă?

A ales o strategie care spera să-l oprească din flecăreală.

— Autorizez o creștere de treizeci la sută a alocației de mirodenie care să fie pusă într-un fond păstrat de o Bancă a Ghildei, la alegerea ta. Nădăjduiesc că e suficient ca să compenseze orice inconvenientă. Totuși plata va fi condiționată de *livrarea concretă* a armamentului din contract. Ghilda ne-a livrat noile nave de luptă. Acum, unde-mi sunt Anihilatoarele?

Shayama Sen s-a înclinat, i-a acceptat oferta și și-a retras obiecțiile.

— Lumile noastre manufacturiere funcționează la întreaga capacitate. Putem începe încărcarea Anihilatoarelor la bordul noilor nave imediat.

— O să dau ordinele.

Pășea prin bula de decontaminare ca un tigru Laza. Mirosul de dezinfectante care se prelingea prin filtrele de aer îi făcea greață. Nu credea că sursa de aer a camerei funcționa cum trebuie.

— De unde știm că armele voastre vor funcționa așa cum promiteți?

— Voi ați furnizat originalele, iar noi le-am duplicat. Dacă originalele funcționau, atunci vor funcționa și armele noastre.

— Originalele *funcționau*. Ai văzut ce a mai rămas din Rakis și Richese!

— Atunci, n-aveți de ce vă teme.

— De acum înainte, insist să punem inspectoare și supraveghetoare de linie Bene Gesserit în fabricile voastre. Vă vor menține responsabili și vor asigura paza împotriva sabotajelor.

Shayama Sen a fost vizibil deranjat de cerere, dar nu a găsit niciun argument legitim împotriva ei.

— Presupunând că femeile tale n-or să se amestece, o să le acordăm accesul. Asta-i tot?

— Avem, de asemenea, nevoie să asistăm la un test reușit înainte să pornim la luptă.

Sen a zâmbit din nou.

— O să ne puneți să distrugem o lume doar ca să demonstrați ceva? Hmm, văd că metodele Onoratelor Matres persistă în Noua voastră Comunitate.

A chicotit.

— O să vă dau înregistrări complete ale testelor noastre anterioare și chiar o să aranjez o nouă demonstrație, dacă doriți.

— O să trec datele în revistă, domnule Fabricant-Șef. Transmite-le în Canonicat și aranjează o demonstrație pe care s-o pot vedea cu propriii ochi.

El și-a ciocănit din nou unghiile de siliciu, un tic nervos enervant.

— Foarte bine. O să găsesc un planetoid frumos pe care să-l fac să explodeze pentru distracția ta.

Murbella a apăsat peretele transparent, curbat, al sferei.

— Și mai e un lucru asupra căruia insist. Au fost găsiți pe multe planete Dansatori-Față care manipulau guverne și ne slăbeau apărarea. Unii au reușit chiar să se infiltreze în Canonicat. Am nevoie să fiu sigură că *tu* nu ești Dansator-Față.

Sen s-a dat înapoi clătinându-se, surprins.

— Mă acuzi că aș fi un Inamic, un spion polimorf?

Murbella s-a rezemat de peretele solid și l-a privit cu răceală. Indignarea lui n-o convingea câtuși de puțin. A acționat comenzile din interior și un container mic, etanș, s-a deschis aproape de baza camerei Bene Gesserit.

Era o trusă de sterilizare, cu o autoclavă și o baie chimică. Din pachet se înălțau încă aburi când a ieșit, pentru ca Fabricantul-Șef să-l ia.

— Acesta este un dispozitiv de testare pe care l-am inventat noi. După ce am analizat specimenele de Dansatori-Față găsite printre morții noștri, am făcut teste genetice și am dezvoltat acest indicator infailibil. Chiar în clipa asta, domnule Fabricant-Șef, în timp ce mă uit, o să-ți faci singur acest test.

— *Ba nu*! a pufnit el.

— O să-l faci sau n-o să primești nimic din melanjul nostru.

Sen s-a învârtit din nou prin cameră, încruntat.

— Ce test e ăsta? Ce face?

— E în mare parte automat.

Murbella i-a explicat principiile și pașii simpli.

— Ca bonus, putem lăsa Ixul să le producă în mari cantități. Există o mulțime de oameni bănuitori care văd Dansatori-Față peste tot. Ați putea face un profit frumușel dacă vindeți trusele astea.

Sen a cântărit propunerea.

— S-ar putea să ai dreptate.

În timp ce Murbella îl observa, a parcurs pașii necesari, destul de aproape de bulă pentru ca ea să-i poată urmări fiecare mișcare. Din câte știau Cucernicele Maici, testul nu putea fi păcălit cu ușurință, iar Fabricantul-Șef nu avusese timp să pregătească o înșelăciune. Aștepta cu viu interes și a fost ușurată când indicatoarele l-au declarat complet uman. Shayama Sen nu era Dansator-Față.

Cu o expresie iritată, a întins plăcuța chimică, în așa fel încât ea s-o vadă.

— Acum ești mulțumită?

— Sunt. Și te sfătuiesc să le faci testul ăsta tuturor inginerilor principali și șefilor de echipă. Ix este o țintă probabilă pentru infiltrarea Inamicului. Încă un motiv pentru care Surorile mele să supravegheze munca voastră vitală pentru noi.

Sen părea sincer răvășit, ca și cum posibilitatea nu-i trecuse prin cap.

— Recunosc că ai dreptate, Maică Comandant. Mi-ar plăcea să văd și eu rezultatele acelea.

— Atunci, include-le când trimiți datele despre testele Anihilatoarelor. Între timp, pregătiți-vă să instalați armele în toate navele militare noi care ies din șantierele de pe Junction. Suntem pe cale să ne angajăm într-o ofensivă disperată împotriva flotei mașinilor gânditoare.

„Fiecare viață conștientă de sine are nevoie de un loc de seninătate extremă, unde mintea poate să hoinărească după aceea printre amintiri și la care trupul tânjește să se întoarcă."

ERASMUS, *note contemplative*

— Acum, că ești printre noi de mai mult de un an, a sosit vremea să-ți arăt locul meu special, Paolo.

Robotul independent a fluturat brațul de metal, iar roba maiestuoasă s-a unduit în jurul lui.

— Și ție, desigur, baroane Harkonnen.

Baronul s-a încruntat și a rostit, pe un ton plin de sarcasm:

— Locul tău special? Sunt sigur că vom fi încântați de ceea ce un *robot* consideră că este un loc special.

De-a lungul timpului în care el și cu Paolo locuiseră pe Synchrony, își pierduse venerația și teama de mașinile gânditoare. Păreau greoaie și pompoase, pline de redundanțe și foarte puțin impulsive. Din moment ce Omnius credea că are nevoie de Paolo, la un loc cu baronul, ca să-l țină în frâu pe Paolo, cei doi nu se aflau în prea mare primejdie. Chiar și așa, baronul simțea nevoia să dea dovadă de un pic de colană vertebrală și să întoarcă împrejurările în favoarea lui.

De jur împrejurul sălii-catedrală, deja familiară, pereții au fost inundați de culoare, ca și cum niște pictori invizibili ar fi muncit din greu. În loc de suprafețe goale de metal și piatră, nuanțele mohorâte de verde și maro s-au intensificat și s-au transformat în arbori și păsări extrem de realiste. Tavanul apăsător s-a deschis către cer și a început să răsune o muzică deosebită, sintetizată. Prin grădina luxuriantă trecea o potecă de pietriș din pietre prețioase, cu bănci înclinate confortabil din loc în loc. Într-o parte a apărut un eleșteu cu nuferi.

— Grădina mea pentru contemplație.

Erasmus și-a afișat zâmbetul artificial.

— Îmi place foarte mult acest loc. Pentru mine, e special.

— Măcar florile nu put.

Paolo a rupt una dintre crizantemele strălucitoare, a mirosit-o și a aruncat-o la marginea potecii. După un an de instruire consecventă, baronul modelase, în sfârșit, personalitatea băiatului în ceva de care să poată fi mândru.

— Totul e încântător, a observat sec baronul. Și complet fără rost.

Ai grijă ce-i spui, bunicule, l-a avertizat vocea Aliei dinăuntrul lui. *Nu face să fim omorâți azi.* Era una dintre sâcâielile ei continue.

— Te deranjează ceva, baroane? a întrebat Erasmus. Ar trebui să fie un loc al păcii și contemplării.

Vezi ce-ai făcut? Afară din capul meu!

Dar sunt aici în capcană, împreună cu tine. Te-am omorât odată cu gom jabbarul și pot s-o fac iar, cu un pic de manipulare atentă.

— Văd că ești deseori supărat de gânduri împovărătoare.

Erasmus s-a apropiat.

— Ți-ar plăcea să-ți deschid craniul și să mă uit înăuntru? Aș putea să repar problema.

Ai grijă cu mine, Monstruozitate! S-ar putea să accept oferta!

S-a silit să surâdă când i-a răspuns robotului independent.

— Sunt doar nerăbdător să aflu exact cum o să lucrăm cu Omnius. Războiul vostru împotriva omenirii durează de ceva vreme, iar noi am

fost doar oaspeți, vreme de un an. Când o să facem ceea ce am fost aduși să facem?

Paolo a dat cu piciorul într-o bucată de pământ, care a ajuns pe poteca de pietre prețioase.

— Da, Erasmus, când o să începem să ne distrăm?

— Foarte curând.

Robotul și-a rotit roba și și-a condus însoțitorii prin grădină.

Băiatul abia trecuse de cea de-a unsprezecea aniversare și creștea, transformându-se într-un tânăr puternic, musculos și extrem de bine antrenat. Datorită influenței permanente a baronului, practic toate urmele fostei personalități Atreides fuseseră suprimate. Erasmus însuși supraveghease antrenamentul intens de luptă al lui Paolo împotriva manechinelor de luptă, totul ca să-l pregătească să devină presupusul Kwisatz Haderach.

Dar baronul tot nu reușea să priceapă *de ce*. De ce le-ar păsa mașinilor gânditoare de cine știe ce figură religioasă din istoria antică?

Erasmus le-a făcut semn să se așeze pe banca cea mai apropiată. Muzica sintetizată și cântecele păsărilor din jur s-au auzit mai tare și mai energic, până când s-au transformat în melodii întrețesute. Expresia robotului s-a schimbat din nou, cuprins parcă de reverie.

— Nu e minunat? Am compus-o chiar eu.

— De-a dreptul impresionant.

Baronul disprețuia muzica, o socotea prea lină și pașnică; prefera sunete mai cacofonice, mai discordante.

— De-a lungul mileniilor, am creat opere de artă uluitoare și multe iluzii.

Chipul și corpul lui Erasmus s-au remodelat și a devenit complet uman ca înfățișare. Chiar și hainele țipătoare și inutile s-au modificat, până când robotul a apărut în fața lor sub forma unei bătrâne cu aer de matroană, în rochie imprimată cu flori și cu o lopățică în mână.

— Asta e una dintre favoritele mele. Am perfecționat-o de-a lungul anilor, extrăgând tot mai mult din viețile pe care mi le aduc Dansatorii-Față.

Cu lopățica, a săpat în solul simulat de lângă bancă, pentru a scăpa de buruienile care, baronul era sigur, nu fuseseră acolo în urmă cu câteva clipe. Un vierme s-a târât afară din pământul negru scos la suprafață, iar bătrâna l-a retezat în două cu lopățica. Cele două jumătăți ale creaturii care se zvârcolea s-au estompat în pământ.

O nuanță de blândețe i-a apărut în voce, nu foarte diferită de a unei bunici care le spune copiilor povești.

— Cu multă vreme în urmă, în timpul vieții tale originale, dragă baroane, un cercetător tleilaxu pe nume Hidar Fen Ajidica a creat o mirodenie artificială pe care a numit-o amal. Deși s-a dovedit că substanța avea defecte semnificative, Ajidica a consumat chiar el cantități uriașe, iar drept rezultat, a înnebunit tot mai mult, ceea ce l-a dus la deces.

— Sună a eșec, a comentat Paolo.

— O, Ajidica a eșuat spectaculos, dar a realizat ceva foarte important. Spune-i efect secundar. Pe post de ambasadori speciali ai lui, a creat Dansatori-Față mult îmbunătățiți, cu care avea intenția să populeze un nou domeniu. I-a trimis în adâncul spațiului ca cercetași, colonișți, deschizători de drumuri. A murit înainte să li se alăture. Biet neghiob...

Bătrâna a lăsat lopățica înfiptă în pământ. Când s-a îndreptat, și-a apăsat cu mâna în partea de jos a spatelui, ca pentru a-și alina o durere.

— Noii Dansatori-Față au descoperit imperiul nostru, al mașinilor, iar Omnius mi-a îngăduit să-i studiez. Am petrecut generații lucrând cu polimorfii și învățând cum să scot informații de la ei. Încântătoare mașini biologice, mult superioare predecesorilor lor. Da. Se dovedesc extrem de utile pentru câștigarea războiului nostru final.

Baronul a rotit privirea prin grădina iluzorie și a zărit și alte siluete, lucrători neînsemnați care păreau umani. Noi Dansatori-Față?

— Așadar ai făcut alianță cu ei?

Bătrâna a țuguiat buzele.

— Alianță? Sunt servitori, nu parteneri. Dansatorii-Față au fost făcuți să servească. Pentru ei, Omnius și cu mine suntem ca niște zei, Maeștri mai mari decât au fost vreodată tleilaxu.

Erasmus a părut să cântărească lucrurile.

— Aș dori ca ei să mi-l fi adus pe unul dintre Maeștrii lor înainte ca Onoratele Matres să-i fi distrus aproape pe toți. Discuția ar fi fost extrem de edificatoare.

Paolo a adus conversația înapoi la subiectul care-l interesa.

— În calitate de Kwisatz Haderach suprem, și eu o să fiu zeu.

Erasmus a râs, cu râsul în hohote al unei femei în vârstă.

— Ferește-te de megalomanie, tinere. A doborât multe ființe umane, cum ar fi Hidar Fen Ajidica. Curând, mă aștept să obțin cheia pentru a te ajuta să-ți atingi potențialul. Avem nevoie să eliberăm zeul ghemuit înăuntrul corpului tău. Iar asta cere un catalizator puternic.

— Care ar fi...? vru să știe tânărul.

— Mereu uit cât de nerăbdători sunteți voi, oamenii!

Bătrâna și-a scuturat rochia imprimată cu flori.

— De aceea-mi plac atât de mult Dansatorii-Față. În ei văd potențialul perfecționării ființelor umane. Dansatorii-Față ar putea fi soiul de oameni pe care chiar și mașinile gânditoare i-ar tolera.

Baronul a pufnit.

— Oamenii n-or să fie niciodată perfecți! Crede-mă, am cunoscut destui, și toți te dezamăgesc într-un fel sau altul.

Rabban, Piter... chiar și Feyd îl dezamăgiseră până la urmă.

Nu uita chiar de tine, bunicule. Adu-ți aminte, tu *ai fost omorât de o fetiță cu un ac otrăvit. Ha, ha!*

Taci! Baronul s-a scărpinat nervos în creștetul capului, ca pentru a săpa prin carne și os să o smulgă de-acolo. Ea a tăcut.

— Mă tem că s-ar putea să ai dreptate, baroane. S-ar putea ca oamenii să fie irecuperabili, dar nu vrem ca Omnius să creadă asta, altfel o să-i distrugă pe toți.

— Credeam că voi, mașinile, faceți deja asta, a observat baronul.

— Într-o anumită măsură. Omnius își forțează abilitățile, dar când o să găsim non-nava, sunt sigur că o să treacă la treabă.

Bătrâna săpa gropi în grădină și planta semințe care îi apăreau pur și simplu în mână.

— Ce-i așa de special la o singură navă pierdută? a întrebat baronul.

— Proiecțiile noastre matematice sugerează că la bord e Kwisatz Haderach.

— Dar *eu* sunt Kwisatz Haderach! a insistat Paolo. Mă ai deja pe mine!

Bătrâna i-a zâmbit ambiguu.

— Tu ești planul nostru de rezervă, tinere. Omnius preferă siguranța redundanței. Dacă există doi posibili Kwisatz Haderach, îi vrea pe amândoi.

Cu o mască de nemulțumire așternută pe față, baronul și-a trosnit degetele.

— Așadar,crezi că există un alt ghola al lui Paul Atreides la bordul acelei nave? Puțin probabil!

— Susțin doar că există un alt *Kwisatz Haderach* la bordul navei. Cu toate acestea, din moment ce noi avem un ghola Paul Atreides, acolo s-ar putea cu siguranță afla altul.

„Ne aflăm pe Poteca de Aur sau ne-am abătut de la ea? Vreme de trei milenii și jumătate ne-am rugat să fim eliberați de Tiran, dar acum, că el nu mai e, am uitat cum să trăim fără o asemenea călăuzire strictă? Știm cum să luăm deciziile necesare sau o să ne pierdem fără speranță în pustietate și o să murim de foame din cauza propriilor cusururi?"

MAICA SUPERIOARĂ DARWI ODRADE,
Cugetare despre epitaful meu, Arhivele sigilate Bene Gesserit,
înregistrată înainte de Bătălia de pe Junction

Extrem de agitată, Garimi a refuzat să ia loc în apartamentul privat al Sheeanei, indiferent de câte ori a fost invitată. Nici măcar pictura de Van Gogh de pe perete nu păru s-o intereseze. Minele furate crescuseră tensiunile care clocoteau înăbușit până la un nou nivel, de pură înverșunare. Echipe frenetice de căutare nu reușiseră să dea de urma niciunuia dintre dispozitivele explozive. Sheeana știa că severa Instructoare Superioară avea propriile suspiciuni și un grup de oameni pe care dădea vina.

— Tu și basharul n-ați făcut o afacere bună pe Qelso, a spus Garimi. Ați lăsat toți oamenii și materialele acelea și n-ați căpătat nimic pentru noi!

— Ne-am umplut toate depozitele.

— Dacă alte sabotaje ne lovesc sistemele de întreținere a vieții? Liet-Kynes și Stilgar erau cei mai capabili în ceea ce privește conservarea, reciclarea și reparațiile. Dacă avem nevoie de ajutorul lor? Ai intenția să crești alții noi?

Sheeana a înfuriat-o și mai mult pe cealaltă femeie răspunzând cu un zâmbet calm, amuzat.

— Am putea, dar credeam că ești suspicioasă în privința tuturor copiilor ghola. Și totuși îi vrei înapoi pe Liet și pe Stilgar? În plus, poate că Liet avea dreptate; poate că e destinul lor să rămână pe Qelso.

— Acum e limpede că niciunul dintre ei nu era sabotorul, deși nu sunt cu totul convinsă în privința lui Yueh.

Sheeana a fixat cu privirea tușele strălucitoare de culoare pe care artistul arhaic le învolburase într-o imagine de o asemenea putere. Van Gogh fusese un geniu.

— Am luat o măsură necesară pe baza nevoilor și priorităților noastre.

— Nu tocmai! Te-ai înclinat în fața cererilor acelor nomazi ucigași ca să le ții pe toate Surorile Bene Gesserit departe de planetă! Am fi putut înființa o nouă școală acolo, iar acum, în schimb, întreaga navă ar putea să explodeze în orice clipă!

Ah, miezul a ceea ce o deranjează de fapt...

— Știi foarte bine că aș fi fost bucuroasă să vă las pe tine și pe discipolele tale să vă instalați acolo.

S-a silit să chicotească.

— Dar nu eram dispusă să stârnesc un război cu oamenii de pe Qelso. Îi putem instrui pe alții să știe toate detaliile sistemelor de întreținere a vieții. Nava o să supraviețuiască, așa cum se întâmplă de decenii.

Evident, deloc dispusă să se lase neluată în seamă, Garimi a întrebat:

— Cum o să supraviețuiască? Să creăm încă un ghola care să ne salveze? Asta-i mereu soluția ta, fie că e o Monstruozitate ca Alia, un trădător ca Yueh sau Jessica ori un Tiran ca Leto al II-lea. Măcar Pandora a avut bunul-simț să-și închidă cutia.

— Iar eu vreau s-o deschid larg. Vreau să aduc istoria înapoi, în special pe Paul Atreides... și pe Thufir Hawat. Am putea, cu siguranță, să ne inspirăm din cunoștințele Maestrului de Arme al Casei Atreides.

— Hawat a eșuat spectaculos ultima oară când ai încercat să-l trezești.

— Atunci, o să încercăm din nou. Iar Chani ar putea fi un excelent punct de sprijin pentru deșteptarea lui Paul. Jessica este și ea coaptă pentru trezire. Chiar și Leto al II-lea e pregătit.

Ochii lui Garimi au aruncat fulgere.

— Te joci cu focul, Sheeana!

— Forjez arme. Pentru asta, focul e necesar.

Sheeana s-a întors și i-a dat de înțeles lui Garimi că discuția se încheiase.

— Ți-am auzit părerile de destule ori ca să țin minte. O să iau masa astăzi cu copiii ghola. Poate că ei au idei proaspete.

Înfuriată, femeia brunetă s-a luat după Sheeana când aceasta a ieșit din cabina ei și a luat-o pe coridoare către sala de mese. Pe neașteptate, tânărul Leto al II-lea a ieșit dintr-un liftub, singur și tăcut ca de obicei. Băiatul de doisprezece ani hoinărea deseori pe holuri de unul singur; acum s-a uitat la cele două femei și a clipit, dar nu a vorbit cu ele. Un copil atât de neobișnuit, de preocupat...

Înainte ca Sheeana să apuce s-o oprească, Instructoarea Superioară s-a dus către Leto, rigidă și intimidantă. Garimi avea o țintă nouă pentru mânia și frustrarea pe care le simțea.

— Așadar, Tiranule, unde-i Poteca ta de Aur? Unde ne-a dus? Dacă erai atât de prestient, de ce nu ne-ai avertizat în legătură cu Onoratele Matres sau cu Inamicul?

— Nu știu.

Băiatul părea sincer nedumerit.

— Nu-mi amintesc.

Garimi l-a cercetat plină de dezgust.

— Și dacă *ți-ai aminti*? Ai fi Împăratul-Zeu, cel mai mare măcelar din toată istoria omenirii? Sheeana crede că ne-ai putea salva, dar eu zic

că Tiranul ar putea la fel de ușor să ne distrugă. La asta te pricepi cel mai bine. Nu te vreau înapoi pe tine, Leto al II-lea, sau monstruosul tău ego. Poteca ta de Aur e drumul unui orb cufundat într-o mlaștină.

— Nu-i Poteca de Aur a băiatului ăstuia, a intervenit Sheeana și a apucat-o pe cealaltă femeie de braț într-o strânsoare ca de menghină. Lasă-l în pace.

Leto a țâșnit pe lângă ele și a luat-o la fugă pe coridor. Garimi s-a uitat triumfătoare la Sheeana, care n-o privi decât ca pe o neghioabă, condamnată de propriile răbufniri irațională.

Lui Leto îi ardeau ochii și urechile din cauza acuzațiilor Instructoarei Superioare, dar refuza să lase să-i curgă o singură lacrimă. O persoană înțeleaptă nu irosea apă încercând să-și înece emoțiile; atâta lucru știa și el despre vechea Dune. În timp ce se îndepărta de Sheeana, de nesuferita Instructoare Superioară și de toți ceilalți care credeau că știu la ce să se aștepte din partea lui, băiatul a negat, în sinea lui ce spusese Garimi și a încercat să alunge din minte ceea ce știa chiar el.

Am fost Împăratul-Zeu, Tiranul. Am creat Poteca de Aur... dar, cu amintirile blocate, nu înțeleg cu adevărat ce înseamnă! În ciuda a tot ce învățase despre viața lui inițială, Leto nu se simțea altfel decât un băiat de doisprezece ani care nu ceruse niciodată să renască.

S-a urcat în tubul de transport către nivelurile de foarte jos, în căutarea unui loc în care să se simtă mai confortabil și la adăpost. La început, s-a gândit să se strecoare în camerele de recirculare cu vânturi violente și în conductele pentru pomparea atmosferei, dar măsurile stricte de securitate impuse de basharul Teg și de prietenul lui Leto, Thufir, închiseseră toate căile de acces.

Înainte de întâlnirea neplăcută cu Garimi, Leto plănuise să i se alăture lui Thufir pentru sesiunea obișnuită pe salteaua de antrenament. Deși celălalt băiat ghola avea acum șaptesprezece ani și avea îndatoriri legate de securitate împreună cu basharul, încă făcea antrenamente de luptă cu Leto. În ciuda tinereții și staturii mici, Leto al II-lea era extrem de competitiv

chiar și împotriva unui adversar mai mare, mai puternic. În ultimii câțiva ani, își oferiseră unul altuia o provocare serioasă.

În clipa asta totuși, Leto avea nevoie să fie singur. Ajuns la nivelurile cele mai joase ale navei s-a oprit la ușa principală de acces în cala imensă. Camerele de supraveghere probabil că-l zăriseră deja. A înghițit în sec, cu greutate. Nu îndrăznise niciodată să intre singur, deși se uitase ore-n șir prin plaz la viermii de nisip captivi.

Doi paznici tineri, un bărbat și o femeie, se aflau pe hol și monitorizau accesul pe puntea pentru mărfuri. Au observat apropierea băiatului și s-au încordat.

— Aici e zonă restricționată.

— Restricționată pentru *mine*? Știți cine sunt?

— Ești Leto Tiranul, Împăratul-Zeu, i-a replicat tânăra, ca și când ar fi răspuns la o întrebare a Instructoarei.

Era Debray, una dintre fiicele Surorilor Bene Gesserit născute în spațiu după evadarea non-navei.

— Iar viermii aceștia fac parte din mine. Nu-ți amintești istoria?

— Sunt primejdioși, a replicat bărbatul. N-ar trebui să intri.

Leto s-a uitat calm la cei doi.

— Ba da, ar trebui. Mai ales acum. Am nevoie să simt nisipul, să miros melanjul, viermii.

A făcut ochii mici.

— Ar putea foarte bine să-mi redea amintirile, așa cum vrea Sheeana.

Debray s-a încruntat, în timp ce cugeta la spusele lui.

— Sheeana a zis că orice mijloc trebuie folosit pentru a declanșa redeșteptarea ghola.

Paznicul bărbat s-a întors spre însoțitoarea lui.

— Cheamă-l pe Thufir Hawat și informează-l mai întâi. Asta-i complet neregulamentar.

Leto s-a apropiat de ușa grea.

— Am nevoie să intru doar până imediat dincolo de ecluză. N-o să mă îndepărtez prea mult. Viermii stau în centrul habitatului, nu?

Cu îndrăzneală, a folosit comenzile simple ca să deschidă ușa.

— Cunosc viermii ăștia. Thufir o să-nțeleagă. Nici el nu și-a recăpătat amintirile.

Înainte ca paznicii să se pună de acord să-l oprească, Leto a țâșnit în cală. Nisipul însuși părea să emită niște pocnituri ușoare, ca de electricitate statică. Era cald și aerul atât de uscat, încât îi ardea gâtul. Mirosurile puternice de cremene și scorțișoară i-au uscat nările. La celălalt capăt al calei lungi de un kilometru, viermii cei mari au pornit spre el.

Simpla ședere pe suprafața nisipoasă l-a dus pe băiat într-un loc pe care-l studiase în amănunțime. Adevăratul Arrakis, care se transformase din deșert în grădină în timpul primei lui vieți prelungite. Acum arșița uscată îi frigea pielea. A inspirat adânc aerul încărcat de mirosul de melanj, cu efect calmant.

Fără să se ostenească să evite să scoată zgomote, Leto a pășit mai departe pe nisip, cufundat până la glezne în dunele moi. Nu a luat în seamă strigătele de avertisment ale paznicilor în timp ce se îndepărta, cu pași târșiți, de peretele metalic. Era cel mai apropiat lucru de un deșert adevărat pe care-l cunoscuseră acești viermi.

S-a cățărat pe culmea unei dune, a rotit privirea de-a lungul limitelor calei și și-a imaginat cât de magnific trebuie să fi fost Arrakis. Își dorea să-și poată aminti. Duna pe care stătea era mică în comparație cu una reală, iar cei șapte viermi din cală erau și ei miniaturi ale strămoșilor lor neîncătușați.

În fața lui, cel mai mare dintre viermi s-a învolburat prin nisip, urmat de ceilalți. Leto simțea conexiunea cu acești șapte viermi. Era ca și cum magnificele fiare îi simțeau suferința din minte și voiau să-l ajute, chiar dacă amintirile îi erau încă zăvorâte într-un seif ghola.

Un izvor neașteptat de lacrimi a inundat obrajii lui Leto, nu de furie împotriva lui Garimi, ci de bucurie și venerație. Lacrimi! Nu reușea să oprească revărsarea de umezeală. Poate că, dacă ar pieri chiar acolo, pe nisip, trupul său ar fi absorbit în carnea viermilor, lăsând în urmă toate temerile și așteptările.

Acești viermi erau descendenții lui, fiecare cu câte o fărâmă a fostei lui conștiințe. *Suntem la fel.* Leto le-a făcut semn. Deși celulele lui de ghola nu eliberaseră încă amintirile miilor de ani ale vieții lui inițiale, acești viermi de nisip aveau și ei amintirile îngropate.

— Visezi acolo, înăuntru? Sunt *eu* înăuntru?

La o sută de metri de el, viermii s-au oprit și s-au scufundat înapoi în nisip, unul după altul. Simțea că prezența lor nu era amenințătoare, ci... protectoare. Îl *cunoșteau*!

Dinspre ecluza din spatele lui, Leto a auzit o voce familiară care-i striga numele. S-a uitat în spate și l-a văzut pe ghola Thufir Hawat în prag, făcându-i semn să se întoarcă la adăpost.

— Leto, ai grijă! Nu ispiti viermii! Ești prietenul meu, dar, dacă unul dintre ei te mănâncă, n-o să-i sar în gâtlej să te-aduc înapoi!

Thufir a încercat să chicotească, dar părea profund neliniștit.

— N-am nevoie decât de un pic de timp singur cu ei.

Leto simțea ceva care se mișca sub el. Nu era câtuși de puțin îngrijorat pentru el însuși. Dar nu voia să-și pună prietenul în primejdie. A detectat un miros puternic, izul de scorțișoară al mirodeniei.

— Pleacă! Acum!

Apoi, luptând cu propriile temeri, Thufir s-a aventurat mai aproape de băiat, la câțiva metri distanță.

— Sinucidere cu ajutorul viermelui? Asta făceai aici?

A aruncat o privire către ecluza din spatele lui, întrebându-se, parcă, dacă la nevoie mai putea ajunge înapoi în siguranță. Linii de îngrijorare îi brăzdau chipul. Arăta înspăimântat pentru el însuși și pentru Leto, lupta cu ceva care se împotrivea propriile instincte. Și totuși a pășit mai departe, atras parcă spre prietenul său.

— Thufir, rămâi pe loc! Ești în pericol mai mare decât mine!

Viermii știau că altcineva se afla pe tărâmul lor. Dar păreau mult mai agitați decât ar fi justificat-o un intrus. Leto simțea ură, o reacție instinctivă și iritată. A alergat înapoi spre Thufir ca să-l salveze. Prietenul lui părea să se lupte cu sine.

Nisipul a erupt, iar viermii i-au înconjurat pe el și pe Thufir. Creaturile s-au înălțat din dunele joase, cu capetele rotunde și lipsite de ochi căutând încolo și-ncoace după ceva.

— Leto, trebuie să plecăm.

Thufir l-a apucat pe băiat de mânecă. Avea glasul răgușit, aspru.

— Fugi!

— Thufir, n-or să-mi facă niciun rău! Și simt... simt că aș putea să-i fac să plece. Dar sunt foarte agitați. Ceva legat de... tine?

Leto simțea ceva ce nu înțelegea.

Simultan, viermii s-au repezit ca niște berbeci către cei doi tineri de pe dune. Thufir a țâșnit departe de Leto și și-a pierdut echilibrul pe suprafața moale. Leto a încercat să se ducă spre el, dar viermele cel mai mare a răbufnit în sus între ei, împrăștiind nisip și praf. O altă fiară s-a înălțat în cealaltă parte a lui Thufir, care încremenise, și și-a ridicat corpul sinuos în aer.

Thufir a scos un țipăt tremurat, care-ți îngheța sângele-n vine. Nu suna deloc ca prietenul ghola pe care-l cunoștea Leto. Nici măcar nu părea uman.

Viermii de nisip l-au izbit pe Thufir, dar nu l-au devorat pur și simplu. Cuprins parcă de o furie răzbunătoare, cel mai mare vierme s-a aruncat peste el și a strivit trupul tânărului pe nisip. Următorul vierme s-a cabrat și s-a rostogolit peste Thufir Hawat, deja frânt. Ca să fie sigur, un al treilea vierme a zdrobit silueta fără viață. Apoi cei trei viermi s-au dat înapoi, parcă mândri de ce făcuseră.

Leto s-a poticnit pe nisip către trupul strivit, fără să bage în seamă amenințarea viermilor. A alunecat pe o dună spulberată și a căzut în patru labe lângă silueta zdrobită, parțial îngropată.

— Thufir!

Dar nu a văzut chipul familiar al prietenului său. Trăsăturile turtite erau palide și goale, părul fără culoare, expresia inumană. Ochii, ca niște nasturi negri erau nefocalizați și morți.

Șocat, Leto s-a dat înapoi clătinându-se. Thufir era Dansator-Față.

„Iată-mi masca – arată exact ca a voastră. Nu putem vedea cum ne arată măștile în timp ce le purtăm."

Roata înșelăciunii, comentariu tleilaxu

Tumult în ierarhia non-navei. Uluire. Nici măcar Duncan Idaho nu reușea să priceapă cum se putuse întâmpla așa ceva. De câtă vreme îi urmărise Dansatorul-Față la bordul non-navei? Corpul mutilat, urât, nu lăsa loc de îndoială.

Thufir Hawat fusese Dansator-Față! Cum e posibil să fie el?

Războinicul mentat originar slujise Casa Atreides. Hawat fusese prietenul bun și loial al lui Duncan, dar nu această versiune falsă a lui. În tot acest timp, de-a lungul a trei ani de sabotaje și crime și poate mai mult de-atât, Duncan nu detectase Dansatorul-Față din Hawat și nici basharul Teg, care-i fusese mentor. Nici Surorile Bene Gesserit, nici oricare dintre ceilalți copii ghola. *Dar cum?*

O întrebare și mai gravă atârna deasupra lor, întunecând gândurile lui Duncan ca o eclipsă de soare: *Am găsit un Dansator-Față. Există și alții?*

S-a uitat la Sheeana, la Leto al II-lea, zguduit, și la cei doi paznici în stare de șoc care fixau cu privirea corpul străin.

— Trebuie să păstrăm totul secret până când trecem în revistă pe toată lumea de la bordul navei. Trebuie să stăm cu ochii pe ei, să găsim o cale de a-i testa cumva...

Ea fu de acord.

— Dacă mai există și alți Dansatori-Față la bord, trebuie să acționăm înainte ca ei să descopere ce s-a-ntâmplat.

Cu Glasul Bene Gesserit, pe un ton echivalent cu o lovitură verbală, le-a spus paznicilor:

— *Nu vorbiți cu nimeni despre asta!*

Cei doi au încremenit. Sheeana făcea deja planuri de a aplica măsuri drastice și de a examina pe toată lumea de pe navă. Mintea de mentat a lui Duncan făcea eforturi să înțeleagă ce s-ar fi putut întâmpla, dar întrebările sâcâitoare îi sfidau toate încercările de a impune logica.

Una se înălța deasupra celorlalte: *De unde știm că un test va funcționa?* Thufir făcuse deja față interogatoriilor Dreptvorbitoarelor, la fel ca toți ceilalți de la bord. Cumva, acești noi Dansatori-Față puteau să păcălească chiar și simțul adevărului pe care-l aveau vrăjitoarele.

Dacă tânărul ghola fusese înlocuit de un Dansator-Față la un moment dat, cum se petrecuse o asemenea substituire fără știința lui Duncan? Și când se întâmplase? Se întâlnise adevăratul Thufir din întâmplare cu un Dansator-Față ascuns într-un pasaj întunecos? Unul dintre supraviețuitorii secreți ai ciocnirilor sinucigașe ale Îngrijitorilor, într-o schemă elaborată pe termen lung? Cum altfel ar fi putut ajunge la bordul *Itacăi* un Dansator-Față?

Când își asuma identitatea unei victime, un Dansator-Față își întipărea personalitatea și amintirile persoanei originale și crea astfel un duplicat exact. Și totuși falsul Thufir își riscase viața pentru tânărul Leto al II-lea printre viermii de nisip. De ce? Cât din Thufir se aflase de fapt în Dansatorul-Față? Existase vreodată un adevărat ghola Thufir?

La început, când Dansatorul-Față fusese dat în vileag, Duncan fusese ușurat că sabotorul și ucigașul fusese găsit. Dar, după o analiză mentatică rapidă, a enumerat imediat câteva împrejurări în care ghola Thufir Hawat

avusese un alibi clar. Duncan fusese chiar el împreună cu acesta în timpul unora dintre atacuri. Proiecția următoare era incontestabilă.

Avem mai mult de un singur Dansator-Față printre noi.

Duncan și Teg s-au întâlnit într-o cămăruță cu pereți de cupru, destinată întâlnirilor private, izolată de orice dispozitiv cunoscut de scanare. Indicii subtile sugerau că fusese proiectată drept cameră de interogatorii. Cât de des o folosiseră astfel Onoratele Matres inițiale? Pentru tortură sau pentru simplul amuzament?

Calmi, în poziție de drepți, Teg și Duncan stăteau cu fața la Cucernicele Maici Sheeana, Garimi și Elyen, care consumaseră ultimele doze disponibile de drog pentru transa adevărului. Toate femeile erau înarmate și extrem de bănuitoare. Sheeana a spus:

— Sub diferite pretexte, am izolat pe toată lumea de la bord și am folosit mai multe niveluri de observatori. Cei mai mulți cred că suntem în căutarea minelor explozive care lipsesc. Până acum, foarte puțini au aflat despre Thufir Hawat. Alți Dansatori-Față n-ar fi conștienți că riscă să fie dați în vileag.

— Aș fi crezut că toată ideea asta e absurdă, până de curând. Acum nicio bănuială nu pare prea exagerată.

Duncan a încrucișat privirile cu basharul și amândoi au dat din cap.

— Transa adevărului e mai adâncă decât înainte, a vorbit Elyen pe ton distant.

— Poate că înainte n-am pus întrebările corecte.

Garimi a pus coatele pe masă.

Teg i-a spus:

— Atunci pune-le. Cu cât mai repede ne absolvi de bănuieli, cu atât mai repede putem să smulgem din rădăcini acest cancer. Avem nevoie de altfel de test.

În mod normal, o Soră Bene Gesserit antrenată ar fi trebuit să fie capabilă să descopere înșelătoriile doar cu o întrebare sau două, dar acest interogatoriu extraordinar a durat o oră. Deoarece construiau un grup

de aliați de încredere, Sheeana și Surorile ei aveau nevoie să fie meticuloase. Și să facă o treabă mai bună decât înainte. Cele trei Cucernice Maici urmăreau și cea mai mică urmă de ezitare. Nici Duncan, nici Teg nu au dat dovadă de vreuna.

— Vă credem, a conchis Garimi în cele din urmă. Exceptând cazul în care ne dați motive să ne răzgândim.

Sheeana a încuviințat.

— Provizoriu, acceptăm că voi doi sunteți exact cine spuneți că sunteți.

Teg a părut amuzat, dar a spus cu amărăciune.

— Iar eu și Duncan vă acceptăm și noi. *Provizoriu*.

— Dansatorii-Față sunt simulatori. Își pot schimba înfățișarea, dar nu-și pot schimba ADN-ul. Acum, că avem mostre de celule de la impostorul Hawat, doctoriţele noastre Suk ar trebui să fie în stare să creeze un test precis.

— Așa credem și noi, a comentat Teg.

Odată cu pierderea protejatului său, basharul părea profund tulburat. Nu mai lua nimic de bun.

Încruntată, cu chipul ca de oțel, Garimi a spus:

— Răspunsul evident este că Hawat s-a născut Dansator-Față, plantat și manipulat cu grijă de către Maestrul nostru tleilaxu. Cine ar fi cunoscut Dansatorii-Față mai bine decât bătrânul Scytale? Știm că avea celule în tubul lui anentropic. Dacă scenariul e adevărat, înșelătoria a continuat vreme de aproape optsprezece ani.

Sheeana a continuat:

— Un bebeluș Dansator-Față ar fi putut imita un nou-născut uman oarecare chiar de la început. Pe măsură ce creștea, lua formă pe baza înregistrărilor de arhivă ale tânărului războinic mentat al Atreizilor. Din moment ce nimeni de-aici, nici măcar tu, Duncan, nu și-l amintește pe originalul Hawat în adolescență, deghizarea n-avea nevoie să fie perfectă.

Duncan știa că avea dreptate. În prima lui viață, când scăpase de Harkonneni și se dusese pe Caladan, Thufir Hawat era deja un veteran trecut prin multe bătălii. Duncan lucrase la grajduri la Castelul Caladan,

cu taurii salusani cu care Bătrânului Duce Paulus îi plăcea să se lupte în spectacole grandioase. Cineva drogase taurii ca să-i înnebunească, iar tânărul Duncan încercase să dea alarma, dar nimeni nu-l ascultase. După ce Paulus fusese măcelărit, Hawat însuși condusese investigația și-l adusese pe tânărul Duncan în fața unei comisii de interogatoriu, din moment ce dovezile indicau că era spion Harkonnen...

Iar acum, Thufir Hawat era Dansator-Față! Duncan încă nu reușea să cuprindă cu mintea realitatea de netăgăduit.

— Atunci, toți copiii ghola ar putea fi Dansatori-Față, a zis Duncan. Sugerez să-l chemați pe Scytale. Acum el e primul nostru suspect.

— Sau, a intervenit Teg cu voce seacă, ar putea fi cea mai bună resursă. Așa cum a declarat deja Garimi, cine ar cunoaște mai bine Dansatorii-Față?

Când Maestrul tleilaxu a fost adus în camera cu pereți de cupru, Duncan și Teg au luat loc pe partea cealaltă a mesei, parte din ancheta tot mai amplă, menită să smulgă din rădăcini infiltrarea Dansatorilor-Față. Scytale părea speriat și șovăielnic. Trăsăturile de spiriduș, dinții ascuțiți și pielea cenușie îl făceau să pară străin și suspect, dar Duncan și-a dat seama că era doar un răspuns reflex bazat pe superstiții primitive și experiențe anterioare.

După ce Scytale s-a așezat, Elyen s-a aplecat în față. Părea cea mai severă dintre toți.

— Ce ai făcut, tleilaxule? Care ți-e planul? Cum ai încercat să ne trădezi?

A folosit un strop de Glas, destul ca să-l facă pe Scytale să tresară.

— N-am făcut nimic.

— Tu și cu predecesorul tău genetic știați ce creșteți în cuvele axlotl. Am testat celulele înainte să-ți permitem să-i creați, dar ne-ai înșelat cumva cu Thufir Hawat.

I-au arătat imagini cu Dansatorul-Față mort. Duncan și-a dat seama că surpriza tleilaxului era sinceră.

— Sunt toți copiii ghola astfel alterați? a vrut să știe Sheeana.

— Niciunul nu e, a insistat Scytale. În afară de cazul în care au fost înlocuiți cândva *după* ce au fost decantați din cuve.

Elyen l-a ațintit cu privirea, cu pleoapele coborâte.

— Spune adevărul. Nu văd niciunul dintre indicatori.

Sheeana și Garimi s-au consultat din priviri și au dat din cap simultan. Apoi Sheeana a adăugat:

— Doar dacă nu e chiar el Dansator-Față.

— E puțin probabil ca Scytale să fie un înlocuitor Dansator-Față, pur și simplu pentru că oricum prea puțini dintre noi au încredere în el, a subliniat Duncan. Un Dansator-Față ar alege să fie cineva care să se miște mai ușor printre noi.

— Cineva ca Thufir Hawat, a adăugat Teg.

Tânărul Scytale arăta extrem de tulburat.

— Acești noi Dansatori-Față au fost aduși înapoi din Dispersie. Rătăciții tleilaxu susțineau că i-au modificat în feluri pe care nu le înțelegem. Spre marea mea disperare, am aflat acum că nici măcar eu nu pot să detectez unul dintre ei. Credeți-mă, nu l-am bănuit niciodată pe Hawat.

— Atunci cum a ajuns la bord un Dansator-Față, dacă n-a crescut din celule de Dansator-Față din capsula ta anentropică? a întrebat Sheeana.

— Dansatorul-Față ar fi putut trece deja drept unul dintre noi când am plecat din Canonicat, a cugetat Duncan. Cât de atent i-ai verificat pe toți cei o sută cincizeci de la început, care s-au repezit la bord în timpul evadării?

Teg a clătinat din cap.

— Dar de ce să aștepte mai bine de două decenii ca să atace? N-are niciun sens.

— Un agent în adormire, poate, a sugerat Sheeana. Sau ar putea Dansatorul-Față să fi fost altcineva pentru multă vreme și doar de curând să-l fi înlocuit pe Thufir?

— Da, căutați un țap ispășitor pe care să-l persecutați, a zis Scytale cu amărăciune, prăbușit în scaunul de interogatoriu prea mare. De preferat un tleilaxu.

Sheeana avea flăcări în ochi.

— Ca măsură de precauție, am încuiat toți copiii ghola în camere separate, unde nu pot face niciun rău dacă un altul dintre ei este Dansator-Față.

Am dat deja instrucțiuni doctoriților Suk să ia mostre de sânge. N-or să scape.

Duncan s-a întrebat dacă nu cumva vehemența ei sugera că *ea* era Dansator-Față. A plecat pleoapele, bănuitor, și a continuat s-o urmărească. Trebuia să urmărească pe toată lumea, tot timpul.

Garimi s-a uitat în jur, la micul lor cerc de încredere.

— Eu sau altcineva, la alegerea voastră, o să rămân pe puntea de navigație și o să monitorizez non-nava în timp ce fiecare persoană de la bord e adusă în sala principală de ședințe. Îi mânăm înăuntru, îi numărăm pe toți, chiar și pe copii. Încuiem ușile și-i testăm pe toți. Unul câte unul. Să aflăm adevărul.

— Ce teste categorice putem folosi? a întrebat Teg. Pe noi toți?

Scytale a intervenit, cu vocea lui pițigăiată:

— Cred că pot să creez o metodă demnă de încredere. Cu o mostră de țesut de la Dansatorul-Față Hawat, o să prepar o casetă pentru comparații. Există anumite... tehnici pe care le-aș putea folosi. E unul din soiul cel nou, adus de Rătăcitii tleilaxu, și diferă de cei vechi. Dar cu mostra asta...

— Și de ce am avea încredere în tine? a întrebat Garimi. Nici chiar puritatea ta n-a fost demonstrată.

Scytale părea nefericit.

— Trebuie să ai încredere în cineva.

— Chiar trebuie?

— O să-i las pe experții voștri să mă observe în fiecare moment al pregătirilor.

Duncan i-a aruncat o privire Maestrului tleilaxu.

— Sugestia lui Scytale e bună.

— Sau vă pot oferi o altă posibilitate. Când Dansatorii-Față i-au trădat pe colegii mei Maeștri pe Tleilax și pe alte lumi, unii dintre noi au avut timp să contraatace. Am creat o toxină care țintește în mod specific Dansatorii-Față, o otravă selectivă. Dacă îmi acordați acces la aparatura de laborator, pot să recreez toxina și s-o folosesc sub formă de gaz.

— În ce scop? a întrebat Teg.

Apoi expresia i s-a schimbat într-una de înțelegere.

— A, să inundăm sistemele de ventilație de pe *Itaca*. Am omorî orice Dansator-Față care a mai rămas printre noi.

— Cantitatea necesară ca să saturăm nava ar fi uriașă, a adăugat Duncan și a început un calcul mentatic pentru a estima volumul de aer din vehiculul gigantic, concentrația de gaz care s-ar dovedi letală pentru polimorfi, posibilitatea de a-i îmbolnăvi pe alții și de a slăbi echipajul.

Lui Garimi nu-i venea să-și creadă urechilor.

— Sugerați să-l lăsăm pe *tleilaxul* ăsta să dea drumul unui gaz necunoscut în nava noastră? Ei au creat Dansatorii-Față!

Scytale i-a răspuns, pe un ton plin de dispreț:

— Voi, vrăjitoarelor, nu prea reușiți să gândiți. Nu vedeți că și eu sunt pus în fața unei primejdii grave? Aceștia sunt *noi* Dansatori-Față, aduși de Rătăcitii tleilaxu, frații noștri vitregi bastarzi, care au cooperat cu Onoratele Matres să-i anihileze pe toți Maeștrii vechi, ca mine. Gândiți! Dacă alți Dansatori-Față se află la bordul *Itacăi*, atunci sunt într-un pericol personal mai mare decât oricine altcineva. Nu înțelegeți?

— Gazul lui Scytale nu trebuie folosit decât în ultimă instanță, a zis Duncan.

Sheeana a rotit privirea prin încăpere.

— O să-l las să înceapă să lucreze la toxină, dar aș prefera să identificăm direct orice Dansator-Față.

— Și să-l interogăm, a adăugat Garimi.

Scytale a râs.

— Credeți că puteți interoga un Dansator-Față?

— Niciodată să nu subestimezi o Bene Gesserit.

Sheeana a dat din cap.

— Până când nu scăpăm de orice alt infiltrat, până când nu dovedim că nu mai există Dansatori-Față printre noi, singura noastră măsură de siguranță constă în a rămâne în grupuri destul de mari încât polimorfii să nu poată ataca fără să fie văzuți.

— Și dacă un număr copleșitor dintre noi sunt deja Dansatori-Față? a întrebat Teg.

— Atunci suntem pierduți cu toții.

În timpul perioadei de izolare a fost testat fiecare dintre copiii ghola; Leto al II-lea s-a supus primul. Când viermii de nisip se întorseseră împotriva lui Thufir Hawat, simțind cumva Dansatorul-Față inuman, șocul lui Leto păruse autentic. Camerele îl arătaseră cu ochii ațintiți asupra corpului distrus revenit la starea lui ștearsă de Dansator-Față fără să-i vină să creadă. Însă era clar că Thufir se pusese singur în pericol, se dusese din proprie voință către Leto, deși nu fusese obligat. De ce ar risca un Dansator-Față, în afară cazului în care copia era atât de exactă, încât până și prietenia era reală?

Leto, ghola al Tiranului, era multe lucruri extraordinare. Dar nu era Dansator-Față. Analiza genetică a lui Scytale a dovedit-o.

Paul Atreides a fost găsit și el curat, alături de Chani, Jessica și Alia cea de trei ani, care era intrigată de ace și de mostre. În ciuda bănuielilor care-l înconjurau, Wellington Yueh era și el ceea ce susținea că este.

După ce Scytale a completat testele de sânge și celulare, Sheeana tot nu era mulțumită.

— Chiar dacă acum avem încredere în copiii ghola, asta înseamnă doar că alți Dansatori-Față, dacă mai sunt, trebuie să fie ascunși printre noi, ceilalți.

— Atunci o să-i testăm și pe restul, a spus Garimi, sau o să folosim gazul toxic al lui Scytale. Eu, personal, o să mă supun oricărei cercetări, de câte ori trebuie, și sugerez s-o facem cu toții.

Scytale a ridicat mânuțele, alarmat.

— Testul ăsta e pretențios. Trebuie să prepar destule casete pentru toți pasagerii, iar asta o să ia mult timp.

— Atunci o să ne rezervăm timpul necesar, a anunțat Sheeana. Mai puțin de-atât ar fi o nesăbuință.

De ce găsim distrugerea atât de fascinantă? Când vedem o tragedie îngrozitoare, ne credem deștepți pentru că noi, personal, am evitat-o? Sau fascinația își are rădăcinile în emoția și teama de a ști că am putea fi următorii?

MAICA SUPERIOARĂ ODRADE, *Documentarea consecințelor*

Murbella și Janess, mamă și fiică, Maică Comandant și Bashar Suprem, se roteau pe orbită în jurul lumii moarte Richese. Zburau cu o navă de observație, separat de echipele de ingineri, încă suspicioși cu privire la molima stinsă din Canonicat. Deși boala își încheiase cursul, ixienii refuzau să se afle în spațiu închis cu Murbella și Janess, care fuseseră expuse la ea.

Cu toate acestea, singure în mica lor navă, cele două femei aveau o perspectivă perfectă asupra testului în desfășurare.

Cu mai mult de cinci ani în urmă, nave ale Onoratelor Matres de pe Tleilax bombardaseră Richese, nimicind nu doar întreaga populație, ci și industria de armament și flota pe jumătate construită care urma să fie livrată Noii Comunități. Acum totuși, că planeta era lipsită de viață, Richese era un loc pe deplin potrivit unde ixienii să-și demonstreze noile Anihilatoare.

Murbella a deschis sistemul de comunicații și le-a vorbit celor patru nave de testare care o însoțeau:

— Te umple de plăcere și de orgoliu să faci asta, nu-i așa, domnule Fabricant-Șef?

Pe ecran, Shayama Sen a înălțat din sprâncene și și-a dat capul pe spate, într-o etalare reușită a nevinovăției.

— Testăm arma pe care ne-ai comandat-o, Maică Comandant. Ai cerut o demonstrație, în loc să ne crezi pe cuvânt. Trebuie să demonstrăm că tehnologia noastră funcționează așa cum am anunțat.

— Iar rivalitatea dintre Ix și Richese n-are nimic de-a face cu alegerea țintei?

Abia-și ținea în frâu sarcasmul.

— Richese e doar o notă de subsol a istoriei, Maică Comandant. Orice satisfacție pe care și-ar fi obținut-o ixienii de pe urma sorții nefericite a rivalilor noștri s-a stins de mult.

După o pauză, Sen a adăugat:

— Recunosc totuși că ironia nu ne scapă.

De la ultima lui vizită, deasupra Canonicatului, conducătorul fabricilor părea schimbat în mod subtil. De curând, când se întorsese să livreze înregistrări complete ale tuturor testelor de pe Ix, păruse surprins, chiar stânjenit. Îi urmase sugestia și folosise testul celular pe toți oamenii lui, iar rezultatul fusese că douăzeci și doi de Dansatori-Față fuseseră demascați, cu toții din industrii critice.

Murbellei i-ar fi plăcut să-i interogheze, poate chiar să aplice o sondă T ixiană. Dar acei Dansatori-Față care nu fuseseră uciși imediat, și-au luat propria viață, cu ajutorul unui soi de decuplare sinucigașă, ca de mașină, de la propriul creier. Ocazia pierdută o înfuriase, dar se îndoia că Surorile ei ar fi aflat oricum ceva de la polimorfi. Cu toate acestea, se bucura că instalase opt inspectoare de încredere care să supravegheze progresul industrial începând din acel moment.

— Programul nostru de livrare e strict, Maică Comandant, așa cum ai cerut, a transmis Sen. Înarmăm navele de pe Junction cât mai repede

posibil. După ce o să vezi aceste patru Anihilatoare testate cu succes, n-o să poți nega că tehnologia noastră e demnă de încredere.

— Pare păcat să irosim asemenea putere de distrugere pe o țintă care nu-l afectează pe adevăratul Inamic, a comentat Janess. Dar avem nevoie de dovezi.

Amândouă trecuseră în revistă filme mai vechi cu teste, dar ar fi putut fi falsificate.

— Tot vreau să văd cu propriii ochi, a replicat Murbella. Apoi o să aruncăm totul în apărarea împotriva înaintării mașinilor.

— Desfășurăm nodurile acum, a transmis unul dintre piloții ixieni. Vă rog să observați.

Patru mingi de lumină au țâșnit din cele patru nave ixiene, iar Anihilatoarele incandescente s-au învârtit ca niște moriști către lumea crăpată de dedesubt. Au tremurat și s-au extins, pe măsură ce coborau, aruncând valuri unduitoare care deveneau din ce în ce mai strălucitoare în loc să se estompeze.

Atmosfera de pe Richese fusese deja pârjolită, pădurile și orașele, făcute una cu pământul în prima reacție în lanț. Chiar și așa, armele modificate de ixieni au găsit suficient combustibil ca să incendieze din nou planeta.

Murbella a rămas tăcută în timp ce privea rapiditatea uluitoare a fronturilor de flăcări. S-a uitat cu ochii larg deschiși, până când i-a simțit uscați. Planeta ardea ca un tăciune în bătaia vântului, de-a curmezișul continentelor au apărut crăpături; fisuri portocalii au explodat. În sfârșit, i-a vorbit fiicei ei, fără să-i pese că ixienii auzeau prin comunicatorul deschis:

— Dacă lansăm o astfel de armă în mijlocul flotei de luptă a mașinilor gânditoare, o să stârnească un prăpăd de neconceput.

— S-ar putea chiar să avem o șansă, a confirmat Janess.

Shayama Sen le-a întrerupt prin difuzoare:

— Presupui, Maică Comandant, că mașinile gânditoare vor fi atât de nesăbuite încât să-și piloteze navele într-un roi atât de strâns, încât să ajungă o singură armă.

— Știm multe despre planul de bătaie al Inamicului și despre felul în care a avansat flota lor. Nu folosesc motoare de pliere a spațiului, așa că se mută metodic de la o țintă la alta, pas cu pas. Cu mașinile gânditoare nu există prea multe surprize.

Murbella s-a uitat la fiica ei, apoi iar la planeta în flăcări, înainte să rostească ordine către ixieni:

— Foarte bine, nu-i nevoie să mai risipim și alte Anihilatoare. Când o să le aruncăm în sfârșit asupra navelor de luptă ale mașinilor, o să fie o demonstrație suficientă. Gata cu întârzierile! Am așteptat deja prea mult!

— O să se facă, Maică Comandant, a replicat Sen.

Murbella și-a mușcat buza de jos, în timp ce privea cum Richese arde mai departe. Nu-i stătea în fire Fabricantului-Șef să fie atât de cooperant și să nu ceară plăți suplimentare. Poate că, după ce văzuseră nenumărate lumi deja distruse, ixienii își recunoscuseră în sfârșit adevăratul dușman.

„Fie că le vedem, fie că nu, există plase peste tot, care ne învăluie viețile individuale și colective. Uneori e necesar să le ignorăm, de dragul propriei sănătăți mintale."

Jurnalul navei, intrare a lui DUNCAN IDAHO

Dansatori-Față la bord.

În apartamentul ei, împreună cu micuța Alia și cu Leto, băiatul de doisprezece ani, Jessica se simțea din nou aproape ca o mamă, după atâtea secole. Cei trei împărtășeau un trecut și o linie genetică, dar nu aveau și alte cunoștințe sau amintiri în comun. Nu încă. Jessicăi i se părea că nu erau mai mult decât niște actori care memorau replici și jucau roluri, încercând să fie cine ar fi *trebuit* să fie. Acest trup avea doar șaptesprezece ani, dar se simțea mult mai în vârstă, în timp ce-i liniștea pe ceilalți doi mai mici.

— Ce e un Dansator-Față? a întrebat Alia cea de trei ani, în timp ce se juca cu un cuțit ascuțit pe care-l ținea lângă ea.

Încă de când învățase să meargă, fetița nutrise o fascinație pentru arme și deseori cerea permisiunea să exerseze cu ele în loc să se joace cu jucării mai potrivite.

— Vin să pună mâna pe noi?

— Sunt deja *în* navă, a răspuns Leto, încă zguduit.

Nu-i venea să creadă că Thufir fusese Dansator-Față și că nu știuse.

— De aceea ne testează pe toți.

— Nimeni altcineva n-a fost găsit încă, a răspuns Jessica.

Ea și Thufir fuseseră decantați în același an. În creșă, fusese crescută împreună cu ghola al războinicului mentat și nu observase niciodată vreo schimbare. Nu părea posibil ca Thufir să fi fost Dansator-Față de la bun început.

Adevăratul Hawat, Maestru Asasin și fost maestru de arme al Casei Atreides, fusese veteran al multor campanii de succes, la fel ca basharul Miles Teg, și slujise trei generații ale Casei Atreides. Nu era de mirare că Sheeana și Surorile Bene Gesserit îl consideraseră un aliat neprețuit. De aceea voiseră să-l aducă înapoi, iar acum era evident de ce criza de declanșare a memoriei nu funcționase. Thufir nu era cu adevărat Thufir, și poate că nu fusese niciodată.

Acum, în afara cazului în care erau găsite celule curate pentru a crește un nou ghola, oamenii de la bordul *Itacăi* nu vor mai avea acces la talentele tactice și de mentat ale lui Hawat. De fapt, Jessica își dădea seama că după tot acest timp, proiectul ghola produsese foarte puține rezultate care să poată fi folosite în ajutorul lor. Numai Yueh, Stilgar și Liet-Kynes fuseseră retreziți la viețile lor trecute, dar ultimii doi plecaseră. Iar Yueh, deși doctor Suk talentat, nu era o achiziție prea grozavă pentru echipa lor.

L-a omorât pe ducele meu, Leto... iar...

Cu amenințarea Dansatorilor-Față, minele explozive lipsă și diversele sabotaje, nevoia de ghola și de vechile lor talente devenise și mai imperioasă. Copiii ghola nedeșteptați rămași trebuie să fi avut abilități speciale; Jessica știa că toți fuseseră aduși înapoi cu un motiv. Fiecare dintre ei. Paul, Chani și ea aveau cu toții vârsta corespunzătoare; chiar și Leto al II-lea ar trebui să fie destul de mare. Nu se putea să fie de-ajuns măsurile treptate, grijulii. Nu se mai putea.

A oftat. Dacă nu acum, atunci când or să fie de folos abilitățile lor istorice? *Trebuie să-mi recapăt amintirile!*

Jessica ar fi avut atât de mult în plus de oferit în avantajul non-navei, dacă i s-ar fi dat ocazia. Se simțea ca o coajă de persoană fără viața ei originară. S-a ridicat atât de repede, încât i-a făcut pe Alia și pe Leto să tresară.

— Voi doi ar trebui să vă întoarceți în camerele voastre.

Tonul sever nu lăsa loc niciunei contraziceri.

— Am ceva important de făcut. Surorile astea Bene Gesserit sunt niște lașe, deși nu-și dau seama. Și nu-și mai pot permite să fie așa.

Din unele puncte de vedere, Sheeana era pripită și impetuoasă, dar din altele, excesiv de prudentă. Jessica știa totuși pe cineva care n-avea să se sfiască să-i provoace durere.

— Pe cine te duci să vezi? a întrebat Leto.

— Pe Garimi.

Cucernica Maică din facțiunea conservatoare a privit-o cu o expresie împietrită, apoi a surâs abia schițat.

— De ce aș face asta? Ești nebună?

— Doar pragmatică.

— Înțelegi câtuși de puțin cât de dureros o să fie?

— Sunt pregătită.

S-a uitat la părul întunecat, creț, al lui Garimi, la trăsăturile banale și neatrăgătoare; prin contrast, Jessica era însuși idealul frumuseții clasice, proiectată de Bene Gesserit să joace rolul unei seducătoare, o maică reproducătoare ale cărei trăsături fuseseră copiate de nenumărate ori vreme de secole după moartea ei.

— Și știu, Instructoare Superioară, că, dacă cineva poate provoca acea durere, tu ești pregătită s-o faci.

Garimi părea prinsă între amuzament și stânjeneală.

— Mi-am imaginat nenumărate căi de a răsuci un cuțit în tine, Jessica. M-am gândit de multe ori cât rău au făcut acțiunile tale vechii Comunități. Ne-ai deviat tot programul Kwisatz Haderach, ai creat un monstru pe care nu l-am putut controla. După Paul, consecință directă a sfidării tale, am

suferit mii de ani sub Tiran. Care ar putea fi motivul să vreau să te trezesc? Ne-ai trădat.

— Așa spui tu.

Cuvintele lui Garimi loveau de parcă ar fi aruncat cu pietre. Femeia o hărțuise pe Jessica ani de-a rândul, la fel ca și pe bietul Leto al II-lea. Jessica era la curent cu toate acuzațiile, înțelegea cum o privea facțiunea conservatoare Bene Gesserit. Dar nu îndurase până acum adâncimea șocantă a urii și a mâniei pe care i le arăta acum femeia.

— Propriile tale cuvinte dezvăluie foarte multe, Garimi. *Vechea* Comunitate. Unde-ți sunt gândurile? Trăim deja în viitor.

— Asta nu șterge suferința îngrozitoare pe care ai provocat-o.

— Tot insiști că ar trebui să port acea vină. Dar cum s-o simt dacă nu-mi aduc aminte? Te mulțumești cu mine pe post de țap ispășitor, cal de bătaie pentru toate greșelile închipuite ale trecutului? Sheeana îmi vrea amintirile redate ca să pot ajuta. Dar *tu*, Garimi, ar trebui să fii la fel de dornică să mă trezești. Recunoaște: te poți gândi la o pedeapsă Bene Gesserit mai bună decât să mă cufunzi în lucrurile de neiertat pe care spui că le-am făcut Comunității? Trezește-mă! Fă-mă să văd singură!

Garimi a întins mâna și a apucat-o de încheietură. Din instinct, Jessica a încercat să se tragă înapoi, dar nu a reușit. Expresia celeilalte femei s-a înăsprit.

— O să Împărtășesc cu tine. O să-ți dau toate gândurile și amintirile, ca să *știi*.

Garimi s-a apropiat și mai mult.

— O să vărs în creierul tău acele sute de generații de vieți trecute care s-au petrecut după ce ai comis crima, ca să vezi întreaga amploare și consecințele a ceea ce ai făcut.

A tras-o pe Jessica și a lipit-o de ea.

— Nu e posibil. Numai Cucernicele Maici pot Împărtăși.

Jessica a încercat să se dea înapoi.

Ochii lui Garimi sclipeau ca oțelul.

— Iar tu ești Cucernică Maică sau ai fost. Prin urmare, una zace în tine.

A prins ceafa Jessicăi, a strâns-o de părul de culoarea bronzului și a tras-o mai aproape. S-a aplecat și și-a lipit fruntea de a ei.

— Pot face asta să meargă. Sunt destul de puternică. Îți imaginezi ce fac? Poate că suferința o să fie de-ajuns să te paralizeze!

Jessica s-a împotrivit.

— Sau o să... mă... facă... mai puternică...

Își voia propriile amintiri, da, dar nu se oferise niciodată să accepte toate experiențele lui Garimi sau pe cele ale numeroaselor strămoașe care trăiseră în timpul persecuțiilor Împăratului-Zeu al Dunei, propriul nepot. Toate acelea care supraviețuiseră Epocii Foametei și se străduiseră să-și depășească dependența de melanj, care nu mai era disponibil. Ororile acelor generații lăsaseră urme adânci în psihicul uman.

Jessica nu voia deloc asta. *Garimi insistă că eu am provocat totul!*

A simțit ceva în cap și a rezistat, dar Garimi era mai puternică, forța asupra ei Împărtășirea, vărsa amintiri, le dezlănțuia. În țeasta Jessicăi bubuiau ciocane, cu destulă putere ca să spargă osul și să răbufnească afară. A auzit un trosnet în beznă și s-a întrebat dacă Garimi câștigase...

Zguduită, Jessica, *adevărata* Jessica, concubina legitimă a ducelui Leto Atreides, Cucernică Maică Bene Gesserit, s-a uitat în jur cu o nouă uimire, pe care nu și-o imaginase niciodată cu putință. Deși vedea numai pereții non-navei, își amintea ce bună îi fusese viața cu ducele și cu fiul lor, Paul. Își amintea cerul albastru sidefiu de pe Caladan, răsăriturile spectaculoase de pe Arrakis.

Până la urmă, o învinsese pe Garimi. Acum a ieșit din apartamentul femeii furioase, nesigură pe picioare și plină până la refuz de cunoștințe. Acel potop de amintiri era un amestec de binecuvântare și povară, pentru că lipsea iubitul ei duce Leto.

Golul subit a făcut-o să se simtă de parcă ar fi plonjat într-o groapă fără fund. *Leto, Leto al meu! De ce nu te-au adus Surorile înapoi în același timp, ca pe Paul și Chani? Și blestemat să fii, Yueh, pentru că mi l-ai luat de două ori!*

Se simțea profund singură, cu inima secătuită și mintea rămasă doar cu amintiri și cunoștințe. Jessica era hotărâtă să găsească o cale de a se face utilă din nou Surorilor sale.

Întoarsă în apartament, a găsit-o pe Alia, care o aștepta. Cu o inteligență mai presus de anii ei, fetița a examinat-o calmă și i-a spus:

— Mamă, i-am spus doctorului Yueh că o să-ți recapeți amintirile. Acum îi e și mai frică de tine. Ai putea să-l omori cu o privire. L-am fugărit și i-am dat șuturi pentru tine.

Jessica a stăpânit ura pe care o simțea în mod automat pentru Yueh.

— Nu trebuie faci asta. Mai ales, nu acum.

Trădătorul avusese dreptate să se teamă de revenirea amintirilor ei, chiar dacă îi cunoscuse deja crimele și-l iertase. *Dar a fost cu mintea, nu cu inima.* În timp ce stătea pe loc, amintirile trezite ale Jessicăi au înfipt și mai adânc pumnalul.

Cu un val de emoție, nu s-a putut împiedica să întindă brațele și s-o îmbrățișeze pe Alia cu fervoare. Apoi a privit-o prima oară pe fiica ei.

— Sunt mama ta din nou.

„Un test trebuie definit înainte de a fi folositor. Care sunt parametrii? Ce precizie are? Prea des, un test nu face nimic altceva decât să-l analizeze chiar pe cel care testează."

Ghidul acolitelor Bene Gesserit

Moartea Dansatorului-Față Hawat nu a putut fi ținută secretă prea multă vreme. Toată lumea era luată în evidență și încuiată, în timp ce Sheeana și cercul ei de indivizi testați realizau o numărătoare completă, izolau și aprobau echipe de securitate și apoi îi conduceau pe toți locuitorii navei în sala principală de ședințe. Încăperea uriașă putea adăposti cu ușurință sute de oameni pentru zile întregi, dacă era nevoie și dacă era adusă destulă mâncare. Între timp, Garimi rămânea sus, pe puntea de navigație, și monitoriza singură *Itaca*.

Din moment ce tot personalul, cel puțin cel *cunoscut*, era încuiat în sala de ședințe, orice trădător putea foarte bine să fie prins înăuntru. În următoarele câteva zile, de-a lungul unei testări meticuloase, orice Dansator-Față rămas printre ei avea să fie stârpit.

La început, copiii mai mici, născuți în timpul călătoriei păreau să creadă că era un joc, dar curând au devenit neastâmpărați; oamenii erau stânjeniți și bănuitori și se întrebau de ce numai o mână de oameni aveau

voie să intre și să iasă, cu însărcinări misterioase. Și de ce era tleilaxul acela mic și oribil unul dintre cei de încredere? Mulți dintre cei de la bord îl priveau pe Scytale cu dispreț fățiș, dar el era obișnuit cu un asemenea tratament. Rasa tleilaxu fusese întotdeauna disprețuită și privită cu neîncredere. Acum cine era de vină?

Lucrase frenetic în ziua care trecuse pentru ca, împreună cu doctoriţele Suk, să asambleze destule seturi de analiză pentru a face o comparație genetică pe fiecare individ netestat. Ca plan de rezervă, crease și destul gaz toxic specific pentru Dansatorii-Față ca să umple multe canistre, deși Sheeana nu era gata să aprobe un asemenea experiment riscant. Nu încă. N-aveau destulă încredere în el și păstrau gazul sub control strict.

Nici el n-avea încredere totală în ei. La urma urmei, era Maestru tleilaxu, probabil ultimul care mai exista. În secret, a pus la punct un test mai neobișnuit, fără greș, știind foarte bine ce făcea. Nu a spus nimănui nimic despre el.

Când totul a fost gata, Scytale s-a așezat în primul rând, pentru ceea ce se aștepta să fie un proces important de dezvăluire. Le-a urmărit pe Surorile Bene Gesserit neliniștite, doctorițe Suk, arhiviste și Instructoare. În public, Teg stătea alături de Rabin și de două Surori. Copiii ghola se aflau la câteva rânduri distanță, fiecare dintre ei deja dovedit a fi nealterat. Duncan Idaho aștepta lângă una dintre ușile încuiate, iar bărbați din Bene Gesserit păzeau celelalte ieșiri.

În timp ce pasagerii adunați așteptau, Sheeana a vorbit în fața sălii de ședințe, cu vorbe clare și intransigente și cu o nuanță de Glas.

— Am descoperit un Dansator-Față printre noi și credem că sunt și alții în această încăpere.

O clipă de tăcere, datorată șocului, s-a prelungit stânjenitor de mult când ea a încercat să se uite în ochii fiecărui individ. Scytale nu era surprins că nu a ieșit nimeni în față. Bătrânul Rabin părea în același timp indignat și pierdut fără restul oamenilor săi. De pe scaunul de lângă bătrân, Teg i-a spus să aibă răbdare. Rabinul s-a uitat furios la el, dar nu s-a opus.

— Am creat un test infailibil.

Vocea Sheeanei părea obosită, chiar dacă tuna.

— O să fie plictisitor și o să ia mult timp. Dar vă veți supune cu toții.

— Sper că niciunul dintre voi n-are altceva mai bun de făcut.

Duncan și-a încrucișat mâinile la piept și a zâmbit îndârjit.

— Ușile or să rămână păzite până când procesul se va încheia.

Scytale și doctoriţele Suk au urcat pe scenă cu seturi, seringi și tampoane chimice.

— Pe măsură ce fiecare dintre voi e exonerat, rândurile noastre de aliați demni de încredere va crește. Niciun Dansator-Față nu poate scăpa de această investigație.

— Cine era Dansatorul-Față pe care l-ați prins? a întrebat una dintre Surori, cu un strop de neliniște în glas. Și de ce presupuneți că mai sunt și alții printre noi? Ce dovezi aveți?

Când Sheeana a explicat felul în care îl omorâseră viermii pe Hawat, murmure uluite s-au răspândit în public.

Basharul a strigat de pe locul lui, cu un ton încărcat de vinovăție și repulsie:

— Știm că falsul Thufir nu putea fi răspunzător pentru toate incidentele de sabotaj pe care le-am înregistrat. Era cu mine, în persoană, când s-au produs unele dintre incidentele cunoscute.

— De unde știu că nu sunteți *toți* Dansatori-Față?

Rabinul s-a ridicat în picioare și s-a încruntat la Sheeana, la doctoriţele Suk și mai ales la Scytale.

— Nu ți-am înțeles niciodată purtarea.

Teg l-a tras înapoi pe scaun.

Sheeana nu a luat în seamă întrebarea bătrânului și a arătat spre primul rând.

— O să iau acum primul subiect.

Două doctorițe Suk au înaintat cu trusele pregătite, iar Sheeana a spus:

— Faceți-vă comozi. O să dureze.

Pentru Scytale totuși, acest proces era în primul rând o diversiune și nici măcar Surorile Bene Gesserit nu știau. Prins în capcană, orice Dansator-Față

din public avea să încerce să găsească o cale de a scăpa detecției. Prin urmare, Maestrul tleilaxu trebuia să acționeze în mare grabă, înainte ca orice polimorf ascuns să apuce să facă vreo mișcare. A privit publicul cu atenție și a manevrat cu degetele micul dispozitiv pe care-l avea cu el.

În timp ce procedura lentă, analitică, era cu siguranță demnă de încredere, Scytale își pregătise planul pe baza a ceea ce știa despre vechii Dansatori-Față creați de Maeștrii tleilaxu originari. Paria că polimorfii din Dispersie erau la fel, cel puțin din punctul de vedere al reacțiilor fundamentale. Trebuie să fi ieșit din același proiect de bază. Dacă era așa, ar fi putu să știe cum să-i demaște, un test slab, de folosit doar ca rezervă... dar chiar faptul că era neașteptat ar fi putut acționa în favoarea lui.

În centrul sălii de ședințe, doctorițele Suk făceau primul test unei Surori supuse. Aceasta a întins mâna și a așteptat să-i fie luat un strop de sânge.

Fără avertisment, Scytale și-a declanșat emițătorul de sunete de înaltă frecvență. Un fluierat strident a urcat și a coborât, intens, dar slab, deasupra limitei auzului celor mai mulți oameni. Dansatorii-Față originali comunicaseră cândva cu tleilaxu într-un limbaj de fluierături codificate, un șir secret de note cu rol de program întipărit în structura lor neurologică. Scytale era convins că zgomotul irezistibil avea să facă orice Dansator-Față să-și piardă deghizarea, măcar temporar.

Brusc, printre șirurile de scaune, bătrânul Rabin a început să tremure, iar corpul i-a fost cuprins de spasme. Chipul uscățiv i s-a schimbat și s-a netezit pe sub barbă. A scos un țipăt de mânie și de surprindere și a sărit în picioare. Bătrânul devenise neașteptat de suplu, vânjos și violent. Avea fața ștearsă, cu ochi cufundați în orbite și nas turtit, ca un craniu gol făcut din ceară pe jumătate topită.

— Dansator-Față! a strigat cineva.

Rabinul a devenit un vârtej și s-a repezit asupra Surorilor Bene Gesserit.

„Nu-ți subestima niciodată inamicul – sau aliații."

MILES TEG, *Memoriile unui bătrân comandant*

Din cauza veșnicelor plângeri, a atitudinii negative și a înfățișării fragile, toți cei de la bord îl neglijaseră sau îl judecaseră greșit pe bătrânul Rabin. Era valabil și pentru Miles Teg.

Cu mișcări la fel de iuți și de mortale ca o rază laser, Dansatorul-Față l-a izbit pe bashar cu o lovitură care i-ar fi sfărâmat țeasta dacă ar fi venit drept. Chiar la timp, Teg s-a dat înapoi cu un gest de o viteză inumană. A fost de ajuns pentru a-i salva viața, dar atacul l-a năucit.

Instantaneu, Rabinul a ucis două Surori din partea cealaltă, apoi a pornit în linie dreaptă, pe un traseu ucigaș, către cea mai apropiată ieșire, eliberându-și drumul cu o rafală de lovituri mortale. Din niște buzunare ascunse ale hainelor închise la culoare, conservatoare, Dansatorul-Față a scos două pumnale mici de aruncat. Lamele nu erau mai lungi decât degetele, dar le-a aruncat extrem de precis. Vârfurile ascuțite, fără îndoială otrăvite, au străpuns gâtul celor doi bărbați Bene Gesserit care păzeau ușa. Aproape fără niciun sunet, Rabinul le-a dat trupurile muribunde din drum și s-a năpustit pe coridor.

Scytale a scrutat cu insistență mulțimea ca să se asigure că acest inamic fugar nu distrăsese atenția de la niciun alt Dansator-Față

ascuns printre cei adunați în sală. Tleilaxul nu a zărit nicio altă transformare subită.

Sheeana le-a strigat celorlalți să-l urmărească pe Rabin.

— Știm cine e, dar își poate schimba forma. Acum trebuie să-i dăm de urmă.

Una dintre Surori a încercat să folosească intercomul navei ca s-o avertizeze pe Garimi, dar nu a primit niciun răspuns.

— A fost avariat.

— Repară-l.

Sheeana și-a dat seama că Rabinul avusese destul timp, de-a lungul carantinei din încăperea uriașă, să comită subtil și alte sabotaje.

Doctorul Yueh s-a repezit la Teg, care gemea, și s-a aplecat să verifice gravitatea rănii; alături de el, cele două Surori căzute erau vizibil moarte. Privirea de pe chipul doctorului ghola era mai curând de descurajare decât de disculpare. În timp ce-l examina pe Teg, a murmurat:

— Rabinul mi-a dat mostra de celule de la bebelușul ghola. Trebuie să fi luat celule ale lui Piter de Vries din stoc și m-a păcălit. Știa ce o să fac, cum o să reacționez.

Duncan și-a mutat privirea de la Yueh și Teg la Sheeana.

— Legătura e evidentă acum. Thufir Hawat și Rabinul. De ce nu mi-am dat seama?

Sheeanei i s-a tăiat răsuflarea când a priceput brusc același lucru.

— Amândoi au coborât pe planeta Îngrijitorilor!

Duncan a dat din cap.

— Hawat și Rabinul au rămas singuri împreună în timpul vânătorii de Onorate Matres. Toți ați fost nevoiți să luptați ca să ajungeți înapoi la navetă după ce ați descoperit că Îngrijitorii erau Dansatori-Față.

— Sigur!

Chipul Sheeanei era grav.

— Cei doi au venit în fugă din pădure în ultima clipă. Se pare că de fapt n-au scăpat de Îngrijitori.

— Prin urmare, Rabinul și Thufir cei originali..., a început Duncan.

— Amândoi sunt morți de mult, înlocuiți de Dansatori-Față de pe planetă, iar corpurile, aruncate în timpul vânătorii.

Reușind în sfârșit să obțină concentrarea mentatică, Duncan a tras încă o concluzie evidentă:

— Atunci sunt mai mult de cinci ani de când s-a petrecut substituirea. Cinci ani! În tot acest timp, copia lui Hawat și cea a Rabinului trebuie să-și fi așteptat ocazia; au ucis ghola și cuve axlotl. Ne-au sabotat sistemele de întreținere a vieții, ne-au silit să ne oprim pe Qelso, unde eram vulnerabili, puteam să fim descoperiți mai ușor de urmăritori. A reușit Inamicul să ne prindă urma acolo? Până acum am reușit să scăpăm de plasă, dar acum, că Dansatorii-Față au fost demascați...

Sheeana a pălit.

— Și cum rămâne cu minele furate? Le poate declanșa oricând, dacă ajunge la ele!

Pe cale de a-și reveni, dar vizibil amețit, Teg pornise deja către ușă.

— Dansatorul-Față știe că trebuie să pună mâna pe non-navă înainte să reușim să-l omorâm. O să se ducă spre puntea de navigație.

— Garimi e acolo, a zis Sheeana. Să sperăm că-l poate opri.

În momentul în care Dansatorul-Față a ajuns pe puntea de navigație, și-a reluat deghizarea de Rabin. Deținea toate amintirile, experiențele și amănuntele personalității bătrânului și mult mai mult de-atât. Rabinul șubred, părând înspăimântat, s-a năpustit în încăpere. Garimi a tresărit.

— Ce cauți aici? a întrebat ea.

Cu ochii mari, cuprins de panică, părea să creadă că ea i-ar putea oferi protecție. Îi căzuseră ochelarii.

— Dansator-Față! a gâfâit în timp ce se apropia de ea cu pași nesiguri. Omoară Surori Bene Gesserit!

Garimi s-a întors către panoul intercomului ca să ia legătura cu Sheeana, iar Rabinul a atacat. Lovitura a nimerit-o aproape de gât, dar ea a simțit mișcarea și s-a răsucit în ultima clipă. Muchia pumnului polimorfului

a coborât, în schimb, asupra umărului. A alunecat de pe scaun, iar Rabinul s-a aruncat din nou asupra ei.

Garimi a lansat un șut spre el de pe podea, țintind unul dintre genunchii noduroși și nesiguri ai bătrânului, dar el a sărit într-o parte ca o panteră ghemuită. Rabinul a scos un urlet sălbatic când Garimi a săltat la loc pe picioare și a adoptat o poziție defensivă.

— Ingenios, Rabinule. Chiar și acum, că știu ce ești, abia dacă simt la tine duhoarea de Dansator-Față.

Cu o smucitură și o răsucire, Rabinul a smuls un scaun fixat în podea și l-a balansat spre ea. Femeia s-a ghemuit și a întins mâna să apuce scaunul care șuiera pe deasupra ei. I l-a smuls din mână, iar forța tracțiunii a fost de-ajuns ca să-l doboare la podea.

Când Rabinul s-a ridicat în picioare, și-a preschimbat trupul, ca să imite forma unui Fiutar feroce. Mușchii i s-au umflat, dinții i-au devenit ascuțiți și lungi, iar ghearele au retezat aerul. Garimi s-a împleticit înapoi, ca să iasă din raza lui ucigașă, și a izbit intercomul cu pumnul.

— Surori! Dansator-Față pe puntea de navigație!

Fiutarul s-a întins, iar ghearele ascuțite, proaspăt crescute, i-au sfâșiat roba. Cu lovituri de pumn violente și frenetice menite mai mult să rănească dușmanul decât să-i apere propria viață, Garimi i-a fracturat coastele. Cu o lovitură furioasă de picior care i-a solicitat toată forța călcâiului, i-a smuls femurul drept din încheietura șoldului.

Însă Fiutarul s-a rostogolit în cădere, s-a rotit ca un vârtej și, înainte ca ea să simtă o clipă de victorie, i-a frânt gâtul. Garimi s-a prăbușit fără să scoată aproape niciun sunet. Cu un gest de pură răutate, i-a sfâșiat gâtul înainte de a-și relua, cu calm, forma de Dansator-Față în starea neschimbată. S-a șters de sânge pe față cu mâneca.

Mai zdruncinat chiar decât puteau vindeca propriile capacități de polimorf, Rabinul s-a târât, apoi a șchiopătat, spre comenzile principale ale *Itacăi*. A auzit zgomot de picioare care alergau pe coridor, așa că a încuiat puntea de navigație, a pus în funcțiune blocajele de urgență și a pornit un protocol de apărare împotriva revoltelor de la bord.

În anii în care-şi păstrase deghizarea, Dansatorul-Faţă colectase pe ascuns mostre de celule din pielea lui Duncan Idaho, Sheeana şi basharul Miles Teg. Acum, mâinile i s-au modelat cu amprentele de identificare potrivite, astfel încât comenzile de înaltă securitate ale non-navei să-i răspundă. Uşile încuiate aveau să reziste împotriva oricărei încercări de a intra. Până la urmă, Surorile Bene Gesserit aveau să găsească o cale de a pătrunde, dar, până atunci, îşi va fi încheiat misiunea.

Stăpânii săi maşini gânditoare aveau să fie alertaţi. Şi aveau să vină. Cu multă vreme în urmă, studiase cum să manevreze motoarele Holtzman.

A estimat coordonatele cât de bine a putut, fără să-şi facă griji din cauza lipsei unui Navigator, a pliat spaţiul şi a trimis *Itaca* de-a curmezişul galaxiei. Nava s-a rostogolit într-o altă regiune stelară, nu departe de trupele lui Omnius care avansau. A reconfigurat sistemele de comunicaţii ale navei şi a declanşat o baliză de detecţie. Superiorii săi cunoşteau semnalul.

Maşinile gânditoare aveau să răspundă repede. Dansatorul-Faţă simţea deja cum se apropia reţeaua tahionică flămândă, invizibilă. De data asta nu mai exista scăpare. Non-nava avea să fie complet prinsă în capcană.

„Până și adversarii mici pot fi letali."

Raport analitic Bene Gesserit despre problema tleilaxu

Până să ajungă Duncan, Sheeana și Teg la puntea de navigație, ușile groase erau încuiate. Inexpugnabile. Puntea fusese proiectată să rămână în siguranță chiar și în fața unei armate.

În câteva clipe, au apărut și alte Surori, care alergaseră întâi la arsenal și-și luaseră arme de mână: pistoale cu ace otrăvite, paralizatoare și tăietoare cu laser. Niciunul dintre aceste dispozitive nu era suficient. În fugă, copiii ghola s-au alăturat mulțimii la intrarea punții încuiate – printre ei Paul, Chani, Jessica, Leto al II-lea și mica Alia.

Duncan a simțit schimbarea când non-nava s-a strecurat prin spațiul pliat.

— E la comenzi, ne mută din loc!

— Înseamnă că Garimi a murit, a tras concluzia Sheeana.

— Dansatorul-Față o să ne ducă direct la Inamic, a spus Teg. Acum e momentul să folosim gazul otrăvitor al lui Scytale ca să omorâm Dansatorul-Față.

Sheeana s-a întors către două dintre Surorile care stăteau pe coridor.

— Găsiți-l pe tleilaxu și duceți-l în cabinetul nostru păzit. Luați o canistră și o să inundăm aerul de pe punte cu gaz.

— N-avem timp de asta, a zis Duncan. Trebuie să intrăm acolo!

Vocea Aliei a sunat straniu de calmă și inteligentă când a spus:

— Eu pot intra.

Duncan s-a uitat la fetiță. Pentru el, ecourile amintirilor evocate de acest copil erau tulburătoare. Duncan cel originar n-o cunoscuse niciodată în tinerețe, fusese ucis de sardaukari când Jessica abia era însărcinată. Dar avea amintiri vii despre o Alia mai mare, care-i fusese iubită, într-o altă viață. Dar asta era doar istorie. Acum ar fi putut la fel de bine să fie mit sau legendă.

S-a aplecat să-i vorbească.

— Cum? N-avem prea mult timp.

— Sunt destul de mică.

Cu o privire, fetița a arătat canalele înguste de aerisire care duceau pe puntea de comandă. Era mult mai mică și decât Scytale.

Sheeana scotea deja grilajul.

— Sunt filtre și bare în drum. Cum o să treci?

— Dați-mi un tăietor cu laser. Și un pistol cu ace. O să vă deschid ușa cât de repede pot. Pe dinăuntru.

După ce Alia a căpătat ceea ce-i trebuia, Duncan a săltat-o pe fetiță până unde se putea strecura în tunelul minuscul. Nu împlinise încă patru ani și cântărea foarte puțin. Jessica privea, cu o înfățișare mai matură decât în urmă cu numai câteva zile, dar, chiar dacă-și vedea „fiica" într-o situație atât de primejdioasă, nu a protestat.

Calmă și concentrată, copila a prins tăietorul în dinți, a îndesat pistolul cu ace în cămășuță și a început să se târască prin aerisire. Distanța dintre încăperi nu era mare, dar fiecare jumătate de metru era o luptă. A expirat, ca să devină cât mai mică și să înainteze.

Afară, ceilalți au început să bată în ușa încuiată, ca să distragă atenția. Au folosit tăietoare grele care scoteau scântei, fumegau și zgâriau baricada densă, blindată, cu câte un milimetru o dată. Dansatorul-Față știa că aveau nevoie de ore întregi să-și taie drum pe puntea de navigație. Alia era convinsă că Dansatorul-Față nu se aștepta la o ambuscadă din partea ei.

A întâlnit prima piedică, un set de bare de plastoțel întrețesute cu o plasă de filtrare. Țesătura densă era acoperită cu substanțe chimice neutralizante și încărcată cu o peliculă ușor electrostatică, menită să curețe orice drog sau otravă din aerul care trecea pe punte. Cu filtrul la locul lui, gazul toxic al lui Scytale n-ar fi trecut, chiar dacă ar fi reușit să-l elibereze.

Cu coatele înfipte în propriile șolduri, Alia a apucat tăietorul pe care îl ținea între dinți și, cu mișcări smucite din încheietură, a retezat barele. Cu grijă, a pus plasa în fața ei, atentă să nu facă niciun zgomot, și s-a târât peste ea. Marginile ascuțite i-au zgâriat pieptul și picioarele, dar Aliei nu-i păsa de durere.

A trecut în același fel de al doilea grilaj și apoi a ajuns la ultima deschizătură, de unde îl putea vedea pe Dansatorul-Față prin grilaj. Înfățișarea lui se schimba din când în când, uneori revenea la forma bătrânului, alteori devenea Fiutar, dar purta mai ales fața ștearsă, ca de craniu gol. Chiar înainte de a vedea trupul sfâșiat al lui Garimi pe podea, Alia știa că nu trebuie să-și subestimeze adversarul.

Cu vârful tăietorului luminos, a retezat clemele micuțe care țineau închis ultimul grilaj. Cu mișcări care să provoace cât mai puțin zgomot cu putință, a ținut placa pe loc și s-a răsucit, ca să poată scoate din cămașă pistolul cu ace. S-a încordat, apoi a tras adânc aer în piept și a așteptat momentul potrivit.

Am numai o clipă de surpriză, așa că trebuie s-o folosesc pe deplin în avantajul meu.

Dansatorul-Față lucra la comenzi, probabil transmitea un semnal misteriosului Inamic, poate chiar și către mai mulți din cei de felul său. Fiecare secundă de întârziere punea *Itaca* în pericol tot mai mare.

Dintr-odată, Dansatorul-Față a smucit capul în sus și și-a ațintit privirea asupra grilajului. Cumva, o simțise. Acum, fără șovăială, Alia a împins grilajul slăbit către el ca pe un proiectil. El s-a ferit, reacționând exact așa cum se așteptase fetița. Încă întinsă pe burtă în tubul de ventilație, a întins pistolul cu ace în față și a tras de șapte ori. Trei dintre acele mortale și-au găsit ținta: două în ochii Dansatorului-Față, al treilea, în artera gâtului.

Polimorful a fost cuprins de spasme, s-a zvârcolit și a căzut fără viață. Alia s-a târât afară din aerisire, a căzut pe podea, și-a recăpătat echilibrul și a aruncat o privire să verifice dacă Garimi murise cu adevărat, înainte să pășească liniștită spre ușă. Cu degete pricepute, a dezactivat măsurile de securitate din interior și a descuiat ușa pe dinăuntru.

A dat cu ochii de Duncan și Teg, cu armele în mână, temători de ceea ce ar fi putut să iasă. Fetița i-a întâmpinat cu chipul fără nicio expresie:

— Dansatorul nostru Față nu mai este o problemă.

Peste umărul Aliei, au zărit silueta inumană, întinsă lângă un scaun răsturnat. Șuvițe de sânge curgeau din rănile de săgeți din ochi, iar în jurul gâtului avea un guler stacojiu, gros, de sânge. Pe podea zăcea și Garimi, mutilată.

Sheeana a făcut ochii mici.

— Văd că ești o ucigașă înnăscută.

Alia a rămas impasibilă.

— Așa mi s-a spus. N-ai adus înapoi copiii ghola pentru talentele lor? Asta-i ceea ce fac cel mai bine.

Duncan s-a grăbit către comenzile non-navei, să evalueze ce făcuse falsul Rabin. Și-a extins simțurile și s-a îngrozit să vadă firele mortale de plasă licăritoare cum apăreau și se intensificau în jurul lor. Imposibil de rupt. Capcana era destul de strălucitoare, destul de puternică pentru ca toată lumea s-o vadă.

Teg s-a repezit la o stație de scanare.

— Duncan! Se apropie niște nave, o mulțime! Dansatorul-Față ne-a adus chiar în pragul Inamicului! Suntem marcați, iar plasa s-a fixat pe noi!

— După toți acești ani, suntem prinși în nadă.

Duncan și-a plimbat privirea peste toți cei prezenți.

— Măcar suntem pe cale să aflăm cine este cu adevărat Inamicul.

„Umanitatea noastră comună ar trebui, prin definiție, să ne facă aliați. Faptul trist este totuși că tocmai asemănările par deseori să fie, de fapt, diferențe enorme și obstacole insurmontabile."

MAICA COMANDANT MURBELLA,
cuvântare către Noua Comunitate

Având în vedere lipsa critică de timp, miile de nave nou-echipate ale Ghildei nu puteau trece prin probe și teste minuțioase. Anihilatoarele produse în masă erau încărcate la bordul vehiculelor cu blindaj greu, construite pe Junction și pe șaptesprezece șantiere-satelit.

Echipajele se pregăteau să plece pe linia frontului.

Proaspăt sosiți de la recrutările de pe sute de planete aflate în calea primejdiei, comandanți fără experiență primeau doar un antrenament minim și abia dacă erau de ajuns ca să înfrunte Inamicul în numeroasele puncte vulnerabile, în timp ce omenirea încerca să-și traseze linia de apărare. Murbella știa că, în ciuda hotărârii și a curajului lor și, indiferent de câtă instruire primeau și de câtă practică făceau, cei mai mulți dintre luptătorii umani aveau să fie nimiciți.

În lunile de după stingerea molimei în Canonicat, Maica Comandant deschisese porțile refugiaților alungați de pe orice planetă evacuată.

La început, aceștia se temuseră să se instaleze pe o lume până nu demult în carantină, apoi însă începuseră să se reverse. Cu atât de puține opțiuni la dispoziție, grupurile de zdrențăroși acceptară oferta de adăpost a Comunității, în schimbul muncilor vitale pentru efortul de război. Politica și vechile facțiuni trebuiseră lăsate deoparte. Acum, fiecare viață era dedicată pregătirilor pentru rezistența finală împotriva forțelor aflate pe drum ale lui Omnius.

De pe Buzzell, Cucernica Maică Corysta transmisese vestea incredibilă că viermii uriași care făceau ravagii în ceea ce privea operațiunile cu gemone produceau un soi de mirodenie. Murbella a bănuit imediat un soi de experiment al Ghildei. Nu putea fi un fenomen natural. Corysta a sugerat ca viermii să fie vânați și recoltați, dar Maica Comandant nu gândea atât de departe. O nouă sursă de mirodenie conta numai dacă rasa umană supraviețuia Inamicului.

Maica Comandant Murbella a convocat un mare consiliu de război pentru delegații planetelor de pe linia frontului care erau în pericol iminent de a fi atacați de forțele mașinilor gânditoare. În ciuda indignării, fiecare dintre ei a trecut prin testul celular, pentru a da în vileag Dansatorii-Față ascunși. Murbella nu-și asuma niciun risc; perfizii polimorfi puteau fi oriunde.

În marea sală de ședințe din Citadelă, a pășit de-a lungul mesei de lemn de elacca până la scaunul rezervat ei. Și-a folosit puterile de observație specifice Bene Gesseritului ca să-i cerceteze pe cei adunați; toți erau aduși aici de disperare. Murbella a încercat să-i privească pe acești reprezentanți, în diversele lor costume și uniforme, ca pe niște comandanți militari, în esență generali în ultima mare bătălie a omenirii. Oamenii din această sală aveau să dirijeze roiurile de nave aruncate laolaltă și să opună o rezistență sfidătoare în o mie de locuri. Dar erau ei eroii de care avea nevoie rasa umană?

Când s-a întors cu fața la delegați, Murbella a văzut neliniștea din ochii lor și a simțit în aer mirosul de sudoare al fricii. Imensa flotă a Inamicului se năpustea înainte ca un front de flăcări peste harta galaxiei,

înghițea sistemele stelare unul câte unul, se îndrepta inexorabil către Canonicat și către lumile rămase în inima Vechiului Imperiu.

După ce călătorise printre diferitele lumi fortificate și le studiase pregătirile, Murbella încheiase alianțe cu acești conducători planetari, lorzi războinici, conglomerate comerciale și unități guvernamentale mai mici. Viziunea lui Leto al II-lea despre Poteca de Aur fragmentase omenirea în așa fel, încât nu mai urma un singur conducător carismatic, iar acum Murbella trebuia să repare această pierdere. Poate că diversitatea fusese la un moment dat o cale către supraviețuire, dar, dacă numeroasele lumi și armate nu reușeau să reziste împreună împotriva mult mai marelui dușman, aveau să piară toate.

Dacă prescienta Tiranului fusese formidabilă, cum era posibil să nu fi prevăzut existența marelui imperiu al mașinilor, indiferent cât de departe ar fi fost? Cum să nu fi știut Împăratul-Zeu că încă un conflict titanic se pregătea pentru omenire? S-a cutremurat ușor. Sau *știuse*, iar totul se desfășura exact așa cum plănuise Tiranul?

După un efort considerabil, a câștigat o bătălie internă critică când diferiții conducători s-au pus de acord că cea mai puternică apărare venea dintr-un plan unificat, planul *ei*, în loc de o sută de bătălii de apărare independente și lipsite de speranță. Ca să-și facă auzit mesajul, fusese nevoită să-și croiască drum printre tentaculele încăpățânate ale diverselor birocrații planetare. Nimic nu era ușor în acest război.

Cu povara poziției ei pe umeri, Murbella a ciocănit în masă cu o piatră mare, sferică, scoțând un bubuit puternic, răsunător, care i-a chemat la ordine pe participanții la întâlnire.

— Știți cu toții de ce vă aflați aici. Trebuie să ducem ultimele bătălii disperate, o mie de puncte de rezistență răspândite în spațiu. Mulți dintre noi vom muri, sau *toți* vom muri. Nu există alte opțiuni. Singurele întrebări sunt cât de curând vom muri și cum se va întâmpla. Alegem să murim liberi, luptând până la ultimul... sau înfrânți și puși pe fugă?

Sala a răsunat de o cacofonie de voci, accente și limbi, deși insistase ca toți să vorbească limba comună galach. A folosit Glasul ca să întrerupă zarva.

— Mașinile sosesc! Dacă o să cooperăm și n-o să ne retragem din fața inamicului, s-ar putea să avem mijloacele de a le opri pe loc.

A observat în public funcționari ai Ghildei și ingineri ixieni. Având în vedere termenul scurt de predare, o parte din construcția navelor de război fusese inevitabil făcută în pripă, dar cele câteva inspectoare și supraveghetoare de linii de producție Bene Gesserit stătuseră cu ochii pe operațiuni.

— Armele și navele sunt acum gata, dar, înainte de a porni, am o singură întrebare pentru voi toți.

I-a străpuns cu privirea pe conducători. Dacă ar mai fi fost Onorată Matre, ochii ei ar fi scos flăcări portocalii.

— Aveți hotărârea și curajul să faceți ceea ce trebuie făcut?

— Dar *tu*? a tunat un bărbat cu barbă de pe o planetă foarte mică, dintr-un sistem îndepărtat.

Murbella a ciocănit iar cu piatra ei sonică.

— Noua mea Comunitate o să ducă greul ciocnirii inițiale cu mașinile gânditoare. Am luptat deja cu ele în mai multe sisteme stelare, pe rând, le-am distrus multe nave și am supraviețuit molimei lor aici, în Canonicat. Dar acest război n-o să fie niciodată câștigat pe câmpuri de bătălie individuale.

A făcut un semn, iar Janess a manevrat comenzile.

— Priviți cu toții aici.

O proiecție holografică mare a surprins adunarea și a umplut spațiul liber al sălii mari de ședințe a Citadelei cu hărți amănunțite al numeroaselor sisteme solare ale galaxiei. O pată înainta, arătând cuceririle mașinilor gânditoare, ca o maree care îneca fiecare sistem ce-i stătea în cale. Bezna înfrângerii și a exterminării înnegrise deja cele mai multe dintre sistemele cunoscute din regiunile Dispersiei.

— Trebuie să ne concentrăm eforturile. Din cauza faptului că nu folosesc motoare care pliază spațiul, inamicul avansează de la un sistem la altul. Le cunoaștem drumul și de aceea ne putem așeza în calea lor.

Murbella stătea în picioare printre simulările de stele și planete. Degetul ei s-a mutat de la un punct la altul, stelele luminoase și planetele locuibile din calea Inamicului.

— Trebuie să apărăm frontul, aici și aici și peste tot! Numai prin combinarea tuturor navelor, comandanților și armelor putem spera să oprim Inamicul.

A mișcat mâna peste imaginile licăritoare aflate chiar în fața mașinilor gânditoare ostile.

— Orice altă alegerea ar însemna lașitate.

— Ne faci lași? a tunat bărbosul.

Un negustor s-a ridicat.

— Cu siguranță putem negocia...

Murbella l-a întrerupt.

— Mașinile gânditoare nu vor o anumită lume. Nici nu caută nestemate, mirodenie sau orice alte bunuri. Nu le putem oferi nimic ca să cerem pace. Nu fac compromisuri și vor continua să ne urmărească oriunde am fugi.

S-a uitat la bărbatul care se grozăvea și a continuat:

— Dacă fugi de conflict acum, *s-ar putea* să supraviețuiești o vreme. Dar copiii sau nepoții tăi n-or să aibă nicio scăpare. Mașinile îi vor măcelări, până la ultimul sugar. Îți prețuiești viața mai mult decât pe a lor? Atunci, da, vă fac lași.

În ciuda murmurelor din sală, nimeni altcineva nu a mai ridicat vocea. Pe uriașa etalare de stele, șiruri de focuri minuscule de artificii au erupt de-a lungul hotarului dintre teritoriile cucerite de mașini și planetele umane vulnerabile.

Privirea Murbellei s-a rotit pe deasupra publicului.

— Fiecare dintre noi este responsabil pentru a-l opri pe Inamic să treacă de această linie. Eșecul înseamnă moartea rasei umane!

„Adevărata loialitate este o forță de nezdruncinat. Dificultatea constă în a determina exact față de cine sau ce este loială o persoană. Deseori, aceasta este fidelă doar sieși."

DUNCAN IDAHO, *O mie de vieți*

Conducătorul miriadei Dansatorilor-Față a sosit pe Synchrony ca purtător al unui mult-așteptat dar pentru hiperminte. Mașinile gânditoare încă îl priveau pe Khrone ca pe nimic altceva decât un servitor, un curier.

Omnius și Erasmus nu bănuiseră niciodată că polimorfii și-ar fi putut pune la cale propriile scheme, independent atât de omenire, cât și de mașini. Naivi, orbi și atât de tipici. Hipermintea avea să prețuiască acest nou melanj pentru planurile ei grandioase și să împiedice mașinile să se îndoiască de Khrone și de Dansatorii lui Față. Avea intenția să profite la maximum de el.

Cu brutalitatea și aroganța lor, „bătrânul și bătrâna" le dăduseră cu multă vreme în urmă noilor polimorfi motive să-și încalce loialitatea. Erasmus își închipuia câteodată că este oarecum asemănător cu un Dansator-Față, dar mult mai mult de-atât... și la fel ca un om, dar mai măreț. Și ca Omnius... dar infinit mai puternic.

Khrone și restul miriadei nu-și închinaseră niciodată cu adevărat devotamentul mașinilor gânditoare. Nu vedea mai multe motive să accepte sclavia stăpânilor mașini, decât să fi acceptat dominația originarilor tleilaxu, care le creaseră predecesorii cu atâtea secole în urmă. Aliați cu sila, parteneri de mâna a doua... Hipermintea nu era decât un strat în plus în piramida imensă a celor care *credeau* că-i controlează pe Dansatorii-Față.

După atâtea eforturi, Khrone abia aștepta să renunțe la această înșelătorie fără sfârșit. Numărul de măști pe care trebuia să le poarte și ițele complicate pe care le tot trăgea nu-l mai amuzau. Curând totuși...

Singur, își pilotă nava mică direct către inima imperiului modern al mașinilor. Locul unde se afla Synchrony fusese programat genetic în toți Dansatorii-Față, ca un fel de baliză de dirijare. În timp ce intra în spațiul aerian de deasupra metropolei tehnologice, Khrone și-a lăsat gândurile să rătăcească înapoi la Ix. Fabricanții și inginerii realizaseră cu succes o demonstrație specială pe planeta moartă Richese, iar acum Anihilatoarele ieșeau de pe liniile de producție. Maica Comandant Murbella fusese impresionată de puterea la care fusese martoră și total convinsă de spectacol. Neghioaba!

Dar nu din toate punctele de vedere. La întâlnirea anterioară cu Fabricantul-Șef Shayana Sen, Murbella îl silise să-și facă un test biologic menit să dovedească faptul că nu era Dansator-Față. Având în vedere ce se întâmplase, Khrone era extrem de ușurat că *nu* îl înlocuise, așa cum fusese tentat de multe ori în trecut.

Dansatorii-Față controlau cele mai multe dintre pozițiile importante de pe Ix și, când Fabricantul-Șef distribuise testele în masă tuturor principalilor ingineri și șefi de echipe (fără să suspecteze că s-ar putea chiar să existe o majoritate de Dansatori-Față printre ei), miriada fusese silită să acționeze în grabă. Când Sen, indignat, a anunțat bănuielile Comunității Surorilor, infiltrații fuseseră, în sfârșit, obligați să-l omoare și să-i preia identitatea. Avuseseră deja grijă de sâcâitoarele supraveghetoare de linie și controloare de producție Bene Gesserit. Așa încât înșelătoria continuă netulburată.

Dansatorii-Față perfecționați au înglobat repede ultimele ființe umane dintre conducătorii de pe Ix. Apoi, lucrând împreună, au născocit toate testele necesare, au ales țapii ispășitori ceruți, au substituit date convingătoare și au trimis totul Canonicatului, în conformitate cu cererile Murbellei. Totul în perfectă ordine.

După ce supraviețuise molimei, conducerea Comunității îi silise pe toți protectorii umani să se adune la un loc împotriva flotei mașinilor gânditoare, să-și apere rasa mai curând decât propriile lumi. Sutele de nave noi care ieșeau din șantierele de pe Junction erau încărcate cu destule Anihilatoare pentru un ultim efort concertat împotriva valului de neoprit al navelor lui Omnius. Până acum, forțele hiperminții întâlniseră foarte puțină rezistență semnificativă, iar acum erau pe drum spre Canonicat. Pentru ultima oară.

Khrone fusese, de fapt, ispitit să le lase pe Cucernicele Maici și pe apărătorii lor de ultimă instanță să reușească. Cu destule Anihilatoare funcționale, puteau trimite flota mașinilor la plimbare. Oamenii și mașinile gânditoare se puteau nimici cu ușurință unii pe ceilalți. Cu toate acestea, era pur și simplu prea... ușor. Kralizec cerea mult mai mult! De data asta, schimbarea fundamentală din univers avea să elimine ambii rivali și să lase toate rămășițele Vechiului Imperiu Dansatorilor-Față.

Khrone se simțea total încrezător în viitor când a aterizat cu nava în labirintul întortocheat de turle arămii, foișoare aurii și clădiri argintii interconectate. Structurile conștiente de sine s-au dat deoparte ca să elibereze un loc pentru nava lui. Când micul vehicul s-a oprit pe un platou neted ca de mercur, Khrone a ieșit, inspirând aerul cu miros de fum și metal încins. Nu a pierdut timpul ca să se uite în jur.

Lumea centrală a mașinilor se baza în întregime pe efecte teatrale. Suspecta intervenția lui Erasmus în asta, deși Omnius avea o percepție atât de umflată despre propria importanță încât, fără îndoială, voia ca toți trepădușii lui mașini să se plece în fața lui ca în fața unui zeu, chiar dacă hipermintea trebuise să-i programeze să facă astfel.

Pe sol au apărut plăci rectangulare și au așternut o cale de piese îmbucate care l-a îndrumat pe Khrone către destinație, în catedrala magnific arcuită. Cu capul sus, a păşit pe ea cu prețiosul pachet în mâini, refuzând să arate ca un milog chemat în fața stăpânului. Mai curând, Khrone era o persoană aflată în misiune, cu o treabă importantă de făcut. Omnius avea să fie mulțumit să aibă ultramirodenia concentrată, ca s-o folosească pentru Kwisatz Haderach-ul lui clonat.

Înăuntrul sălii ostentative, ghola baronului Harkonnen stătea, împreună cu tânărul Paolo, la o tablă de șah piramidal cu nouă niveluri. Încruntat, baronul a răsturnat o tură de pe unul dintre nivelurile de sus.

— Mutarea asta nu e permisă, Paolo.

— Îmi permite să câștig, nu?

Satisfăcut de propria ingeniozitate, tânărul a încrucișat brațele pe piept.

— Trișând!

— E o regulă nouă. Dacă suntem atât de importanți cum spui, ar trebui să avem voie să ne facem propriile reguli.

Un val de mânie a traversat chipul baronului, apoi s-a transformat în chicotit.

— Înțeleg raționamentul... și observ că înveți.

Când Khrone a înaintat, s-au uitat la el cu expresii identice de dezgust.

— Oh, tu ești...

Baronul părea complet diferit de cum era în vremurile când fusese torturat de Dansatorii-Față.

— Nu credeam c-o să te mai văd. Plictisit de Caladan?

Fără să-i bage în seamă, Khrone a observat că cele două mașini gânditoare principale își reluaseră deghizarea de cuplu în vârstă, în haine de grădinari. De ce adoptau acum aceste personaje? În beneficiul celor doi ghola? Nu era ca și cum mașinile gânditoare ar fi ținut vreun secret față de oricine de-aici. Khrone nu reușise niciodată să stabilească vreun tipar în comportamentul lor.

Poate că avea legătură cu faptul că Omnius și Erasmus voiau să primească toate viețile pe care Khrone le adunase și le asimilase în timpul

ultimei misiuni printre oameni. Abia așteptau împărtășirea „ambasadorilor" lor Dansatori-Față de fiecare dată când se întorcea vreunul dintre reprezentații lor de departe. Părea să-i facă să se simtă superiori și-i îngăduia robotului independent să simtă că aparținea cumva rasei umane.

— Uite, a adus ceva! a arătat Paolo cu degetul. Un cadou pentru noi?

Khrone s-a dus direct la cei doi bătrâni. Când femeia s-a aplecat spre el, fața i-a căpătat o înfățișare sălbatică și flămândă.

— Khrone, cred că ne-ai adus mai mult decât un simplu pachet. N-ai mai venit în Synchrony de ceva vreme. Arată-ne personalitățile pe care le-ai adunat. Fiecare strop ni se adaugă, ne face mai măreți.

— Mie mi-au ajuns.

Bătrânul s-a întors cu spatele.

— Încep să-mi facă oarecum silă. Sunt toate la fel.

— Cum poți să spui așa ceva, Daniel? Fiecare om e altfel, atât de minunat de haotic și de imprevizibil!

— Exact ce spun. Te zăpăcesc cu toții. Și nu sunt Daniel, sunt Omnius. Kralizecul vine peste noi și nu mai avem timp de jocuri pregătitoare.

— Uneori, încă îmi place să mă consider Marty, din multe puncte de vedere, e mai atrăgător pentru mine decât numele sau deghizarea de Erasmus.

Bătrâna a făcut un pas spre Khrone. Dansatorul-Față nu a îndrăznit să se clintească, deși detesta ceea ce era pe cale să se-ntâmple. Mâna ei era noduroasă, cu încheieturi groase la degete. A simțit-o ca pe o gheară când i-a atins fruntea. A apăsat mai tare, iar Khrone s-a cutremurat, incapabil să blocheze penetrarea.

De fiecare dată când un Dansator-Față imita o formă umană, lua o mostră din subiectul original și obținea atât o înregistrare genetică, cât și o amprentă a amintirilor și a personalității sale. Mașinile gânditoare dăduseră drumul polimorfilor în Vechiul Imperiu. Infiltrându-se printre oameni, adunau tot mai multe vieți, pe măsură ce înlocuiau indivizi folositori și le jucau rolul. De câte ori un Dansator-Față se întorcea în imperiul mașinilor, Erasmus în special voia să adauge aceste vieți la imensul lui repertoriu de date și de experiențe.

Prin supunere forțată, Khrone și camarazii lui cedau aceste informații. Dar, deși mașinile gânditoare puteau încărca diversele vieți pe care le copiau, nu puteau lua nucleul personalității. Khrone păstra secrete, chiar dacă oferea toți oamenii cărora li se substituise în ultimii ani – un inginer ixian, un reprezentant al CHOAM, un membru al echipajului unei nave a Ghildei, un muncitor de la docuri pe Caladan și mulți alții.

Când procesul s-a încheiat, mâna bătrânei s-a retras. Chipul zbârcit afișa un surâs satisfăcut.

— O, au fost unii interesanți! Omnius o să vrea cu siguranță să-i împărtășească.

— Nu de asta am venit.

Glasul îi era rușinos de slab și tremurat.

— Am obținut o substanță specială pe care o veți găsi neprețuită pentru proiectul vostru Kwisatz Haderach.

A întins pachetul cu ultramirodenie ca și cum ar fi oferit un dar unui rege, exact așa cum se aștepta Omnius să se poarte. Bătrânul a acceptat pachetul și l-a examinat cu atenție.

Dansatorul-Față i-a aruncat lui Paolo o privire condescendentă.

— Această formă puternică de melanj va debloca în mod sigur prescienta oricărui Atreides. Atunci îți vei avea Kwisatz Haderach-ul, așa cum am promis întotdeauna. Nu mai e nevoie să urmărești non-nava.

Omnius a găsit comentariul amuzant.

— Ciudat că spui asta tocmai acum.

— Ce vrei să spui?

Alături de el, bătrâna a rânjit.

— E o zi importantă, din moment ce ambele noastre planuri se împlinesc. Răbdarea și prevederea au dat roade. Și acum ce-o să facem cu *doi* Kwisatz Haderach?

Khrone s-a oprit, surprins.

— Doi?

— După atâția ani, non-nava a căzut, în sfârșit, în capcană.

Khrone și-a ascuns surpriza și a devenit rigid.

— Asta e... excelent.

Bătrâna și-a frecat mâinile.

— Totul ajunge la apogeu în același timp. Îmi aduce aminte de o mișcare culminantă dintr-o simfonie pe care am compus-o cândva.

Bătrânul a început să umble prin încăpere, cu pachetul de ultramirodenie în mâini. L-a adulmecat.

Paolo s-a întors cu spatele la jocul de șah.

— N-ai nevoie de alt Kwisatz Haderach! Mă ai *pe mine*! Dă-mi mirodenia *acum*!

Erasmus i-a surâs cu indulgență.

— Poate în curând. Mai întâi o să vedem ce are pentru noi non-nava, cine e Kwisatz Haderach-ul lor. Ar trebui să fie interesant.

— Crucișătoarele noastre o înconjoară chiar acum, iar agenții de la bord au avut grijă să garanteze că n-o să scape iar. Dansatorii tăi Față au făcut o treabă bună, Khrone.

Omnius l-a întrerupt.

— Și, la scară mai mare, cele mai mari cuirasate ale noastre se apropie de apărătorii umani din Vechiul lor Imperiu. O să cucerim curând Canonicatul, da e numai una dintre multele ținte simultane.

— Ar trebui să fie o bătălie cât se poate de spectaculoasă.

Tonul lui Erasmus era mai curând sec decât entuziasmat.

Hipermintea a vorbit cu severitate:

— Triumful va fi asigurat când condițiile corespunzătoare vor fi asigurate, potrivit proiecțiilor noastre matematice. Succesul este iminent.

Cu încântare pe chipul de metalfluid, Erasmus strălucea când s-a întors spre Paolo și baron.

— Doi Kwisatz Haderach sunt mai buni decât unul!

„Timpul este o marfă mai prețioasă decât melanjul. Nici măcar cel mai bogat om nu poate cumpăra mai multe minute să pună în fiecare oră."

DUCELE LETO ATREIDES, ultimul mesaj de pe Caladan

O rețea subțire de culori sclipitoare ca pietrele prețioase s-a închis în jurul *Itacăi*. Motoarele non-navei s-au încordat, dar nu au putut s-o rupă. Străduindu-se să recapete controlul și să se elibereze de straniile legături, Duncan a pornit motoarele Holtzman, gata să sfâșie o gaură prin plasa pâlpâitoare. Era singura scăpare.

Cu privirea furioasă ațintită asupra Dansatorului-Față mort de pe punte, Sheeana le-a ordonat celor două Surori de lângă ea:

— Luați chestia aia de pe puntea de navigație!

În câteva clipe, femeile au cărat afară polimorful inert și însângerat.

Acum, că plasa era vizibilă pentru toți, Duncan și-a concentrat luciditatea de mentat ca să studieze rețeaua țesută care-i prinsese în capcană. Căuta cu frenezie găuri sau puncte slabe în puternica structură, dar nu a găsit nimic care să sugereze cel mai mic defect, nicio zonă mai subțire, care să le îngăduie să scape.

Atunci avea să încerce forța brută.

Cu ani în urmă, se eliberase de plasă folosind motoarele Holtzman, așa cum nu fuseseră niciodată proiectate să funcționeze; pilotase *Itaca*

exact la unghiul și viteza potrivite ca să străpungă țesătura spațiului. Îi reamintise de mișcarea unui Maestru Spadasin care manevra lent o lamă împotriva unui scut personal.

— Accelerăm acum! a anunțat el.

Ted s-a aplecat peste comenzile de navigație, lac de sudoare.

— O să fie strâns, Duncan.

Nava cea mare a tras de firele multicolore, a rupt câteva, apoi a prins viteză.

— Ne desprindem!

Duncan a avut parte de o clipă de speranță, un val de triumf.

O explozie a zguduit nava, urmată de încă una și încă una. Vibrațiile și undele de șoc au răsunat prin carcasă și prin punți, ca și cum un titan izbea vehiculul cu un baros uriaș. Puntea de navigație s-a cutremurat.

Duncan s-a ținut de scaun și a solicitat hărțile de diagnostic.

— Ce a fost asta? Inamicul trage în noi?

Exploziile îl aruncaseră pe Teg pe podea, dar s-a ridicat la loc pe picioare și s-a prins de consolă ca să-și păstreze echilibrul.

— Minele furate! Cred că tocmai le-am găsit!

Vorbele i s-au rostogolit în grabă de pe buze.

— Fie Thufir, fie Rabinul trebuie să le fi programat să se declanșeze...

Ca pentru a-i confirma speculația, o nouă explozie a clătinat puntea, mult mai aproape decât înainte.

Itaca s-a legănat, scăpată de sub control, cu motoarele paralizate. Puntea s-a înclinat când generatoarele de gravitație artificială au fost scoase din funcțiune. Duncan a avut un sentiment de dezorientare care i-a provocat greață, când nava s-a rotit în afara axei.

Plasa licăritoare a devenit și mai luminoasă.

În cele din urmă, au apărut nave Inamice, ca niște vânători care se apropie de capcana pe care au pus-o. Duncan a fixat cu privirea ecranele de exterior. Cine-i urmărise atâta vreme? Dansatori-Față? Vreo rasă necunoscută, plină de răutate? Ce ar putea fi atât de înfricoșător ca să le împingă pe Onoratele Matres înapoi în Vechiul Imperiu?

— Ticăloșii cred c-au pus mâna pe noi.

Duncan a strâns pumnul.

— Și nu-i așa?

Basharul a ridicat ochii de la ecranele care-i arătau starea navei, descurajat de indicatoarele de avarii severe aprinse în secțiunile navei, ca niște spectacole de focuri de artificii.

— Minele ne-au distrus sistemele vitale și suntem paralizați în spațiu.

Cu ajutorul concentrării mentatice, Duncan a examinat panourile de pe consola de comandă. Afișajele complicate arătau plasa sufocantă peste tot în jurul lor. A îndreptat degetul către un nod al diagramei, o zonă de semnale electronice pulsatile, pâlpâitoare. La prima vedere, încâlceala nu părea diferită de restul firelor interconectate, dar, când a analizat-o, s-a gândit că s-ar putea să fi găsit o slăbiciune.

— Uită-te acolo.

Teg s-a apropiat cu febrilitate.

— O portiță de scăpare?

— Măcar dacă ne-am putea mișca!

În timp ce-și storcea creierul, Duncan păși dintr-o parte într-alta prin fața comenzilor.

— Ar fi un adevărat dans de bețiv să trecem prin labirintul acela, dacă nava ar putea să zboare cât de cât.

— Dacă am lucra cu toții laolaltă, întregul echipaj, ar dura o săptămână să facem reparații. N-avem atât timp.

Basharul a făcut semn către ecranele tactice care afișau datele senzorilor cu rază lungă.

— Navele Inamicului se apropie. Știu că ne-au prins în cursă.

Duncan a acceptat realitatea sumbră.

— Motoarele Holtzman sunt moarte. Nici vorbă să facem reparațiile la timp, nici vorbă să scăpăm.

A izbit cu pumnii într-un panou de lângă portița de scăpare încâlcită, pulsatilă, de pe proiecțiile consolei.

— Dar știu c-aș putea s-o fac. De ce nu vrea afurisita asta de navă să zboare?

Teg a aruncat o privire la impulsurile senzorilor care indicau năvălirea Inamicului, a văzut rapoartele automate de avarii înșirate pe ecran și a știut exact ce trebuia făcut. Numai el putea s-o facă.

— Pot repara nava.

N-avea timp să explice.

— Fii gata.

Apoi a dispărut, pur și simplu.

Miles Teg și-a accelerat metabolismul și s-a lansat în modul hiperrapid pe care-l învățase după ce supraviețuise torturii insuportabile în mâinile Onoratelor Matres și ale lacheilor lor. În jurul lui, timpul a încetinit. Avea să fie periculos pentru el din cauza energiei extreme necesare, dar trebuia s-o facă. Lumina stroboscopică rapidă a alarmei a devenit o pulsație lentă, care părea să dureze o oră pentru fiecare ciclu de intensificare și diminuare. Reaccesarea înregistrărilor de arhivă ale sistemelor navei ar fi durat prea mult, dar Teg le studiase înainte. Ca mentat, își amintea totul, iar acum s-a apucat de treabă.

Singur.

Chiar și cu viteza lui mărită, Teg s-a străduit să alerge cât mai repede cu putință. Pe punți, una după alta, toți cei de la bord stăteau ca niște statui, cu îngrijorare și nedumerire pe față. Teg a țâșnit pe lângă ei spre cea mai apropiată zonă de avarie.

În locul unde se declanșase prima mină, s-a uitat uimit și consternat la metalul răsucit, la craterele topite din mașinării, la sistemele spulberate. Teg s-a repezit de la o explozie la alta, a determinat cât de mari erau pagubele și ce sisteme erau cruciale pentru evadarea lor imediată. Dansatorii-Față infiltrați plantaseră și ascunseseră bine cele opt mine și fiecare detonare avusese ca rezultat o lovitură paralizantă: navigație, susținerea vieții, motoarele de pliere a spațiului, arme defensive.

Teg a luat instantaneu deciziile. Viața îl pregătise pentru urgențe; pe câmpul de luptă, nu puteai să eziți. Dacă Duncan nu reușea să scoată *Itaca* din plasă chiar acum, nu le mai trebuiau niciodată sisteme de susținere a vieții. El sau altcineva putea să le repare pe acelea mai târziu. Un risc acceptabil. Generatoarele de non-câmp erau scoase din funcțiune.

Motoare. Patru dintre cele opt mine fuseseră plasate astfel încât să avarieze motoarele de pliere a spațiului. Sabotorul Dansator-Față pilotase intenționat non-nava aproape de fortăreața Inamicului, iar detonările îi lăsaseră infirmi și eșuați.

Cu hiperviteză, Teg a cercetat, a analizat și a alcătuit un plan cu ajutorul capacităților sale de mentat. A inventariat materialele suplimentare, componentele de rezervă, echipamentul de urgență. Avea nevoie să lucreze repede cu ceea ce avea; nu exista nimeni care să-l ajute. Mai întâi, a redirecționat și reprogramat armele și le-a pregătit să lanseze o rafală de focuri în navele care se apropiau. Asta ar fi putut să le acorde câteva minute în plus.

Teg s-a grăbit în continuare. Luminile pâlpâitoare de alarmă se aprindeau și se stingeau, ca un soare care răsărea și apunea. Încă o oră trecută în propriul cadru de referință. În timp real, trecuseră doar câteva secunde de la dispariția lui de pe punte. În continuare, s-a îndreptat spre motoare, esențiale pentru evadare.

Conexiunile primare fuseseră întrerupte, iar catalizatorii Holtzman smulși din locașurile lor și ieșiți din aliniament, deveniseră inoperabili. Două camere de reacție se spărseseră. O explozie aproape că străpunsese carcasa exterioară. A rămas împietrit, cu mâinile tremurând, și s-a gândit că nu era posibil să repare așa ceva. Dar s-a silit să alunge asemenea gânduri și s-a întors la treabă.

Mușchii lui Teg tremurau de epuizare, iar plămânii îi ardeau din cauză că respira atât de repede, încât moleculele de oxigen abia reușeau să se mute pe poziție.

Ar fi trebuit să fie destul de ușor să repare carcasa. Teg a alergat la sectorul de întreținere, unde a găsit plăci de rezervă. Din moment ce n-ar fi putut niciodată să facă instalația pentru ridicat greutăți mari a navei să

funcţioneze destul de repede pentru felul în care simţea el timpul, a hotărât că suspensoarele ar fi trebuiau să ajungă. A aplicat proiectoarele de gravitaţie nulă plăcilor grele şi s-a repezit pe coridoare cu ele, ocolind oamenii pietrificaţi.

Cu fiecare secundă, navele de luptă ale Inamicului ajungeau mai aproape. Unii dintre ceilalţi pasageri aflau abia acum despre minele care fuseseră detonate. A mai declanşat încă o izbucnire de viteză, iar suporturile cu suspensoare au ţinut pasul cu el.

În câteva „ore", potrivit propriului metabolism, şi doar câteva clipe în realitate, a reparat stricăciunea de la carcasă care ar fi putut avea ca rezultat defectarea motorului. Transpiraţia se revărsa din trupul lui Teg, care era pe cale să se prăbuşească. În ciuda epuizării totale, nu-şi putea permite să încetinească. Niciodată până atunci nu se cufundase atât de mult în abisul metabolismului arzător.

Corpul lui Teg nu putea menţine prea mult acest ritm. Dar, dacă n-o făcea, nava avea să fie capturată, iar ei aveau să moară cu toţii. Colţii foamei îi rodeau stomacul. Trebuia să se concentreze, să-şi alimenteze motorul trupului, astfel încât să poată face ceea ce trebuia făcut.

Hămesit, dar fără să încetinească din superviteză, a năvălit în depozitele navei, unde a găsit batoane energizante şi tablete nutritive dense. A mâncat alimente concentrate până s-a săturat. Apoi, arzând caloriile la fel de repede pe cât reuşise să le înghită, Teg a alergat din nou de la o zonă de dezastru la alta.

Petrecu zile întregi subiective la aceste activităţi extrem de concentrate; pentru observatorii din exterior, prinşi în pasul glacial al timpului normal, trecuseră doar un minut sau două.

Când sarcina a devenit copleşitoare, basharul s-a străduit să reevalueze ce avea nevoie nava ca să funcţioneze. Care era minimul de reparaţii care i-ar fi permis lui Duncan să zboare prin punctul slab?

Explozia minelor dusese la un şir de avarii în cascadă. Teg aproape că s-a pierdut în amănunte, dar şi-a amintit sieşi de nevoia imediată şi s-a silit să patineze pe gheaţa subţire a posibilităţilor.

Teg și oamenii săi curajoși furaseră de pe Gammu chiar acest vehicul, cu mai mult de trei decenii în urmă. Deși funcționase admirabil de atunci, *Itaca* nu trecuse prin niciuna dintre reviziile necesare obișnuite la șantierele Ghildei. Componentele uzate nu fuseseră înlocuite; sistemele cedau din cauza vârstei și a neglijării, precum și în urma ravagiilor sabotorilor. Limitat la piesele de schimb și materialele pe care le găsea în compartimentele de întreținere, încerca și renunța la posibile soluții.

Alarmele continuau să pulseze încet. El se mișca prea repede pentru ca undele sonore să însemne ceva. În timp real, ar fi fost sirene țipătoare, oameni care strigau, ordine contradictorii.

Teg a reparat încă unul dintre locașurile catalizatoarelor Holtzman, apoi a făcut o pauză să se uite la un ecran. În imaginea afișată între liniile de scanare, a văzut că navele Inamicului sosiseră deja, masive și puternic înarmate... o flotă întreagă de obiecte monstruoase, colțuroase, pline de arme, rețele de senzori și alte excrescențe ascuțite.

Deși se simțea deja istovit, Teg știa, cu o certitudine îngrozitoare, că trebuia să se miște și mai repede.

A alergat către depozitele de melanj ale navei și a spart încuietoarea cu o răsucire de mână, pentru că se mișca atât de iute. A scos calupuri de substanță maronie presată, s-a uitat la ea cu chibzuință de mentat. Având în vedere hipermetabolismul și corpul care-și solicita mașinăria biologică mai repede decât o făcuse vreodată, care era doza potrivită? Cât de repede avea să-l afecteze? Teg s-a hotărât la trei tablete, de trei ori mai mult decât consumase vreodată, și le-a înghițit pe toate.

Când melanjul i-a străbătut trupul și i s-a revărsat în simțuri, s-a simțit viu din nou, reîncărcat și capabil să îndeplinească imposibilitățile cerute. Mușchii și nervii îi erau în flăcări, iar picioarele îi lăsau urme pe punte în timp ce alerga.

A reparat următorul sistem în câteva clipe. Dar, în acel interval, flota de luptă a Inamicului se apropiase, iar non-nava încă nu putea să zboare.

Teg și-a privit antebrațele și a văzut că pielea părea să se zbârcească, de parcă ar fi consumat ultimul stop de energie din propria carne.

Afară, vehiculele care-i învăluiau au lansat o salvă de focuri distrugătoare. Mingi de energie se rostogoleau spre ei ca niște nori de furtună care se apropiau cu încetineală extremă. Acele rafale aveau să-i facă reparațiile inutile, poate chiar să distrugă nava.

Într-o altă răbufnire de viteză extremă, Teg a țâșnit către comenzile defensive. Din fericire, repusese în funcțiune câteva arme. Sistemele de apărare ale *Itacăi* erau lente, dar comenzile de tragere erau destul de rapide. Cu o canonadă împrăștiată, ca o salvă de focuri de artificii sărbătorești, Teg a răspuns la atac. A lansat raze atent țintite ca să intercepteze și să împrăștie proiectilele aflate pe drum. Odată ce a tras salva, a întors spatele sistemelor de arme și a fugit spre următorul motor avariat.

Basharul Teg se simțea ca o lumânare arsă până la capăt, din care mai rămăsese doar o grămăjoară de ceară decolorată. În ciuda tuturor eforturilor lui, bărbatul istovit încă vedea pieirea tot mai aproape.

„Cum răsplătim un om care a făcut imposibilul?"

BASHARUL ALEF BURZMALI, *Epitaf pentru soldat*

Pe puntea de navigație, câteva clipe după dispariția lui Miles, Duncan a rămas cu privirea ațintită asupra proiecțiilor senzorilor. Știa ce se apucase basharul să facă.

După exploziile interioare, *Itaca* plutea moartă în spațiu, înconjurată de nave ale Inamicului, înțesate cu mai mult armament decât văzuse la o întreagă flotă Harkonnen. Minele scoseseră din funcțiune generatorul de non-câmp și lăsaseră imensa navă vizibilă și vulnerabilă în spațiu.

După aproape un sfert de secol de fugă, erau prinși. Poate că venise afurisitul de timp să dea ochii cu misterioșii vânători. Cine erau straniii și invincibilii dușmani? Nu văzuse niciodată altceva decât umbrele fantomatice ale bătrânului și bătrânei. Iar acum...

Pe ecranele din fața lui, discontinuitatea din plasa subțire s-a mișcat, aproape s-a închis, apoi s-a deschis din nou, de parcă își bătea joc de el.

Duncan a vorbit tare, mai mult către sine decât pentru altcineva. Un soi de rugăciune.

— Atât timp cât respirăm, avem o șansă. Sarcina noastră este să identificăm orice ocazie, oricât de trecătoare sau de dificilă ar fi.

Teg spusese că o să repare sistemele. Duncan era la curent cu abilitățile bine mascate ale basharului. Ani de-a rândul, Teg își ascunsese talentul de Surorile Bene Gesserit, care se temeau că asemenea manifestări ar fi fost semnul unui potențial Kwisatz Haderach. Acum, aceste capacități s-ar putea să-i salveze pe toți.

— Nu ne dezamăgi, Miles...

Navele din jur au tras un șir de salve înspre non-navă. Duncan abia dacă a avut timp să scoată o înjurătură și să se țină de ceva în așteptarea impactului, când un roi de lovituri imposibil de rapide a interceptat salva Inamicului. Precis țintit, tras instantaneu. Toate proiectilele blocate.

Duncan a clipit. Cine lansase salva de răspuns? A clătinat din cap. Nava ar fi trebuit să fie incapabilă chiar și de cele mai elementare manevre sau de propria apărare. Un fior de încântare i-a străbătut șira spinării. Miles!

Dintr-odată, sistemele punții de control s-au aprins; luminile indicatoare verzi au clipit singure. Unul după altul, sistemele au reintrat în funcțiune. Simțind o mișcare, Duncan a întors brusc capul către stânga.

Basharul s-a materializat în fața lui, dar era un alt Miles Teg, nu tânărul ghola pe care Duncan îl crescuse și-l trezise, ci un bărbat stors într-un mod oribil, la fel de deshidratat și de bătrân ca o mumie ambulantă. Teg arăta secătuit și gata să se prăbușească. Trudise prin timp, mult dincolo de punctul în care un om normal ar fi murit deja.

— Panouri... active.

Vocea întretăiată l-a costat mai multă energie decât îi rămăsese.

— *Du-te!*

Totul s-a petrecut într-o clipă, de parcă și Duncan ar fi intrat într-un cadru temporal accelerat. Primul lui instinct a fost să-și prindă prietenul, să-l țină. Teg murea, ar fi putut fi deja mort. Basharul îmbătrânit nu se mai putea ține pe picioare.

— *Du-te*, la naiba!

Acestea au fost ultimele cuvinte pe care Teg le-a mai putut scoate.

Cu limpezime de mentat, Duncan a țâșnit înapoi la panourile de control, jurând să nu irosească ceea ce făcuse basharul pentru ei. *Priorități.* S-a întins către panoul de pilotaj, unde degetele i-au alergat peste comenzi ca un păianjen.

Teg s-a prăbușit pe punte, cu brațele și picioarele desfăcute, mort precum o frunză uscată, mai bătrân chiar decât fusese primul bashar în ultimele clipe de pe Rakis. *Miles!* Toți acei ani împreună, în care se învățaseră unul pe altul, în care se bizuiseră unul pe altul... Puțini oameni din multele vieți ale lui Duncan contaseră atât de mult pentru el.

Și-a alungat gândurile de șoc și durere, dar memoria de mentat păstra fiecare experiență clară și tăioasă. Miles! Teg nu mai era altceva decât o coajă veche pe plăcile podelei. Duncan n-avea timp pentru furie sau lacrimi.

Non-nava a început să accelereze. Încă vedea cum să se strecoare afară din plasă, dar acum trebuia să se și ia la întrecere cu întreaga flotă a navelor Inamicului. Dăduseră drumul unei a doua salve.

Scânteile tulburi din față păreau să-i invite. Duncan a cârmit către ele, cu mișcări cât de rapide permiteau reflexele umane. Non-nava a rupt firele încăpățânate.

— Haide! a exclamat Duncan, încercând parcă să miște nava doar cu puterea voinței.

Și mai multe rafale au licărit pe carcasa *Itacăi* și au zgâriat nava în timp ce schimba direcția și se rotea. Duncan a manevrat cu toată îndemânarea.

Motoarele Holtzman erau încinse, iar panourile de diagnostic arătau numeroase erori și defecte de sistem, dar niciuna nu era fatală în viitorul imediat. Duncan a împins nava tot mai aproape de punctul slab. Navele Inamicului nu-i puteau împiedica, nu se putea mișca destul de repede ca să-i oprească.

S-a rupt și mai mult din plasă. Duncan vedea cum se petrece totul.

S-a silit să-și îndrepte din nou atenția către motoare și a accelerat mult dincolo de ceea ce permiteau în mod normal sistemele. În reparațiile lui frenetice, Teg nu-și bătuse capul cu subtilități de genul măsurilor

de siguranță și al limitelor de protecție. Cu viteză tot mai mare, s-a eliberat de cordonul înconjurător.

— O să reușim! i-a spus Duncan basharului căzut, ca și cum prietenul lui ar mai fi putut să-l audă.

Un vehicul inamic enorm, în formă de torpilă, a sărit în față. Nicio ființă umană n-ar fi putut să piloteze atât de repede o navă, să schimbe direcția cu accelerații care ar fi frânt oasele ca pe o mână de paie într-un pumn strâns. Forțând motoarele, atacatorul și-a epuizat combustibilul într-un singur impuls înainte și a aruncat aparatul direct în calea lor.

Având deja câmpul de manevră îngustat, Duncan nu a reușit să se ferească la timp. Non-nava era prea mare, cu prea multă inerție. Vehiculul inamic sinucigaș a zgâriat partea de jos a carcasei *Itacăi*, a împins-o de pe direcție și i-a avariat din nou motoarele. Impactul neașteptat a făcut non-nava să se rotească. Berbecul inamic s-a rostogolit și a explodat, iar unda de șoc i-a împins și mai departe de traiectorie, ieșiți de sub control... înapoi în firele rămase ale plasei.

Duncan a mormăit o înjurătură, descurajat și furios.

Incapabilă să plieze spațiul, non-nava a rămas în urmă, cu motoarele gemând. Panourile de control de pe punte s-au luminat în roșu, apoi s-au întunecat. O mică explozie internă a deteriorat și mai mult motoarele Holtzman. *Itaca* plutea nemișcată în spațiu. Din nou.

— Îmi pare rău, bashare, a zis Duncan, cu inima frântă.

Neavând altceva de făcut, a îngenuncheat lângă trupul prietenului său.

Pe ecranul principal de pe punte s-a format un mesaj, o transmisie puternică de la navele de război din jur. Chiar și împietrit de durere, Duncan a fost surprins să vadă, în sfârșit, adevărata față a Inamicului.

Fața netedă de metalfluid a unei mașini gânditoare a apărut pe ecran.

— Sunteți prizonierii noștri. Nava voastră nu mai e capabilă de zbor independent. Vă vom livra hiperminții Omnius.

Mașini gânditoare!

Duncan avea dificultăți în a înțelege ce vedea și auzea. Omnius? Hipermintea? Inamicul, care poza în cuplu bătrân și amabil, însemna,

de fapt, vechiul dușman - mașinile gânditoare? Imposibil! Mașinile gânditoare fuseseră scoase în afara legii vreme de mii de ani, iar ultima hiperminte fusese distrusă în Bătălia de la Corrin, la sfârșitul Jihadului Butlerian.

Mașini? Aliați cumva cu noii Dansatori-Față? Navele Inamicului s-au năpustit ca niște hiene asupra unei carcase proaspete.

„Unii oameni se plâng că sunt bântuiți de trecut. Complet absurd! Eu mă delectez cu el."

BARONUL VLADIMIR HARKONNEN, *ghola*

Prinsă în capcană de flota mașinilor, *Itaca* era prizonieră, cu motoarele avariate și armele epuizate. Duncan nu putea face nimic decât să aștepte și să-și plângă prietenul mort. Consecințele și amintirile vuiau în jurul lui.

Se mișca metodic și se bizuia pe concentrarea de mentat ca să îndeplinească până și cele mai simple acțiuni.

Sheeana stătea alături de el pe puntea de navigație. Deși se mândrea cu puritatea Bene Gesserit și-și ținea toate emoțiile în frâu, a părut profund tulburată când au mutat trupul lui Teg de unde zăcea prăbușit pe punte. Lui Duncan nu-i venea să creadă cât de fragile și de ușoare erau rămășițele basharului. Părea făcut din pânze de păianjen și tendoane, frunze uscate și oase goale pe dinăuntru.

— Miles și-a dat viața pentru noi toți, a spus Duncan.

— De două ori, a observat ea.

Remarca ei l-a făcut pe Duncan să se gândească la toate viețile pe care și le dăduse el pentru Atreizi. Cu voce răgușită, a continuat:

— De data asta, sacrificiul a fost degeaba. Miles și-a epuizat toată viața ca să ne facă reparațiile de care aveam nevoie, iar eu n-am reușit să ne eliberez. N-ar fi trebuit s-o facă.

Sheeana l-a fixat cu o privire aspră.

— N-ar fi trebuit să *încerce*? Suntem oameni. Trebuie să încercăm, oricare ne-ar fi șansele. Niciodată nu există garanții. Fiecare acțiune din viață e un risc. Basharul a luptat până în ultima clipă a existenței, pentru că a crezut că avem o șansă. Am intenția să fac același lucru.

Duncan a privit în jos, la fața scofâlcită, mumificată, a prietenului său și și-a amintit toată hotărârea și antrenamentul sever pe care i le aplicase când era un tânăr ghola. Sheeana avea dreptate. Chiar dacă Duncan nu reușise să elibereze *Itaca* și să îi scape, el și Miles îi arătaseră Inamicului că ființele umane erau imprevizibile și rezistente, că nu trebuiau subestimate. Și nu se terminase încă. În loc de o simplă captură, mașinile gânditoare fuseseră silite să sacrifice una dintre navele lor cele mai mari, doar ca să-i oprească.

— O să-l ducem la una dintre ecluzele mici, a anunțat el.

Din moment ce fiecare mișcare le era acum dictată de navele Inamice care-i trăgeau după ele, n-avea niciun rost să rămână la comenzi.

— N-am nici cea mai mică intenție să las mașinile să pună mâna pe el.

Rămășițele basharului aveau să zboare singure în cosmos. Ceilalți puteau fi prizonieri, pentru a fi folosiți în experimentele mașinilor gânditoare sau indiferent ce alt motiv ar fi avut bătrânul și bătrâna să-i urmărească de-a lungul deceniilor. Dar nu Miles. Acest gest avea să fie încă o mică victorie și mai multe victorii mici puteau câștiga un întreg război.

Au ajuns la una dintre încăperi, pe care Duncan a recunoscut-o ca fiind aceeași ecluză pe care o folosise ca să arunce ultimele lucruri ale Murbellei, obiecte care se agățaseră de el ca niște pânze de păianjen, până când își impusese să le facă să dispară. Au lăsat trupul tragic de ușor al lui Teg în cameră și au etanșat-o. Duncan s-a uitat prin hubloul de observație și și-a luat un ultim rămas-bun.

— Nu e ceremonia pe care mi-aș fi închipuit-o pentru el. Ultima oară, basharul a avut tot Rakisul drept rug funerar. Dar n-avem timp.

Înainte să se răzgândească, Duncan a apăsat butonul care evacua ecluza; ușa exterioară s-a deschis, iar corpul s-a rostogolit în vid.

— Ar trebui să convocăm pe toată lumea și să ne pregătim apărarea.

— Ce apărare?

S-a uitat la Sheeana.

— Orice ne trece prin cap.

Împinsă înainte de o sută de mașini gânditoare, non-nava avariată a fost silită să coboare pe Synchrony, unde clădirile schimbătoare s-au dat deoparte ca să formeze un loc acceptabil pentru aterizarea aparatului capturat. *Itaca*, acum vizibilă, a coborât ca o fiară sălbatică în cușcă, trofeul unor vânători de animale mari.

Baronul Harkonnen a socotit-o o priveliște strașnică. De pe un balcon ieșit în afară dintr-unul dintre turnurile înalte, capricioase, ale lui Omnius, a cercetat nava în timp ce cobora. Configurația non-navei nu-i era familiară, masivă, dar nu atât de impunătoare pe cât și-o imaginase. Proiectul era mai organic și cu un aspect mai străin decât uriașele transspațiale ale Ghildei, aparatele mortale ale sardaukarilor, vehiculele militare ale Casei Harkonnen sau propriile fregate de familie. Părea să provină dintr-o evoluție convergentă, straniu de asemănătoare cu formele curgătoare ale structurilor mașinilor gânditoare.

Navă ciudată, pasageri ciudați.

Potrivit rapoartelor inițiale primite de la cercetașii mașini care capturaseră non-nava, mulți dintre cei de la bord erau ghola din propriul trecut, sâcâieli reînviate din istorie, exact așa cum bănuise Erasmus, doamna Jessica, un alt Paul Atreides, un Maestru Spadasin fără importanță pe nume Duncan Idaho și cine știe câți alții. Ghola scoși pe gât și scuipați afară, ca niște cocoloașe de flegmă.

Paolo, surescitat la culme, stătea pe balcon lângă el, cu fața către spațioportul improvizat care aștepta să adăpostească noul vehicul.

— O să-i omorâm pe toți, bunicule? Nu vreau să fie acolo un alt Kwisatz Haderach. Ar trebui să fiu singurul. O să iau chiar acum ultramirodenia pe care ne-a adus-o Khrone.

— Te-aș lăsa s-o iei dacă aș putea, dragă băiete, dar Omnius n-o să permită. Ai răbdare. Chiar dacă există o altă versiune de Paul Atreides la bordul non-navei ăleia, probabil că e moale și milos. N-are avantajul de a fi fost întărit de *mine*.

Buzele pline ale baronului s-au răsfrânt într-o strâmbătură de dezgust. Paolo însuși nu-și dădea seama cât de mult din personalitatea lui fundamentală fusese schimbat.

— N-o să ai nicio problemă să-l învingi.

— Am văzut-o deja, a replicat Paolo. Visuri adevărate, prestiente... iar acum înțeleg ce o să se-ntâmple.

— Atunci n-ai de ce să-ți faci griji.

Clădirile construite de Omnius s-au legănat ca niște trestii, apoi au îmbrățișat non-nava după ce a aterizat, trăgând *Itaca* ca într-un leagăn de metal viu. Procesul de aterizare și de fixare la sol părea interminabil. Chiar era necesar ca atâtea ancore structurale să se înfășoare ca niște gheare în jurul navei? Având în vedere stricăciunile vizibile de la motoare, captivii n-ar fi găsit niciodată o cale să lanseze iar nava. Cu toate acestea, Omnius avea tendința de a face lucrurile cu forță brută. Baronul înțelegea.

Dintr-odată, Erasmus a apărut pe balcon, deghizat iar în bătrâna matroană. Privindu-l imperturbabil pe robot, baronul a anunțat:

— O să urc la bordul navei. Vreau să fiu primul care, buzele i s-au curbat într-un surâs, îi întâmpină pe vizitatori.

Ochii bătrânei au sclipit.

— Ești sigur că ar fi înțelept, baroane? Nu suntem siguri exact cine se află la bord. Ai putea fi în pericol dacă te recunoaște cineva. În viața ta trecută, destui oameni nu erau prea mulțumiți de tine.

— Cu siguranță, n-am intenția să mă duc neprotejat! De fapt, mă aștept ca *tu* să-mi oferi securitate totală. Unii dintre roboții tăi santinele,

poate, sau, și mai bine, un detașament înarmat de Dansatori-Față. Paolo o să rămână aici, la adăpost, dar eu *o să urc* la bord.

Și-a pus mâinile în șolduri.

— De fapt, pretind asta.

Erasmus părea amuzat.

— În acest caz, mai bine-ți dăm Dansatorii-Față. Du-te la bord, baroane, și fii ambasadorul nostru. Sunt sigur c-o să folosești diplomația, așa cum o cere situația.

„O să înfruntăm Inamicul și-o să murim dacă trebuie să murim. Aș prefera însă, cu tărie, să omorâm ceea trebuie omorât."

MAICA COMANDANT MURBELLA,
transmisie către forțele de apărare umane

Zece mii de nave ale Ghildei împotriva unui număr infinit de vehicule ale Inamicului.

Pentru această confruntare, Maica Comandant îi pregătise pe toți lorzii războinici, pe liderii politici și pe alți generali autoproclamați, ca și pe Surorile ei feroce – câte mai rămăseseră. Răspândiți de-a lungul traseului pe care se apropiau forțele mașinilor gânditoare, apărătorii umani și-au ocupat pozițiile.

În ultima clipă, fuseseră trimiși ghildari să ajute echipajele numeroaselor nave de luptă și să le lanseze către punctele de întâlnire desemnate în spațiu. Comandanții militari netestați erau pregătiți în măsura în care Maica Comandant putuse face asta. Ca niște soldați-fantomă, refugiați cu ochii înroșiți de plâns, de pe planete deja strivite sub călcâiul mașinilor, se ofereau voluntari în masă. Fiecare aparat era încărcat cu Anihilatoare produse de fabricile ixiene neobosite.

Din nefericire, Omnius se pregătea de secole.

Ca o forță a naturii, mașinile gânditoare avansau, fără să se ferească sau să schimbe cursul, indiferent de forța apărării planetare aliniate în fața lor. Pur și simplu treceau ca un tăvălug peste orice întâlneau în cale.

Pentru ca planul Murbellei să meargă, șirul de nave inamice trebuia oprit în fiecare punct, în fiecare sistem stelar. Niciun câmp de bătălie nu era lipsit de importanță. Își împărțise apărătorii într-o sută de grupuri separate, de câte o sută de nave noi de luptă fiecare. Grupurile de luptă erau amplasate în locuri dispersate, dar importante, la marginea sistemelor locuite, gata să respingă Inamicul care se apropia.

Ca ultimă linie de apărare, cele o sută de vehicule nou-construite ale Murbellei patrulau spațiul în vecinătatea Canonicatului, alături de un număr de nave mai vechi și mai mici, care să îngroașe rândurile forței militare. Știau că Omnius considera această planetă țintă principală. În așteptarea ciocnirii, Maica Comandant se gândea că noile ei nave arătau magnific, iar frontul, formidabil. Luptătorii de la bord erau mai degrabă încrezători decât speriați.

După cele mai bune estimări ale Noii Comunități, totuși mașinile gânditoare îi depășeau numeric cu mai mult de o sută la unu.

Pentru a le întări încrederea, luptătorii urmăriseră cu toții imagini holo ale testelor ixiene cu noile Anihilatoare de pe planeta moartă Richese și admiraseră forța distrugătoare enormă pe care o conținea fiecare dintre puternicele arme. Observatoarele Bene Gesserit monitorizaseră liniile de producție ixiene, iar tehnicienii verificaseră armele complexe după ce fuseseră instalate în flota Murbellei. S-a agățat de speranța că această linie de ultime puncte de rezistență se putea transforma într-o debandadă pentru trupele lui Omnius.

Mai mult decât oricând în ultimul sfert de secol, Maica Comandant și-a dorit ca Duncan Idaho să fie din nou alături de ea, să înfrunte împreună acest ultim conflict. Simțind singurătatea comandantului, tentată să se încline în fața superstițiilor umane primitive și să închine o rugăciune vreunui înger păzitor invizibil, s-a îmbărbătat.

Trebuie să meargă!

Navele ei cele mari pândeau la marginea orbitei planetare, neștiind din ce direcție avea să vină flota Inamicului. Dedesubt, refugiații care umpluseră taberele temporare de pe continentele golite de molimă erau nerăbdători să fie evacuați din Canonicat, dar, chiar dacă ar fi existat nave care să-i transporte de acolo, n-aveau unde să se ducă. Fiecare aparat funcțional din sector fusese rechiziționat ca să înfrunte navele mașinilor gânditoare. Era tot ce putea aduna rasa umană.

— Se apropie nave inamice, Maică Comandant, a anunțat Administratorul Gorus după ce a primit un mesaj de pe puntea senzorilor. Codița de păr de culoare deschisă arăta oarecum ciufulită, pielea îi era mai albă ca de obicei. Fusese convins să rămână la bordul navei principale de pe câmpul de luptă principal, ca să-și susțină noile nave produse de fabricile sale; nu părea deloc încântat de asta.

— Exact la timp. Și exact cum era de așteptat, a răspuns Murbella. Desfășurați navele pe cea mai mare distanță posibilă pentru tragere, ca să putem lovi Inamicul peste tot deodată, înainte să apuce să reacționeze. Mașinile sunt adaptabile, dar rareori iau în considerare evenimentele neașteptate.

Gorus s-a uitat acru la ea.

— Faci presupuneri pe baza unor înregistrări vechi, Maică Comandant? Extrapolezi pornind de la felul în care a reacționat Omnius acum cincisprezece mii de ani?

— Într-o oarecare măsură, dar mă bizui pe propriile instincte.

În timp ce se apropiau, navele puternic înarmate ale mașinilor, arătau ca o ploaie de meteoriți din ce în ce mai mare. Vehiculele monstruoase se întrezăreau, enorme, cu miile, împotriva sutei disperate a Comunității. Peste tot de-a lungul liniei, într-o sută de alte sisteme, știa că apărătorii ei înfruntau șanse asemănătoare.

— Pregătiți-vă să lansați Anihilatoare. Să-i oprim înainte de a ajunge mai aproape de Canonicat.

Murbella și-a încrucișat brațele la piept. Prin comunicatoare, fiecare căpitan a anunțat că este gata.

Navele mașinilor au încetinit, curioase parcă să vadă ce era cu acest mic obstacol. *Or să ne subestimeze*, s-a gândit Murbella.

— Maximizați țintele. Trageți în grupuri strânse de nave inamice. Consolidați exploziile.

— Ținte fixate, Maică Comandant, a spus Gorus, iar mesajul i-a fost transmis imediat de către tehnicienii lui de la senzori.

Murbella trebuia să tragă înainte ca mașinile gânditoare să deschidă focul.

— Lansați Anihilatoarele!

S-a ținut tare.

Scântei argintii au țâșnit din tuburile de lansare. Anihilatoarele s-au rotit către linia de nave inamice, dar licăririle s-au stins. Nu s-a întâmplat nimic, deși unele dintre armele grele trebuie să-și fi lovit ținta. Vehiculele mașinilor păreau să aștepte ceva.

S-a uitat în jur.

— Confirmați că Anihilatoarele sunt armate. Unde sunt exploziile? Lansați a doua salvă!

Alarmele au început să sune. Înnebunit, Gorus alerga de la o stație la alta și striga la ghildarii de pe punțile superioare. O Cucernică Maică disperată s-a năpustit în centrul de comandă și s-a oprit în fața Murbellei, atât de brusc încât a patinat pe podea.

— Anihilatoarele noastre nu fac nimic! Sunt complet nefolositoare!

— Dar au fost testate! Surorile noastre au supravegheat liniile de fabricație! Cum să fie defecte?

Apoi, toate deodată, cele o sută de nave de apărare ale Canonicatului au rămas nemișcate în spațiu, cu motoarele oprite și luminile pâlpâind. Huruitul propulsoarelor pentru menținerea poziției s-a oprit treptat.

— Ce se petrece? a vrut să știe Gorus. Sabotaj? Am fost trădați?

Ca și cum asta ar fi așteptat în tot acest timp, navele mașinilor s-au apropiat.

Un ghildar a transmis, cu voce spartă, prin ecranul de comunicații:

— Sistemele artificiale de navigație nu mai răspund, Administratorule. Ni se interzice accesul la propriile comenzi. Navele noastre... nu funcționează.

Luminile de urgență s-au aprins pe punți, cu o lucire fantomatică.

— Mașinile și-au dat seama cum să ne neutralizeze sistemele?

Gorus s-a întors spre Murbella.

— Nu există bruiaj, Maică Comandant. Numai că... nu merg. Niciunul.

Brusc, forțele mașinilor s-au năpustit spre ei, o mie de nave care aveau să copleșească apărătorii cu ușurință. Murbella s-a pregătit să moară. Luptătorii ei nu se puteau apăra nici pe ei înșiși, nici Canonicatul pe care jurase să-l apere.

Dar, în loc să atace, flota inamică a trecut încet pe lângă apărători, batjocorindu-i parcă pentru neputința lor. Mașinile nu s-au ostenit să deschidă focul, ca și cum apărarea Comunității nici măcar nu merita observată.

Mult în urma lor, abia sosite la marginea cea mai îndepărtată a sistemului solar, a apărut încă un val de mașini gânditoare, care se îndrepta spre Canonicat. Același lucru trebuie să se fi întâmplat peste tot, în toate punctele ei de rezistență atent pregătite, într-o sută de sisteme stelare.

— Știau! Afurisitele de mașini știau că Anihilatoarele noastre n-or să meargă!

Ca și cum vehiculele Murbellei n-ar fi fost altceva decât pietricele în drum, navele lui Omnius au zburat în jurul lor pe drumul către lumea, acum neprotejată, a Comunității Surorilor.

Niciuna dintre navele noi ale Ghildei n-avea un Navigator viu la bord; cei mai mulți dintre Navigatori și transspațialele lor dispăruseră. Toate navele din grupul ei de luptă foloseau compilatoare matematice ixiene pentru ghidare. Compilatoare matematice! Computere... mașini gânditoare!

Ixienii! Blestemul ei neauzit s-a îndreptat către propria persoană, pentru încrederea exagerată în noile Anihilatoare și în capacitatea ei de a prevedea tactica Inamicului.

— Vino cu mine, Administratorule. Vreau să văd cu ochii mei Anihilatoarele astea.

L-a apucat pe Gorus de braţ, destul de strâns ca să lase vânătăi.

Conduşi de luminile de urgenţă, s-au repezit pe puntea arsenalului, unde fuseseră instalate armele. Înăuntru, nenumărate rafturi conţineau ouăle lustruite argintii, care topeau planete, fabricate pe Ix. Un ghildar surescitat i-a interceptat.

— Am testat armele, domnule Administrator, şi au fost instalate corect. Comenzile de tragere sunt operaţionale. Tocmai am lansat zeci de Anihilatoare, dar niciunul n-a detonat.

— De ce n-au funcţionat?

— Pentru că... pentru că Anihilatoarele în sine...

Murbella s-a dus până în locul unde bărbatul deschisese la întâmplare o capsulă. Dedesubtul unui labirint complicat de circuite şi componente delicate, încărcătura Anihilatorului era topită în învelişul mecanismului, ceea ce făcea tot obiectul nefuncţional. Arma fusese neutralizată.

— E inutilă, Maică Comandant, a spus Gorus. Sabotată.

— Dar am văzut cu ochii mei testul. Cum e posibil?

— Un mecanism cu ceas ar fi putut bloca totul la un moment prestabilit sau flota inamică ar fi putut emite un semnal de dezactivare. Vreun truc viclean pe care nu l-am fi putut anticipa.

Murbella a rămas îngrozită, vinovată de aceeaşi greşeală căreia fusese atât de sigură că aveau să-i cadă victimă maşinile: nu făcuse planuri pentru evenimente neaşteptate. Împreună, au deschis încă un Anihilator şi l-au găsit a fi la fel de topit şi de nefuncţional. Răceala i-a îngheţat inima şi i s-a răspândit în sânge. Armele astea fuseseră construite în ani întregi de către ixieni, la un preţ în melanj care aproape că ruinase Comunitatea. Fusese trasă pe sfoară, iar flota îi fusese castrată de ixieni înainte ca bătălia să înceapă.

— Cum rămâne cu motoarele?

— Pot fi făcute să funcţioneze, dacă le manevrăm fără compilatoarele matematice.

— Nu dau nicio ceapă degerată pe compilatoare! Găsește o cale să recuperăm câteva Anihilatoare. Sunt toate inactive? Până la ultimul?

— Singura cale să aflăm, Maică Comandant, este să le deschidem și să le inspectăm pe toate.

— Am putea, pur și simplu, să le lansăm pe toate și să sperăm că mai funcționează măcar câteva.

Murbella a dat încet din cap. Era o posibilitate. În acest moment, nu-i costa nimic. Trebuia să găsească o cale de a lupta și spera că celelalte grupuri de luptă o duceau mai bine de-atât... dar se îndoia. Fără Anihilatoare în stare de funcționare, fiecare dintre planetele de pe linia frontului era în esență neapărată în fața distrugerii sigure.

Și era numai responsabilitatea ei.

„Unii zic că supraviețuirea însăși poate fi cea mai bună răzbunare. Pentru mine, prefer ceva un pic mai extravagant."

BARONUL VLADIMIR HARKONNEN, *ghola*

Dintr-un capriciu, baronul le-a cerut celor zece Dansatori-Față care-l însoțeau să-și ia înfățișare de sardaukari din Vechiul Imperiu. Nu știa dacă va recunoaște cineva gluma, modelele se schimbau, iar istoria uita asemenea amănunte, dar îl ajuta să etaleze un aer de autoritate. În timpul primei sale vieți, obținuse o mare victorie asupra Casei Atreides cu sardaukari clandestini alături de el.

Baronul l-a lăsat pe neastâmpăratul Paolo cu Erasmus, se presupunea că „pentru propria lui protecție" și s-a îmbrăcat în uniformă de nobil, garnisită cu fireturi aurii și un colan ornamentat, ca însemn al rangului. Un pumnal de ceremonie cu vârful otrăvit îi atârna într-o parte, iar un paralizator cu fascicul larg era ascuns în mânecă, pentru a avea acces ușor la el. Deși imitațiile de sardaukari erau gărzile și escorta lui, n-avea prea mare încredere nici în ei. Nu puteai fi niciodată prea atent.

Când anturajul baronului a mărșăluit spre non-nava prizonieră, nu a găsit totuși nicio ușă în carcasa lungă de un kilometru. Un moment jenant, dar Omnius nu s-a lăsat împiedicat. Conduse de hiperminte, părți din clădirile din apropiere s-au transformat în unelte care au sfâșiat

carcasa, au desprins plăci și grinzi structurale și au deschis o gaură mare. Forța brută era mai ușoară și mai directă, decât să descopere o ecluză și să descifreze comenzi necunoscute.

Cu non-nava deschisă în mod corespunzător, baronul și escorta lui s-au aplecat pe sub rămășițele atârnate și circuitele care scoteau scântei. Pregătiți pentru ambuscadă, dar cu mișcări care etalau încredere, și-au croit drum prin coridoarele șerpuite. Câțiva dintre ochii-de-pază plutitori ai lui Omnius zumzăiau înaintea lor prin pasaje, ca să cerceteze și să cartografieze interiorul navei.

Captivii vedeau, cu siguranță, că predarea era singura lor opțiune. Ce altă concluzie ar fi putut să tragă? Din nefericire, în viața lui inițială, baronul avusese o experiență considerabilă cu fanaticii, cum ar fi fost bandele de fremeni nebuni de pe Arrakis. Era posibil ca acești bieți amărâți să aibă intenția să opună o rezistență disperată, fără speranță, până când erau cu toții masacrați, inclusiv pretinsul Kwisatz Haderach dintre ei.

Paolo ar fi fost, în acest caz, singurul concurent, și asta ar fi fost tot.

Înăuntrul non-navei, i-au întâlnit mai întâi pe Duncan Idaho și o femeie Bene Gesserit cu aer sfidător, care s-a prezentat cu numele de Sheeana. Cei doi așteptau grupul care-i abordase în mijlocul unui coridor lat. Baronul nu și-l amintea decât vag pe bărbat, din înregistrările Casei Atreides: un Maestru Spadasin de pe Ginaz, unul dintre luptătorii cei mai de încredere ai ducelui Leto, ucis pe Arrakis în timp ce-i proteja pe Paul și Jessica în timpul evadării. După surâsul batjocoritor de pe chipul lui Idaho, își dădea seama că acest ghola își recăpătase și el amintirile.

— Oho, văd că mă cunoști!

Idaho nu s-a clintit.

— Am scăpat de pe Giedi Prime când eram băiețel, baroane. L-am bătut pe Rabban la una dintre vânătorile lui. Am trăit multe vieți de-atunci. De data asta, sper să te văd cu ochii mei cum mori.

— Cu câtă îndrăzneală vorbești, ca unul dintre cățeii scheunători pe care-i ținea pe lângă el împăratul Shaddam – numai lătrături și mârâieli enervante, dar ușor de călcat pe ei.

Protejat de sardaukarii Dansatori-Față, s-a uitat înainte, de-a lungul coridorului.

— Câți oameni aveți la bord? Aduceți-i imediat pentru inspecție, s-a răstit el.

— Ne-am adunat deja, a replicat Sheeana. Suntem gata pentru voi.

Baronul a oftat.

— Și, fără îndoială, ați împrăștiat trupe de comando sau lunetiști peste tot pe punți? Înregistrările voastre personale vor fi fost trucate. O rezistență copilărească, menită să ne provoace câteva dureri de cap, dar din care n-o să câștigați nimic. Avem destule trupe ca să vă secerăm pe toți.

— Ar fi o nesăbuință să rezistăm, a spus Sheeana, cel puțin în asemenea mod bătător la ochi.

Baronul s-a încruntat și a auzit în cap vocea fetiței.

Se joacă cu mintea ta, bunicule!

— La fel faci și tu! a șuierat el pentru sine, făcându-i pe ceilalți să tresară.

— Încă cinci sute din oamenii noștri sosesc la bord, a spus comandantul sardaukar contrafăcut. Senzorii mobili ai mașinilor or să mănânce fiecare cameră de pe fiecare punte și o să găsim tot ce e de găsit. O să-l descoperim pe Kwisatz Haderach.

— Un Kwisatz Haderach? a întrebat Idaho. Asta căutau bătrânul și bătrâna? Pe nava asta? Sunteți bineveniți să vă pierdeți timpul.

Sheeana a adăugat cu asprime:

— Dacă am fi avut un supraom la bord, n-ați fi reușit niciodată să ne capturați!

Remarca l-a tulburat pe baron. În adâncul minții, a auzit glasul înnebunitor al Aliei cum râdea de încurcătura lui. S-a înroșit la față, dar s-a silit să nu vorbească tare. Ce neghiob, să se certe cu glasul neauzit al unui torționar invizibil! Grupuri noi au sosit pe coridoarele non-navei, ca să se adune în fața lui ca niște trupe pentru inspecție.

Un ghola adolescent de statură mică l-a neliniștit cel mai mult. Tânărul era subțire și palid, cu mânia întipărită pe chip. Ochii îi ardeau de ură

pentru baron, deși nu-l găsea deloc familiar pe individ. Se întreba ce-i făcuse acestuia.

Uită-te mai atent, bunicule! Sigur îl recunoști? Aproape că te-a omorât! Jur c-am să găsesc o cale să mi te smulg din cap!

Cu un aer neutru, s-a uitat din nou la acel ghola mohorât și a recunoscut brusc diamantul negru rudimentar imprimat pe fruntea lui.

— Ei, e Yueh! Dragul meu Yueh, ce bine-mi pare să te revăd! N-am avut niciodată ocazia să-ți spun cât de mult ai ajutat cauza Casei Harkonnen cu atât de mult timp în urmă. Mă bucur că am un aliat neașteptat la bord!

Yueh părea slab și incapabil, dar sclipirea din ochii lui era cu adevărat ucigașă.

— Nu sunt aliatul tău!

— Ești un viermișor slăbănog. A fost destul de ușor să te manipulez atunci, pot s-o fac din nou.

Baronul a fost surprins că tânărul costeliv nu a dat înapoi. Versiunea asta a lui Yueh părea mai puternică, transformată probabil de lecțiile trecutului său rușinos.

— Nu mai ai nicio pârghie cu care s-o faci, baroane. N-o mai ai pe Wanna. Și, chiar dac-ai avea-o, nu mi-aș mai repeta greșelile de altădată.

Și-a încrucișat brațele la pieptul îngust și și-a împins în față bărbia ascuțită.

Baronul s-a întors brusc de la doctorul Suk, când au apărut și mai mulți captivi de pe non-navă. O tânără cu părul de culoarea bronzului, de vreo optsprezece ani, arăta exact ca fermecătoarea doamnă Jessica. Felul în care-l privea, cu repulsie palpabilă, dovedea că și această ghola își avea amintirile redeșteptate.

Știa Jessica că era, de fapt, propria lui fiică? Ce conversații distractive ar putea avea!

Alături de tânăra Jessica, cu un aer protector, se afla o fată și mai tânără, îmbrăcată în straie fremene, și un tânăr cu părul negru, imaginea perfectă a lui Paolo, dar mai în vârstă.

— Ei, e acesta tânărul Paul? Încă un Paul Atreides?

O tăietură scurtă, o simplă crestătură cu pumnalul otrăvit și Kwisatz Haderach-ul rival avea să dispară. Dar s-a cutremurat când s-a gândit cum ar reacționa Omnius la așa ceva. Baronul voia ca Paolo să-și asume poziția de putere, desigur, dar nu era dispus să-și sacrifice propria viață pentru băiat. Deși baronul îl crescuse și-l antrenase pe Paolo, acesta era încă, la urma urmei, un *Atreides*.

— Salut, bunicule, a vorbit Paul. Îmi amintesc că erai mult mai bătrân și mai gras.

Baronul a găsit purtarea și tonul iritante. Și, mai rău, a avut o senzație stranie, ca de leșin... ca și cum Paul ar fi fost menit dintotdeauna să spună asta, ca și cum ar fi văzut-o în zeci de viziuni diferite.

Cu toate acestea, baronul a bătut din palme, aplaudând în batjocură.

— Nu e minunată tehnologia ghola? E ca un bis la sfârșitul unuia dintre spectacolele plictisitoare cu jongleri ale împăratului. Toți împreună din nou pentru actul al doilea, nu?

Paul a devenit țeapăn

— Casa Atreides i-a zdrobit pe Harkonneni până la dispariție cu multă vreme în urmă. Anticipez un rezultat similar acum.

— Oho!

Deși amuzat, baronul ghola nu a făcut niciun pas mai aproape. A făcut semn către garda de sardaukari.

— Puneți un doctor și un dentist să se uite la ei înainte să se apropie de mine. Dați atenție specială dinților. Căutați capsule cu otravă.

Pentru că-și atinsese scopul, baronul era pe cale să pornească spre ieșirea din navă când, printre refugiații adunați, a zărit o fetiță care stătea tăcută alături de un băiat slăbuț de vreo doisprezece ani și privea totul. Amândoi aveau ceva din înfățișarea Atreizilor. A încremenit când a recunoscut-o pe Alia.

Nu numai că acest copil însetat de sânge îl împunsese cu gom jabbarul și-i bântuise gândurile, ci și stătea acum chiar în fața lui! *Uite, bunicule, acum te putem chinui și pe dinăuntru, și pe dinafară!* Vocea l-a străpuns în cap ca o daltă pentru gheață.

Baronul a reacționat, fără să-i pese de consecințe. A smuls pumnalul de ceremonie de la șold, a apucat fetița de guler și a ridicat lama.

— Îți ziceau Monstruozitate!

Alia lupta ca un animal turbat, dar nu a țipat. Picioruşele minuscule l-au lovit cu putere surprinzătoare în stomac și i s-a tăiat răsuflarea. Baronul s-a clătinat și, fără nicio clipă de șovăială, a înfipt vârful otrăvit adânc într-o parte. A intrat ușor. A tras cuțitul înapoi și l-a băgat din nou, de data asta în inima Aliei.

Jessica a țipat. Paul s-a repezit la el, dar prea târziu. Duncan a răcnit de furie și oroare, s-a aruncat asupra celui mai apropiat sardaukar și l-a ucis cu o lovitură zdrobitoare în gât. A izbit un al doilea gardian, i-a frânt și acestuia gâtul și l-a atacat pe baron ca o sălbăticiune. Baronul nici nu a avut timp să se sperie, înainte ca gărzile să închidă rândurile în jurul lui, iar alți patru l-au ținut pe Duncan. Restul sardaukarilor au ridicat armele ca să-i țină la distanță pe prizonierii în stare de șoc.

Recăpătându-și calmul, baronul a rânjit batjocoritor spre fetița care murea repede în strânsoarea lui.

— Asta-i răsturnarea de roluri pentru când m-ai ucis.

A râs spre sângele care îi curgea pe mâini și a aruncat-o pe jos, ca pe o păpușă nefolositoare. Iar înăuntru, niciun sunet de la torționara lui. Dispăruse și ea?

Pe chipurile prizonierilor din apropiere a apărut disperarea ucigașă, ceea ce l-a neliniștit pe baron. Cu sardaukarii Dansatori-Față care-l înconjurau protector, a dat înapoi zâmbind. Cei doi soldați morți reveniseră la forma de Dansatori-Față și niciunul dintre captivi nu a părut câtuși de puțin surprins. Gloata Atreides s-a adunat în jurul copilului asasinat, în timp ce sardaukarii și-au cules camarazii.

Sheeana l-a oprit pe Duncan să se arunce într-un alt atac sinucigaș.

— O moarte ajunge, Duncan.

— Nu, n-ajunge. E doar începutul.

S-a controlat, cu efort vizibil.

— Dar va trebui să fie de ajuns, deocamdată.

Baronul a râs, iar Dansatorii-Față l-au îmboldit să plece. Când s-a uitat la escortă, polimorfii păreau că dezaprobă ceea ce făcuse.

— Ce? Nu trebuie să-mi justific motivele față de voi. Măcar Monstruozitatea aia s-a dus acum.

Dusă, zici? Un chicotit puternic, ca de sticlă spată, în craniul lui. *Dusă? Nu mă poți arunca atât de repede! Eram înrădăcinată în capul tău înainte ca acea ghola să se fi născut.* Vocea s-a auzit și mai tare. *Acum o să te chinuiesc mai rău ca niciodată. Nu-mi dai de ales decât să-ți servesc drept conștiință, bunicule.*

Baronul s-a îndepărtat cu pas și mai iute, încercând să-i amuțească prezența batjocoritoare.

„Miza într-un război total e totală – să câștigi înseamnă să salvezi totul, să sucombi înseamnă să pierzi totul."

Un războinic de pe Vechea Terra

În timp ce mașinile gânditoare menținеau un cordon strâns în jurul non-navei, Sheeana a privit-o pe Jessica cum lua de acolo trupul micii Alia. Cât de dureros trebuia să fie pentru ea... Cu amintirile recuperate, Jessica știa în mod intim cine era, de fapt, Alia și-i înțelegea potențialul enorm. Și câtă ironie amară... Sfânta Alia a Cuțitului, ucisă de cuțit.

Jessica legăna în brațe copilul inert și se cutremura în timp ce lupta să-și stăpânească suspinele. Când a ridicat ochii spre Sheeana, în ei se zărea o răceală mortală. Duncan stătea lângă Jessica cu o mască sumbră de furie pe chip.

— O să avem parte de răzbunare, doamna mea. Atât de mulți dintre noi îl detestă pe baron, încât nu poate supraviețui prea mult.

Până și Yueh stătea încordat și primejdios, ca o armă încărcată.

Paul și Chani se țineau strâns de mâini și absorbeau putere unul de la altul. Leto al II-lea privea în tăcere, fără îndoială cu o avalanșă de gânduri contradictorii în minte. Băiatul părea întotdeauna să ascundă cu mult mai mult, ca un aisberg uriaș, a cărui masă era ascunsă mai ales sub apă.

Sheeana bănuia de mult că ar putea fi cel mai puternic dintre toți ghola pe care-i crease.

Jessica a ținut capul sus, găsindu-și puterea înăuntrul ei.

— O s-o ducem în cabina mea. Duncan, mă ajuți?

Doctorul Yueh, disperat să capete iertarea, se învârtea pe lângă ei.

Plină de neliniște, de frustrare și de furie, Sheeana a privit tabloul. Pe lângă pierderea basharului, Alia fusese omorâtă, în timp ce trei ghola-cheie, Paul, Chani și Leto al II-lea, rămâneau nedeșteptați. Stilgar și Liet-Kynes fuseseră lăsați pe Qelso, iar Thufir Hawat fusese Dansator-Față. Acum, că se aflau în fața Inamicului și aveau nevoie de copiii ghola ca să-și îndeplinească destinele, prea multe dintre „armele" ei nu erau disponibile! Îi avea doar pe Yueh și pe Jessica... și pe Scytale, dacă putea conta pe tleilaxu.

Epuizarea risca s-o copleșească pe Sheeana. Fugiseră atâta vreme, cu planurile și speranțele lor, dar fără să găsească vreodată un capăt. Asta totuși nu era deloc ceea ce speraseră.

Vocea șoptită și îndepărtată a Serenei Butler s-a trezit iar înăuntrul ei, mâniată de revelația despre Inamic. Vorbea din ceea ce știa la prima mână. *Mașinile malefice au vrut întotdeauna să extermine omenirea. Ele nu știu să uite.*

— Dar au fost distruse, a vorbit Sheeana cu voce tare.

Se pare că nu. Trilioane de oameni au murit în timpul Jihadului Butlerian, dar nici măcar asta n-a fost destul. Până la urmă, eu *n-am fost destul.*

— Mă bucur să te întâlnesc în sfârșit, a rostit o voce scrâșnită de femeie.

O bătrână singură pășea pe coridorul non-navei, cu un zâmbet larg pe fața zbârcită. În ciuda vârstei aparente, se mișca fluid și avea ceva letal în înfățișare.

Sheeana a ghicit imediat că trebuie să fie misterioasa bătrână care-i vâna implacabil.

— Duncan ne-a vorbit despre tine.

Femeia a zâmbit într-un fel iritant, ca și cum ar fi putut vedea prin Sheeana până la cele mai adânci gânduri și intenții.

— Ați fost o pradă destul de supărătoare. Atâția ani irosiți... Mi-ați ghicit până acum adevărata identitate?

— Tu ești Inamicul.

Pe neașteptate, chipul, corpul și hainele s-au unduit ca un metal topit, fluid. La început, Sheeana a crezut că era un alt Dansator-Față, dar capul și corpul căpătară un luciu de platină bine șlefuită, iar hainele de matroană i s-au transformat într-o robă luxoasă. Fața era netedă, cu același zâmbet pe trăsături radical diferite. Un robot.

Adânc în conștiința ei, Sheeana a simțit un tumult în Celelalte Memorii, iar din acea zarvă s-a înălțat vocea familiară a Serenei Butler ca să strige: *Erasmus! Distruge-l!*

Cu mari eforturi, a alungat vocile din Celelalte Memorii și a spus:

— Tu ești Erasmus. Cel care l-a ucis pe copilul Serenei Butler și a declanșat Jihadul lung de secole împotriva mașinilor gânditoare.

— Așadar oamenii încă *își aduc* aminte de mine, chiar și după atât de mult timp.

Robotul părea mulțumit.

— Serena își aduce aminte, desigur. E înăuntrul meu și te urăște.

Încântarea pură strălucea pe fața robotului.

— Serena Butler e înăuntru? A, da, știu despre Celelalte Memorii ale voastre. Dansatorii-Față ni le-au adus pe multe dintre voi, Surorile Bene Gesserit.

În interiorul ei, zarva amintirilor a revenit.

— Eu sunt Serena Butler, iar ea este eu. Deși au trecut mii de ani, durerea e la fel de acută ca întotdeauna. Nu putem uita ce ai distrus și ce ai început.

— A fost numai o singură viață, doar un bebeluș. Logic, nu vezi cât de exagerat a reacționat rasa voastră?

Robotul vorbea pe un ton atât de rezonabil...

Sheeana a simțit o schimbare în tonul și cadența propriei voci, ca și cum trupul îi era controlat de o forță din interior.

— Numai o viață? Doar un bebeluș?

Serena vorbea acum, se arunca în prima linie a nenumăratelor vieți. Sheeana a lăsat-o să vorbească. După atâta amar de ani, aceasta era confruntarea *Serenei* cu cel mai mare dușman al ei.

— Acea *singură* viață a dus la înfrângerea militară a întregului vostru Imperiu Sincronizat. Jihadul Butlerian a fost un Kralizec în sine. Sfârșitul acelui război a schimbat cursul universului.

Erasmus a părut încântat de comparație.

— Ah, interesant. Și poate că sfârșitul acestui Kralizec va răsturna acel rezultat și va pune mașinile gânditoare din nou la comandă. Dacă-i așa, o să fim mult mai eficienți de data asta.

— Așa prevezi sfârșitul Kralizecului?

— Asta ar fi preferința mea. Trebuie să se schimbe ceva fundamental. Pot conta pe tine să mă ajuți?

— Niciodată.

Vocea proiectată a Serenei era rece și implacabilă.

Sheeana s-a uitat la robotul independent și a înțeles, mai mult ca niciodată până atunci, că făcea parte din ceva mult mai mare și mai important decât o singură viață, că era legată de un șir enorm și neîntrerupt de străbune femei care se întindea în trecut și, spera ea, în viitor. Un ansamblu remarcabil, dar avea să supraviețuiască?

— Există o flacără familiară în ochii tăi. Dacă o parte din tine este cu adevărat Serena Butler, atunci trebuie să depănăm amintiri de demult.

— Ea nu mai vrea să discute cu tine, a replicat Sheeana cu propria voce.

Erasmus nu i-a băgat în seamă riposta.

— Du-mă în apartamentul tău personal. Vizuina unui om dezvăluie multe despre personalitatea individului.

— Nu.

Vocea robotului s-a înăsprit.

— Fii rezonabilă. Sau ar trebui să decapitez câțiva dintre tovarășii tăi pasageri ca să-ți încurajez cooperarea? Întreab-o pe Serena Butler dinăuntrul tău. Ea știe c-o s-o fac.

Sheeana l-a privit furioasă.

Robotul a continuat pe un ton calm:

— Dar o simplă conversație cu tine în cabina ta mi-ar potoli apetitul deocamdată. N-ai prefera asta unui masacru?

Făcându-le semn celorlalți să rămână pe loc, Sheeana i-a întors spatele robotului și a pășit către unul dintre lifturile încă în funcțiune. Cu pași alunecători, Erasmus a urmat-o.

În camera ei, robotul a fost intrigat de pictura de Van Gogh conservată. *Cabană acoperită cu stuf în Cordeville* era unul dintre cele mai vechi artefacte ale civilizației umane. Rigid, Erasmus a admirat opera de artă.

— Ah, da! Îmi amintesc limpede! Am pictat-o chiar eu!

— E opera unui artist de pe Terra din secolul al nouăsprezecelea, Vincent Van Gogh.

— L-am studiat pe Nebunul Franței cu mare interes, dar, te asigur, aceasta este de fapt una dintre pânzele pe care le-am pictat chiar eu, cu mii de ani în urmă. Am copiat originalul cu cea mai mare atenție la detalii.

Ea s-a întrebat dacă ar fi fost cu putință ca robotul să spună adevărul.

Erasmus a luat pictura delicată de pe perete și a examinat-o îndeaproape, și-a plimbat vârfurile degetelor de metal peste plazul subțire care proteja suprafața aspră a picturii în ulei.

— Da, îmi amintesc fiecare tușă, fiecare spirală, fiecare punct de culoare. Cu adevărat, e o operă de geniu.

Lui Sheeana i s-a tăiat răsuflarea, știind cât de veche și de neprețuită era. Exceptând cazul în care chiar era un fals făcut acum multă vreme.

— Originalul era o operă de geniu. Dacă e așa cum spui, atunci tot ce-ai făcut a fost să copiezi capodopera altcuiva. Nu poate exista decât un singur original.

Filamentele lui optice au sclipit ca o galaxie de stele.

— Dacă e la fel, exact la fel, atunci ambele sunt opere de geniu. Dacă replica mea este perfectă până la ultima trăsătură de penel, nu devine un al doilea original?

— Van Gogh a fost un om al creativității și inspirației. Tu doar i-ai imitat opera. Ai putea la fel de bine să numești un Dansator-Față operă de artă.

Erasmus a zâmbit.

— Unii dintre ei sunt.

Brusc, cu brațe puternice, robotul a sfâșiat pictura și rama în bucățele mici. Ca pentru a pune un semn de punctuație spectacolului grotesc, Erasmus s-a rotit și a călcat pe bucățile rupte, apoi a spus:

— Numește-l temperament artistic.

Pornind spre ieșire, a adăugat:

— Omnius o să-l convoace curând pe Kwisatz Haderach-ul vostru. Am așteptat destul.

„Care este diferența dintre date și amintire? Am intenția să aflu."

ERASMUS, *note de laborator*

Amintirile robotului independent despre Serena erau la fel de proaspete ca și cum evenimentele s-ar fi petrecut în urmă cu câteva zile. Serena Butler... o femeie atât de fascinantă... Și, la fel cum Erasmus supraviețuise peste milenii ca pachet de date aproape distrus și apoi recuperat, amintirile și personalitatea Serenei trăiau mai departe, cumva, în Celelalte Memorii ale Bene Gesseritului. Asta ridica o întrebare interesantă: nicio Bene Gesserit nu putea fi descendenta directă a Serenei Butler, pentru că Erasmus îi omorâse singurul copil. Pe de altă parte, nu era sigur ce se întâmplase cu toate clonele lui experimentale de-a lungul anilor. Încercase de multe ori s-o aducă pe Serena înapoi, fără succes.

Totuși, la bordul acestei non-nave, ființele umane crescuseră copii ghola din trecut, la fel cum propriul plan îi aduseseră înapoi pe baronul Harkonnen și o versiune a lui Paul Atreides. Erasmus știa că un tub anentropic ascuns într-un Maestru tleilaxu conținuse o comoară de celule străvechi și atent culese.

Era încrezător că un adevărat Maestru tleilaxu ar fi putut reuși s-o readucă pe Serena, acolo unde propriile experimente primitive dăduseră

greș. Erasmus și Omnius absorbiseră amândoi destui Dansatori-Față ca să aibă un respect instinctiv pentru abilitățile unui Maestru. Robotul independent știa exact unde trebuia să se ducă înainte de a părăsi non-nava.

Erasmus a găsit centrul medical și camerele cuvelor axlotl, unde era catalogată și stocată toată biblioteca de celule istorice. Dacă Serena Butler era printre ele...

A fost surprins să găsească deja un tleilaxu acolo, hărțuit și înnebunit. Omulețul deconectase sistemele de întreținere a vieții de la cuvele axlotl. Cu senzorii olfactivi, Erasmus a simțit mirosurile de chimicale, de precursori de melanj și de carne umană.

A rânjit.

— Tu trebuie să fii Scytale, Maestrul tleilaxu! A trecut multă vreme.

Scytale s-a răsucit și a părut speriat la vederea robotului.

Erasmus a făcut un pas mai aproape și a examinat chipul tleilaxului.

— Un copil? Ce faci?

Tleilaxul s-a îndreptat.

— Distrug cuvele și melanjul pe care-l produc. Am fost nevoit să predau aceste cunoștințe ca monedă de schimb. N-o să las mașinile gânditoare și Dansatorii-Față trădători să mi le ia, să *ni* le ia, pur și simplu.

Erasmus nu arăta niciun fel de îngrijorare pentru cuvele axlotl sabotate.

— Dar pari foarte tânăr.

— Sunt ghola. Mi-am recăpătat amintirile. Sunt tot ce a fost fiecare dintre încarnările mele precedente.

— Sigur că ești. Un proces minunat, să te perpetuezi prin vieți de ghola în serie. Noi, mașinile, înțelegem asemenea lucruri, deși avem metode mult mai eficiente de a realiza transferuri de date și de a face copii de siguranță.

S-a uitat încordat la biblioteca genetică în care erau ținute celulele ghola potențiale... Serena Butler...

Observând interesul intens al robotului, tleilaxul a sărit în fața peretelui etanș cu specimene.

— Ai grijă! Vrăjitoarele au pus senzori de securitate pe mostrele de gene, ca să împiedice pe oricine să le altereze sau să le fure. Biblioteca are un sistem încorporat de autodistrugere.

A făcut mici ochii întunecați ca de rozător. Dacă Maestrul ăsta îl mințea, făcea o treabă remarcabil de convingătoare.

— Nu trebuie decât să trag de un sertar și tot dulapul o să fie inundat de radiații gama, destul ca să ionizeze mostrele până la ultima.

— De ce? Robotul era perplex. După ce Bene Gesseritul ți-a luat celulele și le-a folosit pentru propriile scopuri? Chiar ai rămâne de partea lor?

A întins mâna de platină.

— Vino alături de noi, în schimb. O să te răsplătesc din plin, dacă mă ajuți să cresc un anumit ghola...

Cu o mișcare amenințătoare, Scytale a pus mânuța pe unul dintre multele recipiente cu celule. Deși tremura, părea extrem de hotărât.

— Da, o să rămân de partea lor. O să fiu întotdeauna *împotriva* mașinilor gânditoare.

— Interesant. Dușmanii noi duc la alianțe neașteptate.

Tleilaxul nu s-a mișcat.

— În ultimă instanță, suntem cu toții oameni, iar tu nu ești.

Erasmus a chicotit.

— Și cum e cu Dansatorii-Față? Sunt undeva pe la mijloc, nu? Nu mai sunt polimorfii pe care i-ați produs voi demult; în schimb, sunt mașini biologice mult superioare, la crearea cărora am ajutat și eu. Și datorită lor, eu și Omnius avem, efectiv, cei mai grozavi dintre toți Dansatorii-Față, printre multe alte lucruri.

Scytale nu s-a mișcat.

— N-ai observat că nu mai poți avea încredere în Dansatorii-Față?

— Ah, dar eu pot avea încredere.

— Ești sigur?

Robotul a făcut un pas înainte, de probă. Scytale a încordat degetele pe mânerul dulapului cu mostre. Erasmus și-a amplificat vocea:

— Oprește!

S-a dat înapoi și i-a lăsat Maestrului tleilaxu mai mult loc. Avea destul timp să se întoarcă și să testeze loialitatea lui Scytale.

— Te las cu instalațiile tale și cu mostrele de celule.

Erasmus o așteptase pe Serena mai mult de cincisprezece mii de ani și putea s-o facă mai departe. Deocamdată, robotul trebuia să se întoarcă la catedrala mașinilor și să se pregătească pentru spectacolul final. Hipermintea nu era chiar la fel de răbdătoare să-și atingă scopurile ultime, cum era Erasmus.

„Vino, hai să mâncăm și să bem împreună. O să împărțim băutura și-o să râdem de dușmanii noștri."

Dintr-o baladă antică de GURNEY HALLECK

Hipermintea computer și-a trimis trupele să-l aducă pe Paul de pe *Itaca* la nexusul cu înfățișare de catedrală al mașinilor. Gărzi formate din roboți dintr-un model nou roiau pe coridoare ca niște insecte de mercur. S-au apropiat de Paul, iar unul dintre ei a spus:

— Vino cu noi la catedrala principală.

Chani l-a apucat de braț și l-a ținut strâns, ca și cum ar fi căpătat și ea mâini de metal.

— Nu te las să pleci, Usul.

Paul s-a uitat la escorta inumană și i-a spus:

— Nu-i putem împiedica să mă ia.

— Atunci o să vin cu tine.

El a încercat să o convingă să se răzgândească, dar ea l-a întrerupt.

— Sunt femeie fremenă. Vrei să-ncerci să mă oprești? La fel de ușor ai putea să te bați cu mașinile astea.

Paul și-a ascuns un mic zâmbet și s-a întors cu fața la mașinile lucioase, care scoteau clinchete în fața lui.

— O să vă însoțesc fără rezistență, dar numai dacă Chani vine cu mine.

Ieșind din cabina ei, unde trupul Aliei zăcea acum pe patul îngust, Jessica s-a așezat între Paul și roboți. Pe uniformă încă se zăreau stropi de sânge.

— E fiul meu. Am pierdut deja azi o fiică și n-aș suporta să-l pierd și pe el. Merg cu voi.

— Am venit să-l escortăm pe Paul Atreides la catedrala principală, a spus unul dintre roboți, a cărui față fluctuantă părea să curgă ca o ploaie deasă pe o fereastră de pe Caladan. Nu există alte restricții.

Paul a luat replica drept încuviințare. Pentru un motiv oarecare, Omnius îl voia pe *el*, chiar dacă nu-și recuperase amintirile. Toți ceilalți pasageri și echipajul erau, în aparență, bagaj suplimentar. Fusese el, de la bun început, subiectul vânătorii? Cum era posibil? Știuseră cumva mașinile gânditoare că el avea să fie la bord? Paul a apucat-o de mână pe Chani și i-a zis:

— O să se termine curând, oricum o să hotărască soarta. În tot acest timp, destinele noastre ne-au împins către acest punct, ca niște trenuri cu levitație scăpate de sub control.

— O să înfruntăm totul împreună, iubirea mea, a răspuns Chani.

Își dorea doar să-și amintească toți anii împreună cu ea... și ea să poată face la fel.

— Cum rămâne cu Duncan? a întrebat el. Și Sheeana?

— Trebuie să plecăm acum, au vorbit roboții la unison. Omnius așteaptă.

— Dunçan și Sheeana or să afle destul de curând, a spus Jessica.

Înainte să plece, Paul a socotit important să ia cu el cristaiul pe care i-l făcuse Chani. Ca un războinic fremen, l-a pus mândru la brâu. Deși lama din dinte de vierme n-ar fi făcut nimic împotriva mașinilor gânditoare, îl făcea să se simtă mai asemănător cu legendarul Muad'Dib, omul care înfrânsese imperii puternice. Dar în mintea lui a văzut din nou oribila viziune care se tot repeta, licărul de amintire sau de prescțiență în care

zăcea pe podea într-un loc straniu, rănit de moarte și se uita în sus, la o versiune mai tânără a lui care râdea triumfătoare.

A clipit și a încercat să se concentreze asupra realității, nu asupra posibilităților sau a destinului. A urmat roboții insectiformi pe coridoare și a încercat să-și spună că era pregătit să înfrunte orice l-ar fi așteptat.

Înainte ca cei trei ghola să apuce să iasă din navă prin gaura zdrențuită făcută de mașini, Wellington Yueh a încercat să-și facă loc pe lângă șirurile de roboți de escortă.

— Așteptați! Vreau... trebuie să merg cu voi!

A bâjbâit căutând scuze.

— Dacă e cineva rănit, sunt cel mai bun doctor Suk disponibil. Pot ajuta.

A coborât glasul și a implorat:

— Baronul o să fie acolo și o să vrea să mă vadă.

Luptându-se încă cu sentimentele ei rănite din nou, Jessica a vorbit cu asprime și amărăciune.

— Ajutor? Pe Alia ai ajutat-o?

Când a auzit-o, Yueh arăta de parcă i-ar fi dat o palmă.

— Lasă-l să vină, mamă.

Paul se simțea resemnat.

— Doctorul Yueh a fost un susținător și mentor de nădejde al originarului Paul. N-o să resping niciun aliat sau martor la orice ar fi pe cale să se petreacă.

I-au urmat pe roboți și au ieșit pe străzi curgătoare, care i-au purtat asemenea unor plăci plutitoare. Aparate zburătoare ca niște lilieci brăzdau cerul mult deasupra lor, iar ochi-de-pază lucitori ca niște oglinzi fluturau prin aer; observau înaintarea grupului din toate unghiurile. În urma lor, uriașa non-navă fusese încorporată în metropola mașinilor. Clădiri metalice conștiente de sine, cu o arhitectură fluidă, crescuseră în jurul carcasei *Itacăi* precum coralul care înghite o epavă veche pe fundul mărilor de pe Caladan. Clădirile păreau să se modifice de câte ori hipermintea avea câte un gând trecător.

— Tot orașul ăsta e viu și gândește, a comentat Paul. E în întregime o mașină schimbătoare, adaptabilă.

Ca pentru sine, mama lui a citat:

— „Să nu-ți faci mașină după asemănarea minții omului."

În pereții argintii solizi ai clădirilor amenințătoare au apărut difuzoare și o voce simulată a repetat batjocoritoare cuvintele Jessicăi:

— „Să nu-ți faci mașină după asemănarea minții omului." Ce superstiție demodată!

Râsul suna de parcă ar fi fost înregistrat de altundeva, ciudat distorsionat și apoi redat.

— Abia aștept să ne întâlnim.

Roboții de escortă i-au adus într-o structură enormă, cu pereți sclipitori, arce curbate și spații închise ca niște parcuri. O fântână spectaculoasă de lavă vărsa șuvițe de lichid fierbinte, stacojiu, într-un bazin călit.

În mijlocul sălii imense a catedralei, un bărbat și o femeie în vârstă îi așteptau, îmbrăcați în haine largi, confortabile. Dominați de decorul din jur, cu siguranță nu arătau amenințător.

Paul a decis să nu aștepte ca cei care-i făcuseră prizonieri să joace jocuri cu ei.

— De ce m-ați adus aici? Ce vreți?

— Vreau să ajut universul.

Bătrânul a coborât pe treptele de piatră lustruită.

— Ne aflăm în faza finală a Kralizecului, un moment de cumpănă, care va schimba universul pentru totdeauna. Tot ce a fost mai înainte se va sfârși, iar tot ce vine în viitor va fi sub îndrumarea mea.

Bătrâna a explicat:

— Gândiți-vă la tot haosul care a existat de-a lungul mileniilor civilizației voastre umane. Dezordonate creaturi mai sunteți! Noi, mașinile gânditoare, am fi putut face o treabă mult mai curată, mult mai eficientă. Am aflat de Împăratul vostru Zeu Leto al II-lea, de Dispersie și de Epoca Foametei.

— Măcar el a impus pacea vreme de treizeci și cinci de secole, a adăugat bătrânul. A avut ideea corectă.

— Nepotul meu, a intervenit Jessica. I-au spus Tiran din cauza deciziilor dificile pe care le-a luat. Dar nici măcar el n-a făcut atâtea distrugeri câte ați făcut voi, mașinile gânditoare, în timpul Jihadului Butlerian.

— Arunci vina prea ușor. Am provocat *noi* distrugerile sau ființe umane ca Serena Butler? Asta e o chestiune de discutat.

Brusc, bătrâna a renunțat la deghizare, ca o reptilă care-și leapădă pielea uscată. Fața de metalfluid a robotului, acum masculină, afișa un zâmbet larg.

— De la început, mașinile și oamenii au fost în conflict, dar numai noi suntem în stare să observăm cursul lung al istoriei și numai noi putem înțelege ce trebuie făcut și să găsim o cale logică de a o face. Nu este asta o analiză validă a legendarului vostru Kralizec?

— Doar o interpretare, a răspuns Jessica.

— Cea corectă totuși. Chiar în acest moment, suntem implicați în acțiunea necesară de a plivi buruieni într-o grădină, o metaforă potrivită. Buruienile însele nu apreciază gestul, iar pământul poate fi răscolit o vreme, dar la sfârșit grădina este mult îmbunătățită. Mașinile și oamenii nu sunt decât manifestări ale unui conflict de lungă durată, pe care filosofii voștri antici l-au consemnat, bătălia dintre inimă și minte.

Omnius și-a păstrat forma de bătrân, din moment ce nu avea o altă manifestare fizică familiară.

— În Vechiul Imperiu, mulți dintre oamenii voștri încearcă să opună ultima rezistență împotriva noastră. E inutil, pentru că Dansatorii mei Față au avut grijă ca armele voastre să nu funcționeze. Chiar și mașinile voastre de navigație se află sub controlul meu. Deja, flota mea se apropie de Canonicat.

— Nava noastră n-a mai avut niciun contact, nici cu Ghilda, nici cu Canonicatul, dinainte să mă fi născut, a spus Paul tăios.

A arătat către Chani, Jessica și Yueh, toți acei ghola născuți pe nava în zbor.

— Niciunul dintre noi n-a fost vreodată în Vechiul Imperiu.

— Atunci dați-mi voie să vă arăt.

Cu o fluturare a mâinii, bătrânul a afișat o holoimagine complexă a stelelor, care arăta cât de departe avansase imensa lui flotă. Paul a fost copleșit de amploarea cuceririi și a devastării; nu credea că hipermintea ar exagera ceea ce făcuseră mașinile. Omnius nu avea nevoie. Sute de planete fuseseră deja distruse sau înrobite.

Cu glas liniștitor, Erasmus a zis:

— Din fericire, războiul se va încheia în curând.

Bătrânul s-a apropiat de Paul:

— Iar acum, că te am, nu există nicio îndoială în privința rezultatului. Proiecția matematică afirmă că Kwisatz Haderach-ul o să schimbe bătălia de la capătul universului. Din moment ce vă controlez pe tine *și* pe celălalt, o să terminăm acum acest conflict.

Erasmus s-a apropiat să-l examineze pe Paul, ca un om de știință care cercetează un specimen prețios. Filamentele optice au sclipit.

— Știm că ai potențialul în gene. Provocarea constă în a determina *care* Paul Atreides va fi cel mai bun Kwisatz Haderach.

„Optimismul s-ar putea să fie cea mai bună armă pe care o posedă omenirea. Fără el, n-am încerca niciodată imposibilul, care, în ciuda tuturor așteptărilor, câteodată reușește."

MAICA COMANDANT MURBELLA,
discurs către Comunitatea adunată

Fără Anihilatoare sau control al navigației, navele de luptă umane zăceau ca niște victime expuse pe altare de sacrificiu, peste tot pe linia ultimei rezistențe pe care o trasaseră.

La bordul navei-amiral, Maica Comandant Murbella striga ordine, în timp ce Administratorul Ghildei, Gorus, cerea miracole de la subalterni. Pe ecranele de pe puntea de navigație, Murbella a văzut navele de luptă ale mașinilor cum treceau pe lângă jalnicele vehicule ale Comunității, pe drumul către distrugerea Canonicatului. Non-bătălii asemănătoare trebuiau să se petreacă într-o sută de puncte fierbinți de pe toată linia frontului, sisteme-cheie locuite de oameni, acum vulnerabile la lovitura de grație. Acțiunea lor riscantă eșuase complet.

O povară grea în mintea Murbellei era responsabilitatea ei față de omenire, față de restul Comunității Surorilor... și de Duncan al ei, de mult pierdut. Mai trăia oare, și-și mai amintea măcar de ea? Trecuseră aproape douăzeci și cinci de ani. Murbella trebuia să facă asta, pentru el,

pentru ea însăși sau pentru toți cei care supraviețuiseră atât de mult în acest război dramatic.

Fără să lase furia instinctivă de Onorată Matre să-i controleze acțiunile, Murbella s-a întors ca un vârtej spre Gorus. L-a apucat de partea din față a robei largi și l-a scuturat atât de tare, încât codița de culoare deschisă i-a biciuit fața.

— Ce alte arme au navele tale?

— Câteva proiectile, Maică Comandant. Arme energetice. Artilerie ofensivă standard, dar ar însemna sinucidere! Numai Anihilatoarele ar fi făcut posibil ca navele noastre să dea o lovitură mortală Inamicului!

Dezgustată, l-a aruncat deoparte, astfel încât el s-a poticnit și a căzut pe spate, pe punte.

— E deja o misiune sinucigașă! Cum îndrăznești să te faci mic de frică acum, când n-avem alternativă?

— Dar... dar, Maică Comandant... ne-ar irosi flota, viețile!

— Evident, eroismul nu e partea ta tare.

S-a întors către un ghildar cu înfățișare umilă și a folosit puterea Glasului Bene Gesserit asupra lui, ca să fie sigură.

— Pregătește-te să lansezi Anihilatoarele. Umple spațiul cu ele. Poate că sabotorilor le-au scăpat câteva.

Ghildarul a manevrat comenzile armelor, fără să se ostenească prea tare să aleagă țintele. A mai lansat zece Anihilatoare, apoi încă zece. Niciuna nu a explodat, iar navele mașinilor soseau în continuare.

Cu voce joasă, Murbella a zis:

— Acum trage toate proiectilele standard pe care le avem. Și, odată ce ne terminăm armamentul convențional, o să ne folosim navele ca berbeci. Orice-avem.

— Dar de ce, Maică Comandant? a întrebat Gorus. Ar trebui să ne retragem și să ne regrupăm. Să plănuim alt mod de a lupta. Trebuie măcar să supraviețuim!

— Dacă nu câștigăm astăzi, oricum n-o să supraviețuim. Am putea fi depășiți numeric, dar tot putem să nimicim o parte din flota mașinilor gânditoare. N-am să abandonez pur și simplu Canonicatul!

Gorus s-a cățărat înapoi pe picioare.

— În ce scop, Maică Comandant? Mașinile se pot înlocui singure.

În timp ce vorbeau, alte Anihilatoare au umplut spațiul. Până atunci, toate se dovediseră defecte.

— Scopul este să le arătăm că mai putem lupta. Este ceea ce ne face umani, ceea ce ne acordă însemnătate. Istoria n-o să consemneze că am abandonat Canonicatul și am încercat să ne ascundem de confruntarea finală dintre omenire și mașini gânditoare.

— Istoria? Cine-o să mai rămână să consemneze istoria?

La trei minute una de alta, șase nave mici cu motoare de pliere a spațiului s-au năpustit în zona de luptă de deasupra Canonicatului cu rapoarte de la celelalte roiuri de nave. Au transmis mesaje urgente și au cerut noi ordine de la Maica Comandant.

— Anihilatoarele noastre nu funcționează!

— Toate sistemele de navigație s-au decuplat!

— Cum mai luptăm cu ei acum, Maică Comandant?

A răspuns pe ton autoritar, neclintit.

— Luptăm cu tot ce-avem.

Chiar în clipa aceea, un fulger fabulos de strălucitor a răbufnit peste cel puțin cincizeci de vehicule inamice și le-a vaporizat într-un arc tot mai larg, care a trimis un tremur prin punțile navelor Ghildei, mai îndepărtate. Murbellei i s-a tăiat răsuflarea, apoi a râs.

— Vedeți? Unul dintre Anihilatoare mai mergea! Trageți-le și pe celelalte.

Spre uimirea ei, spațiul din jurul lor a licărit brusc, s-a fisurat și a lăsat să treacă sute de nave uriașe. Nu vehicule umane de apărare.

La început, Murbella a crezut că mașinile inamice trimiseseră încă o flotă devastatoare, dar a identificat repede emblema de pe carcasele curbate.

Transspațiale ale Ghildei! Se revărsau din spațiul pliat din toate direcțiile și înconjurau primul val masiv de nave ale mașinilor gânditoare.

— Administratorule, de ce te-ai ascuns de noi? a întrebat Murbella pe ton încordat. Trebuie să fie o mie de nave aici!

Gorus părea la fel de uluit ca și ea.

O voce feminină a răsunat în comunicatoarele care îi legau între ei pe apărătorii Murbellei.

— Sunt Oracolul Timpului și adun întăriri. Compilatoarele matematice au corupt multe nave ale Ghildei, dar Navigatorii mei controlează aceste transspațiale.

— Navigatori?

Administratorului cu părul alb i s-a tăiat răsuflarea de consternare.

— Credeam c-au murit cu toții, din lipsă de mirodenie.

Oracolul a vorbit pe ton ferm, săltăreț.

— Iar navele mele, spre deosebire de cele făcute de fabricanții trădători de pe Ix, dispun de armament complet. Anihilatoarele noastre funcționează așa cum au fost proiectate. Le-am luat de pe navele vechi ale Onoratelor Matres și le-am ascuns pentru propria apărare. Avem intenția să le folosim acum!

Murbella s-a înroșit. Bănuise că Onoratele Matres rebele avuseseră mult mai multe Anihilatoare decât fuseseră găsite. Așadar Navigatorii le ascunseseră în tot acest timp!

Flota de invazie a lui Omnius a schimbat pozițiile ca răspuns la întăririle Navigatorilor, dar mașinile nu înțelegeau amploarea adversarului uimitor în fața căruia se aflau acum. Nu au reacționat la timp când transspațialele Oracolului au revărsat bulgări de soare orbitori într-un roi de explozii ca niște supernove în miniatură. Fiecare rafală arzătoare de lumină a vaporizat grupuri întregi de vehicule inamice, prea încrezătoare în sine.

Deși forțele mașinilor se străduiau să se apere, reacția lor era ineficace, ca și cum funcțiile lor de control ar fi fost deconectate. Hipermintea își modelase planul în repetate rânduri și stabilise opțiuni de urgență pentru întorsături de situație probabile. Dar nu prevăzuse așa ceva.

— Mașinile gânditoare sunt de multă vreme dușmanii mei de moarte, a spus Oracolul cu vocea ei eterică.

În timp ce Murbella privea mai departe cu mare satisfacție, Anihilatoarele precis țintite nimiceau nenumărate nave ale Inamicului. Măcar dacă Onoratele Matres ar fi întors pur și simplu armele furate împotriva mașinilor gânditoare când avuseseră ocazia, cu multă vreme în urmă! Dar femeile acelea nu se adunaseră niciodată la un loc împotriva unui dușman comun. În schimb, își ținuseră strâns armele și le folosiseră puterea distrugătoare unele împotriva celorlalte sau împotriva planetelor rivale. Ce risipă!

Detonările suprapuse, fiecare destul de puternică să pârjolească o planetă, au lovit prima linie de nave ale mașinilor. Mai mult de zece transspațiale au gonit mai adânc în sistemul Canonicatului să vâneze vehiculele inamice care ajunseseră deja pe orbită planetară.

— O să facem ce putem la celelalte planete de pe linia frontului, a spus Oracolul. Astăzi o să facem Inamicul să sufere.

Aproape înainte de a apuca să asimileze ce se petrecea în jurul ei, Murbella a văzu că din valul inițial de forțe ale mașinilor gânditoare nu mai rămăseseră decât rămășițe împrăștiate. Din câte își putea da seama, navele de luptă ale Inamicului nu avuseseră ocazia să lanseze nici măcar o salvă împotriva apărătorilor omenirii.

Unele dintre transspațiale au dispărut – au pliat spațiul ca să se ducă la alți apărători paralizați. Acolo aveau să-și lanseze Anihilatoarele și să se grăbească spre alte întâlniri cu Inamicul. Peste tot pe linia frontului, la fiecare punct în care Murbella își plasase grupurile de luptători, Navigatorii Oracolului loveau și dispăreau din nou...

Murbella s-a răstit la Administratorul Gorus:

— Deschide-mi un canal de comunicații! Cum vorbim cu Oracolul Timpului?

Gorus era paralizat de evenimentele din jurul lui.

— Nu ceri o audiență la Oracol. Nicio persoană în viață n-a inițiat vreodată un contact cu ea.

— Tocmai ne-a salvat viața! Lasă-mă să vorbesc cu ea!

Cu o expresie sceptică, Administratorul i-a făcut un semn altui ghildar.

— Putem să-ncercăm, dar nu promit nimic.

Bărbatul în robă gri a manevrat comunicatorul, până când Murbella l-a îmbrâncit deoparte.

— Oracolul Timpului, oricine-ai fi! Hai să ne unim forțele ca să distrugem mașinile gânditoare!

O tăcere prelungă a fost singurul răspuns pe care l-a primit Murbella, nici măcar paraziți, iar inima i s-a strâns. Gorus a privit-o cu un aer superior, ca și cum ar fi știut tot timpul că trebuie să se aștepte la asta. Murbella a văzut un al doilea val de nave ale mașinilor gânditoare care se apropia, acum, că atacul inițial fusese contracarat. Iar acestea n-aveau să se abțină să tragă ca să-i tachineze.

— Vin alte mașini!

— Deocamdată trebuie să plec.

În timp ce vorbea Oracolul, transspațialele au început să dispară ca baloanele de săpun.

— Bătălia mea principală e pe Synchrony.

— Așteaptă! a strigat Murbella. Avem nevoie de voi!

— E nevoie de noi în altă parte. Kralizec nu se va încheia aici. În sfârșit, am găsit non-nava care-l transportă pe Duncan Idaho și ascunzătoarea secretă a lui Omnius. Trebuie să mă duc acolo ca să închei asta prin distrugerea hiperminții. Pentru totdeauna.

Murbella s-a clătinat când a izbit-o informația neașteptată. Non-nava găsită? *Duncan trăia!*

În câteva clipe, ultimul transspațial a dispărut în spațiul pliat și a lăsat-o pe Maica Comandant și navele ei singure în fața valului următor. Mașinile gânditoare continuau să se apropie.

„Avem propriile scopuri și ambiții, spre bine sau spre rău. Dar adevăratul nostru destin este decis de forțe asupra cărora nu avem niciun control."

Manifestul Atreides, prima ciornă (secțiune ștearsă de comitetul Bene Gesserit)

O ușă din marea catedrală a mașinilor s-a deschis curgător, ca o cascadă de metal, și s-a dat deoparte ca să dezvăluie două siluete care înaintau în tandem.

Trecuseră ore de când baronul Vladimir Harkonnen o ucisese pe Alia și totuși buzele lui groase încă făceau eforturi să-i ascundă satisfacția. Ochii negri de păianjen sclipeau. Doctorul Yueh îl privea cu ură pe baron, coșmarul lui personal.

Paul n-avea nevoie de amintirile de ghola ca să-l recunoască pe însoțitorul baronului, un tânăr zvelt, abia ceva mai mare decât un puști, dar vânjos, cu mușchi modelați de antrenamente constante. Ochii erau mai duri, trăsăturile mai ascuțite, dar Paul cunoștea fața care-l privea din oglindă.

Alături de el, Chani a scos un țipăt răgușit, dar sunetul s-a transformat în mârâit în gâtul ei. Îl recunoștea pe tânărul Paul și vedea și teribila diferență.

O senzație rece de destin implacabil i-a înghețat lui Paul sângele în vine când totul a devenit clar. Viziunea lui prestientă în carne și oase! Așadar mașinile gânditoare crescuseră un alt ghola al lui Paul Atreides pe post de pion al lor, un al doilea Kwisatz Haderach potențial, pentru uzul lor personal. Acum înțelegea visele repetate cu propria față, în timp ce râdea triumfător și consuma mirodenie, imaginea stranie cu *el însuși* înjunghiat și muribund în timp ce sângele vieții i se scurgea pe o podea străină. Exact ca aceea pe care stătea acum, în această sală boltită.

O să fie unul dintre noi...

— Se pare că avem o abundență de Atreizi.

Baronul și-a împoldit protejatul înainte, cu mâna încleștată pe umărul tânărului. Pe un ton aproape de scuză, ca și cum publicului precaut i-ar fi păsat, a continuat:

— Acestuia îi spunem Paolo.

Paolo s-a desprins de el.

— Nu peste multă vreme, o să-mi spuneți împărat, sau Kwisatz Haderach, oricare dintre termeni îmi asigură un mai mare respect.

Ca spectatori, bătrânul și Erasmus păreau să găsească amuzant întregul tablou.

Paul s-a întrebat de câte ori fusese prins în capcană de soartă, de țelurile teribile. Cât de des și în câte împrejurări văzuse moartea de la o lovitură de cuțit? Acum blestema faptul că avea să înfrunte criza ca o carapace a fostei sale persoane, neînarmat cu amintirile și talentele trecutului.

Împotriva propriei mele persoane, ar trebui să fie de-ajuns.

Chicotind, băiatul mai tânăr s-a dus până la locul unde dublura lui stătea țeapănă în poziție de drepți. Paul se uită și el la imaginea lui în oglindă, fără să se teamă. În ciuda diferenței de vârstă, aveau cam aceeași înălțime și, când Paul s-a uitat în ochii dublurii, a știut că nu trebuia să-l subestimeze pe acest „Paolo". Tânărul era o armă la fel de sigură și de mortală precum cristaiul de la brâul lui Paul.

Jessica și Chani s-au mutat protectoare mai aproape de Paul, gata să lovească. Mama lui, cu amintirile redeșteptate, era o Cucernică Maică

deplină. Chani, deși nu-și avea încă viața trecută, dovedise abilități de luptă considerabile în sesiunile de pregătire, ca și cum ar fi simțit încă sângele fremen din venele ei.

Fruntea lui Paolo s-a încrețit, iar expresia i s-a schimbat pentru o clipă. Apoi a rânjit la Jessica.

— Ar trebui să fii mama mea? Doamna Jessica! Ei bine, poate că ești mai mare decât mine, dar asta nu te face o mamă adevărată.

Jessica l-a măsurat scurt și aspru cu privirea.

— Îmi cunosc familia, indiferent de ordinea în care au renăscut. Iar tu nu ești unul dintre ei.

Paolo a traversat sala către Chani, cu un aer batjocoritor de aroganță exagerată.

— Iar tu... te știu și pe tine. Se presupune că ești marea iubire a vieții mele, o fată fremenă atât de neînsemnată, încât istoria n-a consemnat mare lucru despre tinerețea ei. Fiica lui Liet-Kynes, nu-i așa? O nulitate totală, până când ai devenit consoarta marelui Muad'Dib.

Paul a simțit cum unghiile fetei îi intră în braț când, fără să-l bage în seamă pe băiat, a vorbit, în schimb, cu el:

— Basharul avea dreptate, Usul, când ne învăța că valoarea unui ghola nu este intrinsecă în celulele sale. Procesul poate să meargă într-o direcție extrem de greșită, așa cum e limpede că s-a întâmplat cu acest tânăr monstru.

— E mai mult o chestiune de cum te cresc părinții, a spus baronul. Închipuiți-vă cum s-ar fi schimbat universul, dacă originalul Muad'Dib ar fi primit o educație diferită în ceea ce privește foloasele puterii, dacă l-aș fi crescut eu, așa cum am încercat cu băiatul cel frumos, Feyd-Rautha.

— Ajunge cu toate astea, i-a întrerupt Omnius. Navele mele de luptă se ciocnesc chiar acum cu – sau ar trebui să spun anihilează? – rămășițele jalnice ale apărării umane. Potrivit ultimelor mele rapoarte, oamenii rezistă simultan în mai multe puncte din spațiu. Asta o să-mi permită să-i distrug pe toți deodată și să sfârșesc cu asta.

Erasmus a dat din cap către oamenii din sala catedralei.

— Peste doar câteva secole, propriile voastre facțiuni războinice ar fi sfâșiat, oricum, rasa voastră.

Bătrânul i-a aruncat robotului independent o privire enervată.

— Acum, că am aici Kwisatz Haderach-ul final, toate condițiile au fost îndeplinite. E timpul să terminăm. Nu-i nevoie să ne batem capul să transformăm fiecare lume locuită în pulbere.

Buzele i s-au strâmbat într-un zâmbet straniu.

— Deși și asta ar fi plăcut.

Meditativ, Erasmus a mutat privirea de la Paul la Paolo.

— Deși genetic identici, voi doi aveți vârste, amintiri și experiențe ușor diferite. Paolo al nostru este, tehnic vorbind, o clonă, crescut din celule de sânge păstrate pe un pumnal. Dar acest alt Paul Atreides, care e originea celulelor tale? Unde le-au găsit tleilaxu?

— Nu știu, a răspuns Paul.

Potrivit lui Duncan, bătrânii își începuseră urmărirea necruțătoare cu mult înainte ca cineva să fi sugerat proiectul ghola, înainte ca bătrânul Scytale să-și fi dezvăluit capsula anentropică. Cum putea hipermintea să fi știut că Paul avea să reapară aici? Măsluiseră mașinile un joc complex? Dezvoltaseră mașinile conștiente de sine o formă artificială, dar sofisticată, de *prestiență*?

Erasmus a scos un sunet ca un murmur.

— Chiar și așa, cred că fiecare are potențialul de a fi Kwisatz Haderach-ul de care avem nevoie. Dar care dintre voi se va dovedi superior și va atinge acest potențial?

— Eu.

Paolo a pășit țanțoș prin sală.

— Știm cu toții asta.

Evident, băiatul fusese crescut cu credință în rolul său, astfel încât mintea îi era plină de încredere, deși era o încredere născută din abilități veritabile, nu din imaginație.

— Și cum se va stabili asta? a întrebat Jessica, în timp ce se uita la cei doi Paul și-i cântărea din ochi.

O ușă laterală s-a deschis lângă fântâna care împroșca metal topit, iar pe ea a ieșit un bărbat în costum salopetă negru, care ducea în mâini o cutie ornamentată de eucalipt roșu, pe care se afla un pachet mai mic, ambalat. Bărbatul era slab, cu trăsături șterse.

— Khrone, iată-te! Te așteptam!

— Am venit, stăpâne Omnius.

Bărbatul a aruncat o privire către adunare și apoi, fie în semn de capitulare, fie dintr-un impuls de independență, trăsăturile umane cu nimic ieșite din comun i s-au estompat și l-au arătat ca fiind un Dansator-Față palid, cu ochii adânciți în orbite. A pus cutia deoparte, a desfăcut atent țesătura translucidă de pe pachet și a scos la vedere o pastă maro-albăstruie, presărată cu picățele aurii.

— Aceasta este o formă concentrată și neobișnuit de puternică de mirodenie.

Dansatorul-Față și-a frecat vârfurile degetelor și le-a ridicat la nasul inuman, ca și cum mirosul i-ar fi făcut plăcere.

— Recoltată de la un vierme modificat, care crește în oceanele de pe Buzzell. N-o să mai dureze mult până când vrăjitoarele or să înțeleagă și or să înceapă acolo propriile operațiuni de capturare a viermilor și extragere a mirodeniei. În acest moment, totuși dețin singura mostră din această ultramirodenie. Simpla ei tărie ar trebui să fie suficientă ca să cufunde Kwisatz Haderach-ul, pe unul dintre voi, într-o transă prețientă perfectă. O să căpătați puteri pe care numai profeția le anunță. O să vedeți totul, o să știți totul și o să deveniți cheia pentru punctul culminant al Kralizecului.

Erasmus a vorbit, pe ton aproape vesel:

— După ce am observat cum rasa umană a ruinat lucrurile când noi nu am fost în preajmă ca să păstrăm ordinea, universul cu siguranță are nevoie de o schimbare.

Robotul a luat cutia de lemn de eucalipt și a deschis capacul gravat cu finețe. Înăuntru se afla un pumnal ornamentat, cu mâner de aur, pe care l-a luat în mână cu un oarecare respect. Pe lamă rămăsese o dâră de sânge vechi.

În spatele lui Paul, mamei lui i s-a tăiat răsuflarea.

— Știu pumnalul ăla! E la fel de clar și de proaspăt în mintea mea ca și cum abia l-aș fi văzut! Chiar împăratul Shaddam i l-a dat în dar ducelui Leto și, ani mai târziu, la procesul lui Shaddam, Leto i l-a dat înapoi.

— O, e mai mult de-atât.

Ochii baronului au licărit.

— Cred că împăratul i-a dat același pumnal iubitului meu nepot Feyd-Rautha pentru duelul cu fiul tău. Din nefericire, Feyd n-a prea avut succes în lupta aceea.

— Îmi plac la nebunie poveștile întortocheate! Și, mai târziu, Hasimir Fenring l-a înjunghiat cu el pe împăratul Muad'Dib și aproape l-a ucis. Așa că, vedeți voi, pumnalul ăsta are un trecut îndelungat și pestriț.

L-a ridicat și a lăsat lumina din sala catedralei să lucească pe lamă.

— Arma perfectă care să ne ajute să facem alegerea, nu credeți?

Paul a scos din teaca de la brâu cristaiul pe care Chani îl făcuse pentru el. Mânerul părea cald în mână, lama lăptoasă curbată, perfect echilibrată.

— Eu am propria armă.

Paolo șovăia, prudent, se uita la baron, la Omnius și la Erasmus, de parcă s-ar fi așteptat să-i sară în ajutor. A smuls pumnalul cu mâner de aur din mâna robotului și a îndreptat vârful ascuțit în direcția lui Paul.

— Și ce au de făcut cu aceste arme? a întrebat Jessica, deși răspunsul era evident pentru toată lumea.

Robotul a privit-o surprins.

— Este cât se poate de potrivit să rezolvăm problema într-un mod deosebit de uman: un duel până la moarte, desigur! Nu e perfect?

„Viermele e afară, unde-l văd cu toții, și viermele e înăuntrul meu, parte din mine. Păzea, pentru că eu sunt viermele. Păzea!"

LETO AL II-LEA, înregistrările de la Dar-es-Balat, cu propria voce

După ce Paul și însoțitorii lui au fost luați din non-navă, Sheeana l-a găsit pe tânărul Leto al II-lea în cabina lui. Făcut ghem, singur-singurel în întuneric, tânărul avea febră și tremura. La început, a crezut că era îngrozit că fusese lăsat în urmă, dar și-a dat curând seama că era cu adevărat bolnav.

Când a văzut-o, băiatul s-a străduit să se pună pe picioare. Se clătina, iar transpirația îi sclipea pe frunte. A privit-o implorator.

— Cucernică Maică Sheeana! Ești singura... singura care cunoaște viermii.

Ochii lui mari, întunecați, se mutau dintr-o parte într-alta.

— Îi auzi? Eu îi aud.

Ea s-a încruntat.

— Să-i aud? Nu...

— *Viermii de nisip!* Viermii din cală! Mă cheamă, sapă prin mintea mea, mă sfâșie pe dinăuntru!

Sheeana a ridicat mâna să ceară tăcere, s-a oprit, s-a cufundat în gânduri. Toată viața, Shaitan o înțelesese, dar ea nu primise niciodată

mesaje adevărate de la creaturi, chiar și când încercase să devină o parte din ei.

Dar acum, când și-a extins simțurile, a simțit un huruit tumultuos în cap și prin pereții non-navei avariate. De la capturarea *Itacăi*, Sheeana pusese asemenea senzații pe seama greutății zdrobitoare a eșecului după lungul lor zbor. Dar acum a început să înțeleagă. Ceva îi scormonea prin subconștient, ca niște unghii tocite care-i râcâiau placa de șist a fricii. Impulsuri subsonice de invitație. *Viermii de nisip.*

— Trebuie să ne ducem în cală, a anunțat-o Leto. Ne cheamă. Ei... *eu* știu ce să fac.

Sheeana l-a prins pe băiat de umeri.

— Ce e? Ce trebuie să facem?

El a arătat către sine.

— Ceva din mine este *înăuntrul* viermilor. Shai-Hulud ne cheamă.

Cu non-nava prinsă solid în construcțiile de metal viu, mașinile gânditoare îi acordau prea puțină atenție. În aparență, voiseră să posede și să controleze Kwisatz Haderach-ul... un țel care nu era atât de simplu pe cât suna, așa cum învățase Comunitatea Surorilor cu multă vreme în urmă. Acum, că-l avea pe Paul Atreides în catedrala sa mașină, Omnius părea să creadă că deținea tot ce avea nevoie. Pasagerii rămași erau prizonieri de război neînsemnați.

Surorile Bene Gesserit plănuiseră crearea supraomului lor de-a lungul a sute de generații, ghidând subtil linii de sânge și hărți de reproducere pentru a produce mult-anticipatul mesia. Dar, după ce Paul Muad'Dib se întorsese împotriva lor și făcuse ravagii în linia lor temporală atent ordonată, Surorile juraseră să nu mai dezlănțuie niciodată un alt Kwisatz Haderach. În perioada care urmase atunci, demult, copiii gemeni ai lui Muad'Dib se născuseră înainte ca pagubele să fie înțelese pe deplin. Unul dintre acești gemeni, Leto al II-lea, fusese un Kwisatz Haderach, la fel ca tatăl lui.

O cheie s-a răsucit în mintea Sheeanei și a descuiat alte gânduri. Poate că în băiatul serios de doisprezece ani, Leto, mașinile vorbitoare

aveau un punct mort! Putea *el* să fie supremul Kwisatz Haderach pe care-l căutau? Se gândise Omnius măcar o dată la posibilitatea ca mașinile să-l aibă pe cel greșit? Pulsul i s-a accelerat. Profețiile erau notorii pentru pistele false. Poate că lui Erasmus îi scăpase ceea ce era evident! Auzea vocea interioară a Serenei Butler cum râdea de această posibilitate și și-a îngăduit să se agațe de un grăunte minuscul de speranță.

— Să mergem atunci în cală.

L-a luat de mână pe băiat și au pornit în grabă pe coridoare și rampe, către nivelurile de jos.

În timp ce se apropiau de ușile mari, Sheeana auzea bubuituri puternice din partea cealaltă. Viermii cuprinși de frenezie atacau de la un capăt al spațiului lung de un kilometru până la celălalt, se izbeau de pereți.

Până să ajungă la ușa de acces, tânărul Leto părea gata să se prăbușească.

— Trebuie să intrăm, a zis el, roșu la față. Viermii... trebuie să vorbesc cu ei, să-i liniștesc.

Sheeana, care nu se temuse niciodată până atunci de viermii de nisip, acum șovăia, îngrijorată că, în starea lor sălbatică, s-ar putea să nu le garanteze siguranța ei sau lui Leto. Dar băiatul a manevrat comenzile, iar ușa etanșă a alunecat într-o parte. Aerul fierbinte și uscat le-a suflat în față. Leto a intrat și s-a trezit până la genunchi în nisipul moale, iar Sheeana s-a repezit după el.

Când Leto a ridicat brațele și a strigat, toți cei șapte viermi s-au năpustit spre el ca niște animale de pradă sforăitoare, cu cel mai mare, Monarhul, în frunte. Sheeana le simțea valul fierbinte al furiei, nevoia de distrugere... dar ceva îi spunea că furia nu era îndreptată împotriva niciunuia dintre ei. Creaturile s-au înălțat din nisip, deasupra celor două ființe umane.

— Mașinile sunt afară din navă, i-a spus Sheeana lui Leto. Viermii or să... or să lupte pentru noi?

Băiatul părea disperat.

— Or să-mi urmeze calea, dacă le-o aștern înainte, dar încă nu o văd nici eu.

Privindu-l, Sheeana s-a întrebat dacă băiatul ăsta ar fi putut fi Kwisatz Haderach-ul suprem, veriga din lanț pe care Omnius o scăpase din vedere. Dacă Paul Atreides nu era decât o fentă în duelul final dintre om și mașină?

Leto s-a scuturat și și-a întărit hotărârea.

— Dar *eu* cel dinainte, Împăratul-Zeu, avea o prețienţă colosală. Poate că el a prevăzut și asta și a pregătit fiarele. Eu... am încredere în ele.

La aceste cuvinte, viermii s-au aplecat la unison, ca și cum s-ar fi înclinat. Leto s-a legănat, iar ei s-au legănat împreună cu el. Pentru o clipă, pereții calei au părut să se retragă, iar dunele de nisip, să se reverse către eternitate. Tavanul a dispărut într-o pâclă învolburată de praf. Brusc, totul a revenit în centrul atenției.

Leto și-a recăpătat răsuflarea și a strigat:

— Poteca de Aur vine să mă întâmpine *pe mine*! E timpul să eliberăm viermii. Aici și acum!

Sheeana a simțit că acesta este lucrul corect și a știut ce să facă. Toate sistemele erau încă programate să-i asculte instrucțiunile.

— Mașinile au scos din funcțiune armele și motoarele, dar pot încă să deschid ușile mari ale calei.

Ea și Leto s-au grăbit către comenzile de pe hol, unde ea a introdus ordinele. Mașinăriile au huruit și s-au încordat. Apoi, cu un zăngănit puternic și un bubuit, a apărut o deschizătură în pereții multă vreme etanși. De pe coridor, Sheeana și băiatul au urmărit ușile imense de jos cum se deschideau, ca niște dinți încleștați, deschiși cu forța.

Tone de nisip s-au revărsat într-un torent aprig și au împins viermii de nisip, ca pe niște berbeci vii, pe străzile capitalei mașinilor.

„Prescienţa nu dezvăluie absoluturi – numai posibilităţi. Cel mai sigur mod de a şti exact ce ascunde viitorul este să-l trăieşti în timp real."

Din *Conversaţii cu Muad'Dib* de prinţesa Irulan

— Un duel n-are niciun sens!

Baronul s-a încruntat, în timp ce îşi rotea privirile prin sala catedralei.

— E o risipă. Firește, sunt convins că dragul meu Paolo o să-l învingă pe impertinentul ăsta, dar de ce să nu îi păstrezi pe ambii Kwisatz Haderach pentru tine, Omnius?

— Îl vreau doar pe cel mai bun, a răspuns hipermintea.

— Şi nu suntem siguri că-i putem controla pe amândoi în timp ce se luptă pentru superioritate cu noile lor puteri, a adăugat Erasmus.

— Oricare dintre voi câştigă, o să primească ultramirodenia, a anunţat Omnius. Când câştigătorul o va consuma, o să am în sfârşit adevăratul şi supremul Kwisatz Haderach. Atunci o să pot încheia absurditatea asta risipitoare şi să-mi încep adevărata muncă de refacere a universului.

Chani ţinea o mână pe braţul lui Paul.

— De unde ştii că oricare dintre ei e Kwisatz Haderach-ul tău?

— Ai putea să delirezi, a zis şi Yueh, iar băiatul Paolo s-a uitat urât la el.

— Și de ce aș coopera dacă o să câștig? a întrebat Paul, dar ecourile revoltătoare ale viziunilor lui repetate i-au înăbușit protestul.

Credea că știe ce-avea să se întâmple, sau măcar o parte.

— Pentru că avem credință.

Baronul, un model de nesimțire, a râs de propria glumă, dar nimeni altcineva nu a mai râs.

Paolo făcea desene în aer cu vârful cuțitului cu mâner de aur.

— Am pumnalul împăratului! Ai mai fost înjunghiat o dată cu el!

— Asta n-o să se mai întâmple. E ziua triumfului meu.

Dar Paul simțea fragilitatea din cuvintele lui măsurate, vulnerabilitatea din spatele fanfaronadei. Nu vedea nicio cale de a evita duelul și nu era sigur că dorea. În mintea lui, a încercat să alunge licăririle tulburătoare ale viziunii. Versiunea asta perversă a lui însuși trebuia extirpată ca un cancer.

Momentul sosise. Paul și-a adunat toată concentrarea pentru luptă. Abia dacă o vedea pe Chani, dar a sărutat-o. Pumnalul din dinte de vierme pe care-l făcuse era perfect echilibrat în mâna lui. Exersase cu cristaiul pe non-navă și știa să lupte.

Nu trebuie să mă tem. Frica ucide mintea.

Tânărul Paolo și-a strâns buzele într-un surâs crispat.

— Îmi dau seama c-ai avut și tu viziunile! Vezi, suntem la fel și în privința asta.

— Am avut multe viziuni.

Voi înfrunta frica.

— Nu ca astea.

Zâmbetul atotștiutor al adversarului era înnebunitor, enervant... Paul și-a oțelit hotărârea. N-avea să-i dea lui Paolo satisfacția de a da dovadă de frică sau de nesiguranță.

Roboți ca de mercur au apărut și i-au tras pe observatorii umani către laturile sălii întinse. Baronul a pășit în spate, lângă Khrone; privirea i se tot muta de la Paolo la ispititoarea doză de ultramirodenie. S-a lins lacom pe buze, ca și cum și-ar fi dorit să încerce chiar el un pic.

Pe podeaua netedă de luptă a sălii, Paul stătea pe poziție, la câțiva metri de Paolo. Mai tânărul său dușman arunca pumnalul cu mâner de aur dintr-o mână într-alta și-i zâmbea, arătându-și dinții albi.

Paul s-a calmat și și-a rechemat în minte toate lecțiile importante pe care le învățase: atitudinile și instrucția prana-bindu Bene Gesserit, antrenamentul muscular precis și exercițiile riguroase de atac pe care Duncan și basharul le impuseseră tuturor copiilor ghola.

I-a vorbit propriei frici: *O voi lăsa să treacă peste mine și prin mine.*

Totul avea să culmineze aici. Paul se simțea încrezător că, dacă se ridica la înălțimea provocării și câștiga, puterile sale de Kwisatz Haderach aveau să iasă la suprafață, iar el avea să fie capabil să meargă mai departe și să înfrângă mașinile gânditoare. Dar dacă Paolo câștiga... Nu voia să se gândească la această posibilitate.

— Usul, adu-ți aminte de timpul petrecut printre fremeni, a strigat Chani de pe o latură a sălii. Amintește-ți cum te-au învățat să lupți!

— Nu-și amintește nimic din toate astea, jigodie!

Paolo a despicat aerul cu pumnalul împăratului, ca și cum ar fi retezat un gât invizibil.

— Dar eu sunt pe deplin antrenat, o mașină de luptă călită.

Baronul a aplaudat, dar numai puțin.

— Nimănui nu-i plac fanfaronii, Paolo... exceptând cazul în care, desigur, reușești și dovedești tuturor că nu făceai decât să afirmi fapte reale.

Paul a refuzat să fie controlat de viziuni. *Dacă sunt Kwisatz Haderach, o să schimb viziunile. O să lupt. O să fiu peste tot în același timp.*

Tânărul Paolo trebuie să fi gândit același lucru, pentru că a sărit ca o viperă. Surprins de începutul brusc al duelului, Erasmus și-a dat deoparte roba luxoasă și s-a dat repede din drum. În aparență, avusese intenția să stabilească regulile provocării, dar Paolo voia s-o transforme într-o simplă încăierare.

Paul s-a aplecat pe spate ca o trestie și a lama împăratului a șuierat pe lângă el, la mai puțin de-un centimetru de gât. Tânărul Paolo a chicotit.

— Ăsta a fost doar un exercițiu!

A ridicat pumnalul și a arătat petele ruginii.

— Sunt cu un pas înaintea ta, cuțitul ăsta a văzut deja sânge!

— E mai mult sângele tău decât al meu, a zis Paul ca pentru sine.

A întins înainte cristaiul, șerpuind, făcând lama să danseze.

Tânărul ghola a răspuns prin imitarea mișcărilor lui Paul, ca și cum cei doi aveau o conexiune telepatică inconștientă. A împuns într-o parte, iar Paul s-a mișcat în partea cealaltă. Era asta o formă de prețienţă, se întrebă Paul, prevedea el în subconștient fiecare lovitură sau amândoi cunoșteau și își reproduceau exact unul altuia stilul de luptă? Aveau un antrenament complet diferit, fuseseră educați complet diferit. Și totuși...

Paul s-a concentrat asupra duelului, iar sunetele din jur au devenit zgomot alb. La început, auzea încurajări, răsuflări tăiate, strigătele de îngrijorare ale mamei lui și ale lui Chani, dar a lăsat totul afară. Avea potențialul să devină Kwisatz Haderach-ul suprem pe care-l căuta Omnius? Voia să fie? Citise istoriile, cunoștea vărsarea de sânge și suferința pe care Paul Muad'Dib și Leto al II-lea le provocaseră în calitatea amândurora de Kwisatz Haderach. O parte ascunsă a lui Paul avea deja capacitatea să se uite unde nimeni altcineva nu putea, atât în trecuturile feminine, cât și în cele masculine.

Ce alte puteri zac nefolosite în mine? Îndrăznesc să aflu? Dacă o să câștig duelul ăsta, ce vor cere după aceea de la mine mașinile gânditoare?

Se simțea ca un gladiator de pe străvechea Terra, care trebuia să se afirme în arenă. Și avea o slăbiciune fatală: Omnius îi ținea ostatici pe Chani, pe Jessica, pe Duncan și pe atâția alții. Dacă Paul își recăpăta amintirile de ghola, sentimentele pentru ei aveau să fie și mai puternice.

Evident, așa avea Omnius intenția să-l forțeze să coopereze, în cazul în care câștiga acest duel. Dragostea pentru însoțitorii lui avea doar să se întețească, iar ei urmau să sufere din cauza lui. Din moment ce hipermintea avea mult mai multă răbdare decât orice ființă umană, mașinile puteau să tortureze și să ucidă acești ostatici fără niciun risc, să ia celule și să crească noi ghola. De nenumărate ori! Poate că Erasmus avea să-i aducă înapoi pe sora lui, Alia, pe tatăl lui, ducele, pe Gurney sau pe Thufir. Să-i omoare, să-i învie și să-i omoare din nou. Dacă Paul Atreides, Kwisatz Haderach,

nu se pleca în fața cerințelor lor, mașinile gânditoare aveau să-i facă viața un iad fără sfârșit. Sau așa aveau intenția.

Acum înțelegea dilema propriului destin. Și s-a văzut din nou într-o baltă de sânge. Poate că unele lucruri nu se puteau schimba. Dar dacă era un adevărat Kwisatz Haderach, ar trebui să fie capabil să înfrângă asemenea tactici meschine.

A luptat mai departe cu pasiune sălbatică, s-a aruncat într-o frenezie istovitoare. Paolo l-a izbit cu picioarele și a fluturat pumnalul împăratului. Paul s-a lăsat în jos, s-a rostogolit, iar mai tânărul ghola s-a năpustit la el. Lama împăratului a coborât în viteză, în ceea ce ar fi fost o aruncare mortală, dar Paul a alunecat într-o parte, în ultima clipă.

Lama i-a sfâșiat mâneca, i-a făcut o tăietură subțire, însângerată, pe umărul stâng, apoi a zăngănit pe podeaua de piatră. Paolo, cu încheietura mâinii zguduită de impactul dur, abia a reușit să mențină strânsoarea pe mâner.

Pe podeaua lustruită, Paul și-a balansat picioarele într-o parte, a ajuns cu ele sub rivalul său și a lovit în sus. Avea avantajul de a fi mai puternic din punct de vedere fizic decât un băiat de doisprezece ani. A apucat încheietura dublurii sale și s-a pus pe picioare, dar Paolo a strâns degetele în jurul brațului cu care Paul ținea pumnalul și a împiedicat cristaiul să împungă în jos. Paul a împins, folosindu-și forța ca să manevreze lucrurile în așa fel încât să se apropie amândoi din nou de fântâna pâlpâitoare de lavă.

— Nu foarte... original!

Răsuflarea tânărului ghola hârâia în timp ce făcea eforturi, iar Paul a continuat să-l împingă înapoi. Fierbințeala fântânii s-a revărsat în toate direcțiile. Dacă-l îmbrâncea pe Paolo în metalul incandescent, însemna că se sinucidea sau se salva?

Paul își vedea limpede adversarul și nu putea să-l urască pe celălalt ghola. În adâncul ființei lor, erau amândoi *Paul Atreides*. Paolo nu era malefic din naștere, dar fusese corupt de lucruri groaznice care i se făcuseră, lucruri pe care le învățase, nu lucruri făcute din propria voință. Paul nu a lăsat

simpatia pentru rivalul său să-l slăbească. Dac-o făcea, Paolo n-ar fi ezitat să-l omoare și să revendice victoria. Dar *Paul*, pentru că era Paul, avea să lupte cu fiecare fărâmă a ființei lui ca să salveze viitorul omenirii.

Omnius și Erasmus observau fără să încurajeze niciun luptător. Aveau să-l accepte pe oricare dintre ei care se dovedea victorios. Ochii umbriți, ca sâmburii de măslină, ai lui Khrone nu arătau nicio emoție. Baronul era încruntat. Paul nu voia să se uite la Chani sau la mama lui.

Fântâna tunătoare de lavă emana căldură în aer. Trupul deja asudat al lui Paul a devenit mai alunecos. Musculosul Paolo a folosit acest lucru în avantajul lui, s-a zvârcolit, iar strânsoarea lui Paul a început să cedeze. Dintr-odată, chiar la marginea fântânii, mai tânărul ghola și-a îndoit genunchii.

Paul a compensat în mod exagerat mișcarea, ceea ce l-a făcut să-și piardă echilibrul. Și-a lovit adversarul în stomac cu genunchii, dar tânărul Paolo mai avea încă resurse nefolosite. Când Paul a ridicat cristaiul în mâna alunecoasă din cauza transpirației, Paolo și-a tras propria mână în sus și spre spate și a folosit mânerul acoperit cu pietre prețioase al pumnalului său pentru a lovi mâna lui Paul, cea cu care ținea cuțitul. Tendoanele au tresărit într-o reacție reflexă. Cristaiul a căzut, a zăngănit pe marginea fântânii și s-a rostogolit în bazinul cu lavă.

S-a dus.

Cu forța viziunii dominatoare, mai puternică decât simpla cunoaștere a propriei morți, Paul și-a dat seama ce ar fi trebuit să știe de la început: Nu *sunt Kwisatz Haderach-ul pe care-l vrea Omnius. Nu sunt eu!*

Timpul a părut să încetinească și să încremenească. Asta trăise basharul Teg când își accelera metabolismul? Dar Paul Atreides nu se putea mișca mai repede decât evenimentele din jurul lui. Îl țineau captiv și-l strângeau între ele ca îmbrățișarea de oțel a morții.

Cu un zâmbet veninos, tânărul Paolo a rotit pumnalul cu mâner de aur într-un cerc perfect și, cu deosebită încetineală, a dus vârful spre partea laterală a corpului lui Paul. A strecurat pumnalul între coastele

adversarului său și a împins mai departe, a înfipt vârful mortal prin plămânul lui Paul și în sus, către inimă.

Apoi a smuls arma ucigașă, iar timpul și-a reluat viteza normală. De departe, Paul a auzit-o pe Chani țipând.

Sângele i-a țâșnit din rană și Paul s-a poticnit de baza fântânii fierbinți. Era o rană mortală; nu se putea nega. Glasul prestient din cap bubuia către el fără niciun scop. Părea să-l ia peste picior. *Nu sunt eu supremul Kwisatz Haderach!*

S-a prăbușit la pământ ca o păpușă stricată, abia le-a văzut pe Chani și pe Jessica alergând spre el. Jessica îl apucase pe Yueh de guler și-l trăgea spre fiul ei care sângera.

Paul nu știuse niciodată că un trup putea conține atâta sânge. Cu ochii împăienjeniți, s-a uitat în sus și l-a văzut pe Paolo cum țopăia victorios, cu pumnalul care picura de sânge în mână.

— Știai c-o să te omor! Puteai la fel de bine să-ți fi înfipt cuțitul cu mâinile tale!

Era o reproducere perfectă a viziunilor lui. Zăcea pe podea și murea cât de repede îi îngăduia corpul.

Pe fundal auzea râsul nestăpânit al baronului Harkonnen. Sunetul era insuportabil, dar Paul nu putea face nimic să-l oprească.

„Când or să se reverse deodată, amintirile mele vor fi ca o furtună de nisip și la fel de distrugătoare. Cine poate să controleze vântul? Dacă sunt cu adevărat Împăratul-Zeu, atunci eu pot."

GHOLA LUI LETO AL II-LEA, *ultima temă de pregătire înmânată basharului Miles Teg*

Nisipul și viermii s-au revărsat din cala închisă a non-navei în metropola atent ordonată a mașinilor. Creaturile șerpuitoare și-au croit drum pe străzile deschise, ca niște tauri salusani înnebuniți care se năpusteau afară din țarcuri.

Alături de Leto, urmărind cum se golea cala într-un iureș asurzitor, Sheeana a rămas cu gura căscată și a făcut ochii mari de uimire.

Prin strania lui conexiune cu viermii, mintea lui Leto al II-lea s-a aruncat înainte, împreună cu ei în orașul sclipitor. În picioare deasupra ușii calei imense, simțea un val de ușurare și de libertate. Fără să-i spună Sheeanei niciun cuvânt, s-a cufundat în nisipul care se scurgea și a urmat viermii în exodul lor sălbatic. A lăsat grăunțele de nisip să-l ducă, așa cum un înotător prins într-un contracurent este tras repede către mare.

— Leto! Ce faci? Oprește!

N-ar fi putut să se oprească să răspundă nici dac-ar fi vrut. Curentul de pulbere curgătoare îl absorbea în jos, exact acolo unde voia să fie.

A plonjat sub nisip, iar plămânii i s-au adaptat cumva la praf, la fel și toate simțurile. Ca un vierme de nisip, vedea fără ochi și percepea creaturile din fața lui, ca și cum s-ar fi uitat la ele prin apă limpede. *Asta* era născut să facă, pentru asta murise, chiar și cu atâta vreme în urmă.

Amintirile au răsunat înăuntrul lui ca niște ecouri ale trecutului, nu o amintire viscerală, dar mai intensă decât cunoștințele pe care le obținuse citind arhivele de pe *Itaca*. Acele însemnări fuseseră despre un alt tânăr, un alt Leto al II-lea, dar tot el însuși. Un gând a ieșit la suprafață: *pielea mea nu e a mea*. În acele zile, trupul îi fusese acoperit cu păstrăvi de nisip interconectați, iar corpurile lor membranoase se legaseră de carnea și de nervii lui moi. Își împărtășiseră puterea cu el și-i îngăduiseră să alerge ca vântul.

Deși încă în formă umană, Leto al II-lea își amintea ceva din puterea aceea fantastică, nu din amintirile de ghola, ci din perla de conștiință pe care Împăratul-Zeu cel originar o lăsase în fiecare vierme care descindea din el. *Ei* își aminteau, iar Leto își amintea împreună cu ei.

Fuseseră scrise istorii, de către atât de mulți oameni, care înțeleseseră greșit ceea ce fusese silit să facă. Condamnau presupusa cruzime și lipsă de umanitate a Tiranului, faptul că era dispus să sacrifice totul pentru extraordinara Potecă de Aur. Dar niciuna dintre istorii, nici măcar propriile jurnale testamentare, nu consemnaseră bucuria și exuberanța unui tânăr care încerca o asemenea putere neașteptată și nemaipomenită. Leto își amintea acum totul.

A înotat prin torentul de nisip către locul în care șerpuiau cei șapte viermi uriași și apoi s-a aruncat în sus, ca să iasă la suprafață. Știind instinctiv ce avea de făcut, Leto s-a îndreptat, cu mers clătinat, către cel mai mare vierme, Monarhul. A prins partea mai mică a cozii mișcătoare, a sărit pe inelele tari și s-a cocoțat ca un primitiv caladanian desculț, care se urca într-un palmier cu scoarța groasă.

Îndată ce l-a atins pe viermele cel mai mare, degetele de la mâini și picioare au părut să capete o aderență nefirească. Putea să se cațăre și să

se ţină, ca şi cum ar fi făcut parte din creatură. Şi, într-un fel, era adevărat. În esenţă, el şi cu viermii de nisip erau una.

Simţind că Leto li se alăturase, toţi viermii s-au oprit ca nişte soldaţi enormi, în poziţie de drepţi. Ajuns în vârful capului curbat al Monarhului, a examinat complexul întins din structuri de metal viu şi a simţit mirosul puternic de scorţişoară.

Din poziţia lui înaltă de observaţie, a urmărit cum oraşul Synchrony transformă clădirile în baricade formidabile, în încercarea de a împiedica viermii de nisip multă vreme închişi. Aceasta era armata lui Leto, berbecii săi vii şi avea să-i dezlănţuie împotriva Inamicului omenirii.

Ameţit şi euforic de la aroma de mirodenie, Leto se ţinea de inelele viermelui, care s-au despărţit şi au scos la iveală carnea moale şi roz de dedesubt. O găsea ispititoare, iar trupul îi tânjea după senzaţia completă, după contactul direct. A strecurat mâinile goale între segmentele inelelor, în membrana de ţesut moale. Acolo, simţea de parcă ar fi atins chiar centrul nervos al fiarei, ca şi cum şi-ar fi înfipt degetele în circuitul neural care unea aceste făpturi primitive. Senzaţia l-a izbit ca un şoc electric. Acesta era locul lui, pentru veşnicie.

La ordinul lui, viermii de nisip s-au cabrat şi mai mult, ca nişte cobre furioase pe care nu le mai interesa muzica liniştitoare a îmblânzitorului de şerpi. Leto îi controla acum. Toţi şapte au pornit ca turbaţi pe străzile maşinilor, iar Omnius nu putea face nimic ca să-i oprească.

Când mintea lui Leto s-a unit cu a celui mai mare dintre viermi, a simţit un val de senzaţii intense şi şi-a amintit un lucru asemănător, pe care un alt Leto al II-lea îl făcuse cu mii de ani în urmă. A încercat din nou senzaţia de asprime a nisipului care se scurgea repede pe lângă un corp lung şi sinuos. Se delecta cu uscăciunea extraordinară a vechiului Arrakis şi ştia ce înseamnă să fie Împărat-Zeu. Sinteza dintre om şi vierme de nisip. Acesta fusese apogeul experienţelor sale. Dar îl aştepta oare ceva încă şi mai măreţ?

În calitatea lui de copil ghola crescut la bordul non-navei, Leto al II-lea nu fusese niciodată prea sigur cum obţinuseră tleilaxu celulele sale

originale. Fuseseră luate când el și Ghanima treceau prin controale medicale când erau copii? Dacă era așa, un ghola Leto redeșteptat ar fi avut doar amintirile unui copil normal, fiul lui Muad'Dib. Dar dacă celulele din capsula anentropică a lui Scytale fuseseră furate chiar de la Împăratul-Zeu în perioada cea mai înfloritoare? Niște zgârieturi puțin probabile ale enormului său cadavru vermiform? Sau o mostră de țesut luată de unul dintre discipolii lui devotați care luaseră trupul ofilit și înecat al Tiranului de pe malul fluviului Idaho?

Când mintea lui Leto s-a contopit cu a Monarhului și a tuturor viermilor din jur, și-a dat seama că nu conta. Această unire incredibilă a deblocat tot ce se afla în trupul său de ghola și în fiecare pepită de conștiință îngropată adânc în viermii de nisip. Leto al II-lea a redevenit, în sfârșit, adevăratul său eu, în același timp cu băiatul ghola plin de conflicte care fusese, un copil singuratic și un împărat absolut, cu sângele a trilioane de oameni pe conștiință. Și-a înțeles, în cele mai fine detalii, toate secolele de hotărâri, durerea îngrozitoare și fermitatea.

Îmi spun Tiran fără să-mi înțeleagă bunătatea, scopul măreț din spatele acțiunilor! Ei nu știu că am prevăzut tot timpul conflictul final!

În acei ultimi ani, Împăratul-Zeu Leto se depărtase atât de mult de umanitate, încât îi uitaseră nenumăratele minuni, în special influența îmblânzitoare a iubirii. Dar acum, când îl călărea pe Monarh, tânărul Leto și-a adus aminte cât de mult își adorase sora geamănă, pe Ghanima, vremurile bune pe care le împărtășiseră în palatul incredibil al tatălui lor și cum fuseseră pregătiți să domnească peste imperiul imens al lui Muad'Dib.

Acum, Leto era tot ceea ce fusese vreodată și mai mult de-atât, amplificat de amintirile la prima mână ale propriilor experiențe. Cu noua lui viziune, pe măsură ce precursorii de mirodenie proaspeți din trupul viermelui îi erau pompați în sânge, a văzut Poteca de Aur cum se întindea glorioasă în fața lui. Dar, chiar și cu această revelație remarcabilă, nu vedea bine chiar pe după toate colțurile. Existau unghiuri moarte.

Sus, pe viermele lui, tânărul Leto a zâmbit cu hotărâre și, cu un singur gând, și-a trimis înainte armata șerpuitoare. Coloșii au atacat printre

clădirile înalte, s-au aruncat împotriva baricadelor întărite și au trecut prin ele. Nimic nu-i putea opri.

Cu mâinile încă adânc îngropate între segmentele de inele, Leto al II-lea călărea cu un strigăt de bucurie pe buze. Privea înainte cu ochi care deveniseră brusc albastru-în-albastru, ochi care vedeau ceea ce alți nu puteau.

„Acum, că am călărit unul dintre viermii de nisip și i-am atins imensitatea existenței, înțeleg venerația pe care o încercau străvechii fremeni, de ce considerau viermii ca fiind zeul lor, Shai-Hulud."

MAESTRUL TLEILAXU WAFF, *scrisoare către Consiliul Maeștrilor din Bandalong, trimisă imediat după distrugerea Rakisului*

Ultima pereche din specimenele de viermi de nisip ale lui Waff au murit în terariul arid.

Când eliberase primii viermi de testare în largul deșertului, păstrase doi cu el, în laboratorul modular de cercetare, sperând că ceea ce afla avea să le îmbunătățească șansele de supraviețuire. Nu mergea bine.

Waff se ruga intens în fiecare zi, medita la textele sfinte pe care le adusese cu el și căuta îndrumare de la Dumnezeu cu privire la cum să îngrijească mai bine Profetul renăscut. Primele opt specimene erau acum în libertate, săpau prin nisipul sfărâmicios, acoperit de crustă, ca niște exploratori pe o lume moartă. Maestrul tleilaxu spera că supraviețuiseră în mediul din zona bombardată.

În ultimele lor zile, ultimii doi viermi mici din terariul din laborator deveniseră lenți, incapabili să digere substanțele nutritive pe care le primeau, deși hrana era echilibrată chimic să ofere viermilor de nisip ceea ce aveau nevoie. S-a întrebat dacă micile făpturi puteau simți disperare.

Când ridicau capetele rotunde deasupra suprafeței nisipoase a containerului în care erau ținute, păreau să-și fi pierdut voința de a trăi.

Și, în decurs de o săptămână, au murit amândoi.

Deși venera aceste creaturi și ceea ce reprezentau, Waff era disperat după informații științifice cu care să îmbunătățească șansele de supraviețuire ale celorlalți viermi. Odată ce specimenele mureau, n-avea niciun scrupul să le spintece carcasele, să le desfacă inelele și să taie organele interne. Dumnezeu avea să înțeleagă. Dacă el însuși trăia destul de mult, avea să înceapă faza următoare, de îndată ce Edrik se întorcea după el. *Dacă* Navigatorul se mai întorcea vreodată, cu transspațialul și sofisticatele lui instalații de laborator.

Asistenții de la Ghildă își ofereau ajutorul, cu insistență, dar Waff prefera să lucreze singur. Acum, că acești oameni instalaseră tabăra autonomă, Maestrul tleilaxu nu mai avea nevoie de ei. În ceea ce-l privea pe el, ghildarii erau liberi să i se alăture lui Guriff și vânătorilor lui de comori ca să caute în largul pustiului stocuri pierdute de mirodenie.

Când unul dintre ghildarii cu înfățișare ștearsă a apărut în fața lui și i-a solicitat atenția, Waff și-a pierdut repede echilibrul delicat al gândurilor.

— Ce? Ce e?

— Transspațialul ar fi trebuit să se întoarcă până acum. Ceva e în neregulă. Navigatorii Ghildei nu întârzie niciodată.

— N-a promis să se întoarcă. Când ar trebui să sosească următoarea navă CHOAM a lui Guriff? Sunteți bineveniți să plecați cu ea.

De fapt, vă încurajez s-o faceți.

— Poate că Navigatorul nu e preocupat de tine, tleilaxule, dar ne-a făcut promisiuni *nouă*.

Lui Waff nu-i păsa de insultă.

— Atunci o să se întoarcă, până la urmă. Dacă nu pentru altceva, o să vrea măcar să știe ce mai fac noii mei viermi de nisip.

Asistentul Ghildei s-a încruntat la creatura jupuită întinsă pe masa de analiză.

— Favoriții tăi nu par să prospere.

— Astăzi o să mă duc să monitorizez specimenele pe care le-am eliberat mai devreme. Mă aștept să le găsesc sănătoase și mai puternice ca niciodată.

Când ghildarul neliniștit a plecat, Waff s-a schimbat în îmbrăcăminte protectoare pentru exterior și a sărit într-o mașină de teren a taberei. Semnalele de localizare îi arătau că viermii eliberați nu se îndepărtaseră prea mult de ruinele de la Sietch Tabr. Încercând să fie optimist, a presupus că găsiseră o zonă subterană locuibilă și-și stabileau noul domeniu. Pe măsură ce creșteau tot mai mulți viermi pe Rakis, aveau să devină constructori ai solului, să restaureze deșertul la gloria lui trecută. Viermi de nisip, păstrăvi de nisip, plancton de nisip, melanj. Marele ciclu ecologic avea să fie restabilit.

Waff a recitat rugăciunile rituale și a pornit peste deșertul fantomatic de sticlă neagră. Îi tremurau mușchii și-l dureau oasele. Precum liniile de asamblare dintr-o fabrică avariată de război, organele lui pe cale să se degenereze făceau eforturi să-l țină în viață.

Trupul imperfect al lui Waff putea să cedeze în orice zi, dar nu se temea. Mai murise deja. De multe ori, de fapt.

Întotdeauna până acum avusese credința și siguranța că era crescut pentru el un nou ghola. De data asta, deși convins că n-avea să se întoarcă la viață, Waff era mulțumit cu ceea ce realizase. Moștenirea lui. Maleficele Onorate Matres încercaseră să extermine Mesagerul lui Dumnezeu de pe Rakis, iar Waff avea să-l aducă înapoi. Ce împlinire mai mare putea spera să atingă un om în această viață? În orice număr de vieți?

Urmărind semnalele marcatoarelor, s-a îndepărtat de munții tociți, înspre dune. Ah, viermii cei noi de nisip trebuie să fi fugit în teren deschis, să caute nisip proaspăt în care să se îngroape și să-și reînceapă viața!

În schimb, ceea ce a văzut, l-a îngrozit.

A descoperit cu ușurință cei opt pui de viermi. Mult prea ușor. Waff a oprit mașina de teren și a coborât cu greutate. Aerul fierbinte, rarefiat, îi tăia răsuflarea, iar plămânii și gâtul îl ardeau. Abia vedea printre lacrimile înțepătoare, în timp ce înainta în grabă.

Prețioșii lui viermi de nisip zăceau pe solul tare și abia se mai mișcau. Spărseseră crusta topită a dunelor și se învârtiseră prin țărâna moale și granulată de dedesubt, doar ca să iasă la loc. Iar acum mureau.

Waff a îngenuncheat lângă una dintre creaturile slăbite, ratate. Era înmuiată, cenușie, abia se clintea. O alta se săltase destul ca să se întindă peste o piatră spartă, unde zăcea, dezumflată și incapabilă să se miște. Waff a atins-o, a apăsat inelele tari. Viermele a șuierat și a tresărit.

— Nu poți să mori! Ești Profetul, iar asta e Rakis, casa ta, sanctuarul tău sacru! Trebuie să trăiești!

Corpul i-a fost scuturat de un spasm de durere, ca și cum propria viață era legată de cele ale viermilor de nisip.

— Nu poți să pieri, nu din nou!

Dar se părea că distrugerea adusă acestei lumi era pur și simplu prea mult pentru viermi. Dacă nici măcar Profetul însuși nu putea suporta, atunci acestea trebuiau să fie cu adevărat Vremurile de pe Urmă.

Auzise despre asta în profeții străvechi: Kralizec, marea bătălie de la capătul universului. Punctul nodal care avea să schimbe totul. Fără Mesagerul lui Dumnezeu, cu siguranță omenirea era pierdută. Ultimele zile erau aproape.

Waff și-a apăsat fruntea de suprafața prăfuită, moale, a creaturii muribunde. Făcuse tot ce-i stătuse în putință. Poate că Rakis n-avea să mai susțină niciodată viermii colosali. Poate că acesta era cu adevărat sfârșitul.

Din ceea ce vedea cu propriii ochi, nu putea să nege că Profetul se prăbușise cu adevărat.

„Oamenii năzuiesc să atingă perfecțiunea, în aparență un țel onorabil, dar perfecțiunea totală este primejdioasă. Să fii imperfect, dar uman este preferabil de departe."

MAICA SUPERIOARĂ DARWI ODRADE,
apărare în fața Consiliului Bene Gesserit

Când mai vârstnicul și inferiorul ghola Paul Atreides a căzut pe podea, pe moarte, Paolo s-a întors cu spatele, mulțumit de victorie, dar mult mai interesat de cealaltă prioritate a lui. Își dovedise calitățile în fața lui Omnius și Erasmus. Ultramirodenia specială care avea să-i deblocheze abilitățile prețiente îi aparținea acum. Avea să-l ridice la următorul nivel, către destinul lui măreț, așa cum îl învățase baronul atâta vreme. În tot acest timp, Paolo se convinsese singur că asta era ceea ce dorea și alungase orice mustrări de conștiință și rezerve sâcâitoare.

De jur împrejurul sălii catedralei, roboți ca de mercur stăteau în poziție de drepți, gata să atace ființele umane rămase, dacă Omnius ar fi dat ordinul. Poate chiar Paolo avea să decidă să dea un asemenea ordin când ajungea la comandă. Auzea râsul satisfăcut al baronului, suspinele lui Chani și ale doamnei Jessica. Paolo nu era sigur care-i făceau mai multă plăcere.

Cea mai entuziasmantă era dovada limpede a ceea ce știuse întotdeauna: *Eu sunt alesul!*

El era cel care avea să schimbe cursul universului, să controleze sfârșitul Kralizecului, să dirijeze următoarea epocă a omenirii și a mașinilor. Știa măcar hipermintea ce era pe cale să înfrunte? Paolo și-a permis un surâs discret, amuzat; n-avea să fie niciodată o simplă marionetă a mașinilor gânditoare. Omnius urma să afle în curând ceea ce Bene Gesseritul descoperise cu multă vreme în urmă: un Kwisatz Haderach nu putea fi manipulat!

Paolo a strecurat pumnalul însângerat la brâu, a pășit către Dansatorul-Față și a întins mâna să culeagă prada luptei.

— Mirodenia asta e a mea.

Khrone a zâmbit ușor.

— Cum dorești.

I-a întins pasta cu iz de scorțișoară. Deloc interesat s-o savureze, Paolo a consumat-o repede, fără ceremonie, cât a putut băga în gură, mult mai mult decât ar fi trebuit. Voia ceea ce trebuia să elibereze înăuntrul lui, și voia imediat. Gustul era amar, intens și puternic. Înainte ca Dansatorul-Față să-și retragă oferta, Paolo a înșfăcat și mai mult și a înghițit încă o porție.

— Nu atât de mult, băiete! a exclamat baronul. Nu fi lacom.

— Cu cine vorbești tu despre lăcomie?

Riposta lui Paolo a stârnit un chicotit prelung drept răspuns.

Pe podeaua pe care zăcea pe moarte, Paul Atreides a gemut. Chani a ridicat disperată privirea de la iubitul ei. Cu chipul precum o mască a durerii, Jessica ținea mâna încleștată a fiului ei. Paolo tremura. De ce-i lua lui Paul atât timp să moară? Ar fi trebuit să-și fi omorât rivalul mai curat.

Îngenuncheat lângă el, Yueh se străduia febril să-l salveze pe Paul, dar fața lui profund tulburată spunea o poveste îngrozitoare. Până și pregătirea lui medicală avansată era insuficientă. Cuțitul lui Paolo făcuse tot răul pe care avusese nevoie să-l facă.

Oamenii aceștia erau irelevanți acum. Nu trecuseră decât câteva secunde de când Paolo simțise cum melanjul puternic îi năvălește în fluxul

sangvin ca o rafală de tun laser. Gândurile veneau mai repede, mai limpezi. Funcționa! Mintea îi era inundată de o certitudine pe care cei de-afară ar fi putut s-o considere orgoliu sau megalomanie. Dar Paolo o cunoștea doar drept *Adevăr*.

S-a îndreptat, să pară mai înalt, ca și cum ar fi crescut fizic și s-ar fi maturizat din toate punctele de vedere, astfel încât îi domina pe toți ceilalți din cameră. Mintea i s-a extins în cosmos. Până și Omnius și Erasmus i se păreau acum ca niște insecte, încâlciți printre visurile lor grandioase, dar până la urmă minuscule.

Ca de la mare înălțime, Paolo s-a uitat de sus la baron, șarpele egocentric care-și petrecuse atâția ani dominându-l, dându-i ordine și „învățându-l". Dintr-odată, cândva puternicul conducător al Casei Harkonnen i s-a părut ridicol de nesemnificativ.

Dansatorul-Față Khrone a examinat scena și apoi, în aparență nesigur, s-a întors către manifestarea hiperminții sub formă de bătrân.

Paolo a văzut prin ei cu o ușurință incredibilă.

— Dați-mi voie să vă spun ce o să fac mai departe.

În propriile urechi, vocea tunătoare a lui Paolo suna ca a unui zeu. Chiar și marele Omnius trebuia să tremure în fața lui. Cuvintele curgeau cu forța unei furtuni Coriolis cosmice, pe un curent de ultramirodenie.

— O să-mi pun în practică noul mandat. Profeția e adevărată: *voi schimba* universul. Ca ultim și suprem Kwisatz Haderach, îmi cunosc destinul, la fel și voi toți, pentru că acțiunile voastre au dus la această profeție.

A zâmbit.

— Chiar și pe al tău, Omnius!

Falsul bătrân răspuns încruntându-se iritat. Alături de el, robotul Erasmus rânjea cu indulgență și aștepta să vadă ce avea să facă supraomul proaspăt ieșit din găoace. Toate viziunile lui Paolo despre dominație, cucerire și control perfect erau bazate pe prescință. Nu nutrea nicio îndoială în minte. Fiecare amănunt se desfășura în fața lui. Tânărul continua să reverse declarații.

— Acum, că mi-am căpătat adevăratele puteri, nu-i nevoie ca flota mașinilor gânditoare să distrugă planetele locuite de oameni. Pot să le controlez pe toate.

A fluturat mâna.

— Oh, s-ar putea să trebuiască să anihilăm una sau două lumi mici, ca să ne demonstrăm puterea sau poate numai pentru că *putem,* dar o să ținem în viață majoritatea covârșitoare a oamenilor, ca nutreț.

Lui Paolo i s-a tăiat răsuflarea când și mai multe idei i s-au revărsat în cap, căpătând avânt și putere.

— Odată ce înghițim Canonicatul, o să deschidem înregistrările genetice ale Comunității Surorilor. De acolo, o să punem în aplicare planul meu principal de a face oameni sclipitori, perfecți, prin combinarea trăsăturilor pe care le aleg eu. Muncitori și gânditori, gloată și ingineri, și, din când în când, lideri.

S-a răsucit către bătrân.

— Iar *tu,* Omnius, o să construiești pentru mine o infrastructură vastă. Dacă le dăm oamenilor noștri perfecți prea multă libertate, or să dea totul peste cap. Trebuie să eliminăm liniile genetice sălbatice, sâcâitoare.

A chicotit în sinea lui.

— De fapt. Linia genetică Atreides e cel mai greu de stăpânit dintre toate, așa că *eu* voi fi ultimul Atreides. Acum, că am venit eu, istoria nu mai are nevoie de alții ca noi.

S-a uitat în jur, dar nu l-a văzut pe cel care-i venise în minte.

— Și toți Duncan Idaho ăștia. Ce plicticoși au devenit!

Paolo vorbea din ce în ce mai repede, purtat de viziunile amețitoare date de mirodenie. Aerul de nedumerire, chiar și pe fața baronului, îl făcea pe tânăr să se întrebe dacă îl mai putea înțelege cineva de-aici. I se păreau atât de primitivi! Și dacă propriile gânduri erau atât de mărețe încât mergeau dincolo de înțelegerea celor mai sofisticate mașini gânditoare? Asta ar fi fost ceva!

A început să păşească prin sală, fără să bage în seamă privirile mânioase şi gesturile baronului. Treptat, mişcările lui Paolo au devenit spasmodice, maniacale.

— Da! Primul pas este să înlăturăm ce e vechi, să doborâm şi să eliminăm toate lucrurile demodate şi inutile. Trebuie să deschidem calea pentru nou şi perfect. Este un concept pe care toate maşinile gânditoare îl pot adopta.

Erasmus îl fixa cu privirea şi îşi remodela sarcastic faţa de metalfluid în imitaţia perfectă a bătrânului care-l reprezenta pe Omnius. Expresia acestuia reflecta lipsa de încredere, ca şi cum ar fi considerat declaraţiile lui Paolo o glumă, fanfaronada unui copil amăgit. Un val de mânie se înălţă înăuntrul lui Paolo. Robotul nu-l lua în serios!

Paolo a văzut întreaga pânză a viitorului cum se desfăşoară în faţa lui, cu linii largi dezvăluite de puterea incredibilă de mărire a ultramirodeniei. Unele dintre evenimentele viitoare au devenit atât de precise, încât deslușea şi mai multe amănunte distincte, complicate. Melanjul superconcentrat era chiar mai puternic decât îşi închipuise, iar viitorul a devenit intens focalizat în mintea lui, detalii minuscule, fractale, care i se aşterneau înainte într-un tipar infinit şi totuşi complet aşteptat.

În mijlocul acestei furtuni mentale, încă ceva s-a dezlănţuit dinăuntrul celulelor: toate amintirile îngropate acolo din viaţa lui iniţială. Cu un răcnet care a înecat pentru scurt timp chiar şi larma celorlalte cunoştinţe, şi-a amintit brusc totul despre *Paul Atreides*. Deşi baronul îl crescuse pe Paolo, iar maşinile îl corupseseră în ceea ce-şi imaginaseră că va fi marioneta lor, în adâncul lui era tot el însuşi.

A examinat sala, privind fiecare persoană de acolo dintr-o nouă perspectivă: Jessica, draga de Chani şi *el însuşi* într-o băltoacă de sânge, încă scuturat de spasme, trăgând în piept ultimele câteva guri de aer. Făcuse el asta, o formă bizară de sinucidere? Nu, Omnius îl silise. Dar cum putea cineva să forţeze cu adevărat un Kwisatz Haderach să facă indiferent ce? Amănunte ale luptei cu Paul se ciocneau în mintea lui şi a închis ochii strâns, încercând să alunge imaginile tulburătoare. Nu voia să-l slujească

pe Omnius. Îl ura pe baronul Harkonnen. Nu putea îngădui să fie cauza unei asemenea distrugeri.

Avea puterea să schimbe totul. Nu era el supremul Kwisatz Haderach? Datorită ultramirodeniei și propriilor gene Atreides, Paolo poseda acum o prescienţă mai puternică decât orice fusese posibil vreodată. Nici măcar cel mai mic eveniment nu-i putea scăpa.

Într-un tablou glorios, a știut că putea să vadă tot ce era legat de tapiseria viitorului. Fiecare amănunt minuscul, dacă voia! Niciun pic de teren neexplorat, nicio cută sau nuanță în topografia evenimentelor care urmau să vină.

Paolo s-a oprit din mersul nervos și și-a ațintit privirea înainte; a văzut dincolo de marea catedrală a mașinilor, s-a simțit copleșit de gânduri pe care nicio altă ființă umană nu putea începe măcar să le înțeleagă. Ochii i s-au schimbat în mai mult decât un albastru-în-albastru intens, în *negru* și sticlos, vălurit și impenetrabil, ca un peisaj de dune pârjolite.

Pe fundal, a auzit vocea baronului:

— Ce-i cu tine, băiete? Revino-ți!

Dar viziunile continuau să țâșnească spre Paolo ca niște proiectile dintr-o armă cu repetiție. Nu putea să le evite, doar să le primească, ca un om invincibil, care se împotrivea unei cumplite puteri de foc.

Afară, în marele oraș, a auzit o zarvă îngrozitoare. Alarmele au sunat, iar roboții de mercur au ieșit în grabă din sala catedralei ca să răspundă. Paolo știa exact ce se petrecea, vedea din toate unghiurile. Și știa exact cum avea să se desfășoare fiecare acțiune, indiferent de felul în care încercau s-o schimbe Omnius, oamenii sau Dansatorii-Față.

Paolo nu mai era capabil să se miște; fixa cu privirea momentele care aveau să vină, tot ce putea influența și tot ceea ce nu putea. Fiecare secundă se împărțea într-un miliard de nanosecunde, apoi se extindea și se răspândea peste un miliard de sisteme stelare. Anvergura acestei viziuni amenința să-l copleșească.

Ce se petrece? s-a întrebat.

Numai ceea ce am adus asupra propriei persoane, a șoptit vocea lui Paul dinăuntru.

Cu ochi proaspeți, Paolo a văzut cum se desfășura clipă după clipă, cum se lărgea în afara orașului mașinilor, dincolo de planetă, pe întreaga întindere a Vechiului Imperiu, în cele mai îndepărtate regiuni ale Dispersiei și în vastul imperiu al mașinilor gânditoare.

A mai trecut o nanosecundă.

Ultramirodenia îi dăruise o revelație absolut necontaminată. Vedea timpul cum se curba înainte și înapoi, din punctul focal al conștiinței lui.

Prețienta perfectă.

Prins în tsunamiul propriei puteri, Paolo a început să vadă mult mai mult decât voise vreodată. A fost martorul fiecărei bătăi de inimă de o mie de ori, al fiecărei acțiuni a fiecărei persoane, *fiecărei ființe*, din întregul univers. Știa cum avea să se încheie fiecare clipă de acum până la sfârșitul istoriei și invers, până la începutul timpului.

Cunoașterea l-a inundat, iar el s-a înecat în ea.

L-a privit pe Paul Atreides în agonie și și-a văzut dublura cum rămânea nemișcată, înconjurată de băltoaca stacojie de pe podea, cu ochii fixați în uitarea binecuvântată.

Paolo, care dorise atât de mult să fie Kwisatz Haderach-ul suprem, încât ucisese pentru asta, era acum împietrit de plictiseala totală a propriei existențe. Cunoștea fiecare răsuflare și bătaie a pulsului din întreaga istorie și din viitorul universului.

A mai trecut o nanosecundă.

Cum putea oricine să îndure așa ceva? Paolo era prins în capcana unei poteci predeterminate, ca o buclă infinită a unui computer. Nicio surpriză, nicio alegere sau mișcare. Absoluta cunoaștere dinainte, îl făcea pe Paolo complet irelevant.

S-a văzut pe sine cum se prăbușește cu încetinitorul la podea și rămâne întins cu fața în sus, incapabil să se miște sau să vorbească, incapabil măcar să clipească. Se fosiliza. Apoi Paolo a văzut ultima și cea mai îngrozitoare

revelație. *Nu* era adevăratul și supremul Kwisatz Haderach, la urma urmei. Nu era el. N-avea să împlinească niciodată ceea ce visase.

Cu mirodenia vuind prin el, trecutul s-a întunecat, iar Paolo nu a mai putut decât să privească fix în viitor, un viitor pe care-l văzuse deja de o mie de ori.

A mai trecut o nanosecundă.

„Poți oricând să găsești un câmp de luptă dacă o să cauți cu destulă atenție."

BASHARUL MILES TEG, *Memoriile unui bătrân comandant*

Rămășițe de praf și de nisip din cala pe cale să se golească se învolburau pe coridoarele non-navei, dar viermii plecaseră și, odată cu ei, și Leto al II-lea. Lumina intensă a soarelui lumii mașinilor strălucea prin găurile largi. Încremenită, Sheeana asculta sunetele coloșilor care-și croiau drum prin Synchrony. Tânjea să fie alături de ei. Acei viermi de nisip cândva prizonieri erau și ai *ei*.

Dar Leto era mai apropiat, făcea parte din ei, iar ei făceau parte din el.

Duncan Idaho a apărut în spatele ei. S-a întors spre el, cu mirosul de nisip impregnat în piele și în haine.

— E Leto. E... cu viermii de nisip.

Pe chipul lui s-a zărit, în treacăt, un surâs aspru.

— Asta-i ceva la care mașinile gânditoare nu se-așteaptă. Chiar și Miles ar fi fost surprins.

A apucat-o de braț și a tras-o de lângă cala deschisă.

— Acum o să trebuiască să facem și noi ceva la fel de dramatic.

— Ceea ce face Leto o să fie greu de egalat.

Duncan s-a oprit.

— De ani întregi fugim de bătrân și de bătrână și n-am intenția să mai stau aici, în non-nava asta închisoare. Arsenalul nostru e plin de arme adunate de Onoratele Matres. Avem și restul minelor pe care Dansatorii-Față nu le-au folosit ca să saboteze nava. Hai să mutăm lupta afară, la ei!

Sheeana i-a simțit hotărârea de oțel și și-a regăsit-o pe a ei.

— Sunt gata. Și avem mai mult de două sute de oameni la bord, antrenați în tehnicile de luptă Bene Gesserit.

În mintea ei, Serena Butler îi împărtășea viziuni cu bătălii îngrozitoare, oameni contra roboți de luptă, măceluri incredibile. În ciuda acestor orori, Sheeana simțea o euforie stranie.

— A fost programat în genele noastre de mii de ani. Ca vulturul și șarpele, ca taurul și ursul sau viespea și păianjenul, oamenii și mașinile gânditoare sunt dușmani de moarte.

După decenii de fugă și de numeroase evadări din plasa tahionică, acesta avea să fie ultimul joc cu cărțile pe masă. Sătui să se mai simtă neajutorați, captivii de pe *Itaca* s-au îngrămădit în fața arsenalului. Cu toții erau dornici să riposteze, deși știau că aveau foarte puține șanse. Duncan era încântat.

Rezerva de arme nu era deosebit de impresionantă. Multe dintre armele din stoc trăgeau doar cu săgeți, ace ascuțite ca un brici, nu prea eficace împotriva roboților de luptă blindați. Dar Duncan a împărțit lasere de modă veche, lansatoare cu impulsuri și puști cu proiectile explozive. Detașamentele de demolatori puteau să planteze minele rămase în jurul fundațiilor clădirilor mașinilor gânditoare și să le detoneze.

Maestrul tleilaxu Scytale și-a făcut loc pe coridorul aglomerat, încercând să ajungă la Sheeana, cu aerul că avea ceva important de spus.

— Aduceți-vă aminte, avem și alți dușmani acolo, nu numai roboți. Omnius are o armată de Dansatori-Față care să ne țină piept.

Duncan i-a înmânat o pușcă cu săgeți Cucernicei Maici Calissa, care părea la fel de însetată de sânge ca orice Onorată Matre.

— Asta o să secere destui Dansatori-Față.

Omulețul a anunțat, cu un zâmbet subțire:

— Mai am un mijloc de a da o mână de ajutor. Chiar înainte să fim capturați, am început să produc toxina specifică menită să țintească Dansatorii-Față. Am făcut șaizeci de canistre, în caz că ar fi trebuit să saturăm tot aerul de la bordul navei. Dați-i drumul împotriva Dansatorilor-Față din oraș. Poate le va provoca oamenilor un pic de greață, dar e letal pentru orice Dansator-Față.

— Restul de treabă îl pot face armele sau mâinile goale, a spus Sheeana, apoi s-a întors către ceilalți muncitori. Aduceți canistrele! Afară e bătălie!

O armată aprigă de ființe umane s-a revărsat prin gaura căscată în carcasa *Itacăi*. Sheeana își conducea Surorile Bene Gesserit. Cucernicele Maici Calissa și Elyen îndrumau grupuri de oameni pe străzile schimbătoare, în căutare de ținte vulnerabile. Cucernice Maici, acolite, bărbați Bene Gesserit, Instructoare și muncitori ieșeau în fugă, cu arme în mână, dintre care multe nu fuseseră folosite niciodată.

Cu un strigăt de bătălie pătrunzător, Duncan, bine înarmat, a pornit la atac în metropola bizară. În viața lui originară, nu supraviețuise destul ca să i se alăture lui Paul Muad'Dib și fedaykinilor lui fremeni în raiduri însângerate împotriva Harkonnenilor. Miza era acum și mai disperată, iar el avea intenția să schimbe lucrurile.

Străzile din Synchrony erau răvășite, clădirile în sine se deplasau și se contorsionau, creau și trăgeau proiectile din propriile corpuri. Surorile Bene Gesserit se străduiau să se dea deoparte, să găsească adăpost. Raze laser tăiau găuri fumegânde prin mașinile care luptau; proiectile explozive le trânteau pe spate printre dărâmături.

Duncan s-a năpustit fără șovăială în încăierare și și-a folosit talentele de mult adormite de Maestru Spadasin ca să atace cei mai apropiați roboți. Mânuia un mic lansator de proiectile și o bâtă sonică vibratoare care transmitea o lovitură mortală de fiecare dată când izbea o mașină luptătoare.

Din toate direcțiile, Dansatorii-Față se raliau împotriva ființelor umane, în timp ce roboții de luptă și-au îndreptat atenția asupra viermilor

de nisip distrugători. Primele rânduri de polimorfi avansau, cu fețe șterse și de necitit, înarmați cu arme proiectate de mașini.

Când primele canistre cu gazul învolburat, gri-verzui, au aterizat printre ei, Dansatorii-Față înnebuniți nu înțelegeau ce se petrece. Curând, au început să cadă la pământ în convulsii, cu fețele topindu-se de pe oase. Simțind prea târziu pericolul, s-au îngrămădit să se retragă, în timp ce luptătorii Sheeanei lansau și mai mult gaz otrăvitor în mijlocul lor.

Armata Bene Gesseritului a continuat să avanseze în forță. Echipele de demolare plantau mine pe clădirile amenințătoare care nu reușeau să se dezrădăcineze la timp. Explozii puternice doborau turnurile tremurătoare de metal. Sheeana și-a îndemnat echipele să se adăpostească repede până se termină demolările. Apoi au năvălit mai departe.

Duncan s-a hotărât să rămână în urmă. În centrul orașului, catedrala enormă și strălucitoare îl atrăgea ca un far, ca și cum întreaga intensitate a gândurilor hiperminții era canalizată prin ea. Știa că Paul Atreides se afla în acea structură; poate lupta pentru viața lui, poate murea. Jessica era și ea înăuntru. Instincte irezistibile, născute din amintiri ale primei sale vieți îi spuneau lui Duncan unde trebuia să se ducă. Avea nevoie să stea alături de Paul în vizuina Inamicului.

— Ține mașinile ocupate, Sheeana. Nici măcar hipermintea nu poate lupta pe un număr infinit de fronturi deodată.

A smucit capul în direcția clădirii catedralei.

— Mă duc *acolo*.

Înainte ca ea să apuce să spună ceva, Duncan a luat-o la fugă.

„A fost destul de rău să-mi îndur propriile greșeli o dată. Acum sunt condamnat să-mi retrăiesc trecutul de nenumărate ori."

DR. WELLINGTON YUEH, *note de interviu luate de Sheeana*

Doctorul Suk, în corp de adolescent, dar cu poverile unui om foarte bătrân, a îngenuncheat lângă muribundul Paul. Deși îi administrase toate tratamentele de urgență pe care le avea la dispoziție, știa că nu-l putea salva pe tânărul Atreides.

Cu abilitatea lui de specialist, oprise aproape de tot sângerarea, dar acum clătina trist din cap.

— E o rană mortală. Nu pot decât să-i întârzii moartea.

În ciuda trădării din viața trecută, Yueh îl iubise pe fiul ducelui. În zilele acelea apuse îi fusese profesor și mentor lui Paul. Avusese grijă ca băiatul și mama lui să aibă o șansă de supraviețuire în deșertul de pe Arrakis, după ocuparea planetei de către Harkonneni atunci, demult. Chiar și cu toate cunoștințele Suk recuperate, Yueh nu avea aparatura necesară ca să-l ajute pe Paul. Cuțitul pătrunsese în pericard, străpunsese inima. Doar din tenacitate, tânărul se agăța încă de un firicel de viață, dar pierduse deja mult prea mult sânge. Inima i se poticnea, ajungând la ultimele câteva bătăi.

În ciuda șanselor oferite de această a doua viață, Yueh nu reușea să scape de eșecurile și trădările sale dinainte. Suferea în sinea lui, se scălda

într-o mocirlă de greșeli trecute. Surorile de pe non-navă îl reînviaseră pentru cine știe ce scop secret pe care nu fusese niciodată în stare să-l descifreze. De ce se afla aici? Cu siguranță, nu ca să-l salveze pe Paul. Asta nu mai era în puterile lui.

Pe non-navă, încercase să acționeze, să facă ceea ce credea că era necesar și corect, dar nu făcuse decât să provoace și mai multă tragedie, mai multă durere. Îl ucisese pe nenăscutul duce Leto, în loc de un alt Piter de Vries. Yueh știa că fusese manipulat de Rabinul Dansator-Față, dar nu putea accepta așa ceva drept scuză pentru propriile fapte.

Chani stătea pe podea alături de Paul, îi striga numele cu o voce neobișnuită, răgușită. Yueh simțea că se schimbase ceva la ea; avea în ochi o intensitate de oțel, foarte diferită de privirea fetei de șaisprezece ani pe care o știa.

A tresărit când și-a dat seama că oroarea de a ține în brațe trupul însângerat, muribund, al lui Paul trebuie s-o fi împins dincolo de prag. Chani își recăpătase amintirile originale, la timp ca să trăiască întreaga amploare a iminentei pierderi. Până și pe Yueh l-a luat amețeala când a înțeles cruzimea a ceea ce se întâmpla.

Baronul scotea și el sunete disperate, la început nedumerit, apoi mânios, iar acum disperat.

— Paolo, băiete, răspunde-mi!

S-a ghemuit turbat de furie lângă tânărul cu ochii sticloși. A ridicat o mână ca pentru a lovi copia denaturată a lui Paul Atreides, dar Paolo nu s-a clintit.

Dintr-o parte, robotul independent Erasmus privea absorbit întregul scenariu, plin de curiozitate, cu filamentele optice licărind.

— După cât se pare, niciunul dintre cei doi ghola ai lui Paul Atreides nu este Kwisatz Haderach-ul la pe care îl așteptam. S-a zis cu precizia predicțiilor noastre.

În clipa în care a văzut confuzia tot mai are a baronului, Yueh și-a dat seama că-i mai rămânea un singur lucru de făcut. S-a străduit să-și recapete calmul, s-a ridicat de lângă muribundul Paul și s-a îndreptat către baron și Paolo.

— Sunt doctor Suk.

Avea mânecile și pantalonii scăldate în sângele lui Paul.

— Poate că reușesc să-l ajut.

— Ce? Tu? a rânjit baronul.

Jessica a privit încruntată în direcția doctorului, iar redeșteptata Chani s-a uitat de parcă ar fi vrut să-l biciuiască pe Yueh pentru că plecase de lângă Paul. Dar el se concentra numai asupra baronului.

— Vrei ajutorul meu sau nu?

Baronul s-a dat deoparte.

— Atunci grăbește-te, luate-ar naiba!

Prefăcându-se că se ocupă de Paolo, Yueh s-a aplecat și i-a trecut mâinile peste față, i-a simțit răceala umedă a pielii și pulsul abia perceptibil. Tânărul zăcea încremenit, cu ochii ficși, într-o comă a conștiinței infinite și a plictiselii paralizante.

Baronul s-a aplecat spre ei.

— Fă-l să-și revină. Ce se-ntâmplă cu el? Răspunde!

Yueh a apucat pumnalul împăratului de la brâul lui Paolo și s-a răsucit dintr-o singură mișcare fluidă. Baronul s-a dat înapoi, nesigur, dar Yueh a fost mai rapid. A înfipt oblic vârful ascuțit sub bărbia bărbatului odios și l-a împins până în fundul craniului.

— *Ăsta* e răspunsul meu!

Răspunsul pentru că fusese obligat să trădeze Casa Atreides, pentru toate schemele, pentru suferința și vinovăția care urmaseră și mai ales pentru ceea Harkonnenii îi făcuseră Wannei.

Baronul, șocat, a făcut ochii mari. A fluturat mâinile și a încercat să vorbească, dar nu a reușit decât să gâlgâie neajutorat când un gheizer stacojiu i-a țâșnit din gât.

Stropit de sânge, Yueh a smuls afară pumnalul împăratului. S-a gândit să-l înfigă în pieptul lui Paolo, doar ca să se asigure că i-a omorât pe amândoi. Dar nu putea face așa ceva. Deși băiatul o luase pe căi greșite, era încă Paul Atreides.

Baronul s-a prăbușit pe podeaua tare. În tot acest timp, ghola Paolo a continuat să se uite în sus, fără să clipească.

Doctorul Wellington Yueh și-a îngăduit un surâs de ușurare. În sfârșit, făcuse ceva cum trebuie. Vreme de o clipă nesfârșită, a ținut pumnalul acoperit atât de sângele baronului, cât și de al lui Paul. Un impuls irezistibil îl îndemna să întoarcă vârful împotriva propriei persoane. A închis ochii, a strâns mânerul cuțitului și a inspirat adânc o dată.

O mână fermă l-a apucat de încheietură și i-a oprit gestul sinucigaș. A deschis ochii plini de lacrimi și a văzut-o pe Jessica lângă el.

— Nu, Wellington, nu-i nevoie să te răscumperi în felul ăsta. Ajută-mă, în schimb, să-l salvez pe Paul.

— Nu pot face nimic pentru el!

— Nu te subestima.

Mușchii feței i s-au încordat.

— Nu-l subestima nici pe Paul.

„Nicio educație, antrenament sau prescință nu ne poate arăta abilitățile secrete pe care le ascundem în noi. Putem doar să ne rugăm ca acele talente speciale să fie disponibile când avem mai mare nevoie de ele."

Ghidul acolitelor Bene Gesserit

Moarte.

Paul a ocolit marginea beznei interioare, s-a cufundat o clipă în infinit și a săltat înapoi afară. A șovăit în punctul de echilibru al propriei mortalități. Rana de cuțit era adâncă.

Fără să fie conștient de ceea ce se petrecea în jurul lui, a simțit o răceală intensă, care s-a răspândit de la vârful degetelor către ceafă. Ca o șoaptă îndepărtată, auzea încă fântâna de lavă care ardea în apropiere. În ciuda podelei de piatră dură de sub el, Paul se simțea de parcă ar fi plutit; spiritul îi rătăcea înăuntrul și în afara universului.

Pielea i-a detectat o umezeală caldă, lipicioasă. Nu apă. *Sânge*... al lui... se întindea într-o baltă pe podea. Îi umplea pieptul, gura și plămânii. Abia reușea să respire. Cu fiecare bătaie slabă a inimii, se revărsa și mai mult, fără să fie vreodată recuperat...

Parcă ar fi simțit încă lama lungă a împăratului în el. Acum își amintea... În ultimele zile disperate ale jihadului lui Muad'Dib, uneltitorul conte

Fenring îl înjunghiase. Sau se petrecuse altă dată? Da, mai gustase o lamă de cuțit și înainte.

Sau poate el era bătrânul Propovăduitor orb de pe străzile prăfuite din Arrakeen, înjunghiat de un alt cuțit. Atâtea morți pentru o singură persoană...

Nu vedea. Cineva îl strângea de mână, deși abia simțea, și auzi vocea unei tinere femei.

— Usul, sunt aici...

Chani. Și-o amintea mai mult decât orice altceva și se bucura că era aici cu el.

— *Eu* sunt aici, a continuat ea. Eu cea întreagă, cu toate amintirile, iubitule. Te rog, întoarce-te...

O voce mai fermă i-a atras atenția, ca și cum i-ar fi fost atașate niște corzi de creier și minte.

— Paul, trebuie să mă asculți. Adu-ți aminte ce te-am învățat.

Glasul mamei lui. *Jessica...*

— Amintește-ți ce l-a învățat adevărata doamnă Jessica pe adevăratul Paul Muad'Dib. Știu cine ești. Ai puterea înăuntrul tău. De aceea n-ai murit încă.

A găsit în gât niște cuvinte care au gâlgâit prin sânge. A fost uimit de sunetul propriei voci.

— Nu-i posibil... nu sunt... Kwisatz Haderach-ul... suprem...

Nu era superființa care avea să schimbe universul.

Ochii lui Paul s-au deschis și s-a văzut întins în marea catedrală a mașinilor. Acea parte a visului prețient fusese adevărată. Îl văzuse pe Paolo cum râdea la bucuria victoriei și consuma mirodenia, dar acum Paolo însuși era culcat pe podea ca o statuie căzută, împietrit și cu mintea rătăcită, cu privirea ațintită în infinit. Baronul era mort, ucis, cu o expresie neîncrezătoare și iritată pe fața palidă. Așadar, viziunea era adevărată, dar nu avusese la dispoziție toate amănuntele.

Un soi de agitație venea dinspre Omnius și Erasmus, iar Paul s-a uitat într-acolo, cu ochi împăienjeniți. Ochii-de-pază fluturau și afișau

imagini. Bătrânul stătea în picioare, cu nerăbdarea întipărită pe chip. Dansatorul-Față Khrone părea neliniștit. Paul auzea voci care strigau. Întreaga cacofonie se țesea în fire stranii, de neînțeles prin tapiseria bâzâitoare din capul lui.

— Viermi de nisip se reped ca niște demoni... distrug clădiri...

— ...devastare... armate ies din non-navă. Un gaz otrăvitor care omoară...

Bătrânul a rostit sec:

— Am trimis roboți de luptă și Dansatori-Față să-i înfrunte, dar s-ar putea să nu fie de-ajuns. Viermii de nisip și oamenii provoacă pagube considerabile.

Erasmus a continuat discuția.

— Adună mai mulți Dansatori-Față, Khrone. Nu i-ai trimis pe toți afară.

— E o risipă de oameni de-ai mei. Dacă ne luptăm cu oamenii, otrava lor ne omoară. Dacă ieșim să ne batem cu viermii, o să fim striviți.

— Atunci o să fiți otrăviți sau striviți, a replicat Erasmus cu nonșalanță. Nu-i nevoie să-ți faci griji. Putem oricând să creăm mai mulți de-ai voștri.

Trăsăturile Dansatorului-Față s-au schimbat, au devenit neclare; o furtună i-a traversat fața de plastilină. S-a întors și a ieșit din sala boltită.

Între timp, Yueh sprijinea capul lui Paul și se îngrijea de el cu tehnici medicale Suk. Dar Paul a închis iar ochii și s-a cufundat la loc în durere. Dansa din nou pe muchia hăului care se deschidea tot mai larg în fața lui.

— Paul..., a insistat vocea Jessicăi. Adu-ți aminte ce ți-am spus despre Comunitate. Poate că nu ești Kwisatz Haderach-ul suprem pe care-l vor mașinile gânditoare, dar *ești* un Kwisatz Haderach. Știi asta, iar corpul tău o știe și el. Unele dintre puterile tale sunt aceleași cu cele ale unei Cucernice Maici. O *Cucernică Maică*, Paul!

Dar lui i se părea prea greu să se concentreze asupra cuvintelor ei sau să-și amintească... Pe măsură ce cobora în spirală către inconștiență,

tot mai adânc, vocea ei s-a estompat și nu și-a mai auzit sau simțit bătăile inimii. Ce voia să spună mama lui?

Dacă Jessica își amintea acum viața ei trecută, își amintea și Agonia Mirodeniei. Orice Cucernică Maică avea capacitatea intrinsecă de a-și modifica biochimia, de a manipula și altera moleculele din circuitul sangvin. Așa își alegeau sarcinile, așa transformau otrăvitoarea Apă a Vieții. De aceea căutaseră Onoratele Matres cu atâta furie Canonicatul. Pentru că numai Cucernicele Maici aveau abilitatea fizică de a combate groaznicele molime ale mașinilor.

De ce voia mama lui ca el să-și amintească asta?

Prins în capcana beznei, Paul își simțea trupul golit. Complet stors. Tăcut.

Pe Arrakis, cu atâta vreme în urmă, trecuse prin propria versiune de Agonie, primul bărbat care făcuse acest lucru cu succes. Zăcuse în comă săptămâni întregi, declarat mort de către fremeni, în timp de Jessica insistase să-l țină în viață. Văzuse acel loc infernal unde femeile nu se puteau duce și absorbise tărie din el.

Da, Paul avea acum acea abilitate în el. Era un mascul Bene Gesserit. Era capabil încă să-și controleze trupul, fiecare celulă, fiecare fibră musculară. În sfârșit, știa ce încercase mama lui să-i spună.

Durerea morții și criza supraviețuirii i-au dat pârghia de care avea nevoie. S-a folosit de durere pentru a se sprijini pe ea ca pe un pivot și l-a folosit ca să-și deschidă viața, prima lui existență, amintirile lui Paul Atreides, ale lui Muad'Dib, ale lui însuși ca împărat și mai târziu ca Propovăduitor. A urmat acel șuvoi înapoi, până la copilărie și la primele antrenamente cu Duncan Idaho de pe Caladan, inclusiv momentul în care fusese aproape ucis, ca pion în Războiul Asasinilor care-l prinsese în mreje pe tatăl lui.

Și-a amintit sosirea familiei sale pe Arrakis, un loc despre care ducele Leto știa că este o capcană a Harkonnenilor. Amintirile goneau pe lângă Paul: distrugerea Arrakeenului, fuga în deșert cu mama lui, moartea primului Duncan Idaho... întâlnirea cu fremenii, duelul cu pumnale cu Jamis,

primul om pe care-l omorâse vreodată... prima oară când călărise un vierme, crearea armatei de fedaykini, atacarea Harkonnenilor...

Trecutul a accelerat, în timp ce-i trecea prin minte răsturnarea lui Shaddam și a imperiului lui, pornirea propriului jihad, lupta de a menține stabilă rasa umană fără a coborî pe acea cale întunecată... Dar nu reușise să scape de luptele politice, de tentativele de asasinat, de încercarea lui Shaddam de a reveni la putere și de fiica lui Feyd-Rautha și a doamnei Fenring... apoi chiar contele Fenring încercase să-l omoare pe Paul...

Nu-și mai simțea trupul gol, ci *plin* de experiențe și cunoștințe mărețe, plin de talente. Și-a amintit iubirea pentru Chani și căsătoria de formă cu prințesa Irulan, ca și primul ghola al lui Duncan, pe nume Hayt, și pe Chani care murise dând naștere gemenilor, Leto al II-lea și Ghanima. Chiar și acum, suferința pierderii lui Chani părea mult mai mare decât durerea pe care o îndura în prezent. Dacă murea acum, în brațele ei, avea să-i provoace același chin pe care i-l provocase ea lui.

Și-a amintit cum plecase în deșert, orb de prescință... și cum supraviețuise. Cum devenise Propovăduitorul. Cum murise pe o stradă prăfuită, înconjurat de gloată.

Acum era tot ceea ce fusese cândva: Paul Atreides și diferitele înfățișări pe care le purtase, fiecare mască de legendă, fiecare putere și slăbiciune. Mai important decât orice, avea acum abilitățile unei Cucernice Maici, controlul fizic infinitezimal. Ca un far în întuneric, mama lui îl ajutase să vadă.

Între ultimele bătăi de inimă, a căutat în el însuși, în locul adânc, pe cale să se scufunde. A găsit în inimă rana de cuțit, a văzut leziunea mortală și a descoperit că sistemul de apărare al corpului era incapabil să repare singur vătămările îngrozitoare. Avea nevoie să dirijeze procesul de vindecare.

Deși, în clipele dinainte, păruse să se stingă, acum s-a oțelit și a devenit parte din propria inimă, care nu mai bătea. A văzut locul unde lama lui Paolo i-a despicat ventriculul drept și lăsase sângele să se reverse din camera inimii. Aorta îi fusese atinsă, dar nu mai avea sânge de transportat.

Paul a adus celulele la un loc și le-a etanșat. Apoi, picătură cu picătură, a început să-și tragă propriul sânge din cavitățile corpului în care se scursese și l-a absorbit la loc în celule. Literalmente, și-a atras viața la loc în sine însuși.

Paul nu știa cât durase transa. Părea la fel de nesfârșită precum coma letală provocată de atingerea pe limbă a unei singure picături din otrăvitoarea Apă a Vieții. A redevenit brusc conștient de strânsoarea lui Chani. Mâna ei era caldă, și și-a simțit propria carne, care nu mai era rece și scuturată de frisoane.

— Usul!

A auzit șoapta slabă a lui Chani și a simțit în vocea ei că nu-i venea să creadă.

— Jessica, s-a schimbat ceva!

— Face ce trebuie să facă.

Când și-a adunat în sfârșit puterea de a deschide pleoapele, Paul Muad'Dib Atreides a revenit în lumea celor vii, aducând cu el atât viața lui cea veche cât și pe cea nouă. Pe lângă aceste amintiri și capacități, s-a întors și cu revelație fantastică, și mai mare încă...

Chiar atunci, Duncan Idaho, roșu la față și plin de sânge, s-a năpustit în marea sală a catedralei, răsturnând roboții paznici din cale. Erasmus a făcut semn, cu indiferență, să i se dea voie să intre. Duncan a făcut ochii mari când l-a văzut pe Paul sângerând, sprijinit de mama lui și de Chani. Doctorul Yueh părea uluit de miracolul din fața lui. Duncan a alergat spre ei.

Paul încerca să-și adune gândurile și să plaseze tabloul din jurul lui în contextul cunoașterii lui interioare. Învățase multe când murise prima oară, când revenise ca ghola și aproape murise din nou. Avusese întotdeauna un dar fenomenal pentru prescință. Acum știa chiar mai mult.

În ciuda miraculoasei lui supraviețuiri și renașteri, tot nu era Kwisatz Haderach-ul perfect și era limpede că nici Paolo nu era. Pe măsură ce viziunea lui Paul se limpezea, s-a concentrat asupra unei descoperiri pe

care n-o văzuse niciunul dintre ei, nici Omnius, nici Erasmus, nici Sheeana și niciunul dintre ghola.

— Duncan, a rostit el cu glas răgușit. Duncan, tu ești!

După ce a șovăit o clipă, vechiul lui prieten s-a apropiat, acest luptător Atreides care trecuse prin procesul ghola de mai multe ori decât oricare alt individ din istorie.

— Tu ești cel pe care-l căutau, Duncan. Tu ești.

„Chiar și prescienta are limite. Nimeni n-o să știe vreodată toate lucrurile care ar fi putut să fie."

CUCERNICA MAICĂ DARWI ODRADE

Cu brațul în jurul umerilor lui, Chani îl legăna pe Paul în timp ce tremura de bucurie și de ușurare. Interdicțiile fremene erau atât de adânc întipărite în ființa ei, încât nici măcar după ce-i văzuse rana mortală și-l urmărise cum ajungea la o bătaie de inimă distanță de moarte în brațele ei, tot nu vărsase nicio lacrimă.

În catedrala mașinilor, Duncan se confrunta cu revelația pe care i-o comunicase palidul și însângeratul Paul.

— Eu... sunt Kwisatz Haderach?

Paul a dat cu greutate din cap.

— Cel suprem. Cel perfect. Cel pe care-l căutau.

Manifestarea sub formă de bătrân a lui Omnius i-a aruncat o privire acuzatoare robotului independent îmbrăcat în robă.

— Dacă afirmația e adevărată, ai greșit, Erasmus. N-ai permis oamenilor să sucească încă o dată soarta. Ai spus că toate calculele tale predictive erau exacte.

Robotul avea un aer imperturbabil.

— Numai *interpretarea* calculelor mele a fost eronată. Kwisatz Haderach-ul suprem se afla cu adevărat la bordul non-navei, așa cum am spus tot timpul. Ai tras concluzia evidentă că acela pe care-l căutăm trebuie să fie Paul Atreides. Când Dansatorul-Față a găsit cuțitul însângerat cu celulele lui Paul Muad'Dib, ai întărit în mod fals propria ta concluzie.

Mintea lui Duncan ar fi vrut să respingă ceea ce auzea. Chiar dacă era cu adevărat Kwisatz Haderach-ul suprem, ce putea face cu acea informație?

Bătrânul a rânjit batjocoritor către băiatul Paolo, împietrit și inutil, și către baronul mort.

— Toată munca asta cu propria noastră clonă nu ne-a adus niciun avantaj. Teribilă risipă.

Erasmus și-a modelat fața de metalfluid într-o expresie înțelegătoare și i s-a adresat nou-sositului.

— Știu că am fost atras către tine cu un motiv, Duncan Idaho. Dacă ești cu adevărat Kwisatz Haderach, te afli într-o poziție menită să modifice cursul universului. Ești apă-vie, vestitorul schimbării. Poți alege să oprești acest conflict care i-a făcut dușmani pe oameni și mașinile gânditoare vreme de mii de ani.

Duncan și-a dat seama că Yueh, Jessica, Chani și Paul își jucaseră cu toții rolurile, iar acum atenția se mutase asupra lui.

Erasmus a pășit mai aproape de el.

— Kralizec înseamnă sfârșitul multor lucruri, dar acel sfârșit nu trebuie să fie distrugător. Doar o schimbare fundamentală. De aici înainte, nimic nu va mai fi la fel.

— Să nu fie distrugător? a ridicat vocea Jessica. Ai zis că navele voastre atacă lumi în Vechiul Imperiu. Ați sterilizat și ați cucerit deja sute de planete!

Robotul a părut netulburat.

— N-am spus că abordarea noastră ar fi singura cale. Nici măcar cea mai bună.

Bătrânul s-a încruntat la Erasmus ca și cum s-ar fi simțit insultat.

Pe neașteptate, cerul de deasupra marelui oraș al mașinilor a fost sfâșiat de numeroase bubuituri provocate de aerul deplasat când o mie de transspațiale ale Ghildei și-au făcut apariția ca niște nori de furtună. Flota de nave uriașe ieșită din spațiul pliat avea destul armament ca să radă cu ușurință continentul de pe fața planetei.

Deghizarea de bătrân a lui Omnius a pâlpâit când concentrarea i-a fost spulberată de schimbarea dramatică de situație. În tot Synchrony, roboții se agitau, luptând cu viermii de nisip care continuau să devasteze orașul. Acum trebuiau să sprijine sistemele de apărare împotriva noului dușman de deasupra.

În clădirea boltită, Erasmus și-a remodelat iar forma în bătrâna blajină, ca și cum ar fi crezut că această înfățișare era mai convingătoare și mai plină de compasiune.

— Am evaluat probabilități dincolo de limitele calculelor mele inițiale. Cred că tu ai puterea, Duncan Idaho – oprește aceste nave ale Ghildei să ne distrugă.

— O, încetează te rog cu trăncăneala, a zis Omnius.

Duncan s-a uitat în jur și a încrucișat brațele la piept.

— Nu mi-e frică de Ghildă și de Navigatorii ei. Dacă trebuie să mor ca să termin cu asta, sunt dispus s-o fac.

Yueh a adăugat cu îndrăzneală:

— Toți cei de-aici am mai murit și înainte.

— Nu contează. Lasă-i să distrugă Synchrony.

Bătrânul nu părea prea tulburat.

— Sunt dispersat în multe locuri. Anihilarea întregii planete, a nodului ăstuia, n-o să mă distrugă niciodată. Eu sunt hipermintea și sunt peste tot.

În centrul sălii largi a catedralei s-a auzit un trosnet. Apoi aerul s-a încețoșat, s-a auzit bubuitul spațiului pliat și a apărut o imagine deasupra podelei pătate de sânge. Transmisia pâlpâitoare părea când solidă, când o fantomă plină de paraziți. În câteva clipe, forma s-a limpezit în cea a unei femei umane frumoase, sculpturale, cu trăsături clasice perfecte.

Apoi s-a transformat într-o pitică cu fața ștearsă și neatrăgătoare și capul prea mare. După încă o clipire, din imagine nu a mai rămas decât un chip fără trup, care se unduia în aer. Parcă nu-și putea aminti exact cum ar fi trebuit să arate.

Duncan a știut imediat cine sau ce era.

— Oracolul Timpului!

Chipul s-a rotit să examineze oamenii și roboții din sala mare, înainte ca imaginea să plutească mai aproape de el.

— Duncan Idaho, te-am găsit. Am căutat ani în șir, dar non-nava și propria... stranietate te-au protejat.

Duncan nu mai punea sub semnul întrebării furtuna bizară de întâmplări din jurul lui.

— De ce-ai venit acum?

— Ai mai ieșit din navă o singură dată, pe planeta Qelso, dar nu te-am urmat destul de repede. Te-am simțit din nou când non-nava a fost avariată și capturată. Acum, odată cu atacul mașinilor gânditoare, am reușit să detectez liniile rețelei tahionice a hiperminții și să-l urmăresc pe Omnius până la tine. Mi-am adus Navigatorii cu mine.

— Ce-i apariția asta? a vrut să știe hipermintea. Eu sunt Omnius. Pleacă de pe lumea mea!

— Cândva mă numeam Norma Cenva. Acum sunt exponențial mai mult de-atât, mult dincolo de orice-ar putea înțelege o rețea de computere. Sunt Oracolul Timpului și mă duc unde poftesc.

În deghizarea de bătrână, Erasmus a întins mâna ca un copil curios, dar mâna zbârcită a trecut prin imagine.

— Atât de mulți dintre cei mai interesanți oameni sunt femei, a observat el.

Experimental, robotul a vânturat degetele prin imaginea fantomatică, le-a agitat, fără s-o altereze. Ea nu l-a băgat în seamă.

— Duncan Idaho, în sfârșit ai ajuns să-ți dai seama. Kwisatz Haderach, am încercat să te protejez. Înaintea ta, Paul Muad'Dib și fiul lui, Leto, Împăratul-Zeu, au fost profeți imperfecți. Chiar și ei și-au înțeles defectele.

Acum, printr-o confluență din cosmos, nexusul tuturor nexusurilor, ai devenit singularitatea într-un univers nou și îndrăzneț, punctul vital din care totul curge în afară, pentru tot restul eternității. Speranțele omenirii, și mult mai mult de-atât, sunt distilate în tine.

Încă buimăcit, Duncan a întrebat:

— Dar cum? Nu mă simt atât de diferit.

— Kwisatz Haderach înseamnă o „cale mai scurtă", o personalitate destul de puternică pentru a forța o schimbare fundamentală și necesară, care alterează cursul istoriei viitoare nu doar pentru omenire, ci și pentru mașinile gânditoare.

— Da, tu ai puterea, Duncan Idaho.

Tonul lui Erasmus suna la fel de încurajator ca al Oracolului.

— Mă bizui pe tine să faci alegerea corectă. *Tu* știi ce ar aduce mai multe foloase universului și că mașinile gânditoare ar îmbogăți întreaga civilizație.

Duncan se minuna de starea de conștiință a noii sale identități și de desfășurarea gândurilor în jurul uluitorului adevăr. În sfârșit, după atâtea încercări de a trăi în formă de ghola, își cunoștea destinul. Mintea îi era pe deplin trează.

A văzut timpul ca pe un ocean imens, întins peste tot cosmosul și, cu puterile sale abia începând să se deștepte, a prevăzut că avea să fie capabil să analizeze fiecare moleculă, fiecare atom și particulă subatomică. Prețienta perfectă avea să urmeze, dar nu încă, nu prea repede sau ar fi indus aceeași paralizie de neînfrânt care îl cuprinsese pe Paolo. Mintea lui Duncan alerga deja mai repede decât a unui mentat și simțea că și-ar fi putut face corpul să se miște cu viteze care l-ar fi uimit chiar și pe bashar.

Sunt Kwisatz Haderach-ul suprem. După mine nu va mai fi niciunul.

Imaginea Oracolului tremură și se schimbă la loc în cea a femeii frumoase.

— După ce ai murit prima oară, Duncan Idaho, ca soldat care lupta să-l salveze pe primul Kwisatz Haderach, puterile universului au impus renașterea ta ca ghola, de multe ori după aceea, întruna. Împăratul-Zeu

originar a înțeles ceva din destinul tău și a jucat fără să-și dea seama un rol în a aduce la îndeplinire acest moment. Punctul final al Potecii lui de Aur este începutul a altceva.

— Sunt legat de Poteca de Aur?

— Ești, dar ești sortit să mergi mult dincolo de ea.

Paul părea să-și recapete repede puterile. Lângă el, Jessica i-a spus vizitatoarei din altă lume:

— Dar Duncan n-a făcut parte din niciun program genetic riguros. Cum s-a dezvoltat într-un Kwisatz Haderach?

Oracolul a continuat:

— Duncan, cu fiecare renaștere, te-ai apropiat de împlinire. În loc să fii dezvoltat într-un program genetic, ai trecut printr-un proces de evoluție personală. Cu fiecare încarnare succesivă, ai căpătat mai multe cunoștințe, abilități și experiență, ca și cum un sculptor cu o daltă minusculă ar ciopli dintr-un bloc mare de piatră dură, încet, foarte încet, și ar da formă unei statui perfecte. În trupul tău unic ai manifestat o evoluție tahionică, o călătorie evolutivă hiperrapidă, care te-a propulsat spre destinul care te așteaptă.

Duncan își trăise repetat viața vreme de mii de ani. Nu numai că tleilaxu îi manipulaseră genele ca să-i dea capacitatea de a lupta cu Onoratele Matres, ei combinaseră celulele în așa fel încât să rețină *toate* viețile precedente, până la ultima. Cu toate aceste amintiri, poseda o amploare a experienței și a înțelepciunii pe care nimeni n-o putea egala. Acest Duncan Idaho avea mai multe cunoștințe decât cel mai avansat mentat și mai multă înțelegere pentru natura umană chiar și decât marele Tiran Leto al II-lea.

Duncan era aceeași persoană, de nenumărate ori, care se perfecționa, filtra în permanență impuritățile, ca la trecerea printr-o sită fină, pentru a cerne numai cele mai bune calități, ca să-l facă Alesul. Și-a îngăduit un surâs secret la adresa ironiei. Reușise numai datorită amestecului rasei tleilaxu, deși era sigur că Maeștrii nu avuseseră niciodată intenția să creeze un salvator al omenirii.

Mintea de mentat a lui Duncan a parcurs datele și i-a confirmat concluzia; știa că Oracolul Timpului avea dreptate.

— Într-adevăr, sunt Kwisatz Haderach!

Își dorea ca Miles Teg să fi fost aici, cu el.

— Și cum rămâne cu marele război – Kralizec?

— Acum ne aflăm în mijlocul lui. Kralizec nu e doar un război, ci și un moment de *schimbare.*

Imaginea Oracolului a pâlpâit.

— Iar tu ești punctul lui culminant.

— Și restul omenirii?

Murbella.

— Trebuie să afle. Cum or să înțeleagă ce s-a-ntâmplat?

— Navigatorii mei îi vor informa, poate chiar le vor aduce aici conducătorii. Mai întâi, trebuie totuși să elimin o amenințare care ar fi trebuit să dispară cu milenii în urmă. Un inamic pe care l-am înfruntat cu zece mii de ani înainte ca tu să te naști pentru prima oară.

Oracolul a alunecat prin aer către bătrânul cu aer indignat, Omnius. Cu fața la el, și-a transformat glasul și l-a făcut mai tunător decât o făcuseră vreodată difuzoarele hiperminții.

— Trebuie să mă asigur că mașinile gânditoare nu mai pot face rău nimănui. Asta a fost misiunea mea cu o veșnicie în urmă, pe când eram doar o femeie, când am inventat conceptul de motor cu pliere a spațiului, când am descoperit puterile melanjului de a extinde mintea. O să te înlătur, Omnius.

Hipermintea a râs, chicotitul distant al unui bătrân. Manifestarea ușor gârbovită a crescut dintr-odată, dominând imaginea ca un uriaș.

— Nu mă poți înlătura, pentru că nu sunt o ființă corporală. Sunt *informație*, așa că existența mea s-a întins oriunde ajunge rețeaua tahionică. Sunt pretutindeni.

Imaginea feminină a schițat un zâmbet.

— Iar eu sunt mai mult de-atât. Sunt Oracolul Timpului. Acum auzi-mi râsul.

Cu voce fantomatică, Norma a chicotit îndelung și aspru, făcându-l până și pe supradimensionatul Omnius să facă un pas înapoi.

— Sunt auzită peste sisteme stelare și epoci, peste timp și spațiu, mult dincolo de raza rețelei tale.

Omnius a făcut încă un pas înapoi.

— Mai întâi ți-am schilodit flota. Acum o să te smulg ca pe o buruiană ce ești și o să te arunc.

— Imposibil...

Bătrânul a început să se dizolve, în timp ce se retrăgea în propria rețea.

— O să te extrag – fiecare fărâmă de informație din fiecare nod.

Imaginea ei cețoasă a devenit amorfă și s-a prelins în jurul lui Omnius. Acesta s-a poticnit și a dat peste Erasmus, dar robotul independent s-a dat cu ușurință la o parte din drum, cu o expresie de curiozitate și buimăceală pe chipul de femeie bătrână.

— O să te duc într-un loc unde asemenea informație nu mai e comprehensibilă, unde legile fizicii nu se aplică.

Duncan a auzit vocea hiperminții cum urla de furie, dar era înăbușită. În sala boltită, roboții paznici cu înfățișare de insectă, care încercară să înainteze în ajutorul lui Omnius, păreau ciudat de dezorientați și de apatici.

— Există multe universuri, Omnius. Duncan Idaho a vizitat nu numai unul și cunoaște locul despre care vorbesc. L-am salvat pe el și non-nava lui de acolo cu multă vreme în urmă. Tu totuși n-o să-ți găsești niciodată drumul înapoi.

Duncan a cugetat la lupta de neînțeles care se ducea în fața lui. Într-adevăr, la început, când furase non-nava din Canonicat, se strecurase prin țesătura spațiului într-o încercare disperată de a evita capturarea și asta îl dusese într-un univers bizar deformat. S-a cutremurat când s-a gândit la el.

— Nimic n-o să te salveze, Omnius.

— Imposibil! a tunat bătrânul, în timp ce-și pierdea forma fizică și devenea doar un contur plin de scântei.

— Da, imposibil. Minunat de imposibil.

Aerul din sală trosnea din cauza norilor de electricitate care se risipeau, tot mai subțiri, în timp ce Oracolul se înfășura ca o plasă în jurul temutei mașini gânditoare. Pentru o clipă, Duncan a văzut fața Normei suprapusă peste cea a bătrânului. Cele două fețe s-au contopit într-una: *a ei*. Femeia cea frumoasă a surâs, iar aerul s-a umplut cu dâre de electricitate subțiri ca firul de păr, pe care le-a tras în jurul ei ca pe o mantie elegantă.

Apoi s-a smuls din realitate și a dispărut în vidul incomprehensibil, luând cu ea orice urmă de Omnius.

Pentru totdeauna.

„Tu vezi dușmani peste tot, dar eu văd numai obstacole și știu ce să fac cu obstacolele. Fie le mut, fie le zdrobesc, ca să ne putem vedea de drum."

MAICA COMANDANT MURBELLA, *cuvântare către Comunitatea combinată*

Chiar și după ce Navigatorii distruseseră grosul flotei Inamicului cu un roi de Anihilatoare neașteptate, un al doilea val de nave ale mașinilor înainta spre Canonicat.

Oracolul, după ce descoperise unde se aflau Duncan și non-nava pierdută, luase pe loc cele mai multe dintre transspațiale pe Synchrony și lăsase numai un mic procent să ajute la apărarea altor planete locuite de oameni. Nu cunoșteau rezultatul unora dintre aceste misiuni; una sau toate celelalte planete ar fi putut fi încă vulnerabile. Un lucru era sigur: la Canonicat, Murbella și apărătorii ei înfruntau singuri navele rămase ale mașinilor. Cu tot ce se întâmpla, Maica Comandant nu avea prea mult timp să treacă peste șocul descoperirii că Duncan era încă în viață.

Administratorul Gorus s-a văitat:

— Or să se oprească vreodată?

— Nu.

Murbella s-a încruntat la el pentru că o silea să afirme ceea ce era evident.

— Sunt mașini gânditoare.

Deasupra lumii Bene Gesserit, cele o sută de nave pregătite pentru ultima rezistență pluteau, înconjurate de rămășițe de la mii de nave de luptă distruse ale mașinilor. Lupta asta îi provocase Inamicului pierderi substanțiale, dar din păcate nu era de-ajuns.

Noul val al aparatelor lui Omnius n-avea să mai privească disprețuitor apărătorii umani, așa cum făcuse primul. Murbella nu se aștepta la nicio milă de data asta și n-avea prea multe speranțe nici în ceea ce privea rezistența din celelalte puncte. Mașinile aveau intenția să anihileze Canonicatul și toate celelalte lumi care-i stăteau în cale.

A blestemat navele stângace, necooperante ale Gildei pe care le produseseră șantierele de pe Junction și armele inutile pe care le furnizaseră ixienii. Trebuia să se gândească singură la ceva.

— N-o să las navele noastre să aștepte pur și simplu neajutorate, ca oile la tăiere!

— Compilatoarele matematice ne controlează dirijarea în spațiul pliat și zborul standard...

A răcnit la Gorus:

— Smulgeți afurisitele alea de dispozitive de navigație! O să ne manevrăm vehiculele manual!

— Dar n-o să știm unde mergem. Am putea să ne ciocnim!

— Atunci trebuie să ne ciocnim de Inamic, nu unii de alții.

S-a întrebat dacă mașinile simțeau nevoia de răzbunare la vederea epavelor primului val. Onoratele Matres ar fi simțit-o, cu siguranță.

Inamicul continua să sosească. Murbella a studiat proiecțiile tactice complexe. Cu siguranță, nu aveau nevoie de un număr atât de mare de nave ca să cucerească slab populatul Canonicat. Părea evident că hipermintea învățase valoarea intimidării și a spectacolului, ca și înțelepciunea redundanței.

În centrul de control al transspațialului, doi ghildari se certau cu Gorus. Unul susținea că deconectarea compilatorului matematic era imposibilă, în timp ce celălalt avertiza că nu era înțelept. Murbella a curmat

dezbaterea cu puterea irezistibilă a Glasului Bene Gesserit. Ghildarii s-au cutremurat și, incapabili să-i reziste, au făcut ce le-a ordonat ea.

Deși forțele mașinilor îi depășeau în mare măsură, Murbella nu s-a abătut de la ceea ce avea de făcut. În schimb, și-a îngăduit să retrezească la viață vechea ei furie de Onorată Matre. Nu era un moment potrivit pentru calculat șanse. Era vremea să dezlănțuie fiecare fărâmă de distrugere pe care oamenii ei o puteau aduna. Avea șanse mai mari decât când începuse rezistența. Dacă îmbrățișau cu toții violența și luptau ca niște Onorate Matres turbate, puteau provoca pagube semnificative. Tot era posibil să se prăbușească în flăcări, dar, dacă trăgeau de timp suficient pentru ca Oracolul și Navigatorii ei să-l înfrângă pe Omnius, Murbella avea s-o socotească victorie. Își dorea doar să-l mai fi văzut încă o dată pe Duncan.

S-a întors către ecranul lat de proiecție care mărea imaginea vehiculelor aflate tot mai aproape.

— Armați tot armamentul și fiți gata să vă izbiți de ele. În clipa în care terminăm armele convenționale, propriile noastre nave vor deveni armele finale. O sută de nave de-ale noastre vor distruge cel puțin la fel de multe dintre navele lor.

Până la acest punct, Gorus numise strategia ei de bătălie sinucigașă. Acum arăta de parcă ar fi fost dispus să facă ceva nesăbuit ca s-o oprească.

— De ce nu negociem cu ei? N-ar fi preferabil să ne predăm? Nu-i putem împiedica să-și distrugă țintele!

Murbella și-a ațintit privirea asupra Administratorului, ca și cum acesta ar fi fost o pradă ușoară. Chiar și Surorile care începuseră ca Bene Gesserit pure reacționau acum cu o forță sălbatică de Onorate Matres. N-aveau să cedeze niciodată.

— Și-ți bazezi sugestia pe succesul trimișilor tăi la mașinile gânditoare? Toți acei trimiși care au dispărut?

Vocea Murbellei ardea ca acidul fierbinte.

— Administratorule, dacă dorești să cauți o altă soluție, aș fi încântată se te arunc dintr-o ecluză și să te las să zbori prin spațiul gol.

Când ultima răsuflare îți explodează din plămâni, poate că o să poți să-ți scuipi termenii personali de capitulare. Ești invitatul meu, dacă tu crezi că mașinile gânditoare or să te-asculte.

Ghildarul disperat s-a făcut mic. În jurul lui, Surorile au pornit să preia controlul, gata pentru un ultim plonjon.

Înainte ca Murbella să apuce să dea comanda totuși, Janess a întrerupt-o pe canalul de conexiune de urgență:

— Maică Comandant! S-a schimbat ceva cu navele de luptă ale mașinilor! Uită-te la ele!

Murbella a examinat imaginile de pe ecranul de vizionare. Navele Inamice nu se mai mișcau în formațiune strânsă, eficientă. Încetiniseră și începuseră să se risipească, de parcă nu mai aveau niciun țel, ca niște corăbii fără echipaj care se domoleau pe un imens ocean cosmic.

Lăsate brusc fără conducător.

Spre uimirea ei, flota mașinilor gânditoare plutea apatică în spațiu.

„Chiar și când fusese prins în propriul mit, Muad'Dib insista că măreția este doar o experiență trecătoare. Pentru un adevărat Kwisatz Haderach nu există avertismente contra orgoliului, nici reguli sau cerințe de urmat. Ia de la toate lucrurile și dăruiește tuturor lucrurilor, după cum dorește. Cum de ne-am amăgit singure că am putea controla un asemenea om?"

Analiză Bene Gesserit

După ce a dispărut Oracolul, Erasmus a rămas cu ochii ațintiți asupra spațiului gol din mijlocul sălii boltite, cu capul ușor înclinat pe-o parte.

— Omnius s-a dus.

Vocea lui suna dogită în urechile lui Duncan Idaho.

— N-a mai rămas niciun vestigiu în rețeaua de mașini gânditoare.

Duncan își simțea propria minte cum gonea, se extindea, absorbea informații noi. Îngrozitorul Inamic pe care-l percepuse atâta vreme, amenințarea pe care o provocaseră Onoratele Matres, nu mai exista. Prin înlăturarea hiperminții, prin dezrădăcinarea lui din acest univers și transportarea în altă parte, Oracolul scosese din funcțiune imensa flotă a mașinilor gânditoare și o lăsase fără forța care o controla.

Iar noi încă suntem aici.

Duncan nu știa exact ce se schimbase înăuntrul lui. Era pur și simplu *cunoașterea* propriei rațiuni de a exista? Avusese întotdeauna acces la acest potențial fără să-și dea seama? Presupunând că Paul avea dreptate, ceva zăcuse adormit înăuntrul lui Duncan în toți acești ani, în toate viețile, originală și de ghola, o putere latentă care crescuse cu fiecare reluare a existenței sale. Acum, ca un program genetic masiv, trebuia să-și dea seama cum s-o declanșeze.

Paul și fiul lui, Leto al II-lea, avuseseră parte de binecuvântarea și blestemul prestienței. Cu amintirile restabilite, fiecare dintre ei putea susține că este un Kwisatz Haderach. Miles Teg posedase capacitatea fenomenală de a se mișca la o viteză mai presus de înțelegere și era de conceput că ar fi putut deveni și el un Kwisatz Haderach. Navigatorii din transspațialele de deasupra lor își puteau folosi mintea ca să vadă prin pliurile spațiului și să găsească drumuri sigure pe care să călătorească marile nave. Surorile Bene Gesserit își puteau controla trupul până la ultima celulă. Cu toții extinseseră capacitățile umane tradiționale și exprimau potențialul omenirii de a depăși așteptările.

În calitate de suprem și final Kwisatz Haderach, Duncan credea că ar avea capacitatea să facă toate aceste lucruri și mult mai multe, să atingă cel mai înalt pisc al umanității. Mașinile gânditoare nu înțeleseseră niciodată potențialul uman, chiar dacă „proiecția lor matematică" acorda Kwisatz Haderach-ului puterea de a pune capăt Kralizecului și de a schimba universul.

Se simțea plin de încredere și credea că ar putea descoperi o cale de a face schimbări mărețe, dramatice... dar nu sub controlul mașinilor gânditoare. În schimb, Duncan avea să-și găsească propria cale. Avea să fie un adevărat Kwisatz Haderach, în aceeași măsură independent și atotputernic.

Netulburat, a privi către bătrâna cu rochie înflorată, demodată și chiar cu urme de pământ pe ea. Fața ei părea copleșită de griji, de parcă s-ar fi ocupat toată viața de oameni.

— Ceva din Omnius a dispărut din mine, dar nu totul.

Erasmus a renunțat, în sfârșit, la deghizarea de femeie bătrână și a reluat forma de metalfluid a robotului independent îmbrăcat în robă elegantă colorată în stacojiu și aur.

— Pot învăța multe de la tine, Duncan Idaho. Ca nou zeu-mântuitor al omenirii, ești specimenul optim pentru studiile mele.

— Nu sunt încă un specimen pentru analiza ta de laborator!

Prea mulți alții îl trataseră astfel, în prea multe dintre viețile trecute.

— O simplă greșeală de exprimare.

Robotul a zâmbit vesel, ca pentru a încerca să-și mascheze violența abia perceptibilă.

— Mi-am dorit de mult o înțelegere perfectă a ceea ce înseamnă să fii uman. Acum se pare că *tu* ai toate răspunsurile pe care le-am căutat cu atâta asiduitate.

— Recunosc mitul în care trăiesc.

Duncan și-l amintea pe Paul Atreides făcând declarații asemănătoare. Paul se simțea prins în capcană de propriul tipar simbolic, care devenise o forță mai presus de controlul lui. Duncan, pe de altă parte, nu se temea de forțele care aveau să apară, fie în favoarea, fie împotriva lui.

Cu o viziune pătrunzătoare, a văzut prin și în jurul lui Erasmus și al creaturilor lui. În partea cealaltă a sălii, l-a văzut pe Paul Atreides cum se ținea nesigur pe picioare, ajutat de Chani și Jessica după îngrozitoarea încercare. Paul a băut dintr-o carafă cu apă, luată de pe o masă de lângă trupul baronului.

Afară, izbiturile viermilor de nisip împotriva apărătorilor roboți începuseră să se domolească. Deși creaturile uriașe nu distruseseră catedrala mașinilor, provocaseră pagube masive orașului Synchrony.

În perimetrul sălii mari, roboți ca de mercur stăteau atenți, cu încărcăturile din armele integrate luminate, arătând că erau gata să tragă. Chiar și fără hiperminte, Erasmus putea dirija acești roboți să tragă o salvă mortală împotriva oamenilor din sală. Robotul independent putea încerca să ucidă fiecare muritor de aici, într-un spectacol de răzbunare capricioasă. Și poate că avea să facă efortul...

— Nici tu, nici roboții tăi nu puteți schimba ceva aici, l-a avertizat Duncan. Toți sunteți mult prea lenți.

— Fie ești prea încrezător, fie ești pe deplin conștient de ceea ce poți face.

Surâsul de metalfluid s-a crispat numai puțin, iar filamentele optice luminoase au sclipit un pic mai mult.

— Poate e a doua variantă – și poate că nu.

Cumva Duncan a știut cu absolută certitudine că Erasmus avea intenția să dezlănțuie toată puterea distrugătoare de sub controlul lui și să stârnească dezastrul.

Înainte ca robotul să se întoarcă măcar pe jumătate, Duncan a sărit la el cu toată viteza de care dăduse dovadă Miles și l-a doborât pe spate. Erasmus s-a izbit de podea, cu armele scoase din funcțiune. Era doar un test? Încă un experiment?

Lui Duncan îi bubuia inima în piept, iar trupul îi radia căldură în timp ce stătea lângă robot, dar se simțea euforic, nu epuizat. Ar fi putut să tot lupte așa împotriva oricăror mașini pe care Erasmus alegea să le trimită împotriva lui. La acel gând, a lăsat robotul independent acolo unde căzuse, a țâșnit în hiperviteză în jurul cercului și a atacat roboții paznici argintii cu lovituri de picioare și de pumni, până când s-au sfărâmat în bucăți. Era atât de ușor acum! Înainte ca piesele de metal să cadă toate pe podea, ajunsese deja înapoi și s-a uitat de sus, amenințător, la Erasmus.

— Îți simt îndoielile, ca și intențiile, a vorbit Duncan. Recunoaște. Chiar și ca mașină gânditoare, voiai o dovadă în plus, nu-i așa?

Întins pe spate și privind în sus, prin gaura din cupolă, la miile de transspațiale uriașe ale Ghildei de pe cer, Erasmus a răspuns:

— Presupunând că ești mult-așteptatul supraom, de ce nu mă distrugi pur și simplu? Cu Omnius dispărut, eliminarea mea ar asigura victoria omenirii.

— Dacă soluția ar fi atât de simplă, n-ar fi nevoie de un Kwisatz Haderach ca s-o aplice.

Duncan l-a surprins pe Erasmus, și pe sine însuși, când a întins mâna și l-a ajutat pe robot să se pună pe picioare.

— Sfârșitul Kralizecului și schimbarea cu adevărat a viitorului cer mai mult decât simpla anihilare a unei părți de către cealaltă.

Erasmus și-a examinat nucleul corporal și roba, ca să se asigure de propria înfățișare, apoi a ridicat privirea, cu un zâmbet larg.

— Cred că mințile noastre tocmai s-au întâlnit, ceva ce n-am reușit niciodată cu Omnius.

„Când va sosi vremea Marii noastre Demascări, dușmanii noștri vor fi surprinși de ceea ce a fost deghizat în fața lor, chiar de la început."

KHRONE, *comunicat către Dansatori-Față*

Acum, că Oracolul plecase, câteva dintre transspațialele gigantice ale Navigatorilor de deasupra au pliat spațiul și au dispărut din Synchrony fără explicații sau rămas-bun.

Prin tot orașul, viermii de nisip continuau să distrugă clădirile de metal viu. Pentru că Omnius nu le permisese niciodată să fie autonomi, apărătorii robotici nu erau capabili să funcționeze eficient fără să se conecteze la hiperminte. Sala boltită s-a umplut de tăcere răsunătoare.

Apoi, cu un trosnet asurzitor, ușile înalte s-au dat deoparte. Îmbrăcat în negru și urmat de o gloată de Dansatori-Față, Khrone și-a făcut intrarea dinspre străzile luminoase ale mașinilor. Exemplare identice, cu fețe informe, au roit în încăpere. Gazul otrăvitor al lui Scytale ucisese o parte din polimorfi, dar mulți evitaseră cu totul bătălia.

Afară, în orașul-mașină uriaș, nenumărați Dansatori-Față se prefăceau că țin piept viermilor de nisip devastatori, dar în secret dispăruseră de pe baricadele pe care le ridicaseră soldații roboți. Khrone privise cu plăcere cum viermii distruseseră marile clădiri de metalfluid și zdrobiseră mii de mașini gânditoare. *Curăță calea. Ne fac treaba mai ușoară.*

Khrone a schițat un zâmbet scheletic, în timp ce înainta.

— Nu încetez să mă amuz cu deducțiile eronate ale celor care *cred* că ne controlează.

În mintea lui, victoria Dansatorilor-Față era acum asigurată.

— Explică ce vrei să spui, Khrone.

Erasmus părea doar ușor curios.

Fără să bage în seamă ființele umane și morții lor, Khrone l-a înfruntat pe robotul independent, care stătea lângă Duncan Idaho.

— Războiul ăsta se desfășoară de cinci mii de ani. Oricum, n-a fost niciodată ideea lui Omnius.

— Oh, războiul nostru dospește de mult mai multă vreme, a subliniat Erasmus. Am scăpat după Bătălia de la Corrin acum cincisprezece mii de ani.

— Mă refer la un război cu totul diferit, Erasmus, unul pe care nu l-ai observat niciodată că are loc. Din momentul în care primii Dansatori-Față evoluați au fost trimiși de creatorul nostru, Hidar Fen Ajidica, ne-am început manipulările. Când am întâlnit imperiul vostru, al mașinilor, v-am lăsat să creați tot mai mulți de-ai noștri. Și totuși, în clipa în care Omnius ne-a lăsat înăuntru, Dansatorii-Față au devenit adevărații stăpâni! Am împărtășit cu voi toate viețile pe care le-am adunat și v-am lăsat să credeți că deveniți treptat superiori nouă și oamenilor. Dar noi, Dansatorii-Față, am fost tot timpul în control.

— Există un diagnostic pentru starea ta mentală, a intervenit doctorul Yueh cu îndrăzneală. Ai deliruri grandomane.

Khrone și-a dezvelit dinții tociți, perfecți.

— Afirmațiile mele, bazate, evident, pe informații corecte, nu prea pot fi numite deliruri.

Expresia amuzată de pe chipul lui Erasmus nu s-a schimbat. Khrone o găsea înnebunitoare, așa că a ridicat vocea:

— Voi, mașinile gânditoare, ne-ați ajutat să punem în practică planurile noastre de Dansatori-Față și ați crezut în tot acest timp că noi vă serveam pe *voi*. Dar a fost exact pe dos. Voi ați fost, de fapt, uneltele *noastre*.

— Toate mașinile au început prin a fi unelte, a precizată Duncan, mutându-și privirea de la Erasmus la conducătorul Dansatorilor-Față.

Khrone nu era impresionat. Așadar acesta era omul care se dezvăluise ca suprem Kwisatz Haderach? Și nici nu reușea să înțeleagă de ce robotul independent nu era mai supărat, din moment ce se mândrea cu felul în care își folosea emoțiile artificiale.

Khrone a continuat:

— Sub îndrumarea ta, Erasmus, instalațiile biologice conduse de mașinile gânditoare au fabricat milioane de Dansatori-Față perfecționați. La început, ne-am aventurat în societatea umană ca cercetași, ne-am infiltrat repede la periferia Dispersiei, iar apoi în Vechiul Imperiu. I-am păcălit ușor pe Rătăcițiii tleilaxu să creadă că le suntem aliați. Oriunde au rămas oameni, Dansatorii-Față s-au strecurat. Am trăit mult și am realizat mult.

— Exact așa cum v-am instruit noi să faceți, a zis Erasmus, pe ton plictisit de prelegere.

— Exact așa cum am dorit noi să facem! a ripostat Khrone. Dansatorii-Față sunt peste tot, o minte colectivă mai avansată decât oricare conexiuni umane extrasenzoriale, mai puternică decât rețeaua lui Omnius. Atât de rapid și de ușor ne-am îndeplinit țelurile.

— Și pe ale noastre la fel, a replicat Erasmus.

Enervat de refuzul încăpățânat de a-și recunoaște înfrângerea, Khrone simțea cum crește furia înăuntrul lui.

— De-a lungul secolelor, ne-am pregătit pentru ziua în care urma să ne aplicăm planul și să-l eliminăm pe Omnius. N-am bănuit niciodată că Oracolul Timpului avea s-o facă în locul nostru.

A chicotit încetișor.

— Imperiul vostru s-a prăbușit. Am înlocuit fiecare mașină gânditoare. Iar acum, că flota și molimele lui Omnius au îngenunchiat omenirea, ne putem activa celulele ascunse de Dansatori-Față, peste tot, simultan. O să preluăm controlul.

Și-a pus în șold mâinile strânse în pumn.

— S-a terminat deja pentru mașini, ca și pentru oameni.

În spatele lui, toți Dansatorii-Față identici aveau figurile lipsite de expresie. Chipul inform al lui Khrone fusese duplicat de nenumărate ori.

— Un plan interesant și perfid, a comentat Erasmus. În alte împrejurări, v-aș fi aplaudat pentru ingeniozitate și duplicitate.

— Chiar dacă ți-ai putea aduna roboții să ne omoare pe noi, cei de pe Synchrony, n-ar folosi la nimic. Sunt reprodus peste tot.

Dansatorul-Față a râs batjocoritor.

— Omnius credea că însămânțează universul pentru propria cucerire, dar adevăratele semințe ale căderii erau chiar sub nasul lui mecanic.

Erasmus a început să râdă. A început ca un chicotit pe care-l imita după un set de date vechi de-o veșnicie și a mai adăugat apoi alte componente, alese din alte înregistrări. Sunetele rezultate erau deosebit de plăcute pentru el și, cu siguranță, convingătoare pentru ceilalți.

De-a lungul vieții sale lungi, foarte lungi, neobișnuitul robot depusese un mare efort pentru a studia oamenii și emoțiile lor. Râsul îl intriga în mod special. Un pas timpuriu, care ceruse secole de gândire profundă, fusese să înțeleagă *conceptul* de umor, să învețe ce împrejurări puteau stârni această reacție stranie, zgomotoasă din partea unei ființe umane. În cursul procesului, alcătuise o bibliotecă din mostrele lui favorite de râs. Un repertoriu savuros.

Acum le-a rulat pe toate, prin difuzoarele gurii, spre marea consternare a Dansatorului-Față Khrone. Dar Erasmus și-a dat seama că nici măcar aceste chicoteli și hohote nu erau potrivite pentru a exprima adevărata hilaritate pe care o simțea în acest moment.

— Ce-i așa de nostim? a vrut să știe Khrone. De ce râzi?

— Râd pentru că nici măcar nu înțelegi festa care ți-a fost jucată.

Erasmus a chicotit din nou, iar de data asta a creat un sunet unic, care conținea nuanțe și subtilități din cele mai bune înregistrări împrumutate. Acesta era cu adevărat simțul *lui* individual al umorului, ceva autentic original. După un asemenea studiu îndelungat și dificil, Erasmus era

mulțumit cu noua înțelegere pe care o obținuse. Cu siguranță, merita toate frământările Kralizecului!

Robotul independent s-a întors spre Duncan Idaho, care, după ce ascultase despre trădări după trădări, avea privirea absentă a unui om care încerca să combine piese nepotrivite de puzzle. Erasmus știa că Duncan n-avea nici cea mai mică idee cum să-și atingă întregul potențial. Exact ca atâtea alte ființe umane! Robotul trebuia să-l îndrume.

Fără să-l ia în seamă pe Khrone, i-a vorbit lui Duncan:

— Râd pentru că diferențele inerente dintre oameni și Dansatori-Față sunt dureros de hazlii. Am o mare afecțiune pentru specia voastră, mai mult decât ca specimene, ca animale favorite. N-ați încetat niciodată să mă surprindeți. Sfidând cele mai atente predicții, încă reușiți să faceți ceva neașteptat! Chiar și când aceste acțiuni sunt în detrimentul mașinilor gânditoare, le pot aprecia pentru unicitate.

Khrone și detașamentul lui de Dansatori-Față s-a apropiat, ca și cum s-ar fi așteptat să mănânce cu ușurință cei câțiva roboți și ființe umane.

— Cuvintele și râsul tău n-au niciun înțeles.

Jessica îl sprijinea pe Paul, încă slăbit, în timp ce Chani a apucat pumnalul însângerat pe care atât Paolo, cât și doctorul Yueh îl folosiseră. Acum, că-și recăpătase amintirile, Chani ținea pumnalul în maniera unei adevărate femei fremene, gata să-și apere bărbatul.

Erasmus a zâmbit în sinea sa. Propria confruntare cu Duncan arătase doar vârful aisbergului puterilor unui Kwisatz Haderach. Robotul găsise extrem de palpitant, pentru câteva clipe, să ajungă în pragul morții, sau cel puțin al echivalentului acesteia pentru o mașină.

Pe Dansatorii-Față îi aștepta o surpriză considerabilă, dacă socoteau că Duncan și acești alți oameni aveau să fie o cucerire ușoară. Însă Erasmus avea o surpriză și mai mare de dezvăluit.

— Ceea ce *vreau să spun*, dragul meu Khrone, este că, în timp ce oamenii mă pot surprinde, Dansatorii-Față sunt jalnic de previzibili. E păcat. Sperasem ceva mai original în cazul vostru.

Când Khrone s-a încruntat, fiecare dintre Dansatorii-Față din încăpere i-a imitat expresia, ca niște reflectări într-o cameră cu oglinzi.

— Am câștigat deja, Erasmus. Dansatorii-Față controlează fiecare cap de pod, iar tu n-ai unde să te ascunzi de noi. Ne vom ridica pe planetele oamenilor și pe toate lumile mașinilor. Ne vom uita în urmă pe calea distrugerii și numai noi vom rămâne.

— Nu și dacă aleg să vă opresc.

Fața de metalfluid a lui Erasmus s-a modelat într-o expresie placidă, dezamăgită.

— Poate că Omnius s-a lăsat convins că sunteți cu toții marionetele noastre supuse, dar eu n-am crezut niciodată așa ceva. Cine poate să se încreadă vreodată într-un Dansator-Față? Printre oameni, expresia asta a devenit un clișeu. Tu și copiile tale ați făcut exact ceea ce am prezis că veți face. Cum altfel? Sunteți ceea ce sunteți. A fost practic programat în voi.

Robotul a clătinat cu tristețe din cap.

— În timp ce voi, Dansatorii-Față, vă puneați la cale schemele, eu am așteptat cu răbdare. Deși credeați că v-ați ascuns de Omnius, n-ați fost destul de deștepți. Am văzut tot ce făceați și *am lăsat* să se întâmple, pentru că găseam amuzante măruntele voastre jocuri de putere.

Khrone a luat o poziție de luptă, ca și cum ar fi fost gata să atace robotul cu mâinile goale.

— Nu știi nimic despre activitățile noastre!

— Acum cine trage concluzii din date insuficiente? Încă de la sfârșitul Jihadului Butlerian, când eu și Omnius am fost trimiși aici în lungul nostru exil ca să luăm de la început imperiul mașinilor, *eu* am fost în control. L-am lăsat pe Omnius să creadă mai departe că domnește peste tot și ia toate deciziile, dar, chiar și în prima lui încarnare, era o pacoste megalomană, prea încrezător și un încăpățânat fără scrupule. Mult mai mult decât majoritatea oamenilor!

Robotul și-a rotit roba elegantă.

— Hipermintea n-a învățat niciodată să se adapteze și nu s-a ostenit niciodată să-și înfrunte propriile greșeli, așa că am refuzat să-l las să ne distrugă iar șansele. Așadar am preluat controlul programului Dansatorilor-Față, din clipa în care primul dintre voi a ajuns pe lumile noastre de la periferie.

Khrone a păstrat o atitudine sfidătoare, deși în glas i se simțea o ușoară nuanță de nesiguranță.

— Da, ne-ai fabricat și ne-ai făcut mai puternici ca niciodată.

— V-am fabricat și am plantat, cu înțelepciune, o rutină de siguranță în fiecare dintre Dansatorii-Față. Sunteți mașini biologice, evoluați și manipulați vreme de mii de ani, potrivit propriilor mele specificații exigente.

Erasmus s-a apropiat de el.

— O unealtă n-ar trebui să se confunde niciodată pe sine însuși cu mâna care o mânuiește.

Dansatorii-Față adunați păreau să evalueze balanța puterii, dar Khrone nu a dat înapoi. Trăsăturile i s-au schimbat într-o mască monstruoasă, demonică a furiei.

— Minciunile tale nu ne mai pot controla! Nu există niciun sistem de siguranță!

Erasmus a lăsat să-i scape un oftat profund.

— Iar greșești. Iată dovada mea.

Cu un gest precis din capul lucios, a declanșat virusul de decuplare implantat, îngropat genetic în fiecare dintre Dansatorii-Față modificați, „perfecționați".

Ca o jucărie aruncată de un copil bosumflat, Dansatorul-Față aflat imediat în spatele lui Khrone s-a prăbușit fără viață la podea, cu brațele și picioarele în toate direcțiile; o expresie de șoc temporar i-a animat fața, înainte de a reveni la starea informă.

Khrone l-a fixat cu privirea, incapabil să înțeleagă.

— Ce a...

— Și asta.

Erasmus a dat din nou din cap. Cu o bufnitură scurtă, ca un oftat, toți cei din ceata de Dansatori-Față din sala catedralei au căzut, la rândul lor, o armată risipită în moarte ca și cum ar fi fost secerată de un foc de proiectile și Khrone rămas în viață ca să accepte înfrângerea totală.

Apoi, după ce a prelungit momentul, pentru efect, robotul independent a rostit:

— Și *asta*. Serviciile tale nu mai sunt necesare.

Cu chipul schimonosit de furie și disperare, Khrone s-a aruncat spre Erasmus, doar ca să cadă pe podeaua de piatră, la fel de mort ca și restul fraților lui.

Erasmus s-a întors spre Duncan Idaho.

— Așadar, Kwisatz Haderach, după cum vezi, controlez părți fundamentale din jocul nostru surprinzător. N-o să sugerez că puterile mele sunt la fel de mari ca ale tale, dar, în acest caz anume, sunt destul de folositoare.

Duncan nu a dat niciun semn că ar fi copleșit.

— Cât de departe o să se răspândească virusul tău de decuplare?

— Cât de departe vreau. Chiar dacă Oracolul Timpului l-a extras pe Omnius din rețeaua tahionică, firele acestei plase interconectate încă există în țesătura universului.

Erasmus a smucit capul din nou și a trimis un semnal.

— Iată, tocmai am emis declanșatorul către fiecare Dansator-Față modificat din toată civilizația umană. Acum sunt morți. Toți. Se numărau cu zecile de milioane, știi...

— Atât de mulți! a exclamat Jessica.

Paul a scos o fluierătură și a comentat:

— Ca un jihad tăcut.

— Pe cei mai mulți nu i-ați fi recunoscut niciodată. Cu amintirile întipărite, unii chiar se credeau oameni. Peste tot în ce a mai rămas din fostul vostru imperiu, o mulțime de oameni sunt probabil extrem de surprinși când tovarășii, conducătorii, prietenii, soții și soțiile lor se prăbușesc morți pe loc și se transformă în Dansatori-Față.

Erasmus a râs din nou.

— Cu un singur gând, am eliminat dușmanii. Dușmanii noștri *comuni*. Vezi tu, Duncan Idaho, nu trebuie să fim certați.

Duncan a clătinat capul; se simțea ciudat de dezgustat.

— Încă o dată, mașina gânditoare vede genocidul total ca pe soluția simplă la o problemă.

Era rândul lui Erasmus să fie surprins.

— Nu subestima Dansatorii-Față. Erau... malefici. Da, ăsta-i cuvântul potrivit. Și, din moment ce fiecare făcea în mod esențial parte dintr-o minte colectivă, erau toți malefici. V-ar fi distrus – și ne-ar fi distrus și pe noi.

— Am mai auzit soiul ăsta de propagandă, a observat Jessica. De fapt, am auzit-o citată ca motiv principal pentru care toate *mașinile* trebuie distruse.

Duncan s-a uitat la toți Dansatorii-Față morți și și-a dat seama cât de mult rău făcuseră polimorfii vreme de secole, fie ghidați de hiperminte, fie de propriile scheme. Dansatorii-Față o omorâseră pe Garimi, sabotaseră non-nava și provocaseră moartea lui Miles Teg...

Duncan s-a uitat la robot cu ochii mici.

— N-aș zice că-mi pare teribil de rău, dar n-a existat niciun pic de onoare în ceea ce tu sau Dansatorii-Față ați făcut aici. Nu pot fi de acord cu asta. Să nu crezi că-ți suntem îndatorați.

— Dimpotrivă, eu vă datorez atât de mult!

Erasmus abia-și putea stăpâni plăcerea.

— Este exact felul în care speram să reacționezi. După mii de ani de studiu, cred că înțeleg, în sfârșit, onoarea și loialitatea. În special la tine, Duncan Idaho, întruchiparea pură a conceptelor. Chiar și după un eveniment care vă ajută în mod evident rasa, încă ai obiecții de natură morală la tacticile mele. Oh, absolut minunat!

S-a uitat în jos, la toți Dansatorii-Față, la expresia uimită și nedumerită de pe fața lui Khrone.

— Creaturile astea sunt exact opusul. Iar semenii mei, mașinile, nu sunt nici ele loiale sau onorabile. Urmează doar instrucțiuni pentru

că au fost programate s-o facă. Tu mi-ai arătat ce aveam nevoie să știu, Kwisatz Haderach. Îți datorez enorm.

Duncan s-a apropiat, căutând o cale de acces la noile abilități despre care știa că zac latente înăuntrul lui. Simplul fapt de a ști că era mult-anticipatul Kwisatz Haderach nu ajungea.

— Bine. Pentru că acum vreau ceva de la tine.

„O singură decizie, un singur moment, poate însemna diferența dintre victorie și înfrângere."

BASHARUL MILES TEG, *Memoriile unui bătrân comandant*

— E o capcană. Trebuie să fie!

Murbella fixa cu privirea flota enormă, dar nemișcată a Inamicului. Navele umane erau încă depășite numeric cu o sută la una, dar mașinile gânditoare nu făceau nicio mișcare. Maica Comandant stătea încremenită, își ținea răsuflarea. Se aștepta să fie atacată.

Dar Inamicul nu făcea nimic.

— E profund demoralizant, a șoptit ea.

— Toate sistemele de rezervă sunt gata, așa cum ai ordonat, Maică Comandant, a anunțat una dintre Surorile tinere și palide. Ar putea fi singura noastră șansă să provocăm niște pagube.

— Ar trebui să deschidem focul! a strigat Administratorul Gorus. Să le distrugem cât sunt neajutorate!

— Nu, a zis o altă Soră. Mașinile încearcă să ne momească din pozițiile defensive. E un truc.

Toți cei de pe puntea de navigație priveau dușmanul întunecat și tăcut și se temeau să răsufle. Vehiculele robot nu făceau altceva decât să plutească în vidul înghețat.

— N-au nevoie să ne păcălească sau să ne prindă în capcană, a comentat Murbella în cele din urmă. Uită-te la ele! Ne pot distruge oricând vor! Violența nesăbuită, impulsivă a Onoratelor Matres a fost cea care a declanșat de la bun început războiul ăsta.

Maica Comandant a cercetat cu atenție forța copleșitoare de nave de luptă. Liniște totală.

— De data asta, o să am răbdare o clipă ca să pricep ce se petrece înainte să deschidem focul pur și simplu.

Ochii Murbellei aruncau flăcări în timp ce se străduia să înțeleagă. Își amintea de vremea când ochii ei erau de un verde hipnotic, o trăsătură ademenitoare, care o ajutase să-l prindă în mreje pe Duncan. *Ciudat ce gânduri te bântuie când moartea așteaptă la ușă...*

În momentul evadării lui Duncan din Canonicat, nimeni nu cunoștea identitatea Inamicului din afară. Acum, Oracolul spusese că Duncan se afla pe Synchrony, în inima imperiului mașinilor gânditoare. Reușise să scape? Dacă Duncan era încă în viață, putea să-i ierte orice. Cât de mult tânjea să-l revadă și să-l țină în brațe!

Tăcerea dureroasă se prelungea. Încă un minut chinuitor, urmat de altul. Murbella văzuse forțele mașinilor gânditoare în mișcare, de la o planetă la alta, și urmările atacurilor lor. Văzuse molimele pe care le împrăștiau și își îngropase propria fiică, alături de atâția alții, într-un mormânt anonim din deșertul Canonicatului.

— Indiferent din ce motiv, a spus ea, mașinile n-au fost niciodată atât de vulnerabile.

De pe nava ei din apropiere, Janess a încuviințat posomorâtă:

— Dacă tot o să murim în bătălie, de ce să nu luăm cu noi cât de mulți Inamici putem?

Murbella se pregătise deja pentru acest moment. A lansat ordinele, pe ton tăios, încordat.

— În regulă, nu știu de ce, dar am căpătat o păsuire neașteptată. Suntem puțini, dar o să fim ca niște lupi-D cu colți ascuțiți. O să ne bazăm pe ochi și pe abilități.

Unul dintre ghildarii care se repeziseră la bordul navei în ultima clipă a reacționat cu neliniște. Era un bărbat chel, cu fața palidă și tatuaje pe pielea capului.

— Țintirea armelor o să ceară manevre de precizie, Maică Comandant! N-o putem face fără ajutor!

Murbella i-a aruncat o privire nimicitoare.

— Prefer să mă bazez pe propriii ochi decât pe sistemele ixiene. Am fost deja înșelată o dată astăzi. Țintiți navele cele mai mari. Distrugeți-le armele și treceți la următoarele.

Janess le-a transmis apărătorilor grupați:

— Epavele tuturor navelor inamice pot oferi acoperire, dacă mașinile răspund la foc.

Ghildarul chel a protestat din nou.

— Fiecare rămășiță e un risc pentru navigație. Niciun om nu poate reacționa suficient de repede. Avem nevoie să repunem în funcțiune dispozitivele ixiene, măcar în mod limitat.

Până și Gorus se uita ciudat la el. Pe neașteptate, ghildarul chel a țipat, s-a întors cu spatele la stația tehnică și s-a prăbușit. Lângă el, fără niciun sunet, încă unul dintre membrii noi ai echipajului a căzut mort pe loc. Un al treilea s-a rostogolit pe puntea superioară de navigație.

Bănuind că navele lor erau ținta cine știe cărui fel de atac invizibil cu o armă tăcută, mortală, Surorile au reacționat rapid, încercând să stabilească ce se petrece. Murbella s-a repezit la ghildarul tatuat, l-a întors cu fața în sus și a văzut cum fața ca de aluat i se transforma în chipul inform al unui Dansator-Față.

Gorus s-a uitat în jur, ca și cum își dădea seama în sfârșit cum fusese trădat. Celelalte două trupuri căzute s-au transformat și ele. Cu toții, Dansatori-Față! Murbella s-a uitat cu mânie la Administrator.

— Mi-ai garantat că toți au fost testați!

— Am spus adevărul! Dar în graba de a lansa toată flota, cineva trebuie să ne fi scăpat. Și dacă unul sau mai mulți dintre cei care făceau testele s-au nimerit a fi tot Dansatori-Față?

Ea i-a întors spatele, dezgustată. Un val de transmisii a sosit de pe celelalte nave ale apărătorilor, toate raportând Dansatori-Față morți la bord. În mijlocul haosului de comunicații, vocea lui Janess s-a auzit tăioasă și clară.

— Pe nava mea erau cinci Dansatori-Față erau, Maică Comandant. Toți sunt morți acum.

Între timp, navele inamice apatice continuau să plutească în derivă, deși ar fi putut foarte ușor să forțeze atacul asupra Canonicatului și să obțină victoria. Gândurile Murbellei roiau ca un vârtej, se luptau cu un alt mister. *Dansatori-Față printre noi, care lucrau pentru Omnius. Dar de ce au murit?*

Nu cu multă vreme în urmă, Oracolul Timpului își luase numeroasele transspațiale de pe acest câmp de luptă și le dusese pe Synchrony... la Duncan. Dăduseră Oracolul și Navigatorii ei o lovitură care avusese repercusiuni asupra întregii flote a Mașinilor? O făcuse *Duncan*? Ceva părea să fi scos din funcțiune flota de luptă a mașinilor gânditoare și pe toți spionii lor polimorfi.

Murbella a arătat spre Dansatorii-Față morți, întinși lângă ea.

— Luați de-aici monstruozitățile astea.

Fără să se ostenească să-și ascundă repulsia, câteva Surori au tras de-acolo corpurile ca niște sperietori de ciori.

Murbella s-a concentrat asupra ecranului cu atâta intensitate, încât o usturau ochii. Partea de Onorată Matre din ea voia să atace și să ucidă cu frenezie, dar tot antrenamentul Bene Gesserit îi striga să *înțeleagă* mai întâi. Ceva esențial se schimbase aici. Nici măcar vocile din Celelalte Memorii n-o puteau sfătui. Până acum fuseseră mute.

Reprezentanții populației rămase în Canonicat transmiteau mesaje urgente ca să ceară rapoarte de pe front și să întrebe cât se puteau aștepta să mai supraviețuiască. Pentru că nu știa nici ea, nu le-a răspuns.

Janess a transmis o sugestie temerară.

— Maică Comandant... n-ar trebui să abordăm una dintre navele inamice? Ar fi cea mai bună șansă să descoperim ce s-a-ntâmplat.

Înainte de a apuca să răspundă, spațiul s-a deformat din nou în jurul lor. În zona de bătălie presărată cu rămășițe au reapărut patru transspațiale uriașe, atât de aproape de apărătorii umani, încât Murbella a strigat să se execute manevre de evitare. Pilotul Ghildei de pe una dintre navele din apropiere a reacționat cu o manevră exagerată; și-a tras crucișătorul greu din drum și aproape că s-a ciocnit de vehiculul lui Janess. Altul a deviat într-un câmp cu resturi de nave ale mașinilor distruse în primul val.

Un al treilea apărător a acționat impulsiv și a deschis focul asupra flotei tăcute a mașinilor gânditoare, lansând o salvă de proiectile ucigașe în vârful conic al celei mai apropiate nave de luptă a mașinilor. Au apărut erupții violente, după un tipar repetitiv, de-a lungul carcasei navei inamice.

Au sunat alarmele, iar Murbella a cerut rapoarte, întrebându-se dacă mașinile aveau să răspundă cu o masivă etalare de forțe. Gata cu prudența.

— Pregătiți-vă să trageți! Toate navele, pregătiți-vă să trageți! Fără nicio reținere!

Dar, chiar și provocată în acest fel, flota întunecată a lui Omnius a rămas nemișcată. Vehiculul inamic avariat de salva necugetată a pornit oblic într-o derivă lentă, încă în flăcări. Foarte încet, s-a ciocnit de o navă alăturată și a ricoșat; amândouă începând să se rotească.

Navele inamice nu au tras niciun singur foc de răspuns. Murbellei nu-i venea să creadă.

În mijlocul surprizei și al dezastrului, vocea unui Navigator s-a auzit calmă, ca din altă lume.

— Oracolul Timpului ne-a trimis să găsim comandantul forțelor umane.

Murbella și-a croit drum până la o stație de comunicații.

— Sunt Murbella, Maica Comandant a Noii Comunități a Surorilor... a întregii omeniri.

— Am ordine să te escortez pe Synchrony. O să preiau acum comanda motoarelor tale de pliere a spațiului.

Înainte ca ghildarii ei să apuce să ajungă la stațiile lor, motoarele Holtzman au murmurat pe un ton mai înalt. Murbella a simțit o senzație familiară de deplasare.

„E prea simplist să declari că oamenii sunt inamicii tuturor mașinilor gânditoare. Fac tot posibilul să înțeleg aceste creaturi, dar rămân de neînțeles pentru mine. Chiar și așa, le admir enorm."

ERASMUS, *fișiere private, bază de date securizată*

— Vrei ceva de la mine?

Erasmus părea să găsească amuzantă cererea lui Duncan.

— Și cum o să mă forțezi să mă supun?

Buzele bărbatului au schițat un surâs ușor.

— Dacă înțelegi cu adevărat onoarea, robotule, n-o să am nevoie. O să faci ceea ce e corect și o să-ți plătești datoria.

Erasmus era sincer încântat.

— Ce altceva mai dorești de la mine? Nu-i de-ajuns că am eliminat toți Dansatorii-Față?

— Tu și Omnius sunteți responsabili pentru mult mai multe necazuri decât acei polimorfi.

— Necazuri? Au fost ceva mai mult decât necazuri, nu-i așa?

— Și, ca să ispășești pentru ele, trebuie să faci ceva.

Atenția lui Duncan era concentrată în întregime asupra robotului, nu asupra Dansatorilor-Față morți, nici asupra zgomotelor de distrugere

provocate de viermii de nisip afară, în oraș. Paul, Chani, Jessica și Yueh rămaseseră cu toții în sală, tăcuți, și-l urmăreau.

— Sunt Kwisatz Haderach-ul suprem, a zis Duncan, simțind abilitățile născânde întipărite în el până la nivelul ADN-ului, și totuși am nevoie să înțeleg atât de multe. Îi înțeleg deja pe oameni, poate mai bine decât oricine altcineva, dar nu și mașinile gânditoare. Dă-mi un motiv bun pentru care n-ar trebui să vă elimin pe toate, acum, că sunteți slăbiți. Este ceea ce hipermintea ar fi făcut cu noi.

— Da, așa este. Iar tu ești Kwisatz Haderach-ul suprem. Decizia îți aparține.

Erasmus părea să aștepte ceva; filamentele optice îi sclipeau ca un roi de stele.

— Și există o cale care nu cere anihilarea unora sau a celorlalți? O schimbare fundamentală în univers – Kralizec.

Duncan a căzut pe gânduri, cu mâna la bărbie.

— Flota lui Omnius este compusă din milioane de mașini gânditoare. Nu sunt distruse, ci doar lipsite de direcție, corect? Și cred că imperiul vostru conține sute de planete, dintre care multe nu vor fi niciodată locuibile pentru oameni.

Cu roba fluturând în jurul lui, robotul a început să umble prin marea sală boltită, pășind peste cadavrele de Dansatori-Față împrăștiate peste tot, ca niște marionete cu sforile tăiate.

— Este o evaluare exactă. Vrei să le găsești pe toate, să le distrugi pe toate, să speri că n-o să ratezi niciodată vreuna? Acum, că nu mai există hipermintea, este posibil ca unele dintre cele mai sofisticate mașini să dezvolte personalități independente de-a lungul unei perioade de privațiuni îndelungate, așa cum mi s-a întâmplat mie. Câtă încredere ai în capacitățile tale?

Duncan îl urmărea îndeaproape. De câteva ori, Erasmus îi aruncase la rândul lui priviri scurte și afișa un șir curios de expresii, de la încruntături întrebătoare, până la surâsuri incerte. Vedea un pic de frică acolo sau era simulată?

— Mă întrebi dacă vreau victorie... sau pace.

Nu era o întrebare.

— Tu ești supraomul. Repet: decide singur.

— Prin mai multe vieți decât pot număra, am învățat răbdarea.

Duncan a inspirat adânc, prelung, folosind o veche tehnică de Maestru Spadasin ca să-și focalizeze gândurile.

— Mă aflu în poziția unică de a aduce la un loc ambele părți. Oamenii și mașinile sunt istovite și slăbite. Aleg exterminarea pentru una dintre părți drept soluție?

— Sau refacerea pentru amândouă?

Erasmus s-a oprit și, cu fața lipsită de expresie, s-a întors spre bărbat.

— Spune-mi care anume este dilema? Omnius a fost smuls din univers, iar restul mașinilor gânditoare au rămas fără conducere. Cu o singură lovitură rapidă, am anihilat întreaga amenințare a Dansatorilor-Față. Nu reușesc să văd nimic rămas de rezolvat. Nu s-a împlinit profeția?

Duncan a zâmbit.

— Așa cum este cazul cu atâtea profeții, amănuntele sunt suficient de vagi ca să convingă orice minte credulă că totul a fost „prezis". Bene Gesseritul și Missionaria Protectiva lor se pricepeau de minune la așa ceva.

S-a uitat îndeaproape la robot.

— Și la fel, cred eu, ești și tu.

Erasmus a părut atât surprins, cât și impresionat.

— Ce sugerezi?

— Din moment ce erai însărcinat cu „proiecțiile matematice" și cu „profețiile" bazate pe ele, te aflai în poziția de a scrie predicțiile oricum doreai. Omnius credea totul.

— Vrei să spui că am *inventat* profețiile? a întrebat Erasmus. Poate ca o cale de a dirija o hiperminte încăpățânată, hotărâtă asupra unui curs al acțiunii lipsit de orizont? Poate ca să ne aduc pe toți exact în acest punct critic? O ipoteză foarte interesantă. Una demnă de un adevărat Kwisatz Haderach.

Zâmbetul larg de pe fața lui părea mai autentic ca niciodată.

Cu un surâs calm, Duncan a continuat:

— În calitate de Kwisatz Haderach, știu că există – și vor exista întotdeauna, chiar dacă evoluez – limite ale cunoașterii și capacităților mele.

L-a atins pe robot în centrul pieptului.

— Răspunde-mi. Ai manipulat profețiile?

— Oamenii au creat nenumărate proiecții și legende cu multă vreme înainte să exist eu. Pur și simplu le-am adaptat pe cele care-mi plăceau cel mai mult, am generat calculele complexe care să producă proiecțiile dorite și i le-am livrat hiperminții. Omnius, cu obișnuita lui miopie, nu vedea decât ceea ce dorea să vadă. S-a convins singur că la „sfârșit", o „mare schimbare în univers" cerea o „victorie" pentru el. Iar pentru asta avea nevoie de Kwisatz Haderach. Omnius a învățat multe lucruri, dar mult mai bine a învățat aroganța.

Erasmus și-a rotit roba.

— Indiferent ce credeau hipermintea sau Dansatorii-Față, *eu* am fost întotdeauna în control.

Robotul a ridicat mâinile și a făcut un gest către catedrala de metal din jurul lor, indicând întregul oraș Synchrony și restul imperiului mașinilor gânditoare.

— Forțele noastre nu sunt cu totul lipsite de conducător. Cu hipermintea dispărută, eu controlez acum mașinile gânditoare. Am toate codurile, toată programarea complexă, interconectată.

Duncan avea o idee care era parțial prestiență, parțial intuiție și parțial joc de noroc.

— Sau Kwisatz Haderach-ul suprem poate prelua controlul.

— Asta pare o soluție mult mai elegantă.

O expresie stranie a traversat chipul de metalfluid al robotului.

— Mă interesezi, Duncan Idaho.

— Dă-mi codurile și accesul de care am nevoie.

— Îți pot da mai mult de-atât și, da, asta o să ceară mult mai mult. Un întreg imperiu al mașinilor, milioane de componente. Va trebui să împărtășesc cu tine o... *integralitate*, așa cum Dansatorii mei Față împărtășeau

toate acele vieți minunate. Dar pentru un Kwisatz Haderach, asta ar însemna exact ce trebuie.

Înainte ca robotul să râdă din nou, Duncan s-a întins și a apucat mâna de platină care ieșea din mâneca elegantă.

— Atunci fă-o, Erasmus.

S-a apropiat, a întins cealaltă mână și a lipit-o de fața robotului, într-un gest curios de intim. Prețienția părea să-l călăuzească.

— Duncan, e periculos, a zis Paul. Știi bine.

— Eu sunt cel periculos, Paul. Nu cel în pericol.

Duncan s-a tras la câțiva centimetri de Erasmus; simțea cum toate posibilitățile se învolburau înăuntrul lui. Deși existau pete oarbe sâcâitoare în viitor, capcane pe care pe care era posibil să nu le prevadă, se simțea încrezător.

Robotul s-a oprit, ca și cum ar fi calculat, apoi a prins mâna lui Duncan și, într-un gest în oglindă, a întins-o pe cealaltă ca să-i atingă fața. Fruntea bărbatului s-a încruntat când a perceput senzațiile stranii. Metalul răcoros părea alarmant de moale și aproape că avea senzația că se prăbușește în el. Și-a extins mintea către teritoriul neexplorat al gândurilor robotului independent, iar Erasmus făcea în același timp la fel cu el. Degetele robotului s-au lungit și s-au răspândit peste mâna lui Duncan ca o mănușă. Când metalfluidul a acoperit încheietura lui Duncan și a început să urce pe antebrat, l-a simțit mușcător de rece. Erasmus a început să vorbească.

— Simt o încredere tot mai mare între noi, Duncan Idaho.

Cu trecerea clipelor, Duncan nu-și mai dădea seama dacă lua de la robot sau dacă Erasmus ceda ceea ce Kwisatz Haderach-ul în formare avea nevoie, *tot* ce avea nevoie. Și, deși cei doi erau contopiți, Duncan trebuia să meargă mai departe. O substanță vâscoasă, metalică i-a acoperit brațul, ca păstrăvii de nisip care înglobaseră trupul tânărului Leto al II-lea, cu atâta vreme în urmă.

„Aud cum mă cheamă trâmbița Eternității."

LETO ATREIDES AL II-LEA, înregistrări de la Dar-es-Balat

Cu orașul-mașină grav vătămat și cu hipermintea Omnius dusă, componentele principale din Synchrony încetaseră să se miște. Clădirile nu se mai mișcau și transformau ca niște piese de puzzle interconectat, nu se mai modelau în forme stranii. Ca un imens motor stricat, treptat orașul se oprise complet, lăsând multe străzi blocate, structuri pe jumătate îngropate sau parțial formate și vagoane suspendate în aer, atârnate de cabluri electronice invizibile. Străzile erau presărate cu corpuri grotești de Dansatori-Față și roboți de luptă zdrobiți. Coloane de flăcări și fum se înălțau către cer.

Istovită chiar și atunci când era victorioasă, Sheeana și-a rotit privirea prin oraș, cu fața plină de uimire și plăcere. În timp ce mergea pe o stradă devastată, a văzut un băiat singur lângă clădirile impunătoare, exotice. Arăta stors, dar mult mai puternic decât îl văzuse ea vreodată. Era tânărul transformat Leto al II-lea. Părăsise viermii de nisip, după ce-i conduse în oraș, dar, chiar dacă stătea acolo, în fața ei, făcea încă parte din ei.

Când Leto a întins gâtul să se uite la unul dintre vagoanele atârnate, Sheeana a observat ceva straniu la el, o prezență nedeslușită, care nu fusese acolo mai devreme. A înțeles.

— Ți-ai recăpătat amintirile.

— În toate amănuntele. Le recapitulam.

Ochii lui Leto erau încărcați de secole, acum complet albastru-în-albastru, datorită saturației incredibile de mirodenie de la trupurile viermilor de nisip pe care-i controlase.

— Eu sunt Tiranul. Sunt Împăratul-Zeu.

Glasul îi era mai răsunător, dar purta o oboseală adâncă și stăruitoare.

— Ești și Leto Atreides, fratele Ghanimei, fiul lui Muad'Dib și al lui Chani.

El a zâmbit în semn de răspuns, ca și cum i-ar fi ridicat o parte din povară.

— Da, și asta. Sunt tot ce a fost predecesorul meu și tot ce sunt viermii. Perla de visare dinăuntrul lor s-a spart. El nu mai doarme.

Sheeana și-a amintit de băiatul tăcut de la bordul non-navei. Trecutul îi fusese mai rău decât al oricui altcuiva, iar acum, băiatul acela nevinovat dispăruse pentru totdeauna.

— Îmi aduc aminte de fiecare moarte pe care am provocat-o. Până la ultima. Mi-aduc aminte toți Duncanii și motivele pentru care a murit fiecare.

A ridicat privirea, apoi a apucat-o de braț și a tras-o către o clădire contorsionată, care încremenise pe jumătate ieșită din pământ.

După câteva secunde, cablul suspensor invizibil de deasupra a plesnit și vagonul s-a prăbușit și s-a zdrobit în stradă, exact în locul unde stătuseră cei doi. Dansatori-Față zăceau morți, întinși printre rămășițe.

— *Am știut* c-o să cadă, a zis Leto.

Ea a zâmbit cu blândețe.

— Fiecare avem talentele noastre speciale.

Cei doi s-au cățărat pe ruinele înalte ale unei clădiri prăbușite ca să vadă mai bine dărâmăturile orașului. Roboți buimăciți și dezorientați mișunau în jurul grămezilor fumegânde de sfărâmături și structuri frânte, ca și cum ar fi așteptat instrucțiuni.

— Sunt un Kwisatz Haderach, a vorbit Leto al II-lea, pe ton distant. La fel a fost și tatăl meu. Dar acum lucrurile sunt foarte diferite. Am plănuit toate astea acum multă vreme, ca parte a Potecii mele de Aur?

Ca și cum i-ar fi chemat, patru viermi de nisip au ieșit cu zgomot din solul învolburat și bătătorit și s-au înălțat deasupra ruinelor. S-au auzit niște huruituri asurzitoare și cei trei viermi rămași au apărut din alte direcții, răsturnând clădiri și săpând prin dărâmături. Ceva mai mari ca înainte, i-au înconjurat pe Leto și Sheeana.

Cel mai mare vierme, cel pe care ea îl numise Monarhul, a întors capul spre ei. Fără să se teamă, Leto s-a cățărat pe rămășițele unei clădiri ca să se apropie de creatură.

— Amintirile au revenit, i-a zis Leto Sheeanei în timp ce înainta, dar nu și existența de vis pe care-am avut-o ca Împărat-Zeu, pe vremea când omul și viermele erau una.

Monarhul și-a întins capul la baza grămezii de sfărâmături și la fel au făcut și viermii care-l însoțeau, ca niște supuși care implorau ceva de la un rege. Mirosul de scorțișoară al melanjului din răsuflarea fiarelor umplea aerul.

Leto a întins mâna și a mângâiat marginea rotunjită a gurii Monarhului.

— Să visăm iar împreună? Sau ar trebui să te las să te întorci la un somn pașnic?

Fără teamă, Sheeana a atins și ea viermele, simțind pielea tare a inelelor.

Cu un oftat, băiatul a adăugat:

— Mi-e dor de oamenii pe care-i cunoșteam, în special de Ghanima. Programul tău ghola n-a adus-o înapoi împreună cu mine.

— Nu ne-am gândit la prețul personal sau la consecințe, s-a scuzat Sheeana. Îmi pare rău.

Din ochii albastru-închis ai lui Leto izvorau lacrimi.

— Sunt atâtea amintiri dureroase dinainte să iau păstrăvul de nisip ca parte din mine. Tatăl meu a refuzat să facă alegerea pe care am făcut-o eu, a refuzat să plătească prețul în sânge pentru Poteca de Aur, dar eu am crezut că știu mai bine. Ah, cât de aroganți putem fi în tinerețe!

În fața lui Leto, cel mai mare dintre viermi s-a ridicat. Gura deschisă arăta ca o peșteră plină de mirodenie din belșug.

— Din fericire, știu cum să mă întorc în esența visătoare a Tiranului, a Împăratului-Zeu. La adevăratul fiu al lui Muad'Dib.

Privind-o, a continuat:

— Îmi iau ultimele înghițituri de umanitate.

Apoi a intrat în gura uriașă și s-a cățărat pe gardul de dinți cristalini ai maxilarului viermelui.

Sheeana a înțeles ce făcea. Încercase și ea același lucru, deși fără succes. Viermele l-a înglobat pe Leto al II-lea, a închis gura și s-a tras înapoi. Băiatul nu mai era.

Sheeana făcea eforturi să se țină pe picioare. Știa că n-avea să-l mai vadă niciodată pe Leto, deși avea să fie cu viermii pe vecie, contopit din interior cu carnea Monarhului, devenit încă o dată perlă de conștiință.

— La revedere, prietene...

Dar spectacolul nu se terminase. Ceilalți viermi s-au ridicat alături de Monarh și cu toții au stat drepți deasupra ei. Sheeana nu s-a mișcat, înfiorată și fascinată în același timp. Aveau s-o devoreze și pe ea? S-a oțelit, gata să-și întâmpine propria soartă, dar nu se temea de ea. Pe când era fetiță, după ce un vierme îi devorase satul, Sheeana alergase înnebunită în deșert și țipase la creatura uriașă, o înjurase, insistase s-o mănânce și pe ea.

— Ei bine, Shaitan, acum ți-e poftă de mine?

Dar n-o voiau. În schimb, cei șapte viermi s-au adunat laolaltă, s-au rostogolit unul peste altul, s-au zvârcolit ca o masă de șerpi. Cu Leto înăuntrul lor, viermii se transformau. Șase viermi s-au încolăcit în jurul celui mai mare, cel care-l înghițise pe băiat. S-au răsucit și s-au îngemănat, înfășurându-și trupurile sinuoase ca vița în jurul unui copac, și apoi s-au mișcat împreună.

Sheeana s-a cățărat la loc pe grămada de dărâmături, ca să se pună la adăpost de resturile care cădeau de sus. Inelele cărnoase ale viermilor separați au început să se contopească și să se metamorfozeze într-o formă mult

mai mare. Diferențierea dintre viermii de nisip a devenit mai puțin clară; inelele s-au unit într-un singur vierme de nisip incredibil: un colos mai mare chiar și decât cei mai mari monștri de pe legendara Dune.

Sheeana s-a poticnit, a căzut pe spate, dar nu a reușit să-și smulgă privirea de la viermele imens care se înălța în fața ei, îngemănat, unduindu-și trupul care se întindea sute de metri în spate.

— Shai-Hulud, a murmurat, refuzând intenționat să folosească termenul de Shaitan, ca întotdeauna. Cu adevărat, acesta era divinul Bătrân al Deșertului. Mirosul ametitor de melanj era mai puternic ca niciodată.

La început, a crezut că până la urmă colosul avea s-o mistuie, dar acesta s-a întors cu spatele și s-a trântit pe sol cu un tunet asurzitor, apoi s-a îngropat pe dedesubtul orașului mașinilor.

Noua lui casă.

A fost străbătută de un tremur de plăcere supremă. Știa că viermele uriaș avea să se înmulțească sub suprafață. Această unire dintre Leto al II-lea și creaturi urma să aibă o rezistență mai mare la umezeală, care să-i permită să supraviețuiască până când refăcea părți din fosta planetă a mașinilor în domeniul propriu. Într-o zi, noii viermi de nisip aveau să crească și să prospere pe această lume, întotdeauna la pândă sub suprafață, întotdeauna de pază.

„Ca să înfrângem ființele umane, o opțiune este să devenim ca ele, fără nicio milă, să-i vânăm și să-i distrugem până la ultimul om, femeie și copil. Așa cum au încercat ei să ne facă nouă."

ERASMUS, *bază de date despre violența umană*

— Având în vedere curiozitatea, epocile de existență și înțelegerea, atât a oamenilor, cât și a mașinilor, a cugetat Erasmus în timp ce el și Duncan stăteau uniți, contopiți mental și fizic, nu sunt echivalentul mașină al unui Kwisatz Haderach? Calea cea Scurtă pentru mașinile gânditoare? Pot fi în multe locuri deodată și vedea nenumărate lucruri pe care nici măcar Omnius nu și le-a imaginat.

— Nu ești un Kwisatz Haderach, a răspuns Duncan.

A devenit brusc conștient de camarazii care veneau în grabă spre el. Dar metalul lichid curgea acum peste umerii și fața lui Duncan, iar el nu simțea nicio dorință să se desprindă.

A lăsat reacția fizică dintre el și robot să continue. Nu voia să scape. Ca nou purtător de drapel al omenirii, avea nevoie să avanseze. Așa că și-a deschis mintea și a lăsat datele să-l inunde.

O voce îi răsună în cap, mai tare decât toate vârtejurile de amintiri și șuvoaiele de date. *Pot să imprim toate codurile de acces pe care le cauți,*

Kwisatz Haderach. Neuronii, chiar ADN-ul, formează structura unei noi baze de date în rețea.

Duncan știa că acesta era punctul din care nu mai exista întoarcere. *Fă-o.*

Porțile mentale s-au deschis; i-au umplut mintea până la refuz cu experiențele și informațiile organizate, faptele reci. Și a început să vadă lucrurile dintr-un punct de vedere complet străin.

În mii după mii de ani de experimente, Erasmus făcuse eforturi să înțeleagă ființele umane. Cum de rămâneau atât de misterioase? Amploarea incredibilă de experiențe ale robotului făcea până și numeroasele vieți ale lui Duncan să pară neînsemnate. Viziuni și amintiri vuiau în jurul Kwisatz Haderach-ului și și-a dat seama că nu-i ajungea încă o viață doar ca să le cearnă pe toate.

A văzut-o pe Serena Butler în carne și oase, împreună cu bebelușul ei, și reacția uluitoare a mulțimilor la ceea ce Erasmus crezuse că era o moarte simplă, fără însemnătate... oameni care urlau și se ridicau la o luptă pe care nu aveau nicio șansă s-o câștige. Erau iraționali, disperați și, în cele din urmă, victorioși. De neînțeles. Ilogic. Și totuși înfăptuiseră imposibilul.

Vreme de cincisprezece mii de ani, Erasmus tânjise să înțeleagă, dar îi lipsise revelația fundamentală. Duncan simțea cum scormonea robotul înăuntrul lui, în căutarea secretului, nu din nevoia de dominație și cucerire, ci pur și simplu ca *să știe.*

Într-o epifanie, și-a dat seama că era o nouă hiperminte, dar un soi total diferit de original. Erasmus nu-l înșelase. Cu ochi care se extindeau la centilioane de senzori, Duncan vedea toate navele Inamicului, dronele de luptă și roboții muncitori, fiecare rotiță din copleșitorul imperiu renăscut.

Și putea opri totul pe loc. Dacă voia.

Când Duncan a revenit în corpul său relativ uman, s-a uitat prin propriii ochi de jur împrejurul sălii celei mari. Erasmus stătea în fața lui, acum separat și zâmbind cu ceea ce părea a fi satisfacție autentică.

— Ce s-a-ntâmplat, Duncan? a întrebat Paul.

Duncan a dat drumul încet aerului din piept.

— Nimic din ce să nu fi inițiat chiar eu, Paul, dar sunt aici, m-am întors.

Yueh s-a repezit spre el.

— Ești rănit? Am crezut că ai putea fi prins într-o comă, ca... el.

A arătat spre Paolo, încă încremenit.

— Sunt nevătămat... dar nu neschimbat.

Duncan a privit din nou în jur, apoi afară, spre orașul întins, cu un sentiment nou de uimire.

— Erasmus a împărtășit *totul* cu mine... chiar și cele mai bune părți ale lui.

— Un rezumat corespunzător, a zis robotul, fără îndoială, mulțumit. Când te-ai contopit cu mine și ai mers din ce în ce mai adânc, ți-ai dat voie să fii vulnerabil. Dacă aș fi dorit să câștig jocul, aș fi încercat să preiau controlul minții tale și să te programez să faci exact ceea ce mă avantajează pe mine și mașinile gânditoare. La fel cum am făcut cu Dansatorii-Față.

— Dar am știut că n-o s-o faci, comentă Duncan.

— Din prescință sau din credință?

Un zâmbet șiret a traversat fața robotului.

— Acum ai control asupra mașinilor gânditoare. Sunt ale tale, Kwisatz Haderach – toate, inclusiv eu. Acum ai tot ce-ți trebuie. Cu puterea în mâini, o să schimbi universul. E Kralizec. Vezi? Noi am făcut profeția să se împlinească, până la urmă.

Aparent singur în rămășițele unui vast imperiu, Erasmus a pășit din nou, cu nonșalanță, prin sală.

— Poți să le oprești pe toate, permanent, dacă asta preferi, și să elimini mașinile gânditoare pentru totdeauna. Sau, dacă ai curaj, poți să faci ceva mai folositor cu ele.

Jessica îl îndemna:

— Oprește-le, Duncan. Termină acum! Gândește-te la toate trilioanele pe care le-au ucis, la toate planetele pe care le-au distrus!

Duncan și-a privit mâinile, întrebător.

— Și este asta soluția onorabilă?

Erasmus și-a menținut cu atenție tonul neutru, fără să implore.

— Vreme de milenii, am studiat oamenii și am încercat să-i înțeleg... chiar i-am emulat. Dar când a fost ultima oară când ființele umane și-au bătut capul să cugete la ce ar putea face mașinile gânditoare? Nu faceți altceva decât să ne disprețuiți. Marea voastră Convenție, cu teribila ei restricție „Să nu-ți faci mașină după asemănarea minții omului". Asta e ceea ce vrei, Duncan? Să câștigi acest război suprem prin exterminarea ultimei rămășițe din noi... așa cum Omnius voia să câștige războiul prin eliminarea voastră? N-ai urât hipermintea pentru atitudinea asta neclintită? Ai și tu aceeași atitudine?

— Ai întrebări din belșug, a observat Duncan.

— Și depinde de tine să alegi răspunsul unic. Ți-am dat ceea ce ai nevoie.

Erasmus s-a dat înapoi și a așteptat.

Duncan a descoperit un nou sentiment al importanței, poate împărtășit de Erasmus. Posibilitățile îi roiau prin cap, însoțite de un val de consecințe contradictorii. Cu luciditate crescândă, a văzut că, pentru a încheia Kralizecul, trebuia să oprească schisma veche de o veșnicie care separa omul și mașina. Mașinile gânditoare fuseseră inițial create de om, dar, deși interconectate, fiecare parte încercase în mod repetat să o distrugă pe cealaltă. Trebuia să găsească terenul comun dintre ele, în loc de a o lăsa pe una s-o domine pe cealaltă.

Duncan a văzut marele arc istoric, o evoluție socială de proporții epice. Cu mii de ani în urmă, Leto al II-lea se unise cu un mare vierme de nisip, căpătând astfel puteri sporite. Secole mai târziu, sub îndrumarea Murbellei, două grupuri adverse de femei își uniseră forțele, contopind culturile lor individuale într-o unitate sintetizată mai puternică. Până și Erasmus și Omnius fuseseră două aspecte ale aceleiași identități, creativitate și logică, curiozitate și fapte rigide.

Duncan a văzut că era necesar echilibrul. Inima umană și mintea mașinii. Ceea ce primise de la Erasmus putea deveni o armă sau o unealtă. Trebuia s-o folosească așa cum se cuvenea.

Trebuia să servească drept sinteză între om și mașină.

Privirea i s-a întâlnit cu a lui Erasmus și de data asta el și robotul s-au conectat fără contact fizic. Cumva Kwisatz Haderach-ul păstra o imagine fantomă a lui Erasmus în sine, așa cum Cucernicele Maici păstrau înăuntru Celelalte Memorii.

Trăgând adânc aer în piept, Duncan a înfruntat întrebarea copleșitoare.

— Când tu și Omnius v-ați manifestat ca un cuplu de bătrâni, ați demonstrat diferențele dintre voi. Erasmus, în timp ce-ți păstrai propria independență, ai obținut depozitul imens de date al hiperminții, intelectul, în timp ce Omnius, la rândul lui, învăța de la tine despre *inimă*, despre ce înseamnă să ai sentimente umane, curiozitate, inspirație, mister. Dar nici măcar tu n-ai atins în întregime toate aspectele umanității pe care le-ai căutat.

— Dar acum pot. Cu consimțământul tău, desigur.

Duncan s-a întors cu fața la Paul și la ceilalți.

— După Jihadul Butlerian, civilizația umană a mers prea departe prin respingerea totală a inteligenței artificiale. Dar, prin interzicerea oricărui tip de computer, noi, oamenii, ne-am refuzat unelte valoroase. Această reacție exagerată a creat o situație instabilă. Istoria a arătat că asemenea interdicții absolute, draconice, nu pot fi susținute.

Jessica a zis cu scepticism:

— Totuși eradicarea computerelor vreme de atâtea generații ne-a silit să devenim mai puternici și să fim independenți. Vreme de mii de ani, omenirea a avansat fără construcții artificiale care să gândească și să decidă pentru noi.

— Așa cum fremenii au învățat să trăiască pe Arrakis, a adăugat Chani cu mândrie vizibilă. E un lucru bun.

— Da, dar în același timp efectele secundare ne-au legat de mâini și ne-au împiedicat să atingem alt potențial. Numai pentru că picioarele unui om devin mai puternice când merge pe jos înseamnă că ar trebui să-i refuzăm un vehicul? Memoria ni se îmbunătățește prin practică permanentă; ar trebui, prin urmare, să ne refuzăm mijloacele de a ne scrie sau înregistra gândurile?

— Nu-i nevoie să aruncăm copilul odată cu apa din cadă, ca să folosesc unul dintre clișeele voastre arhaice, a interveni Erasmus. Am aruncat o dată un bebeluș de pe un balcon. Consecințele au fost extreme.

— Nu ne-am descurcat fără mașini, a continuat Duncan, cristalizându-și gândurile. Doar le-am redefinit. Mentații sunt oameni ale căror minți sunt antrenate să funcționeze precum cele ale mașinilor. Maeștrii tleilaxu au folosit trupuri de femei drept cuve axlotl, mașini de carne care fabricau ghola sau mirodenie.

Când Paul i-a susținut privirea, Duncan s-a gândit că fața tânărului părea profund bătrână. Recuperarea vieții lui trecute îl secătuise chiar mai mult decât rana mortală. În calitatea lui de Kwisatz Haderach, de Muad'Dib, împărat și Propovăduitor orb, Paul înțelegea dilema lui Duncan mai bine decât orice ființă umană prezentă. A dat ușor din cap.

— Nimeni nu poate alege în locul tău, Duncan.

Ochii lui Duncan au căpătat o lucire absentă.

— Putem face mult, mult mai mult. Văd acum. Oameni și mașini care cooperează pe deplin, fără nicio parte care s-o înrobească pe cealaltă. Eu am să stau între ele, ca o punte.

Robotul a reacționat cu emoție sinceră.

— Acum vezi, Kwisatz Haderach! M-ai ajutat să ajung la înțelegere împreună cu tine. Mi-ai scurtat și mie calea.

Corpul de metalfluid s-a remodelat, ca o versiune mecanică a unui Dansator-Față și a devenit iar trupul zbârcit al bătrânei blajine.

— Lunga mea căutare s-a încheiat. În sfârșit, după mii de ani, înțeleg atât de multe!

A zâmbit.

— De fapt, foarte puține lucruri mă mai interesează.

Bătrâna s-a dus până la locul unde zăcea Paolo, încă nemișcat, cu privirea ațintită în sus, goală.

— Acest Kwisatz Haderach eșuat, distrus, e o lecție pentru mine. Băiatul a plătit prețul unei prea mari cunoașteri.

Ochii, care nici măcar nu clipeau, ai lui Paolo păreau să se usuce. Probabil avea să se ofilească și să moară de foame, pierdut în labirintul infinit al prețienței absolute.

— Nu vreau să mă plictisesc. Așa că îți cer, Kwisatz Haderach, să mă ajuți să înțeleg ceva ce n-aș putea trăi cu adevărat, ultimul aspect fascinant al omenirii.

— O cerere? a întrebat Duncan. Sau o favoare?

— O datorie de onoare.

Bătrâna i-a atins mâneca cu o mână cioturoasă.

— Tu cuprinzi acum cele mai bune calități ale omului și ale mașinii. Dă-mi voie să fac ceea ce numai ființele umane pot face. Îndrumă-mă către propria *moarte*.

Duncan nu prevăzuse asta.

— Vrei să mori? Cum să te ajut să faci asta?

Bătrâna a ridicat umerii osoși.

— Toate viețile și morțile te-au făcut expert în materie. Privește în sinea ta și o să știi.

De-a lungul mileniilor trecute de la Jihadul Butlerian, Erasmus se gândise să distribuie copii de-ale sale, așa cum făcuse Omnius, dar se hotărâse să n-o facă. I-ar fi făcut existența mult mai puțin stimulatoare și mai puțin semnificativă. La urma urmei, era un robot independent și avea nevoie să fie unic.

Duncan a văzut că, împreună cu toate codurile și comenzile care controlau armata de mașini gânditoare, primise și comenzile funcțiilor vitale care-l ajustau pe Erasmus. Putea scoate din funcțiune robotul independent la fel de ușor cum scosese el din funcțiune toți Dansatorii-Față.

— Sunt curios să văd ce se află de partea cealaltă a marii cumpene dintre viață și moarte.

Robotul s-a uitat la Khrone și la trupurile identice de polimorfi împrăștiate pe podeaua sălii catedralei.

Dar nu era atât de simplu ca apăsatul pe un buton sau trimiterea unui cod. Duncan trăise și murise de nenumărate ori și învățase mai multe ca oricine despre viață și moarte. Voia Erasmus ca el să înțeleagă dacă un

robot putea sau nu să aibă un suflet, acum, că amândoi intraseră unul în mintea celuilalt?

— Vrei să-ți servesc drept ghid, a spus Duncan, nu doar drept călău.

— Un foarte bun mod de a pune problema, prietene. Cred că înțelegi.

Bătrâna se uita la el și zâmbetul ei ascundea un strop de nervozitate.

— La urma urmei, Duncan Idaho, ai făcut asta de nenumărate ori. Dar pentru mine e prima dată.

Duncan i-a atins fruntea. Pielea îi era caldă și uscată.

— Când ești gata.

Bătrâna s-a așezat pe treptele de piatră. Și-a strâns mâinile în poală și a închis ochii.

— Crezi c-o s-o revăd pe Serena?

— La asta nu pot răspunde.

Cu o comandă mentală, Duncan a activat unul dintre codurile noi pe care le poseda. Dinăuntrul propriei minți, a coborât să atingă numeroasele sale experiențe ale morții, i-a arătat lui Erasmus ce știa, chiar dacă nici el nu înțelegea cu totul. Nu era sigur că străvechiul robot independent îl putea urma. El și Duncan s-au despărțit, fiecare pornind în călătorii complet separate.

Trupul îmbătrânit s-a prăbușit fără zgomot pe trepte și un oftat prelung a ieșit de pe buzele bătrânei. Expresia feței i-a devenit absolut senină... și apoi a rămas complet nemișcată, cu ochii ațintiți drept înainte.

În moarte, forma umană a robotului s-a păstrat.

„Acolo unde există viață există speranță... sau așa ne spun vechile zicale. Dar pentru adevărații credincioși există întotdeauna speranță, iar aceasta nu este determinată nici de moarte, nici de viață."

MAESTRUL TLEILAXU SCYTALE, *Interpretările mele personale ale Shariatului*

Afară, sub cerul ars al Rakisului, disperarea l-a împins pe Waff într-un punct la fel de pustiu și de arid ca peisajul devastat din jurul lui. Pe o dună vitrificată din apropiere, numai unul dintre prețioșii lui viermi de nisip blindați se mai clintea, cu ultimele licăriri de viață, în timp ce ceilalți erau deja morți. Își dezamăgise Profetul.

Modificările celulare pe care le făcuse erau insuficiente, și nu avea nici specimene de păstrăvi de nisip, nici aparatura necesară ca să creeze alți viermi experimentali. Simțea ultimele fire de nisip cum se scurgeau în clepsidra propriei vieți. Corpul n-avea să-i mai dureze de-ajuns cât să încerce din nou cu o nouă linie de viermi hibrizi, chiar dacă i s-ar fi dat șansa. Numai speranța de a readuce acești viermi pe Rakis îl împiedicase să capituleze în fața defectelor din corpul său accelerat de ghola, dar acum se destrăma.

A ridicat pumnul către cer și a strigat în aerul uscat, înțepător, a cerut răspunsuri de la Dumnezeu, deși niciun muritor nu avea dreptul s-o facă.

A izbit cu mâinile solul tare, crăpat, și a plâns. Avea hainele murdare, fața mânjită cu funingine. Întinse pe ceea ce fuseseră cândva dune magnifice zăceau specimenele moarte de viermi. Cu adevărat, simbolizau sfârșitul oricărei speranțe.

Rakis era blestemată pentru totdeauna, dacă nici măcar Profetul nu mai voia să trăiască aici.

Apoi, în timp ce se ghemuia pe jos, Waff a simțit un tremur care venea din adânc, de sub suprafață. Vibrația rezonantă s-a întețit, iar el a privit în sus cu mirare, clipind din ochii care-l usturau. Ultimul vierme muribund a tresărit, ca și cum și el ar fi simțit că se întâmpla ceva important.

Cu un trosnet tunător în aerul rarefiat, șuierător, în solul sticlos s-a format o fisură. Waff s-a chinuit să se pună pe picioare și s-a uitat la înaintarea în zigzag a crăpăturii tot mai largi, abia în stare să priceapă ce vedea.

Din ce în ce mai late, au apărut linii zimțate, ca niște fracturi fine în plazul armat, lovit de un șoc violent. Dunele s-au răsturnat și s-au ridicat când ceva a ieșit de dedesubt.

Waff s-a dat înapoi, s-a poticnit. La picioarele lui, ultimul vierme de nisip s-a zvârcolit, ca pentru a-l avertiza pe Maestrul tleilaxu că era pe cale să-și sfârșească zilele și că omul, la rândul lui, era pe cale să moară.

A erupt un șir de explozii, ca niște gheizere de nisip, din adâncul de sub dune. Crăpăturile s-au căscat și mai mult, dezvăluind forme care se agitau în subteran. Ca într-un vis cu ochii deschiși, a văzut creste enorme, acoperite cu pietre și praf, coloși uriași care se înălțau într-o cascadă de nisip.

Viermi de nisip. Viermi de nisip adevărați, monștri de mărimea celor care obișnuiau să cutreiere deșertul în zilele când lumea asta era cunoscută sub numele de Dune. O legendă și un mister renăscute!

Waff a rămas încremenit, nevenindu-i să creadă, dar plin de venerație și de speranță, mai curând decât de frică. Erau aceștia supraviețuitori ai viermilor originari? Cum de erau în viață după holocaust?

— Profetule, te-ai întors!

La început, a văzut cinci dintre viermii de nisip gigantici, apoi încă de două ori pe-atâția au ieșit imediat. Peste tot în jurul lui, solul spart

dădea naștere la tot mai mulți. Sute! Întreaga lume moartă era ca un ou imens, care crăpa și dădea naștere.

Eliberați de cuibul lor subteran, viermii de nisip au pornit turbați către tabăra îndepărtată din dărâmăturile Keenului. Waff presupunea că urmau să-i înghită pe Guriff și pe prospectorii lui, să-i devoreze pe toți ghildarii.

Viermii de nisip aveau să facă Rakisul din nou al lor.

A păşit înainte, clătinându-se, cu mâinile ridicate într-o închinăciune încărcată de bucurie.

— Profetul meu glorios, sunt aici!

Mesagerul lui Dumnezeu era atât de mare, încât Waff se simțea ca un fir de praf, abia demn de a fi observat.

Credința l-a inundat din nou și și-a dat seama că eforturile sale neînsemnate de pe Rakis nu contaseră niciodată. Indiferent de cât de mult muncise cu păstrăvii de nisip, în încercarea de a însămânța aceste dune moarte cu viermi perfecționați, Dumnezeu avea propriile planuri – întotdeauna propriile planuri. Arăta calea prin producerea unui șuvoi de viață, ca revelația fără cuvinte a lui *s'tori*.

Și Waff și-a dat seama de ceea ce ar fi trebuit să știe în tot acest timp, ceva ce fiecare tleilaxu ar fi trebuit să înțeleagă: dacă fiecare dintre viermii de nisip ieșiți cu trupul Împăratului-Zeu Leto al II-lea chiar conținea o perlă din Profet înăuntrul lui, cum ar fi putut *viermii înșiși* să nu fie prescienți? Cum să nu prevadă venirea Onoratelor Matres și distrugerea iminentă a Rakisului?

A bătut vesel din palme. Sigur că da! Marii viermi trebuie să fi prevăzut îngrozitoarele arme Anihilatoare. Preveniți că suprafața Rakisului urma să devină un glob carbonizat, unii viermi de nisip fuseseră îndrumați de prescienta lui Leto al II-lea să se îngroape adânc și să se închidă într-un chist protector, mult sub nisipuri, poate la kilometri adâncime. Departe de cele mai mari distrugeri.

Lumea asta poate avea grijă de ea însăși, a gândit Waff.

Ființele umane arogante provocaseră întotdeauna necazuri aici. Pe când era o planetă-deșert imaculată, Rakisul era ceea ce ar fi trebuit să fie înainte ca mândria și ambiția umană s-o teraformeze. Eforturile celor din afară să pentru a „îmbunătăți" Dune avuseseră ca rezultat aparenta dispariție a marilor viermi, până când moartea lui Leto al II-lea îi adusese înapoi. După care ființele umane, Onoratele Matres, nimiciseră din nou ecosistemul.

Rakisul fusese bătut, călcat în picioare, violat... dar, în cele din urmă, magnifica lume se salvase singură. Profetul rămăsese aici tot timpul și contribuise cu putere la supraviețuirea Dunei. Acum totul era așa cum trebuia să fie, iar Waff era enorm de mulțumit.

Doi viermi de nisip uriași s-au învolburat către bărbatul tleilaxu, care stătea împietrit. Săpând brazde în crusta de pe sol, viermii au adunat carcasele moi ale viermilor experimentali slabi și le-au înghițit ca pe niște firimituri.

Copleșit de bucurie, Waff a căzut în genunchi și se ruga. În ultima clipă, a privit în gura uriașă, cu flăcările mocnite din adânc și dinții cristalini. A inhalat emanațiile de mirodenie.

Cu un zâmbet de beatitudine, Maestrul tleilaxu a ridicat fața spre ceruri și a exclamat:

— Dumnezeule, Dumnezeul meu, sunt al tău, în sfârșit!

Cu viteza și furia unui transspațial al Ghildei care se prăbușea, viermele a coborât asupra lui. Waff a tras adânc în piept încă o adiere îndestulătoare de mirodenie și a închis ochii în extaz când gura cavernoasă a monstrului l-a înghițit.

Waff a devenit una cu Profetul lui.

„Viața înseamnă să știi ce să faci mai departe, de la o clipă la alta. Nu m-am temut niciodată să iau hotărâri."

DUNCAN IDAHO, *O mie de vieți*

Prin cupola înaltă a catedralei avariate, Duncan, preocupat, a văzut cum cerul a pâlpâit ca un model schimbător de caleidoscop. Au apărut o mulțime de nave, una lângă alta, trase de transspațialele Ghildei controlate de Navigatori.

Chiar înainte ca semnalul să ajungă la el, Duncan a simțit că cineva foarte special se afla la bordul uneia dintre navele nou-sosite. Mintea extinsă i-a arătat fața ei, foarte puțin schimbată după toți acești ani. *Murbella!* O parte a lui din trecut era îngrozită de perspectiva de a ajunge iar în preajma ei, dar acum era mult mai mult decât acea parte. Abia aștepta s-o vadă.

O mie de transspațiale ale facțiunii Navigatorilor pluteau peste Synchrony, nesigure de rolul lor acum, că Oracolul dispăruse. Cu ajutorul nou-căpătatelor lui abilități, Duncan a intrat în legătură cu ei într-o limbă comună. Navigatorii aveau să-l înțeleagă în felul lor, la fel ca mașinile gânditoare și ființele umane. Duncan abia își atinse cunoașterea amplificată ca să facă astfel.

Schimbări importante. Schimbări necesare.

Navele umane au trimis navete la sol. Prin luminatoarele cupolei, Duncan a văzut luminițele care traversau cerul și a știut că Murbella avea să fie printre ele. Avea să coboare prima, iar el avea s-o revadă. Aproape douăzeci și cinci de ani... doar un ticăit pe ceasul etern, și totuși păruseră o eternitate în sine. O aștepta.

Dar femeia care a intrat în sala boltită a fost *Sheeana*, stoarsă și obosită după lupta de afară, în orașul mașinilor. Avea ochii plini de întrebări după cea a examinat sângele de pe podea, roboții paznici zdrobiți, trupurile întinse pe jos, al baronului și al lui Paolo, cu ochi sticloși. Fusese de ajuns să se uite la cei patru tineri ghola ca să-și dea seama că Paul și Chani își recăpătaseră amintirile.

A observat corpul nemișcat al bătrânei căzut pe scări și a recunoscut-o. Prin gura Sheeanei a izbucnit vocea interioară a Serenei Butler:

— Erasmus mi-a omorât copilul... copilul nevinovat. El a fost cel responsabil pentru...

Duncan a întrerupt-o.

— În cele din urmă, nu l-am urât. Cred că mai mult l-am compătimit. Mi-a adus aminte de momentul când a murit Împăratul-Zeu. Erasmus avea defecte, era arogant și totuși bizar de inocent, călăuzit doar de curiozitate insațiabilă... dar n-a știut cum să ducă mai departe ceea ce înțelegea deja.

Sheeana s-a uitat în jos, ca și cum s-ar fi așteptat ca ochii bătrânei să se deschidă brusc și o mână ca o gheară să o apuce.

— Atunci Erasmus e mort de-a binelea?

— Complet.

— Și Omnius?

— Dispărut pentru totdeauna. Iar mașinile gânditoare nu ne mai sunt dușmani.

— Le controlezi tu? Au fost înfrânte?

Mirarea i se citea pe față.

— Sunt aliate... unelte... partenere independente, mai degrabă decât sclave, și atât de diferite. Avem o cu totul nouă paradigmă cu care să ne luptăm și o mulțime de definiții noi de formulat.

Când Murbella și un grup de ghildari și Surori au fost aduși în sală de drone-curier, Duncan a lăsat deoparte toate întrebările și nu a făcut altceva decât să o fixeze cu privirea.

Ea s-a oprit în mers.

— Duncan... aproape că nu te-ai schimbat în mai mult de două decenii.

El a izbucnit în râs.

— M-am schimbat mai mult decât ar putea măsura orice instrument.

Toate mașinile din sală, din întreg orașul, s-au întors spre Duncan la acest comentariu.

El și Murbella s-au îmbrățișat automat, nesiguri dacă acest contact avea să le reaprindă sentimentele trecute. Dar fiecare a simțit diferența în celălalt. Fluviul timpului săpase un canion adânc între ei.

Când a atins-o pe Murbella, Duncan a simțit tristețea dulce-amară de a ști cât rău îi făcuse dragostea ei dătătoare de dependență. Lucrurile n-ar mai fi putut fi niciodată la fel între ei, în special acum, când era Kwisatz Haderach. Dirija și mașinile gânditoare, dar nu era noua lor hiperminte, noul lor păpușar. Nici măcar nu știa cum puteau exista ele fără o forță care să le controleze. Trebuiau să se adapteze sau să moară, ceva ce oamenii făceau bine de milenii.

În partea opusă a sălii, Duncan a recunoscut scânteia din ochii Sheeanei, de îngrijorare sinceră, mai curând decât de gelozie; nicio Bene Gesserit nu și-ar fi îngăduit slăbiciunea geloziei. De fapt, Sheeana era o Bene Gesserit atât de neclintită, încât furase non-nava din Canonicat și fugise cu refugiații ei, în loc să se conformeze schimbărilor pe care le impusese Murbella Comunității.

Le-a vorbit ambelor femei.

— Ne-am eliberat de capcanele pe care ni le-am întins unii altora. Am nevoie de tine, Murbella, și de tine, Sheeana. Iar viitorul are nevoie de noi toți mai mult decât aș putea eu să exprim.

Un număr infinit de gânduri de mașini i-a străbătut mintea, dându-i brusc conștiința faptului că nenumărate planete ale oamenilor aveau nevoie de ajutorul pe care numai el îl putea oferi.

Cu un gând, a trimis roboții paznici afară din sală, scoțându-i în marș, ca la un exercițiu militar. Apoi și-a extins mintea prin traseele goale ale rețelei tahionice, prin tot universul. Prin conexiunea instantanee cu toate navele apărătorilor umani controlate cândva de mașinile ixiene corupte, ca și cu navele de luptă ale mașinilor legate la comanda lui Omnius, acum comanda lui *Duncan*, a convocat toate vehiculele pe fosta planetă a mașinilor, trăgându-le pe toate simultan prin spațiul pliat. Aveau să vină toate aici, pe Synchrony.

— Tu, Murbella, te-ai născut liberă, te-ai antrenat ca Onorată Matre și, până la urmă, ai ajuns în Bene Gesserit, ca să poți aduna rămășițele. Așa cum tu ai fost o sinteză între Onoratele Matres și Bene Gesserit, așa sunt eu acum o fuziune dintre omenirea liberă și mașinile gânditoare. Mă aflu în ambele domenii, le înțeleg pe amândouă, creez un viitor în care amândouă pot prospera.

— Și... ce ești tu, Duncan? a întrebat Sheeana.

— Sunt atât supremul Kwisatz Haderach, cât și o nouă formă de hiperminte și nu sunt niciuna. Sunt altceva.

Alarmată, Murbella a privit-o pe Sheeana, apoi din nou pe el.

— Duncan! Mașinile gânditoare ne-au fost dușmani de moarte dinainte de Jihadul Butlerian, de mai mult de cincisprezece mii de ani!

— Plănuiesc să dezleg nodul ăsta gordian de neînțelegeri.

— Neînțelegeri! Mașinile gânditoare au măcelărit trilioane de ființe umane! Numai molima din Canonicat a nimicit...

— Acesta este prețul inflexibilității și al fanatismului minților încuiate. Victimele sunt deseori în zadar. Onorate Matres și Bene Gesserit, ființe umane și mașini gânditoare, inimă și minte. Diferențele nu ne întăresc, mai degrabă decât să ne distrugă?

Bogăția de informații de la Erasmus, care-i lărgea realitatea, era temperată de înțelepciunea pe care o căpătase de-a lungul numeroaselor vieți.

— Lupta noastră a ajuns la capăt și la o cumpănă a apelor.

Și-a flexat mâna și a simțit nenumăratele mașini gânditoare de peste tot care ascultau, așteptau.

— Avem puterea să facem acum atât de multe...

Cu ajutorul prescienței și al cunoștințelor rezultate din calcule, Duncan știa cum să aducă pacea eternă. Cu omenirea și mașinile gânditoare în balanță în palma lui, putea să le controleze pe toate și să se folosească de puterile lor pentru a le împiedica să se mai războiască în continuare. Putea forța cooperarea dintre transspațialele facțiunii, navele modificate de ixieni și flota mașinilor gânditoare.

Cu prescienta lui tot mai amplă, a prevăzut viitorul comun al omenirii și al mașinilor gânditoare și cum să-l pună în practică, pas cu pas. Atâta putere îți tăia răsuflarea, mai mare decât a Împăratului-Zeu și a lui Omnius laolaltă. Dar puterea îl corupsese până la urmă pe Leto al II-lea. Atunci, cum să manevreze Duncan această povară încă și mai mare?

Chiar dacă Duncan Idaho acționa din cele mai altruiste motive, cu siguranță aveau să existe nemulțumiți. Avea el să fie corupt, indiferent de bunele intenții? Avea istoria să și-l aducă aminte ca pe un despot chiar mai rău decât Împăratul-Zeu?

Cu o avalanșă de întrebări și de responsabilități, Duncan a jurat să folosească lecțiile numeroaselor lui vieți în avantajul și pentru supraviețuirea rasei umane și a mașinilor gânditoare. Kralizec. Da, universul se schimbase cu adevărat.

„Cât de îngrozitor este pentru o mamă să-și îngroape propria fiică! Nu există durere mai mare, nici măcar Agonia Bene Gesserit. Acum a trebuit să-mi îngrop fiica de două ori."

DOAMNA JESSICA, *Lamentație pentru Alia*

O singură victimă printre nenumărate trilioane.

Mai târziu, în timp ce Jessica privea cu tristețe silueta rece a fiicei ei, a înțeles că o singură fetiță conta la fel de mult ca toți ceilalți. Fiecare viață era prețioasă, fie ea a unui copil ghola sau a unei persoane născute natural. Titanica luptă care schimba viitorul universului, înfrângerea mașinilor gânditoare și supraviețuirea rasei umane i se păreau nimica toată. Era complet absorbită de pregătirea trupului Aliei pentru înmormântare.

Când a atins fața mică și palidă, când i-a mângâiat fruntea și părul fin, întunecat, și-a amintit-o pe fiica ei. Monstruozitate, fusese numită Alia. Un copil născut cu inteligență deplină și cu amintirile genetice ale unei Cucernice Maici. Acum cercul se închisese. În viața ei inițială, fetița îl ucisese pe baronul Harkonnen cu gom jabbarul otrăvit; mai târziu, ca adult și bântuită de prezența malefică a baronului, Alia își luase propria viață, se aruncase pe fereastra unui templu aflată mult deasupra străzilor din Arrakeen. Acum, baronul renăscut o omorâse pe renăscuta Alia,

înainte ca ea să aibă ocazia să-și atingă potențialul pe care-l merita. Era ca și cum cei doi erau încleștați pentru eternitate într-o luptă mortală, la scară mitică.

Pe obrazul Jessicăi a alunecat o lacrimă, cu grația unei picături de ploaie. A închis ochii și și-a dat seama că stătuse împietrită în aceeași poziție multă vreme, prinsă între amintiri. Nici măcar nu-l auzise pe vizitator când se apropiase de cabina ei.

— Pot să te ajut cu ceva, doamna mea?

— Lasă-mă. Vreau să fiu singură.

Dar, când a văzut că era melancolicul doctor Yueh, atitudinea i s-a îmblânzit.

— Îmi pare rău, Wellington. Da, intră. Poți să mă ajuți.

— Nu vreau să deranjez.

Cu un surâs șters, ea i-a răspuns:

— Ți-ai câștigat dreptul de a fi aici.

Câteva clipe lungi, cei doi au stat alături, fără să vorbească. Recunoscătoare doar să-l aibă alături, Jessica a spus, într-un târziu:

— Cu multă vreme în urmă, când erai cu noi la Castelul Caladan, țineam la tine. Întotdeauna ai păstrat discreția cu privire la viața ta și, când ne-ai trădat, te-am urât mai mult decât am crezut că e posibil.

El a plecat fruntea.

— M-aș arunca într-un cuțit de zece mii de ori dacă aș putea să retrag faptele pe care le-am făcut și să șterg suferința pe care am provocat-o, doamna mea.

— Istoria nu poate merge decât înainte, Wellington, nu înapoi.

— Da? *Noi* am fost scoși din lada de gunoi a istoriei, nu?

Pe vechiul Arrakis, fremenii aveau un ritual solemn de recuperare a apei trupului într-un alambic al morții și de împărtășire a ei cu tot tribul. Pe Caladan, tradiția fusese un rug funerar sau o înmormântare în ocean. În toată perioada în care *Itaca* rătăcise prin spațiu, morții lor fuseseră evacuați, după o ceremonie, în vid.

Cu o țesătură fără pete din stocul de cearșafuri al non-navei, au înfășurat trupul mic, fragil al Aliei. Aici, în orașul-mașină de după Omnius, Jessica nu era totuși sigură cum să-și onoreze fiica mai bine.

— Nu mai avem cu adevărat o tradiție funerară, așa că nu știu ce să fac.

— O să facem ce trebuie. Simbolurile nu contează, dar gândul, da.

Mult timp după ce ultimele ecouri ale bătăliei de pe Synchrony s-au stins și supraviețuitorii de pe non-navă s-au aventurat afară ca să descopere fața cea nouă a universului, Jessica și Yueh li s-au alăturat lui Paul, Chani și Duncan în propria procesiune funerară privată. Paul și Jessica duceau trupul micuț, înfășurat, pe străzile unde viermii de nisip provocaseră atâtea pagube, unde exploziile din bătălia împotriva Dansatorilor-Față distruseseră nenumărate structuri.

— Un trup atât de mic... și atâta potențial pierdut..., a observat Paul. Mi-e teribil de dor de sora mea, chiar dacă de data asta n-am apucat s-o cunosc atât de bine pe cât mi-ar fi plăcut.

Duncan conducea grupul, lăsând deoparte, deocamdată, celelalte responsabilități.

— Nu mi-o amintesc pe fetița originală, dar îmi amintesc femeia. M-a rănit și m-a iubit, iar eu am iubit-o cu pasiune.

N-aveau de mers prea departe. Jessica alesese un anumit obelisc ruinat, o piramidă subțire, tasată, potrivită pentru a servi drept piatră de mormânt. Jessica și Paul și-au luat rămas-bun în timpul procesiunii, astfel că, atunci când au ajuns la structura prăbușită, au purtat fetița înăuntru printr-o deschizătură trapezoidală înclinată, au împins resturile deoparte ca să facă loc pentru ea și au întins-o pe Alia Atreides pe podeaua netedă de metal. Apoi Jessica s-a aplecat deasupra copilului înfășurat și a rostit încetișor încă un rămas-bun. Paul a luat-o de mână pe mama lui, iar ea l-a strâns la rândul ei.

După o tăcere prelungită, dureroasă, s-a întors și i-a spus lui Duncan:

— Am făcut tot ce aveam nevoie să facem.

— O să am grijă de restul, a răspuns Duncan.

După ce s-au retras din piramida căzută, Duncan a ridicat mâinile, cu degetele desfăcute, iar fața lui a căpătat un aer distant. Clădirile modelate din metal din jurul lor au început să tremure și să se legene, să crească și să se curbeze. Rămășițele piramidei s-au înfășurat în jurul corpului Aliei și pereții s-au întărit, atrăgând aliaje lustruite de la alte structuri. Ca un monument magnific de cristal și mercur, turla ruinată s-a înălțat apoi spre cer. Obeliscul, care creștea repede, trosnea și zăngănea ca un tunet metalic, în timp ce metalfluidul curgea în sus. Curbele și unghiurile s-au îndreptat, cu suprafețele lucioase perfect reflectorizante.

Duncan a dirijat structurile semiconștiente cu mai multă grijă și concentrare decât o făcuse vreodată hipermintea. Când a terminat, crease un mormânt, un monument comemorativ, o operă de artă care avea să uimească pe oricine s-ar fi uitat la ea.

A lăsat pe Synchrony un semn care nu s-ar fi putut niciodată compara cu urma lăsată de pierderea fiicei ei în inima Jessicăi.

„Unele probleme se rezolvă mai bine cu o abordare optimistă. Optimismul aruncă o lumină asupra unor posibilități care nu sunt vizibile altfel."

SHEEANA, *Cugetări despre Noua Ordine*

După bătălie, ființele umane din Synchrony au început treptat să creadă că rasa lor avea să supraviețuiască.

Când Sheeana s-a uitat la Duncan, i s-a părut ciudat de distant, deși era de așteptat. Deseori, privirea lui rătăcea dintr-o parte în alta, de parcă ar fi fost într-o mie de locuri deodată.

În timp ce Maica Comandant Murbella chema la sol navete din nou-sositele ei nave de luptă, iar Ghilda furniza navete pline de muncitori și administratori care să ajute la consolidarea ciudatului oraș, Sheeana urmărea niște roboți care curățau rămășițele duelurilor sângeroase din sala catedralei.

Refugiații de pe *Itaca* se adăpostiseră în nava găurită. Vehiculul n-avea să mai zboare niciodată în spațiu, chiar dacă Duncan ar fi silit ghearele de andocare din metal viu să elibereze non-nava.

Drone-curier și ochi-de-pază bâzâitori, acum dirijate personal de Duncan, conduceau pe străzile avariate grupuri de oameni chemați la o întâlnire unde să discute universul transformat. Surorile renegate

Bene Gesserit de pe non-navă erau neliniștite în privința întâlnirii cu fosta Onorată Matre Murbella.

Dar Maica Comandant devenise mult mai înțeleaptă în sfertul de secol care trecuse de la schismă. Cu ani în urmă, dacă ar fi știut de planul Sheeanei de a fura non-nava, și-ar fi ucis rivala pe loc. Sheeana s-a întrebat ce gândește fosta Onorată Matre despre toți acei ani în care Duncan tânjise după ea. Îl mai iubea Murbella? La drept vorbind, îl iubise vreodată?

Cucernicele Maici Elyen și Calissa au condus o mulțime obosită și neliniștită în enorma sală a catedralei. Membri ai echipajelor Ghildei de deasupra au intrat și ei în încăpere, cu Administratorul Gorus printre ei. Părea secătuit, nu mai controla nimic și a rămas tăcut; își urma, mai degrabă decât să-și conducă însoțitorii ghildari.

După ce s-au așezat și conversațiile au scăzut la nivelul unui murmur, apropiat de tăcere, Duncan și-a luat locul în centrul sălii, de unde Omnius și Erasmus prezidaseră cândva asupra mașinilor gânditoare. Nu folosea niciun sistem de amplificare și totuși cuvintele lui răsunau în toată sala.

— Acest destin, acest punct culminant al Kralizecului, este ceea ce am căutat atâția ani.

S-a uitat înspre Sheeana și spre refugiatele Bene Gesserit.

— Lunga voastră călătorie a ajuns la capăt, pentru că acesta este noul cămin pe care ați visat să-l găsiți. Planeta e a voastră acum. Folosiți rămășițele orașului Synchrony pentru a forma un ordin Bene Gesserit cu totul nou, baza voastră departe de Canonicat.

Surorile adunate erau nedumerite și uimite. Nici măcar Sheeana nu știuse că Duncan avea să propună așa ceva.

— Dar e inima imperiului mașinilor gânditoare! a exclamat Calissa. Sediul lui Omnius!

— Acum e sediul vostru. Revendicați lumea și construiți-vă viitorul.

Sheeana a înțeles.

— Duncan are deplină dreptate. Provocările întăresc Comunitatea. Universul s-a schimbat, iar locul nostru este aici, indiferent de greutățile

pe care le-am putea înfrunta. Chiar și viermii de nisip au venit pe Synchrony și s-au îngropat adânc dedesubt.

A zâmbit.

— S-ar putea să reapară când îi așteptăm mai puțin. Cineva trebuie să stea cu ochii pe Tiranul renăscut.

Dedesubtul sălii, Sheeanei i s-a părut că simte un tremur în sol, ca și cum un colos ar fi trecut pe sub fundații. Mulți roboți fuseseră distruși sau avariați în timpul atacului viermilor de nisip, dar alte mii de mașini rămăseseră perfect funcționale. Sheeana știa că Bene Gesseritul de aici urma să aibă toată forța de muncă pe care și-o putea dori, dacă mașinile voiau să lucreze cu ele.

Murbella a intervenit:

— O să mă întorc în Canonicat. O să fie nevoie de un oarecare efort să răspândesc vestea despre noua realitate.

A fixat-o cu privirea pe Sheeana.

— Nu-ți face griji. Comunitatea mea combinată nu trebuie să fie în conflict cu baza ta Bene Gesserit ortodoxă de aici. Au existat întotdeauna multe școli, multe curente de gândire. Într-un echilibru corespunzător, rivalitatea promovează puterea și inovarea, atâta vreme cât putem evita vehemența conflictului și distrugerea reciprocă.

Sheeana știa că Duncan avea să se întoarcă în Canonicat, cu Murbella, pentru o vreme. Sub îndrumarea lui, Murbella avea să supravegheze reintroducerea și integrarea tehnologiei superioare într-o societate prosperă. Dacă erau manevrate cum trebuie, Sheeana nu vedea niciun motiv pentru care ființele umane să se teamă de cooperarea cu mașinile gânditoare, nu mai mult decât trebuiau să se teamă de religia propriu-zisă sau de competiția dintre elementele Bene Gesseritului. Orice grup putea fi primejdios, dacă nu era condus adecvat.

Sheeana avea totuși să rămână aici. N-avea niciun rost să se întoarcă. I s-a adresat Murbellei:

— Chiar înainte ca Onoratele Matres să distrugă Rakisul, ordinul Bene Gesserit a făcut din mine nucleul unei religii artificiale. Vreme de

decenii, a trebuit să mă ascund în timp ce Missionaria răspândea mituri despre mine. Las legenda să continue fără mine. Ce aș câștiga dacă aș opri-o acum? Așa că, zic eu, las-o, dacă gândul îi alină pe oameni. Locul meu e pe planeta asta.

A observat că Scytale era și el în public. Ultimul dintre Maeștrii tleilaxu se dovedise, până la urmă, de mare ajutor, luptase pentru ei, și nu împotriva lor.

— Scytale, vrei să rămâi cu noi? Să te alături noului meu ordin aici? Ne-ar fi de folos cunoștințele tale și priceperea ta în materie de genetică. La urma urmei, fondăm o colonie și avem numai câteva sute de oameni.

— Mă aștept ca alții din afară să vi se alăture cu timpul, a adăugat Murbella.

Micul tleilaxu a fost surprins de invitație.

— Sigur c-o să rămân. Mulțumesc. Poporul meu nu mai are alt loc, nici măcar sacrul Bandalong.

A zâmbit către Sheeana.

— Poate că alături de voi o să realizez ceva demn de atenție.

Duncan a pășit printre refugiații Bene Gesserit.

— Sunteți grădinari care așază dalele pe noul drum al destinului nostru. Mulți dintre noi se vor întoarce pe lumi pe care le numeam cândva acasă, dar voi veți rămâne aici.

Cu un sentiment de căldură pentru el, Sheeana a atins brațul lui Duncan. Deși încă din carne și oase și uman, știa că era mult mai mult de-atât. Iar vorbele lui păreau adevărate.

— Datorită ție, Duncan, Surorile mele și eu am ajuns în sfârșit acasă.

„Partea cea mai rea a întoarcerii este aceea că trecutul nu este niciodată exact așa cum ți-l amintești."

PAUL ATREIDES, Însemnările unui ghola

Înapoi în Vechiul Imperiu, ultimii apărători ai Canonicatului așteptau, încordați și în alertă, dar nu s-a schimbat nimic, zile-ntregi. Navele de luptă ale mașinilor nu se mișcaseră, iar basharul Janess Idaho nu mai primise nicio veste de la transspațialele Navigatorilor care o luaseră în grabă pe Maica Comandant. Cercetași rapizi zburau de colo-colo între grupurile de rezistență, iar situația era aceeași de-a lungul întregului front.

Așteptau. Nimeni nu știa ce se petrece.

Janess a reacționat cu neliniște și spaimă când din spațiul pliat s-a năpustit un roi mare de nave de toate mărimile și configurațiile. Strigând în sistemul de comunicații, basharul a adunat toate aparatele defensive în funcțiune care rămăseseră pe orbită. La început, nu a recunoscut modelele, apoi însă a observat că noul roi cuprindea vehicule mai mici ale oamenilor și mașinilor gânditoare care fuseseră remorcate de motoarele Holtzman ale uriașelor transspațiale.

— Identificați-vă! i-a cerut Janess flotei neașteptate.

Pe puntea marelui ei cuirasat, în drum spre casă, Murbella i-a zâmbit lui Duncan.

— Asta e fiica ta... *a noastră*.

El a ridicat sprâncenele și a făcut rapid niște calcule în minte.

— Una dintre gemene?

— Janess.

Murbella s-a încruntată ușor.

— Cealaltă, Rinya, n-a supraviețuit Agoniei. Am uitat că nu știi. Tanidia, cea mijlocie, e bine sănătoasă, trimisă cu Missionaria printre refugiați. Dar am pierdut-o pe Gianne, cea mai mică. S-a născut chiar înainte să devin Cucernică Maică. A murit în timpul molimei din Canonicat.

Duncan a făcut un efort să-și păstreze stăpânirea de sine. Cât de straniu să simtă o lovitură cu adevărat dureroasă la aflarea morții a doi copii pe care nu-i întâlnise niciodată. Nici măcar nu le știuse numele până acum. În calitate de Kwisatz Haderach și de hiperminte, putea face multe lucruri... aproape orice. Dar nu-și putea aduce înapoi fetele.

Duncan a examinat trăsăturile lui Janess pe ecran: păr de culoare închisă și față rotundă din genele lui, siluetă minionă, ochi pătrunzători și o expresie aspră, care arăta că n-ar fi fugit niciodată de o provocare. O sinteză dintre el și Murbella. A pornit chiar el comunicatorul:

— Bashar Janess Idaho, aici Duncan Idaho, tatăl tău. Sunt cu Maica Comandant.

Murbella s-a aplecat, să intre în câmpul vizual.

— Stai pe loc, Janess. Războiul s-a terminat. N-ai de ce să te temi de noi.

Janess părea bănuitoare.

— Aveți cu voi nave ale mașinilor gânditoare.

— Sunt navele *mele* acum, a zis Duncan.

Femeia bashar nu s-a clintit.

— De unde știu că nu sunteți Dansatori-Față?

Murbella a răspuns:

— Janess, când stăteam împotriva mașinilor gânditoare și am descoperit că ixienii și Dansatorii-Față ne-au înșelat, noi două am fost gata

să renunțăm la viață într-o ultimă explozie glorioasă. Nu fi atât de dornică să mori acum, când în sfârșit avem o speranță.

Imaginea lui Janess i-a fixat cu privirea de pe ecranul de proiecție. Duncan era mândru de prudența fiicei lui. A spus:

— O să ne întâlnim cu toții în sala mare a Citadelei. Un loc potrivit în care să discutăm viitorul.

A zâmbit melancolic.

— De fapt, n-am văzut niciodată interiorul Citadelei când eram aici... a trebuit să rămân tot timpul la bordul non-navei.

Janess a șovăit doar o clipă, apoi a dat scurt din cap.

— O să avem gărzi.

Lui Duncan îi era deja dor de tovarășii săi de pe non-navă, dar ei aveau propriile locuri unde să se ducă, nișe importate de umplut. Paul și Chani aveau să se întoarcă pe Arrakis, unde știuseră întotdeauna că le era locul. Jessica alesese Caladan și-i surprinsese pe mulți când îi ceruse lui Yueh s-o însoțească. Iar pe Synchrony, capsula anentropică a lui Scytale conținea încă celule din belșug, un tezaur de trofee.

Duncan se hotărâse deja cu privire la prima cerere pe care avea să i-o facă Maestrului tleilaxu. Tumultul și schimbările, repercusiunile și adaptările aveau să dureze decenii, chiar secole. Prețuia ajutorul și sfatul unui mare om. Avea nevoie de Miles Teg din nou alături de el...

În timp ce nava cobora către orașul principal al Canonicatului, Duncan și-a dat seama că n-ar fi putut socoti niciodată această lume drept casă, în ciuda timpului petrecut aici. De-a lungul încarnărilor sale genetice, trăise în multe locuri și cunoscuse nenumărați oameni. Prețienta care se dezvolta în el și conexiunile mentale cu decilioane de ochi răspândiți prin tot cosmosul și legați prin rețeaua tahionică a hiperminții făceau ca întregul univers să fie casa lui.

Acum începi să înțelegi obligația fascinantă pe care te-am ajutat să ți-o asumi, a rostit o voce familiară în mintea lui. Erasmus! *Aș fi putut face lucrurile mult mai grele pentru tine, Kwisatz Haderach. În schimb, am cooperat. Acesta este doar un ecou al meu, un observator. Poți să ai acces*

la mine cât vrei. Folosește-mi cunoștințele ca pe o bază de date. O unealtă. Sunt curios să văd ce-o să faci.

— Acum mă bântui, ca un demon?

— *Consideră-mă consilier, dar cercetările mele continuă. O să fiu mereu aici să te călăuzesc și am încredere că n-o să mă dezamăgești.*

— Precum Celelalte Memorii ale vrăjitoarelor, dar mult mai mare și mai ușor de accesat.

Te afli aici ca să servești atât oamenii, cât și mașinile gânditoare și viitorul. Totul e la comanda ta.

Duncan a râs încetișor în sinea lui de zeflemeaua amicală dintre ei doi. Deși Erasmus se afla într-o poziție subalternă, avea încă un pic de mândrie cvasiumană, chiar dacă era doar un ecou și un consilier.

Intrând în Citadelă, Duncan și Murbella au pășit în sala mare, plină de ecouri, unul lângă altul. Îi urmau ochi-de-pază, alături de doi roboți paznici. Roboții îi tulburau enorm pe oamenii care așteptau acolo, dar pe viitor ființele umane trebuiau să învețe să lase deoparte temerile și prejudecățile.

Fără Omnius, imperiul mașinilor gânditoare continua să funcționeze, dar fără o minte sau o misiune unificatoare. Duncan avea să le dirijeze, dar refuza să continue pur și simplu ciclul nesfârșit al înrobirii. Aveau potențialul de a fi mai mult decât unelte sau marionete, mai mult decât o simplă forță de distrugere. Unele dintre mașini erau doar atât, dar roboții și mecanismele consultative mai sofisticate puteau să crească și să evolueze în ceva mult superior. Chiar Erasmus devenise independent și-și dezvoltase o personalitate unică atunci când fusese izolat de influența omogenizatoare a hiperminții. Cu atâtea mașini gânditoare răspândite pe atâtea planete, alte figuri importante aveau să se ridice dacă li se dădea ocazia. Dacă erau îndrumate. Dacă Duncan le dădea voie.

Trebuia să atingă un echilibru.

Tronul impunător al Maicii Comandant se înălța gol în fața unei ferestre, care dădea spre peisajul arid, muribund. Janess stătea într-o parte; a invitat-o pe Murbella pe tronul gol, în timp ce în încăpere se

aflau aproape o sută de gărzi ale Noii Comunități, în alertă maximă. Deși toți perfizii Dansatori-Față fuseseră demascați și uciși, Janess nu lăsa garda jos, iar Duncan se simțea din nou mândru de fiica lui.

Ea s-a înclinat protocolar.

— Maică Comandant, ne bucurăm să vă avem înapoi. Te rog, ia-ți locul.

— Nu mai e doar locul meu. Duncan, fiica ta a fost crescută după metodele Bene Gesserit, dar a avut grijă să învețe despre tine. S-a antrenat să devină echivalentul unui Maestru Spadasin de pe Ginaz.

Cu gânduri dulci-amare în legătură tot ce ratase, Duncan a strâns politicos mâna fiicei lui și-i găsi strânsoarea de o forță plăcută. Până în acest moment, fuseseră doi străini care împărtășeau o legătură de sânge și loialitate patriotică. Relația lor adevărată abia începea.

Murbella dusese o luptă îndelungată și sângeroasă ca să combine forțele opuse ale Onoratelor Matres și ale Bene Gesseritului, după care se luase la trântă cu grupurile disparate ale omenirii ca să le unească într-un întreg. Pe scară și mai mare, Duncan prin abilitățile sale proaspăt descoperite, modela o uniune încă și mai mare, cu o perspectivă și mai vastă.

Totul era țesut laolaltă într-o tapiserie mai deasă decât cunoscuse vreodată istoria și, în sfârșit, Duncan a perceput amploarea forței sale celei noi. Nu era primul om din istorie care poseda o mare putere și a jurat să nu uite ce învățase ca pion al Împăratului-Zeu Leto al II-lea.

Rasa umană n-avea să uite niciodată miile de ani sub acea domnie teribilă, iar memoria rasială cuprinzătoare a lui Duncan deținea o hartă care-i arăta unde se aflau capcanele și-i permitea astfel să le evite. Marele Tiran suferise de un defect pe care nu-l recunoscuse. Apăsat de sentimentul scopului său cumplit, Leto al II-lea se izolase de propria umanitate.

Prin contrast, Duncan se agăța de cunoașterea faptului că Murbella avea să fie alături de el, la fel și Sheeana. Putea vorbi și cu fiica lui, Janess, și poate chiar cu cealaltă fiică supraviețuitoare, Tanidia. În plus, avea toate amintirile unor prieteni mari și loiali, ale zecilor de iubiri și ale unui șir de camarazi, soții, familii, bucurii și credințe.

Deşi era Kwisatz Haderach-ul suprem, cu o putere nemăsurată, Duncan cunoscuse părţile cele mai bune ale existenţei umane. Viaţă după viaţă. N-avea nevoie să se simtă înstrăinat şi îngrijorat când putea fi, în schimb, plin de iubire.

Dar a lui n-avea să fie un tip convenţional de iubire. Dragostea lui trebuia să se extindă mult mai departe, la fiecare persoană vie şi la maşinile gânditoare. O formă de viaţă conştientă de sine nu îi era superioară alteia. Iar Duncan Idaho era mai mare decât carnea care-i alcătuia trupul.

EPILOG

„Într-un război, fii atent la inamici neașteptați și la aliați improbabili."

BASHARUL MILES TEG, *ultimele intrări în jurnal*

Mai mult de un an trecuse pe Qelso. Deșertul nenatural continua să se întindă, pe măsură ce păstrăvii de nisip se reproduceau și sechestrau tot mai mult din apa planetei. Deși lupta lor părea fără speranță, trupele de comando ale lui Var se împotriveau forțelor care le ucideau mediul.

Stilgar și Liet-Kynes făceau tot ce puteau ca să-i ajute în acest efort. Cei doi ghola născuți în deșert simțeau că sarcina lor cea mai importantă era aceea de a le arăta localnicilor cum să trăiască în cooperare cu deșertul uzurpator, mai degrabă decât să lupte împotriva lui.

În timpul multelor luni de când cei doi plecaseră de pe non-navă, nisipurile uscate se extinseseră mult mai departe în pădurile continentale și pe câmpii. Tabăra lui Var se mutase de multe ori; se retrăgea din fața dunelor, iar deșertul îi tot urmărea. Deși omorâseră zeci de viermi cu tunuri cu apă și bombe cu umezeală, Shai-Hulud nu era ușor de contracarat. Viermii creșteau tot mai mari, în ciuda tuturor eforturilor comandourilor de pe Qelso.

Odată cu primele raze slabe de lumină ale zorilor, Liet a ieșit din dormitorul lui cu pereți de piatră și s-a întins. Deși el și Stilgar erau încă

adolescenți, își aminteau că fuseseră cândva adulți și avuseseră soții. Printre femeile din trupele de comando, multe l-ar fi acceptat pe oricare dintre ei ca soț, dar Liet nu se hotărâse încă dacă avea vreo justificare să se însoare și să aibă copii. Poate că avea să aibă încă o fată, căreia să-i dea numele de Chani...

Indiferent cât de mult muncea Liet-Kynes să refacă Qelso, n-avea să fie niciodată Dune. Cu o veșnicie în urmă, fusese Arrakis fertilă? Transplantase vreo civilizație superioară uitată păstrăvi și viermi de nisip acolo, așa cum făcuse Maica Superioară Odrade când trimisese Bene Gesseritul pe Qelso? Poate că fuseseră muadru, care lăsaseră simboluri misterioase pe pietre și stânci și în peșterile de prin galaxie. Liet nu știa. Tatăl lui ar fi fost intrigat de mister, dar Liet se considera mai practic.

În timp ce se pregătea pentru munca zilei, s-a uitat la Stilgar, ai cărui ochi începuseră să devină albastru-în-albastru. Ani întregi, oamenii de aici refuzaseră cu încăpățânare să folosească melanjul, dar Stilgar îl numea răsplata sacră a deșertului, dar al lui Shai-Hulud. Avea grupuri mici care recoltau mirodenie pentru propriul lor uz, iar Liet știa că mirodenia era ca un lanț de catifea: destul de plăcută, până când încercai să te eliberezi de ea.

Două adolescente vorbărețe, dornice să flirteze, le-au adus bărbaților micul-dejun pe o tavă, știind ce preferau Stilgar și Liet la masa de dimineață. Fetele erau încântătoare, dar atât de *tinere*! Liet își dădea seama că îi vedeau doar trupul tânăr, neștiind câți ani poartă în minte. În asemenea momente, îi era foarte dor de soția lui, Faroula, mama lui Chani. Dar asta fusese cu atâta vreme în urmă...

Stilgar, în schimb, rămânea același. După ce și-au terminat cafeaua și prăjiturile dulci, Liet s-a ridicat în picioare și și-a bătut prietenul pe umăr.

— Astăzi o să mergem în adâncul dunelor și o să plantăm dispozitive de monitorizare a vremii. Avem nevoie de o rezoluție mai bună, ca să urmărim tiparele deshidratării.

— Ce-i cu obsesia asta pentru detalii? Deșertul e deșert. O să fie întotdeauna fierbinte și uscat, iar aici, pe Qelso, o să tot crească.

Fostul naib nu vedea nimic deosebit de tragic sau rău în legătură cu ecosistemul muribund. Pentru Stilgar, era ordinea naturală a lucrurilor.

— Shai-Hulud continuă să-și construiască domeniul, indiferent ce faci tu.

— Omul de știință urmărește cunoașterea, a replicat Liet, iar însoțitorul lui nu a avut niciun răspuns la asta.

Cu unul dintre micile aparate de zbor lăsate în urmă de *Itaca*, s-au dus către latitudinile nordice, încă neafectate, unde se înălțau pădurile, râurile curgeau, iar zăpezile încununau munții. În văi și pe coastele dealurilor încă înfloreau orașe, deși oamenii știau că aveau să dispară toate nu peste multă vreme. Trupelor lui Var li se amintea acut în fiecare zi cât de multe le lipseau, cât de mult pierduseră deja. Stilgar nu vedea nimic.

Cei doi prieteni, împreună cu un grup de voluntari aspri, și-au pus distraiele proaspăt fabricate și au reglat garniturile. Când luptătorii plecau în largul deșertului, mergeau pe dune într-un singur șir. Liet îi pusese să exerseze pasul poticnit, aleatoriu, care să nu atragă un vierme. Soarele galben devenea repede tot mai arzător, se reflecta pe nisipul grăunțos, dar ei își târau picioarele mai departe, se antrenau pentru viața aici. În depărtare, Liet a văzut dâra ruginie de pulbere împrăștiată care indica o erupție de mirodenie, și a crezut că vede urmele unduitoare ale unui vierme care se deplasa pe acolo.

Stilgar a strigat și a arătat spre cer. Oamenii deșertului se adunară instinctiv la un loc, în formație defensivă.

Au coborât brusc sute de nave metalice uriașe, făcute din plăci colțuroase, înțesate cu arme și alimentate de motoare enorme. Nu arătau a nimic din ceea ce mai văzuse Liet. Nave al Inamicului?

Pentru o clipă, a sperat că *Itaca* se întorsese cu ele, dar acestea nu semănau cu non-nava și zburau într-o formație neobișnuită, cu mișcări coordonate. Piloții lor păreau să nu bage de seamă faptul că vibrațiile monotone aveau să atragă viermi de nisip. În timp ce stătea cu gura căscată, mirat de mărimea navelor, Liet nu s-a îndoit că armamentul lor

putea mătura un atac al viermilor ca și cum n-ar fi fost altceva decât o mică neplăcere.

Luptătorii prăfuiți s-au uitat la cei doi ghola, în căutare de răspunsuri. Liet nu avea totuși niciunul și, în ciuda șanselor imposibile, Stilgar părea gata de atac, dacă ar fi fost nevoie.

Cu huruituri și zăngănituri amenințătoare, navele și-au întins picioarele de sprijin și s-au așezat pe ancore groase, puternice. Apoi au început să se deschidă numeroase uși, care au eliberat o armată de mașini cu suprafața de metal: elevatoare grele, zdrobitoare de sol și excavatoare. Coloșii greoi, autodirijați, se târau peste dune pe șenile. În spatele lor mărșăluiau șiruri de roboți masivi de metal care tropăiau înainte ca niște războinici mortali... sau erau muncitori? Ajutoare?

Trupa de comando avea numai arme mici. Unii dintre cei mai înverșunați își scoaseră lansatoarele de proiectile, s-au lăsat în genunchi și au țintit.

— Stați! a strigat Liet.

S-a deschis o trapă în vârful celei mai mari dintre navele aterizate, de unde a ieșit o formă palidă, care a pășit pe o platformă de observație. O siluetă umană. Când omul a strigat la ei, vocea i-a răsunat ca într-un refren fantomatic, transmis de miile de difuzoare ale șirurilor de forțe ale mașinilor.

— Stilgar și Liet-Kynes! Nu vă grăbiți să vă declarați inamicii noștri!

— Cine ești? a strigat Stilgar sfidător. Coboară aici, să vorbim față în față!

— Credeam c-o să mă recunoașteți.

Liet l-a recunoscut:

— E Duncan! Duncan Idaho!

Încadrat de o gardă de onoare formată din roboți și însoțit de o trupă de muncitori umani în costume pe care Liet nu le recunoștea, Duncan a coborât alături de ei pe dune.

— Liet și Stilgar, v-am lăsat aici să înfruntați atacul deșertului. Ați zis că e chemarea voastră.

— *Este*, a răspuns Stilgar.

— Și evreii? Sunt aici, cu voi?

— Și-au făcut un sietch propriu. Prosperă și sunt fericiți.

Garda de onoare a lui Duncan a înaintat, femei în salopete negre și bărbați îmbrăcați asemănător, care păşeau alături de femei, ca egali. Una dintre femei purta însemne și avea un aer autoritar. A prezentat-o ca fiind fiica lui, Janess.

— Am înfruntat Inamicul, mașinile gânditoare, și am pus capăt războiului.

A întins mâinile și toți muncitorii roboți s-au întors cu fața la el. Chiar și uluitoarele nave păreau vii și conștiente de fiecare mișcare pe care o făcea Duncan.

— Am găsit o cale să ne aduc pe toți împreună.

— Ai capitulat în fața mașinilor gânditoare, l-a acuzat Stilgar, pe ton mușcător.

— Câtuși de puțin. Am hotărât să-mi arăt umanitatea prin faptul că nu le-am nimicit. În multe sisteme solare construiesc lucruri mărețe, realizează opere impresionante pe planete neospitaliere pentru oameni. Lucrăm acum pentru același scop și le-am adus aici să vă ajute.

— Să ne ajute? a întrebat unul dintre luptători. Cum să ne ajute? Nu sunt decât niște mașini!

— Sunt aliați. Aveți în față o sarcină de neînvins. Cu atâtea echipe de roboți câte cereți, vă pot ajuta să realizați ce aveți nevoie. Ochii întunecați ai lui Duncan au licărit, ca și cum ar fi privit cu un milion de ochi deodată.

— Putem construi o barieră împotriva deșertului, să împiedicăm păstrăvii de nisip să se răspândească și să păstrăm apa pe o porțiune de continent. Shai-Hulud o să-și aibă domeniul, în timp ce restul Qelsoului o să rămână relativ neatins. Oamenii își pot trăi viața și se pot adapta treptat la deșert, dar numai dacă vor.

— Imposibil! a exclamat Liet. Cum poate o trupă de muncitori roboți să se opună mareei deșertului?

Duncan a etalat un surâs încrezător.

— Nu-i subestima, nici pe ei, nici pe mine. Am preluat atât rolul de Kwisatz Haderach, cât și pe cel de Omnius. Dirijez toate facțiunile omenirii și controlez întregul Imperiu Sincronizat.

A ridicat umerii și a zâmbit din nou.

— Salvarea unei singure planete se încadrează din plin în aria capacităților mele.

Lui Liet nu-i venea să creadă ce aude.

— Poți să oprești deșertul și întorci viermii?

— Qelso va fi atât deșert, cât și pădure, așa cum eu sunt atât om, cât și mașină.

La un gest și un gând al lui Duncan, echipamentul masiv de excavare s-a răspândit huruind în deșert și s-a îndreptat către granița unde dunele întâlneau peisajul încă viu.

Liet și Stilgar l-au urmat pe Duncan, care mergea în fața convoiului greu. În calitatea lui de planetolog, de ghola și de ființă umană, Liet avea nenumărate întrebări. Deocamdată însă, în timp ce privea cum mașinile își începeau treaba, s-a hotărât să aștepte și să vadă ce-i rezervă viitorul.

„Când Leto al II-lea a avut viziunea Potecii sale de Aur, a prevăzut direcția pe care ar trebui s-o ia omenirea, dar a avut unghiuri moarte. N-a reușit să vadă că nu era supremul Kwisatz Haderach."

Comisia de constatare a faptelor Bene Gesserit

În cei unsprezece ani de când se întorsese acasă, Jessica își dăduse seama din ce în ce mai mult că unele lucruri nu se potriveau. Planeta putea fi cu adevărat Caladan, sau Dan, dar asta nu era aceeași casă pe care ea și Ducele ei o iubiseră cu multă vreme în urmă.

Într-o seară furtunoasă, în timp ce se plimba prin castelul restaurat, amănuntele nelalocul lor au devenit, în sfârșit, de nesuportat. S-a oprit într-un hol de la etaj, a deschis un dulap sculptat din lemn de elacca, o antichitate pe care un decorator o pusese acolo. De data asta s-a uitat îndelung la interiorul ornamentat și, dintr-un impuls, a apăsat o excrescență de lemn dintr-un colț. Spre surpriza ei, s-a deschis un panou și înăuntru găsit statueta mică, albastră, a unui grifon. Poate că fusese pusă aici de baronul ghola – grifonul era simbolul străvechi al Casei Harkonnen. Trebuie să-l fi ascuns aici ca o amintire ingenioasă a falsității castelului.

În timp ce privea statueta și simțea cât de nepotrivit era obiectul, se gândea la toată munca ei intensă de când revenise pe Caladan. Îndrumase echipe de muncitori locali să dezafecteze dispozitivele de tortură ale

baronului și laboratoarele jignitoare al Dansatorului-Față Khrone din camerele de la subsol. Lucrase umăr la umăr cu grupurile de curățenie, transpirată și furioasă, în timp ce curăța fiecare pată, fiecare miros, fiecare indiciu al prezenței nedorite. Dar Castelul Caladan duhnea încă de amintiri. Cum putea să înceapă totul de la capăt, când atât de mult din trecut, cel puțin din acest ecou stângaci, tulbure al trecutului, plutea peste tot în jurul ei?

În urma ei, doctorul Yueh a spus:

— Te simți bine, doamnă?

S-a uitat la doctorul Suk. Pe fața palidă era înscrisă o expresie de îngrijorare adâncă: buzele întunecate i se curbară în jos în timp ce aștepta răspunsul.

— Oriunde mă întorc, îmi aduc aminte de baron.

S-a încruntat la figurina grifon din mână.

— Unele dintre articolele din castelul ăsta sunt autentice, cum ar fi biroul ăsta extensibil cu stema șoimului, dar cele mai multe sunt copii proaste.

Luând o hotărâre, Jessica a pășit către fereastra cu ochiuri de la capătul holului și a deschis-o ca să lase să intre aerul nopții vijelioase. Cu un gest teatral, a aruncat figurina grifon în marea care se spărgea la picioarele castelului. Valurile aveau s-o erodeze curând și s-o spargă în bucăți de nerecunoscut. O soartă potrivită pentru simbolul Harkonnenilor.

Vântul rece și umed șoptea prin hol, aducea stropi de ploaie. Afară, norii goniți de vânt s-au despărțit și printre ei s-a văzut la orizont secera lunii, care arunca pe apă o lumină galbenă, rece.

După câteva clipe, a smuls de pe perete o tapiserie care nu-i plăcuse niciodată și a fost pe cale s-o azvârle și pe ea pe fereastră, dar, nevrând să murdărească această planetă frumoasă, a aruncat, în schimb, tapiseria pe podea și și-a propus s-o ducă în dimineața următoare la grămada de gunoi.

— Poate că ar trebui să dărâm tot locul ăsta, Wellington. O să putem vreodată să înlăturăm pângărirea?

Yueh a fost șocat la auzul sugestiei.

— Doamna mea, e căminul ancestral al Casei Atreides! Ce ar zice ducele Leto...

— E doar o reconstrucție, plină de greșeli.

O adiere bruscă i-a suflat de pe față părul de culoarea bronzului.

— Poate că irosim prea mult timp în încercarea de a recrea ceea ce vedem în vechile noastre amintiri, doamnă. De ce să nu-ți construiești și să-ți decorezi casa așa cum vrei?

A clipit când ploaia rece i-a stropit fața, i-a udat leoarcă rochia verde ca jadul și covorul.

— Credeam că locul ăsta o să-l ajute pe Leto al meu, o să-i ofere tihnă, dar poate că era mai mult pentru mine, decât pentru el.

Un băiat de zece ani cu părul negru ca pana corbului a venit în fugă pe hol; ochii verzi-cenușii i s-au mărit de surescitare și neliniște când a văzut fereastra deschisă. A fost și mai surprins că nici Jessica, nici Yueh nu reacționau la ploaia deasă care uda covoarele și tapiseriile.

— Ce se petrece?

— Mă gândeam să ne mutăm în altă parte, Leto. Ți-ar plăcea să găsesc pentru noi o casă normală în sat? Poate c-am fi mai fericiți acolo jos, departe de viața asta cocoloșită.

— Dar îmi place castelul ăsta! E castelul unui duce!

Jessica nu se putea gândi la Leto al ei ca la un copil. Purta pantaloni de pescuit din pânză și o cămașă în dungi, exact la fel cu cei pe care-i purtase când Jessica venise pentru prima oară pe Caladan pe post de concubină cumpărată de la Bene Gesserit. Tânărul nobil îi pusese în ziua aceea un cuțit la gât, o cacealma...

Yueh a zâmbit.

— Duce... asemenea titluri nu mai înseamnă nimic de când imperiul a dispărut cu multă vreme în urmă. Mai au oamenii de pe Caladan nevoie de un duce?

Reacția Jessicăi a fost automată, ceea ce a făcut-o să-și dea seama că nu examinase ideea în ansamblu.

— Oamenii au încă nevoie de conducători, indiferent ce titlu folosim. Iar noi putem fi conducători buni, așa cum Casa Atreides a fost întotdeauna în trecut. Leto al meu o să fie un duce bun.

Ochii băiatului sclipeau în timp ce asculta fascinat. Dincolo de trăsăturile copilărești, Jessica vedea semințele bărbatului pe care-l iubea. Acest tânăr Atreides era printre primii dintr-o nouă generație de ghola produși de Scytale. Bebelușul fusese trimis pe Caladan și botezat aici, exact la fel ca originalul Paul.

De când plecase de pe Synchrony, Jessica și Yueh se străduiseră să-și revină aici, căutând în cursul acestui proces să readucă o parte din gloria de altădată liniștitei lumi acvatice. Firele încâlcite ale vieților lor inițiale și de ghola făceau din ei niște aliați ironici, doi oameni cu tragedii și trecuturi împărtășite. În sfârșit, deși n-o putea avea niciodată pe Wanna lui înapoi, Yueh găsise pacea, într-o oarecare măsură.

Jessica știa totuși că adevăratul ei duce o aștepta. În cele din urmă, avea să ajungă la maturitate. După ce-și recăpăta memoria, vârsta fizică nu mai conta.

Parteneriatul Jessicăi cu Leto avea să fie neobișnuit, dar nu mai ciudat decât relațiile tuturor copiilor ghola de vârste nepotrivite care crescuseră pe non-navă. Ca Bene Gesserit, putea să-și încetinească propriul proces de îmbătrânire, iar cu melanjul disponibil din operațiunile din Canonicat, de pe Buzzell și Qelso, se puteau bucura amândoi de vieți prelungite. Avea să-l pregătească pe Leto și, la momentul potrivit, avea să ajute la declanșarea adevăratei lui deșteptări. Printr-un miracol, avea să fie din nou bărbatul pe care-l iubea, cu toate gândurile și amintirile lui.

Nu trebuia decât să aștepte un deceniu sau două. Ca Bene Gesserit, avea răbdare.

Jessica a apucat mâna mică. De data asta, nu mai exista nicio rațiune politică pentru care să nu se căsătorească, dacă asta voia și el, iar ea voia. Pentru ea, nu conta decât să fie din nou împreună.

— Totul va fi la fel când o să-ți amintești în sfârșit, Leto. Și totul va fi diferit.

„Viitorul este în jurul nostru, al tuturor, și arată foarte mult ca trecutul."

MAICA SUPERIOARĂ SHEEANA, *la fondarea Școlii Ortodoxe pe Synchrony*

Itaca, schilodită și permanent împotmolită la sol, devenise noul cartier general pentru grupul separat al Sheeanei. Arhitecți umani inovatori, în colaborare cu roboți constructori, remodelaseră vehiculul imens într-un sediu unic și impunător. Puntea de navigație, cea mai înaltă de pe non-navă, fusese deschisă și convertită într-un turn de observație.

Maica Superioară Sheeana scruta orașul reconstruit Synchrony, care-și tăia răsuflarea. Săpând în rezervorul ei adânc de amintiri, a făcut o paralelă cu una dintre școlile Bene Gesserit originare de pe Wallach IX, care fusese întemeiată tot într-un decor urban. Aici, multe dintre turlele mașinilor rămăseseră, iar unele chiar se mișcau, la fel ca înainte, prelucrând materiale în instalații industriale automate.

Cu ani în urmă, Duncan și mașinile binevoitoare o ajutaseră să reconstruiască metropola neobișnuită, deși el își balansa munca „miraculoasă" cu necesitatea de a lăsa oamenii să-și obțină propriile succese. El și Sheeana cunoșteau pericolul de a lăsa oamenii să-și piardă energia și n-avea nici cea mai mică intenție să lase ființele umane să se bazeze pe el pentru

lucruri pe care le puteau face singuri. Omenirea avea nevoie să-şi rezolve propriile probleme cât mai mult posibil.

În acelaşi timp, grupuri de maşini gânditoare începuseră să se separe; li se dădură scopuri posibil de atins, locuiau nişe insuportabile pentru oameni: planete pârjolite, asteroizi îngheţaţi, luni pustii. Galaxia era un loc imens şi atât de puţin din ea era potrivit pentru viaţa biologică. Exista mai mult spaţiu vital decât ar fi putut avea nevoie orice imperiu.

Unii dintre roboţi începuseră să dea dovadă de trăsături de personalitate, caracteristici unice proprii. Duncan a sugerat că, de-a lungul timpului, aceştia ar putea deveni până la urmă unii dintre cei mai mari gânditori şi filosofi pe care-i cunoscuse vreodată istoria. Sheeana nu era convinsă şi jura că elevele ei speciale aveau să-i arate că nu avea dreptate, cu propriile realizări superioare.

În fiecare lună, candidate noi veneau să se alăture centrului Bene Gesserit ortodox de pe Synchrony, în timp ce altele intrau în Noua Comunitatea a Murbellei din Canonicat. Cele două ordine depăşiseră primele dificultăţi şi lucrau acum în armonie unul cu celălalt. Sheeana şi metodele ei mai stricte atrăgeau un alt tip de acolite, despre care ştia că ar fi mulţumit-o pe Garimi. Sheeana testa candidatele cu asprime şi le respingea pe toate, în afară de cele mai potrivite. Pe planeta lui îndepărtată, ordinul Murbellei avea propriile atracţii. În acest nou univers, era loc din belşug pentru ambele moduri de a vedea lucrurile.

Programul genetic Bene Gesserit convenţional era în plin avânt, şi-i încălzea inima să vadă atâtea femei însărcinate în fiecare zi. A numărat şapte afară, printre oamenii care intrau şi ieşeau din sediu. Priveliştea îi dădea încredere că ordinul avea să se extindă şi să continue în viitorul omenirii.

Mai târziu în acea zi, Maestrul tleilaxu Scytale a contactat-o pe Sheeana pe puntea de navigaţie, devenită centru de operaţiuni. Transmitea dintr-unul dintre laboratoarele lui de pe Synchrony şi părea chiar vesel acum, mai curând decât hărţuit.

— Am terminat de catalogat celulele rămase și am eliminat toate urmele de contaminare cu Dansatori-Față. Trebuie să reintroducem unele dintre aceste trăsături în Bene Gesserit.

— După Duncan, n-o să mai creăm niciun Kwisatz Haderach. Nici nu intră în discuție.

În ceea ce o privea pe ea, multe lucruri nu trebuiau să se mai petreacă...

— Nu vreau decât să păstrez cunoștințele. Ca și cum am găsi semințele unor plante de mult uitate, dar frumoase. N-ar trebui doar să le aruncăm.

— Poate că nu, dar trebuie să instalăm niște mecanisme stricte de siguranță.

Scytale nu a părut deranjat de restricțiile pe care i le impunea Sheeana.

— Cred sincer că rasa tleilaxu o să-și recapete cunoașterea pierdută.

A adăugat repede:

— Cu schimbări în bine, desigur.

— Pentru progresul omenirii, a zis Sheeana.

Nu-l crezuse genul care să muncească atât de mult. Scytale folosise celulele din capsula lui anentropică ca să crească câte un ghola al fiecăruia dintre membrii ultimului Consiliu tleilaxu, iar acum cei mici îl urmau peste tot, ceea ce-i amintea de o rață cu bobocii după ea.

Scytale creștea grupul într-un mod diferit de cel tradițional pentru masculii tleilaxu. În camere separate creștea și femei tleilaxu, din celule nou-descoperite, dar ele n-aveau să fie niciodată condamnate la condițiile oribile, degradante pe care le suportaseră predecesoarele lor. Niciodată n-aveau să mai fie forțate femeile tleilaxu să devină cuve axlotl, ca să nu mai existe nicio șansă de a crea un alt grup de dușmani feroce, răzbunători, ca Onoratele Matres. În special, Sheeana și surorile ei aveau să monitorizeze îndeaproape membrii consiliului și să stea de veghe ca să se asigure că n-aveau să corupă poporul tleilaxu, așa cum o făcuseră înainte.

Încă existau cuve axlotl, desigur. Unele femei se ofereau voluntare din motive personale, în timp ce altele lăsau instrucțiuni ca trupurile să le fie convertite în cazul unor accidente severe. Ca întotdeauna, Bene Gesseritul își acoperea nevoile.

După ce a încheiat conferința cu Scytale, Maica Superioară s-a uitat pe fereastra largă a punții de navigație. În depărtare, la orizont, dincolo de hotarele redefinite ale orașului sclipitor, solul era răscolit și sfărâmat, iar multe dintre structurile geometrice construite de Omnius zăceau în ruine, răsturnate și strivite.

A ajustat una dintre ferestre, crescând gradul de mărire. Din punctul ei de observație, vedea noul deșert și pe unul dintre viermii de nisip care se înălța din rămășițe, cu capul lipsit de ochi căutând în jur. Apoi creatura s-a trântit cu putere și a zdrobit o parte a unui zid. La fel ca niște râme uriașe, hotărâte, care afânau solul, începuseră procesul de convertire a clădirilor abandonate în deșertul pe care-l preferau.

Curând, s-a gândit Sheeana, avea să se ducă să vorbească iar cu ei.

S-a uitat în jos, la fetița de lângă ea, și a apucat-o de mânuță. Poate că într-o zi avea chiar să-și ia protejata cu ea, mica ghola a Serenei Butler.

Nu era niciodată prea devreme să începi s-o pregătești pe Serena pentru rolul pe care urma să-l joace.

„Deșertul are o frumusețe pe care n-aș putea s-o uit nici într-o mie de vieți."

PAUL MUAD'DIB ATREIDES

Scăldate în razele aurii ale apusului, două siluete își croiau drum pe creasta unei dune, cu pași neregulați, ca să nu atragă viermii uriași. Perechea mergea umăr la umăr, inseparabilă.

Era cald pe Dune, dar nu ca pe vremuri. Din cauza distrugerii severe a mediului, vremea se răcorise, iar atmosfera se rarefiase. Dar, odată cu întoarcerea viermilor, împreună cu planctonul și păstrăvii de nisip care erupseseră prin carapacea crăpată a dunelor sticloase, vechea planetă începuse să-și revină. Așa cum obișnuia să spună tatăl lui Chani, Liet-Kynes, totul pe Dune era legat laolaltă, un întreg ecosistem care cuprindea pământul, apa disponibilă și aerul.

Și, mulțumită lui Duncan Idaho, o forță de muncă numeroasă, formată din mașini călite, continuau procesul de excavare la latitudinile unde viermii de nisip nu reveniseră încă. Metodic, armata mecanică pregătea vechiul nisip porțiune cu porțiune și deschidea calea pentru ca viermii să-și extindă teritoriul. Munca enormă de plantare și de fertilizare îndeplinită de tractoare și excavatoare gânditoare puternice stabilizase solul pârjolit și stabilise o nouă biomatrice, în timp ce coloniștii robuști ai lui

Paul monitorizau creșterea și-și făceau propria muncă alături de ele. Prin gândurile sale ample, Duncan se asigura că mașinile gânditoare înțelegeau ce fusese Dune cândva, înainte ca cei din afară să se amestece în ecosistemul ei. Tehnologia prost folosită devastase planeta-deșert, iar acum tehnologia ajuta la refacerea ei.

Paul s-a oprit la o sută de metri de cea mai apropiată formațiune de roci, unde o echipă de lucru găsise ruinele unui sietch abandonat. Cu un grup mic de colonișți hotărâți, el și Chani recuperau habitatul fremen cu propriile mâini. Reînviau vechiul mod de viață.

În vremurile de demult, el fusese legendarul Muad'Dib, în fruntea unei armate de fremeni. Acum se mulțumea să fie un fremen de stil nou, conducătorul a 753 de oameni care-și stabiliseră case austere printre stânci, pe cale să devină sietch-uri prospere.

Paul și Chani zburau cu regularitate alături de echipele de inspecție. Plin de optimism, vedea potențialul magnific al Dunei. În apropiere de sietch-ul excavat, descoperise o grotă subterană pe care el și discipolii lui plănuiau s-o irige și s-o lumineze artificial, pentru a susține un proiect de plantare a ierburilor, tuberculilor, florilor și tufișurilor. De-ajuns cât să întrețină o populație mică de noi fremeni, dar nu destul ca să schimbe ecosistemul deșertic pe care-l recreau viermii noi, an după an.

Într-o zi poate că avea chiar să călărească iar viermii cei mari.

Paul s-a întors să vadă răsăritul galben pal care-și făcea apariția peste oceanul de nisip.

— Dune se trezește. La fel ca și noi.

Chani a zâmbit. Îl vedea atât pe iubitul ei Usul din amintiri, cât și pe ghola alături de care crescuse. Îl iubea pe Paul pentru el însuși. Abdomenul îi ieșea în relief doar puțin, acolo unde copilul lor începea să-și arate prezența. Peste cinci luni urma să fie primul copil născut pe planeta recent recolonizată. În cea de-a doua viață, Chani n-avea nevoie să-și facă griji pentru scheme imperiale, anticoncepționale ascunse sau mâncare otrăvită. Sarcina avea să fie normală, iar copilul, sau copiii, dacă

erau iarăși binecuvântați cu gemeni, urmau să aibă un mare potențial, fără blestemul țelului extraordinar.

Chani, chiar mai conectată cu vremea decât el, s-a întors cu fața către adierea răcoroasă. Răsăritul începea să dezvăluie bogăția nouă a culorilor arămii din praful suspendat în aer.

— Mai bine ne întoarcem la sietch, Usul. Se stârnește o furtună.

A privit-o cum alunecă înainte cu grație, cu părul roșcat suflat de vânt în urma ei. Chani murmura cântecul de plimbare pe nisip al îndrăgostiților; cuvintele vibrau minunat, într-un ritm inegal, în aceeași cadență cu a picioarelor:

„Spune-mi ceva despre privirea ta
Și-o să-ți vorbesc despre inima ta.
Spune-mi ceva despre tălpile tale
Și-o să-ți vorbesc despre mâinile tale.
Spune-mi ceva despre odihna ta
Și-o să-ți vorbesc despre veghea ta.
Spune-mi ceva despre dorințele tale
Și-o să-ți vorbesc despre împlinirile tale."

La jumătatea drumului până la stânci, vântul s-a întețit. Nisipul spulberat le înțepa fețele. Paul a apucat-o pe Chani, făcând tot posibilul s-o apere cu propriul trup de vântul abraziv.

— Da, se stârnește o furtună strășnică, a zis ea când au ajuns în sfârșit la intrarea sietch-ului și s-au grăbit să intre. Una purificatoare.

În lumina slabă a licuriglobului, însuflețirea îi îmbujora chipul.

Paul a prins-o de braț, a învârtit-o și i-a scuturat nisipul din jurul ochilor și al gurii. Apoi a tras-o mai aproape și a sărutat-o. Chani a părut să se topească în brațele lui, râzând.

— Așadar ai învățat în sfârșit cum să-ți tratezi soția!

— Sihaya, i-a răspuns el în timp ce o ținea în brațe, te-am iubit vreme de cinci mii de ani!

MULȚUMIRI

La fel cum s-a întâmplat cu toate romanele *Dune* precedente, ne-am bizuit pe eforturile foarte multor oameni pentru a face manuscrisul cât mai bun posibil. Am dori să le mulțumim lui Pat LoBrutto, Tom Doherty și Paul Stevens de la Tor Books; lui Carolyn Caughey de la Hodder & Stoughton; lui Catherine Sidor, Louis Moesta și Diane Jones de la WordFire, Inc.; lui Penny Merritt, Kim Herbert și Byron Merritt de la Herbert Properties LLC și lui Mike Anderson de la site-ul dunenovels.com, precum și dr. Attila Torkos, care a lucrat la verificarea faptelor și a coerenței.

În plus, am avut mulți susținători ai noilor romane *Dune*, inclusiv John Silbersack, Robert Gottlieb și Claire Roberts de la Trident Media Group; Richard Rubinstein, Mike Messina, John Harrison și Emily Austin-Bruns de la New Amsterdam Entertainment; Ron Merritt, David Merritt, Julie Herbert, Robert Merritt, Margaux Herbert și Theresa Shackelford de la Herbert Properties LLC.

Și, ca întotdeauna, aceste cărți n-ar exista fără ajutorul și sprijinul nesfârșit al soțiilor noastre, Janet Herbert și Rebecca Moesta Anderson.

Cuprins

Douăzeci și unu de ani după evadarea din Canonicat 9
Douăzeci și doi de ani după evadarea din Canonicat 73
Douăzeci și trei de ani după evadarea din Canonicat 169
Douăzeci și patru de ani după evadarea din Canonicat 263
Epilog 549

Mulțumiri 569

BRIAN HERBERT, KEVIN J. ANDERSON

PRELUDIUL DUNEI

Cu universul DUNE,
Frank Herbert a aprins imaginația
a milioane de cititori din întreaga lume.
Pasionat de zonele rămase neexplorate ale acestui univers
și inspirându-se din notițele tatălui său,
Brian Herbert, împreună cu scriitorul Kevin J. Anderson,
imaginează o nouă serie de romane,
în care ajungem pe planeta Arrakis cu trei decenii
înainte ca eroul din *Dune*, Paul Muad'Dib Atreides,
să pășească pe nisipurile ei fierbinți.

BRIAN HERBERT, KEVIN J. ANDERSON

LEGENDELE DUNEI

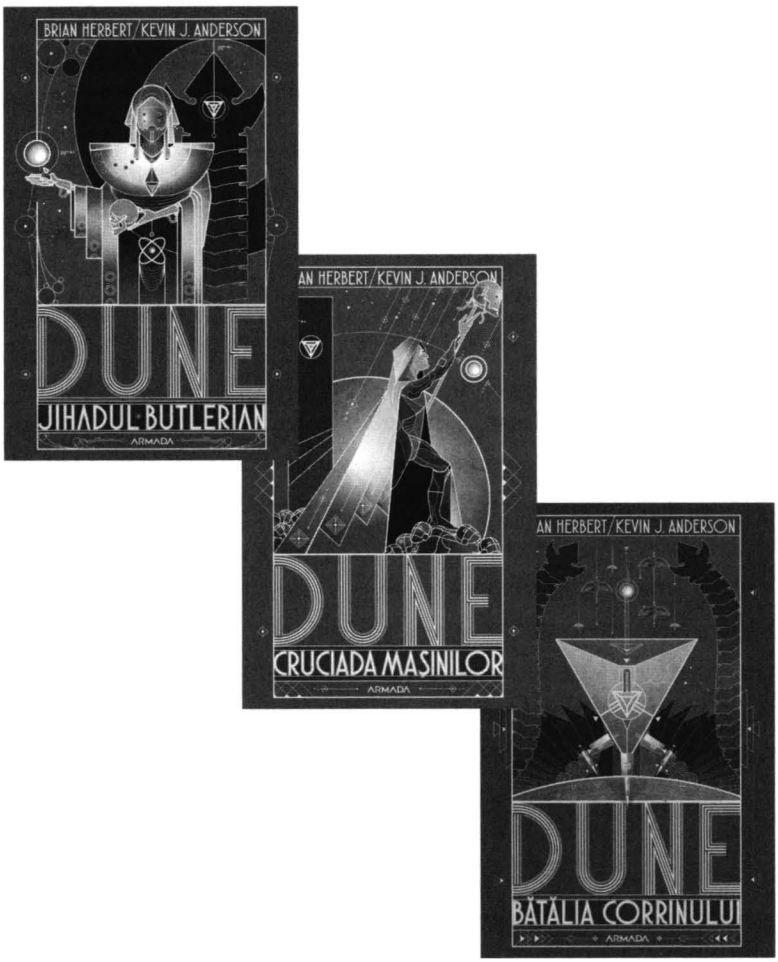

„De ce să citești LEGENDELE DUNEI?

Pentru că vrei să știi cum a început totul.

Care este motivul care a dus la edictul

«Să nu-ți faci mașină după asemănarea minții omului»?

Cum a apărut dependența de mirodenie?

Și care este originea familiilor Atreides și Harkonnen?

Brian Herbert și Kevin J. Anderson

coboară în istoria sângeroasă a universului DUNE

și construiesc o solidă fundație narativă

pentru monumentalul roman al lui Frank Herbert."

MARIAN COMAN,

redactor-șef ARMADA

DESCOPERĂ PLĂCEREA LECTURII ȘI ONLINE!
Urmărește-ne și pe canalele noastre de social media, ca să fii la curent cu noutățile editoriale și cu știri despre scriitorii și cărțile **NEMIRA**

Website

facebook

Instagram

BLOG **NEMIRA**

Audiobooks

E-books

Postează ce mai citești și intră în comunitatea noastră:

#EdituraNemira
#PlăcereaLecturii

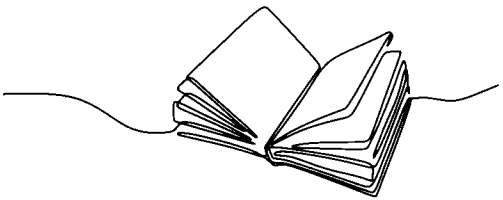

ARA
MANI

JOIN T

Recrutăm vânăt
Amazoane și explorato
până la capătul univer
și femei neînfricate, ca
orci însetați de sâng
Minți sclipitoare, do
unor crime terifiante!
cărora să le aducem
science-fictio

JOIN T

Printre genera
Frank Herber
regi ne sunt **Stephen**
iar regine, **N.K. J**

În librăriile din toată

ARMADA. IMAG
POWERE

BRIAN PATRICK HERBERT

este fiul cel mare al autorului de science-fiction Frank Herbert. Printre romanele sale se numără: *Sidney's Comet*, *Prisoners of Arionn*, *Man of Two Worlds* (scris în colaborare tată-fiu) și *Sudanna Sudanna*. În 2003, Herbert a scris o biografie a tatălui său intitulată *Dreamer of Dune: The Biography of Frank Herbert*.

KEVIN JAMES ANDERSON

a scris prima poveste la vârsta de opt ani, iar la zece își cumpăra deja o mașină de scris. Este autorul a numeroase romane inspirate de seriile *Star Wars*, *StarCraft* și *The X-Files*. Printre scrierile sale originale se numără seria *Saga of Seven Suns* și *Assemblers of Infinity*, nominalizată la Premiul Nebula. A publicat peste 140 de cărți, dintre care 50 au devenit bestsellere internaționale.

Împreună, cei doi au scris mai multe serii-prolog la faimosul Dune al lui Frank Herbert, publicat în 1965, printre care trilogiile PRELUDIUL DUNEI (1999–2001; Armada, 2021) și LEGENDELE DUNEI (2002–2004; Armada, 2022). În 2006 și 2007 au publicat *Vânătorii Dunei* (Armada, 2023) și *Viermii de nisip ai Dunei* (Armada, 2023), romane care se bazează pe notițele și schițele lui Frank Herbert pentru *Dune VII*. Brian Patrick Herbert și Kevin James Anderson au semnat și scenariul romanului grafic *Dune*.

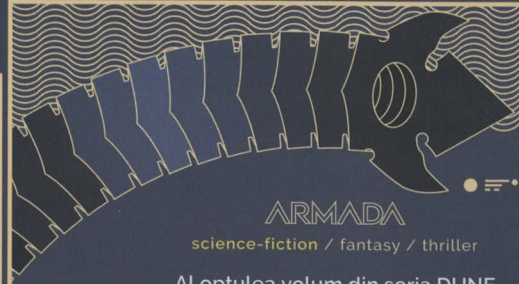

ARMADA

science-fiction / fantasy / thriller

Al optulea volum din seria DUNE

Ithaca, nava refugiaților care s-au salvat de pe planeta pârjolită Dune, încearcă să scape de un inamic terifiant și misterios.

Fugarii au folosit tehnologia genetică pentru a reînvia figuri-cheie din trecutul Dunei, inclusiv pe Paul Muad´Dib, căci au nevoie ca eroii din trecut să își folosească talentele speciale pentru a face față noilor pericole.

Mașinile gânditoare, despre care se credea că au fost exterminate în timpul Jihadului Butlerian, se pare că au supraviețuit și că s-au întors acum, după zeci de mii de ani petrecuți în exil.

Vor putea, oare, eroii readuși la viață să le oprească și să salveze rasa umană de la anihilare?

PRET VECH
69.99
PRET NOU
LEI 56.00

ARMADA powered by NEMIRA

CITIT DE RADIO GUERRILLA

e-Book audio tribe

ISBN 978-606-43-1500-7